İSTANBUL KADI SİCİLLERİ

46

İSTANBUL KADI SİCİLLERİ

Proje Yönetmeni
M. Âkif Aydın

Editör
Coşkun Yılmaz

Bilim Kurulu
M. Âkif Aydın (Başkan)
Erhan Afyoncu
Mehmet Akman
Bilgin Aydın
İdris Bostan
Feridun M. Emecen
Mehmet İpşirli
Mustafa Oğuz
Coşkun Yılmaz

Çeviri Yazı/Mukabele
Hüseyin Kılıç • Abdulkadir Altın • Numan Yekeler
Salih Kahriman • Nedim Pakırdağ

Arapça Çeviri
Mehmet Akman

Editör Yardımcıları
Coşkun Ünsal • Serkan Osmanlıoğlu

Çeviri Yazı Koordinatörü
Mümin Yıldıztaş

Tashih
Coşkun Ünsal

İndeks
Şefik Bilal Çavuşoğlu

Grafik Uygulama
Ender Boztürk

Fotoğraf
İsmail Küçük

Kapak Ebrusu
Alparslan Babaoğlu

İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Kavacık Mah. Ekinciler Cad. No. 19
Kavacık Kavşağı – Beykoz 34810 İstanbul
T. 444 85 44 www.medipol.edu.tr

Kültür AŞ

Genel Yayın Yönetmeni
Kemal Kaptaner (Genel Müdür)

Yayın Koordinatörü
Murat Özer (Projeler Müdürü)

ISBN 978-605-7864-07-9 (Tk)
ISBN 978-605-7864-13-0 (46.c)
İstanbul, 2019

Yayınevi Sertifika No. 15321
Matbaa Sertifika No. 12068

© İstanbul Kültür ve Sanat Ürünleri Ticaret A.Ş.
Bu kitabın her türlü yayın hakkı, 5846 sayılı
Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu gereğince
İstanbul Kültür ve Sanat Ürünleri Tic. A.Ş.'ye aittir.
Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar
dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla
çoğaltılamaz.

Baskı ve Cilt
Seçil Ofset
100. Yıl Mahallesi Matbaacılar Sitesi 4.
Cadde No. 77 Bağcılar, İstanbul
T. +90 212 629 06 15 pbx www.secilofset.com.tr

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Kültür A.Ş Yayınları
Maltepe Mah. Topkapı Kültür Parkı, Osmanlı Evleri,
34010, Topkapı, Zeytinburnu, İstanbul
T. +90 212 467 07 00 F. +90 212 467 07 99
www.kultur.istanbul / iletisim@kultur.istanbul /
www.istanbulkitapcisi.com

İstanbul Kadı Sicilleri Dizisi; 6

İstanbul Kadı Sicilleri 46 Rumeli Sadâreti Mahkemesi 40 Numaralı Sicil (H. 1033-1034 / M. 1623-1624) / proje yönetmeni M. Âkif Aydın ; editör Coşkun Yılmaz ; çeviri yazı / mukabele Hüseyin Kılıç v.dğr. ; Arapça çeviri Mehmet Akman ; kontrol M. Âkif Aydın – Mehmet Akman – Feridun M. Emecen – İdris Bostan – Mehmet İpşirli. – İstanbul : Kültür AŞ, 2019.

360 s. ; 28 cm. – (Kadı Sicilleri Dizisi ; 6)
Dizin ve görseller (361-440 s.) bulut sisteminde.
Link: http://istanbulkadisicilleri.istanbul

ISBN 978-605-7864-07-9 (Tk)

ISBN 978-605-7864-13-0 (46.c)

İSTANBUL KADI SİCİLLERİ 46

RUMELİ SADÂRETİ MAHKEMESİ

40

NUMARALI SİCİL

(H. 1033-1034 / M. 1623-1624)

PROJE YÖNETMENİ

M. ÂKİF AYDIN

EDİTÖR

COŞKUN YILMAZ

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

KÜLTÜR A.Ş.

MEDİPOL İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ

İSTANBUL KADI SİCİLLERİ 46

RUMELİ SADÂRETİ MAHKEMESİ

40

NUMARALI SİCİL

(H. 1033-1034 / M. 1623-1624)

PROJE YÖNETİCİSİ

M. ÂKİF AYDIN

EDİTÖR

COŞKUN YILMAZ

ÇEVİRİ YAZI / MUKABELE

HÜSEYİN KILIÇ – ABDULKADİR ALTIN – NUMAN YEKELER
SALİH KAHRİMAN – NEDİM PAKIRDAĞ

ARAPÇA ÇEVİRİ

MEHMET AKMAN

SON OKUMA

M. ÂKİF AYDIN – FERİDUN M. EMECEN

SON KONTROL

M. ÂKİF AYDIN – MEHMET İPŞİRLİ
İDRİS BOSTAN – FERİDUN M. EMECEN

İÇİNDEKİLER

TAKDİM 9

İMLA KURALLARI 15

RUMELİ SADÂRETİ MAHKEMESİ 40 NUMARALI SİCİL 19

KONU BAŞLIKLARI 23

METİN 47

İSTANBUL KADI SİCİLLERİ
TAKDİM

M. ÂKİF AYDIN

Osmanlı devletinin din, dil, etnik yapı ve kültür bakımından homojen olmayan bir bölgede altı asır ayakta kalmasının şüphesiz askerî, idarî, iktisadî, sosyal, kültürel ve demografik birçok sebebi vardır. Dünya tarihinde çok sık rastlanmayan böyle bir başarıyı tek bir sebeple açıklamak mümkün değildir. Bu başarının altında diğer faktörlerin yanı sıra Osmanlı yönetim ve hukuk anlayışının da önemli bir yeri vardır. Çünkü bu yönetim ve hukuk anlayışı sebebiyledir ki Osmanlı devleti hem Avrupa, Asya ve Afrika'da süratle büyüyebilmiş ve hem çok farklı milletleri bu geniş topraklar üzerinde uzun yıllar barış içinde bir arada tutabilmiştir. Osmanlı araştırmalarının en önemli fakat şimdiye kadar gerektiği kadar ilgi çekmemiş alanlarından birisinin Osmanlı hukuku olduğunu söylemek gerekir. Osmanlı hukukunun ve yönetim anlayışının en önemli bilgi kaynaklarından birisi ise şüphesiz sayıları on binleri aşan kadı sicilleridir.

Osmanlı kadı sicilleri sadece hukuk tarihi bakımından değil, Osmanlı devletinin sosyal, siyasî, iktisadî ve kültürel tarihi bakımından son derece önemli bir kaynaktır. Zira bu defterlerde biz sadece mahkemeye intikal etmiş hukuki ihtilafları değil, vergi kayıtlarını, vakıf şartnamelerini, bağış, kira, satış, ödünç gibi her türlü hukuki işlemleri, pazarlarda satılan ürünlerin ve ticarî malların listesini, fiyatlarını, ölen kimselerin geride bıraktıkları terekeye dâhil olan eşyayı, bunların mirasçılar arasındaki taksimlerini, kamu binalarının imar veya tamir bilgilerini, meslek kuruluşlarının faaliyetlerini, esnafın tabi olduğu standartları, evlenme ve boşanma kayıtlarını, merkezden gelen ferman ve hükümlerin sûretlerini, hâsılı Osmanlı siyasî, idarî, iktisadî ve sosyal tarihinin zengin bir fotoğrafını bulmaktayız. Bu defterlerde açıkça görülmektedir ki kadı sadece bir yargıç değil, yerine göre mahallin idarî ve mülkî amiri, yerine göre vergi müfettişi veya noter

yahut da Osmanlı ordusuna lojistik destek sağlayan bir askerî görevlidir. Bu bilgileri bu çeşitlilik ve zenginlikte hiçbir tarih kitabında, hatırat yahut seyahatname türü eserlerde ve arşiv belgelerinde bulamayız.

Aslında sicillerin bu özellikleri tarihçiler başta olmak üzere Osmanlı araştırmaları alanında çalışanlar tarafından bilinmekte ve kullanılmaktaydı. Ne var ki bu sicillerin önceleri Başbakanlık Osmanlı Arşivi ve İstanbul Müftülüğü Şer'iyye Sicillerinin yanı sıra Topkapı Sarayı'nda, çeşitli müzelerde dağınık halde bulunması bu kullanımı zorlaştırmaktaydı. Üstelik bu sicilleri aslî metinlerinden okumak belli bir uzmanlığı gerektirdiği için bunlardan yararlanmak bu sebeple daha da sınırlı kalmaktaydı. Önce bu siciller isabetli bir kararla Kültür Bakanlığı'na bağlı müzelerden Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde toplandı. Sonra da bunların elektronik kopyaları hazırlanarak bunlara ulaşım imkânı artırıldı. Öte yandan İstanbul'da bulunan İslam Araştırmaları Merkezi (İSAM) gerek Türkiye'de bulunan gerekse Türkiye dışındaki Osmanlı coğrafyasında yer alan şehirlere ait kadı sicillerinin elektronik kopyalarını sağlayarak araştırmacıların istifadesine açtı. Böylece Osmanlı devletine ait toplam 25 bin kadar kadı sicilinin elektronik kopyalarına araştırıcıların kolaylıkla ulaşması imkan dahiline girdi. Ne var ki bütün bunlara rağmen sicillerden yararlanma yine de sınırlı kalmaktaydı.

Bundan yaklaşık on yıl önce bu satırların yazarının İSAM başkanı olduğu dönemde önce Üsküdar Kadı Sicilleri'nin on defterini Latin harflerine çevirerek yayımlamak üzere harekete geçildi. Proje ilerlerken İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansı'nın desteğiyle çalışma daha da genişletilerek Üsküdar'a ilaveten İstanbul (Sur içi), Eyüp ve Galata kadı sicilleri de yayın programına alındı ve 2010-2012 yılları arasında 40 cilt halinde İstanbul Kadı Sicilleri yayımlanmış oldu.

Sevindirici diğer bir nokta ise İstanbul Kadı Sicillerinin yayımlanması diğer şehirlerin sicillerinin yayımlanması konusunda da teşvik edici olmasıydı. Bu sicilleri takiben aynı usullerle Diyarbakır Şer'iyye Sicilleri ve Diyarbakır'la ilgili Ahkam defterleri yayımlanmaya başladı. Keza üç cilt halinde Safranbolu Sicilleri yayımlandı. Buna yayımlanan Karaman, Akşehir sicillerini de ekleyebiliriz. Böylece çok daha geniş bir coğrafyada kadı sicillerine dayanarak Osmanlı araştırmalarını zenginleştirmek imkanı doğmuş oldu.

Yayınlanmamış sicillerin en önemli zorluğu hiç değilse basit bir konu fihristinin dahi yapılmamış olmasıdır. Bu zorluğu bertaraf etmek için yayım-

lanan her cildin başına defterdeki ilam, hüccet, mâruz vs. kayıtlarının konu fihristi hazırlandığı gibi bütün kelimeleri içine alan çok farklı ve zengin bir indeks de CD olarak her cilde eklendi. Daha sonra yayımlanan bu 40 cildin elektronik kopyaları zengin indeksiyle birlikte İSAM tarafından internette herkesin kullanımına açıldı. Böylece binlerce kişi bu sicilleri görme, içini serbestçe tarama ve isterse kopyalama imkânına kavuşmuş oldu. Büyük bir memnuniyetle ifade etmeliyim ki bu yayımdan sonra birçok tez, kitap ve makalede İstanbul Kadı Sicilleri sıklıkla kullanıldı. Böylece bu siciller her alandaki Osmanlı araştırmalarında yayımlanmış bu siciller bu sayede daha önce hiç olmadığı kadar kullanıldı, araştırmalar zenginlik ve derinlik kazandı.

Yayımlanmış siciller mevcut en eski tarihli sicillerden başlayarak çoğunluğu on altıncı asra ait olmak üzere on yedinci asrın ortalarına kadar gelmişti. İBB Kültür AŞ bizden ısrarla sicillerin devamını da yapmamızı ve yirminci asrın başlarına kadar bu yayını getirmemizi istemişti. Aslında sicillerin çok kullanılmaya başlanmış olması da projede yer alanları bunu yapma konusunda teşvik etmekteydi. Ne var ki yine aynı İBB Kültür AŞ bizden bir İstanbul tarihi istemiş olduğu için sonraki yıllarda bu proje üzerinde çalışılarak bu satırların yazarının proje yöneticiliği ve Coşkun Yılmaz'ın editörlüğünde on ciltlik *Antik Çağdan XXI. Yüzyıla Büyük İstanbul Tarihi* bitirilip 2015 yılında yayımlandı. Bu eserin halen İngilizce tercüme çalışmaları devam etmektedir. Böylece yirminci yüzyılın başlarına kadar devam eden ve 60 ciltte tamamlanması planlanan İstanbul Kadı Sicilleri projesinin ikinci grubuna ancak sıra gelmiş oldu.

İstanbul mahkemelerine ait olup bugün elimizde bulunan ve sayıları 10 bini aşan kadı sicillerinin önemi şuradadır: İstanbul üç kıtaya yayılan bir imparatorluğun merkezi olmasının ötesinde bünyesinde dini ve etnik çeşitliliği de toplamış bir milletler mozaiğini de bünyesinde barındırır. Bizans döneminden intikal eden Hristiyan unsurların yanına fetihle birlikte toplanmaya başlayan Müslüman-Türk unsurlar ve İspanya başta olmak üzere Avrupa'dan göç etmek zorunda kalan Yahudiler üç imparatorluğa (Roma, Bizans, Osmanlı) merkezlik yapmış bu şehre ayrı bir çeşitlilik ve zenginlik kazandırmıştır. İstanbul sicilleri bu farklı din, dil, kültür yapısındaki insanlara Osmanlı yönetiminin ve mahkemelerinin nasıl bir yaklaşım sergilediğini ortaya koymaktadır.

İlk 40 ciltte olduğu gibi bu grup kadı sicilinin yayınında da Suriçi İstanbul, Üsküdar, Eyüp Galata ve bağlı mahkemelerinden defterler seçtik. Ancak

içerdiği hüküm zenginliği bakımından Osmanlı devletinin asıl yönetim yeri olan suriçi İstanbul mahkemelerinden defterlere daha fazla ağırlık verdik. Bu sayede bu defterlerin içerdikleri dava zenginliklerinin yanı sıra Çarşamba ve Cuma Divanlarında görülen davalarla ilgili daha çok kayıtlar bu ikinci seride yer aldı ve söz konusu divanların ele aldığı konular ve verdiği kararlar hakkında daha doğrudan bilgi sahibi olduk.

Bu ikinci gurup sicillerin yayını için M. Âkif Aydın, İdris Bostan, Feridun M. Emecen, Mehmet İpşirli ve Mustafa Oğuz'dan oluşan bir bilim kurulu oluşturuldu. Projenin editörlüğünü yine Coşkun Yılmaz üstlendi. Defterlerin yayımlanmasında öncekilerde olduğu gibi şöyle bir yol izlendi: Önce bir uzman defterin transkripsiyonunu gerçekleştirdi. Sonra bir tarihçi veya uzman ile orijinal metin ve Latin harflerine aktarılan metin karşılıklı mukabele edildi. Daha sonra elde edilen metin bir tarihçi ve daha sonra bir hukuk tarihçisi tarafından tekrar okundu. Her kontrol aşamasında tereddüt edilen kelimeler bilim heyeti tarafından asıl metinle karşılaştırıldı. Bu 60 sicillik seride önceki sicillere göre daha az sayıda Arapça kayıt var. Bu kayıtların tercümesinde çok aşırıya kaçmamak şartıyla o günün Türkçesi tercih edildi.

Defterler farklı kâtipler tarafından tutulduğu için yazıların okunabilirliği veya imla bakımından doğruluğu kâtiplerin yetişme seviyeleriyle yakından ilgilidir. Defterlerin zaman içinde yıpranmışlığı veya kâtiplerinin yazılarının düzgün olmayışı bazı kelimelerin okunmasını imkânsız kılmış veya güçleştirmiştir. Özellikle gayrimüslim isimler mahkeme kâtipleri tarafından nasıl zaptedilmişse o şekilde yazıya geçirilmiştir. Bu sebeple aynı ismin muhtelif defterlerde farklı şekillerde yazıldığı görülmektedir. Bunlar belirli ölçüde tevhid edildi. Aynı zorluk Osmanlı coğrafyasında yer alan köy isimlerinin imlasında da yaşandı. Okunmayan veya doğruluğunda tereddüt edilen kelimeler özel işaretlerle belirtildi. Defterlerin imlasında araştırmacılar ve Osmanlı tarihine merak duyanlar tarafından daha rahat okunmasını temin maksadıyla ağır bir transkripsiyon usulü benimsenmedi. Türkçede halihazırda kullanılan kelimelerde bugünkü imla tercih edildi. Diğerlerinde özellikle bir başka kelimeyle karıştırılma ihtimali olan sözcüklerde bunu önleyecek ölçüde bir transkripsiyon usulü benimsendi.

60 ciltlik bu ikinci seri İstanbul Kadı Sicillerinin yayımlanmasında çok değerli destekler gördük. Her şeyden önce bu projeyi bizden ısrarla talep eden dönemin İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Dr. Kadir Topbaş'a teşekkürü yerine getirilmesini bir görev telakki ederim. Aynı sıcak ilgiyi ve yakın desteği İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı sayın Mevlüt Uysal'dan

da gördük. Kendisine müteşekkirim. Bu seri kadı sicillerini İstanbul Medipol Üniversitesi'nin değerli destekleriyle yürüttük. İstanbul Medipol Üniversitesi mütevelli heyeti başkanı Dr. Fahrettin Koca ve Üniversite rektörü Prof. Dr. Sabahattin Aydın'a özellikle teşekkür ederim. Keza bu projeye İBB Kültür AŞ Genel Müdürü Kemal Kaptaner ve eski genel müdürler Rıdvan Duran, Nevzat Kütük ve Sabri Dereli'nin desteklerini burada şükranla anmalıyım.

Toplamda 100 cilt olan bu büyük projenin hayata geçmesinde bilim heyetinin gerek sicillerin teker teker seçiminde gerek kontrolünde ve tashihlerde çok kıymetli katkıları olmasaydı bu proje hayata geçmezdi. Feridun M. Emecen, Mehmet İpşirli, İdris Bostan, Mehmet Akman, Erhan Afyoncu, Mustafa Oğuz ve Bilgin Aydın'a, metin kontrolü ve imla birliğini, indeksi, keza metinlerin transkripsiyonun yapan ve her birinin isimleri ilgili ciltte zikredilen uzman arkadaşlara, editör yardımcılarımıza, koordinatörümüze, sanat danışmanımıza, tasarımcımıza, fotoğrafçımıza da teşekkür ederim.

Bu çalışmanın gerçekleşmesinde baştan beri fedakârca çalışan editörümüz Coşkun Yılmaz'a teşekkür için ayrı bir sayfa açmalıyım. Osmanlı mahkeme defterlerinin orijinallerinin bulunduğu İstanbul Müftülüğü'nün katkıları bu ikinci seride de önemli bir yer tutar. Değerli bilim adamları Prof. Dr. Rahmi Yaran ve Prof. Dr. Hasan Kâmil Yılmaz başta olmak üzere İstanbul Müftülüğü Şer'iyye Sicilleri bölümü yetkililerine teşekkür ederim.

İşaretlerin Kullanımı:

- Ayn işareti başta başta kullanılmadı, diğer yerlerde; ortada ve sonda belirtildi (ta'yîn, mün'im gibi). Hemze işareti bu harfin kendisinin veya kendisinden önceki harfin cezimli olması durumunda kullanıldı (*mü'min / meş'ûm* gibi) bunun dışında kullanılmadı (*teemmül*) gibi.
- Arapça ve Farsça kelimelerdeki kaf ve gayn harflerinden sonra gelen uzatmalar a, i, u vokalleri üzerine (¯) işareti konularak; diğer harflerden sonra gelen uzatmalar ise a, i, u vokalleri üzerine (^) işareti konularak gösterildi, (kānûn, bâkī, gāib, *kādı* gibi).

Özel İsimlerin ve Yer İsimlerinin Yazılışı:

- Bilinen ve günümüzde kullanılan özel adlar günümüz imlasıyla, ancak Arapça aslındaki yumuşak ünlüleri Türkçedeki sert ünlülere dönüştürülmeden (*Abdurrahman, Halil, Nuri, Receb, Behic, Hadice, Fuad* gibi); günümüzde kullanılmayan özel isimler ile içerisinde cezimli ayn, hemze veya harekeli ayn, hemze öncesinde cezimli harf bulunan isimlerde ayn ve hemzeler gösterilerek yazılmıştır (*Şeyḫnlillâh, Şücâ', Mü'min, Abdülmün'im, Abdülmu'tî, Ya'kub, Ca'fer Ṣa'ban* gibi).
- Bileşik adlar bitişik ve tiresiz olarak yazılacaktır (*Kıssahân, Aslıhan, Demirhan, Timurhan* gibi).
- Yer isimleri (*Gekvize (Gebze) hariç*) günümüzde kullanıldığı biçimde yazılmıştır. (Burusa >Bursa, Re'islü >Reisli, Çengerköy >Çengelköy, Tekvurdağı >Tekfurdağı, Şili >Şile,)

İmla ile İlgili Diğer Hususlar:

- Bazı Arapça kelimelerin sonlarındaki *yapma masdar* eki olan (*insaniyyet, mülkiyyet, emniyyet* gibi) veya *müennes nisbet halini* ifade eden (*zimmiyye, Nasrâniyye* gibi) aslı şeddeli olduğu halde Türkçede şeddesi pek telaffuz edilmeyen (*-iye*)

eklerinin yazımında yalın halde iken günümüzde kullanılan şekil (*zimmiye, Nasrâniye, insaniyet, mülkiyet, emniyet* gibi); terkip halinde ise (*-iyye*) şekli kullanılmıştır (*umûr-ı şer'iyye, techîzât-ı harbiyye, iltizâm-ı insâniyyet, kesb-i mâlikiyyet, tescîl-i vakfiyyet* gibi).

- Fiillerin yanı sıra, *yer* ve *yir* şeklinde farklı imlalarla yazılabilen bazı Türkçe kelimeler ile *tokuz, ata, tağ* şeklinde *tı* (ط) harfi ile yazılan kelimelerin yazılışında günümüz Türkçesinde kullanılan (*yer, dokuz, ada, dağ*) şekilleri esas alınmıştır.

- Millet, din ve dil isimleri büyük harfle (*Bosneviyyü'l-asl, Rusiyyü'l-asl, Türk, Arab, Hristiyan, Müslümân, Müslimîn, Yahudi* gibi); özel ad veya millet adı iken cins isme dönüşmüş isimler küçük harfle yazılmıştır (*arab (köle manasına), tatar (haberci manasına), mecidiye (para cinsi), selimî (para cinsi)* gibi).

- Birden fazla kelimeden oluşan yer ve müessese isimlerinde sadece birinci kelimenin ilk harfi büyük harfle (*Hizâne-i âmire* gibi) yazılmıştır.

- Özel isimlerden önce gelen meslek isimleri büyük harfle başlatılmıştır (Terzi Ali, Kasab Mustafa gibi).

- Masdar, fail ve sair kelimelerin harf-i cerle kullanıldığı, kefilu bi'l-mâl, gā'ibu ani'l-meclis gibi tamlamalarda kefil bi'l-mâl, gā'ib ani'l-meclis yazımları tercih olunmuştur.

- Arapça aslında iki ünsüzle biten (*hükm, vakf, fasl, asl, nefs* gibi) kelimeler yalın halde iken veya Türkçe ek aldığı durumlarda günümüz imlasına uygun biçimde (*hüküm, hükmü, hükümden/ fasıl, faslı, fasıldan/ vakıf, vakfı, vakıfdan/ asıl, aslı, asıldan/ nefis, nefsi, nefisden* gibi); terkip halinde ise Arapça asıllarına uygun olarak (*fasl-ı husûmet, hükm-i şerîf, vakf-ı mezkûr, asl-ı fermân, nefs-i Üsküdar* gibi) yazılmıştır.

- Arapça aslında son iki harfi sessiz olup günümüz Türkçesinde yalın halde iken ses ilave edilerek kullanılan (*vakf / vakıf, hükm / hüküm, neşr / neşir* gibi) kelimelerle Arapça aslında son iki harfi şeddeli olan (*zann, add, zamm* gibi) kelimeler Türkçe yardımcı fiille birlikte kullanıldıklarında asıllarında yazılı oldukları şekil Türkçe yardımcı fiille birleştirilerek (*vakfetmek, hükmetmek, neşretmek, zannetmek, addetmek, zammetmek* gibi); günümüz Türkçesinde yalın halde iken ses ilave edilmeden kullanılan (*arz, ketb, sebt* gibi) kelimeler ise Türkçe yardımcı fiille birleştirilmeden (*arz etmek, ketb etmek, sebt etmek* gibi) yazılmıştır.

- Arapça aslında son harfi şeddeli olan bazı kelimeler yalın halde iken tek harfle yazılmıştır (hacc-hac, gıbb-gıb gibi).

Özel İşaretler:

- Metinde defterin fiziksel özelliklerinde dolayı okunamayan yırtık, kopuk, silik yerler (…) şeklinde; okunuşu tereddütlü kelimeler ? işareti ile; okunamayan yerler …? şeklinde; orijinal metinde kâtip tarafından boş bırakılmış yerler ( ) şeklinde gösterilmiştir. Üzeri çizilerek iptal edilmiş kelime veya cümleler << >> işareti içinde yazılmış; sehven mükerrer yazılan kelimeler ise yazılmamıştır.
- Özellikle XIX. yy. ve sonrası döneme ait bazı defterlerde, kayıtların sağ veya sol taraflarında bulunan konu başlığı niteliğindeki derkenarlar ilgili olduğu kaydın baş tarafına italik olarak yazılmıştır.

Ay Kısaltmaları:

M. Muharrem

S. Safer

RA. Rebîʿülevvel

R. Rebîʿülâhir

CA. Cemâziyelevvel

C. Cemâziyelâhir

B. Receb

Ş. Şaban

N. Ramazan

L. Şevvâl

ZA. Zilkaʿde

Z. Zilhicce

RUMELİ SADÂRETİ MAHKEMESİ 40 NUMARALI SİCİL

COŞKUN YILMAZ

Kazaskerlik, Osmanlı idari birimlerinin en eskilerinden olup Fatih Sultan Mehmed devrinde Rumeli ve Anadolu Kazaskerliği diye ikiye ayrılmıştır. Kazaskerlerin idari görevlerine ait defterlere ruznamçe denilmektedir. Kaza/yargı faaliyetlerine dair kayıtlar ise sicillerde yer almaktadır. Anadolu ve Rumeli Kazasker Mahkemeleri konumlarından dolayı son derece önemli mahkemelerdir. Rumeli Kazaskerliği Anadolu Kazaskerliği'nin önündedir. Rumeli Kazaskerliği Mahkemesi'ne ait 644 sicil bulunmaktadır. Bu kayıtlar 1548-1924 tarihleri arasına aittir.*

İSAM-İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansı işbirliğiyle gerçekleştirdiğimiz 40 Ciltlik İstanbul Kadı Sicilleri Projesi kapsamında 21, 56 ve 80 numaralı Rumeli Kazaskerliği Siciller daha önce yayımlanmıştır **. İBB Kültür AŞ.-Medipol Üniversitesi işbirliği ile yürüttüğümüz bu proje kapsamında da bu defterle birlikte Rumeli Mahkemesi'ne ait 106, 127, 161 ve 272 numaralı siciller hazırlanmıştır.

Rumeli Sadâreti Mahkemesi 40 Numaralı Sicil, 1033-1034/1623-1624 tarihleri arasındaki kayıtları ihtiva etmektedir. İlk kayıt 21-29 Cemaziyelahir 1033/10-18 Nisan 1624, son kayıt 5 Safer 1034/17 Kasım 1624 tarihlidir. (76a-1 (11-20 Cemaziyelahir 1031/23 Nisan-2 Mayıs 1622)) numaralı kayıt istisna tutulduğunda sicilin genel olarak 1033-1044 yıllarına ait kayıtları ihtiva ettiği görülmektedir. IV. Murad'ın (1623-1640) saltanatının ilk yıllarına ait sicil, ulema arasında Ganizâde namıyla meşhur Mehmed

---

* Metni okuyan M. Âkif Aydın Hocam'a, katkıları için Coşkun Ünsal ve Serkan Osmanlıoğlu'na teşekkür ederim.

Bilgin Aydın ve dğr., *İstanbul Şer'iyye Sicilleri Vakfiyeler Kataloğu*, Ankara 2015, s. 461-462.

** http://kadisicilleri.org/

Efendi dönemine aittir. Sicilde 371 kayıt bulunmakta olup bunlardan sadece 62'si Arapça'dır. Kayıtlardan 1'i ise eksik bırakılarak terkin edilmiştir. Sicilde Müslümanlarla ilgili yer alan meseleler ağırlıklı olarak ev, dükkan, bağ vs. satışı; Vârissiz terekelere devlet tarafından el konulması; varisler arasındaki meseleler; yetimlere nafaka ve vasi tayini; birbirlerine kefil olma; suçluların tespiti; aile hukukuna dair boşanma, eşe nafaka tayini, mehir vb. meseleler; vekil tayini; cariye ve köle azadı gibi meseleler oluşturmaktadır. Gayrimüslimlerle ilgili kayıtların konusunu ise umumiyetle alacak-verecek davaları; tereke ve terekenin paylaşımı, çeşitli alım-satım işlemleri; çocuklara vasi tayini gibi konulardan oluşmaktadır.

Çeşitli işlemler vesilesiyle sicilde ismi tespit edilen vakıf isimleri şunlardır :Haydar Efendi Vakfı, Gazanfer Ağa Vakfı, Muhyiddin Çavuş Vakfı (Edirne), Hatice Hatun Vakfı (Bursa), Sultan Yıldırım Bâyezid Han Vakfı (Bursa), Ayas Paşa Vakfı (vezîriazam) Firuz Ağa Vakfı, Emir Buhârî Vakfı, Şeyh Vefâ Vakfı, Emine Hatun Vakfı, Şeyh Şüca Efendi Vakfı, Ahmed Çavuş Vakfı, Cennet Hatun Vakfı, Mehmed Paşa Vakfı, Kaliçeci Hasan Mahallesi Mescidi Vakfı, Musa Çavuş Mescidi Vakfı, Takyeci Hacı Ali Vakfı, Manisalı Mehmed Paşa Vakfı, Kamer Hatun Vakfı, Saraç Ali Bey Vakfı, Ekmekçizâde Ahmed Paşa Vakfı, Hasekisi Behram Ağa b. Ferhad'ın Para Vakfı'dır.

Sicilde devrin önemli şahsiyetleriyle ilgili bilgiler de bulunmaktadır. Bu minvalde Sultan IV. Murad Han'ın Yusuf Ağa'yı azad etmesi (62b-2); vefat eden Hasan Paşa'nın Sultan III. Murad'ın kızı Gevherhan Sultan'a mehir borcu olduğu (55a-1); Veziriazam Kemankeş Ali Paşa'nın yaptırdığı inşaattan dolayı esnafa borcu olduğunun tespiti (53a-1); maktûl Vezîriazam Ali Paşa'nın devlete intikal eden mallarıyla ilgili meseleler (5b-1, 14b-1, 19b-1, 22b-2 vd.); katledilen Vezîriazam Hüseyin Paşa'nın alacak davası (50a-3); Müderris Ömer Efendi b. Abdülkadir'e ev tahsis edmesi (2a-3); Çeşitli kademelerde bulunan görevlilerle ilgili rüşvet iddialarının bulunduğu davalar (5a-3, 18a-1, 18a-1, 41a-1, 49a-1) zikredilebilir. Sultan I. Ahmed dönemi vezîriazamlarından Derviş Paşa'nın (ö. 1606) katledilmesi ile bazı mallarının kendisine temlik edildiği Reisülküttab Hamza Efendi'nin "*emr-i şerîf-i sultânî*" ile katledilmesi ve devlete intikal eden malları ile ilgili meseleler oldukça önemli bilgiler arasındadır. Bu minvalde Maktûl Reisülküttab'ın çayırının Cafer Bey b. Abdullah'a satılması (2a-1); bozahane hissesinin Haseki el-Hac Behram b. Abdullah'a (2a-2, 3a-1); börekçi dükkanının Ali Bey b. İbrahim'e (4a-2); bostanlığının el-Hac İlyas b. el-Hac Keyvan'a (4a-3, 6a-1); bakkal dükkanının Kadri Çavuş

b. Ramazan Çavuş'a (6b-2); ağaççı dükkanının Mustafa Efendi b. Nasuh'a (7a-1); ekmekçi dükkanının Mustafa Efendi b. Nasuh'a satılması (7a-2); 25 parça mezrasının tasarruf hakkının Ahmed Ağa b. Mahmud Paşa'ya devredilmesi (7a-3) bunlardandır. Keza çiftliği ile çayır ve mezralarının Vezir Bayram Paşa'ya devredilmesi (10b-1); boyacı dükkanının Mehmed Bey b. Salih'e satılması (57b-1) ile ilgili kayıtlar adı geçen şahısların biyografileri konusunda katkı sağlayacak belgelerdir.

Bu meselelerin yanında defterde tedavüldeki sikke ile ilgili bilgilere ulaşmak mümkündür. Bu minvalde söz konusu sikkelerin yeniden düzenlenmesi için gerekli şeylerin yapıldığı (42b-1); sikke tashihine memur Hüseyin Efendi b. Murad'a gümüş satın alması ve sahib-i ayar ücretini ödemesi tenbih olunacağı (47b-1); sikke tashihi için Darbhane'de sahib-i ayar olan Rali'nin ücretlerinin ödenmesi (53b-1); Bursa darbhanesinde basılacak akçe için İsak v. Yasef isimli Yahudiye üstadiye parası ve diğer hususlar için Bursa darbhanesi nazırı Hüseyin Efendi'ye yetki verildiği (58b-2); İstanbul ve civarında halkın elinde yeterli miktarda Osmanî akçesi bulunmadığından eski sikkelerin toplanıp yenisinin çıkarılması kararı alınması (76b-1) iktisat tarihi açısından oldukça önemli kayıtlardandır.

KONU BAŞLIKLARI

1 [1a-1] Vize Saray'daki Ayas Paşa vakıfları mütevelli kaymakamlığına Mehmed Ağa'nın tayin edildiği / 49

2 [1a-2] Vize Saray'daki Ayas Paşa vakıfları zabitlik, subaşılık ve nazırlığına Arslan Beşe'nin tayin edildiği / 49

3 [1b-1, Arapça] Ayşe Hatun bt. Ali'nin evini Ali Ağa b. Abdullah'a sattığı / 49

4 [1b-2] Arnavud Belgradı'nda Osum Suyu üzerindeki Ayas Paşa Vakfı'na ait değirmenin Mustafa Bey'e kiraya verildiği / 50

5 [1b-3] Mustafa Bey b. Ali'nin, Ayas Paşa Vakfı'nın Arnavud Belgradı'ndaki değirmeninin önceki kiracıları zimmetinde bulunan alacakları hususunda vekil tayin edildiği / 51

6 [1b-4] Ramazan b. Mustafa'nın katilinin Mehmed b. Seyyid Mehmed olduğu / 51

7 [2a-1] Maktul Reisülküttab Hamza Paşa'nın devlete intikal eden çayırının Cafer Bey b. Abdullah'a satıldığı / 52

8 [2a-2] Maktul Reisülküttab Hamza Paşa'nın devlete intikal eden bozahane hissesinin Haseki el-Hac Behram b. Abdullah'a satıldığı / 52

9 [2a-3] Müderris Ömer Efendi b. Abdülkadir'e ev tahsis edildiği / 53

10 [2b-1] İbrahim Efendi b. Muharrem Paşa'nın, evini Galuta v. Haco'ya sattığı / 54

11 [2b-2] İbrahim Efendi'nin ekmekçi dükkânını Galuta v. Haco'ya sattığı / 54

12 [2b-3] Beytülmal emininin, müteveffa es-Seyyid Derviş b. Ramazan'ın eşi Raziye bt. Abdullah'a ev hissesi talebiyle muarazada bulunmaktan menolunduğu / 54

13 [2b-4] Beytülmal emininin, müteveffa es-Seyyid Derviş b. Ramazan'ın azatlısı el-Hac Rıdvan b. Abdullah'a alacak iddiasıyla muarazada bulunmaktan menolunduğu / 56

14 [3a-1] Maktul Reisülküttab Hamza Efendi'nin, devlete intikal eden bozahane hissesinin Haseki el-Hac Behram Ağa b. Abdullah'a satıldığı / 57

15 [3a-2, Arapça] Beytülmâl tarafından zabt edilen ev eşyasının ölenin karısı Râziye Hatun'a ait olduğu / 57

16 [3a-3] Haydar Efendi Vakfı'na ait harap evin mütevelli izni ile kiracısı tarafından yaptırılan tamiratına sarf edilen meblağın tesbiti için yapılan keşif / 58

17 [3b-1] Süleyman isimli kölenin, asıl sahibi Mehmed Bey b. İbrahim'e verilmesi / 59

18 [3b-2] Müteveffa Rumeli Kazaskeri Ali Efendi'nin vârislerinin, Rûh-ı Sânî isimli cariyeyi müteveffa Hüseyin Ağa b. Gazanfer Kethüda'nın vârislerine vermeleri / 60

19 [3b-3, Arapça] Terekesi Beytülmâl tarafından zabt edilen Tozkoparan Mahmud'un Mehmed Ağa Vakfı'na karzdan borcu olduğu / 61

20 [4a-1] Ümm-i veled olduğunu iddia eden Çaker isimli cariyenin, tanınan süreye rağmen henüz bunu ispat edecek delil getiremediği / 62

21 [4a-2] Maktul Reisülküttab Hamza Efendi'nin devlete intikal eden börekçi dükkânının Ali Bey b. İbrahim'e satıldığı / 62

22 [4a-3] Maktul Reisülküttab Hamza Efendi'nin devlete intikal eden bostanlığının el-Hac İlyas b. el-Hac Keyvan'a satıldığı / 63

23 [4a-4] Müezzin Ahmed b. Abdullah'ın Rahime bt. Abdullah'a olan borcunu ödemesi / 64

24 [4a-5, Arapça] Hâkimin Mehmed adlı yetime nafaka takdir ettiği / 65

25 [4b-1] Zamâne bt. Abdullah isimli azatlı cariye ile David v. Yasef arasındaki alacak anlaşmazlığının sulh ve ibra ile sonuçlandığı / 65

26 [4b-2] Maktul Sadrazam Ali Paşa kethüdası Sinan Ağa'nın, paşanın haslarından toplanan parayı Mustafa Bey b. Halil Çavuş'tan teslim aldığını ikrar ettiği / 66

27 [4b-3] Donanma bedeliyesi toplamak için Ahyolu kazası köylerine giden Süleyman Beşe b. Ali'nin, bazı köylülerin saldırısına uğrayıp mallarının yağmalandığı / 66

28 [4b-4, Arapça] İbrahim Çelebi b. Mehmed'in ölen Mihayil adlı Yahudide alacağı olduğu / 67

29 [5a-1] Kadı Abdülfettâh Efendi b. Ahmed Efendi'nin eşi Ümmühani bt. Sinan'ın, kocası ile birlikte Mısır'a gitmeye ikna edildiği / 68

30 [5a-2, Arapça] Terekesi Beytülmâl tarafından zebtedilen Ömer b. Sinan'ın vârisinin ninesi olduğu / 69

31 [5a-3] Divan Kâtibi İbrahim Efendi b. Ahmed Çavuş aleyhindeki rüşvet iddiasını ispat edemeyen Halepli Mahmud b. Abdullah'ın menolunduğu / 69

32 [5b-1] Maktul Sadrazam Ali Paşa'nın beytülmala intikal eden üç adet bağının, ilk sahibi müteveffa Veli b. Mustafa'nın vârislerine satıldığı / 70

33 [5b-2] Mehmed Çelebi b. Yusuf'un elindeki cariyenin, asıl sahibesi olan Hanife bt. Mehmed'e teslim edilmesi / 71

34 [5b-3] Siyavuş b. Abdullah'ın borcunu ödemesi / 72

35 [6a-1] Maktul Reisulkuttab? Hamza Efendi'nin devlete intikal eden bostanlığının el-Hac İlyas b. el-Hac Keyvan'a satıldığı / 72

36 [6a-2] Ömer Efendi b. Osman Bey ile Pervane Ağa b. Abdullah arasındaki tapu resmi anlaşmazlığı / 73

37 [6a-3] Nogay Paşa b. Abdüsselâm'ın İstanbul Bezzazistanı'ndaki emanet eşyasının, adı geçenin vekili Mehmed Ağa b. Yusuf'a verilmesi / 74

38 [6a-4] Mustafa Bey b. Mehmed'in, darı alacağı iddiasıyla Rakka Beylerbeyi Yakup Paşa aleyhine dava ve talepte bulunmaktan menolunduğu / 75

39 [6b-1] Ayşe bt. Ali'nin elindeki kölenin Saliha bt. Mahmud'a verilmesi / 76

40 [6b-2] Maktul Hamza Efendi'nin devlete intikal eden bakkal dükkânının Kadri Çavuş b. Ramazan Çavuş'a satıldığı / 77

41 [6b-3, Arapça] Şahsın mahkemeye gelmesine kefil olunduğu / 77

42 [7a-1] Maktul Hamza Efendi'nin devlete intikal eden ağaççı dükânının Mustafa Efendi b. Nasuh'a satıldığı / 78

43 [7a-2] Maktul Hamza Efendi'nin devlete intikal eden ekmekçi dükânının Mustafa Efendi b. Nasuh'a satıldığı / 78

44 [7a-3] Maktul Hamza Efendi'nin devlete intikal eden 25 parça mezraasının tasarruf hakkının Ahmed Ağa b. Mahmud Paşa'ya devredildiği / 79

45 [7a-4] Ayşe bt. Mehmed'in, cinsel organındaki arızayı gidermek amacıyla kocasının yaptığı uygulamadan zarar gördüğü / 80

46 [7b-1] Müteveffa Hasan Ağa b. Abdullah'ın hem ümm-i veledi hem de nikâhlı eşi olduğunu iddia eden Naime bt. Abdullah'ın mehir ve miras hissesi talebinden menolunduğu / 80

47 [7b-2] Turgud b. Ali'nin, Velesin Kadısı Hacı Efendi b. Bali'nin kendisine olan borcunu ödediğini ikrar ettiği / 82

48 [8a-1] Âmine Hatun bt. Abdurrahman'ın, cariyesinin Uğurlu b. Abdullah isimli köle tarafından kaçırıldığı yolundaki iddiasını ispat edemediği / 82

49 [8a-2, Arapça] Terekesi Beytülmâl tarafından zabt edilen el-Hâc Receb b. Mehmed'in vârislerinin çocukları olduğu / 83

50 [8a-3] Gazanfer Ağa Evkafı Mütevellisi Hasan Bey b. Abdullah'ın, vakfın Kesendire'deki gelirlerinden elde edilen parayı tahsildar Ahmed Ağa b. Sefer'den teslim aldığını ikrar ettiği / 83

51 [8a-4] Edirne'deki Muhyiddin Çavuş Vakfı'nın alacaklarının eski mütevelli tarafından yeni mütevelliye devredildiği / 84

52 [8b-1] Müteveffa Müteferrika Ali Ağa b. Sefer'in vârislerinin, çiftlik talebiyle Vezir Ahmed Paşa b. Mahmud aleyhine dava açmaktan menolundukları / 84

53 [9a-1] İsmail b. Abdullah'ın, müteveffa Ferhad b. Abdullah'a borcu olmadığına dair yemin ettiği / 87

54 [9a-2] Hasan Bey b. Abdullah'ın vârisi Ömer Bey ile Karakaş David v. İsak'ın vârisleri arasındaki borç anlaşmazlığının sulh ve ibra ile sonuçlandığı / 88

55 [9b-1] Belgradlı Ahmed Bey b. Mehmed'in, eski İstanbul Kadısı Mehmed Efendi'den satın aldığı evin oğlu Mehmed'e ait olduğunu beyan ettiği / 88

56 [9b-2] Ümmühani bt. Şaban'ın, kocası müteveffa Zülfikâr b. Abdullah'ın Emine bt. Abdullah ve eşi Mustafa Bey b. Abdullah'a borcu olduğunu bilmediğine dair yemin ettiği / 89

57 [9b-3] Prehoroni v. Yani'nin, Arabacılar Meydanı'ndaki ekmekçi dükkânı ile alakası bulunmadığını beyan ettiği / 90

58 [9b-4] Müteveffa Hasan Çavuş'tan küçük oğlu Mehmed'e intikal eden çiftliğin ninesi Raziye bt. Hüsrev'e kiraya verildiği / 90

59 [10a-1] Mahmud b. Veli'nin, müteveffa Mehmed Çelebi b. Mehmed'e ait atı vârislerine vermesi / 91

60 [10a-2] Müteveffa Ahmed'in oğlu Mehmed ile Piyale b. Abdullah arasındaki dükkân anlaşmazlığının sulh ve ibra ile sonuçlandığı / 92

61 [10a-3, Arapça] Fâtıma bt. İsa'nın miras payını almak üzere İbrahim Bey'i vekil ettiği / 92

62 [10a-4] Bursa'daki Hatice Hatun Vakfı'na bağlı Amasya'daki bazı köylerin öşür vs. gelirlerinin iltizama verilmesi / 93
63 [10b-1] Maktul Reisülküttab Hamza Efendi'nin devlete intikal eden çiftliği ile çayır ve mezraalarının Vezir Bayram Paşa'ya satıldığı ve tasarruf haklarının devredildiği / 93
64 [11a-1] Mısır kadılarından müteveffa Bezirgânzâde Mehmed Efendi'nin kardeşi Mustafa Bey b. Ahmed ile Ahmed Paşa b. Mahmud arasındaki miras kaynaklı alacak anlaşmazlığının sulh ve ibra ile sonuçlandığı / 96
65 [11a-2] Emine bt. Abdullah'ın, tahsil ettiği alacağına kefil olan eşi Mehmed b. Abdullah'ın zimmetini ibra ettiği / 97
66 [11b-1] Borlu kasabasındaki Şeyh Şaban Efendi Mescid ve Mektebi Evkafı'na ait olan Eflani kazasına müdahale olunmaması / 98
67 [11b-2] Firuz Ağa Evkafı'na ait iki dükkânın Ramazan Çavuş b. Abdullah'a tasarruf ettirilmesi / 99
68 [12a-1, Arapça] Borcundan dolayı hapiste bulunan Mustafa b. el-Hâc Yusuf'un fakirliği sebebiyle serbest bırakıldığı / 100
69 [12a-2] Eymir b. el-Hac Mîrim'in, tahsil ettiği alacağına kefil olan Mustafa Çavuş b. Uğurlu'nun zimmetini ibra ettiği / 101
70 [12a-3] El-hac Osman b. Sefer'in, zamanında dava açmadığı için, mezraa talebiyle Mevlana Hacı Efendi b. Bali aleyhine davadan men' olunduğu / 101
71 [12b-1] Rahime bt. Abdullah ile Müezzin Ahmed b. Ali arasındaki alacak anlaşmazlığının sulh ve ibra ile sonuçlandığı / 102
72 [12b-2] Muharrem Ağa b. Zeynelabidin'in, müteveffa Şıkk-ı Evvel Defterdarı Ali Efendi'nin oğlu Salih Çelebi'deki alacağını tahsil ettiğini beyan ettiği / 103
73 [12b-3] Kadı Mehmed Efendi b. Abdülhalim Efendi'nin elindeki Tanca asıllı Anber b. Abdullah isimli kölenin hür olduğuna hükmedildiği / 103
74 [13a-1] Mehmed b. Abdullah isimli mühtedi Yahudinin alacak anlaşmazlığı davasının sulh ve ibra ile sonuçlandığı / 104
75 [13a-2, Arapça] Sâliha Hatun'un kocası Mehmed Bey ile anlaşarak boşandığı (muhâla'a) / 105
76 [13a-3] Müderris Ali Efendi b. Abdurrahim'in, Mevlana Seyyid Şeyh Mehmed Efendi b. Kudsî Mehmed Efendi'ye borcu bulunduğunu beyan ettiği / 105
77 [13a-4] Çaker bt. Abdullah'ın kocasını vekil tayin etmesi / 106

78 [13b-1] Molla Fenari mahallesinden Yeniçeri Hasekisi Behram Ağa b. Ferhad'ın para vakfı / 106

79 [14a-1] Sofya'daki Kiremikofça Mukataası'nın mültezimleri arasındaki davanın sulh ile sonuçlandığı / 109

80 [14b-1] Maktul Ali Paşa'nın devlete intikal eden odalarının Ahmed Ağa b. Ömer Çavuş'a satıldığı ve yerinin tasarruf hakkının devredildiği / 110

81 [14b-2] Müteveffa Camcı Ahmed Bey'in oğlu Mehmed Çelebi'nin, küçüklüğünde vasisi olan Mustafa Çelebi b. Mehmed'den alacak talebinde bulunmaktan menolunduğu / 111

82 [15a-1, Arapça] Feridun Hatun bt. Abdullah'ın dava ve talebe Kaytas Çavuş'u vekil ettiği / 112

83 [15a-2, Arapça] Terekesi Beytülmal tarafından zabt edilen Mehmed Bey b. Abdullah'ın vârislerinin iki çocuğu ve karısı olduğu / 113

84 [15a-3, Arapça] Terekesi Beytülmal tarafından zabt edilen Sinan Bey b. Abmed'in vârislerinin üç çocuğu ve karısı olduğu / 113

85 [15a-4] Müteveffa Mustafa b. Mehmed'in, çiftlik hissesi satışından dolayı ortağı müteveffa Mehmed Çelebi b. Mustafa'ya olan borcu hususunda vârisleri arasında ihtilaf çıktığı / 114

86 [15b-1] Dilâver Ağa'nın Mîr Seyfeddin'deki alacağının kefâletinden dolayı Hasan Ağa'dan tahsil olunması / 114

87 [15b-2] Mustafa Bey'in kardeşi Bâyezîd'deki alacağını getiren Zülfikar'ın Fırıncı Yani'ye emanet ettiği paranın mîrîye kaydedildiğinin anlaşıldığı / 115

88 [15b-3, Arapça] Mustafa Çelebi b. Ahmed'in verâsetinin oğlu, karısı ve annesine ait olduğu / 116

89 [16a-1] Hasan Çelebi b. el-Hâc Hızır'ın Süleyman Ağa b. Hasan'a olan borcunu ödemesi / 117

90 [16a-2] Bâli Çavuş b. Hasan'ın müteveffâ Hasan Çavuş'taki alacağının terekesinden tahsili / 118

91 [16b-1] Bâli Çavuş b. Hasan'ın müteveffâ Hasan Çavuş'taki alacağının terekesinden ödendiği / 118

92 [16b-2] El-Hâc Abbas b. İbrahim'in müteveffâ Zağralı Ali Efendi b. Sinan'daki alacağının terekesinden köle takas edilerek ödendiği / 119

93 [16b-3] Es-Seyyid Oruç b. es-Seyyid Ali'nin Muradcan v. Ahican ve ortaklarındaki alacaklarının kefâletinden dolayı Emircan v. Yakob'dan tahsil olunması / 120

94 [17a-1] Şeyh Şucaoğlu Musa Efendi'nin vakıf menzilini Kadızâde Şeyh Mehmed Efendi'ye, sonra da ulemaya vakfetmesi / 120

95 [17b-1, Arapça] Mustafa Çelebi b. Ahmed'in verâsetinin oğlu, karısı ve annesine ait olduğu / 122

96 [17b-2, Arapça] Hasan b. Derviş'in alacakları konusunda Bali Beşe'yi vekil ettiği / 123

97 [17b-3] Bursa'daki Sultan Yıldırım Bâyezid Han Evkafı'nın sâbık mütevellîsi Ali Ağa b. Abdülmennân'ın vakıf adına el-Hâc Bostan b. Habib'den aldığı erzâkın bedelinden kalan meblağı ödemesi / 123

98 [17b-4] Belkıs bt. Mehmed'in boşandığı kocası Mehmed b. Hacı tarafından gasbedilen Rus kölesini hîbe etmediği / 124

99 [18a-1] Abdurrahman Efendi b. Hüsameddin Efendi'nin Edirne Nâibi iken Memi Ağa b. Abdullah'dan rüşvet yoluyla aldığı parayı ödemesi / 124

100 [18a-2] Müteveffâ Sinan Efendi'nin Kayseri kadısı iken Ramazan Beşe b. Abdullah'a işletmek üzere kırk bin akçe para ile sekiz bin akçe kıymetinde bir aded katır verdiğinin şahidlerin ikrârıyla tesbit olunduğu / 125

101 [18b-1] Vefât eden Bağdâdî Mehmed Çavuş'un vârisleri arasında hisse satışının gerçekleştirildiği / 126

102 [18b-2, Arapça] Hâkimin iki küçüğe annelerini vasi tayin ettiği / 128

103 [19a-1] Mustafa Efendi b. Müstedam Ağa'nın menzilini vakfettiği / 128

104 [19b-1] Maktul Veziriazam Ali Paşa'nın terekesinin mîrî adına zabtedilmesi / 131

105 [20a-1] Vefât eden Ahmed Beşe b. Mehmed'in terekesinin vârisleri arasında taksimi / 131

106 [20a-2] Vefât eden Osman Çavuş b. Murad'ın Hüseyin Ağa'daki alacağına kefil olmadığına dâir sâbık Vidin kadısı es-Seyyid Ömer Efendi b. es-Seyyid Muharrem Çelebi'nin yemin ettiği / 132

107 [20a-3] Ahmed Çavuş Vakfı'ndan olup Şemsi bt. Mehmed'in tasarrufunda bulunan odaların tasarruf hakkının Mustafa Bey b. Abdülmennân'a devredildiği / 133

108 [20a-4] Eksik kayıt / 134

109 [20b-1] Bursa'da Şeyh Eyüb Efendi Zâviyesi'ne vakfedilen bahçe ve araziyi haksız yere kullanan Receb Efendi b. Nasuh'un men edilmesi / 134

110 [20b-2] Mehmed Beşe b. Kurd'un Mehmed Çavuş, Gazanfer Çavuş ve Yahudi Rafael'in zimmetlerinde bulunan alacağından kalan kısmın kefâletinden dolayı Sefer Bey b. Abdullah'tan tahsîli / 135

111 [21a-1] Nakşibendi tarikatından Hasan Efendi'nin Emir Buhârî Evkafı'ndan olup ikamet etmek üzere kendisine ferâğ edilen menzili tamir ve genişletme talebinde bulunduğu / 136

112 [21a-2] İstanbul'daki Şeyh Vefâ hazretleri evkafına âit olup Çorlu'daki arazilere mutasarrıf olan el-Hâc Bâli'nin vefatından sonra uhdesindeki arazilerin tasarruf hakkının kızları Neslihan ve Fâtıma'ya bırakıldığı / 137

113 [21a-3] Belkıs bt. Mehmed'in boşandığı kocası Mehmed b. Hacı tarafından gasbedilen Rus kölesini hîbe etmediği / 137

114 [21b-1] Yeniçeri Kâtibi Nesimi Efendi'nin Malkoç Efendi b. Ali'deki alacağını tahsil ettiği / 138

115 [21b-2] Rüstem Çavuş b. Abdullah ve Yusuf Bey b. Mehmed'in Novaberde mukataası gelirlerinden dolayı Hasan Bey b. Mehmed'den taleb ettikleri para konusunda haklı olmadıkları / 140

116 [22a-1] Şeyh Şüca Efendi Evkafı mütevellîsi Ali Paşa yedinden ve vakıf malından aldığı parayı ödemesine dâir Hasan Bey b. Abdullah'a tembihte bulunulduğu / 140

117 [22a-2, Arapça] Terekesine Yaya Beytülmâli tarafından el konulan Resul Beşe'nin vârislerinin kız kardeşi Ayşe ve amca oğlu İsmail olduğu / 141

118 [22b-1] Mahmud b. Şeyhî'nin Osman Beşe b. Abdullah'taki alacağının tahsili / 142

119 [22b-2] Rıdvan Bey'in idam edilen vezir Ali Paşa tarafından gasbedilen ve Mustafa Ağa'nın yedinde bulunan beygirinin iâdesi / 143

120 [22b-3] İsmail Ağa b. Mahmud'un Emine Hatun Vakfı'na gelir getirmesi için vakfedilen menzil ile alâkasının kalmadığını ikrâr ettiği / 144

121 [23a-1] Yani v. Dimo'nun Halil Çelebi b. Hasan'dan taleb ettiği para konusunda yalan söylediğinin tesbit olunduğu / 145

122 [23a-2] Abdülkerim Efendi b. Mehmed'e vefat eden kız kardeşi Razıye Hatun'dan miras yoluyla intikal eden ve usülsüz başkasına satışı yapılan menzilin iâdesi / 145

123 [23b-1] Mustafa Bey b. Abdullah'ın Selanik'te Çuka emini iken zimmetinde kalan altı yüz yirmi bin akçenin mîrî adına tahsili / 146

124 [23b-2] Cennet Hatun'un vakfettiği menzilde ikamet hakkının Hamza Halîfe b. Mahmud'a devredildiği / 147
125 [23b-3] Musa Çavuş b. Abdullah'ın vefat etmeden önce borcunu ödediği ve rehin bıraktığı eşyasını aldığının anlaşıldığı / 148
126 [24a-1] Ali Efendi'nin müflisen vefât eden Rıdvan Efendi'deki alacağını kefili Mustafa Çavuş'tan tahsil ettiği / 149
127 [24a-2] Ayşe Hatun'un Rabia Hatun bt. Mehmed Efendi'ye rüşvet olarak vermiş olduğu paradan doğan alacak davasının anlaşmayla sonuçlandığı / 150
128 [24a-3] Sâbık Mudanya nâibi Hasan Efendi b. Ramazan tarafından Mehmed Efendi b. Ali'ye kürkçülerin ihtiyaçlarını karşılamak üzere verilen fakat başka amaçla harcanan paraların iadesi / 150
129 [24b-1] Musa Çavuş b. Abdullah'ın vefatından önce borcunu ödediği ve rehin eşyalarını geri aldığı / 151
130 [24b-2] Duka v. Hıristoderi'nin vefât eden kardeşi Musa Çavuş'un borcu dolayısıyla açılan davada Salamon v. Yakop ve Yako v. Yuhaim adlı Yahudiler ile sulh olduğu / 152
131 [24b-3] Vakıf menzilde Hasan Efendi'nin ikamet etmesinin uygun bulunduğu / 153
132 [25a-1] Sâbık İstanbul kadısı Mehmed Efendi'ye âid olan ve husûmete sebep olan menzilin Ahmed Bey tarafından satın alındığı / 153
133 [25a-2] Ömer Bey b. Gülâbî'nin kendisine âid olduğunu iddia ettiği câriyenin Sayime bt. Hüseyin'e âid olduğunun anlaşıldığı / 153
134 [25a-3, Arapça] Ayşe b. İbrahim Çelebi'nin kocası Hâfız Mehmed Bey ile anlaşarak boşandığı (muhâla'a) / 154
135 [25b-1] Vefât eden Hatice bt. Ahmed isimli küçük kızın verâsetinin vârisleri arasında taksimi / 155
136 [25b-2] Vefât eden Mustafa Bey b. Abdullah'ın zimmetinde kalan ve karısı Hatice'nin mehrine âid olan eşyâyı eski Karatine sâbık kadısı Abdulbâki Efendi b. Ali'nin gasbetmediği / 156
137 [25b-3] Mehmed Efendi'nin terekesinden bazı kıymetli kitap ve eşyâyı haksız yere alıkoyan Firecik kadısı Abdülkerim Efendi ile müteveffânın kız kardeşinin sulh oldukları / 156
138 [26a-1] Ahmed Ağa b. Emrullah'ın Hatice Sultan mahallesindeki evini vakfettiği / 157
139 [26b-1] Resul Beşe b. Mehmed'in vârisi olmadığından terekesinin beytülmale geçtiği ve alacağının tahsili / 159

140 [26b-2] Vefât eden Resul Beşe'nin Halil b. İbrahim zimmetindeki alacağının tahsîli / 159
141 [26b-3] Vefât eden Resul Beşe'nin Siyavuş b. Abdullah zimmetindeki alacağının tahsîli / 160
142 [26b-4] Vefât eden Resul Beşe'nin Hüsameddin b. el-Hâc Safi zimmetindeki alacağının tahsîli / 160
143 [26b-5] Vefât eden Resul Beşe'nin Süleyman Bey b. Nurullah zimmetindeki alacağının tahsîli / 160
144 [26b-6] Vefât eden Resul Beşe'nin Siyavuş b. Abdullah zimmetindeki alacağının tahsîli / 160
145 [26b-7, Arapça] Terekesi Beytülmâl tarafından zabt edilen Toma v. Nikola'nın vârislerinin iki kardeşi olduğu / 161
146 [27a-1] Ayşe bt. Mustafa'nın Ömer Kethüdâ tarafından Şeyh Yavsi Zâviyesi mühimmâtı için vakfedilen nakit paradan aldığı borca karşılık rehin bıraktığı kıymetli eşyâlarının iâdesi / 161
147 [27a-2] Ali Ağa b. Muharrem'in Sayda'ya giderken el-Hâc Hasan b. Abdullah'a emanet bıraktığı para ve kıymetli eşyâlarının iâdesi / 162
148 [27b-1] Kamer Hatun tarafından vakfedilen ve Mehmed b. Hasan'ın kullanmakta olduğu menzilde yapılan tadilâtın tesbit olunduğu / 163
149 [27b-2] Es-Seyyid Mehmed Çelebi b. es-Seyyid Şemseddin'in Aslan v. Manakoz zimmetinde kiralamadan doğan alacağını tahsîl ettiği / 165
150 [28a-1] Hâcce Fâtıma Hatun tarafından vakfedilen menzilde ikamet eden Alime bt. Abdullah'ın yaptırdığı tâmiratın tesbît olunduğu / 165
151 [28a-2] Hatice bt. Abdullah'ın vefât eden kocası Anderoka v. Nakrus'a hayatta iken sattığı menzilin parasını tamamen aldığının tesbit olunduğu / 166
152 [28b-1] Kabasakal mahallesinde olup vakfiyyeti tartışılan menzilin Yusuf Ağa b. Abdullah tarafından vakfedildiğinin tesbit olunduğu / 167
153 [28b-2] Abdulbâki Efendi'nin Mustafa Çavuş b. Kurd'a borcu olmadığına dâir yemîn ettiği / 169
154 [29a-1] Ayşe Hanım bt. Mehmed Bey'in kocası Ahmed Ağa'ya olan borcunu ödeyip kendisinden muhâla'a yoluyla boşandığı / 169
155 [29a-2] Mustafa Çavuş b. Mehmed'e rüşvet yoluyla Bekir Bey b. Mehmed'den aldığı parayı iâde etmesi husûsunda tembihte bulunulduğu / 170
156 [29a-3] Kadı Osman Efendi'nin kayınbirâderi İsa'nın Cano v. Unberto'ya olan borcunu ödemeye kefîl olduğunun ispatlandığı / 171

157 [29b-1] Vefât eden Memi Çelebi b. Sefer'in terekesinin vârisleri arasında taksim olunduğu / 171

158 [30a-1] Mehmed Efendi b. Sadreddin Efendi'ye âid olan beş bin guruş kıymetli kılıcın katledilen sâbık sadrazam Ali Paşa tarafından gasbedildiğinin tesbit olunduğu / 173

159 [30a-2] Râhip Aftimoz v. Yorgi'nin Musa Çavuş Mescidi Evkafı Mütevellîsi el-Hâc Ali Ağa b. Abdullah'dan borç aldığı / 175

160 [30b-1] Ahmed b. Osman'ın katilinin Hüseyin adlı kişi olduğu tesbit edildiğinden kardeşi Feyzullah'ın diyet talebinden vazgeçmesinin gerekli olduğu / 175

161 [30b-2] Saime bt. Hüseyin'in Rus asıllı kölesini Ömer Ağa b. Abdülmennân'a vekîli marifetiyle sattığı / 176

162 [31a-1] Mâhımünir bt. Abdullah'ın Cerrahzâde lâkabıyla tanınan Mehmed Ağa b. Mustafa ile evlendiği / 177

163 [31a-2] Mehmed Mü'min b. Mehmed Zaman'ın vefât eden tüccâr el-Hâc Ağamir'in mâlından zimmetinde hiçbir şeyin olmadığına dâir yemin ettiği / 177

164 [31a-3] Vefât eden Üsküp mukataa nâzırı Mustafa Paşa'nın terekesinin borçlarına mahsûben mîrîye kaydedildiği ve alacaklı olduğunu iddia eden İbrahim Çavuş b. Mustafa'ya verilecek mâlının kalmadığı / 178

165 [31b-1, Arapça] Müteveffâ Yusuf'un kendi adına hacca gidilmesi için vasiyet ettiği / 179

166 [31b-2] Panayot v. Yani'nin Panayot v. Tonamano'ya olan borcunu ödemeyi kabûl ettiği / 179

167 [31b-3] Panayot v. Tona'nın Panayot v. Yani'deki alacaklarını tahsîl ettiği / 180

168 [31b-4] Vârisi olmadan vefat eden Yusuf Ağa b. Abdullah'a âid menzilin müzâyede ile satılarak bedelinin hazîneye teslîm olunduğu / 180

169 [32a-1] Çavuş Ahmed Çelebi'nin tasarrufunda bulunup harâb olan vakıf akideci dükkânının tamiri sırasında yıkılan duvarın dibinde altın ve Filori bulunduğu / 181

170 [32b-1, Arapça] Hadice Hatun bt. Abdullah Efendi nakid vakfının istibdâl ile akar vakfına tahvîli / 182

171 [33a-1] Ayşe Hanım bt. Mehmed Bey'in kocası Ahmed Çavuş b. Süleyman'daki alacağını tahsîl ettiği / 184

172 [33a-2] Ayşe Hatun'un kocası Ahmed Çavuş'a olan borçlarını ödeyerek muhâla'a yoluyla kendisinden boşandığı / 184
173 [33a-3] Piyâle Bey b. Abdullah'ın Bigados isimli karyede kaybettiği eşyâ ve paraların bir kısmının bulunduğu / 185
174 [33b-1] Vefât eden el-Hâc İsa b. İsmail'in terekesinin vârisleri arasında taksîm olunduğu / 185
175 [33b-2] Tüccâr Hamo v. Unberto'nun Osman Efendi zimmetindeki alacaklarından bir kısmını tahsil edip kalan kısmını kefil tayiniyle ertelediği / 187
176 [34a-1] Mahmud b. Şeyhi'nin Osman Beşe b. Abdullah'taki alacağını tahsîl ettiği / 187
177 [34a-2] Mehmed Bey b. Ali'nin şikâyetçi olduğu Abdulbâki Çavuş ve annesinin iyi insanlar oldukları / 188
178 [34b-1] Kaliçeci Hasan Mahallesi Mescidi Evkafı'na âid olan odalarda kiracı olarak oturan el-Hâc Yusuf'a yaptığı tâdilatın komşularına zarar vermesine mâni olması husûsunda tembihte bulunulduğu / 189
179 [34b-2] Hacce Ümmühani bt. Hasan'ın el-Hâc İbrahim Çavuş b. Mustafa'daki alacaklarını tahsîl ettiği / 191
180 [35a-1] Vefât eden Bağdâdî Mehmed Çavuş'un terekesinin vârisleri arasında taksimiyle hisse satışının gerçekleştirildiği / 191
181 [35b-1] Alâiye İskelesi ve Manavgat hasları mukataalarının tahsîline kefîl olan Mustafa Beşe b. Ali'nin ziyâde mal tahsil ettiğinin isbât olunamadığı / 193
182 [35b-2] Mehmed Ağa b. Ahmed ile Osman Çavuş arasındaki tımar meselesinin sulh ile sonuçlandığı / 194
183 [35b-3] Delvine sancağında otuz iki bin akçelik tımara mutasarrıf olan Mehmed Ağa b. Ahmed ile Osman Çavuş arasında ze'âmet konusunda meydana gelen ihtilâfın giderildiği / 195
184 [36a-1] Ekmekçizâde Ahmed Paşa Vakfı mütevellîsi Abdülkerim Paşa'nın sâbık Mizistre Kadısı es-Seyyid Ahmed Efendi b. İbrahim'in ödediğini iddia ettiği borcunu almadığına dâir yemîn ettiği / 195
185 [36a-2] Yeniçeri olduğu iddiâsıyla köylülerine zarar veren Mehmed b. Abdullah'ın bulunduğu köyü terk etmeyi kabûl ettiği / 197
186 [36b-1] Sâbık Mizistre Kadısı es-Seyyid Ahmed Efendi'nin Ekmekçizâde Ahmed Paşa Vakfı mütevellîsi Abdülkerim Paşa'dan aldığı borcu kethüdâsı Mehmed Bey'e ödediği / 197
187 [36b-2] Ali Beşe b. Abdullah'ın Portugal cemâatinden Avraham v. Agob'daki alacağının tahsîli / 198

188 [37a-1] Sancakbeyi es-Seyyid Ali Bey'in Alâiye İskelesi ve Manavgat hasları mukataalarının iltizâmını iki yıl zabtettiği, üçüncü yıla ait tahsilatı yapmadığı / 199
189 [37a-2, Arapça] Râziye Hatun bt. Ahmed'in câriyesini azat ettiği / 200
190 [37b-1] Mehmed Bey b. Nasuh'un nikâhına aldığını iddia ettiği Şerife bt. Ahmed Çavuş'un yemin ederek kendisinin Salih Çelebi b. Abdurrahman ile evli olduğunun anlaşıldığı / 201
191 [37b-2, Arapça] Mehmed Beşe b. Ali'nin miras payını alması için Emine Hatun bt. Ali'yi vekil ettiği / 202
192 [38a-1] Mercan çarşısında bulunan üç bâb vakıf odaların tasarruf hakkının Tayyibe Hatun bt. Abdullah'a âid olduğu / 203
193 [38a-2] Ahmed Çavuş b. Abdülvedud'un Bogos v. Yani'deki alacağının tahsîli / 204
194 [38a-3, Arapça] Süleyman Çavuş b. Mennân'ın câriyesini azat ettiği / 204
195 [38b-1] Tayyibe Hatun bt. Abdullah'ın tasarrufunda bulunan Mercan çarşısındaki üç bâb vakıf odaların tasarruf hakkının Eyüb Bey'e devredildiği / 205
196 [38b-2, Arapça] Kadı Fazlullah Efendi b. el-Hâc Ahmed'in vefât eden Kadı Mahmud Efendi b. el-Hâc İsmail'de alacağı olduğu / 205
197 [39a-1] Vefât eden Mustafa b. Abdullah'ın terekesinin vârisleri arasında taksîm ve hisse satış işlemlerinin yapıldığı / 206
198 [39a-2] Mustafa Çavuş tarafından gasbedilen katırını geri almak üzere İstamo v. Toma'nın, Nazar Çavuş b. Mehmed'i vekil tayin ettiği / 208
199 [39b-1] Nişancı Mustafa Paşa'dan kahve alan Acem tüccarı Ağa Celal b. Gıyaseddin'nin çıkan Acem isyânı yüzünden mallarına el konulduğu ve borçlarını ödeyememesi / 208
200 [39b-2] Todori v. Nikola'nın tasarrufunda bulunan şerbetçi dükkânını ve bazı eşyâlarını Selim Paşa b. Veli'ye sattığı / 209
201 [39b-3] Kasımpaşa'da bulunan vakıf menzilde ikamet ederken vefat eden Mustafa'nın yerine Hüseyin Çelebi b. Abdullah'ın ikameti / 210
202 [40a-1] Mardanşa v. İsa Can'ın kendisinden aldığı borcu ödemeyip aldığı kıymetli eşyâlarını iâde etmeyen İbrahim Çavuş b. Mustafa ile anlaştığı / 210
203 [40a-2, Arapça] İbrahim Çavuş b. Mustafa'nın Merdanşir adlı Ermeni'ye karzdan borcu olduğu / 211
204 [40a-3] Baruh v. Simoil'in Ali Bey b. Abdullah'tan borç aldığı / 211

205 [40a-4] Kadı Mehmed Efendi'nin Mehmed Ağa b. Hüseyin zimmetindeki alacağını tahsîl ettiği / 212
206 [40b-1] Koçak Mehmed Ağa b. Mustafa ile Hasan Bey arasında tımar tasarufu hakkında çıkan ihtilâfın çözülmesi / 212
207 [40b-2] Ayşe Hatun bt. Mehmed'in sâhibesi olduğu menzil, arsa ve tarlalarını İbrahim Efendi b. Bayram'a sattığı / 213
208 [41a-1] Kasım Efendi b. Mehmed'in rüşvet olarak Ömer b. Yahya'dan aldığı parayı iâde ettiği / 214
209 [41a-2] Ömer Bey b. İbrahim'e kayınpederi Halil Bey b. Hasan'a olan borcunu ödediğini ispatlaması için süre verildiği / 215
210 [41a-3] Mehmed Efendi b. Mahmud'un Mehmed Ağa b. Ali zimmetindeki alacaklarını taleb ettiği / 215
211 [41b-1] Nazar Çavuş'un çeşitli kişilerdeki alacaklarını tahsîl için Delvine beyi Mahmud Bey'i vekîl tayin ettiği / 216
212 [41b-2] Delvine sancağı beyi Mahmud Bey'in Nazar Çavuş b. Mehmed zimmetindeki alacaklarını tahsîl ettiği / 216
213 [41b-3] Fotine bt. Simo isimli kızın Dimitri v. Yuvan ile Manitu? v. Yuvan isimli metrepoliddeki alacaklarını tahsîl için Mehmed Beşe'yi vekîl tayin ettiği / 217
214 [41b-4] Sipâhî Ali Bey b. Mehmed'in darbhâne hüddâmından Linagori'ye olan ve ödediğini iddia ettiği borcu hakkında delil getirmesinin gerekli olduğu / 218
215 [42a-1] Firuze Hatun tarafından vakfedilen menzilde varlıklı olduğu halde oturan müezzinin yerine fukarâdan Mustafa Çelebi b. Ahmed'in ikamet ettirilmesi / 218
216 [42a-2] Halil Çelebi b. Hasan'ın, damadı Ömer Çelebi b. İbrahim'deki alacaklarını taleb ettiği / 219
217 [42a-3] El-Hâc Mustafa b. Abdülehad'ın oğlu Mehmed Beşe'yi öldüren Ali Beşe b. Abdullah'tan davacı olduğu / 219
218 [42b-1] Tedâvüldeki sikkelerin yeniden düzenlenmesi için gerekli düzenlemelerin yapıldığı / 220
219 [42b-2] Eş-Şeyh Mustafa Efendi'nin tasarrufundaki Ayşe Hatun bt. Mehmed tarafından vakfedilen menzilin şartında yapılan değişiklik / 221
220 [43a-1, Arapça] Rukiye Hatun bt. Süleyman'ın hayır hasenat için vasiyette bulunduğu / 222
221 [43a-2, Arapça] Rukiye Hatun bt. Süleyman'ın vasiyet ile câriyesini azat ettiği / 223

222 [43a-3, Arapça] Rukiye Hatun bt. Süleyman'ın vasiyet ile câriyesini azat ettiği / 224
223 [43a-4, Arapça] Rukiye Hatun bt. Süleyman'ın vasiyet ile câriyesini azat ettiği / 224
224 [43a-5, Arapça] Rukiye Hatun bt. Süleyman'ın vasiyet ile câriyesini azat ettiği / 225
225 [43b-1, Arapça] Rukiye Hatun bt. Süleyman'ın mehrinin bir kısmını kocasına hibe ettiği / 225
226 [43b-2, Arapça] Rukiye Hatun bt. Süleyman'ın vakfiyesi / 226
227 [43b-3] Vefât eden İsmihan bt. İskender'in terekesinin vârisleri arasında taksim olunduğu / 227
228 [44a-1] Rabia bt. Mehmed ile Razıye bt. Ahmed arasındaki emânet ve alacak davalarının anlaşmayla sonuçlandığı / 228
229 [44a-2] Tüccar tâifesinden Hüseyin Çelebi b. Hüseyin'in Rabia Hatun'daki alacağının tahsîli / 229
230 [44b-1] Derviş Mehmed Bey b. Kurd Efendi'nin menzilini ve bir miktar parasını vakfettiği / 230
231 [45a-1] Vefât eden Hasan Bey b. Abdullah'ın terekesinin vârisleri arasında taksim olunduğu / 232
232 [45a-2] Vefât eden Şah Hûban Hatun'dan kalan menzile âid hisselerin satışı / 233
233 [45b-1] Vakıf menzilin yarısına malik olan Fatma bt. Mustafa hissesini, diğer yarısına malik olan Osman Bey b. İlyas'a devrettiği / 234
234 [45b-2, Arapça] Köle diye zabt edilen Ahmed b. Pîrî'nin hür asıllı olduğu / 235
235 [46a-1] Süleyman Ağa b. es-Seyyid Hasan'ın Ahmed Ağa b. Abdullah'tan aldığı iki yüz bin akçeyi geri ödemesi tenbih olunduğu / 235
236 [46a-2, Arapça] Câriye diye zabt edilen Zamâne bt. Abdullah'ın hür asıllı olduğu / 237
237 [46b-1] Mahmud Ağa'nın İbrahim Ağa zimmetinde olup Murad Ağa b. Abdurrahman'dan taleb ettiği meblağın Murad Ağa'nın borcuna mahsub olmadığı / 237
238 [46b-2] Murad Ağa b. Abdurrahman'ın gümrük mukataası alacağından Mahmud Ağa'dan yüz kırk bin akçe tahsil eylediği / 238
239 [46b-3] Murad Ağa b. Abdurrahman'ın Mahmud Ağa'ya olan üç yük akçe borcundan iki buçuk yük akçesini ödediği / 239

240 [46b-4] Mustafa b. Hızır'ın el-Hâc Mehmed b. İbrahim'in mülkündeki dolabını el-Hâc Mehmed Bey'e sattığı / 239
241 [47a-1, Arapça] Fokanya bt. Françesko'nun miras payını alması için Margarita bt. Yani'yi vekil ettiği / 240
242 [47a-2, Arapça] Hâkimin Françesko adlı küçüğe vasî atadığı / 240
243 [47a-3] Pîrî b. Kalafat'ın terekesinden Kurd Bey b. İskender'in yedinde bir akçe olmadığı / 240
244 [47a-4] Haşyetzâde Mahmud Ağa'nın muhassıl olduğu dönemden kalan yirmi bin beş yüz kırk akçe borcunu ödemeye tenbih olunması / 241
245 [47b-1] Sikke tashihine memur Hüseyin Efendi b. Murad'a gümüş satın alması ve sahib-i ayar ücretini ödemesi tenbih olunacağı / 242
246 [47b-2] Mehmed Çelebi b. Ömer'in Hüma Hatun'dan satın aldığı dükkanı Şükrullah Efendi b. Mustafa'ya sattığı / 243
247 [48a-1] Müteferrika Mehmed Ağa'nın Divan kâtiplerinden Dürrî Mustafa Efendi ile olan alacak davasında sulh olduğunun yeniden tespiti / 244
248 [48a-2] Şeyh Mehmed b. Mahmud'un Mustafa Ağa b. Abdurrahim'den alacak iddiasının aslı olmadığı / 245
249 [48b-1] Bağdâdî Mehmed Çavuş'un varisleri davasından Ömer Ağa'nın arz-ı mebniyyeden ziyade hakkı ortaya çıktığı / 246
250 [49a-1] Divan kâtibi Mustafa Efendi'nin Müteferrika Mehmed Ağa'dan rüşvet parası almadığı / 248
251 [49a-2] Şeyh Ali b. Mehmed'in Riyazi Mehmed Efendi'den alacak davasının reddedildiği / 248
252 [49a-3] Mehmed b. Sufi Mehmed'in Mustafa b. Mehmed'den satın aldığı nısf menzil hissesini İbrahim Bey b. Ahmed'e sattığı / 249
253 [49b-1, Arapça] Vârisi olmadığı zannıyla terekesi Beytülmâl tarafından zabt edilen Kara Mustafa'nın vârislerinin iki yeğeni olduğu / 250
254 [49b-2] Hacdan gelirken esîr düşen Şeyh Mustafa Efendi'nin yerine talim ve vaiz hizmeti için Mevlana Kasım Efendi ile Ömer Efendi'nin tayin edildiği / 251
255 [49b-3] Hassa tablacılarından Hasan Bey'in Sipahi Ahmed Ağa'dan aldığı yüz adet şerifi altını iadesi için tenbih olunması / 252
256 [50a-1, Arapça] Kadı Mahmud Efendi'nin kölesini azat ettiği / 252
257 [50a-2, Arapça] Bali v. Mosi adlı Yahudi'nin evinin satışına David v. İsak'ı vekil ettiği / 253

258 [50a-3] Maktul Hüseyin Paşa'nın Kortaş alacağına Moskov v. Yoro'nun kefil olmadığı / 253
259 [50a-4, Arapça] İbrahim Efendi b. Edhem'in iki çocuğuna Şeyh Ahmed Efendi'yi vasi atadığı / 254
260 [50b-1] Ahmed Çavuş b. Uğurlu'nun Yemenli Hüseyin Ağa Vakfı'na olan borcunu kefili Ali Çavuş b. Abdullah'ın ödeyeceği / 254
261 [50b-2] Resul Ağa b. Abdülganî'nin varislerinden Şaban b. Ramazan'a Mustafa Efendi'nin vasi tayin edildiği / 255
262 [50b-3] Fatma bt. Abdullah cariyesi Rus asıllı Marya bt. Abdullah'ı Mehmed b. Abdullah'a sattığı / 256
263 [50b-4, Arapça] Hâkimin Fâtıma adlı yetim kıza vasi atadığı / 256
264 [51a-1, Arapça] Terekesi zabt edilen Hekim Osman Paşa'nın vârisinin oğlu Ömer Bey olduğu / 257
265 [51a-2] Dimitri v. Todori'nin varislerinin itirazları üzerine menzillerine el koyan Mehmed Bey b. İsmail'in kasr-ı yedine tenbih olunması / 257
266 [51b-1] Hızır b. İbrahim'in el-Hâc Mehmed b. Abdullah'a olan iki yüz filori borcunu edaya tenbih olunması / 258
267 [51b-2] Boğdanlı Kangalu v. Gofora'nın Kürkcü Yani v. Yorgi'ye borcunu edaya tenbih olunması / 259
268 [51b-3, Arapça] Müteveffâ Defterdâr Hasan Paşa'nın samur kürk bahâsından Afîfe Hatun'a borcu olduğu / 260
269 [52a-1] Mehmed Ağa b. Veli'nin alacak davasında Abdülkadir Efendi b. Hüseyin ile sulh oldukları / 260
270 [52a-2] el-Hâc Hızır b. el-Hâc Fazlı'nın İznikmid'deki dükkan menzil ve cariyesiyle bazı eşyalarını Abdi Efendi b. Osman'a hibe ettiği / 261
271 [52b-1] Vezir İbrahim Paşa'nın bin üç yüz otuz üç senesi mahsüllerinin varislerine teslim edildiği / 262
272 [52b-2, Arapça] Fahri Hatun'un Kızıltaş mahallesindeki evini Mustafa Efendi'ye sattığı / 263
273 [52b-3] Hanife Hatun'un ulemaya vakfettiği mâlikesinin ulemadan Abdurrahman Efendi'ye tevcih olunduğu / 264
274 [53a-1] Veziriazam Kemankeş Ali Paşa'nın yaptırdığı inşaattan dolayı esnafa borcu olduğunun tespiti / 264
275 [53a-2, Arapça] Kerime Hatun'un mehrini alması için Râziye Hatun'u vekil ettiği / 265
276 [53b-1] Sikke tashihi için Darbhane'de sahib-i ayyâr olan Rali'nin ücretlerinin ödenmesi / 266

277 [53b-2] Hüsam b. Abdullah'ın vakfı olan menzilin Mehmed Çelebi'ye tevcih olunduğu / 267
278 [53b-3] Canfeda Hatun'un Fatma Hatun bt. Mustafa'dan alacak talebinin reddedildiği / 267
279 [54a-1] Beylerbeyi Mehmed Paşa'nın Koçak Mehmed Ağa b. Mustafa'da alacağı olduğu / 268
280 [54a-2] Frankoli isimli Ermeni'nin borçlarının ödenmesi için mülkünün Solakzade Mehmed Çelebi'ye satıldığı / 269
281 [54a-3] Şehzâde bt. Yusuf'un hisseleri için oğlu Mehmed Ali Çelebi'yi vekil tayin ettiği / 270
282 [54b-1] Kokina bt. Françesko'nun küçük oğlu Françesko'nun Nikola v. Sirol'un oğlu ve varisi olduğu / 270
283 [55a-1] Vefat eden Hasan Paşa'nın III. Murad'ın kızı Gevherhan Sultan'a mehir borcu olduğu / 272
284 [55a-2] Takyeci el-Hâc Ali Vakfı'na ait menzilin mütevelli olan Hüseyin Bey tarafından Ali Efendi'ye icara verildiği / 272
285 [55a-3] Ali oğlu Mehmed ve Ahmed Çelebi'den satın alınan menzilin Dilâver Paşa'nın vefatıyla Mustafa Bey tarafından vakfedildiği / 273
286 [55b-1] Arslan v. Yakop'un Mehmed b. Ahmed tarafından bıçakla öldürdüğü / 274
287 [55b-2] Cabi İskender Vakfı'ndan olan menzilin Mehmed Çavuş b. Mehmed'e icar edildiği / 275
288 [55b-3] Şeyh Halil Efendi'nin vakfı olan hücrelerin eş-Şeyh Mustafa Efendi'ye tevcih olunduğu / 276
289 [56a-1] Mehmed b. Abdullah adlı yeniçerinin Ahmed Ağa'nın evine girerek eşyalarını çaldığı / 276
290 [56a-2] Mevlana Ömer Efendi b. Mehmed'in Şeyh Osman Efendi b. Mustafa'dan aldığı paraları geri ödemesi gerekmediği / 277
291 [56b-1] Acemzâde Ali Bey uhdesindeki Haremeyn evkafının hukuk-ı rüsumunun üç yıllığına bin akçe ziyade veren İbrahim Çavuş b. Mustafa'ya deruhde edildiği / 278
292 [56b-2] Muharrem Paşa'nın oğlu İbrahim Efendi, babasının Yani v. Sayari'ye borcunu inkar ettiği / 279
293 [57a-1, Arapça] Yunus Efendi b. Yakub'un verâsetinin Ayşe Hatun ile Mustafa Efendi'ye âit olduğu / 279
294 [57a-2] Bozcaada ve tevabii mutakaasından Ahmed Bey b. Abdülmennân'a yüz beş bin dört yüz on altı akçenin edası / 280

295 [57b-1] Maktul Reisülküttab'ın terekesinden boyacı dükkanının Mehmed Bey b. Salih'e satıldığı / 282
296 [57b-2] Takyeci Hacı Ali Vakfı'na ait menzilin yirmi bin akçe ücret-i muacceleden noksan kiraya verilemeyeceği / 282
297 [57b-3] Mustafa Ağa b. Abdullah'ın vakfı olan menzilin Cafer Efendi b. İvaz'a tevcih olunduğu / 283
298 [58a-1] el-Hâc Mustafa'nın Cafer Paşa Sarayı kurbünde vakfettiği menzillerin hüccet olunması / 284
299 [58a-2] Mahmud Paşa'nın varislerinin talebi üzerine yaylak ve tarlalarına el koyan Mehmed Çelebi b. Ali'nin men edildiği / 284
300 [58a-3, Arapça] Şâkire Hatun bt. Abdullah'ın câriyesini azat ettiği / 285
301 [58b-1] Ünzile Hatun bt. Abdullah'ın terekesi olan meblağın Mustafa Çavuş b. Hüseyin tarafından Hazine-i Âmire'ye teslim edildiği / 286
302 [58b-2] Bursa darbhanesinde basılacak akçe için İsak v. Yasef isimli Yahudiye üstadiye parası ve diğer hususlar için Bursa darbhanesi nazırı Hüseyin Efendi'ye yetki verildiği / 287
303 [59a-1] Gulam davasından Emine Hatun bt. eş-Şeyh Mehmed Efendi'nin vekili Ali Efendi ile Mustafa Efendi b. Mehmed'in sulh oldukları / 288
304 [59a-2] Âmine Hatun'un vekili Mustafa Efendi b. Mehmed, Rabia Hatun'un alacağını vekili Ali Efendi'ye teslim ettiği / 289
305 [59b-1, Arapça] İstihkak iddiasıyla el konulan kölenin bedelinin esirciden talep edildiği / 290
306 [59b-2] Tüccar Seyfullah b. Hacı Yardım'ın Avraham isimli Yahudiye sattığı Rus asıllı köle davasından men edildiği / 291
307 [59b-3, Arapça] Hâkimin Şaban adlı küçüğe atanan vasîyi değiştirdiği / 292
308 [60a-1] Takyeci el-Hâc Ali Vakfı'na ait menzilin Hâfız Ali Efendi'ye icar olunduğu / 292
309 [60a-2] Bekir Ağa b. Abdullah'ın Yanya sancağı avarızından olan borcunu ödemeye tenbih olunması / 293
310 [60a-3] Varisinin talebi üzerine İbrahim Paşa'nın gelirlerini deruhde eden Ali Bey'de doksan iki bin akçeden ziyade makbûz olmadığı / 294
311 [60b-1] Hüseyin Bey b. Receb'in Mustafa Ağa b. İbrahim'den müzayede ile satın aldığı eşyalardan varislerine iade edeceği eşya olmadığı / 295

312 [60b-2] Mustafa Ağa'nın varislerinden kardeşi Mahmud'un Razıye bt. Abdullah'tan eşya talebinin reddedildiği / 296
313 [61a-1] Şeyh Abdülganî Efendi'ye icar olunan ve Hasan Çavuş'tan oğlu Mehmed'e kalan menzilinin kirasının artırıldığı / 296
314 [61a-2] Timur Bey b. Hasan'ın şarhoş haldeyken Ali b. Abdullah'ı yaraladığı iddiasının reddedildiği / 297
315 [61a-3] Mehmed Veli'nin Hüseyin Çavuş b. Ahmed'den alacağını tahsil ettiği / 298
316 [61b-1] Âmine bt. Mustafa'nın kocası Mehmed b. Hüseyin ile sarhoş ve küfürbaz tavırlarından dolayı karı-koca ilişkisine girmediği / 299
317 [61b-2, Arapça] Köle diye zabt edilen Yusuf'un hür olduğu / 299
318 [61b-3] Tacir El-hac Abdullah'ın iki azadlı kölesinin yolda katledilip mallarını çalan Halil b. Reyan'ın işlediği suçun kölesi Hasan tarafından doğrulandığı / 300
319 [62a-1] Yusuf Efendi b. Yakub'un kızı ve varisi Ayşe bt. Yusuf'un tasarrufunda olan menzilin vakıf olduğu / 301
320 [62a-2] Mümine Hatun bt. Mustafa'nın boşandığı kocası müteveffâ Hüseyin'den on bin akçe mihr-i müeccel davasından men edildiği / 303
321 [62b-1] el-Hac Süleyman b. Cuma'nın Manol v. Dimitri'den alacak davasından men edildiği / 303
322 [62b-2, Arapça] Sultan IV. Murad Han'ın Yusuf Ağa'yı azat ettiği / 304
323 [62b-3, Arapça] Hâkimin hıyaneti ortaya çıkan vasiyi değiştirdiği / 304
324 [62b-4] Kadı Mustafa Efendi'nin varislerine Hammad Efendi b. Mustafa'nın naib tayin edildiği / 305
325 [63a-1] Derviş Çelebi b. Ahmed'in paralarını Hümraz ve Âmine ile birlikte çaldığını ikrar eden Emine bt. Mehmed'in payına düşenden yeniçeri Cafer ile Rabia Hatun'un para almadıkları / 305
326 [63a-2] Yine Emine'nin Hüseyin Çavuş'un evinden hizmetkar olan İbrahim tarafından çalınan paralarla aldığı eşyaları Cafer yeniçeriye verdiği iddiasının doğru olmadığı / 306
327 [63a-3, Arapça] Hâkimin küçüğe atadığı vasiyi değiştirdiği / 307
328 [63b-1] Yorgi v. Nikola'nın Küçükçekmece'deki iki adet mezraası hakkında davacı olduğu Rabia bt. Ahmed'le sulh oldukları / 307
329 [63b-2] Mahmud b. Hüseyin'in yaralanarak öldürülmesinde Hasan b. Himmet'le Hanefi b. Ali Bey'in alakaları olmadığı / 308

330 [63b-3] Rıdvan b. Abdullah'ın kölesi olduğunu iddia ettiği Kasım b. Abdullah'la sulh oldukları / 309
331 [64a-1] Ayşe bt. Süleyman'ın Eyüb Bey b. Cafer'le kahvehane hissesi davasından men edildiği / 310
332 [64b-1] Şaban b. Rıdvan'ın eski vasisi Mustafa Efendi b. Hasan elindeki eşya ve paraları yeni vasi Hoca Bayram b. Mehmed'e verdiği / 311
333 [64b-2] Mansur b. Şevk'in Hicazî Mehmed Çavuş b. İvaz'ı dövdüğünün tespiti / 312
334 [64b-3] Kaya bt. el-Hâc Murad'ın Mehmed Bey b. Hüseyin Bey'le olan menzil davasından men edildiği / 313
335 [65a-1] Mustafa Efendi b. Mustafa'nın Terzi Kemal'in vakfı olan menzilin tasarruf hakkını Kabil Mehmed Bey b. Kasım'a sattığı / 314
336 [65a-2] Saraç Ali Bey Vakfı'ndan olan menzilin Mücella bt. Abdullah'a devredildiği / 315
337 [65a-3, Arapça] Mehmed Çavuş b. Abdullah'ın evini ümm-i veledi olan Handan Hatun'a sattığı / 316
338 [65b-1] Fatıma bt. el-Hac Hızır'ın eski kocası Hatibzâde Mehmed Efendi ile mehir davasında sulh oldukları / 316
339 [65b-2] Hasan b. Abdullah'ın Ebubekir Bey b. Mehmed'e olan borcunu edaya tenbih olunduğu / 317
340 [65b-3, Arapça] Vârisi bulunmadığı zannıyla terekesi Beytülmâlce zabt edilen müteveffâ Hüseyin'in vârislerinin olduğu / 318
341 [66a-1, Arapça] Fâtıma Hanım bt. Mahmud Paşa'nın evini ve bağını Mehmed Efendi'ye sattığı / 318
342 [66a-2] Sefer Çavuş b. İskender'in Ali Bey b. Mustafa ile alacak davasında sulh oldukları / 319
343 [66b-1] Hüma bt. Mehmed'in Mehmed b. Ali ile menzil davasında sulh oldukları / 320
344 [66b-2] Tırhala Sancakbeyi iken Atâullah Bey'in İstamo v. Manço'yu haps etmediği ve para almadığı / 321
345 [66b-3] Sekbanlardan İbrahim Beşe ile Mehmed'in, Mehmed b. İbrahim'i yaralayarak elindeki eşyaları gaspettikleri / 321
346 [67a-1] Mehmed Çavuş b. Hüseyin'in Fatma Sultan Vakfı menzili icarından biriken borçlarının Galata'daki bahçesinden karşılandığı / 322
347 [67a-2, Arapça] Ahmed b. Memi'nin vasiyet yoluyla câriyesini azat ettiği (tedbîr) / 324

348 [67b-1] Kaya Hatun'a annesi Gülizar bt. Abdullah'ın hibe ettiği menzili Mehmed Bey b. Hüseyin'e sattığı / 324

349 [67b-2] Musa b. Mahmud'un fırınını işletmek için Velo v. Liyo'ya verdiği paraları geri istediği / 326

350 [67b-3] el-Hac Mustafa Bey b. Abdullah'ın vakfı olan menzilin es-Seyyid Nesimi Efendi'ye tevcih edildiği / 326

351 [68a-1] Mevlana Ebussuûd Efendi'nin tasarrufunda olan otuz üç adet hücrenin Manisalı Mehmed Paşa Evkafı'ndan olduğu / 327

352 [68a-2] Hasan Bey'in Azak sancakbeyi iken arpa ve buğdayının Kefe beylerbeyi Mehmed Paşa tarafından gaspedildiği ile ilgili davasını ispatlayamadığı / 328

353 [68b-1] Kadı Süleyman Efendi b. Mustafa Efendi'nin vakfiyesi / 329

354 [69a-1] Ayşe bt. Abdullah'ın terekesinin yarısına el koyan Beytülmâl Emini Murad Ağa'nın varis Numan Çelebi'ye miras malını iadesi / 331

355 [69a-2, Arapça] Hâkimin Hüseyin adlı küçüğe nafaka takdir ettiği / 332

356 [69b-1] Koca Mustafa Paşa yakınlarında Bezzazistan Kethüdası Hoca Hüsrev'in bina ve vakf eylediği Bazergan Tekkesi'yle ilgili vakıf şartlarının vâkıf tarafından değiştirilmesi / 333

357 [70a-1] Mercaniye mahallesinde Mehmed Ağa Vakfı'na ait menzile Kamer Hatun tarafından yapılan müdahalenin önlenmesi / 335

358 [70a-2] Amid sakinlerinden Melkon v. Karabet'in Erdebil seferinde vefat eden Mesih Çavuş'un terekesinden alacağından varisi Ramazan Ağa'nın haberi olmadığı / 336

359 [70b-1] Ayasofya-i Kebir Evkafı'na ait olup Nesihan Hatun'dan oğlu Ahmed'e intikal eden Tahtakale'deki dükkâna Ali Çelebi tarafından yapılan müdahalenin önlenmesi / 337

360 [70b-2, Arapça] Vefâdâr adlı câriyenin Mehmed Çelebi'ye ait olduğu / 338

361 [71a-1] İstanbul'un Mirahor mahallesinden olup Tırgovişte'de ölen Bali v. Torbalı'nın mirasının varislerine verilmesi / 338

362 [71a-2] İstanbul'un Çakır Ağa mahallesinde vefat eden Mihrinaz'a emaneten bırakılan eşyanın bedelinin terekesinden varislerine ödenmesi / 340

363 [71b-1] İstanbul'da Emin Bey mahallesinde bulunan Bağdâdî Mehmed Çavuş'un menzilinin varisleri arasında taksim edilerek hisse devrinin tespiti / 341

364 [72a-1] Terzi Kemal Vakfı'ndan Emin Sinan mahallesinde bulunan menzilin Mevlana Mustafa Efendi tarafından yenilendiği ve masraflarının keşfi / 343
365 [73a-1] Köstendil Sancağı Beyi iken vefat eden Mehmed Bey'in Kratova Mukata'atı mahsulatından zimmetinde kalan borcuna mukabil terekesinin miri için satılması / 347
366 [73b-1] Tahta Minare mahallesinde Takyeci İbrahim Çavuş'un inşa ettiği caminin vaizi olan es-Seyyid Yakub Efendi'nin vakfa ait menzile müdahaleden men edilmesi / 349
367 [74a-1] Araç kazasına bağlı Harmancık köyü sakinlerinden İsa b. Halil'in Çatladıkapı haricinde mîrî selhhanede oğlunu katleden Osman b. Abdullah ile belirtilen bedel mukabili anlaştığı / 351
368 [74a-2] Yeniçeri kâtibi Malkoç Efendi b. Ali'nin kefaletiyle Ahmed Bey'e borç verdiğini iddia eden Nesimi Efendi arasındaki davanın görüldüğü / 352
369 [74b-1] Edirne'nin Hızır Ağa mahallesi sakinlerinden Behman Ağa b. Abdülvehhab'ın belirtilen meblağı vakfettiği ve Osman Ağa b. Abdülmennân'ı mütevelli tayin ettiği vakfın tasdik edildiği / 352
370 [75b-1] Yeniçeri odalarında hırsızlık yapan Mahmud b. Durmuş ve Süleyman b. Abdullah'ın yakalanarak sorgulandıkları / 356
371 [76a-1] Mehmed Ağa'nın Darüssaade Ağası Ak Mehmed Ağa ve mütevelli Mehmed Ağa bin Şaban huzurunda Daye Hatun mahallesindeki menzilini vakfiyet şartları üzere vakfeylediği / 357
372 [76b-1] İstanbul ve civarında halkın elinde yeterli miktarda Osmanî akçesi bulunmadığından eski sikkelerin toplanıp yenisinin çıkarılması kararı / 360

ÇEVİRİ YAZI

İSTANBUL KADI SİCİLLERİ 46

RUMELİ SADÂRETİ MAHKEMESİ

40

NUMARALI SİCİL

(H. 1033-1034 / M. 1623-1624)

[Dış Kapak Etiketi]

[1a] Hüve, Mecelletün üttühizet li-en-tüktebe fîhâ suverü'l-vekāyi'i'l-vâkı'ati fî-zemeni a'lemi'l-ulemâ'i'l-mütebahhirîn, efdali'l-fudalâi'l-müteahhirîn, yenbû'i'l-fezâil, metbû'i'l-efâzıl, hazreti'l-mevle'l-âlimi'l-fâzıl Mehmed Efendi el-müştehiri beyne'l-ulemâ'i's-sâdeti bi-Ganîzâde Efendi –dâmet fezâiluhû kemâ tâbet şemâilühû– hîne sâre kādıyen bi'l-asâkiri'l-mansûre bi-Rumeli'l-ma'mûre fi'd-def'ati's-sâniye

Harrerehü'l-abdü'l-fakīrü'l-mu'terifü bi'l-aczi ve't-taksîr Şeyh Mehmed eş-şehîrü bi-Baldırıince el-me'mûrü bi'stimâ'i'l-umûri'ş-şer'iyye

1 [1a-1] Vize Saray'daki Ayas Paşa vakıfları mütevelli kaymakamlığına Mehmed Ağa'nın tayin edildiği

Bundan akdem vezîriazam olup vefât eden merhûm Ayas Paşa evlâdından olup evkāfına meşrûtiyyet üzere bi'l-fi'l mütevellî olan Mehmed Ağa b. Süleyman mahfil-i kazâda Mehmed Ağa b. Abdullah tarafından tasdîka vekâleti nehc-i şer'î üzere sâbite olan Arslan Beşe b. Abdullah mahzarında takrîr-i kelâm edip bundan akdem evkāf-ı mezbûreden Vize Sarayı'nda vâki' câmi'-i şerîf mühimmâtı'çün ve merhûm-ı müşârun-ileyhin evlâdı için vaz' olunan evkāfa Ahmed b. Yusuf nâm kimesneyi kāimmakām nasb ve ta'yîn etmiş idim, hâlâ mezbûru azl edip evkāf-ı mezbûrenin cümlesine müşârun-ileyh Mehmed Ağa'yı kāimmakām nasb eyledim, ol dahi kabûl eyledi dedikde gıbbe't-tasdîk mâ vaka'a ( ).

Fî-evâhiri Cumâdelâhire sene [10]33.

Şuhûdü'l-hâl: Ömer Ağa b., Hacı Şorbacı b., Mahmud Çavuş b.

2 [1a-2] Vize Saray'daki Ayas Paşa vakıfları zabitlik, subaşılık ve nazırlığına Arslan Beşe'nin tayin edildiği

Ba'dehû mütevellî-i mezbûr, Arslan Beşe b. Abdullah mahzarında takrîr-i kelâm edip Vize Sarayı'nda vâki' evlâda mevkūf ve meşrût olan kasabât ve kurâya mezbûr Arslan Beşe'yi cânib-i vakfdan zâbit ve subaşı ta'yîn eyledim ve cümle evkāfa hasbî nâzır ta'yîn eyledim dedikde ol dahi kabûl edicek mâ vaka'a kayd olundu.

Şuhûdü'l-hâl: Es-sâbikūn.

Hüve

[Yev]mü'l-Ehad, 19 şehri Cumâdelâhire sene 1033

3 [1b-1, Arapça] Ayşe Hatun bt. Ali'nin evini Ali Ağa b. Abdullah'a sattığı

Fî 19 şehr-i Cumâdelâhire sene 1033.

Âişe Hatun bt. Ali nâm zevcesi kıbelinden âti'l-beyân bey‘ ve kabz-ı semen ikrârına vekâleti udûlden el-Hâc Hüseyin b. Abdullah ve el-Hâc Ali b. İbrahim nâm kimselerin şehâdeti ile sâbit olan Ahmed Beşe b. Abdullah meclis-i şer‘a hâzır olup müvekkile-i mezbûresinin işbu akdin kendilerinden sudûruna kadar mâliki olduğu ve taht-ı tasarrufunda bulundurduğu, mahmiye-i Kostantıniyye mahallâtından Emir Sinan mahallesinde vâki‘, dâhilî ve hâricî muhavvatayı hâvî, muhavvata-i dâhiliyesi, altında ahır bulunan fevkānî iki bâb hâneyi müştemil olan, muhavvata-i hâriciyesi fevkānî ve tahtânî birer bâb hâneyi, iki sofayı, su kuyusunu, kenîfi ve muhavvatayı müştemil bulunan, hudûdu bir tarafından merhûm Emir Sinan Vakfı'na, bir tarafından İskender b. Abdullah Vakfı'na, bir tarafından Hızır b. Abdullah Vakfı'na, bir tarafından Emir Hüsâm Vakfı'na ve tarîk-ı hâssa müntehî bulunan cemî‘ menzilini cümle hudûdu ile râyicü'l-vakt seksen bin akçe semen-i mu‘ayyen-i makbûzla fahrü'l-emâcid ve'l-a‘yân Ali Ağa b. Abdullah'a îcâb ve kabûlü hâvî bey‘ ile bey‘ ettiğini bi'l-vekâle ikrâr ve i‘tirâf eyledi. O dahi kendi malıyla iştirâ etti. Vâki‘ ikrâr müşterî-yi mezbûr tarafından vicâhen tasdîk edildi.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâhiri Cumâdelâhire sene [1033].

Şühûdü'l-hâl: Ahmed Efendi b. Abdullah Efendi el-müderris, Ali Efendi b. Abdullah Efendi es-sahhâf, Mehmed Efendi b. Kâmil, Mustafa b. Mustafa el-imâm, Memi Bey b. Abdullah el-cündi, Mustafa Bey b. Ali el-cündi, Salih Bey b. Abdullah, Mehmed Rıza Çavuş, Mustafa Çelebi b. Mehmed Sadık?, Mehmed Efendi el-kâtib, Hüseyin Ağa b. Abdullah, Kurd Efendi el-kâtib, Mustafa Çelebi b. el-kâtib

4 [1b-2] Arnavud Belgradı'nda Osum Suyu üzerindeki Ayas Paşa Vakfı'na ait değirmenin Mustafa Bey'e kiraya verildiği

Bundan akdem vezîriazam olan merhûm Ayas Paşa evlâdından olup evkāfına meşrûtiyyet üzere bi'l-fi‘l mütevellî olan Mehmed Ağa b. Süleyman meclis-i şer‘de işbu bâ‘isü'l-kitâb Mustafa Bey b. Ali mahzarında takrîr-i kelâm edip evkāf-ı mezbûreden olup Rumeli'nde Arnavud Belgradı kasabasında vâki‘ Osum Suyu demekle ma‘rûf nehir ile dâir olan ma‘lûmü'l-hudûd dört göz değirmeni târih-i kitâb senesi şehri Recebü'l-ferdi gurresinden üç yıl tamâmına varınca mezbûr Mustafa Bey'e yılda yirmi ikişer bin akçe ücret-i müeccele ile îcâr edip ol dahi kabûl ve istîcâr eyledikden sonra her sene ibtidâsında ücret-i merkūmeden altışar bin akçeyi cânib-i vakfa teslîm edip ve müddet-i mezbûrede lâzım olan meremmeti hâkimü'ş-şer‘ ma‘rifetiyle ve zikr olunan değirmen harkında şerîk olan Şeyh Efendi re'yiyle ücret-i mezbûreye mahsûb olmak üzere mâlından ayırıp ve yine vakf-ı mezbûrdan olup harâb olan üç göz değirmeni dahi ta‘mîr edip bunlardan her ne bâkī kalırsa cânib-i vakfa teslîm etmeğe ta‘ahhüd eyledi dedikde mezbûr Mustafa Bey dahi bi'l-müşâfehe tasdîk edip mâ vaka‘a ketb olundu.

Fî-evâhiri şehri Cumâdelâhire.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa b. Abdullah, Keyvan Beşe b. Abdullah, Mehmed Beşe b. Abdullah, Mustafa Çelebi b. Hüseyin, Hızır Beşe b. Hüseyin.

5 [1b-3] Mustafa Bey b. Ali'nin, Ayas Paşa Vakfı'nın Arnavud Belgradı'ndaki değirmeninin önceki kiracıları zimmetinde bulunan alacakları hususunda vekil tayin edildiği

Bundan akdem vezîriazam olup vefât eden merhûm Ayas Paşa evlâdından olup evkāfına meşrûtiyyet üzere bi'l-fi'l mütevellî olan Mehmed Ağa b. Süleyman ( ) Mustafa Bey b. Ali mahzarında takrîr-i kelâm edip evkāf-ı mezbûreden olup Rumeli'nde Arnavud Belgradı kasabasında vâki' ma'lûmü'l-hudûd değirmen bundan akdem Mustafa Bey nâm kimesnenin ve ba'zı kimesnelerin taht-ı icâre ve tasarruflarında olup zimmetlerinde icâreden vakfın mâlı olmağın zikr olunan müste'cirlerin muhâsebelerin görüp şer'le zimmetlerinde zuhûr eden mâl-ı vakfı taleb ve da'vâya ve ahz u kabz ve cânib-i vakfa teslîme mezbûr Mustafa Bey'i vekîl ve menâbıma nâib nasb ve ta'yîn eyledim dedikde merkūm Mustafa Bey dahi vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hıdemât-ı lâzımesin edâya ta'ahhüd edicek mâ vaka'a ketb olundu.

Fi't-târihi'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl: Es-sâbikūn.

6 [1b-4] Ramazan b. Mustafa'nın katilinin Mehmed b. Seyyid Mehmed olduğu

Mahmiye-i Kostantıniyye'de Tercüman Yunus mahallesinde maktûlen müteveffâ olan Ramazan b. Mustafa nâm kimesnenin verâseti zevcesi Zahide bt. Abdullah nâm hatuna ve li-eb ve üm karındaşı Bayram b. Mustafa nâm kimesneye münhasıra olduğu vech-i şer'î üzere sâbit ve mütehakkık oldukdan sonra mezbûrân Zahide ve Bayram Dîvân-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-ma'âlî– de Mehmed b. Seyyid Mehmed nâm kimesneyi mahfil-i kazâya ihzâr ve mahzarında üzerine da'vâ edip mezbûr Mehmed işbu târih-i kitâb şehrinin on sekizinci Sebt günü akşam zamânında mahalle-i mezbûrede vâki' mescid-i şerîfde tarîk-i âm üzerinde merkūm Ramazan'ı bir beyaz çemşîr saplı bıçağla amden sol omuzunda urup katl eyledi, suâl olunmak taleb ederiz dediklerinde gıbbe'ş-suâl mezbûr Mehmed bi'l-külliyye inkâr edip müdde'iyân-ı mezbûrândan beyyine taleb olundukda udûl-i Müslimînden es-Seyyid Yakub b. es-Seyyid Sadık ve es-Seyyid Mehmed b. es-Seyyid Ahmed ve Osman b. Resul el-Müezzin ve Ali Beşe b. Mustafa er-râcil li-ecli'ş-şehâde hâzırûn olup gıbbe'l-istişhâd fi'l-hakīka mezbûr Mehmed yevm-i merkūmda vakt-i mezkûrda mesfûr Ramazan'ı bir beyaz çemşîr saplı büyük bıçağla amden sol omuzunda urup katl eyledi, biz gördük, bu husûsa şâhidleriz,

şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle oldukdan sonra mâ vaka'a bi't-taleb sebt olundu.

Tahrîren fî-evâhiri Cumâdelâhire li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Bey b. Ali el-cündî, Hamza Bey b. Abdullah el-cündî, Yusuf b. Abdullah, Hasan b. Hüseyin, Mustafa b. Ali, Mehmed b. Abdullah, Mehmed b. Mustafa, Ahmed b. Mehmed ve gayruhüm.

7 [2a-1] Maktul Reisülküttab Hamza Paşa'nın devlete intikal eden çayırının Cafer Bey b. Abdullah'a satıldığı

Bi'l-fi'l atebe-i aliyyede vezâretle başdefterdâr olan düstûr-ı mükerrem, müşîr-i mufahham, medâr-ı nizâm-ı âlem, (…) sâhibü'd-devleti ve'l-ikbâl, âmirü'l-hazâini bi-ahseni'l-a'mâl, zü'l-kadri'l-bâzih ve'ş-şerefi'ş-şâmih Abdulbâki Paşa –dâme bi'l-hayri zikrühû ve feşâ– hazretleri mahfil-i şer'de bâ'isü'l-kitâb Cafer Bey b. Abdullah nâm cündî mahzarında takrîr-i kelâm edip bundan akdem reîsülküttâb olup emr-i şerîf-i sultânî ile katl olunan Hamza Paşa'nın yedinde ve tasarrufunda olup hazret-i Ebî Eyyûb El-Ensârî –radiye anhü'l-Bârî– âsûde oldukları medînede Kayaburnu nâm mevzi'de vâki' cânib-i kıbelîsi kiremidliğe ve cânib-i şarkīsi köprüye ve cânib-i şimâlîsi depeye ve cânib-i garbîsi Alibey köyüne mürûr eden tarîk-i nâfize müntehî olan mîrî çayır cânib-i mîrîden bey' olunmak lâzım gelip sûk-ı sultânîde mirâren nidâ ve müzâyede olundukda iki yüz bin beş akçede mezbûr Cafer Bey'in üzerinde karâr edip bir akçe ziyâde ile âhar tâlibi ve harîdârı olmamağın zikr olunan çayırı mezbûr Cafer Bey'e meblağ-ı mezbûr iki yüz beş bin akçeye bey' edip meblağ-ı mezbûru bi't-tamâm mîrî için alıp kabz eyledim dedikde gıbbe't-tasdîk mâ vaka'a ketb olundu.

Fî-evâhiri Cumâdelâhire.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Bey b. Abdullah, Mehmed Bey b. Abdullah el-cündî, Ali Bey b. Abdullah el-…?, Mehmed Kethüdâ b., Ramazan Çavuş b.

8 [2a-2] Maktul Reisülküttab Hamza Paşa'nın devlete intikal eden bozahane hissesinin Haseki el-Hac Behram b. Abdullah'a satıldığı

Mükerrer kayd olunmuşdur. Bir varaka aşağıda yoklana.

<<Bundan akdem reîsülküttâb olup emr-i şerîf-i sultânî ile katl olunan Hamza Paşa'nın cânib-i mîrîye düyûn-ı kesîre-i müsbetesi olup cümle terekesi mîrîye olan düyûnunu istiğrâk etmeğin terekesini bey'e ve semenini mîrî için kabza cânib-i şer'-i hatîrden me'zûn ve taraf-ı saltanat-ı aliyyeden me'mûr olup bi'l-fi'l atebe-i aliyye-i sultâniyyede vezâretile başdefterdâr olan düstûr-ı mükerrem, müşîr-i mufahham, nâzım mesâlihi'l-enâm bi-ahseni'l-ittisâkı ve'l-intizâm, müdebbirü

umûri'ş-saltanati'l-aliyyeti bi'l-fikri's-sâkıb, mütemmimü mehâmmi'l-enâmi bi'r-re'yi's-sâib, sâhibü'l-izzi ve'l-ikbâl, âmirü'l-hazâini bi-ahseni'l-a'mâl zü'l-kadri'r-refî' ve'l-câhi'l-menî' hazret-i Abdulbâki Paşa –dâme bi'l-hayri zikrühû ve feşâ– mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkīrde Dîvân-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-ma'âlî– de işbu bâ'isü'l-kitâb iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim, hâvi'l-mahâmid ve'l-mekârim sarây-ı sa'âdet-sezâ-yı sultânîde haseki olan el-Hâc Bayram b. Abdullah –dâme fî-hıfzi'l-ilâh– taraf-ı pür-şereflerinden tasdîk-i âti'l-beyâna vekîl olup vekâleti Ali b. Sinan Efendi ve el-Hâc Hudâverdi b. Mahmud şehâdetleriyle alâ-vechi'l-hasm sâbite olan kıdvetü'l-emâcid Mustafa Bey b. Ferhad mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip maktûl-i mezkûrun terekesinden olup mahrûse-i Kostantıniyye'de Tahtakale demekle ma'rûf mevzi'de vâki' bir tarafı Mustafa Ağa mülküne ve bir tarafı Behram Ağa mülküne ve bir tarafı Haydar Ağa mülküne müntehî olan mülk bozahânenin nısfı müddet-i medîd sûk-ı sultânîde nidâ ve müzâyede olundukda kırk beş bin akçede müşârun-ileyh el-Hâc Bayram [Behram] Ağa'nın üzerinde karâr edip bir akçe ziyâde ile âhar tâlibi olmayıp ve meblağ-ı mezbûr yevm-i vukū'-ı bey'de mebî'-i mersûmun semen-i misli idiği zâhir ve mütehakkık olmağın zikr olunan nısf bozahâneyi vech-i merkūm üzere bey'e me'zûn ve me'mûr olduğum ecilden müşârun-ileyh el-Hâc Bayram [Behram] Ağa'ya meblağ-ı merkūm kırk beş bin akçeye bey' edip teslîm-i mebî' eylediğimden sonra meblağ-ı mezbûru bi't-tamâm mîrî için ahz u kabz eyledim, mezbûr keyfe mâ yeşâ tasarruf eylesin dedikde gıbbe't-tasdîk mâ vaka'a ketb ve tahrîr olundu.

Tahrîren fî-evâhiri Cumâdelâhire min-şühûri sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Halîfe b. Ahmed el-İmâm, Hasan Çelebi b. Musa, Mustafa Çelebi b. Mehmed, el-Hâc Yusuf b. Abdullah, İsmail b. el-Müezzin, Mehmed b. Bereket el-Müezzin, Pîr Mehmed b. Ali, Abdulbâki b., Kurd b. Abdullah, Mehmed b. Ali ve gayruhüm.>>

9 [2a-3] Müderris Ömer Efendi b. Abdülkadir'e ev tahsis edildiği

Mahmiye-i Kostantıniyye'de Demirkapı kurbünde Dâye Hatun mahallesinde vâki' beyne'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd ve'l-hîtân süknâsı ulemâya mevkūf ve meşrût olan menzilde hasbe mâ şarata'l-vâkıfü sâkin olan Nûreddin Efendi b. ( ) bi-emri'llâhi te'âlâ vefât edip zümre-i müderrisînden Mevlânâ Ömer Efendi b. Abdülkādir ehl-i ilm ve sâlih ve mütedeyyin olup süknâya ihtiyâc-ı tâmmı müte'ayyin olmağın menzil-i mezbûrun süknâsı müşârun-ileyh Ömer Efendi'ye tevcîh ve ta'yîn olunup li-ecli't-temessük ketb olundu.

Şuhûdü'l-hâl: Osman Ağa b. Mahmud, Yusuf Çavuş b. Hüdaverdi, Hacı Mahmud b. el-Hâc Süleyman, Hüseyin b. Abdullah el-cündî, Ali Bey b. el-Bâzi Süleyman Ağa b.

Beyaz

10 [2b-1] İbrahim Efendi b. Muharrem Paşa'nın, evini Galuta v. Haco'ya sattığı

Rumeli'nde vâki' Alasonya kazâsına tâbi' Kiliseli nâm karye sükkânından Mevlânâ İbrahim Efendi b. Muharrem Paşa mahfil-i şer'-i hatîrde bâ'isü'l-kitâb Galuta v. Haco nâm zimmî mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülkümde münselik olup karye-i mezbûrede Pınar mahallesinde vâki' bir evi ve bir fırını müştemil olup bir tarafı Yorgile v. Goma nâm zimmî mülküne ve bir tarafı Apostol v. Fetuka mülküne ve tarafeyni tarîk-i âmma müntehî olan menzili âmme-i tevâbi' ve levâhikiyle zimmî-i mezbûra bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile yirmi beş bin fıddî râyic akçeye bey' edip kabz-ı semen eylediğimden sonra mebî'-i mezbûru mahallinde kabza mezbûru taslît eyledim, ba'de'l-yevm mülk-i mahzıdır, keyfe yeşâ tasarruf eylesin dedikde mukırr-ı mezbûru ikrâr-ı meşrûhunda zimmî-i mezbûr dahi bi'l-müvâcehe tasdîk edicek gıbbe't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî-evâhiri Cumâdelâhire min-şühûri sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Emîrü'l-ümerâ'i'l-kirâm Mehmed Paşa Mir-i mîrân-ı Bosna sâbıkan, Hasan Çavuş b., fahrü erbâbi'l-kalem Yusuf Çelebi el-Kâtibü bi'd-Dîvâni'l-âlî, Oruc Bey el-cündî, Mehmed Çelebi el-cündî, İbrahim Çelebi er-râcil, Mehmed Beşe b. Ferruh er-râcil, Mehmed Bey b. Abdullah el-cündî, Receb Bey b. el-cündî, Handan Bey b. Abdullah el-cündî, Rıdvan b. Abdullah el-cündî, Abdullah b. ed-dir'î.

11 [2b-2] İbrahim Efendi'nin ekmekçi dükkânını Galuta v. Haco'ya sattığı

Mezbûr İbrahim Efendi mahfil-i şer'-i şerîfde bâ'isü'l-kitâb Galuta v. Haci mahzarında ikrâr edip silk-i mülkümde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir evi ve bir fırını müştemil olup bir tarafı Yorgile v. Goma mülküne ve bir tarafı Apostol v. Fetuka <<mülkü>> ve tarafeyni tarîk-i âmma müntehî olan <<menzilini>> ekmekçi dükkânını zimmî-i mezbûra yirmi beş bin fıddî akçeye bey' edip kabz-ı semen ve mebî'-i mezbûru mahallinde kabza taslît eyledim dedikde gıbbe't-tasdîk mâ vaka'a ketb olundu.

Şuhûdü'l-hâl: Es-sâbikūn.

12 [2b-3] Beytülmal emininin, müteveffa es-Seyyid Derviş b. Ramazan'ın eşi Raziye bt. Abdullah'a ev hissesi talebiyle muarazada bulunmaktan menolunduğu

Dârü's-Saltanati'l-aliyye mahmiye-i Kostantıniyye'de Bıçakçı Ali mahallesinde müteveffâ olan es-Seyyid Derviş Mehmed b. Ramazan nâm kimesnenin verâseti zevcesi ve menkûhası Râziye bt. Abdullah nâm hatuna münhasıra olmağla

terekesinin rub‘u zevcesine ve selâsetü erbâ‘ı beytü’l-mâla âid olduğu zâhir ve mütebeyyin oldukdan sonra mahmiye-i mezbûrede bi’l-fi‘l emîn-i beytü’l-mâl-ı hâs olan kıdvetü’l-akrân Mehmed Bey b. Mustafa nâm cündî mahfil-i kazâya âti’l-beyân olan menzile vâzı‘atü’l-yed olduğu şer‘an sâbit olan mezbûre Râziye Hatun tarafından husûs-ı âti’z-zikre vekîl olup vekâleti Mustafa Efendi b. Hasan ve Piyâle b. Abdullah şehâdetleriyle alâ-vechi’l-hasm sâbite olan el-Hâc Rıdvan b. Abdullah nâm kimesneyi ihzâr ve üzerine takrîr-i da‘vâ edip hâlâ mezbûre Râziye’nin yedinde ve tasarrufunda olup mahalle-i mezbûrede vâki‘ fevkānî ve tahtânî iki evi ve bir sofayı ve bir su kuyusunu ve bir ahırı ve kenîfi ve muhavvatayı müştemil olup bir tarafı Mustafa Çelebi b. Abdullah mülküne ve bir tarafı Hoca Muslihuddin mülküne ve bir tarafı Abdi Çelebi Vakfı’na ve bir tarafı tarîk-i hâssa müntehî olan menzil müteveffâ-yı mezbûrun mülkü olup ba‘de vefâtihî rub‘u zevcesi müvekkile-i mezbûreye ve selâsetü erbâ‘ı beytü’l-mâla âid olmuş iken mezbûre Râziye cümlesine vaz‘-ı yed edip alâ-vechi’l-istikâl mutasarrıfdır, selâsetü erbâ‘ından kasr-ı yedine tenbîh olunmak taleb ederim dedikde gıbbe’s-suâl vekîl-i mezbûr cevâbında menzil-i mahdûd-ı mezbûr müvekkilem merkūme Râziye’nin mülk-i mahz-ı sahîhi olup bundan akdem bin on sekiz senesinde Râziye bt. Mehmed nâm hatundan şirâ-i şer‘î ile kendi mâlıyla nefsi‘çün kırk beş bin fıddî akçeye iştirâ ve def‘-i semen ve kabz-ı mebî‘ edip ile’l-ân yedinde ve tasarrufundadır deyü kelimât-ı meşrûhasına mutâbık ve vech-i muharrer üzere bey‘ ve şirâyı nâtıka hüccet-i şer‘iyye ibrâz eyledikde emîn-i mezbûr menzil-i mahdûd-ı mezkûr müteveffâ-yı mezbûrun mülkü idiğini şer‘an isbâta kādir olmayıp bu makūlede –el-müşkilü li’l-hayyi yümnîhi– fehvâsınca menzil zevc ve zevceye sâlih olan eşyâdan olup müşkil makūlesinden olmağın müvekkile-i mezbûreye yemîn ile hükm olunmak lâzım olup lâkin vekîl-i mezbûr te’kîden beyyine ikāmetine tâlib olmağın gıbbe’l-istişhâd Mehmed Halîfe b. Emîrza el-İmâm ve Piyâle b. Abdullah el-Müezzin ve Mustafa Efendi b. Hasan el-Müderris, hâzırûn olup fi’l-hakīka mahdûd-ı mezbûr müvekkile-i merkūme Râziye’nin mülk-i mahz-ı sahîhi olup bundan akdem bin on sekiz senesinde mâlikesi olan Râziye bt. Mehmed nâm hatundan kırk beş bin fıddî akçeye iştirâ edip def‘-i semen ve kabz-ı mebî‘ eyledi, bu husûsa şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü mazmûn-ı hüccet-i merkūmeye mutâbık edâ-i şehâdet-i şer‘iyye etdiklerinde isre ri‘âyeti şerâiti’l-kabûl şehâdetleri makbûle olup emîn-i merkūm ta‘arruzdan men‘ olundu.

Tahrîren fî-evâhiri Cumâdelâhire li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl: Ömer Beşe b. Abdullah, Rıdvan Bey b. Abdullah, Mehmed Efendi b. Abdülkerim el-Kadı, el-Hâc Kasım b. Abdullah, Rıdvan b. Abdullah, İbrahim Çelebi b. el-Hâc el-Bâzî, el-Hâc Mehmed b. Salim, Muhyî b. Murad el-cündî, Rıdvan b. Abdullah er-râcil, Mehmed Halîfe b. Mirza el-İmâm ve gayruhüm.

13 [2b-4] Beytülmal emininin, müteveffa es-Seyyid Derviş b. Ramazan'ın azatlısı el-Hac Rıdvan b. Abdullah'a alacak iddiasıyla muarazada bulunmaktan menolunduğu

Dârü's-Saltanati's-seniyye Kostantıniyye [el-]mahmiyyede bi'l-fi'l beytü'l-mâl emîni olan fahrü'l-akrân Mehmed Bey b. Mustafa nâm cündî mahfil-i şer'-i şerîfde mahmiye-i mezbûrede Bıçakçı Ali mahallesinde müteveffâ olup verâseti zevcesi Râziye Hatun'a münhasıra olmağla cümle terekesinin rub'u zevcesine ve selâsetü erbâ'ı beytü'l-mâla âid olan es-Seyyid Derviş Mehmed b. Ramazan nâm kimesnenin utekāsından işbu bâ'isü'l-kitâb el-Hâc Rıdvan b. Abdullah mahzarında üzerine da'vâ edip bundan akdem müteveffâ-yı mezbûr es-Seyyid Derviş Mehmed hâl-i hayâtında mu'takı mezbûr el-Hâc Rıdvan'a mâlından alâ-vechi'l-bidâ'a bin akçe verip kabz etmedin fevt olmağla meblağ-ı mezkûr zimmetinde kalıp meblağ-ı mersûmun selâsetü erbâ'ı beytü'l-mâla âid olmağın taleb ederim dedikde gıbbe's-suâl merkūm el-Hâc Rıdvan cevâbında fi'l-vâki' müteveffâ-yı mesfûrun hayâtında mezkûr ile beynimizde mu'âmelât-ı şer'iyye ve ahz [ve] i'tâ vâki' oldukdan sonra hâl-i sıhhatinde erbâb-ı elbâb huzûrunda hesâb olunup kat'an benim zimmetimde mezbûrun bir akçe ve bir habbe hakkı kalmayıp vech-i mezbûr üzere zimmetimde bir akçe ve bir habbe hakkı olmayıp zimmetimi ibrâ-i âm ile ibrâ eylediğine hâkimü'ş-şer' huzûrunda i'tirâf edip hüccet olduğundan mâ'adâ vefât etmezden iki ay mukaddem yine hâl-i sıhhatinde turuk-ı şer'iyyeden bir tarîkle zimmetimde bir akçe hakkı olmayıp zimmetimi ibrâ-i âm ile ibrâ eylediğine mahzar-ı Müslimînde ekārîr-i şer'iyyesi nâfize ve mu'tebere olduğu hâlde bi't-tav'ihi's-sâf ikrâr ve i'tirâf etmişdir deyicek gıbbe'l-inkâr ve akībe'l-istişhâd udûl-i Müslimînden **[3a]** Mehmed Halîfe b. Emîrza el-İmâm ve Piyâle b. Abdullah el-Müezzin ve Mustafa Efendi b. Hasan el-Müderris li-ecli'ş-şehâde hâzırûn olup gıbbe'l-istişhâd fi'l-hakīka müteveffâ-yı mesfûr es-Seyyid Derviş Mehmed vefât etmezden iki ay mukaddem hâl-i sıhhat-i zât ve zamân-ı nefâz-i tasarrufâtında mu'takım mezbûr el-Hâc Rıdvan zimmetinde mu'âmelâtdan ve gayrdan bir akçe ve bir habbe hakkım olmayıp zimmetini ibrâ-i âm ile ibrâ eyledim deyü bi't-tav'i's-sâf ikrâr ve i'tirâf eyledi, bu husûsa şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de ri'âyeti şerâiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olup emîn-i mezkûr dahi ta'arruzdan men' olunup mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb sebt olundu.

Hurrire fî-evâhiri Cumâdelâhire li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Es-sâbikūn.

14 [3a-1] Maktul Reisülküttab Hamza Efendi'nin, devlete intikal eden bozahane hissesinin Haseki el-Hac Behram Ağa b. Abdullah'a satıldığı

Bundan akdem reîsülküttâb olup emr-i şerîf-i sultânî ile mağzûben katl olunan Hamza Efendi'nin cümle terekesi cânib-i mîrîye kabz olunmak fermân olunmağın maktûl-i mezbûrun terekesini bey'e ve semenini kabza me'mûr olup bi'l-fi'l atebe-i aliyye-i sultâniyyede vezâretle başdefterdâr olan düstûr-ı mükerrem, müşîr-i mufahham, nâzımu mesâlihi'l-enâm bi-ahseni'l-intizâm, müdebbirü umûri's-saltanati'l-aliyyeti bi'l-fikri's-sâkıb, mütemmimü mehâmmi'l-enâmi bi'r-re'yi's-sâib, sâhibü'l-izzi ve'l-ikbâl, âmirü'l-hazâini bi-ahseni'l-a'mâl, zü'l-kadri'r-refî' ve'l-câhi'l-menî' hazret-i Abdulbâki Paşa –dâme bi'l-hayri zikrühû ve feşâ– mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkīrde Dîvân-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-ma'âlî– de bi'l-fi'l Yeniçeri Ocağında haseki olan fahrü'l-emâcid ve'l-ekârim hâvi'l-mahâmid ve'l-mekârim el-Hâc Behram Ağa b. Abdullah tarafından tasdîk-i âti'l-beyâna vekîl olup vekâleti Ali b. Sinan Efendi ve el-Hâc Hudâverdi b. Mahmud şehâdetleriyle alâ-vechi'l-hasm sâbite olan kıdvetü'l-emcâd Mustafa Bey b. Ferhad mahzarında ikrâr-ı tamâm ve takrîr-i kelâm edip maktûl-i mezbûrun terekesinden olup mahrûse-i Kostantıniyye'de Tahtakale demekle ma'rûf mevzi'de vâki' bir tarafı Mustafa Ağa mülküne ve bir tarafı Behram Ağa mülküne ve bir tarafı Halil Ağa mülküne müntehî olan mülk bozahânenin nısfı müddet-i medîd sûk-ı sultânîde nidâ ve müzâyede olundukda kırk beş bin akçede müşârun-ileyh el-Hâc Behram Ağa'nın üzerinde karâr edip bir akçe ziyâde ile âhar tâlibi olmayıp ve meblağ-ı mezbûr yevm-i vukū'-ı bey'de mebî'-i mersûmun semen-i misli idiği zâhir ve mütehakkık olmağın zikr olunan nısf bozahâneyi vech-i merkūm üzere bey'e me'zûn ve me'mûr olduğum ecilden müşârun-ileyh el-Hâc Behram Ağa'ya meblağ-ı merkūm kırk beş bin akçeye bey' edip teslîm-i mebî' eylediğimden sonra meblağ-ı mezbûru bi't-tamâm mîrî için ahz u kabz eyledim, min-ba'd [keyf mâ] yeşâ tasarruf eylesin dedikde gıbbe't-tasdîk mâ vaka'a ketb ve tahrîr olundu.

Hurrire fî-evâhiri Cumâdelâhire li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa b. Ahmed el-İmâm, Hasan Çelebi b. Musa, Muslu Çelebi b. Mehmed, el-Hâc Yusuf b. Abdullah, İsmail b. el-Müezzin, Mehmed b. Bereket el-Müezzin, Pîr Mehmed b. Ali, Abdulbâki b., Kurd b. Abdullah, Mehmed b. Ali.

15 [3a-2, Arapça] Beytülmâl tarafından zabt edilen ev eşyasının ölenin karısı Râziye Hatun'a ait olduğu

Udûlden Mehmed Halîfe b. Mirzâ el-imâm ve Mustafa b. Hasan ve Piyâle Halîfe b. Abdullah el-müezzin nâm kimseler meclis-i şer'-i şerîfe gelip bundan akdem

mahmiye-i mezbûre mahallâtından Bıçakcı Ali mahallesinde vefât eden ve verâseti Râziye Hatun bt. Abdullah nâm zevcesine münhasır bulunan Seyyid Derviş Mehmed b. Ramazan'ın terekesinin selâse-i erbâ'ına vâzı'u'l-yed olan ve âti'z-zikr husûsu münkir bulunan Dârü's-saltanati's-seniyye mahmiye-i Kostantıniyye'de vâki' Beytülmâl-i hâs emîni fahrü'l-akrân Mehmed Ağa b. Mustafa mahzarında, mezbûre Râziye Hatun kıbelinden âti'z-zikr husûsa vekâleti bi-mâ hüve nehcü's-sübût şer'an sâbit olan el-Hâc Rıdvan b. Abdullah'dan sâdır olan da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, müteveffâ-yı mesfûr Seyyid Derviş Mehmed hâl-i sıhhatinde ve nefâz-ı tasarrufatında bizim yanımızda ve katımızda evinde yatak ve evânî-i nuhâsiye ve gayrısından ism-i mâl ıtlak olunur her var ise zevcesi mezbûre Râziye'nin mülk-i mahzı ve hakkı sırfıdır diye ikrâr ve i'tirâf eyledi. Yedi yed-i emânet olup yed-i asâlet değildir. Biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz dediklerinde ba'de ri'âyet-i şerâiti'l-kabûl şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olmağın mâ-vaka'a bi't-taleb kaydolundu.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâhiri Cumâdelâhire li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Fahrü'l-ulemâi'l-kirâm zahrü'l-fudalâi'l-fihâm Mehmed Efendi el-müderris bi-medreseti Ebî Eyüb el-Ensârî, Mustafa Çelebi b. Hasan, Mehmed Efendi b. Abdülkerîm el-kādî, Mehmed Bey b. Murad el-cündi, Rıdvan b. Abdullah, Ömer Beşe b. Abdullah er-râcil, Receb b. Abdullah, Mehmed b. Şa'bân el-mütevellî, Osman Çavuş b. Abdullah, İbrahim Bey b. Mehmed el-yesârî ve gayrühüm

16 [3a-3] Haydar Efendi Vakfı'na ait harap evin mütevelli izni ile kiracısı tarafından yaptırılan tamiratına sarf edilen meblağın tesbiti için yapılan keşif

Mahmiye-i İstanbul'da Küçük Karaman'da vâki' bir tarafı merhûm Mi'mâr Sinan Vakfı olan odalara ve iki tarafı merhûm Kemal Efendi veresesine intikāl eden mülk menzile ve bir tarafı tarîk-i âmma müntehî olup merhûm Haydar Efendi Vakfı olan menzilin ücret-i mu'ayyene ile müste'ciri olan mefharü'l-müderrisîn Musa Efendi b. Himmet meclis-i şer'-i şerîfde vakf-ı mezbûrun bi'l-fi'l mütevellîsi olan Ali Efendi b. Mustafa mahzarında takrîr-i kelâm edip [menzil-i] mezbûrun mürûr-ı eyyâm ile mevâzi'-i adîdesi harâba müşrif olup imâretine cânib-i vakfdan müsâ'ade olmayıp meremmeti ihmâl olunduğu takdîrce bi'l-külliyye münhedim olması mukarrer olmağın mütevellî-i mezbûr mukaddemâ bana kendi mâlınla imâret eyle, ne mikdâr meblağ sarf olunursa icâre-i mu'accelesine mahsûb olsun deyü izin vermeğin ben dahi mütevellî-i mezbûrun izni ve hâkim-i şer'-i şerîfin ma'rifeti ile menzil-i merkūmun ba'zı mevâzi'ini müceddeden ve ba'zı mevâzi'ini meremmet etmiş idim, sarf etdiğim meblağın ne mikdâr akçeye tahammülü vardır, savb-ı şer'-i şerîfden üzerine varılıp ketb ve tahrîr olunmasın taleb ederin dedikde

cânib-i şer‘-i kavîmden Mevlânâ Ahmed Efendi b. Mehmed el-Müderris ve hâssa mi‘mârlardan üstâd Mustafa b. Hüsameddin ve Hüsrev b. Abdullah irsâl olunup zeyl-i kitâbda isimleri mastûr olan Müslimîn ile menzil-i mezkûrun üzerine varıp mütevellî-i mezbûr muvâcehesinde nazar eylediklerinde fi’l-vâki‘ menzil-i mezkûrun ba‘zı mevâzi‘i tecdîd ve ba‘zı meremmet olunmuş bulunup mi‘mârân-ı mezkûrân takvîm ve tahmîn eylediklerinde bin yedi yüz akçe sakf akdarması ve bin beş yüz kırk akçe taş dîvâr ve altı yüz akçe dört ocağ ve bin elli akçe tuğla döşemesine ve bin beş yüz akçe tahta perdelere ve bin beş yüz akçe sıva ve badanasına ve altı yüz akçe camlar meremmetine ve tecdîdine ve bin beş yüz akçe pencerelerine ve bin dört yüz [akçe] câ-be-câ [**3b**] sedlerine ve perâkende meremmâtına ve bin beş yüz akçe tahliye-i mezbelesine cem‘an meremmet olunan mevâzi‘in on iki bin otuz sekiz akçe ile ta‘mîre tahammülü vardır, noksânla mümkün değildir dediklerinde mütevellî-i merkūm minvâl-i muharrer üzere binâya izin verdiğin bi-tav‘ihî ikrâr etmeğin Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr ba‘dehû gelip mahfil-i kazâda ihbâr ve takrîr etmeğin meblağ-ı mezbûr cânib-i vakfdan icâre-i mu‘accelesine mahsûb olmak üzere bu hurûf ketb ve tahrîr olundu.

Hurrire fî-evâsıtı Cumâdelâhire li-seneti târihihî.

Şuhûdü’l-hâl: Abdullah Efendi b. Abdülkādir el-mülâzım, Mustafa Efendi b. Subhi el-İmâm, Ahmed Efendi b. Abdülkerim, el-müsta‘id, Yusuf Efendi b. Cum‘a el-müsta‘id, Hamza b. Mustafa duâcı, Hasan b. Abdullah.

17 [3b-1] Süleyman isimli kölenin, asıl sahibi Mehmed Bey b. İbrahim’e verilmesi

Mahrûse-i Galata tevâbi‘inden kasaba-i Kasımpaşa’da sâkin olan işbu bâ‘isü’l-kitâb Mehmed Bey b. İbrahim nâm râcil Dîvân-ı âlî –dâme mahfûfen bi’l-ma‘âlî– de Çukacı tâifesinden mahmiye-i Kostantıniyye mahallâtından Zeyrek mahallesi sükkânından Kör Arslan v. Mosi nâm yahudiyi mahfil-i kazâya ihzâr ve üzerine takrîr-i da‘vâ edip diyâr-ı harbiyyeden Rus dârına lâhık olan yahudi tâifesinden olmağla dârü’l-harbden alâ-vechi’l-kahr mesbî olan uzun boylu, kara kaşlı, kara gözlü tahmînen on yedi yaşında ve dört yüz filori kıymetli Süleyman nâm abd-i memlûkümü mezbûr Aslan târih-i kitâbdan dört ay mukaddem ben hâzır değil iken ihtiyâl ve ıdlâl ile üzerine vaz‘-ı yed edip alâ-vechi’l-istihdâm kasaba-i mezkûre iskelesinde peremeye <<kıyıp>> koyup ve mahmiye-i mezbûrede Unkapanı İskelesi’ne getirip ondan kendi meskenine alıp gitmişdir, hâlâ memlûk-i mezbûru mersûm Aslan’dan taleb eder<<in>>m, suâl olunsun dedikde gıbbe’s-suâl mezkûr Aslan bi’l-külliyye inkâr edip müdde‘î-i mezbûrdan da‘vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda udûl-i Müslimînden Peremeci Mehmed b. Mustafa ve Mustafa Reis b. Süleyman li-ecli’ş-şehâde hâzırân olup gıbbe’l-istişhâd fi’l-vâki‘ târih-i kitâbdan dört ay mukaddem mezbûr Aslan müdde‘î-i mezkûr Mehmed

Bey'in evsâf-ı mersûme ile mevsûf olan abd-i memlûkünü merkūm Süleyman'a vech-i muharrer üzere kasaba-i mezbûre iskelesinde peremeye koyup alâ-vechi'l-istihdâm İstanbul'a alıp giderken gördük bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de ri'âyeti şerâiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olup mezkûr Aslan'a gulâm-ı mezbûru ihzâr ve müdde'î-i merkūma teslîm için tenbîh olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî-evâhiri Cumâdelâhire li-seneti târihihî.

Şuhûdü'l-hâl: İskender b. Abdullah, el-Hâc Mahmud b. el-Hâc Süleyman, diğer el-Hâc Mahmud, el-Hâc Abbas b.

18 [3b-2] Müteveffa Rumeli Kazaskeri Ali Efendi'nin vârislerinin, Rûh-ı Sânî isimli cariyeyi müteveffa Hüseyin Ağa b. Gazanfer Kethüda'nın vârislerine vermeleri

Mahmiye-i İstanbul'da Ayasofya-i Kebîr kurbünde vâki' Hayreddin Bey mahallesinde bundan akdem müteveffâ olan merhûm Hüseyin Ağa b. Gazanfer Kethüdâ'nın verâseti sulbiye kebîre kızları kıdveteyi'l-muhsanât Âişe ve Fâtıma'ya ve sagīr oğlu Hasan'a münhasıra olduğu zâhir ve mukarrer oldukdan sonra sagīr-i mezbûrun vasiyy-i muhtârı ve merkūmetân Âişe ve Fâtıma'nın husûs-ı âtîye vekîli olup vesâyeti ve vekâleti Ali b. İbrahim ve Osman b. Mehmed şehâdetleri ile alâ-vechi'l-hasm sâbite olan fahrü'l-eşbâh Rıdvan Ağa b. Abdullah mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkīrde mukaddemâ Rumeli Kazaskeri olup takdîr-i Rabbânî ile hâlâ vedâ'-ı âlem-i fânî eden merhûm Ali Efendi'nin Ebussuûd ve Abdurrauf nâm sagīr oğullarının vasiyy-i şer'îsi olup gedikli çavuşlardan olan fahrü'l-a'yân Mehmed Ağa b. Kasım Çavuş mahzarında ve merhûm-ı müşârun-ileyhin halîlesi fahrü'l-muhadderât Rahime Hatun bt. Ali tarafından husûs-ı âtîye vekîl olup vekâleti nehc-i şer'î üzere alâ-vechi'l-hasm sâbite olan Mevlânâ Ahmed Efendi b. Vildân mahzarında bi'l-vesâye ve bi'l-vekâle üzerlerine takrîr-i da'vâ edip hâlâ mezbûrların yedlerinde olup meclisde müşârun-ileyhâ olan uzun boylu, kara kaşlı, kırmızı benizli Çerkesiyyetü'l-asl Rûh-ı Sânî nâm câriye müteveffâyı mesfûr Hüseyin Ağa'nın mülk-i mahz-ı sahîhi olup ba'de vefâtihî irs-i şer'î ile verese-i merkūmîne intikāl etmiş iken mezkûrlar müteveffâ-yı müşârun-ileyh Ali Efendi'nin terekesinden olmak zu'muyla vaz'-ı yed etmişlerdir, kasr-ı yedlerine tenbîh olunmak taleb ederin dedikde gıbbe'ş-suâl ve'l-inkâr ve akībe'l-istişhâd udûl-i Müslimînden Osman Çelebi b. el-Hâc Mehmed ve Ali b. İbrahim li-ecli'ş-şehâde hâzırân olup fi'l-hakīka işbu câriye-i mevsûfe-i mezbûre müteveffâ-yı merkūm Hüseyin Ağa'nın mülk-i mahz-ı sahîhi olup fevt olmağla bi'l-inhisâr vârisleri olan kızları merkūmetân Âişe ve Fâtıma'ya ve oğlu sagīr-i mezbûra intikāl etmişdir, bu husûsa şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de ri'âyeti şerâiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle oldukdan sonra

vasiyy-i mezbûr Mehmed Ağa ve vekîl-i mezkûr Ahmed Efendi i'âde-i kelâm edip fi'l-vâki' câriye-i mezbûre müşârun-ileyh Hüseyin Ağa'nın mülkü olup fevt oldukda mûmâ-ileyh Ali Efendi Rumeli Kazaskeri olmağla mezbûrun tarafından Kassâm-ı Askerî olan Mevlânâ Nimetullah Çelebi terekesini tahrîr ve taksîm eyledikde câriye-i mersûme sulbiye kızı mezbûre Âişe Hatun'un hissesine tahsîs ve ta'yîn olunup mezbûre Âişe dahi câriye-i mezkûreyi mûmâ-ileyh Ali Efendi'ye on altı bin akçeye bey'-i bâtt-ı kat'î ile bey' edip semen-i mezbûru beyne'l-verese taksîm edip mezkûr Nimetullah Çelebi'ye ecr-i misl mertebesi hizmeti mukābelesinde ta'yîn eyledikleri on altı bin akçe ücreti için mezbûr Nimetullah Çelebi'ye havâle-i tâmme ile havâle etmişdi deyicek gıbbe'l-inkâr mezbûrândan beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden her biri izhâr-ı acz edip mezbûre Âişe'ye vech-i merkūm üzere bey' etmediğine yemîn verilmek taleb eylediklerinde merkūme Âişe muhaddere olup mahfil-i kazâya huzûru müte'azzir olmağın tahlîf için fahrü'l-müderrisîn Mevlânâ Şeyh Mehmed Efendi b. Mustafa irsâl olunup mezbûrân Mehmed Ağa ve Ahmed Efendi ile ve cemm-i gafîr ile mezbûre Âişe'nin menziline varıp mezkûre Âişe Hatun hâzıra olup Esmâ bt. Haydar ve Üftâde bt. Abdullah el-hürre ve cemm-i gafîr ta'rîfiyle mu'arrefe oldukdan sonra vech-i mezbûr üzere yemîn teklîf etdiklerinde mezkûre Âişe Hatun dahi câriye-i mezbûreyi nehc-i mastûr üzere müşârun-ileyh Ali Efendi'ye meblağ-ı mezbûr on altı bin akçeye bey' etmediğine ve semenini nehc-i muharrer üzere havâle etmediğine yemîn billâhi'l-aliyyi'l-azîm edip ba'dehû cümlesi mahfil-i kazâya gelip Osman b. Mehmed ve Hasan b. Şaban nâm kimesneler mezbûre Âişe vech-i merkūm üzere tahlîf olunduğuna merkūmân Mehmed Ağa ve Ahmed Efendi muvâcehesinde gıbbe'd-da'vâ ve'l-istişhâdi'ş-şer'î edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde câriye-i mezkûreyi teslîme emr olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi't-târihi'l-mezkûr.

Şuhûdü'l-hâl: Yusuf Çavuş b. Ali el-mübâşir, Ahmed Bey b. Mehmed, Ahmed b. Kasım, Veli b. Hüseyin, Mehmed Bey b. Kasım, Mustafa b. Murad, Yusuf Bey b. Abdullah, Hüseyin b. Ahmed.

19 [3b-3, Arapça] Terekesi Beytülmâl tarafından zabt edilen Tozkoparan Mahmud'un Mehmed Ağa Vakfı'na karzdan borcu olduğu

Udûlden Rıdvan Ağa b. Abdullah ve Mehmed Ağa b. Abdullah nâm kimseler meclis-i şer'a hâzırân olup Dârü's-saltanati'l-mezbûre mahallâtından ( ) mahallesinde vefât eden Tozkoparan diye ma'rûf Mahmud b. Abdullah'ın muhallefâtına vâzı'-ı yed olan Dârü's-saltanati's-seniyye mahmiye-i Kostantıniyye'de vâki' Beytülmâl-i hâs emîni fahrü'l-a'yân Mehmed Ağa b. Mustafa mahzarında, merhûm Mehmed Ağa Vakfı'na mütevellî olan bâ'isü'l-kitâb fahrü'l-emâcid ve'l-a'yân Davud Ağa b. Abdülmennan'dan sâdır olan da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede

gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, müteveffâ-yı mezbûrun zimmetinde vakf-ı mezbûrun karz-ı şer'î cihetinden râyicü'l-vakt yirmi iki bin akçe, müşterâ-yı makbûz çuka bahâsından da bin beş yüz akçe hakkı vardır. Borcunu edâ etmeden fevt oldu. Biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz dediklerinde ba'de ri'âyet-i şerâiti'l-kabûl şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olmağın mâ-vaka'a bi't-taleb kaydolundu.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâhiri Cumâdelâhire li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: El-hâc Mahmud b. Ali, Nuh b. Arslan, Hasan Beşe ve gayrühüm

20 [4a-1] Ümm-i veled olduğunu iddia eden Çaker isimli cariyenin, tanınan süreye rağmen henüz bunu ispat edecek delil getiremediği

Mahmiye-i Kostantıniyye'de bi'l-fi'l beytü'l-mâl emîni olan fahrü'l-akrân Mehmed Bey b. Mustafa mahfil-i şer'-i hatîrde mahmiye-i mezbûrede bundan akdem Zincirli Kapı kurbünde Ali Paşa-yı Atîk mahallesinde müteveffâ ola[n] Kara Bâli b. Abdullah nâm kimesnenin câriyesi Çaker bt. Abdullah nâm hatun mahzarında takrîr-i kelâm edip mukaddemâ mesfûr Kara Bâli müteveffâ oldukda zâhirde vâris-i ma'rûfu olmayıp cümle terekesi beytü'l-mâla âid olmuş iken mezbûre Çaker ben mukaddemâ merkūmun ümmü'l-veledi olup hamlim vardır deyü da'vâ etmekle tevakkuf olunmuş idi, lâkin nice zamândır ki mezbûre Çaker husûs-ı mersûmu vech-i şer'î üzerine isbâta kādire olmamışdır, suâl olunup muhallefât-ı mezkûre cânib-i beytü'l-mâla kabz olunmak için tenbîh olunmak taleb ederin dedikde mezbûre Çaker istintâk olundukda ben müteveffâ-yı mezbûrun câriyesi ve ümmü'l-veledi olup müteveffâ-yı merkūmdan hâmil olmağla hâlâ vaz'-ı haml eyledim deyip gıbbe'l-inkâr mezbûre Çaker'den vech-i mastûr üzerine ümmü'l-veled olup hâl-i sıhhatinde mevlâsı da'vet eylediğine beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyine için istimhâl edip nice zamân mürûr edip ityân-ı beyyineye kādire olmamağın sûret-i hâl gıbbe't-taleb ve's-suâl ketb ve tahrîr olundu.

Fî-evâhiri Cumâdelâhire li-seneti târihihî.

Şuhûdü'l-hâl: Abdülkerim Efendi b. el-Kadı, Mehmed Bey b. el-cündî, el-Hâc Mahmud b. el-Hâc Süleyman, İbrahim Beşe b. er-râcil ve gayruhüm.

21 [4a-2] Maktul Reisülküttab Hamza Efendi'nin devlete intikal eden börekçi dükkânının Ali Bey b. İbrahim'e satıldığı

Bundan akdem reîsülküttâb olup mağzûben emr-i şerîf-i sultânî ile katl olunan Hamza Efendi'nin cümle terekesi cânib-i mîrîye kabz olunmak fermân olunmağın maktûl-i mezbûrun terekesini bey'e ve semenini kabza me'mûr olup bi'l-fi'l atebe-i aliyye-i sultâniyyede vezâretle başdefterdâr olan düstûr-ı mükerrem,

müşîr-i mufahham, nâzımu mesâlihi'l-enâm bi-ahseni'l-intizâm, müdebbirü umûri's-saltanati'l-aliyye bi'l-fikri's-sâkıb, mütemmimü mehâmmi'l-enâmi bi'r-re'yi's-sâib, sâhibü'l-izzi ve'l-ikbâl, âmirü'l-hazâini bi-ahseni'l-a'mâl zü'l-kadri'r-refî' ve'l-câhi'l-menî' hazret-i Abdulbâki Paşa –dâme bi'l-hayri zikrühû ve feşâ– mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkīrde Dîvân-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-ma'âlî– de veznedâr olan bâ'isü'l-kitâb Ali Bey b. İbrahim mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip maktûl-i mezbûrun terekesinden olup mahrûse-i İstanbul'da Cıgalazâde Sarayı mukābelesinde Karaca Ahmed Zâviyesi kurbünde vâki' bir tarafı tarîk-i âmma ve bir tarafı Taşçı Şîrmerd Vakfı olan bakkal dükkânına ve bir tarafı yine vakf-ı mezkûrdan olan Şerbetçi dükkânına ve bir tarafı yine vakf-ı mersûmdan olan odalara müntehî olup arzı vakf-ı mezbûrdan olmağla cânib-i vakfa ayda altmış akçe ücret-i maktû'ası olan bir bâb börekçi dükkânının ebniyesi sûk-ı sultânîde nidâ ve müzâyede olundukda elli bin fıddî akçede mezbûr Ali Bey'in üzerinde karâr edip bir akçe ziyâde ile âhar tâlibi olmayıp ve semen-i mezbûr semen-i misli idiği mukarrer olmağın mahdûd-ı mezkûru vech-i merkūm üzere bey'e me'mûr olduğum ecilden mersûm Ali Bey'e meblağ-ı merkūm elli bin akçeye bey' edip teslîm-i mebî' eylediğimden sonra meblağ-ı mezbûru bi't-tamâm mîrî için ahz u kabz eyledim, min-ba'd keyfe yeşâ tasarruf eylesin dedikde gıbbe't-tasdîk mâ vaka'a bi't-taleb sebt olundu.

Tahrîren fî-evâhiri Cumâdelâhire li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa b. Hüseyin, Abdi b. Hızır, Ali b. Hüseyin, Piyâle b. Abdullah, Mustafa b. İsmail, Mehmed b. Arslan.

22 [4a-3] Maktul Reisülküttab Hamza Efendi'nin devlete intikal eden bostanlığının el-Hac İlyas b. el-Hac Keyvan'a satıldığı

Bundan akdem reîsülküttâb olup mağzûben emr-i şerîf-i sultânî ile katl olunan Hamza Efendi'nin cümle terekesi cânib-i mîrîye kabz olunmak fermân olunmağın maktûl-i mezbûrun terekesini bey'e ve semenini kabza me'mûr olup bi'l-fi'l atebe-i aliyye-i sultâniyyede vezâretle başdefterdâr olan düstûr-ı mükerrem, müşîr-i mufahham, nâzımu mesâlihi'l-enâm bi-ahseni'l-intizâm, müdebbirü umûri's-saltanati'l-aliyye bi'l-fikri's-sâkıb, mütemmimü mehâmmi'l-enâmi bi'r-re'yi's-sâib, sâhibü'l-izzi ve'l-ikbâl, âmirü'l-hazâini bi-ahseni'l-a'mâl zü'l-kadri'r-refî' ve'l-câhi'l-menî' hazret-i Abdulbâki Paşa –dâme bi'l-hayri zikrühû ve feşâ– mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkīrde Dîvân-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-ma'âlî– de sipâh-ı zafer-penâh zümresinden işbu bâ'isü'l-kitâb el-Hâc İlyas b. el-Hâc Keyvan mahzarında ikrâr edip maktûl-i mezbûrun terekesinden olup mahrûse-i Galata tevâbi'inden Tarabya nâm karyede vâki' cânib-i kıbelîsi ve garbîsi Aleksandra nâm zimmî bağına ve şimâlîsi merhûm-ı mağfiret-nişân Sultan Bâyezid Hân Vakfı'na ve cânib-i şarkīsi sâhil-i deryâya müntehî olup dört kuyu ve bir havuzu ve mâ-i

cârîyi ve bir dolabı ve bir harâba müşrif beyti ve bir çatma çardağı hâvî ve müştemil olan bostanlık müddet-i medîd sûk-ı sultânîde nidâ ve müzâyede olundukda yüz bin fıddî râyic fi'l-vakt akçede mersûm el-Hâc İlyas üzerinde karâr edip bir akçe ziyâde ile âhar tâlibi olmayıp ve meblağ-ı merkūm yevm-i vukū'-ı bey'de mebî'-i mezkûrun semen-i misli idiği zâhir ve mütehakkık olmağın mahdûd-ı mezbûru vech-i merkūm üzere bey'e me'mûr olduğum ecilden mezkûr el-Hâc İlyas'a meblağ-ı merkūm yüz bin akçeye bey' edip teslîm-i mebî' eylediğimden sonra meblağ-ı mezbûru bi't-tamâm mîrî için ahz u kabz eyledim, keyfe yeşâ tasarruf eylesin dedikde gıbbe't-tasdîk mâ vaka'a bi't-taleb sebt olundu.

Fî-evâhiri Cumâdelâhire li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ali Çavuş b., Hasan Çavuş, Mehmed Efendi el-Kefevî, Mehmed Çavuş-ı Dımışvârî, Mustafa Bey b. el-cündî.

23 [4a-4] Müezzin Ahmed b. Abdullah'ın Rahime bt. Abdullah'a olan borcunu ödemesi

Mahrûse-i Galata tevâbi'inden Tophâne'de Fındıklı nâm mevzi'de sâkine olan işbu bâ'isetü'l-kitâb Rahime bt. Abdullah nâm hatun mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkīrde mahrûse-i mezbûre sükkânından Ahmed b. Abdullah el-Müezzin mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip bundan akdem mezkûr Ahmed['e] mahzar-ı Müslimînde kendi mâlımdan bi-tarîki'l-vedî'ati'ş-şer'iyye yüz aded kâmil sikke filori def' ve teslîm edip ol dahi istîdâ' ve kabz etmiş idi, elli filorisini teslîm eyledi, bâkī kalan elli filoriyi dahi taleb ederim dedikde gıbbe'ssuâl mersûm Ahmed cevâbında elli filoriden ziyâde almadım deyü inkâr edip müdde'î-i mezkûrdan da'vâ-yı meşrûhasına mutâbık beyyine taleb olundukda udûl-i Müslimînden yine Tophâne'de Molla Efendi Câmi'i Müezzini olan Veli b. Mehmed ve Fındıklı mahallesinden Hüseyin b. Abdullah nâm kimesneler liecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup gıbbe'l-istişhâd fi'l-vâki' bundan akdem mezbûre Rahime bizim huzûrumuzda mezkûr Ahmed'e yüz kâmil filori îdâ' ve teslîm edip ol dahi cümlesin istîdâ' ve kabz eyledi, bu husûsa şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de ri'âyeti şerâiti'lkabûl şehâdetleri makbûle olup mûcebiyle edâsına emr olunup mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb sebt olundu.

Tahrîren fî-evâhiri Cumâdelâhire li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Hasan Efendi b. el-Hâc Vildân el-İmâm, Halil Efendi b. Mehmed el-İmâm, el-Hâc Mustafa b. Ali, Mehmed Beşe b. Mustafa er-râcil, Osman Beşe b. Abdullah er-râcil, Mustafa Beşe er-râcil.

24 [4a-5, Arapça] Hâkimin Mehmed adlı yetime nafaka takdir ettiği

Hâkim-i muvakkı‘-ı a‘lâhu dâme izzühû ve alâhu, babası bundan akdem fevt olan Mehmed b. Hasan Çavuş nâm sagīrin nafakası, kisvesi ve sâir havâic-i lâzimesi için, hacri ve terbiyesi altında bulunduğu ana tarafından ceddesi bâ‘isetü hâze’l-kitâb Râziye Hatun bt. Hüsrev’in talebiyle, müteveffâ-yı mezbûr babasından irs-i şer‘î ile kendisine intikāl eden emvâlden alınmak üzere zeyl-i vesîkada muharrer târihden itibaren yevmî râyicü’l-vakt on beş akçe farz ve takdîr etti. Hâkim-i mûmâ-ileyh meblağ-ı mefrûz-i mezbûru sagīr-i merkūmun havâicine sarf etmeye ve vakt-i zarûretde istidâne edip vakt-i zaferde rücû‘a mezbûre Râziye Hatun’a izin verdi.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâili Recebi’l-müreccb li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şühûdü’l-hâl: Mevlânâ es-Seyyid Efendi b. Abdülmennan el-imâm, fahrü’l-meşâyihi’l-kirâm Şeyh Abdülganî Efendi, fahrü’l-emâcid Ahmed Efendi b. Mehmed Efendi, Mevlânâ Mustafa Efendi el-kādî, Mustafa Ağa el-kāid, Mevlânâ Seyyid Abdurrahman Efendi ve gayrühüm

25 [4b-1] Zamâne bt. Abdullah isimli azatlı cariye ile David v. Yasef arasındaki alacak anlaşmazlığının sulh ve ibra ile sonuçlandığı

Galata kazâsına tâbi‘ kasaba-i Kasımpaşa mahallâtından Tahtakadı mahallesi sâkinelerinden Zamâne bt. Abdullah nâm mühtediye mahfil-i kazâda işbu râfi‘ü’l-kitâb David v. Yasef nâm yahudi mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip bundan akdem ben mezbûrun zevcesi Efendibula nâm yahudiyyenin câriye-i memlûkesi olup beş yıl mukaddem beni i‘tâk eyledikden sonra ben dahi yahudi-i mezkûra beş yıl hizmet etmiş idim, hâlâ âhar yere gitdiğimde merkūm David silk-i mülkümde münselik olan mâlımdan on iki bin nakd akçemi ve yüz ellişer akçe kıymetli dokuz aded kettân gömleğimi ve yüzer akçe kıymetli iki köhne iplik alaca kaftanımı ve seksener akçe kıymetli dört aded beyaz çârşebimi ve ellişer akçe kıymetli otuz aded münakkaş makrememi ve yüz akçe kıymetli bir köhne beledî yastığımı ahz u kabz etmeğin ben dahi eşyâ-i mezbûreyi ve ba‘de’l-ıtk beş yıllık hizmetimin ecr-i mislini da‘vâ ve taleb eylediğimde merkūm David inkâr edip beynimizde münâza‘a vâkı‘a olmuş idi; hâlâ tavassut-ı muslihîn ile husûs-ı mezbûru râyic fi’l-vakt fıddî nakd iki bin beş yüz akçeye sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı mersûmu kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr iki bin beş yüz akçeyi merkūmun yedinden bi’t-tamâm alıp kabz eyleyip mezbûr David’in ve zevcesi merkūme Efendibula’nın zimmetlerini husûs-ı mersûma müte‘allik cemî‘-i de‘âvî ve münâza‘âtdan ibrâ-i âm ile ibrâ eyledim, min-ba‘d husûs-ı mezkûra müte‘allik benden bizzât yâ bi’l-vâsıta da‘vâ sudûr ederse lede’l-hükkâmi’l-kirâm mesmû‘a ve makbûle olmasın dedikde gıbbe’t-tasdîk mâ vaka‘a bi’t-taleb sebt olundu.

Tahrîren fî-evâili Recebi'l-ferd li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Çavuş b. Ali el-mübâşir, Mehmed Çavuş b. Mustafa, Behzâd b. Abdullah, Ahmed b. Evran, el-Hâc Gayıt [Kāyid] b. Ahmed, el-Hâc Mahmud b.

26 [4b-2] Maktul Sadrazam Ali Paşa kethüdası Sinan Ağa'nın, paşanın haslarından toplanan parayı Mustafa Bey b. Halil Çavuş'tan teslim aldığını ikrar ettiği

Sipâh-ı zafer-penâh zümresinden bâ'isü'l-kitâb Mustafa Bey b. Halil Çavuş mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkīrde hâlâ sadrıazam iken mağzûben maktûl olan Ali Paşa'nın kethüdâsı fahrü'l-eşbâh Sinan Ağa b. Abdullah mahzarında takrîr-i kelâm edip bundan akdem vezîr-i müşârun-ileyhin hâslarından Seferihisar kazâsında vâki' Çeşme hâsları bana deruhde olunup zabtımda olmağın ben dahi sene-i sâbıka mahsûlünden sabun akçesinden doksan altı bin akçeyi paşa-yı müşârun-ileyh için kethüdâsı müşârun-ileyh Sinan Ağa'ya paşa-yı müşârun-ileyhin hâl-i sıhhatinde bi't-tamâm teslîm etmiş idim, suâl olunup takrîri tahrîr olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Sinan Ağa dahi cevâbında fi'l-vâki' zikr olunan doksan altı bin akçeyi sabun akçesinden mezbûr Mustafa Bey bana teslîm eyledi, ben dahi paşa-yı müşârun-ileyh paşa için alıp kabz eyledim dedikde gıbbe't-tasdîk vicâhen mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb sebt olundu.

Tahrîren fî-evâili Recebi'l-mürecceb li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-eimme es-Seyyid Mehmed Efendi b. el-İmâmü bi-Câmi'i'ş-Şehzâde Sultan Mehmed Hân, Abdullah Efendi b. el-Kadı, Mehmed Çavuş b. Abdullah, Mehmed Bey b. el-cündî, el-Hâc Mahmud b.

27 [4b-3] Donanma bedeliyesi toplamak için Ahyolu kazası köylerine giden Süleyman Beşe b. Ali'nin, bazı köylülerin saldırısına uğrayıp mallarının yağmalandığı

İşbu bâ'isü'l-kitâb Süleyman Beşe b. Ali nâm yeniçeri mahfil-i kazâya Ahyolu kazâsı tevâbi'inden Kaluva nâm karye sükkânından Kurd v. Bilyo? ve Dimo v. Abko nâm zimmîleri ve Zabernova nâm karye sükkânından İstemad v. Yovan nâm zimmîyi ihzâr ve üzerlerine da'vâ edip işbu sene-i mübârekede Karadeniz'e çıkacak donanma-i hümâyûn mühimmâtı'çün kazâ-i mezbûrun nevâhîsinden bir kıt'a şayka bedeliyesi seksen bin akçe cem' ve tahsîl olunmağıçün emr-i şerîf-i âlîşân vârid olup husûs-ı mezbûra me'mûr olan Tuna Defterdârı İbrahim Efendi zikr olunan nevâhî re'âyâsından meblağ-ı mezbûru taleb eyledikde hâzır akçeleri bulunmamağın re'âyâ benden kırk bin akçe istikrâz edip ve kırk bin akçeyi dahi ba'zı kimesnelerden alıp müşârun-ileyh İbrahim Efendi'ye teslîm eylediklerinden sonra cümle re'âyâ bir yere gelip meblağ-ı mezbûr seksen bin akçeyi terâzî ve ittifâk

ile zikr olunan nevâhî karyelerine tevzî‘ ve taksîm edip hâkimü’ş-şer‘den mürâsele alıp cümlesi sekiz karyeden sekiz nefer âdem ta‘yîn edip benimle karye be-karye gezip sâir karyelerden bilâ-nizâ‘ cem‘ ve tahsîl edip zikr olunan Kaluva ve Zabernova karyelerine geldiğimizde mezbûrlar bir akçe vermeyip biz dahi hâkimü’ş-şer‘e varalım mürâsele getirelim deyü kalkıp kasabaya gelirken mezkûrûn zimmîler ve zikr olunan karyeler halkı üzerimize gelip yanımızda olan esvâb ve emvâlimizi gāret edip ve merkūm İstemad sol ayağımı taşla urup mecrûh eyledi, suâl olunup takrîrleri tahrîr olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe’s-suâl mezbûrûn zimmîler husûs-ı merkūmdan kat‘an haberimiz yokdur deyü bi’l-külliyye inkâr edip gıbbe’listişhâd kazâ-i mezbûr tevâbi‘inden Anheliçe nâm karye sükkânından Yani v. Dimo ve Yorgi v. Meskov ve Vaslikoz nâm karyeden Yani v. Dimo ve Kosta v. Liva nâm zimmîler li-ecli’ş-şehâde hâzırûn olup fi’l-hakīka hâl bu minvâl üzere olup zikr olunan zimmîler karyeteyn-i merkūmeteyn ahâlîsi ile mezbûr Süleyman Beşe’yi basıp emvâlini gāret edip ve mezkûr İstemad taşla sol ayağını urup mecrûh eyledi biz gördük, bu husûsa şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde gıbbe ri‘âyeti şerâiti’l-kabûl şehâdetleri makbûle oldukdan sonra mâ vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu.

Hurrire fi’t-târihi’l-mezkûr.

Şuhûdü’l-hâl: Mustafa Beşe b. Abdullah er-râcil, Emrullah b. Hasan, el-Hâc Mahmud b., Hasan Beşe, Nuh Beşe b. Arslan, ve gayruhüm.

28 [4b-4, Arapça] İbrahim Çelebi b. Mehmed’in ölen Mihayil adlı Yahudide alacağı olduğu

Mahrûse-i Bursa’da Alâeddin Bey mahkemesinde hilâfeten müvellâ olan mevlânâ Abdülganî Efendi b. Mehmed’in unvânıyla mu‘anven, hatemiyle mahtûm, zeylindeki târih ile müverrah ve Mehmed Halîfe b. Murad b. Veli el-imâm ve Ahmed b. Abdülkerîm b. Abdullah’ın şehâdetini müştemil kitâb-ı hükmî, bâ‘isü’l-kitâb İbrahim Çelebi b. Mehmed’den sâdır olan da‘vâ-yı sahîha-i şer‘iyyede vârid olunca, “müdde‘î-yi mezbûrun, bundan akdem deryâda garîkan hâlik olan ve muhallefâtı Dârü’s-saltanati’s-seniyye mahmiye-i Kostantıniyye mahallâtından Yahudi mahallesinde sâkin olan veresesi tarafından zabt edilen, mîzân-ı harîr mukāta‘ası emîn-i sâbıkı Mihayil v. ( ) nâm Yahudi zimmetinde karz-ı şer‘î cihetinden yüz seksen guruş hakkı vardır. Mahalle-i mezbûrede sâkin olduğu mesmû‘ bulunan sulbî oğlu Allene cemî‘ deyn-i merkūma kefâlet-i sahîha-i şer‘iyye ile kefîl oldu. Müdde‘î-yi mezbûrun meblağ-ı mezkûru dilerse asîlin muhallefâtından, dilerse kefîl-i mezkûrdan ahza hakkı vardır. Sahîhaten şer‘iyyeten makbûleten ba‘de ca‘li şerâiti’l-kabûl mer‘iyyeten” kefîl-i mezbûr meclis-i şer‘a ihzâr edildi ve yüzüne okundu. Ba‘del-inkâr isimleri zeyl-i vesîkada muharrer Mehmed Bey b. İbrahim el-cündi ve Halil b. İbrahim nâm kimseler şöyle şehâdet ettiler ki, işbu

hüccet müvellâ-yı mezbûrdan sâdır olmuştur. Zeylindeki hat onun hattıdır, hatem onun hatemidir. Huzurumuzda okudu ve yanımızda mühürledi. Sahîhaten şer'iyyeten makbûleten ba'de ca'li şerâiti'l-kabûl mer'iyyeten şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki olmağın mûcebiyle hükmedildi. Mersûm İbrahim Çelebi meblağ-ı mezbûru kefîl-i mezkûrdan ahz ü kabza ve kendisine îsâle ve kabz ü îsâl için hîn-i hâcetde hükkâm-ı zevi'l-efdâl indinde murâfa'aya fahrü'l-eşbâh Mehmed Çelebi b. Süleyman'ı vekîl ve nefsine menâb kıldı. Mezbûr Mehmed Çelebi dahi vekâlet-i merkûmeyi kabûl etti.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâili Recebi'l-mürecceb li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Mehmed Bey b. el-cündi, Mahmud Çavuş, el-Hâc Mehmed b. Abdullah, Ahmed b. Mehmed, Süleyman b. Ali, el-Hâc Mahmud b. Ali, İskender b. Abdullah

29 [5a-1] Kadı Abdülfettâh Efendi b. Ahmed Efendi'nin eşi Ümmühani bt. Sinan'ın, kocası ile birlikte Mısır'a gitmeye ikna edildiği

Husûs-ı âti'l-beyânı mahallinde istimâ' için mahrûse-i Kostantıniyye'de Aksaray kurbünde Camcılar mahallesinde diyâr-ı Mısriyye kuzâtından fahrü kuzâti'l-İslâm Mevlânâ Abdülfettâh Efendi b. el-merhûm Ahmed Efendi'nin menzilinde akd-i meclis olundukda müşârun-ileyh Abdülfettâh Efendi hâlâ zevce-i medhûlün bihâsı ve menkûhası olan Ümmühânî bt. Sinan nâm hatun muvâcehesinde takrîr-i kelâm edip bundan akdem mezbûreyi mehr-i mu'accel-i mu'ayyen ve mehr-i müeccel-i mübeyyen üzerine bikren tezevvüc edip mehr-i mu'accelini bi't-tamâm edâ ve îfâ eylediğimden sonra duhûl ve halvet-i sahîha olup ile'l-ân mu'âşeret üzereyiz, hâlâ ben diyâr-ı Mısriyye'de kādı olmağla gitmek lâzım gelip mezbûreyi dahi alıp gitmek istediğimde imtinâ' eyledi, lâkin bu diyârda mezkûre Ümmühânî'nin ancak işbu meclisde hâzıra İsmihân nâm bir kız karındaşı olup mehâriminden kimesne olmamağla ve ben me'mûn olup ve mezbûreye mehr-i mu'accelini ve müeccelinden bir mikdârını edâ ve îfâ etmekle merkûmeyi cebr ile alıp gitmeğe şer'an kādir olduğuma yedimde hallâlü akfâli'l-müşkilât, keşşâfu gavâmızı'l-mu'zilât şeyhülislâm ve müfti'l-enâm –mette'ana'llâhü te'âlâ bi-tûli bekāihî ilâ-yevmi'l-kıyâm– hazretlerinden fetvâ-yı şerîfe-i sahîha vardır, nazar olunup mûceb-i şer'-i kavîm mezbûre Ümmühânî'ye tefhîm olunmak matlûbumdur dedikde merkûme Ümmühânî dahi istintâk olundukda hâl zikr olunan minvâl üzere olup vech-i muharrer üzere olup mehr-i mu'accelini aldığına [ve bu di]yârda mehâriminden kimesne olmadığına mu'terife olup ve mezbûr Abdülfettâh Efendi me'mûn olduğu sikāt ve ahyâr [ih]bârıyla mukarrer olucak yedinde olan fetvâ-yı şerîfe mûcebince zevci müşârun-ileyh Abdülfettâh Efendi ma'an alıp gitmeğe şer'an kādir olduğu merkûme Ümmühânî'ye tefhîm olunup ol dahi bile gitmeğe ta'ahhüd eyledikde sûret-i hâl gıbbe't-taleb ve's-suâl ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-evâili şehri Recebi'l-ferd li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-hutabâ Mevlânâ Mehmed Efendi b., zahrü'l-eimme ve'l-hutabâ Mevlânâ Muharrem Efendi, Mevlânâ Mehmed Efendi el-Kādî er-Reşîdî, Mevlânâ Mehmed Efendi el-Kāsımî, Mevlânâ Abdurrahman Efendi b. er-Rudeynî el-Kadı, Abdurrahman Halîfe el-İmâm, Şeyh Yusuf Efendi el-Müezzin, Şeyh Hasan Efendi el-İmâm, Mehmed Efendi b. el-Müderris, es-Seyyid Ebûbekir b., es-Seyyid Mustafa Çelebi, es-Seyyid Osman b. ve gayruhüm.

30 [5a-2, Arapça] Terekesi Beytülmâl tarafından zebtedilen Ömer b. Sinan'ın vârisinin ninesi olduğu

Udûlden Ahmed Bey b. Murad ve Sinan Bey b. Abdullah el-bevvâb ve Mehmed Bey b. Abdullah el-bevvâb ve Süleyman Bey b. Abdullah el-cündi ve Ca'fer b. Ali nâm kimseler Dîvân-i âlî dâme mahfûfen bi'l-me'âlîde, emâcid-i mükerremîn defterdârlar –ebkāhümu'llâhu ta'âlâ ilâ-yevmi'd-dîn- huzûrunda akdedilen meclis-i şer'-i şerîf ve mahfil-i dîn-i münîf sânehu'llâhü ta'âlâ ani't-tağyîr ve't-tahrîfe hâzırûn olup, mahmiye-i mezbûre mahallâtından Ayasofya mahallesinde bundan akdem fevt olan Ömer b. Sinan nâm sagīrin terekesine vâzı'-ı yed olan Dârü's-saltanati's-seniyye mahmiye-i Kostantıniyye'de vâki' Beytülmâl-i hâs emîni fahrü'l-akrân Mehmed Ağa b. Mustafa mahzarında, yine mahalle-i mezbûre sükkânından bâ'isetü'l-kitâb Hadice Hatun bt. Alagöz Ağa nâm hatundan sâdır olan da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, müdde'iyye-i mezbûre, sagīr-i mesfûrun cedde-i sahîhası ve vârisesidir. Şu cihetle ki, müdde'iyye-i mezbûre sagīr-i mezkûrun Fâtıma nâm annesinin annesidir. Verâseti ona münhasırdır. Ondan gayrı vârisi ve terekesine müstehak kimse ma'lûmumuz değildir. Ba'de ri'âyet-i şerâiti'l-kabûl şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olmağın mûcibiyle müdde'iyye-i mezbûrenin verâsetine hükmedildi.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâili Recebi'l-mürecceb li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Mehmed Çavuş b. ( ), Sinan Bey b. Abdullah el-bevvâb, Abdullah Çavuş b. ( ), Abdullah Çavuş b. eş-şehîr bi-Çavuşbaşızâde ve gayrühüm

31 [5a-3] Divan Kâtibi İbrahim Efendi b. Ahmed Çavuş aleyhindeki rüşvet iddiasını ispat edemeyen Halepli Mahmud b. Abdullah'ın menolunduğu

Mahrûse-i Haleb ahâlîsinden el-Hâc Mahmud b. Abdullah mahfil-i şer'-i şerîfde Dîvân-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-ma'âlî– de dîvân kâtiblerinden fahrü erbâbi't-tahrîr ve'l-kalem İbrahim Efendi b. Ahmed Çavuş mahzarında üzerine da'vâ [edip] bundan akdem hâlâ tuğrâ-yı hümâyûn hizmetinde olan düstûr-ı mükerrem Mustafa Paşa hazretleri mahrûse-i Haleb muhâfazasında iken müşârun-ileyh

İbrahim Efendi kâtibi olmağın bir husûs için bana iftirâ olunmağla tahlîs için paşa-yı müşârun-ileyhe vermeğiçün mezbûr İbrahim Efendi'ye rişvet tarîkiyle üç yüz guruş ve yine mezbûra otuz guruş def' ve teslîm eyledim idi, paşa-yı müşârun-ileyhe vermeyip alıkomağın taleb ederim dedikde gıbbe's-suâl müşârun-ileyh İbrahim Efendi husûs-ı mezkûrdan kat'an haberim yokdur deyü bi'l-külliyye inkâr edip menzil-i <<mezbûrdan>> müdde'î-i mezbûrdan beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineye kādir olmayıp istihlâf eyledikde müşârun-ileyh İbrahim Efendi vech-i muharrer üzere merkūm el-Hâc Mahmud'dan üç yüz otuz guruş alıp kabz eylemediğine yemîn billâhi te'âlâ eyledikde talebden men' olunup mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî-evâili Recebi'l-ferd li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mahmud Çavuş, Mehmed Ağa b. el-Müteferrika, Mustafa Çavuş, Mustafa Çavuş Selâmî ve gayruhüm.

32 [5b-1] Maktul Sadrazam Ali Paşa'nın beytülmala intikal eden üç adet bağının, ilk sahibi müteveffa Veli b. Mustafa'nın vârislerine satıldığı

Hâlâ sadrıazam iken mağzûben emr-i sultânî ile katl olunan Ali Paşa'nın cümle terekesi cânib-i Beytü'l-mâl['a kabz] olunmak bâbında fermân-ı âlî-şân sâdır olmağın maktûl-i mezbûrun terekesini bey'e ve semenini kabza me'mûr olan bi'l-fi'l atebe-i aliyye-i sultâniyyede vezâretle başdefterdâr olan düstûr-ı mükerrem, müşîr-i mufahham, nâzım-ı [umûr-ı] cumhûr-ı ümem, yenbû'-i cûd ve lutf ve kerem sâhibü'l-izzi ve'l-iclâl, âmirü'l-hazâini bi-ahseni'l-a'mâl [zü'l-kadri]'l-bâzih ve'ş-şerefi'ş-şâmih Abdulbâki Paşa –yesserallâhu lehû mâ yürîdü ve yeşâ– hazretleri Dîvân-ı [refî'ü]'l-bünyân-ı sultânî –dâme medâre'l-emni ve'l-emânî– de mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkīrde vilâyet-i Anadolu'da (…) kazâsına tâbi' Çepni nâm karye sükkânından olup kendi taraflarından asîl ve kız karındaşları [Âişe] ve Halime ve Emine ve Ünzile nâm hatunlar taraflarından husûs-ı âtîye vekîl olup vekâleti nehc-i şer'î üzere alâ-vechi'l-hasm sâbite olan Resul ve Musa ibney-i Mustafa nâm kimesneler mahzarlarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip mezbûrların li-eb karındaşı ve mûrisi olup bundan akdem mahrûse-i İstanbul'da müteveffâ olan Üstâd Veli b. Mustafa nâm kimesnenin cümle terekesi mezkûrlar hâzır olmamağın beytü'l-mâla kabz olunmağın mezbûrun terekesinden olup mahrûse-i Üsküdar kazâsına tâbi' Çengel köyünde vâki' bir tarafı Kurubalık nâm zimmî bağına ve bir tarafı Dimitri bağına ve bir tarafı Uncu bağına ve bir tarafı tarîk-i âmma müntehî olup birbirine muttasıl ve mülâsık olan iki kıt'a bağı ve Kartal köyünde vâki' bir tarafı Tohdi? bağına ve bir tarafı Dimitri bağına ve bir tarafı Yani nâm zimmî bağına ve bir tarafı emîrü'l-ümerâ' Ömer Paşa bağına ve bir tarafı tarîk-i âmma müntehî olan bağı safka-i vâhide ile müşârun-ileyh Ali Paşa elli beş bin akçeye muka[ddemâ] cânib-i mîrîden iştirâ edip def'-i semen ve kabz-ı mebî'

eyledikden sonra meblağ-ı mezbûrdan techîz ve tekfîn ve düyûn-ı müteferrika-ya sarf olundukdan sonra cânib-i mîrîye yirmi beş bin akçe kabz olunmuş idi; hâlâ merkūmlar nakl-i şehâde ile gelip verâsetlerini alâ-vechi'l-hasm isbât edip cânib-i mîrîye kabz olunan meblağ-ı mezbûr verilmek lâzım geldikde merkūmlar asâleten ve vekâleten yine [zikr] olunan bağları cânib-i mîrîden iştirâ etmeğe râgıb olduklarında ben dahi me'mûr olduğum ecilden zikr olunan bağları ba'de inkıtâ'i rağabâti'n-nâs safka-i vâhide ile mezbûrlara [altmış] beş bin akçeye bey'-i bâtt-ı kat'î ile bey' edip onlar dahi bi'l-asâle ve bi'l-vekâle iştirâ edip yirmi beş bin akçesini mukaddemâ mîrîye kabz olunan yirmi beş bin akçe (…) mukāssa edip mâ'adâsı olan kırk bin akçeyi bi't-tamâm ve'l-kemâl mîrî için alıp [kabz] eyledim, min-ba'd zikr olunan bağlar mezkûrların mülk-i mahzıdır dedikde gıbbe't-tasdîk mâ vaka'a bi't-taleb sebt olundu.

Tahrîren fî-evâhiri Cumâdelâhire li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mevlânâ Ahmed Efendi b. Süleyman el-Müderris, İsmail Bey b. Yusuf, Mehmed Ağa b. Mustafa Emîn-i Beytü'l-mâl, Ahmed Beşe b. Mehmed er-râcil, Mahmud b. Ömer, Ahmed Bey b. Hızır, Mustafa Bey b. Ahmed el-cündî, ve gayruhüm.

33 [5b-2] Mehmed Çelebi b. Yusuf'un elindeki cariyenin, asıl sahibesi olan Hanife bt. Mehmed'e teslim edilmesi

Mahrûse-i Kostantıniyye mahallâtından Çukurçeşme mahallesi sükkânından işbu bâ'isetü'l-kitâb Hanife bt. Mehmed nâm hatun mahfil-i şer'-i hatîrde Mehmed Çelebi b. Yusuf el-Kâtib mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip hâlâ mezbûr Mehmed Çelebi'nin yedinde olup işbu meclisde hâzıra ve müşârun-ileyhâ olan orta boylu, açık kaşlı, gök gözlü, sarışın, arkasında eser-i cerâhati olan Rusiyyetü'l-asl ve sâbıkā Pâyidâr ismiyle müsemmât olup hâlâ Reftâr tesmiye olunan câriye mülk-i mahz-ı sahîhim olup yedi yıl mukaddem mülkümden ibâk ve firâr etmiş idi, hâlâ mezkûrun yedinde buldum, taleb ederim dedikde gıbbe's-suâl mersûm Mehmed Çelebi cevâbında mevsûfe-i mezkûreyi ben bir ay mukaddem işbu Temenna bt. Abdullah nâm hatundan on beş bin beş yüz akçeye iştirâ eyledim, mezbûrun mülkü olup mülkünden ibâk eylediğini bilmem deyü inkâr edicek müdde'iye-i mezkûreden da'vâ-yı meşrûhasına mutâbık beyyine taleb olundukda Mi'mâr Sinan mahallesinden Mehmed b. Mustafa ve Akseki mahallesinden Ahmed Çavuş b. Hızır li-ecli'ş-şehâde hâzırân olup fi'l-hakīka işbu mevsûfe-i merkūme müdde'iye-i mezbûre Hanife'nin mülk-i mahz-ı sahîhi olup yedi yıl mukaddem mülkünden ibâk etmiş idi, bu husûsa şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye etdiklerinde isre ri'âyeti şerâiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olup ba'dehû müdde'iye-i mezkûre dahi câriye-i mesfûreyi âhara bey' ve hibe etmeyip turuk-ı şer'iyyeden bir tarîkle mülkünden ihrâc etmediğine yemîn billâhi te'âlâ

eyledikde mûcebiyle teslîme tenbîh olunup mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî-evâhiri Cumâdelâhire li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Kasım Çavuş b. Abdullah el-mübâşir, Yusuf Çavuş b., Mehmed b. Ahmed, Ali b. İbrahim, Cafer b. İskender, Mehmed Bey b. el-cündî, Mehmed b. el-Cerrâh, Mehmed Çelebi b. Cafer ve gayruhüm.

34 [5b-3] Siyavuş b. Abdullah'ın borcunu ödemesi

[Sipâh-ı] zafer-pe[nâh zümresinden] bâ'isü'l-kitâb (…) Mehmed mahfil-i şer'de [Siyavuş b.] Abdullah mahzarında üzerine [takrîr-i kelâm] edip bundan akdem işbu hâzır fi'l-meclis mezkûr Siyavuş'un mevlâsı ve mu'tıkı Abdi [b.] Mahmud nâm kimesne zimmetinde cihet-i karzdan altmış bin akçe ve emti'a-i ma'lûme bahâsından on bin akçe cem'an yetmiş bin akçe hakkım olup mezkûr Abdi'nin dahi at[î]kı merkūm Siyavuş zimmetinde cihet-i karzdan yüz kırk bin fıddî akçe hakkı olup meblağ-ı mezbûrun yetmiş bin akçesini havâle-i sahîha-i tâmme ile bana havâle edip ben dahi (…) etdikden sonra bi'd-defe'ât yirmi altı bin akçesini mersûm Siyavuş yedinden alıp kabz edip kırk dört bin akçe hakkım kaldıkda meblağ-ı mezkûru bin otuz iki senesi şehri Rebî'ülevveli'nin gurresinden (…) ma'lûme tamâmına varınca her dört ayda altı bin akçe vermek üzere taksît etmiş idim, ba'de't-taksît târih-i (…) gelince on altı ayda taksît-i mesfûr mûcebince zimmetine edâsı lâzım olan yirmi dört bin akçenin yedi bin üç yüz doksan akçesini aldım, mâ'adâsı olan on altı bin altı yüz on akçesini dahi taleb ederim deyü cemî'-i kelimât-ı meşrûhasına mutâbıka ve nehc-i muharrer üzere i'tirâf ve taksît-i mezkûru nâtıka hüccet-i şer'iyye ibrâz eyledikde gıbbe'ş-suâl merkūm Siyavuş husûs-ı mezkûrun cümlesine i'tirâf ile cevâb vericek edâsına tenbîh olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîn min-Cumâdelâhire li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin Bey b. Abdullah el-cündî, Şaban Bey b. Abdullah el-cündî, Mustafa Bey b. Mehmed el-Bevvâb, Rıdvan Beşe b. Abdullah er-râcil, Mehmed Bey b. el-cündî, Sinan Beşe b. Abdullah el-mübâşir ve gayruhüm.

35 [6a-1] Maktul Reisulkuttab? Hamza Efendi'nin devlete intikal eden bostanlığının el-Hac İlyas b. el-Hac Keyvan'a satıldığı

Bundan akdem reîsülküttâb olup emr-i şerîf-i sultânî ile mağzûben katl olunan Hamza Efendi'nin cümle terekesi cânib-i mîrîye kabz olunmak fermân olunmağın maktûl-i mezbûrun terekesini bey'e ve semenini kabza me'mûr olup bi'l-fi'l atebe-i aliyye-i sultâniyyede vezâretle başdefterdâr olan düstûr-ı mükerrem, müşîr-i mufahham, nâzımu mesâlihi'l-enâm bi-ahseni'l-intizâm, müdebbirü

umûri'ş-saltanati'l-aliyye bi'l-fikri's-sâkıb, mütemmimü mehâmmi'l-enâmi bi'r-re'yi's-sâib, sâhibü'l-izzi ve'l-ikbâl, âmirü'l-hazâini bi-ahseni'l-a'mâl, zü'l-kadri'r-refî' ve'l-câhi'l-menî' hazret-i Abdulbâki Paşa –dâme bi'l-hayri zikrühû ve feşâ– mahfil-i şer'-i hatîrde Dîvân-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-ma'âlî– de sipâh-ı zaferpenâh zümresinden bâ'isü'l-kitâb el-Hâc İlyas b. el-Hâc Keyvan mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip maktûl-i mesfûrun terekesinden olup mahrûse-i Galata tevâbi'inden Tarabya nâm karyede vâki' cânib-i kıbelîsi ve garbîsi Aleksandra nâm zimmî bağına ve şimâlîsi merhûm-ı mağfiret-nişân Sultan Bâyezid Hân Vakfı'na ve cânib-i şarkîsi sâhil-i deryâya müntehî olup dört kuyu [ve bir] havuzu ve mâ-i cârîyi ve bir dolabı ve bir harâba müşrif beyti ve bir çatma çardağı hâvî ve müştemil olan bostanlık müddet-i medîd sûk-ı sultânîde nidâ ve müzâyede olundukda yüz bin râyic fi'l-vakt [fıddî] akçede mezkûr el-Hâc İlyas üzerinde karâr edip bir akçe ziyâde ile âhar tâlibi olmayıp ve meblağ-ı mezbûr yevm-i vukū'-ı bey'de mebî'-i mersûmun semen-i misli idiği zâhir ve mütehakkık olmağın mahdûd-ı mezkûru vech-i merkūm üzere bey'e me'mûr olduğum ecilden mezbûr el-Hâc İlyas'a meblağ-ı merkūm yüz bin akçeye bey' [edip] teslîm-i mebî' eylediğimden sonra meblağ-ı mezbûru bi't-tamâm mîrî için ahz u kabz eyledim, min-ba'd keyfe yeşâ tasarruf eylesin dedikde gıbbe't-tasdîk vicâhen mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî-evâhiri Cumâdelâhire li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: [Ali Ça]vuş b., Mehmed Efendi b. el-Kefevî, Mehmed Çavuş b. et-Tımışvârî, Hasan Efendi b., Muslu Çelebi ve gayruhüm.

36 [6a-2] Ömer Efendi b. Osman Bey ile Pervane Ağa b. Abdullah arasındaki tapu resmi anlaşmazlığı

Rumeli'nde Ermiye nâm kasaba tevâbi'inden Akkeçilü nâm karye sükkânından Ömer Efendi b. Osman Bey mahfil-i şer'-i hatîrde Pervâne Ağa b. Abdullah [mahzarında] takrîr-i kelâm edip bundan akdem karye-i mezbûrede vâki' sadrıazam hâslarından lede'l-ahâlî ma'lûmü'l-hudûd olup birâderlerim (…) nâm kimesnelerin tasarruflarında olan mezra'a ve Mehmed b. Ömer ve Hüseyin b. Ömer nâm kimesneler tasarruflarında olan mezra'a mukaddemâ mezbûrlar bilâ-veled [vefât edip] tapuya müstahık oldukda ol zamânda sadrıazam hazretleri tarafından voyvoda olup sâhib-i arz olan Atâullah Bey'den tapu ile almak sadedinde iken Hüseyin Ağa nâm kimesne voyvoda olup Ali Bey nâm kimesneyi zabt için gönderdikde ben dahi mezkûr Ali Bey'den on iki bin akçe resm-i tapu ile zikr olunan mezra'aları tapulayıp meblağ-ı mezbûru teslîm edip temessük aldığımdan sonra merkūm Hüseyin Ağa zikr olunan voyvodalığı mersûm Pervâne Ağa'ya vermeğin ol dahi gelip cümle resm-i tapuları ve benim verdiğim on iki bin akçe resm-i tapuyu Ali Bey'den kabz etmiş idi, ba'dehû mezbûr Atâullah Bey zikr olunan mahlûl benim

zamânımda düşmüşdür, kānûn üzere resm-i tapu benimdir deyü emr-i şerîf-i âlîşân ile gelip tekrâr benden resm-i tapu almağın ben dahi merkūm Pervâne Ağa'dan alıverilmek taleb ederim dedikde gıbbe's-suâl ve'l-inkâr müdde'î-i mezkûr Ömer Efendi'nin takrîrine muvâfık beyyine taleb olundukda ikāmet-i beyyineden âciz olup istihlâf edicek mezbûr Pervâne Ağa dahi meblağ-ı mersûm on iki bin akçeyi mesfûr Ali Bey'den almadığına hılf billâhi'l-aliyyi'l-azîm etmeğin mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb sebt olundu.

Hurrire fî-evâili Recebi'l-mürecceb li-seneti târihihî.

Şuhûdü'l-hâl: [Hüseyin] Çelebi b. Süleyman Bey el-mülâzım, Zülfikār Efendi b. Veli Bey el-Müderris, Hasan Çelebi b. Mehmed, Hasan Beşe b. Mehmed Cebeci ve gayruhüm.

37 [6a-3] Nogay Paşa b. Abdüsselâm'ın İstanbul Bezzazistanı'ndaki emanet eşyasının, adı geçenin vekili Mehmed Ağa b. Yusuf'a verilmesi

Sâbıkā beylerbeyi olup ber-vech-i arpalık Bolu sancağına mutasarrıf olan emîrü'l-ümerâ'i'l-kirâm Nogay Paşa b. Abdüsselâm –dâme ikbâlühû– nun hazînedârı olan Mehmed Ağa b. Yusuf mahfil-i şer'-i hatîrde mahrûse-i Kostantıniyye'de vâki' bezzâzistânın hâfızı olan bâ'isü'l-kitâb Mehmed b. Mustafa nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm edip bundan akdem paşa-yı müşârun-ileyhin emvâl ve esvâbından bir mikdâr mâlı bir sepet sandığına vaz' olup paşa-yı müşârun-ileyh mühürleyip kendi adamlarından Abdullah Ağa yediyle merkūm Mehmed'e verilip bezzâzistânda emânet vaz' olunmuş idi; hâlâ paşa-yı müşârun-ileyh ve merkūm Abdullah Ağa zikr olunan sandığı ahz u kabz ve îsâle beni vekîl eyledi, vekâletim hasebiyle teslîme tenbîh olunmak taleb ederin dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Mehmed vedî'a-i mezkûreye i'tirâf edip tevkîli inkâr edicek müdde'î-i merkūmdan takrîrine muvâfık beyyine taleb olundukda udûl-i Müslimînden sâbıkā Çorum Kadısı olan Mevlânâ Tayyib Efendi b. Abdurrahman ve İstanbul'da Sarrâchâne kurbünde sâkin olan yayabaşılardan Ayas Ağa b. Abdullah li-ecli'ş-şehâde hâzırân olup fi'l-vâki' müşârun-ileyh Nogay Paşa ve merkūm Abdullah Ağa bizim huzûrumuzda zikr olunan bezzâzistânda emânet vaz' eyledikleri mühürlü sepet sandığını ahz u kabza ve îsâle hazînedârı merkūm Mehmed Ağa'yı vekîl eylediler, ol dahi vekâleti kabûl eyledi, bu husûsa şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de ri'âyeti şerâiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olup mûcebiyle teslîme tenbîh olundukdan sonra mezbûr Mehmed Ağa'nın nefsine ve hîn-i mütâlebede ihzârına mezkûr Ayas Ağa [kefîl] olup mâ vaka'a gıbbe't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî-evâili Recebi'l-ferd li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Hacı Mahmud Bezzâzistânî, Veli b. Emrullah, Hacı Ali b. Bezzâzistânî, Mehmed b., Receb b. Hacı, el-Hâc Ramazan b. Hasan, Hacı Mahmud b. İsa.

38 [6a-4] Mustafa Bey b. Mehmed'in, darı alacağı iddiasıyla Rakka Beylerbeyi Yakup Paşa aleyhine dava ve talepte bulunmaktan menolunduğu

Sipâh-ı zafer-penâh zümresinden Mustafa Bey b. Mehmed mahfil-i şer'-i hatîrde fahrü'l-emâcid ve'l-ekârim hâvi'l-mahâmid ve'l-mekârim Behram Ağa [b. Abdu]llah tarafından husûs-ı âtîye vekîl olup vekâleti nehc-i şer'î üzere sâbite olan Osman Bey b. Abdülkerim nâm cündî mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip bundan akdem hâlâ Rakka beylerbeyisi olan emîrü'l-ümerâ'i'l-kirâm Yakub Paşa zimmetinde cihet-i deyn-i şer'îden keyl-i Nusa[y]bin ile beş bin keyl daru hakkım olup müşârun-ileyh Behram Ağa zikr olunan beş bin keyl daru hakkıma tarafeynden emr ve kabûlü hâviye kefâletle kefîl oldu idi, ba'dehû kefîl-i müşârun-ileyhden kefâleti hasebi ile keyl-i mezbûr ile üç bin keyl daruyu alıp kabz eyledi, bâkī kalan iki bin keyl daruyu dahi kefîl-i mezkûrdan taleb ederim dedikde gıbbe'ş-şuâl vekîl-i merkūm cevâbında fi'l-vâki' hâl işbu zikr olunan minvâl üzere olup bâkī kalan iki bin keyl daruyu dahi müdde'î-i mersûmun tarafından ahz u kabza ve kendiye îsâle vekîl olup mahrûse-i Âmid sükkânından olan Tellizâde Ali Ağa asîl-i mezkûr Yakub Paşa'dan bi't-tamâm alıp kabz eyledi, asîl-i merkūmun zimmeti deyn-i mezbûrdan berî olmağla müvekkilimin dahi kefâletden zimmeti berî olmuşdur deyü da'vâ-yı def' edip mezbûr Mustafa Bey dahi istintâk olundukda mezkûr Tellizâde Ali Ağa'yı ahz u kabza vekîl eylediğine mukırr ve mu'terif olup lâkin mersûm Ali Ağa asîl-i müşârun-ileyhden bâkī kalan iki bin keyl daruyu bi'l-vekâle kabz eylediğini münkir olucak gıbbe'l-istişhâd udûl-i Müslimînden Abdülcelil b. ( ) ve Mustafa Bey b. Mehmed el-cündî li-ecli'ş-şehâde hâzırân **[6b]** olup gıbbe'l-istişhâd fi'l-hakīka mesfûr Tellizâde Ali Ağa vech-i muharrer üzere keyl-i Nusaybin ile iki bin keyl daruyu asîl-i müşârun-ileyh Yakub Paşa'dan bi'l-vekâle ahz u kabz eyledi, bu husûsa şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olup mûcebiyle da'vâ ve talebden men' olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî-evâili Recebi'l-mürecceb li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Halid Ağa b. Müteferrika, Hüseyin Ağa b. Müteferrika, Sefer Çavuş b. Abdullah, Arslan Çavuş b. Kurd, Hacı Beyzâde ve gayruhüm.

39 [6b-1] Ayşe bt. Ali'nin elindeki kölenin Saliha bt. Mahmud'a verilmesi

Mahrûse-i Kostantıniyye'de Hubyar mahallesinde sâkine olan bâ'isetü'l-kitâb Saliha hatun bt. Mahmud tarafından husûs-ı âtîye vekîl olup vekâleti Ali b. Abdullah el-cündî ve Mustafa Bey b. Abdullah el-cündî şehâdetleriyle alâ-vechi'l-hasm sâbite olan zevci Selim bey b. Ferhad meclis-i şer'-i hatîrde müvekkile-i mezbûrenin karındaşı olup mahrûse-i Haleb'den gelirken İznikmid kasabasında müteveffâ olan Ali Çavuş b. Mahmud'un zevcesi Âişe bt. Ali nâm hatun mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip hâlâ mezkûre Âişe'nin yedinde olan işbu orta boylu, açık kaşlı, kara gözlü, Megriliyyü'l-asl Hasan b. Abdullah nâm gulâm müvekkilemin karındaşı mersûm Ali Çavuş'un mülkü olup bundan akdem bin yirmi dokuz senesi şehri Ramazânü'l-mübâreki'nde kasaba-i Rusçuk'da çiftlikde sâkin olup iken târih-i mezbûrda müvekkileme yedi bin fıddî akçeye bey' edip kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' etdikden sonra karındaşı mesfûr Ali Çavuş gulâm-ı mezbûru istihdâm için müvekkilemden isti'âre edip ol dahi i'âre etmiş idi, hâlâ merkūm Âişe gulâm-ı mezbûra alâ-vechi'l-istiklâl vaz'-ı yed edip tasarruf eder, kasr-ı yedine tenbîh olunmak taleb ederim dedikde gıbbe'ş-suâl mersûme Âişe cevâbında fi'l-hakīka gulâm-ı mezkûr mesfûr Ali Çavuş'un mülkü olup bundan akdem zikr olunan bin otuz senesi şehri Rebî'ülevveli'nde beni tezevvüc eyledikde gulâm-ı mezbûru bana hibe-i sahîha-i tâmme ile hibe eyledi, târih-i mezkûrdan mukaddem kız karındaşı merkūme Saliha'ya bey' eylediğini bilmem deyü inkâr edicek vekîl-i mezbûrdan takrîrine muvâfık beyyine taleb olundukda udûl-i Müslimînden Cafer b. Abdullah ve Ali Bey b. Abdullah li-ecli'ş-şehâde hâzırân olup fi'l-vâki' işbu gulâm-ı mevsûf-i mezbûru mâliki olan merkūm Ali Çavuş bin yirmi dokuz senesi şehri Ramazânı'nda kasaba-i mersûmede kız karındaşı mezkûre Saliha'ya bizim hu[zûrumuzda] yedi bin fıddî akçeye bey' edip kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledi, gulâm-ı mezbûr müvekkile-i mezbûrenin mülküdür, bu husûsa şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de ri'âyeti şerâiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle oldukdan sonra mezbûre Saliha muhaddere olmağın tahlîf için Mevlânâ es-Seyyid Mehmed b. el-merhûm İbrahim Efendi cemm-i gafîr ile irsâl olunup sâkine olduğu menziline varıp mezkûre Saliha hâzıra ve bârize olup ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe oldukdan sonra gulâm-ı mesfûru âhara bey' ve hibe etmeyip turuk-ı şer'iyyeden bir tarîkle mülkünden ihrâc etmediğine yemîn teklîf eylediklerinde ol dahi alâ-vefkı'l-mes'ûl yemîn billâhi te'âlâ etdikden sonra Hasan b. Abdullah ve Mustafa b. Abdullah nâm kimesneler hâzırân olup vech-i mastûr üzere tahlîf olunduğuna alâ-vechi'l-hasm şehâdet eylediklerinde gulâm-ı mezbûru teslîme tenbîh olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî-evâhiri Cumâdelâhire li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed b. İsmail, Ali Bey b. Abdullah el-cündî, Mustafa Bey

b. Mehmed el-cündî, Mehmed b. Mahmud el-Müezzin, İbrahim Çelebi b. ve gayruhüm.

40 [6b-2] Maktul Hamza Efendi'nin devlete intikal eden bakkal dükkânının Kadri Çavuş b. Ramazan Çavuş'a satıldığı

Bundan akdem reîsülküttâb olup emr-i şerîf-i sultânî ile mağzûben katl olunan Hamza Efendi'nin cümle terekesi cânib-i mîrîye kabz olunmak fermân olunmağın maktûl-i mezbûrun terekesini bey'e ve semenini kabza me'mûr olup bi'l-fi'l atebe-i aliyye-i sultâniyyede vezâretle başdefterdâr olan düstûr-ı mükerrem *ilh.* hazret-i Abdulbâki Paşa Dîvân-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-ma'âlî– de fahrü'l-a'yân Kadri Çavuş b. Ramazan Çavuş tarafından husûs-ı âti'z-zikri tasdîka vekîl olup el-Hâc Süleyman Ağa b. Abdullah el-Müteferrika ve Nasûh Bey b. Abdullah şehâdetleriyle vech-i şer'î üzere vekâleti sâbite olan Yunus Bey b. Ebûbekir mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip maktûl-i mesfûrun terekesinden olup mahrûse-i İstanbul'da Tahtakale'de vâki' bir tarafı Bazarbaşı İbrahim mülküne ve bir tarafı Hasırcı el-Hâc Derviş mülküne ve bir tarafı Kapıcı Derviş Bey mülküne ve bir tarafı tarîk-i âm ile mahdûd olan bir bâb bakkal dükkânı sûk-ı sultânîde nidâ ve müzâyede olundukda yüz elli bin nakd fıddî akçede müvekkil-i mezbûr Kadri Çavuş üzerinde karâr edip bir akçe ziyâde ile âhar tâlibi olmayıp ve semen-i merkūm mebî'-i mersûmun semen-i misli olduğu mukarrer olmağın mahdûd-ı mezbûru vech-i merkūm üzere bey'e me'mûr olduğum ecilden mezkûr Kadri Çavuş'a meblağ-ı mezkûr yüz elli bin akçeye bey' edip meblağ-ı mersûmu mîrî için bi't-tamâm merkūm Kadri Çavuş yedinden ahz u kabz eyledim dedikde gıbbe't-tasdîk mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Fî-evâili Recebi'l-mürecceb li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-emâcid Ahmed Ağa Kethüdâ-yı Yeniçeriyân sâbıkan, Hızır Efendi b. el-Kâtib, Memi Kethüdâ b. Süleyman, Celeb Mehmed Bey b. el-cündî, İbrahim Çelebi b., Mahmud (…), Yusuf Çavuş, Mehmed b. Abdullah.

41 [6b-3, Arapça] Şahsın mahkemeye gelmesine kefil olunduğu

Mahmiye-i Kostantıniyyede vâki' Sinan Paşa Hanı'nda sâkin olan Mehmed Bey b. Abdullah nâm kimse meclis-i şer'a hâzır olup râfi'u'l-kitâb Seyyid Oruc b. Ekber nâm hasm-ı şer'înin talebiyle yine hân-ı mezbûr sükkânından Saruhan v. Merkon ve Avanis v. Yagob nâm kimselerin nefslerine ve hîn-i mutâlebede mahkemeye ihzârlarına îcâb ve kabûlü hâviye kefâlet-i sahîha-i şer'iyye ile kefîl oldu.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâili şehri Recebi'l-ferd li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Ali b. Abdullah er-râcil, el-Hâc İsa b. Ali, el-Hâc Mehmed b. İsa, el-Hâc Mustafa b. Mehmed ve gayrühüm

42 [7a-1] Maktul Hamza Efendi'nin devlete intikal eden ağaççı dükânının Mustafa Efendi b. Nasuh'a satıldığı

Bundan akdem <<emr-i sultânî ile>> reîsülküttâb olup emr-i şerîf-i sultânî ile mağzûben katl olunan Hamza Efendi'nin cümle terekesi cânib-i mîrîye kabz olunmak fermân olunmağın maktûl-i mezbûrun terekesini bey'e ve semenini kabza me'mûr olup bi'l-fi'l atebe-i aliyye-i sultâniyyede vezâretle başdefterdâr olan düstûr-ı mükerrem, müşîr-i mufahham, nâzımu mesâlihi'l-enâm bi-ahseni'l-i<<'mâl>>ntizâm, müdebbirü umûri's-saltanati'l-aliyye bi'l-fikri's-sâkıb, mütemmimü mehâmmi'l-enâmi bi'r-re'yi's-sâib, sâhibü'l-izzi ve'l-ikbâl, âmirü'l-hazâini bi-ahseni'l-a'mâl, zü'l-kadri'r-refî' ve'l-câhi'l-menî' hazret-i Abdulbâki Paşa –dâme bi'l-hayri zikrühû ve feşâ– mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkīrde Dîvân-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-ma'âlî– de fahrü erbâbi't-tahrîr ve'l-kalem Mustafa Efendi b. Nasûh mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip maktûl-i mesfûrun terekesinden olup mahmiye-i İstanbul'da Odunkapısı dâhilinde vâki' bir tarafı sâbıkā Kıbrıs Defterdârı Memi Efendi mülküne ve bir tarafı kal'a dîvârına ve bir tarafı Yazıcı ( ) nâm zimmî mülküne ve bir tarafı tarîk-i âmma müntehî olup arz[ı] Ayasofya Vakfı'ndan olmağla cânibi vakfa ayda on beş akçe ücret-i maktû'ası olan bir bâb ağaççı dükkânının ebniyesinin nısf-ı mu'ayyeni sûk-ı sultânîde nidâ ve müzâyede olundukda sekiz bin fıddî râyic fi'l-vakt akçede mûmâ-ileyh Mustafa Efendi üzerinde karâr edip bir akçe ziyâde ile âhar tâlibi olmayıp ve semen-i merkūm mebî'-i mersûmun semen-i misli olduğu mukarrer olmağın mahdûd-ı mesfûru vech-i merkūm üzere bey'e me'mûr olduğum ecilden mûmâ-ileyh Mustafa Efendi'ye meblağ-ı mezkûr sekiz bin akçeye bey' edip meblağ-ı mezbûru bi't-tamâm mîrî için mezkûrun yedinden ahz u kabz eyledim, keyfe mâ yeşâ tasarruf eylesin dedikde gıbbe't-tasdîk vicâhen mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-ışrîn min-Cumâdelâhire li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: İbrahim Efendi Rûznâmçeci bi'd-Dîvân, Hızır b. Ali, Receb b. Memi, Mustafa Efendi Halîfe-i Mukāta'a-i Avlonya, Ali Çelebi b. el-Vezzân, Mehmed b. Abdullah, Hacı İsa.

43 [7a-2] Maktul Hamza Efendi'nin devlete intikal eden ekmekçi dükânının Mustafa Efendi b. Nasuh'a satıldığı

Bundan akdem reîsülküttâb olup emr-i şerîf-i sultânî ile mağzûben katl olunan Hamza Efendi'nin cümle terekesi cânib-i mîrîye kabz olunmak fermân olunmağın maktûl-i mezbûrun terekesini bey'e ve semenini kabza me'mûr olup bi'l-fi'l atebe-i aliyye-i sultâniyyede vezâretle başdefter[dâr] olan düstûr-ı mükerrem *ilh.* hazret-i Abdulbâki Paşa mahfil-i şer'-i hatîrde fahrü erbâbi't-tahrîr ve'l-kalem

sâbıkā Avlonya Mukāta'acısı olan bâ'isü'l-kitâb Mustafa Efendi b. Nasûh mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip mahmiye-i İstanbul'da Eski Balık Pazarı Kapısı hâricinde vâki' tarafeyni Gümrükhâne'ye ve tarafeyni tarîk-i âm ile mahdûd olup arz[ı] Rüstem Paşa Vakfı olmağla cânibi vakfa ücret-i maktû'a-i mu'ayyenesi olan bir bâb ekmekçi dükkânının nısf-ı mu'ayyeni sûk-ı sultânîde nidâ ve müzâyede olundukda on altı bin fıddî râyic fi'l-vakt akçede mûmâ-ileyh Mustafa üzerinde karâr edip bir akçe ziyâde ile âhar tâlibi olmayıp ve semen-i merkūm mebî'-i mersûmun semen-i misli olduğu mukarrer olmağın mahdûd-ı mezkûru vech-i merkūm üzere bey'e me'mûr olduğum ecilden mûmâ-ileyh Mustafa Efendi'ye meblağ-ı mezkûr on altı bin akçeye bey' edip meblağ-ı mersûmu bi't-tamâm mîrî için mezkûrun yedinden ahz u kabz eyledim, keyfe mâ yeşâ tasarruf eylesin dedikde gıbbe't-tasdîk vicâhen mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb sebt olundu.

Hurrire fi't-târihi'l-mesfûr.

Şuhûdü'l-hâl: Es-sâbikūn.

44 [7a-3] Maktul Hamza Efendi'nin devlete intikal eden 25 parça mezraasının tasarruf hakkının Ahmed Ağa b. Mahmud Paşa'ya devredildiği

Bundan akdem reîsülküttâb olup emr-i şerîf-i sultânî ile mağzûben katl olunan Hamza Efendi'nin cümle terekesi cânib-i mîrîye kabz olunmak fermân olunmağın maktûl maktûl-i mezbûrun terekesini bey'e ve semenini kabza me'mûr olup bi'l-fi'l atebe-i aliyye-i sultâniyyede vezâretle başdefter[dâr] olan *ilh.* Abdulbâki Paşa Dîvân-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-ma'âlî– de mefharü'l-emâcid ve'l-ekârim hâvi'l-mahâmid ve'l-mekârim, zü'l-kadri'l-bâzih ve'ş-şerefi'ş-şâmih Ahmed Ağa b. el-Vezîr merhûm Mahmud Paşa taraf-ı pür-şerefinden husûs-ı câi'l-beyânı tasdîka vekîl olup vekâleti nehc-i şer'î üzere alâ-vechi'l-hasm sâbite olan zü'l-kadri'l-evfer Ahmed Ağa b. Sefer mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip maktûl-i mesfûrun yedinde ve taht-ı tasarrufunda olup hazret-i Ebî Eyyûb el-Ensârî –aleyhi rahmetü'l-Bârî– [de] âsûde oldukları medîne hâricinde vâki' inde ahâli'd-diyâr ma'lûmü'l-hudûd ve'l-mikdâr olup tahmînen yetmiş keyl tohum istî'âb eder yirmi beş kıt'a mezra'a hakk-ı karârı ile cânib-i mîrîden âhara verilmek için sûk-ı sultânîde nidâ ve müzâyede olundukda müvekkil-i müşârun-ileyh Ahmed Ağa üzerinde on üç bin akçede karâr edip ziyâde ile âhar tâlibi olmamağın vech-i merkūm üzere me'mûr olduğum ecilden zikr olunan mezâri'in hakk-ı tasarrufunu müşârun-ileyh Ahmed Ağa'ya tefvîz edip mukābele-i tefvîzde mezkûr Ahmed Ağa'nın yedinden meblağ-ı merkūm on üç bin akçeyi bi't-tamâm mîrî için ahz u kabz eyledim dedikde gıbbe't-tasdîk vicâhen mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî-evâili Recebi'l-ferd li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: (…) Çavuş b. Abdullah, Mehmed Halîfe b. Abdullah, Süleyman Ağa b. Abdullah, Süleyman Çavuş b., Hasan Bey b. el-cündî ve gayruhüm.

45 [7a-4] Ayşe bt. Mehmed'in, cinsel organındaki arızayı gidermek amacıyla kocasının yaptığı uygulamadan zarar gördüğü

Dârü'l-Hilâfeti's-seniyye mahmiye-i Kostantıniyye'de merhûm Sultan Selim Hân Câmi'i kurbünde Beyceğiz mahallesi sâkinelerinden Âişe bt. Mehmed nâm hatun mahfil-i şer'-i hatîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Mehmed b. İlyas mahzarında takrîr-i kelâm edip zevcim Ramazan b. İsmail nâm kimesne bundan akdem beni bikren tezevvüc edip ben retkā' olmağla bana izâle-i akl eder nesne ekl etdirip aklım zâil oldukda ref'-i retk için kendi barmağıyla bevlim yolunu yarıp hâlâ istimsâk-i bevl edemeyip ol menfa'at bi'l-külliyye fevt olmağla zevcim mezbûr Ramazan'dan diyetini da'vâ ve talebe ve lede'l-hükkâm mürâfa'a ve muhâsamaya ve lâzım gelirse sulha mezbûr <<Ramazan'ı>> Mehmed'i vekîl ve menâbıma nâib nasb eyledim dedikde mezbûr Mehmed dahi vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini edâya ta'ahhüd edicek mâ vaka'a gıbbe't-taleb ketb olundu.

Hurrire fî-evâsıtı Recebi'l-ferd li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: (…), (…), el-Hâc İsa b. Musa, (…).

46 [7b-1] Müteveffa Hasan Ağa b. Abdullah'ın hem ümm-i veledi hem de nikâhlı eşi olduğunu iddia eden Naime bt. Abdullah'ın mehir ve miras hissesi talebinden menolunduğu

Dârü's-satanati'l-aliyye Kostantıniyye el-mahmiyyede İlmî Bey mahallesinde bundan akdem sâkin iken müteveffâ olan Hasan Ağa b. Abdullah nâm kimesnenin verâseti Rahime bt. Abdullah nâm ümmü'l-veledinden mütevellid olan Mehmed nâm sulbî sagīr oğluna ve Âişe nâm sulbiye sagīre kızına ve Nâime bt. Abdullah nâm ümmü'l-veledinden müvellede Fâtıma nâm sulbiye kızına münhasıra olup ba'dehû mezbûre Fâtıma dahi müteveffât olup verâseti vâlidesi mezkûre Nâime'ye ve li-eb karındaşı mersûm Mehmed'e ve kız karındaşı merkûme Âişe'ye münhasıra olup ve sagīrân-ı mezbûrânın tesviye-i umûrları için vâlideleri merkûme Rahime vasiyy-i şer'îleri olduğu muvakki'-i sadr-ı kitâb olan hâkim-i fezâil-nisâb <<vech-i âtî üzere>> –dâme ve tâbe mede'd-dühûri ve'l-ahkāb– hazretleri huzûrunda şer'an sâbit oldukdan sonra mezbûre Nâime tarafından vech-i âtî üzere da'vâ ve husûmete vekîl olup vekâleti nehc-i şer'î üzere alâ-vechi'l-hasm sâbite olan <<Ali Çelebi b. Hızır>> Hüseyin Beşe b. Abdullah nâm râcil Dîvân-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-ma'âlî– de merkûme Rahime tarafından husûs-ı âti'l-beyâna vekîl olup vekâleti kezâlik nehc-i şer'î üzere alâ-vechi'l-hasm sâbite olan Ali Çelebi b. Hızır nâm kimesneyi ihzâr ve üzerine takrîr-i da'vâ edip müvekkilem merkûme Nâime'yi

müteveffâ-yı mesfûr Hasan Ağa hâl-i hayâtında mülkünde olduğu hâlde i'tâk ve tahrîr edip ba'dehû fıddî râyic fi'l-vakt dört bin akçe mehr-i müeccel üzerine tezevvüc edip vefâtına değin taht-ı nikâhında olduğunu bundan akdem hâkimü'ş-şer' huzûrunda vekâletim hasebiyle mezbûre Rahime'nin vekîl-i sâbıkı Nasrullah Çavuş muvâcehesinde nehc-i şer'î üzere isbât edip yedime hüccet-i şer'iyye almış idim; hâlâ ber-mûceb-i hüccet-i şer'iyye müvekkilem mezbûre Nâime'nin mehr-i mezkûrunu ve sümün hisse-i mevrûsesini vasiyy-i merkûme yedinde mahfûza olan muhallefâtdan bi'l-vekâle taleb ederim dedikde gıbbe's-suâl merkûm Ali Çelebi cevâb verip bundan akdem müteveffâ-yı mesfûrun vefâtı akībinde kassâm muhallefâtını kısmet için tahrîr eylediği meclisde mezbûre Nâime lede'l-ihzâr ve'l-istifsâr ben müteveffâ-yı merkûmun ümmü'l-veledi ve mevtine değin memlûkesi olup hâlâ vefâtı ile hürre oldum deyip da'vâ-yı hürriyeti zımnında müteveffâ-yı mezbûrun vefâtına değin memlûkesi olduğuna i'tirâf etmişdir, kaziyye-i hürriyeti işbu [minvâl] üzere olduğuna i'tirâf etmiş olmağla hâlâ müteveffâ-yı merkûmun hâl-i hayâtında mu'takası ve menkûhası olması ve onun üzerine müteferri' olan mehir ve mîrâsa müstahıkka olması da'vâsında mütenâkıza olup mesmû'a değil iken tenâkuz-ı mezkûru ihbâr ve iş'âr olunmamağla hâkimü'ş-şer'e da'vâ-yı mersûmeyi istimâ' etdirmişdir, el-hâletü hâzihî mezbûre Nâime tenâkuz-ı mezkûru için mehir ve hisseye müstahıkka olmayıp vech-i mezkûr üzere da'vâsı mesmû'a olmadığına ve hâkim da'vâ-yı mezbûreyi istimâ' edip beyyinesini kabûl etse tenâkuz-ı mezkûr sâbit olunmak [olucak] mehir ve hisse almağa kādire olmadığına yedinde fetvâ-yı sahîha-i şerîfe vardır deyü da'vâ-yı def' edip vekîl-i mezbûr Hüseyin Beşe istintâk olundukda def'-i mezkûru münkir olucak vekîl-i mezkûr Ali Çelebi'den da'vâ-yı mezkûresini mübeyyine beyyine taleb olundukda udûl-i Müslimînden Sultan Câmi'i İmâmı olan Kemal Halîfe b. ( ) ve İlmî Bey mahallesi imâmı olan Atâullah Halîfe b. Yusuf ve Dergâh-ı ma'delet-penâh müteferrikalarından Sefer Ağa b. Abdullah ve Mehmed Bey b. Abdullah el-Bevvâb li-ecli'ş-şehâde hâzırûn olup gıbbe'l-istişhâd fi'l-vâki' müteveffâ-yı mesfûrun vefâtı akībinde terekesini kassâm kısmet için tahrîr eylediği meclisde [merkûme] Nâime lede'l-ihzâr ve's-suâl ben müteveffâ-yı mesfûrun ümmü'l-veledi ve vefâtına değin memlûkesi olup hâlâ mevti ile hürre oldum deyü hürriyet-i hâdise da'vâsın edip ve da'vâ-yı mezkûresi zımnında vech-i mübeyyen üzere mevlâ-yı mezbûrunun vefâtına değin memlûkesi olduğuna i'tirâf etmişdir, bu husûsa şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de ri'âyeti şerâiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olup mezkûre Nâ'ime'nin hâlâ vekîli merkûm Hüseyin Beşe <<ile>> vesâtatı ile vech-i muharrer üzere etdiği hürriyet-i sâbıka ve akd-i nikâh da'vâsında tenâkuzu zâhir ve müte'ayyin olmağın mersûme Nâime da'vâ-yı mezkûresinden ve üzerine mütteferri' olan mehir ve hisse da'vâsından men' ve def' olunup vâki'-i hâl gıbbe't-taleb ve's-suâl ketb ve tahrîr olundu.

Hurrire fî-evâhiri Cumâdelâhire li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: İftihârü'l-emâcid Mehmed Ağa Kethüdâ-yı Yeniçeriyân, Mehmed Ağa b. Abdullah Şorbacı, Yunus Çavuş b. Abdullah, Mustafa Beşe b. Abdullah.

47 [7b-2] Turgud b. Ali'nin, Velesin Kadısı Hacı Efendi b. Bali'nin kendisine olan borcunu ödediğini ikrar ettiği

Vilâyet-i Rumeli'nde Velesin kazâsına tâbi' Mu[safakih] nâm karye sükkânından Turgud b. Ali meclis-i şer'-i şerîfde sâbıkā kazâ-i mezbûr kādısı olan hâfızü'l-kitâb Hacı Efendi b. Bâli mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip bundan akdem müteveffâ olan karındaşı Nasûh'un verâseti bana ve gāib ani'l-meclis olan hemşîrelerim Elîfe ve Âişe ve (…) münhasıra olup cümlemiz kibâr olup taksîme tâlibler değil iken ve taksîm olunmağa kābil terekesi yoğiken mezbûr Hacı Efendi bi-gayri vechin bizden üç bin sekiz yüz akçe almışdır deyü benim hisseme isâbet eden hakkımı taleb eylediğimde müşârun-ileyh Hacı Efendi dahi müteveffâ-yı mesfûrun terekesini tahrîr ve terkīm ve beyne'l-verese taksîm edip iki bin akçe <<bin>> resm-i kısmet aldım ziyâde almadım deyip meblağ-ı mezbûrdan benim hisseme isâbet eden beş yüz akçeyi bana teslîm edip ben dahi bi't-tamâm alıp kabz eyledim, meblağ-ı merkūmdan bir akçe hakkım kalmadı dedikde gıbbe't-tasdîk vicâhen mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb sebt olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâlis min-Recebi'l-mürecceb li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: El-hâc Mahmud b. İsa, Mustafa Çelebi, İskender b. Abdullah, el-Hâc Abbas, Nuh Beşe b. Arslan.

48 [8a-1] Âmine Hatun bt. Abdurrahman'ın, cariyesinin Uğurlu b. Abdullah isimli köle tarafından kaçırıldığı yolundaki iddiasını ispat edemediği

Mahmiye-i İstanbul'da merhûm ve mağfûrun leh Sultan Süleyman Hân mahallesi sâkinelerinden Âmine Hatun bt. Abdurrahman mahfil-i kazâda mahalle-i mezkûre sâkinlerinden Osman Çelebi b. Ahmed nâm kimesnenin abd-i memlûkü olan Uğurlu b. Abdullah nâm gulâmı ihzâr ve mevlâsı merkūm Osman Çelebi huzûrunda üzerine da'vâ edip târih-i kitâbdan sekiz ay mukaddem mezbûr Uğurlu işbu hâzıra bi'l-meclis Mâh-ı Münîr bt. Abdullah nâm bikr câriye-i memlûkeme bi-tarîki'l-gasb vaz'-ı yed edip cebren kendi menziline alıp bekâretin izâle edip ta'yîb etmişdir, suâl olunup bi-hasebi'ş-şer' ihkāk-ı hakk olunmak taleb ederin dedikde gıbbe's-suâl ve'l-inkâr müdde'iye-i merkūmeden müdde'âsına mutâbık beyyine taleb olundukda ikāmet-i beyyineden âcize olup istihlâf edicek merkūm Uğurlu dahi câriye-i mezbûreye bi-tarîki'l-gasb vaz'-ı yed edip ta'yîb etmediğine yemîn billâhi'l-aliyyi'l-azîm etmeğin mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb sebt olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi' min-[Re]cebi'l-mürecceb li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: El-hâc Mahmud b. İsa, Mehmed Beşe b. Osman er-râcil, Mehmed Beşe b. Abdullah er-râcil, Süleyman b. Zekeriya, Mehmed Çelebi b. Osman.

49 [8a-2, Arapça] Terekesi Beytülmâl tarafından zabt edilen el-Hâc Receb b. Mehmed'in vârislerinin çocukları olduğu

Kazâ-i Viranşehir tevâbi'inden Aydınlar karyesinde sâkin olan udûlden Kalender b. Nurullah ve İbrahim b. Kemal nâm kimseler Dîvân-i âlî dâme mahfûfen bi'l-me'âlîde, emâcid-i mükerremîn defterdârlar –ebkāhümu'llâhu ta'âlâ ilâ-yevmi'd-dîn- huzûrunda akdedilen meclis-i şer'-i şerîf ve mahfil-i dîn-i münîf sânehu'llâhü ta'âlâ ani't-tağyîr ve't-tahrîfe hâzırân olup, bundan akdem mahmiye-i Kostantıniyye kurbünde fevt olan el-Hâc Receb b. Mehmed'in terekesine vâzı'-ı yed olan Dârü's-saltanati's-seniyye mahmiye-i Kostantıniyye'de ve tevâbi'inde vâki' Beytülmâl-i âm emîni fahrü'l-akrân Murad Ağa b. Abdülmennan mahzarında, Yusuf b. el-Hâc Receb el-mesfûrdan asâleten, Abdülkerim ve Mahmud nâm racüleyn ve Âişe ve Elif ve Fâtıma nâm hatunlar kıbellerinden âti'z-zikr husûsu da'vâ ve isbâta, sonra kabz ve kendilerine îsâle vekâleti bi-mâ hüve nehcü's-sübût şer'an sâbit olan Mehmed b. Hüseyin nâm kimseden sâdır olan da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, asîl-i mezkûr Yusuf ve müvekkilîn-i mesfûrîn, müteveffâ-yı mesfûr el-Hâc Receb'in evlâd-ı sulbiyeleridir. Verâseti onlara münhasırdır. Onlardan gayrı vâris ve terekesine müstehak kimse ma'lûmumuz değildir. Ba'de ri'âyet-i şerâiti'l-kabûl şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olmağın mûcibiyle müdde'iyyûn-ı mezbûrûnun verâsetine hükmedildi. İşbu hüküm asîl ve vekîl-i merkūmeynin ellerinde mevcûd, hâlâ kazâ-yı mezbûre kādısı mevlânâ el-Hâc Mehmed b. Nu'mân'ın meclisinden vârid ve mazmûnu verese-i mezkûrînin verâsetini isbât eden kitâb-ı naklînin nehc-i şer'î üzere şehâdet-i mezkûreye mutâbık olduğunun sübûtundan sonra vâki' oldu.

Cerâ zâlike ve hurrire fi'l-yevmi's-sânî aşere min-Recebi'l-ferd li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Efendi b. kādı, Muslihuddin Efendi el-kādî, Nasrullah Çavuş b. ( ), Ali Efendi el-kādî, Murad Bey b. el-cündi ve gayrühüm

50 [8a-3] Gazanfer Ağa Evkafı Mütevellisi Hasan Bey b. Abdullah'ın, vakfın Kesendire'deki gelirlerinden elde edilen parayı tahsildar Ahmed Ağa b. Sefer'den teslim aldığını ikrar ettiği

Mahrûse-i Kostantıniyye'de vâki' Kapı Ağası merhûm Gazanfer Ağa Evkāfı'na bi'l-fi'l mütevellî olan [fahrü'l-e]şbâh Hasan Bey b. Abdullah nâm cündî mahfil-i şer'-i şerîf-i lâzımü't-teşrîfde evkāf-ı [mezbû]reden olup vilâyet-i Rumeli'nde Kesendire câbîsi olan bâ'isü'l-kitâb Ahmed Ağa b. Sefer nâm cündî mahzarında ikrâr ve

takrîr-i kelâm edip zikr olunan Kesendire Vakfı'nın [bin] otuz iki senesi mahsûlü mezkûr Ahmed Ağa'ya altı yük akçeye deruhde olunup merkūm Ahmed Ağa dahi ta'ahhüd ve kabûl eylemiş idi; hâlâ meblağ-ı mezkûr altı yük akçeyi bi'd-defe'ât merkūm Ahmed Ağa cânib-i vakfa teslîm edip ben dahi mersûmun yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl tevliyyetim hasebiyle ahz u kabz eyledim, mezbûr Ahmed Ağa zimmetinde meblağ-ı merkūmdan bir akçe ve bir habbe kalmadı dedikde mukırr-ı mezbûru vech-i meşrûh üzere câriye olan kelimâtında mesfûr Ahmed Ağa vicâhen tasdîk edicek mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb sebt olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis aşer min-Recebi'l-ferd li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: El-emîrü'l-ümerâ'i'l-kirâm Abdülkerim Paşa b. Hasan ed-Defterî sâbıkan, Hızır Ağa b. İbrahim el-Müteferrika, Yusuf Bey b. Abdullah el-cündî, Ali Bey b. Mehmed el-cündî, Abdi Bey b. Yusuf el-Bevvâb, Ömer Bey b. el-cündî, Hasan Çelebi b., el-Hâc Mahmud b. İsa, İskender b. Abdullah, Gazanfer Bey el-cündî, Ali Ağa b. el-cündî.

51 [8a-4] Edirne'deki Muhyiddin Çavuş Vakfı'nın alacaklarının eski mütevelli tarafından yeni mütevelliye devredildiği

Mahrûse-i Edirne'de evkāfı <<olup>> olan merhûm Muhyiddin Çavuş'un sulbî oğlu olup evkāfına bi'l-fi'l mütevellî olan Mehmed Bey nâm cündî meclis-i şer'-i hatîrde evkāf-ı mezbûreye sâbıkā mütevellî olan işbu bâ'isü'l-kitâb fahrü'l-müderrisîn Mevlânâ Hüseyin Efendi b. el-Hâc Mehmed mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip hâlâ ben evkāf-ı mezkûreye mütevellî olmağın müşârun-ileyh Hüseyin Efendi'nin tevliyyeti hasebiyle yedinde olan hüccet mûcebince makbûzu olup zimem-i nâsda olan mâl-ı vakfdan cem'an beş yüz otuz üç bin altı yüz altmış yedi akçeyi bi't-tamâm bana yerlü yerinden gösterip cümlesi makbû[l] ve makbûzum olup müşârun-ileyh Hüseyin Efendi yedinde mâl-ı vakfdan bir akçe ve bir habbe kalmamışdır dedikde gıbbe't-tasdîk mâ-hüve'l-vâkı' ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis min-Receb li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ebussuûd Efendi (…)zâde, Arslan Efendi el-Kadı, Abdurrahman Efendi el-Müderris, (…) Çukacı (…) ve gayruhüm.

52 [8b-1] Müteveffa Müteferrika Ali Ağa b. Sefer'in vârislerinin, çiftlik talebiyle Vezir Ahmed Paşa b. Mahmud aleyhine dava açmaktan menolundukları

Bundan akdem mahrûse-i İstanbul'da Abdullah Ağa mahallesinde müteveffâ olan Müteferrika Ali Ağa b. Sefer nâm kimesnenin verâseti zevcesi Safiye Hatun'a ve sulbî oğulları ve Mehmed ve Mustafa ve Ali'ye münhasıra olup ba'dehû mezbûr

Mehmed dahi vefât edip verâseti ceddesi cedde-i sahîhası Âişe Hatun'a ve li-eb karındaşları mezbûrân Mustafa ve Ali'ye münhasıra olmağla âti'z-zikr olan çiftlik bitarîki'l-münâsaha iki yüz seksen sekiz sehimde otuz altı sehmi mezbûre Safiye'ye ve on dört sehmi mezkûre Âişe'ye ve yüz on dokuz sehmi mezbûrân Mustafa ve Ali'ye intikāl eylediği nehc-i şer'î üzere sâbit oldukdan sonra mezbûr Mustafa Çelebi mahfil-i şer'-i hatîrde âti'z-zikr olan çiftliğe hâlâ vâzı'u'l-yed olduğu şer'an sâbit olan düstûr-ı mükerrem, müşîr-i mufahham, sâhibü'd-devleti ve'l-ikbâl, sâhibü zeyli'l-izzi ve'l-iclâl, yenbû'ü'l-me'âlî ve'l-mekârim metbû'ü'l-e'âlî ve'l-e'âzım, zü'lkadri'l-bâzih ve'ş-şerefi'ş-şâmih, ma'denü'l-lutfi ve'l-keremi ve'l-cûd Ahmed Paşa b. el-merhûm Mahmud hazretleri muvâcehesinde takrîr-i da'vâ edip hâlâ vezîr-i müşârun-ileyhin yedinde ve taht-ı tasarrufunda olup Havâss-ı Kostantıniyye kazâsı tevâbi'inden Müderris köyü demekle ma'rûfe karyede vâki' iki bâb süflî oda odayı ve ortasında sofayı ve iki ahırı ve dört su kuyusunu ve bahçeyi ve iki kıt'a bağı hâvî ve müştemil olup bir tarafı Çavuşzâde Mustafa Ağa mülküne ve bir tarafı hadîka-i sultâniyyeye ve tarafeyni tarîk-i âmma müntehî olup çiftlik ta'bîr olunan menzil babamız müteveffâ-yı merkūm Ali Ağa'nın mülkü olup fevt oldukda münâsaha-i ma'hûde mûcebi üzere iki yüz seksen sekiz sehimde yüz on dokuz sehmi hâlâ bana intikāl etmiş iken paşa-yı müşârun-ileyh hazretleri cümlesine bi-gayrı hakkın vaz'-ı yed etmişdir, benim hisse-i ma'hûdemden kasr-ı yedlerine tenbîh olunmak taleb ederin dedikde gıbbe'ş-suâl müşârun-ileyh hazretleri cevâblarında fi'l-vâki' mahdûd-ı mezkûr bundan akdem müdde'iyân-ı mezbûrânın babaları mesfûr Ali Ağa'nın mülkü olup ba'de vefâtihî verese-i mezkûrîne intikāl edip lâkin mezbûr Mustafa ve merkūm Ali ol zamânda sagīrler olup müteveffâ-yı mesfûrun terekesi tahrîr olundukda nukūd ve menkūl makūlesi cem'an üç yüz elli beş bin yüz yetmiş dokuz akçe olup ve sekiz yüz kırk bir bin dokuz yüz doksan sekiz akçe düyûn-ı müteferrikası zuhûr edip cümlesi şuhûd-ı udûlle alâ-vechi'l-hasm sâbite olmağın terekesinden edâ olunmak lâzım gelip lâkin nukūd ve menkūlü düyûn-ı mezkûreye vefâ etmemekle zarûret-i düyûn-ı mezkûre için akārı dahi bey' olunmak lâzım olucak izn-i hâkimü'ş-şer'le terekesinden kazâ-i Edirne'de vâki' iki kıt'a çiftliği ve Ergene nâm mevzi'de vâki' bir kıt'a çiftliği ve zikr olunan çiftliği sûk-ı sultânîde nidâ ve müzâyede olundukdan sonra hudûd-ı mezkûre ile mahdûd olan mezkûr çiftliği ba'de inkıtâ'i rağabâti'n-nâs sagīrân-ı merkūmânın ol zamânda vasiyy-i şer'îleri olan Veli Ağa b. Pervâne bundan akdem müteveffâ olan Kağıllu Dilsiz demekle meşhûr Pîrî Ağa'ya yüz doksan sekiz bin akçeye bey' edip kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' edip ba'dehû mersûm Pîrî Ağa fevt oldukdan sonra veresesi huldâşiyân merhûm Sultan Osman Hân hazretlerinin hocaları olan a'lemü'l-ulemâ'i'lmütebahhirîn Ömer Efendi hazretlerine iki bin guruşa bey' edip kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' edip ba'dehû müşârun-ileyh efendiden ben dahi üç bin tâmmü'l-vezn sikke filoriye iştirâ eyledim ve bundan akdem müteveffâ-yı mezbûrun zevcesi mezbûre Safiye Hatun hisse-i şer'iyyesini vasiyy-i mezbûr Veli Ağa'dan da'vâ edip

husûs-ı mezkûru görmeğe me'mûr olan fahrü'l-ulemâ'i'l-mütebahhirîn Mevlânâ Mahmud Efendi huzûrunda vasiyy-i merkūmu teftîş eylediklerine müteveffâ-yı merkūmun Nahçıvan Beylerbeyisi Mehmed Paşa'ya bedel-i sulhdan yüz seksen bin akçe ve Osman Çavuş nâm kimesneye altmış bin akçe ve Neslihan nâm hatuna câriye bahâsından altı bin yedi yüz yirmi akçe ve Râziye nâm hatuna elli altı bin sekiz yüz seksen akçe ve Murtaza Paşa'ya yirmi dört bin akçe ve Kanber Bey nâm kimesneye <<ve Kanber Bey'e *sah.*>> on altı bin akçe ve Papo nâm yahudiye on üç bin beş yüz altmış akçe ve Râbi'a nâm hatuna on dört bin iki yüz akçe ve Ayasofya Vakfı'na üç bin üç yüz altmış akçe ve İskender nâm kimesneye sekiz bin akçe ve Mehmed Bey nâm kimesneye üç bin iki yüz kırk akçe ve yine Ayasofya Vakfı mürtezikasına on sekiz bin dört yüz yirmi dokuz akçe ve lâğımcılara on üç bin akçe ve yine Ayasofya Vakfı'na iki kerre yüz bin ve otuz beş bin beş yüz doksan beş akçe ve Fâtıma nâm hatuna dört bin altı yüz akçe ve Keyvan Bey nâm kimesneye altı bin akçe ve Âmine nâm hatuna dört bin iki yüz akçe ve zevcesi mezkûre Safiye'ye mehr-i müeccelinden seksen bin akçe ve Abdurrahman Paşa'da olan akçesini tahlîs için altı bin akçe ve Yaycılar köyünde vâki' çiftliği ta'mîrine iki bin dört yüz akçe ve suyoluna bin iki yüz akçe ve Kapıcılar Kâtibi İbrahim Efendi'ye on bin beş yüz altmış akçe ve techîz ve tekfînine ve mesârif-i lâzımesine yirmi dört bin sekiz yüz otuz altı akçe ve Cerrâh Mehmed Paşa'ya dört bin iki yüz ve ba'zı mesârif-i lâzımeye üç bin akçe ve Ayasofya Vakfı muhâsebesine on sekiz bin akçe ve resm-i kısmet ve rüsûm-ı mu'tâde yirmi beş bin akçe cem'an vasiyy-i mezbûrun edâ eylediği düyûn ve mesârif-i lâzımesi sekiz kerre yüz bin ve kırk altı bin dört yüz seksen akçe olup düyûn-ı mezkûre ale'l-infirâd şuhûd-ı udûlle sâbit olup hükm olunduğu müşârun-ileyh Mahmud Efendi huzûrunda nehc-i şer'î üzere sâbit olup hüccet olunmuşdur deyü kelimât-ı meşrûhalarına mutâbıka ve müdde'âlarını nâtıka müşârun-ileyh Mahmud Efendi'nin hat ve hatemini müştemile hüccet-i şer'iyye ibrâz eylediklerinde gıbbe'ş-suâl mezkûr Mustafa Çelebi kaziyye vech-i mezkûr üzere câriye olup zikr olunan **[9a]** çiftlik müsevvig-i şer'î ile bey' olunduğunu inkâr edicek vezîr-i müşârun-ileyh hazretlerinden da'vâ-yı meşrûhalarına mutâbık beyyine taleb olundukda udûl-i Müslimînden mahrûse-i merkūmede hazret-i Emîr-i Buhârî âsûde oldukları mahalle sükkânından Âbid Çelebi b. Abdi ve Muslihuddin b. Nasûh ve İbrahim b. Ahmed nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde hâzırûn olup fi'l-hakīka müdde'iyân-ı mezbûrânın babaları mesfûr Ali Ağa fevt oldukda vech-i mastûr üzere sekiz yüz kırk bir bin dokuz yüz doksan sekiz akçe düyûn-ı müteferrikası zuhûr edip her biri şuhûd-ı udûlle alâ-vechi'l-hasm sâbit olup ve müteveffâ-yı mezbûrun nukūd ve menkūlü üç yüz elli beş bin yüz yetmiş dokuz akçe olup düyûn-ı mezkûreye vefâ etmemekle akārı dahi bey' olunmak lâzım oldukda zikr olunan çiftlikleri izn-i hâkimü'ş-şer'le bey' için sûk-ı sultânîde nidâ ve müzâyede olundukdan sonra işbu hudûd-ı mezkûre ile mahdûd olup da'vâ olunan çiftliği vasiyy-i şer'îleri olan mezkûr Veli Ağa ba'de inkıtâ'i

rağabâti'n-nâs mersûm Kağıllı Dilsiz Ağa'ya yüz doksan sekiz bin akçeye bey‘ edip ba‘dehû mesfûr vefât eyledikde veresesi müşârun-ileyh hoca efendi hazretlerine bey‘ edip paşa-yı müşârun-ileyh hazretleri dahi müşârun-ileyh hoca efendiden üç bin sikke filoriye iştirâ edip ve mukaddemâ müşârun-ileyh Mahmud Efendi huzûrunda vasiyy-i mezkûrun muhâsebesi görüldükde düyûn-ı mezkûre şuhûd-ı udûlle sâbit olup hükm olunmağla muhallefât-ı mezbûreden vasiyy-i mezbûr edâ eylediği nehc-i şer‘î üzere sâbit olmuşdur, zikr olunan çiftlik nehc-i mastûr üzere zarûret-i düyûn-ı müsbete için müsevvig-ı şer‘î ile bey‘ olunduğuna şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde ba‘de ri‘âyeti şerâiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olup mûcebiyle müdde‘iyân-ı mezbûrân da‘vâ ve talebden men‘ olunup mâ vaka‘a bi't-taleb sebt olundu.

Fî-evâhiri Cumâdelâhire li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-emâcid Mustafa Ağa Emîn-i Kâğıd, zahru'l-emâcid ve'l-ekârim Mustafa Ağa eş-şehîr bi-Hükmîzâde, mefharü'l-a‘yân Halil Ağa el-Müteferrika, Lütfi Ağa b. Ahmed el-Müteferrika, İbrahim Efendi Rûznâmçeci, Müstedâm Ağa b. el-Müteferrika, Ömer Ağa b. Ali el-Müteferrika, Ali Ağa b. Abdullah el-Müteferrika, Mahmud Ağa b., Ömer Çavuş b., Handan Bey b. Abdullah ve gayruhüm.

53 [9a-1] İsmail b. Abdullah'ın, müteveffa Ferhad b. Abdullah'a borcu olmadığına dair yemin ettiği

Bundan akdem Havâss-ı Kostantıniyye kazâsına tâbi‘ Azadlı nâm karyede müteveffâ olan Ferhad b. Abdullah'ın mu‘takası olmağla velâ tarîkiyle alâ-vechi'l-inhisâr vârisesi olan Müstakīme bt. Bâli nâm hatun tarafından vech-i âtî üzere olan da‘vâya vekîl olup mahzar-ı hasm-ı şer‘îde Mehmed Beşe Abdullah ve Bâli b. Türabî şehâdetleriyle vekâleti sâbite olan sadrî oğlu Ahmed Beşe b. Sefer nâm yeniçeri mahfil-i kazâda işbu râfi‘ü'l-kitâb İsmail b. Abdullah mahzarında bi'l-vekâle üzerine takrîr-i da‘vâ edip müteveffâ-yı mezbûr Ferhad'ın mezkûr İsmail zimmetinde cihet-i karzdan on iki bin akçe ve İstanbul keyli ile seksen keyl arpa hakkı olup fevt olduğunda meblağ-ı mezbûr ile zikr olunan seksen keyl arpa irs-i şer‘î tarîkiyle müvekkileme intikāl etmeğin vekâletim hasebiyle taleb ederim dedikde gıbbe'ş-suâl ve'l-inkâr ve akībe'l-istişhâd ve'l-acz ani'l-beyyine vekîl-i mezbûr talebiyle mezkûr İsmail'e yemîn teklîf olundukda ol dahi ber-nehc-i mastûr zimmetinde müteveffâ-yı mezbûr Ferhad'ın cihet-i karzdan on iki bin fıddî akçe ve İstanbul keyli ile seksen keyl arpa hakkı olmadığına yemîn billâhi'l-aliyyi'l-azîm etmeğin mâ-hüve'l-vâkı‘ bi't-taleb sebt olundu.

Tahrîren fî-evâsıtı Recebi'l-ferd li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Perviz b. Abdullah, Mehmed Halîfe b. Pîrî, Sefer b. Abdullah, Dede Bâli b. Türabî ve gayruhüm.

54 [9a-2] Hasan Bey b. Abdullah'ın vârisi Ömer Bey ile Karakaş David v. İsak'ın vârisleri arasındaki borç anlaşmazlığının sulh ve ibra ile sonuçlandığı

Bundan akdem vilâyet-i Rumeli'nde kasaba-i Üsküb sükkânından olup müteveffâ olan Hasan Bey b. Abdullah nâm kimesnenin verâseti li-ebeveyn karındaşı Ömer Bey b. Abdullah nâm cündîye münhasıra olduğu <<zâhir ve mukarrer oldukdan sonra>> Hasan Bey b. Mehmed ve Ramazan Bey b. Hüseyin şehâdetleriyle alâ-vechi'l-hasm sâbit olduğu zâhir ve mukarrer oldukdan sonra mezbûr Ömer Bey mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkīrde mahrûse-i Kostantıniyye'de Hubyar mahallesinde hâlik olan Karakaş demekle meşhûr David v. İsak nâm yahudinin sulbiye kebîre kızı Sultane ve zevcesi Kalovira bt. İsak taraflarından husûs-ı âtîye vekîl olup vekâleti nehc-i şer'î üzere alâ-vechi'l-hasm sâbite olan Avraham v. Salom nâm yahudi mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip karındaşım mezbûr Hasan Bey bundan akdem hâl-i sıhhatinde mezkûr David'e harâc hizmeti alıvermeğiçün mâlından beş yüz filori verip ol dahi kabz edip hizmet alıvermeyip meblağ-ı mezbûru kendi mesârifine sarf etmişdir; hâlâ meblağ-ı mezkûr bana intikāl etmişdir deyü hâlik-i mesfûrun terekesinden da'vâ eyledikde müvekkiletân-ı mezbûretân dahi husûs-ı mezkûru inkâr edip ve hâlik-i mezbûr müflisen hâlik olmuşdur, terekesinden bir akçe ve bir habbe kabz etmedik deyü cevâb vermekle beynimizde münâza'ât-ı kesîre vâkı'a olmuşdu; el-hâletü hâzihî tavassut-ı muslihîn ile husûs-ı mezbûru an-inkârin on üç bin fıddî râyic fi'l-vakt akçeye sulh edip bedel-i sulhu bi't-tamâm vekîl-i mezbûr yedinden alıp kabz edip müvekkiletân-ı mezbûretânın zimmetlerini husûs-ı mersûma müte'allik cemî'-i de'âvî ve husûmâtdan ibrâ-i âm ile ibrâ eyledim dedikde gıbbe't-tasdîk vicâhen mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb sebt olundu.

Tahrîren fî-evâhiri Cumâdelâhire li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: El-hâc Mahmud b. İsa, el-Hâc Mehmed b., Hacı Ramazan b. Bezzâzistânî ve gayruhüm.

55 [9b-1] Belgradlı Ahmed Bey b. Mehmed'in, eski İstanbul Kadısı Mehmed Efendi'den satın aldığı evin oğlu Mehmed'e ait olduğunu beyan ettiği

Dergâh-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-ma'âlî– müteferrikalarından bâ'isü'l-kitâb Cafer Ağa b. İbrahim mahfil-i kazâda mahmiye-i Belgrad sükkânından Ahmed Bey b. Mehmed el-cündî mahzarında takrîr-i kelâm edip mahmiye-i mezbûrede Bazarbaşı mahallesinde vâki' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd olup <<fahrü'l-ulemâ'i'l-kirâm>> sâbıkā İstanbul kādısı olan fahrü'l-ulemâ'i'l-kirâm Mehmed Efendi hazretlerinden iştirâ olunan menzil husûsunda mezbûr ile da'vâ

ve husûmetim vardır, menzil-i mezbûrda alâkası var mıdır, suâl olunup takrîri tahrîr olunmak matlûbumdur dedikde mezbûr Ahmed Bey dahi istintâk olundukda menzil-i mezbûru mukaddemâ ben sulbî oğlum Mehmed nâm kimesne için mezbûrun mâlıyla müşârun-ileyh Mehmed Efendi'den bi'l-vekâle iki bin guruşa iştirâ ediverdim, hâlâ menzil-i mezkûr oğlum mezbûr Mehmed'in mülküdür, benim alâka ve medhalim yokdur dedikde sûret-i hâl hıfzan li'l-makāl için gıbbe't-taleb ve's-suâl ketb olundu.

Tahrîren fî-evâsıtı Recebi'l-ferd li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Ağa b. Abdullah el-cündî, Ahmed Ağa Tabbâh-ı hâssa, Hüseyin Çavuş b. Mehmed, Receb b. Bayram, el-Hâc Mahmud b. İsa.

56 [9b-2] Ümmühani bt. Şaban'ın, kocası müteveffa Zülfikâr b. Abdullah'ın Emine bt. Abdullah ve eşi Mustafa Bey b. Abdullah'a borcu olduğunu bilmediğine dair yemin ettiği

Dârü'l-Hilâfeti's-seniyye mahmiye-i Kostantıniyye'de Ayasofya kurbünde sâkine olan Emine bt. Abdullah nâm hatun ve zevci Mustafa Bey b. Abdullah nâm kimesne Dîvân-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-ma'âlî– de bundan akdem mahmiye-i merkūmede Gedikpaşa mahallesinde vefât eden Zülfikār b. Abdullah nâm kimesnenin zevce-i metkrûkesi olmağla muhallefâtına vâzı'atü'l-yed olan bâ'isetü'l-kitâb Ümmühânî bt. Şaban nâm hatun mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip müteveffâ-yı mezbûr Zülfikār hâl-i sıhhatinde târih-i kitâbdan sekiz yıl mukaddem her birimizden altışar bin akçe olmak üzere ber-vech-i iştirâk ikimizden on iki bin fıddî akçe istikrâz ve kabz edip biz dahi ikrâz ve teslîm edip fevt olmağla zimmetinde kalmış idi, hâlâ mezbûrenin yedinde olan muhallefâtından taleb ederiz dediklerinde gıbbe's-suâl ve'l-inkâr ve akībe'l-istişhâd ve'l-acz ani'l-beyyine müdde'iyân-ı merkūmân talebleriyle mezkûre Ümmühânî'ye yemîn teklîf olundukda mezkûre Ümmühânî dahi zevci müteveffâ-yı mezbûr ber-nehc-i mezkûr hâl-i sıhhatinde târih-i mezbûrda müdde'iyân-ı mezbûrândan ber-vech-i iştirâk on iki bin fıddî akçe istikrâz ve kabz edip mezbûrân dahi ikrâz ve teslîm edip zimmetinde vâcibü'l-edâ deyni olduğuna ilmi olmadığına yemîn billâhi'l-aliyyi'l-a'lâ edicek mâ vaka'a gıbbe't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-evâsıtı şehri Recebi'l-ferd li-sene.

Şuhûdü'l-hâl: Es-seyyid Mehmed Çavuş b. Nasûh, Receb Çavuş b. İsmail el-mübâşir, Mehmed Çavuş b. Osman, Abdurrahman b. Ahmed, Mustafa b. İbrahim, Mehmed Çavuş b. Abdullah ve gayruhüm.

57 [9b-3] Prehoroni v. Yani'nin, Arabacılar Meydanı'ndaki ekmekçi dükkânı ile alakası bulunmadığını beyan ettiği

Dârü'l-Hilâfeti's-seniyye mahmiye-i Kostantıniyye'de Unkapanı mahallesi sükkânından bâ'isü'l-kitâb el-Hâc Kāyid b. Ahmed nâm kimesne mahfil-i kazâda Prehoroni v. Yani nâm zimmî muvâcehesinde takrîr-i kelâm edip merhûme Dâye Hatun Vakfı'ndan olup mahmiye-i merkūmede Arabacılar Meydanı kurbünde vâki' bir tarafı Sinan Paşa Vakfı'na ve bir tarafı İbrahim Paşa Vakfı'na ve bir tarafı tarîk-i âmma ve bir tarafı İmâm Sinan Efendi sâkin olduğu vakıf menzile müntehî olup bin on bir senesi şehri [Recebü]'l-müreccebinin evâilinde ücret-i mu'accele ve yevmî on iki akçe ücret-i müeccele ile mütevellîsi Mustafa Bey'den istîcâr eylediğim bir bâb ekmekçi dükkânı husûsunda mezbûr ile da'vâ ve husûmetim vardır, dükkân-ı mezkûr merkūmun ücret-i mu'accele ve müeccele ile tasarrufunda olup el-ân yedinde midir, suâl olunup zabt-ı makāl için takrîri tahrîr olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Prehoroni cevâbında zikr olunan dükkân mahmiye-i merkūmede Kumkapı tarafında sâkin Hasan Bey nâm kapıcının yedinde ve tasarrufundadır, benim dükkân-ı mersûmda bi-vechin mine'l-vücûh alâka ve medhalim yokdur dedikde vâki'-i hâl hıfzan li'l-makāl ketb ve tahrîr olundu.

Hurrire fî-evâsıtı Recebi'l-ferd li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Es-seyyid Hasan b. es-Seyyid Ahmed, Hasan Çavuş b., Ali b. Sellâm, Mehmed b. Ahmed, Ali b. Nâsır, el-Hâc Mahmud b. Muhzır.

58 [9b-4] Müteveffa Hasan Çavuş'tan küçük oğlu Mehmed'e intikal eden çiftliğin ninesi Raziye bt. Hüsrev'e kiraya verildiği

Mahrûse-i Kostantıniyye'de Hacı Ahmed mahallesinde bundan akdem müteveffâ olan Hasan Çavuş'un Mehmed nâm sulbî sagīr oğlunun vasiyy-i muhtârı olan Mehmed Bey b. Hasan nâm râcil mahfil-i şer'-i hatîrde bâ'isetü'l-kitâb sagīr-i mezbûrun ceddesi Râziye bt. Hüsrev nâm hatun mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip sagīr-i mezbûra babası müteveffâ-yı mezkûrdan intikāl edip Havâss-ı Kostantıniyye kazâsında vâki' mezbûr Hasan Çavuş'a intimâ ile tahdîd ve tavsîfden müstağnî olup çiftlik ta'bîr olunan menzili âmme-i levâhik ve tevâbi'i ve mezâri' ve merâfıkı ile ve içinde mevcûd olan bir çift su sığırı ve bir çift kara sığırı ve dört ineği ve iki buzağı ve iki merkebi ve bir güğümü ve bir sahanı ve bir leğen ve bir tas ve bir şiş ve bir tâbe ve üç çapa ve üç küçük saban demiri ve iki büyük saban demiri ve üç balta ve bir poladlı keser ve bir küçük keseri ve üç kebîr burgu ve bir testere ve iki bel ve iki demir küskü ve iki kazma ve bir demir tarak ve üç el orağı ve üç küçük burgu ve bir ışkı ve bir varya ve bir küp ve üç tekne ve üç çuval ve üç gırbâl ve bir külünk ve üç el çapası ve bir gerşine? ve bir bukağı ve iki köhne kilim ve üç araba ve iki boyunduruk ve iki saban ağacı ve iki kara

sığırı boyunduruğu mezbûre Râziye'ye târih-i kitâb gününden bir yıl tamâmına varınca ecr-i misli olan on bin akçe ücret-i müeccele ile îcâr ve teslîm eyledim, ol dahi istîcâr ve tesellüm eyledi dedikde mezbûre dahi vasiyy-i merkūmu kelimât-ı meşrûhasında bi'l-müvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkīk edip ve zikr olunan çiftlikde hâlâ mevcûd olan keyl-i İstanbulî ile yüz keyl alef ve beş kaz ve on tavuk dahi yedinde ve zabtında olduğuna mu'terife olmağın ba'dehû ücret-i mezbûreye merkūme Râziye'nin zevci İskender nâm yeniçeri ve Rıdvan Bey b. Abdullah kefîl olduklarında mâ vaka'a gıbbe't-taleb ketb olundu. *(Mühür)* [**10a**] mâ vaka'a gıbbe't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-gurreti Recebi'l-ferd li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Zahrü'l-akrân Ali Subaşı b. Mustafa Ağa, Mehmed Beşe b. Lütfullah, Mehmed b. Yusuf, Receb b. Abdullah, İbrahim Çelebi b. Ahmed, Murad b. Abdullah, Mustafa Bey el-cündî.

59 [10a-1] Mahmud b. Veli'nin, müteveffa Mehmed Çelebi b. Mehmed'e ait atı vârislerine vermesi

Bundan akdem mahrûse-i Haleb'de muhzırbaşı iken mahrûse-i merkūmede müteveffâ olan Mehmed Çelebi b. Mehmed nâm kapıcının verâseti li-eb ve üm kız karındaşı Ümmî Hatun bt. Mehmed'e ve li-ebeveyn ammi oğlu Mehmed Çelebi b. Mehmed'e münhasıra olduğu nehc-i şer'î üzere sâbit oldukdan sonra mezbûrân Mehmed Çelebi ve Ümmî Hatun Mahmud b. Veli nâm kimesneyi mahfil-i kazâya ihzâr ve üzerine takrîr-i da'vâ edip mezbûr Mehmed mûrisimiz mezkûr Mehmed Çelebi'nin hizmetinde olmağla mezbûrun iki yüz guruş kıymetli bir re's kır aygır atına bi-tarîki'l-gasb vaz'-ı yed edip zikr olunan ata binip bu tarafa gelmişdir, zikr olunan at irs-i şer'î ile ikimize intikāl etmeğin taleb ederiz dediklerinde gıbbe's-suâl mezbûr Mahmud bi'l-külliyye inkâr edip mezbûrândan beyyine taleb olundukda udûl-i Müslimînden Mustafa b. Mahmud ve Sun'ullah b. Yunus nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde hâzırân olup gıbbe'l-istişhâd fi'l-vâki' mezkûr Mahmud müteveffâ-yı mersûmun mülk-i mahzı olan iki yüz guruş kıymetli bir kır aykır atına binip bi-tarîki'l-gasb vaz'-ı yed eyledi, biz altında gördük, bu husûsa şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olup zikr olunan atı ihzâr edip müdde'iyân-ı mezbûrâna teslîm etmeğe tenbîh olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-evâsıtı şehri Recebi'l-ferd li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Zahrü's-sâde es-Seyyid Mehmed Çavuş b. es-Seyyid Nasûh el-mübâşir, Ahmed Beşe b. Abdullah er-râcil, Mustafa b. Gülâbi, Mehmed Efendi eş-şehîr bi-Kadızâde, Ahmed Ağa Reîsü'l-muhzırîn, el-Hâc Mahmud b. el-Hâc Süleyman ve gayruhüm.

60 [10a-2] Müteveffa Ahmed'in oğlu Mehmed ile Piyale b. Abdullah arasındaki dükkân anlaşmazlığının sulh ve ibra ile sonuçlandığı

Mahmiye-i İstanbul'da müteveffâ olan Ahmed nâm kimesnenin sulbî oğlu Mehmed nâm kimesne mahfil-i kazâda bâ'isü'l-kitâb Piyâle b. Abdullah mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip hâlâ mezbûr Piyâle'nin yedinde ve tasarrufunda olup Ayasofya-i Kebîr Vakfı'ndan mahmiye-i merkūmede Atpazarı'nda vâki' etrâf-ı selâsesi vakf-ı mezbûra ve bir tarafı tarîk-i âmma müntehî olan bir bâb arabacı dükkânı mukaddemâ ücret-i mu'accele ve yevmî iki akçe ücret-i müeccele ile hayâtında babam müteveffâ-yı mezbûrun taht-ı icâre ve tasarrufunda olup ba'de vefâtihî tasarrufu bi-hasebi'l-kānûn bana intikāl etmişdir deyü hâlâ taleb eylediğimde mezbûr Piyâle dahi fi'l-vâki' dükkân-ı mezbûr babanın tasarrufunda olup ba'de vefâtihî bana intikāl edip <<mukābele-i tefvîzde>> lâkin dükkân-ı mezbûrun hakk-ı tasarrufunu bin yirmi sekiz senesi şehri Ramazânü'l-mübâreki'nin evâsıtında vakf-ı mezbûr mütevellîsi olan İshak Efendi izniyle sen bana tefvîz edip mukābele-i tefvîzde yedimden on beş bin fıddî akçemi alıp kabz eyledin deyü temessük ve hüccet-i şer'iyye ibrâz edip ben inkâr etmeğin beynimizde münâza'ât-ı ekîde ve muhâsamât-ı şedîde vâkı'a olmuşdu; el-hâletü hâzihî tavassut-ı muslihîn ile iki bin fıddî akçeye beynimizde akd-i sulh inşâ edip bedel-i sulhu bi't-tamâm mezkûrun yedinden alıp kabz edip zimmetini dükkân-ı mezbûra müte'allik olan âmme-i de'âvî ve mütâlebât ve eymân [ve] muhâsamâtdan ibrâ-i âmm-ı kātı'ü'n-nizâ'la ibrâ eyledim, min-ba'd mezkûr Piyâle ile dükkân-ı mezkûra müte'allik bi-vechin mine'l-vücûh alâka ve medhalim yokdur dedikde gıbbe't-tasdîk ve't-taleb mâ vaka'a ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-evâsıtı şehri Recebi'l-ferd li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed b. İbrahim, Mehmed b. Ali el-Müezzin, Mehmed b. İbrahim, Mehmed b. Mehmed, Mustafa b. Abdullah, İbrahim Çelebi eş-şehîr bi-Arabacı Tavîl.

61 [10a-3, Arapça] Fâtıma bt. İsa'nın miras payını almak üzere İbrahim Bey'i vekil ettiği

Udûlden Mustafa Bey b. Hüseyin el-bevvâb ve Ahmed Beşe b. İsa er-râcil ve Osman Beşe b. Mustafa er-râcil nâm kimseler hasm-ı şer'î-i câhid mahzarında, bâ'is-i hâze'l-kitâb İbrahim Bey b. Mehmed el-cündiden sâdır olan da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, mahmiye-i Kostantıniyye mahallâtından Saraç İshak mahallesinde sâkine Fâtıma bt. İsa nâm hatun merkūm İbrahim Bey'i bundan akdem fevt olan mûrisi ve anası tarafından ceddi olan Kurd Çelebi'den intikāl eden ve hâlen Neslihan bt. Mustafa ve oğlu Mehmed b. Ali'nin zimmetlerinde bulunan terekedeki hissesinin zabtına ve kendisine îsâline ve zabt

ve îsâl için hükkâm-ı zevi'l-efdâl indinde murâfa'aya vekîl ve nefsine nâib kıldı. İbrahim Bey el-mezbûr dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl etti. Ba'de ri'âyet-i şerâiti'l-kabûl şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olmağın mâ-vaka'a bi't-taleb kaydolundu.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâhiri Recebi'l-ferd min-şuhûri sene [10]33.

Şühûdü'l-hâl: Zahrü'l-müderrisîn mevlânâ Mehmed Efendi b. Ali, fahrü'l-müderrisîn mevlânâ Ahmed Efendi, el-Hâc Mahmud b. el-Hâc Süleyman, el-Hâc Abbas b. el-muhzır, Mehmed b. Mustafa

62 [10a-4] Bursa'daki Hatice Hatun Vakfı'na bağlı Amasya'daki bazı köylerin öşür vs. gelirlerinin iltizama verilmesi

Mahmiye-i Bursa'da vâki' merhûme Hatice Hatun Evkāfı'na bi'l-fi'l câbî olup hâlâ vakf-ı mezbûra evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere mütevellî olan umdetü'l-ulemâ'i'l-kirâm Mevlânâ Şâh Mehmed Efendi b. el-Mevlâ el-merhûm Mahmud Efendi taraf-ı karînü'ş-şereflerinden husûs-ı âtîye vekîl olup vech-i şer'î üzere vekâleti sâbite olan Mehmed Çelebi b. Avnullah mahfil-i şer'-i hatîrde bâ'isü'l-kitâb zahrü'l-cüyûş Mirza Çavuş b. Mustafa mahzarında takrîr-i kelâm edip vakf-ı mezbûrdan medîne-i Amasya'ya tâbi' Girne ve Merzifon kazâsına tâbi' Karacaviran ve Akviran ve Simre kazâsına tâbi' Boğa nâm karyelerin a'şâr-ı şer'iyye ve rüsûm-ı örfiyye ve bi'l-cümle kadîmden taraf-ı vakfa zabt ve tasarruf olunugelen âmme-i mahsûlâtını târih-i kitâb gününden sene-i kâmile tamâmına değin müşârun-ileyh Mirza Çavuş'a yirmi bin fıddî akçeye ber-vech-i maktû' verip on bin akçesini peşîn alıp kabz edip bâkī kalan on bin akçesini dahi müşârun-ileyh Mirza Çavuş müddet-i merkūme tamâmında edâya ta'ahhüd etmeğin zabtı için yedine hat ve hatmimi müştemil temessük verdim dedikde gıbbe't-tasdîk mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî ve'l-ışrîn min-şehri Recebi'l-ferd li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: El-hâc Mehmed b. Abdullah, el-Hâc Mahmud b. el-Hâc Süleyman, el-Hâc Abbas el-Muhzır, Yusuf Bey et-Tavîl, el-Hâc Osman b. Abdullah, Mevlânâ Mustafa Efendi b. Şaban, Mevlânâ Ahmed Efendi b. Zeynüddin el-Müderris, Veli Bey b. Abdullah, Hasan b. Abdullah, Muharrem Efendi b. el-müsta'id, Mehmed Efendi el-müsta'id, el-Hâc Mehmed b. Ali Korucu.

63 [10b-1] Maktul Reisülküttab Hamza Efendi'nin devlete intikal eden çiftliği ile çayır ve mezraalarının Vezir Bayram Paşa'ya satıldığı ve tasarruf haklarının devredildiği

Bundan akdem reîsülküttâb olup emr-i şerîf-i sultânî ile mağzûben katl olunan Hamza Efendi'nin cümle terekesi cânib-i mîrîye kabz ve zabt olunmak için

fermân-ı âlî-şân-ı sultânî sâdır olmağın maktûl-i mezbûrun terekesini bey‘e ve semenini mîrî için kabza cânib-i saltanat-ı aliyyeden me‘mûr olup bi’l-fi‘l atebe-i aliyye-i sultâniyyede vezâretle başdefterdâr olan düstûr-ı mükerrem, müşîr-i mufahham, nâzım-ı mesâlih-i ümem, yenbû‘-i lutf ve kerem, sâhibü’l-izzi ve’l-ikbâl, âmirü’l-hazâini bi-ahseni’l-a‘mâl, zü’l-kadri’l-bâzih ve’ş-şerefi’ş-şâmih Abdulbâki Paşa –dâme bi’l-hayri zikrühû ve feşâ– Dîvân-ı refî‘ü’l-bünyân-ı sultânî –lâ zâle mahfûfen bi’l-avni’r-Rabbânî– de mahfil-i şer‘-i hatîrde hâfız-ı kitâb-ı sedâd-intisâb, düstûr-ı mükerrem, müşîr-i mufahham, yenbû‘-i lutf ve kerem, ma‘den-i cûd ve şiyem, mümehhid-i bünyân-ı devlet ve ikbâl, müşeyyid-i erkân-ı sa‘âdet ve iclâl, sâhib-i devlet ve rif‘at ve sâhib-i zeyl-i izzet ve haşmet, zü’l-kadri’r-refî‘ ve’l-câhi’l-menî‘ Bayram Paşa b. el-merhûm Hüseyin –ekremehullâhu te‘âlâ fi’d-dâreyn– hazretleri huzûrunda ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip maktûl-i mezbûrun terekesinden olup Havâss-ı Kostantıniyye kazâsına tâbi‘ Bosna köyü demekle ma‘rûfe olan karyede vâki‘ muhavvata-i dâhiliyyesi tahtânî sedd üzerinde vâki‘ büyük dîvânhâneyi ve dört odayı ve altında büyük mahzeni ve karşısında hamama muttasıl sedd üzerinde altı bâb odayı ve harâba müşrif hamamı ve odaların altında tûlânî mahzeni ve üç su kuyusunu ve kapı arasında iki bâb odayı ve beş kıt‘a bahçeyi müştemil muhavvata-i vesî‘ayı muhtevî olup ve muhavvata-i hâriciyyesi sekiz bâb odayı, altında ahır ve samanlığı ve bir bâb tahtânî matbahı ve bir büyük deve ahırını ve bir çatma anbarı ve kapıdan taşra fevkānî altı bâb odayı ve altı büyük ahırı ve iki fırını ve bir su kuyusunu ve havuz ve çeşmeyi müştemil bir kıt‘a bahçeyi ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmireyi müştemil cüneyneyi ve Eski Saray demekle ma‘rûf büyût-ı müte‘addideyi ve bir bâb çoban odasını ve üç bâb fevkānî ve tahtânî evleri hâvî ve müştemil olup etrâf-ı erba‘ası tarîk-i âmla mahdûd ve mümtâz olup çiftlik ta‘bîr olunan menzil ve çeşme altında vâki‘ bir tarafı karye-i merkūme mer‘âsına ve bir tarafı su harkına ve bir tarafı tarîk-i âmma müntehî olan bir kıt‘a çayır ve Dobradova nâm mevzi‘de vâki‘ bir tarafı Atâullah Çavuş mezra‘asına ve bir tarafı Yahya Çavuş mezra‘asına ve bir tarafı Süleyman Çavuş mezra‘asına ve bir tarafı zikr olunan çiftlik mezra‘asına müntehî olan Küçükpâre demekle meşhûr bir kıt‘a çayır ve yine tarafeyni mezbûrân Atâullah Çavuş ve Süleyman Çavuş mezra‘alarına ve tarafeyn-i âhareyni çiftlik-i mezbûr mezra‘alarına müntehî olan bir kıt‘a çayır ve zikr olunan çiftlikde vâki‘ yazılık demekle ma‘rûf yetmiş aded tahta ve bir ceviz tahtası ve kapı arasında vâki‘ beş aded çam tahtası ve iki re’s su sığırı ve öküzü ve iki çift kara sığırı öküzü ve iki re’s ineği ve iki re’s buzağı ve tahmînen on iki dönüm ma‘lûmü’l-hudûd bir kıt‘a bağ ve keyl-i İstanbulî ile seksen keyl şa‘îr ve altmış keyl alef ve yine yüz on keyl buğday tohumu zer‘ olunup hâlâ nâbit ve müntefe‘un bih olan tâze zürû‘ ve yine zikri sebk eden Dobradova nâm mevzi‘de makābir-i Müslimînden zikr olunan çiftlik kapısına varınca vâki‘ olan ma‘lûmü’l-hudûd ve’l-mikdâr bir kıt‘a mezra‘a ve Yahya Paşa Çiftliği’nden çiftlik-i mezbûra gelince vâki‘ olan ma‘lûmü’l-hudûd on mudluk

mezraʿa ve yine cevânib-i erbaʿası merhûm Cerrâh Mehmed Paşa ve Atâullah Çavuş ve Kara Çelebizâde Efendi ve Şâmî Efendi mezraʿalarına müntehiye olup Topçu Tarlası demekle maʿrûfe bir kıtʿa mezraʿa ve mevziʿ-i mezkûra karîb vakıf değirmen kurbünde vâkiʿ maʿlûmü'l-hudûd tahmînen üç mudluk bir kıtʿa mezraʿa ve makābir-i Müslimîn kurbünde vâkiʿ cevânib-i erbaʿası Kara Çelebizâde Efendi ve Hızır ve Değirmenci mezraʿalarına müntehiye <<olup Topçu Tarlası>> olan bir kıtʿa mezraʿa ve mevziʿ-i mezkûr kurbünde vâkiʿ cevânib-i erbaʿası çiftlik-i mezbûr dîvârı ve Hızır ve Süleyman Çavuş mezraʿaları ve tarîk-i hâssa müntehiye olan bir kıtʿa mezraʿa ve Eski Değirmen kurbünde vâkiʿ etrâf-ı erbaʿası Süleyman Çavuş ve vakıf tarla ve Şorbacı ve Kasab mezraʿalarına müntehiye olan bir kıtʿa mezraʿa ve kurbünde vâkiʿ cevânib-i erbaʿası Panayot nâm zimmî mezraʿalarıyla mahdûd olan bir kıtʿa mezraʿa ve Halkalu Bahçesi'ne karîb yerde vâkiʿ etrâf-ı erbaʿası Çoban Çavuşbaşı ve Ahmed Çelebi mezraʿaları ve mîrî çayırlara müntehiye olan bir kıtʿa mezraʿa ve köprü kurbünde vâkiʿ tarafeyni Değirmenci Hatunu mezraʿasına ve tarafeyn-i âhareyni tarîk-i âmma müntehiye Çayır Yeri demekle maʿrûfe bir kıtʿa mezraʿa ve büyük yolun finâsında vâkiʿ cevânib-i erbaʿası Kara Çelebizâde Efendi ve Odabaşı ve Kasab Zimmî mezraʿalarıyla <<müntehiye olan bir kıtʿa mezraʿa ve büyük yolda Kara Çelebizâde Efendi mezraʿasından>> tarîk-i âmma müntehiye olan bir kıtʿa mezraʿa ve Papas nâm karyede cevizlere karîb mevziʿde vâkiʿ Boruzen Tarlası demekle maʿrûf üç ceviz ağacını müştemil olup Kara Çelebizâde Efendi ve Odabaşı mezraʿalarına müntehiye olan bir kıtʿa mezraʿa ve büyük yolda Kara Çelebizâde Efendi mezraʿasından Boruzen mezraʿası kurbünde Halkalu'ya giden yoldan çeşmenin suyu mecrâsına gelince tahmînen sekiz mudluk mezraʿa ve kurbünde vâkiʿ maʿlûmü'l-hudûd bir kıtʿa mezraʿa ve zikr olunan yoldan Papas köyünde vâkiʿ cevizler olduğu mevziʿe gelince maʿlûmü'l-hudûd tahmînen bir mudluk mezraʿa ve etrâf-ı erbaʿası Kara Çelebizâde Efendi ve Süleyman Çavuş mezraʿalarıyla çiftlik-i mezbûr mezraʿalarına müntehiye bir kıtʿa mezraʿa ve Halkalu yol üzerinde vâkiʿ cevânib-i erbaʿası Malkoç Beşe ve Kara Çelebizâde Efendi ve Süleyman Çavuş mezraʿalarına müntehiye bir kıtʿa mezraʿa ve zeylinde vâkiʿ değirmen yoluna varınca maʿlûmü'l-hudûd olup tahmînen yirmi beş mudluk mezraʿa ve Süleyman Çavuş çiftliğinden Halkalu yola varınca maʿlûmü'l-hudûd bir kıtʿa mezraʿa ve Topçu mezraʿası demekle maʿrûf tarafeyni çiftlik-i mezkûrun mezraʿalarına ve tarafeyn-i âhareyni tarîk-i âmma müntehiye bir kıtʿa mezraʿa ve makābir-i kefere kurbünde cevânib-i erbaʿası Malkoç Beşe ve Süleyman Çavuş ve tarîk-i âmma müntehiye bir kıtʿa mezraʿa ve kurbünde vâkiʿ Süleyman Çavuş mezraʿaları içinde olan tahmînen bir mudluk üç kıtʿa mezraʿa ve Ulu yol altında vâkiʿ Mahmud Bey ve Mustafa ve Süleyman Çavuş ve Yahya Paşa mezraʿalarına müntehiye <<olup tahmînen o>> **[11a]** olan bir kıtʿa mezraʿa ve İstanbul yolunda vâkiʿ Mahmud Bey ve Malkoç Beşe ve Süleyman Çavuş ve Atâullah Çavuş mezraʿalarına müntehiye olan bir kıtʿa mezraʿa ve kurbünde vâkiʿ cevânib-i erbaʿası Süleyman

Çavuş mezraʿalarına müntehiye olup tahmînen on sekiz keyl tohum istîʿâb eden bir kıtʿa mezraʿa ve kurbünde vâkiʿ cevizlere gelince Süleyman Çavuş ve tarîk-i âm ve çiftlik-i mezbûr tarlalarına müntehiye olan bir kıtʿa mezraʿa ve Kuleli köy yolunda vâkiʿ Malkoç Beşe ve Süleyman Çavuş mezraʿalarıyla tarîk-i âmma müntehiye olan bir kıtʿa mezraʿa ve mevziʿ-i mezkûrun finâsında vâkiʿ tarafeyni Kara Çelebizâde Efendi mezraʿalarına ve tarafeyn-i âhareyni çiftlik-i mezbûr mezraʿalarına müntehiye olup Hüseyin Tarlası demekle maʿrûfe bir kıtʿa mezraʿa ve Karatoprak nâm mevziʿde vâkiʿ tahmînen bir keyl tohum istîʿâb eden bir kıtʿa mezraʿa cemʿan dört kıtʿa çayır ve tahmînen doksan mudluk mezraʿa müddet-i medîd sûk-ı sultânîde nidâ ve müzâyede olunup baʿde inkıtâʿi rağabâti'n-nâs üç yüz elli bin fıddî akçede vezîr-i müşârun-ileyh hazretleri üzerinde karâr edip bir akçe ziyâde ile âhar tâlibi olmamağın vech-i muharrer üzere meʿmûr olduğum cihetden zikr olunan çiftliği cümle tevâbiʿ ve levâhikiyle ve içinde olan menkūl ve emlâki ile meblağ-ı merkūm üç yüz elli bin akçeye müşârun-ileyh Bayram Paşa hazretlerine beyʿ edip ve zikr olunan mezâriʿin hakk-ı tasarrufunu sâhib-i arz maʿrifetiyle <<taʿfû>> tefvîz edip onlar dahi iştirâ ve kabûl ve tefevvüz eylediklerinden sonra meblağ-ı mezkûr üç yüz elli bin akçeyi mîrî için bi't-tamâm alıp kabz eyledim, baʿde'l-yevm keyfe yeşâ tasarruf eylesinler dediklerinde gıbbe't-tasdîk mâ vakaʿa ketb olundu.

Hurrire fî-evâili şehri Recebi'l-mürecceb li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ali Ağa Mîr-i Piyâde, Ali Ağa Kethüdâ-i Hasan Paşa, Mehmed Ağa b. el-Müteferrika, İbrahim Ağa b. el-Müteferrika, Süleyman Efendi b. el-Kâtib, Ali Ağa b. el-Müteferrika, Mahmud Ağa b. Murad, Ali Bey b. el-cündî, Ömer Bey b. el-cündî, Ali Bey b. el-cündî, Mehmed Beşe b. er-râcil, Mehmed Beşe b. er-râcil ve gayruhüm.

64 [11a-1] Mısır kadılarından müteveffa Bezirgânzâde Mehmed Efendi'nin kardeşi Mustafa Bey b. Ahmed ile Ahmed Paşa b. Mahmud arasındaki miras kaynaklı alacak anlaşmazlığının sulh ve ibra ile sonuçlandığı

Bundan akdem diyâr-ı Mısriyye kuzâtından olup müteveffâ olan Bâzirgânzâde merhûm Mehmed Efendi'nin li-eb ve üm karındaşı ve hasren vârisi olup mahrûse-i Kostantıniyye'de Şehzâde Sultan Mehmed Hân Câmiʿ-i refiʿü'l-bünyân kurbünde sâkin olan fahrü'l-ümerâ'i'l-kirâm Mustafa Bey b. Ahmed Bey mahfil-i şerʿ-i hatîrde bâʿis-i kitâb-ı sedâd-intisâb, düstûr-ı mükerrem, müşîr-i mufahham, yenbûʿ-i mekârim ve maʿâlî, metbûʿ-i efâhım ve eʿâlî, râkib-i huyûl-i mecd ve celâl, sâhib-i züyûl-i iz ve ikbâl, hâvî-i menâkıb ve mefâhir, câmiʿ-i hasâil ve meâsir, menbaʿ-ı lutf ve kerem ve cûd Ahmed Paşa b. el-merhûm Mahmud ( ) hazretleri taraf-ı bâhirü'ş-şereflerinden husûs-ı âtîye vekîl olup vekâleti Mehmed Ağa b. Abdullah ve Ömer

Çavuş b. Mustafa şehâdetleriyle alâ-vechi'l-hasm sâbite olan fahrü kuzâti'l-İslâm Mevlânâ Abdurrahman Efendi b. el-Hâc Mirza mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip bundan akdem müşîr-i müşârun-ileyh hazretleri mahrûse-i Mısır muhâfazasında iken karındaşım merkūm Mehmed Efendi müteveffâ oldukda sülüs-i mâlı[n]ı Medîne-i Münevvere –nevverahallâhü teʿâlâ– fukarâsına vasiyyet etmişdir ve diyâr-ı Mısriyyede mîrî karyelerden taht-ı iltizâmında üç kıtʿa karye olup zimmetinde küllî mâl-ı mîrî vardır deyü bilâ-vech-i şerʿî on bin beş yüz guruşumuzu almağın hâlâ taleb edip beynimizde münâzaʿât-ı ekîde ve muhâsamât-ı şedîde vukūʿundan sonra tavassut-ı muslihîn ile yüz elli bir bin fıddî akçeye beynimizde akd-i sulh inşâ edip otuz beş bin akçesi mukābelesinde bir semmûr kürklü yeşil atlas üzerine iki vaşak kürk ve otuz dört bin akçe mukābelesinde <<bir samur kürklü yeşil>> altmış sekiz zirâʿ altmış hulle mor ve yeşil çuka ve altı bin akçe mukābelesinde bir donluk kadife ve sekiz bin nakd akçe cemʿan bedel-i sulh olan yüz elli bir bin akçeyi yedinden bi't-tamâm alıp kabz edip ve benim kendi mülküm olan Bursa başlı şişi yine bana teslîm edip ben dahi min-baʿd Paşa-yı müşârun-ileyh zimmetini husûs-ı mezbûra müteʿallik cemîʿ-i deʿâvî ve münâzaʿât ve eymân ve muhâsamâtdan ibrâ-yı âm ile ibrâ eyledim baʿde'l-yevm benden veya vekîlimden husûs-ı mezbûra müteʿallik daʿvâ sudûr ederse lede'l-hükkâmi'l-kirâm istimâʿ olunmaya dedikde gıbbe't-tasdîk mâ vakaʿa ketb ve tahrîr olundu.

Tahrîren fî-evâsıt.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-meşâyih eş-Şeyh Abdülganî Efendi el-Hindî, zahrü'l-müderrisîn Hacı Efendi, Mevlânâ Bayram Efendi b. Mehmed el-Müderris, Mustafa Beşe b. Abdullah, Abdullah b. Ali, Cumʿa Çavuş b. Abdullah, Ömer Ağa b. Abdullah el-Müteferrika, Ali Çelebi b. Mehmed, Abdullah b. Mustafa, Halil b. ve gayruhüm.

65 [11a-2] Emine bt. Abdullah'ın, tahsil ettiği alacağına kefil olan eşi Mehmed b. Abdullah'ın zimmetini ibra ettiği

Mahmiye-i İstanbul'da Mahmudpaşa mahallesi sâkinelerinden Emine bt. Abdullah nâm mühtediye mahfil-i kazâda zevci bâʿisü'l-kitâb Mehmed b. Abdullah nâm mühtedî mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip bundan akdem Hahamoğlu demekle maʿrûf Mustafa b. Abdullah nâm mühtedî benden kırk beş bin akçe istikrâz edip meblağ-ı mezbûra zevcim mezkûr Mehmed, tarafeynden emr ve kabûlü hâviye kefâletle kefîl olmuş idi; hâlâ meblağ-ı mezbûr kırk beş bin akçeyi mezkûrdan daʿvâ ve taleb edip baʿde'l-hükmi'ş-şerʿî kefâleti hasebiyle bi't-tamâm yedinden alıp kabz eyledim dedikde gıbbe't-tasdîk.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-vülât Mevlânâ Ahmed Efendi, Mehmed Efendi b. el-Hâc Bayram, Hasan b. Abdullah, Mehmed b. Memi, Bekir Çelebi el-İmâm, Hasan Çelebi b. el-Hâc Pîrî ve gayruhüm.

66 [11b-1] Borlu kasabasındaki Şeyh Şaban Efendi Mescid ve Mektebi Evkafı'na ait olan Eflani kazasına müdahale olunmaması

Dârü'l-Hilâfeti's-seniyye mahmiye-i Kostantıniyye'de âsûde olan kutbü'l-ârifîn, gavsü'l-vâsılîn hazret-i Emîr-i Buhârî –kaddesallâhü sırrahu'l-hatîr– hazretlerinin zâviyelerinde mukaddemâ şeyh olan merhûm-ı mağfiret-nişân Şeyh Şaban Efendi'nin kasaba-i Borlu'da binâ eylediği mescid ve mektebinin evkāfına bi'l-fi'l mütevellî olan bâ'isü'l-kitâb zahrü's-sâde es-Seyyid Mehmed Çavuş b. es-Seyyid Nasûh mahfil-i şer'-i hatîrde bundan akdem vezîriazam iken takdîr-i Rabbânî ile vedâ'-ı âlem-i fânî eden merhûm İbrahim Paşa Evkāfı'na bi'l-fi'l mütevellî olan Sefer Ağa b. Abdullah tarafından husûs-ı âtîye vekîl olup mahzar-ı hasm-ı şer'îde Yusuf Bey b. Abdullah el-Bevvâb ve Rıdvan Bey b. Abdullah el-Bevvâb şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan zahrü'l-akrân Mustafa Bey b. Abdülmennân mahzarında takrîr-i kelâm edip zikr olunan mescid ve mektebin mukaddemâ vakfı olmamağla Eflani kazâsında vâki' bâc-ı bâzâr yerini ve ihtisâbı yerini bundan akdem dokuz yüz doksan dokuz senesinde kuds-âşiyân merhûm [ve] mağfûrun leh Sultan Murad Hân –tâbe serâhu– hazretleri hatt-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûnla vâkıf-ı müşârun-ileyhe temlîk ve ihsân edip şeyh-i müşârun-ileyh dahi zikr olunan mescid ve mektebine vakf edip kırk yıldan beri zikr olunan bâc-ı bâzâr yeri ve ihtisâb yeri mahsûlü vakf-ı mezbûr tarafına zabt olunugelmiş iken zikr olunan Bâzâr yerinde olan dekâkîn müşârun-ileyh İbrahim Paşa Evkāfı'ndan olmağla bundan akdem vakfın zâbitleri dekâkîn-i mezkûre icârâtını cem' eylediklerinde bâc-ı bâzâr yeri ve İhtisâb yeri mahsûlüne dahi dahl etmekle kazâ-i mezbûr kādısı olan İsa Efendi huzûrunda mütevellî-i müşârun-ileyhin vekîli ve vakfın câbîsi olan Ahmed Bey ile mürâfa'a olduğumuzda yedimizde olan mülknâme-i hümâyûn mûcebince bâc-ı bâzâr yeri ve ihtisâb yeri mahsûlü bizim vakfımız tarafına hükm olunup hüccet verilmiş iken hâlâ yine dahl etmekden hâlî değildir; yedimizde olan mülknâme-i hümâyûn ve hüccete nazar olunup ta'arruz olunmamağa tenbîh olunmak taleb ederin deyü min-külli'l-vücûh kelimât-ı meşrûhasına mutâbık mülknâme-i hümâyûn ve hüccet-i şer'iyye ibrâz eyledikde gıbbe's-suâl vekîl-i mezbûr cevâbında zikr olunan bâc-ı bâzâr yerinde vakfın dekâkîni olmağın dekâkînin icârâtı İbrahim Paşa Vakfı'na zabt olunmağla bâc-ı bâzâr ve ihtisâb mahsûlünü dahi icâre ile zabt ederiz deyip lâkin istimâ' ve kabûle kābil temessüğü ve cevâb-ı şer'îsi olmamağın mülknâme-i hümâyûn mûcebince bâc-ı bâzâr yeri ve ihtisâb yeri mahsûlü olugeldiği üzere yine şeyh-i müşârun-ileyh vakfı tarafına zabt olunmağa tenbîh olunup mâ vaka'a bi't-taleb sebt olundu.

Hurrire fî-evâsıtı şehri Recebi'l-mürecceb li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mevlânâ Abdüllatif Efendi b. Fazlullah, es-Seyyid Ali Çavuş b. Süleyman, İbrahim Çavuş el-mübâşir, Mevlânâ Halil Efendi el-Kadı, es-Seyyid Mehmed b. İbrahim, es-Seyyid Ebûzeyd Efendi b.

67 [11b-2] Firuz Ağa Evkafı'na ait iki dükkânın Ramazan Çavuş b. Abdullah'a tasarruf ettirilmesi

İşbu bâ'isü'l-kitâb Ramazan Çavuş b. Abdullah meclis-i şer'-i hatîrde mahrûse-i Kostantıniyye'de vâki' merhûm Firuz Ağa Evkāfı'ndan olup âti'z-zikr olan iki bâb dükkâna ücret-i mu'accele ve müeccele ile hâlâ vâzı' olduğu şer'an sâbit olan Mustafa Efendi b. Nasûh mahzarında evkāf-ı mezbûreye bi'l-fi'l mütevellî olan Receb Bey b. Abdullah mahzarında da'vâ edip hâlâ mezkûr Mustafa Efendi'nin yedinde olup evkāf-ı mezbûreden <<ye bi'l-fi'l mütevellî olan>> mahmiye-i mahkiyyede Mercan Çarşısı'nda vâki' etrâf-ı selâsesi vakf-ı mersûm ile ve bir tarafı tarîk-i âm ile mahdûd ve mümtâz olup cânib-i vakfa ayda kırk akçe ücret-i müeccelesi olan iki bâb dükkân bundan akdem ücret-i müeccele-i mersûme ile Helvacıbaşı Ahmed Bey nâm kimesnenin taht-ı icâre ve tasarrufunda olup bi-emri'llâhi te'âlâ muh[te]rik oldukda mezbûr Helvacıbaşı Ahmed Bey dokuz yüz doksan yedi senesinde vakf-ı mezkûr mütevellîsi olan Nasûh b. Abdullah nâm kimesneden binâ etmeğe izin alıp ve cânib-i vakfa ecr-i misli olan üç bin akçe ücret-i mu'accele verip ve ecr-i misli olan ücret-i müeccele-i merkūme ile istîcâr edip binâ eyledikden sonra nice müddet tasarruf edip fevt oldukda tasarrufu intikāl-i örfî ile sulbî oğlu Mahmud Çelebi'ye intikāl ba'dehû mesfûr Mahmud Çelebi dahi dükkân-ı mersûmun hakk-ı tasarrufunu vakf-ı mezbûr Mütevellîsi Mehmed b. Abdullah ma'rifetiyle Murad Subaşı b. Abdullah nâm kimesneye tefvîz edip ba'dehû merkūm Murad Subaşı dahi tasarrufunu kezâlik mütevellî-i vakf olan diğer Mehmed nâm kimesne izniyle Mehmed bin Emrullah nâm kimesneye tefvîz edip ba'dehû mezbûr Mehmed dahi tasarrufunu mütevellî-i vakf olan mezbûr Mehmed izniyle bana tefvîz edip ben dahi mâh be-mâh ücret-i müeccelesini verip tasarruf edip ve bu makūle ecr-i misli olan ücret-i mu'accele ve ücret-i müeccele ile tasarruf olunan vakıf dekâkînin tasarrufu intikāl-i örfî ile mutasarrıf olanların evlâdına intikāl edip ve müste'cir olanların ellerinden alınıp âhara îcâr olunmak emr-i sultânî ile memnû' iken mütevellî-i mezbûr zikr olunan dükkânları emr-i sultânîye muhâlif benim yedimden alıp mezkûr Mustafa Efendi'ye îcâr etmişdir, suâl ve men' olunmak taleb ederin deyicek mütevellî-i mersûm dahi istintâk olundukda fi'l-hakīka ücret-i mu'accele ve müeccele ile tasarruf olunan evkāfda hâl zikr olunan minvâl üzeredir, lâkin mezbûr Ramazan Çavuş vesâit-i mersûme ile telakkī ve tefevvüz eylediği merkūm Helvacıbaşı Ahmed Bey'in cânib-i vakfda ücret-i mu'accele-i misli olmayıp ancak ücret-i müeccele ile tasarruf edip ba'de vefâtihî akd-i icâresi münfesih olup alâkası kalmamışdır deyü cânib-i vakfa ücret-i mu'accelesi olduğunu inkâr edicek merkūm Ramazan Çavuş dahi kelimât-ı meşrûhasına mutâbık temessük ve hüccet-i şer'iyye ibrâz edip ve udûl-i Müslimînden Hüsam Dede b. Abdullah ve Mehmed b. Şaban nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde hâzırân olup fi'l-vâki' zikr olunan dükkânları dokuz yüz doksan yedi senesinde vakf-ı mezbûr

mütevellîsi olan Nasûh b. Abdullah nâm kimesneden ücret-i müeccele-i mezkûre ve üç bin akçe ücret-i mu'accele-i misl ile merkūm Ahmed Bey istîcâr edip ve ücret-i mu'accele-i mezkûreyi cânib-i vakfa def' edip ba'dehû mutasarrıf iken tasarrufunu müteveffâ oldukdan sonra oğlu mersûm Mahmu[d] Çelebi'ye intikāl edip [**12a**] mesfûr Mahmud Çelebi dahi vakf-ı mezbûr mütevellîsi Mehmed b. Abdullah ma'rifetiyle merkūm Murad'a tasarrufunu tefvîz edip ba'dehû mesfûr Murad dahi mutasarrıf iken mütevellî-i vakf olan diğer Mehmed ma'rifetiyle mezbûr Mehmed b. Abdullah'a tefvîz edip ba'dehû mezkûr Mehmed dahi mutasarrıf iken tasarrufunu mütevellî-i vakf olan merkūm Mehmed ma'rifetiyle müdde'î-i merkūma tefvîz etmişdir deyü gıbbe'l-istişhâd şehâdet etdiklerinde gıbbe'l-kabûl merkūm Mustafa Efendi'yi zikr olunan dükkânları tasarrufdan men' ve müdde'î-i mezbûr Ramazan Çavuş'a tasarrufunda ibkā için mezkûrân Receb Bey ve Mustafa Efendi'ye tenbîh olunmağın mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb sebt olundu.

Hurrire fî-evâili Recebi'l-ferd li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed b. el-Bursevî, el-Hâc Mahmud b. İsa, el-Hâc Abbas b., Mehmed b. Allahverdi, Mahmud Çelebi Helvacıbaşızâde, el-Hâc Mehmed Muhzır.

68 [12a-1, Arapça] Borcundan dolayı hapiste bulunan Mustafa b. el-Hâc Yusuf'un fakirliği sebebiyle serbest bırakıldığı

Ali b Mehmed nâm kimseye ve Neslihan bt. Mehmed ile Âişe bt. Ömer ve Fâtıma bt. Ömer nâm hatunlara deyn-i şer'î cihetinden râyicü'l-vakt iki yüz on üç bin akçe deyni sebebiyle sicn-i sultânîde dokuz aydır mahbûs bulunan mahmiye-i Galata mahallâtından Hüsam Bey mahallesi sükkânından bâ'is-i hâze'l-kitâb Mustafa b. el-Hâc Yusuf'dan sâdır olan istihbârdan sonra müdde'î-yi mezkûrun müflis ve ahvec-i nâs olduğu ve hâlinin beyne'n-nâs meşhûr bulunduğu, hiçbir mala sâhip olmadığı, habsten ıtlâkı ve mâl kesb kudretine değin imhâlinin iyi olacağı udûlden dâhil-i mahmiye-i Galata mahallâtından Hüsam Bey mahallesi imâmı mevlânâ Hızır Efendi b. Murtazâ ve Ahmed b. Şa'bân el-müezzin ve Ahmed b. Mehmed el-kayyım ve mevlâna Ahmed Efendi b. Ramazan el-imâm ve el-Hâc Kaytas b. Abdullah ve el-Hâc Mustafa b. Murad ve Mustafa Çelebi b. Behram ve Keyvan b. Abdullah ve el-Hâc Rıdvan b. Abdullah er-râcil ve Zülfikār Bey b. Abdullah er-reîsü's-sultânî ve Hüseyin Bey b. Hasan el-yesârî ve el-Hâc Mehmed b. Ebûbekir er-reîsü's-sultânî nâm sikātdan kimselerin ihbâr ve şehâdetleri ile sâbit ve mütehakkık olduğunda hâkim-i hâsim el-âlim el-fâsıl beyne'n-hak ve'l-bâtıl el-müreşşihu sadri hâzihi'l-vesîka bi-raşehâti aklâmi'l-enîka dâme ve tâbe meda'l-ezmân ve'l-ahkāb, mahalle-i mezbûre kurbündeki İbn Meddâs mahallesinde sâkin olan er karındaşı Mehmed b. el-Hâc Yusuf'un kefâlet bi'n-nefsini aldıkdan sonra mahbûs-i mesfûrun habsten ıtlâkına hükmetti. Mezbûr Mehmed de mahbûs-i

mezkûrun nefsine ve hîn-i mutâlebede mahkemeye ihzârına îcâb ve kabûlü hâviye kefâlet-i sahîha-i şer'iyye ile kefîl oldu.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâsıtı şehri Recebi'l-ferd li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Sinan Efendi b. Mustafa el-imâm, Hâver Halife b. Abdullah, Hacı Ahmed b. el-muhzır, el-Hâc Mahmud b. el-Hâc Süleyman ve gayrühüm

69 [12a-2] Eymir b. el-Hac Mîrim'in, tahsil ettiği alacağına kefil olan Mustafa Çavuş b. Uğurlu'nun zimmetini ibra ettiği

Tüccâr-ı zevi'l-iktidâr zümresinden olup mahmiye-i İstanbul'da Mahmudpaşa kurbünde merhûm Hoca Efendi Hanı'nda sâkin olan Eymir b. el-Hâc Mîrim mahfil-i kazâda işbu râfi'ü'l-kitâb Mustafa Çavuş b. Uğurlu mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip bundan akdem gāib ani'l-meclis olan Derviş Çavuş b. Yusuf nâm kimesne zimmetinde deyn-i şer'îden sekiz bin fıddî akçe hakkım olup mezbûr Mustafa Çavuş meblağ-ı mezbûra tarafeynden emr ve kabûlü hâviye kefâletle [kefîl] oldu idi; hâlâ meblağ-ı merkūmu mezkûrdan kefâleti hasebiyle taleb ve da'vâ edip ba'de'l-hükmi'ş-şer'î meblağ-ı mezbûru bi't-tamâm yedinden alıp kabz eyledim, min-ba'd bir akçe ve bir habbe hakkım kalmadı dedikde gıbbe't-tasdîk vicâhen mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb sebt olundu.

Hurrire fî-evâsıtı Recebi'l-ferd li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: İbrahim Çavuş b., Ali Çavuş b. İsa, Receb Çavuş b. İvaz, Aziz Çavuş b. Abdullah, İbrahim Çavuş b. Osman, Mehmed Çavuş b. el-mübâşir.

70 [12a-3] El-hac Osman b. Sefer'in, zamanında dava açmadığı için, mezraa talebiyle Mevlana Hacı Efendi b. Bali aleyhine davadan men' olunduğu

Vilâyet-i Rumeli'nde Velesin nâm kasaba sükkânından el-Hâc Osman b. Sefer nâm kimesne Dergâh-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-ma'âlî– de meclis-i şer'-i hatîrde âti'z-zikr olan mezra'aya hâlâ vâzı'ü'l-yed olduğu şer'an sâbit olan bâ'isü'l-kitâb zahrü'l-kuzât Mevlânâ Hacı Efendi b. Bâli mahzarında üzerine da'vâ edip hâlâ mezbûrun yedinde ve tasarrufunda olup kasaba-i mezbûre hâricinde vâki' cevânib-i erba'ası Mevlânâ Mehmed Efendi el-Kādî ve Mustafa el-Müezzin ve Mustafa b. Ali mezra'alarıyla tarîk-i âmma müntehiye olup tahmînen otuz dönüm olan mezra'a bundan akdem benim yedimde ve tasarrufumda olup zirâ'at üzere iken mezbûr Hacı Efendi bir tarîkle vaz'-ı yed edip bi-gayri vechin tasarruf eder; yedi kasr ve izâle olunmak taleb ederin dedikde gıbbe'ş-suâl müşârun-ileyh Hacı Efendi cevâbında fi'l-vâki' mezra'a-i mezkûre mezbûrun tasarrufunda olup lâkin târih-i kitâbdan yirmi bir yıl mukaddem hakk-ı tasarrufunu sâhib-i arz ma'rifetiyle bana tefvîz

edip ben dahi yirmi yıldan beri bilâ-nizâʿ tasarruf edip zirâʿat ederin deyip mezkûr el-Hâc Osman dahi istintâk olundukda tefvîz eylediğini inkâr edip lâkin mezraʿa-i mezkûre yirmi yıldan beri merkūm Hacı Efendi'nin yedinde olup on beş yıldan ziyâde terk-i daʿvâ eylediğine muʿterif olup ve teʾhîrine özr-i şerʿî beyânına kādir olmamağın bu makūle daʿvânın istimâʿı bilâ-emr memnûʿ olmağın daʿvâdan menʿ olunup mâ vakaʿa biʾt-taleb ketb olundu.

Fiʾl-yevmiʾr-râbiʿ aşer min-Recebiʾl-ferd li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdüʾl-hâl: Ali Efendi el-Kadı, Zülfikār Efendi el-Kadı, Yusuf Efendi el-Müderris, el-Hâc Hasan b. Sefer, Mehmed Çelebi b. Mestan, Durmuş b. el-cündî.

71 [12b-1] Rahime bt. Abdullah ile Müezzin Ahmed b. Ali arasındaki alacak anlaşmazlığının sulh ve ibra ile sonuçlandığı

Mahrûse-i Galata tevâbiʿinden kasaba-i Tophâne'de Fındıklı nâm mevziʿde sâkine olan Rahime bt. Abdullah nâm hatun tarafından husûs-ı âtiʾz-zikri ikrâra vekîl olup mahzar-ı hasm-ı şerʿîde Molla Çelebi mahallesi sükkânından es-Seyyid Abdurrahman b. Mehmed ve Selime Hatun mahallesi sükkânından Mehmed Bey b. Habib el-Bevvâb şehâdetleriyle şerʿan vekâleti sâbite olan el-Hâc Mustafa b. Ali mahfil-i şerʿ-i hatîrde bâʿisüʾl-kitâb Ahmed b. Ali el-Müezzin mahzarında biʾl-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip müvekkilem merkūme Rahime bundan akdem mezkûr Ahmed'e kendi mâlından bi-tarîkiʾl-vedîʿatiʾş-şerʿiyye yüz kâmil sikke filori defʿ ve teslîm edip ol dahi istîdâʿ ve kabz edip baʿdehû elli filorisini yedinden alıp kabz edip bâkī kalan elli filoriyi dahi daʿvâ ve taleb edip baʿdeʾl-inkâr isbât eylemeğin hâlâ zikr olunan elli filoriyi ve mukaddemâ bi-tarîkiʾl-mudârebe verdiği iki bin akçeyi ve deyn-i şerʿîden bin akçe hakkını daʿvâ ve taleb edip beynlerinde münâzaʿât-ı kesîre vâkıʿa olup biʾl-âhıra tavassut-ı muslihîn ile on bir bin fıddî akçeye beynlerinde akd-i sulh inşâ edip bedel-i sulhu mezbûrun yedinden biʾt-tamâm alıp kabz eyledikden sonra zimmetini ber-nehc-i mezkûr bâkī kalan elli filoriye ve mukaddemâ bi-tarîkiʾl-mudârebe verdiği iki bin akçeye ve deyn-i şerʿîden olan bin akçe hakkına müteʿallik olan âmme-i deʿâvî ve mütâlebât ve eymân ve muhâsamâtdan ibrâ-i âmm-ı kātıʿüʾn-nizâʿla ibrâ eyledi, min-baʿd mezkûr ile daʿvâ ve husûmeti kalmadı dedikde gıbbeʾt-tasdîk veʾt-taleb mâ vakaʿa ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-evâhiri şehri Recebiʾl-mürecceb.

Şuhûdüʾl-hâl: Sinan Efendi b. Mustafa el-İmâm, Mehmed Efendi b. Hüseyin el-İmâm, Veli b. Abdullah er-Reîs, el-Hâc Ahmed b. Keyvan, Ahmed Reis b. Halil, İsmail b. Ahmed ve gayruhüm.

72 [12b-2] Muharrem Ağa b. Zeynelabidin'in, müteveffa Şıkk-ı Evvel Defterdarı Ali Efendi'nin oğlu Salih Çelebi'deki alacağını tahsil ettiğini beyan ettiği

Mahmiye-i İstanbul'da Kurşunlu Türbe mahallesinde sâkin fahrü'l-emâcid ve'l-ekârim Muharrem Ağa b. Zeynelâbidin nâm müteferrika tarafından husûs-ı âti'z-zikre vekîl olup vekâleti hasm-ı şer'î-i cahid mahzarında mahalle-i mezbûreden Hasan Bey b. Murtaza el-cündî ve Halil Bey b. Himmet el-cündî şehâdetleriyle sâbite olan Mehmed Çavuş b. Mehmed meclis-i şer'-i şerîfde sâbıkā şıkk-ı evvel defterdârı olup vefât eden Ali Efendi'nin sulbî oğlu işbu râfi'ü'l-kitâb fahrü'l-a'yân Salih Çelebi tarafından husûs-ı câi'l-beyânı tasdîka vekîl olup vekâleti vech-i şer'î üzere sâbite olan Mustafa Ağa b. Mehmed el-Müteferrika mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip müvekkilimin müteveffâ-yı mesfûr Ali Efendi zimmetinde deyn-i şer'îden on bin fıddî râyic fi'l-vakt akçe hakkı olup meblağ-ı mersûmdan mukaddemâ üç bin akçesini mezkûr Ali Efendi'nin hâl-i hayâtında kendiden ahz u kabz eylemiş idi; hâlâ bâkī kalan yedi bin akçe mukābelesinde vekâletim hasebiyle her zirâ'ı beşer yüz doksanar akçeye olmak üzere on iki endâze mâ'î çuka alıp kabz eyledim, meblağ-ı mezbûrdan bir akçe bâkī kalmadı dedikde gıbbe't-tasdîk mâ vaka'a bi't-taleb sebt olundu.

Fî-evâili Recebi'l-mürecceb li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Halil Çavuş b. Abdullah, Abdullah b. Mahmud, Mehmed Ağa b. Hasan Kapudan el-Müteferrika, Ahmed Bey b. Veli el-cündî, İbrahim Bey b. Receb el-cündî, Murad Beşe b. Receb er-râcil, Mehmed b. Mustafa er-Reîs ve gayruhüm.

73 [12b-3] Kadı Mehmed Efendi b. Abdülhalim Efendi'nin elindeki Tanca asıllı Anber b. Abdullah isimli kölenin hür olduğuna hükmedildiği

İşbu bâ'isü'l-kitâb orta boylu, elâ gözlü, Tancaviyyü'l-asl, sağ kaşında eser-i cerâhati ve sol koltuğunda tâ'ûn yarası olan Anber b. Abdullah nâm gulâm-ı esved mahfil-i şer'-i hatîrde kuzât-ı müteşerri'în zümresinden olup kendiye mülkiyyet zu'muyla vâzı'ü'l-yed olan fahrü'l-kuzât Mevlânâ Mehmed Efendi b. el-Mevlâ el-merhûm Abdülhalim Efendi mahzarında üzerine da'vâ edip ben diyâr-ı Mısriyye kuzâtından Kürd Süleyman Efendi'nin abd-i memlûkü olup bundan akdem hâl-i sıhhat-i zât ve zamân-ı nefâz-i teberru'âtında mülkünde iken beni hasbeten lillâhi'l-Hallâk tahrîr ve i'tâk edip sâir ahrâr-ı Müslimîn gibi hür olmuş iken müşârun-ileyh Mehmed Efendi bana mâlikâne vaz'-ı yed edip tasarruf eder, kasr-ı yedine tenbîh olunmak taleb ederim dedikde gıbbe's-suâl müşârun-ileyh Mehmed Efendi cevâbında gulâm-ı mezbûr mezkûr Kürd Süleyman Efendi'nin abd-i memlûkü olup bundan akdem diyâr-ı Mısriyye'de kādı olup giderken Bozcaada'da çıkıp ba'dehû mesfûr Süleyman Efendi gemiye girip gidip mezkûr Anber adada

kalıp giderken bi-emri'llâhi'l-Meliki'l-Kadîr eydî-i keferede esîr olup fevt olmağla gulâm-ı mezbûru zikr olunan adada beytü'l-mâl emîni olan ( ) nâm kimesneden üç bin akçeye iştirâ eyledim, mezbûr Süleyman Efendi mukaddemâ i'tâk eylediğini bilmem deyü inkâr edicek müdde'î-i merkūmdan da'vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda udûl-i Müslimînden eş-Şeyh Bâyezid b. Ali ve Mahmud Efendi b. Yusuf el-Müderris ve Rıdvan Bey b. Abdullah ve el-Hâc Rıdvan b. Abdullah nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde hâzırûn olup gıbbe'l-istişhâd fi'l-vâki' işbu gulâm-ı mezbûru bundan akdem mevlâ-yı mesfûr Kürd Süleyman Efendi bizim huzûrumuzda mülkünde iken hasbeten lillâhi'l-Hallâk tahrîr ve i'tâk eyledi, el-ân merkūm Anber sâir ahrâr-ı Müslimîn gibi hürdür bu husûsa şâhidleriz, şehâdet ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olup mûcebiyle müdde'î-i merkūmun hürriyetine hükm olunup mâ vaka'a bi't-taleb sebt olundu.

Tahrîren fî-evâsıtı Receb li-seneti târihihî.

Şuhûdü'l-hâl: Hamza Beşe b. Abdullah er-râcil, Mustafa Dede b. Abdülfettâh esserrâc, Yusuf Bey el-cündî, Oruc Bey b. Abdullah el-Bevvâb, Osman b. Mustafa, Üstâd Perviz b. Abdullah.

74 [13a-1] Mehmed b. Abdullah isimli mühtedi Yahudinin alacak anlaşmazlığı davasının sulh ve ibra ile sonuçlandığı

Mahmiye-i Edirne sükkânından Mehmed b. Abdullah nâm mühtedî mahfil-i şer'-i hatîrde mahmiye-i mezbûrede olan Yahud tâifesinden Pulya cemâ'atinden Menteş ve Tarina? veledey-i Avraham nâm karındaşlar ile cemâ'at-i mezbûreden Murdehay v. Mosi ve Garson v. Mosi taraflarından tasdîk-i âtîye vekîl olup nehc-i şer'î üzere alâ-vechi'l-hasm vekâleti sâbite olan kethüdâları bâ'isü'l-kitâb Tanepan v. Ovidya? nâm yahudi muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip târih-i kitâbdan on yedi sene mukaddem ben şeref-i İslâmla müşerref olmağın mezbûrân Menteş ve Tarina'nın? ve karındaşları kızı olup zevcem olan Pelpe? bt. Ovidya? nâm yahudiyyeden hâsıl olan iki sagīr oğullarımın dahi bana tebe'an İslâmına hükm olunup biri Mustafa ve biri Mehmed ismiyle tesmiye olundukdan sonra merkūme Pelpe'ye? İslâm arz olunup kabûl etmemekle sagīrân-ı mezbûrânı tebennî ve terbiye için mahmiye-i merkūmede Takyeci Kara Bâli mahallesinde sâkine zevcem İsmihân bt. Abdullah nâm mühtediyenin yanında koyup ben âhar diyâra gidip birkaç sene meks edip ba'dehû mezbûre İsmihân dahi vefât etmekle mezkûrûn yahudiler mücerred ben ehl-i İslâmdan olduğuma binâen bana ihânet kasd edip bir tarîkle sagīrân-ı mezbûrânı ıdlâl edip ve yanlarında bulunan emvâl ve esvâbımı ahz ve gasb etmeğin husûs-ı mezbûru mukaddemâ hâkimü'ş-şer' huzûrunda mezkûrûn yahudilerden da'vâ ve taleb edip mezkûrûn dahi cevâblarında mühtediye-i mezkûre vefât eylediğinden sonra bin on dokuz

senesinde sagīrân-ı mezbûrân dahi mahalle-i mezkûrede müteʿâkıben vefât edip cemâʿat-i Müslimîn namâzlarını kılıp makābir-i Müslimînde defn eylediler deyip hâl zikr olunan minvâl üzere olduğunu hâkimü'ş-şerʿ huzûrunda vech-i şerʿî üzere isbât eylediklerinden sonra ahz eyledikleri emvâl ve esvâbımı dahi daʿvâ ve taleb edip mezkûrlar dahi bi'l-külliyye inkâr etmekle beynimizde münâzaʿât-ı kesîre vâkıʿa olmuş idi, el-hâletü hâzihî tavassut-ı muslihîn ile yirmi bin fıddî akçeye beynimizde akd-i sulh inşâ edip bedel-i sulhu mezkûrûn yahudilerin yedlerinden bi't-tamâm ve'l-kemâl alıp kabz edip zimmetlerini husûs-ı mezbûra müteʿallik olan âmme-i deʿâvî ve mütâlebâtdan ibrâ-i âmm-ı kātıʿü'n-nizâʿla ibrâ eyledim, min-baʿd mersûmûn yahudiler ile husûs-ı mezbûra müteʿallik bi-vechin mine'l-vücûh daʿvâ ve husûmetim yokdur dedikde gıbbe't-tasdîk mâ vakaʿa ketb olundu.

Fî-evâsıtı.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-vülât Mevlânâ Ahmed Efendi, Mehmed Efendi b. el-Hâc Bayram, Hasan b. Abdullah, Mehmed b. Memi, Bekir Çelebi el-İmâm, Hasan Çelebi b. el-Hâc Pîrî? ve gayruhüm.

75 [13a-2, Arapça] Sâliha Hatun'un kocası Mehmed Bey ile anlaşarak boşandığı (muhâlaʿa)

Mahmiye-i Kostantıniyye mahallâtından Harâcçı mahallesinde sâkine Sâliha Hatun bt. Murad nâm hatun meclis-i şerʿ-i şerîfe hâzıra olup hâmil-i hâze'l-kitâb Mehmed Bey b. Mehmed el-bevvâb-ı sultânî nâm zevci ile muhâlaʿa etti. Zevc-i mezbûr dahi nikâhında maʿkūdün-aleyh râyicü'l-vakt dört bin akçe mehr-i müecceli, nafaka-i iddeti ve meûnet-i süknâsı mukābelesinde zevce-i mezbûresi ile hulʿ eyledi. Mezbûre Sâliha Hatun bu sûretle akd-i cedîd ve mehr-i müste'nif olmadan zevc-i mezkûra helâl olmayacak şekilde bâyinen ayrılmış oldu. Sonra aralarında câri hukūk-ı zevciyyete müteʿallik cemîʿ daʿvâdan her biri diğerinin zimmetini ibrâ-yı âmm-ı kātıʿan li'n-nizâʿ ve râfiʿan li'l-husûmet ile ibrâ etti.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâsıtı şehri Recebi'l-ferd li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: İbrahim Çavuş, Mustafa Çavuş b. Abdullah, Mehmed Ağa b. Mahmud, Ahmed Beşe b. Mehmed er-râcil, Sinan Beşe b. Hızır er-râcil ve gayrühüm

76 [13a-3] Müderris Ali Efendi b. Abdurrahim'in, Mevlana Seyyid Şeyh Mehmed Efendi b. Kudsî Mehmed Efendi'ye borcu bulunduğunu beyan ettiği

<<Kuzât-ı müteşerriʿîn>> Müderrisîn zümresinden olup hâlâ mahrûse-i Kostantıniyye'de Koğacı Dede mahallesinde sâkin olan Mevlânâ Ali Efendi b. Abdurrahim el-Abdî meclis-i şerʿ-i Nebevîde hâfız-ı kitâb-ı sedâd-intisâb,

fahrü'l-müderrisîn, zahrü'l-müdakkıkīn Mevlânâ es-Seyyid Şeyh Mehmed Efendi b. el-Mevlâ el-fâzıl el-merhûm câmi'ü eştâti'l-ulûm Kudsî Mehmed Efendi taraf-ı bâhirü'ş-şereflerinden tasdîk-i câi'l-beyâna vekîl olup vekâleti nehc-i şer'î üzere alâ-vechi'l-hasm sâbite olan Mevlânâ Mehmed b. Abdülgaffâr mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip müvekkil-i müşârun-ileyh Şeyh Mehmed Efendi'den mukaddemâ on bin fıddî râyic fi'l-vakt akçe istikrâz edip onlar dahi ikrâz ve teslîm edip el-ân zimmetimde mezbûrlara cihet-i karzdan lâzımü'l-edâ on bin akçe deynim vardır dedikde gıbbe't-tasdîk mâ vaka'a ketb olundu.

Şuhûdü'l-hâl: Zahrü'l-müderrisîn Mevlânâ Ahmed Efendi eş-şehîr bi-Hatîbzâde el-Burusî, Mevlânâ Mustafa Efendi b. Mehmed el-Müderris, umdetü'l-müderrisîni'l-kirâm Mevlânâ Mehmed Efendi b. Mustafa, Mehmed Çavuş b. Abdullah ve muharrirü'l-hurûf Gubârîzâde ve gayruhüm.

77 [13a-4] Çaker bt. Abdullah'ın kocasını vekil tayin etmesi

Çaker bt. Abdullah nâm hatun mahfil-i şer'-i hatîrde hâlâ zevci olan bâ'isü'l-kitâb Murad Beşe b. Abdullah nâm râcil mahzarında takrîr-i kelâm edip ben mahrûse-i Kostantıniyye'de Ali Paşa-yı Atîk mahallesinde müteveffâ olan Kara Bâli nâm kimesnenin ümmü'l-veledi olup bundan akdem hâl-i sıhhatinde da'vet edip mezbûrdan Mustafa nâm veledim mütevellid olup cümle terekesi mezbûra âid olmuş iken <<hâlâ mezbûr Mustafa>> terekesine emîn-i beytü'l-mâl vaz'-ı yed etmekle hâlâ mezbûr Mustafa sagīr olmağın ben sagīr-i mezbûrun vasîsi olup husûs-ı mezbûru da'vâ ve talebe ve lede'l-hükkâm mürâfa'a ve muhâsamaya zevcim mezbûr Murad Beşe'yi tarafımdan vekîl ve menâbıma nâib nasb eyledim deyicek ol dahi vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini edâya ta'ahhüd edicek mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fî-evâsıtı Recebi'l-ferd li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed b. Ali el-İmâm, Mustafa b. Musa, Mehmed b. Abdullah, Sinan b. el-İmâm ve gayruhüm.

78 [13b-1] Molla Fenari mahallesinden Yeniçeri Hasekisi Behram Ağa b. Ferhad'ın para vakfı

Hamd-i müebbed ve şükr-i muhalled ol Vâkıf-ı zamâir ve Kâşif-i serâir hazretlerinin dergâh-ı akdes ve bârgâh-ı mukaddeslerine ref' olunur ki, Hallâk-ı âlem ve Rezzâk-ı benî Adem'dir; ve nukūd ve dürûd-ı amîmü'l-vürûd ol sâhib-i makām-ı Mahmûd ve nakkād-ı bâzâr-ı ziyân ve sûd hazretlerinin Ravza-i Mutahharası'na nisâr ve îsâr olunur ki, Şefî'-i usât-ı ümmet ve kıble-i erbâb-ı himmetdir; ve bakiyye-i nakıyye-i selâm âl ve evlâd-ı kirâmları meşâhid-i aliyyelerine ihdâ olunur

ki, her biri mütevellî-i cihât-ı dîn ve nâzır-ı şer‘-i metîndürür; –rıdvânullâhi te‘âlâ aleyhim ecma‘în– ve ba‘d:

İşbu kitâb-ı müstetâbı ketb ve tahrîre dâ‘î-i âdî ve bu sakk-i ârî ani’ş-şekki tesvîd ve tastîre bâ‘is ve bâdî budur ki:

Dergâh-ı âlî –dâme mahfûfen bi’l-ma‘âlî– Yeniçerileri Ocağı’nda Altmışaltıncı Başhaseki olup Dârü’l-Hilâfeti’l-aliyye mahmiye-i Kostantıniyye’de Yeni Odalar kurbünde Molla Fenârî mahallesinde sâkin olan umdetü’l-a‘yân ve’l-emcâd Behram Ağa b. Ferhad kıbelinden vakf-ı âti’z-zikri ikrâra ve ba‘dehû da‘vâ-yı rücû‘a vekîl olup mahzar-ı hasm-ı şer‘îde umdetü’l-müderrisîn Mevlânâ Mehmed Efendi b. Mahmud ve el-Hâc Hudâverdi b. Mahmud şehâdetleriyle şer‘an vekâleti sâbite olan li-ebeveyn karındaşı el-Hâc Mustafa mahfil-i şer‘-i hatîrde müvekkil-i müşârun-ileyhin li-ecli’t-tescîl âti’z-zikr olan vakfına mütevellî nasb eylediği fahrü’l-a‘yân Hasan Çelebi b. Musa mahzarında bi’l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkilim müşârun-ileyh Behram Ağa vaktâ ki bu dâr-ı dünyâ bî sebât ve bî bekā olup dirheminin âhiri hem ve sıhhatinin gāyeti sekam olduğunu mülâhaza kılıp –es-sadakatü fidyetün li’l-ma‘âsî yevme yü’hazü’l-mücrimûne bi’n-nevâsî– mefhûmu dahi ma‘lûmu olup ahsen-i hasenât ve ebedd-i meberrât avâidi müstemirre ve fevâidi müstekırra olan sadaka-i câriye olduğuna vâkıf olmağla niyyet-i sâfiye ve taviyyet-i vâfiye ile hasbeten lillâh ve taleben li-rızâ[i]hi atyeb-i mâl ve ahlas-ı menâlinden târih-i kitâbdan bir yıl mukaddem yüz bin fıddî râyicü’l-vakt akçeyi mümtâz ve li-ecli’l-vakf ihrâc ve ifrâz ve li-ecli’l-vakf ihrâc ve ifrâz edip vech-i âtî üzere vakf-ı nukūdu tecvîz eden eimme-i dîn mezheb-i şerîfleri üzere meblağ-ı merkūmu bi’t-tamâm vakf-ı sahîh ve habs-i sarîh ile vakf edip şart eyledi ki:

Mâl-ı mevsûf ve meblağ-ı mevkūf yılda onu on bir buçuk ziyâde olmak üzere alâvechi’l-helâl istirbâh ve istiğlâl oluna. Bi-fazlillâhi te‘âlâ hâsıl olan rey‘ ve galle ve nemâ ve fazlasından mahalle-i merkūmede vâki‘ câmi‘-i şerîfde vaz‘ eylediği kürside ba‘de salâti’l-Cum‘a va‘z ve nasîhate kādir ve fenn-i tefsîr ve hadîsde mâhir bir recül-i sâlih ve âlim hâzır olan cemâ‘at-i Müslimîne va‘z ve nasîhat edip yevmî on akçe vazîfeye mutasarrıf ola ve zikr olunan kürsiye hizmet eden kimesneye dahi ayda on beş akçe vazîfe verile ve beş nefer ehl-i Kur’ân her gün ba‘de salâti’l-fecr câmi‘-i sâlifü’l-beyânda cem‘ olup Kur’ân-ı azîm ve Furkān-ı kerîmden birer cüz’-i şerîf tilâvet edip her birine yevmî ikişer akçe vazîfe verile ve bir sâlih ve mütedeyyin ve müttakī ve deyyin kimesne her gün huzûrunda ba‘de salâti’l-fecr bir sûre-i Yâsîn tilâvet edip mukābelesinde yevmî bir akçe vazîfe verile ve bir sâlih ve müteşerri‘ ve müttakī ve müteverri‘ kimesne dahi her gece ba‘de salâti’l-ışâ’ bir sûre-i Mülk tilâvet edip yevmî bir akçe vazîfe verile ve bir ehl-i Kur’ân kimesne dahi ânifen beyân olunan üzere huzûrunda bir sûre-i Amme tilâvet edip yevmî bir akçe vazîfe verile ve bir sâlih ve âbid ve müteşerri‘ ve zâhid kimesne dahi her

gün ba‘de salâti’z-zuhr bir sûre-i Feth tilâvet edip yevmî bir akçeye mutasarrıf ola ve câmi‘-i mezbûrda imâm olan kimesne dahi ba‘de salâti’l-ışâ’ Âmene‘r-resûlü âyet-i kerîmesini âhir-i sûre-i kerîmeye varınca cehr ile okuyup yevmî bir akçeye mutasarrıf ola ve bir kimesne dahi câmi‘-i mezbûrda eyyâm-ı Cum‘ada mu‘arrif olup yevmî bir akçeye mutasarrıf ola ve her senede beşer yüz akçeye iki tâne şem‘-i asel alınıp câmi‘-i mezbûr mihrâbının iki tarafında ale’l-vechi’l-mu‘tâd leyâlî-i mübârekede îkād oluna ve leyâlî-i şehri Ramazân’da bir kimesne sakā olup cemâ‘at-i Müslimîni iskā edip yevmî bir akçe vazîfeye mutasarrıf ola ve bir kimesne dahi câmi‘-i mezbûrda olan bi’rin sakāsı olup mu‘tâd üzere edâ-i hizmet edip yevmî bir akçeye mutasarrıf ola ve bir sâlih kimesne dahi her sene mevsim-i hacc-ı şerîfde Mekke-i Mükerreme –şerrefehallâhü te‘âlâ– da sakā olup hüccâc-ı Müslimîni iskā edip her sene sekiz yüz kırk akçe vazîfe irsâl oluna ve bir sâlih kimesne dahi Beytullâhi’l-harâm’da kendi huzûrunda her gün ba‘de salâti’z-zuhr bir sûre-i Feth tilâvet edip her sene üç yüz altmış akçe irsâl oluna ve Medîne-i Münevvere’de Ravza-i Mutahhara’da –sallallâhu alâ-sâkinihâ– bir sâlih kimesne ferrâş olup her sene yedi yüz yirmi akçe irsâl oluna ve vakf-ı mezbûra her kim mütevellî olursa yevmî üç akçe vazîfeye mutasarrıf ola ve tevliyyet hayâtda oldukça kendiye meşrûta olup ba‘dehû aslah-ı evlâdına ve aslah-ı evlâd-ı evlâdına zükûren ve inâsen ve evlâd-ı evlâd-ı evlâdına kezâlik batnen ba‘de batnin meşrûta ola ve ba‘de inkırâzı’l-evlâd li-ebeveyn karındaşı el-Hâc Mustafa’ya ve ba‘dehû mezbûrun tertîb-i sâbık üzere aslah-ı evlâdına ve evlâd-ı evlâdına zükûren ve inâsen batnen ba‘de batnin meşrûta ola ve ba‘de’l-inkırâz evlâd-ı utekāsının zükûren ve inâsen aslahına ve evlâd-ı utekāsına ve evlâd-ı evlâd-ı utekāsının kezâlik zükûren ve inâsen batnen ba‘de batnin aslahına meşrûta ola ve ba‘de’l-inkırâz re’y-i hâkim ile mahalle-i mezbûre ahâlîsinden bir sâlih ve mütedeyyin ve müttakī ve deyyin kimesneye tevcîh oluna ve ahâlî-i mahalle-i mezbûre hasbî nâzır olalar deyip meblağ-ı mevkūf-ı mezbûru târih-i mezkûrda mütevellî-i merkūma teslîm edip ol dahi kabz ve tesellüm edip sâir mütevellîler evkāfda tasarruf eyledikleri gibi tasarruf eyledi dedikde vekîl-i mezbûru cemî‘-i kelimâtında mütevellî-i mezbûr dahi vicâhen tasdîk ve şifâhen tahkīk eyledikden sonra vekîl-i mezbûr mütevellî-i mezkûr mahzarında bi’l-vekâle [**14a**] takrîr-i da‘vâ edip vakfiyyet-i derâhim ve denânîr eimme-i selâse-i nehârîr mezheb-i hatîrlerinde bâtıla ve ona müteferri‘ olan şurût ve kuyûd hilye-i sıhhatden âtıla olmağın bi’l-vekâle vakfiyyetinden rücû‘ eyledim, mütevellî-i mezbûrdan meblağ-ı mezkûru taleb ederim dedikde mütevellî-i müşârun-ileyh dahi cevâb verip fi’l-hakīka vakf-ı mezbûr inde’l-eimmeti’s-selâse gayr-i sahîh olduğu [kütüb-i] mu‘teberâtda mastûr ve sarîhdir, lâkin vakf-ı nukūd ve zımnında olan şurût ve kuyûd hazret-i İmâm Züfer –tayyeballâhü madca‘ahû bi’l-miski’l-ezfer– den dâric-i [medâric-i] rahmet-i Bârî merhûm İmâm Ensârî rivâyeti üzere sahîh ve câiz olup fî-zamânînâ kuzât-ı İslâm ve vülât-ı enâm ol rivâyet ile hükme müvellâ oldukları tuğrâ-yı garrâ-yı sultânî

ile muhallâ olan menşûrlarında musarrah ve mastûrdur deyü redden imtinâʿ ve husûmet ve nizâʿ edip aʿlâ-yı kitâbı tevkīʿ-i müstetâbı ile muvakkiʿ olan hâkim-i hâsim huzûrunda müterâfiʿân ve hükme tâlibân olduklarında hâkim-i müşârun-ileyh dahi cânib-i vakfa nazar ve mubtıl-i hayr olmakdan hazer edip vakf-ı nukūd-ı maʿhûdun ve zımnında olan şurût ve kuyûdun re'y-i imâm-ı mezbûr üzere sıhhatine hükm edicek vekîl-i müşârun-ileyh ınân-ı kelâmını semt-i âhara atf edip eğerçi hükm-i mezbûr ile vakfa sıhhat hâsıl oldu, lâkin İmâm-ı Aʿzam ve hümâm-ı akdem katında sıhhat lüzûmu müstelzim olmayıp kābil-i rücûʿ olmağın tekrâr rücûʿ eyleyip mütevellî-i mezbûrdan meblağ-ı mezkûru istirdâd ederin deyicek mütevellî-i mezbûr tekrâr cevâb verip eğerçi İmâm-ı Aʿzam katında sıhhat mufârık ani'l-lüzûm olduğu meşhûr ve maʿlûmdur, lâkin âlim ve Rabbânî [âlim-i Rabbânî] İmâm Ebû Yûsuf eş-şehîr bi'l-İmâmi's-sânî mezheb-i şerîfinde mücerred vakaftü demekle ve fâzıl-ı Samedânî İmâm-ı sâlis Muhammed b. el-Hasen eş-Şeybânî re'y-i münîfinde teslîm ile'l-mütevellî olunmağla lüzûm ârız olup rücûʿa mecâl kalmaz; mezheb-i İmâmeyn üzere lüzûm-ı vakfa dahi hükm olunmak taleb ederim dedikde hâkim-i mûmâ-ileyh dahi temhîd-i kavâʿid-i hayrı evlâ ve teşyîd-i mebânî-i vakfı ahrâ görüp re'y-i İmâmeyn üzere vakıf sahîh ve lâzım ve habs-i sarîh mütehattim olup nakz ve tahvîli muhâl ve tağyîr ve tebdîli adîmü'l-ihtimâl oldu.

Tahrîren fî-evâhiri şehri Recebi'l-mürecceb min-şühûri sene selâse ve selâsîn ve elf min-hicreti men lehü'l-izzü ve'ş-şeref.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-müderrisîn Mevlânâ Sagīrzâde? Ahmed Efendi el-Burusî, fahrü'l-eimme Mustafa Efendi b. Pervâne İmâm-ı câmiʿ-i mezbûr, İsmail Halîfe b. Abdullah el-Müezzin, Mehmed Halîfe el-Müezzin, el-Hâc Yusuf b. Abdullah, Mustafa Çelebi b. Mehmed, Hasan Çelebi b. Musa, Pîr Mehmed b. Ali, Abdulbâki b. Abdullah, Kurd b. Abdullah, Mehmed b. Ali, Mehmed b. el-Hâc Mustafa, Ali b. Mustafa, Ali b. Veli, Hüseyin b. Ali, Memi b. Durmuş, Mahmud b. Hüseyin, Ali b. Kasım ve muharrirü'l-hurûf Gubârîzâde Ahmed b. Zeynelâbidin ve gayruhüm.

79 [14a-1] Sofya'daki Kiremikofça Mukataası'nın mültezimleri arasındaki davanın sulh ile sonuçlandığı

Medîne-i Sofya mukātaʿâtından Kiremikofça Mukātaʿası'na berât-ı sultâniyye ile sâbıkā emîn olan Mehmed Bey b. Alâeddin mahfil-i şerʿ-i hatîrde mukātaʿa-i mezkûreye kendiden mukaddem ber-vech-i iştirâk emîn olan işbu bâʿiseyi'l-kitâb Mehmed Bey b. Osman ve Mahmud Bey b. Abdullah mahzarlarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip mukātaʿa-i mezkûre mukaddemâ yılda yüz on üçer bin akçe vermek üzere üç yıllığı üç yüz otuz dokuz bin akçeye ber-vech-i iştirâk mezkûrân Mehmed Bey ve Mahmud Bey'in taht-ı iltizâm ve tasarruflarında olup baʿdehû bin otuz iki senesi Saferü'l-muzafferinin dokuzuncu gününde mukātaʿa-i

mezbûre hizmetim mukābelesinde iltizâm-ı sâbık üzere taraf-ı saltanatdan bana tevcîh olunup lâkin mezbûrân biz mukāta'a-i merkūmeyi üç sene zabt etmek üzere mukaddemâ taraf-ı mîrîye on bin akçesin verip ve on bin akçe dahi vazîfe-i huddâmı edâ edip ve ihzâriyye ve harc-ı mahkeme ve sâir mühimmât-ı lâzımesine küllî akçe harc ve sarf edip yedimizde olan defter mûcebince cem'an elli iki bin üç yüz akçe masrafımız olup mukāta'a-i mezbûre sana tevcîh olunmağla bize küllî gadr ve zarar müterettib olur deyü zikr olunan harcı için bi-gayri vechin yedimden otuz iki bin üç yüz fıddî akçe alıp kabz eylediklerinden sonra ben mukāta'a-i mezbûreyi ancak tamâm bir sene zabt edip ba'dehû mukāta'a-i mezbûre taraf-ı saltanatdan âhara tevcîh olunup bana küllî gadr ve hayf olmağın bundan akdem medîne-i merkūmede mezkûrânın bi-gayri vechin aldığı meblağ-ı mezbûr otuz iki bin üç yüz akçeyi mezkûrândan da'vâ ve taleb edip beynimizde küllî nizâ' ve cidâl vukū'undan sonra meblağ-ı mezbûrun sekiz bin akçesini alıp kabz etmiş idim, hâlâ sekiz bin akçesini dahi alıp kabz edip cem'an on altı bin akçe makbûzum olup mâ'adâsından zimmetlerini ibrâ-i âmm-ı kātı'ü'n-nizâ'la ibrâ eyledim, min-ba'd bir akçe ve bir habbe hakkım kalmayıp mezbûrânla husûs-ı mezkûra müte'allik bi-vechin mine'l-vücûh da'vâ ve husûmetim yokdur dedikde gıbbe't-tasdîk mâ vaka'a ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-evâhiri Recebi'l-ferd li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Es-seyyid Mehmed Çavuş b. Nasûh el-mübâşir, Mustafa Bey b. el-cündî, İbrahim Çavuş b. Abdullah el-mübâşir, Ömer Beşe b. Abdullah er-râcil, Süleyman Beşe b. Abdullah er-râcil, Oruc Beşe b. Abdullah er-râcil ve gayruhüm.

80 [14b-1] Maktul Ali Paşa'nın devlete intikal eden odalarının Ahmed Ağa b. Ömer Çavuş'a satıldığı ve yerinin tasarruf hakkının devredildiği

Bundan akdem vezîriazam iken emr-i şerîf-i sultânî ile mağzûben katl olunan Ali Paşa'nın cümle terekesi cânib-i mîrîye kabz ve zabt olunmak için fermân-ı âlî-şân-ı sultânî sâdır olmağın maktûl-i mezbûrun terekesini bey'e ve semenini mîrî için kabza cânib-i saltanat-ı aliyye'den me'mûr olup bi'l-fi'l atebe-i aliyye-i sultâniyyede vezâretle başdefterdâr olan düstûr-ı mükerrem, müşîr-i mufahham, nâzım-ı mesâlih-i ümem yenbû'-i lutf ve kerem sâhibü'l-izzi ve'l-ikbâl âmirü'l-hazâini bi-ahseni'l-a'mâl, zü'l-kadri'l-bâzih ve'ş-şerefi'ş-şâmih Abdulbâki Paşa Dîvân-ı refî'ü'l-bünyân-ı sultânî –lâ zâle mahfûfen bi'l-avni'r-Rabbânî– de mahfil-i şer'-i hatîrde sâbıkā kethüdâyeri olan hâfız-ı kitâb-ı sedâd-intisâb, umdetü'l-emâsil ve'l-akrân Ahmed Ağa b. Ömer Çavuş mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip maktûl-i mesfûrun terekesinden olup mahmiye-i Galata'ya tâbi' kasaba-i Tophâne'de vâki' tarafeyni Mustafa Paşa odaları ile vakf-ı mezbûra ve tarafeyn-i âhareyni sâhil-i deryâ ile tarîk-i âmma müntehî olup birbirine muttasıl tahtânî ve fevkānî yirmi sekiz bâb odayı ve bir şehnişîni ve dükkânı ve bir bozahâneyi

müştemil olup arzının merhûm Süheyl Bey Vakfı'na ayda üç yüz seksen beş akçe ücret-i maktû'ası olan odaların ebniyesi müddet-i medîd sûk-ı sultânîde nidâ ve müzâyede olundukda iki yüz on bin fıddî râyic fi'l-vakt akçede müşârun-ileyh Ahmed Ağa üzerinde karâr edip bir akçe ziyâde ile âhar tâlibi olmamağın vech-i muharrer üzere bey'e me'mûr olduğum cihetden ebniye-i mezbûreyi müşârun-ileyh Ahmed Ağa'ya meblağ-ı merkūm iki yüz on bin mezbûrü'n-na't akçeye bey' ve teslîm edip ve arzının dahi hakk-ı tasarrufunu vakf-ı merkūm mütevellîsi ma'rifetiyle tefvîz edip ol dahi iştirâ ve tesellüm ve tefevvüz eyledikden sonra meblağ-ı mersûm iki yüz on bin akçeyi mîrî için bi't-tamâm alıp kabz eyledim, ba'de'l-yevm keyfe yeşâ tasarruf eylesin dedikde gıbbe't-tasdîk vicâhen mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb sebt olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin aşer min-Recebi'l-ferd li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Ağa Kethüdâ-i hazreti'l-vezîr, İlyas Efendi el-İmâm, Ramazan b. Himmet, Hüseyin b. Abdullah, İdris Çavuş b. Abdülkerim, Ahmed Çelebi b. el-Bâzî, Osman Çavuş b. Pervâne, Osman Çavuş b., İbrahim Efendi el-Kâtib, Derviş Beşe b. Pîrî, İskender Bey b. Abdullah ve gayruhüm.

81 [14b-2] Müteveffa Camcı Ahmed Bey'in oğlu Mehmed Çelebi'nin, küçüklüğünde vasisi olan Mustafa Çelebi b. Mehmed'den alacak talebinde bulunmaktan menolunduğu

Mahmiye-i İstanbul'da Aksaray kurbünde Gurebâ Ağası merhûm Hüseyin Ağa mahallesinde vefât eden Camcı Ahmed Bey b. Mahmud'un sulbî oğlu olan Mehmed Çelebi mahfil-i şer'-i hatîrde zamân-ı sıgarında vasiyy-i muhtârı olan Mustafa Çelebi b. Mehmed el-Bevvâbü's-sultânî mahzarında üzerine da'vâ edip babam müteveffâ-yı mesfûrun nukūd ve menkūlünden bi-hasebi'l-irsi'ş-şer'î bana intikāl eden yüz otuz yedi bin yirmi akçeyi ve ba'dehû vefât eden kız karındaşım Fâtıma'dan intikāl eden otuz bin dört yüz elli akçe cem'an yüz altmış yedi bin dört yüz yetmiş akçeyi mukaddemâ vasiyy-i mezbûr bi'l-vesâye kabz edip ba'dehû babamdan intikāl eden meblağ-ı merkūm yüz otuz yedi bin yirmi akçeyi bi'd-defe'ât bana def' ve teslîm edip ben dahi kabz eyledim; kız karındaşım mezkûre Fâtıma'dan intikāl eden meblağ-ı mersûm otuz bin dört yüz elli akçe hâlâ yedindedir, taleb ederim dedikde gıbbe's-suâl mezkûr Mustafa Çelebi cevâbında hâl zikr olunan minvâl üzere olduğuna i'tirâf edip lâkin zikr olunan otuz bin dört yüz elli akçeyi dahi mezbûra bi'd-defe'ât def' ve teslîm edip ol dahi ahz ve tesellüm edip ba'dehû vech-i mezkûr üzere babasından intikāl eden yüz otuz yedi bin yirmi akçeyi ve kız karındaşı mezkûre Fâtıma'dan intikāl eden otuz bin dört yüz elli akçeyi bi't-tamâm yedimden alıp kabz eylediğine bin yirmi altı senesi Saferi'nde mahmiye-i merkūmede umûr-ı şer'iyye istimâ'ına me'mûr olan Mevlânâ Ahmed Efendi b. Halil huzûrunda

ve mahzar-ı Müslimînde i'tirâf edip hüccet olunmuş idi deyü min-külli'l-vücûh takrîr-i meşrûhuna mutâbık hüccet-i şer'iyye ibrâz edicek merkūm Mehmed Çelebi'den mazmûn-ı hüccet-i merkūmeyi bi'l-külliyye inkâr edip gıbbe'l-istişhâd udûl-i Müslimînden Şeyhî Çelebi b. Mustafa ve Hüseyin Çelebi b. Mehmed li-ecli'ş-şehâde hâzırân olup gıbbe'l-istişhâd fi'l-vâki' mezbûr Mehmed Çelebi târih-i mezkûrda müşârun-ileyh Ahmed Efendi huzûrunda babasından intikāl eden yüz otuz yedi bin yirmi akçeyi ve ba'dehû vefât eden kız karındaşı mezkûre Fâtıma'dan intikāl eden otuz bin dört yüz elli akçeyi bi't-tamâm merkūm Mustafa Çelebi yedinden alıp kabz eyledim deyü bi't-tav'i's-sâf ikrâr ve i'tirâf eyledi, vech-i mezkûre üzere i'tirâfına şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü <<edâ-i şehâdet-i şer'iyye>> mazmûn-ı hüccet-i mezkûreye mutâbık edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe ri'âyeti şerâiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın mezbûr Mehmed Çelebi talebden men' olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî-evâhiri Recebi'l-ferd li-seneti selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Halîfe b. Mustafa el-İmâm, Mehmed Efendi b. Ahmed el-İmâm, Mehmed b. Abdülkādir el-Müezzin, Mehmed b. Hüseyin el-Müezzin, Halil b. Mehmed el-Attâr, Fettah Efendi el-Müderris, el-Hâc Şaban b. Mehmed, Haydar b. Abdullah.

82 [15a-1, Arapça] Feridun Hatun bt. Abdullah'ın dava ve talebe Kaytas Çavuş'u vekil ettiği

Mahmiye-i kazâ-i Galata tevâbi'inden Beşiktaş kasabası mahallâtından Hanım Hatun mahallesinde sâkin olan udûlden Mustafa Bey el-cündi ve Ahmed ve Çelebi ibney Hüseyin Çavuş nâm kimseler meclis-i şer'-i şerîfe hâzırûn olup bâ'isü'l-kitâb Kaytas Çavuş b. Abdullah nâm kimseden sâdır olan da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâd hasm-ı şer'î-i câhid mahzarında şöyle şehâdet ettiler ki, bundan akdem mahalle-i mezbûrede fevt olan Kurd Çavuş'un Mehmed nâm sagīrinin tesviye-i umûruna kıbel-i şer'den mansûb vasiyye Feridun Hatun bt. Abdullah nâm hatun, müdde'î-yi mezbûr Kaytas Çavuş'u sagīr-i mezbûra müteveffâ-yı mezkûr babasından intikāl eden ve başkasının yedinde bulunan terekeyi talebe ve yine mahalle-i merkūmede kâin, hudûdu ahâlî ve cîrân indinde ma'lûm menzile müte'allik Halil Efendi ile olan da'vâ ve husûmete ve hükkâm-ı kirâm indinde murâfa'aya vekîl ve nefsine nâib-i menâb eyledi. O dahi vekâlet-i mezbûreyi kabûl edip hizmet-i lâzimesini edâya müte'ahhid oldu.

Cerâ zâlike ve hurrire fi'l-yevmi's-sâmin min-Recebi'l-ferd li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Ömer Bey b. Mustafa el-cündi, Ferruh Beşe er-râcil, Süleyman Bey el-cündi, el-Hâc Yusuf er-râcil, İskender b. Abdullah, Mehmed b. Abdullah er-râcil

83 [15a-2, Arapça] Terekesi Beytülmal tarafından zabt edilen Mehmed Bey b. Abdullah'ın vârislerinin iki çocuğu ve karısı olduğu

Vilâyet-i Rumeli-i ma'mûre'de vâki' Kefe beldesi sükkânından udûlden Ramazan Bey b. Abdullah el-cündi ve Ahmed Bey b. Mehmed el-cündi nâm kimseler emâcid-i e'âlî-i mükerremîn Defterdârlar –ebkāhümü'llâhü ta'âlâ ilâ-yevmi'd-dîn- nezdindeki Dîvân-ı âlîde hâzırân olup , bundan akdem belde-i mezbûre kurbündeki Kazak denizinde maktûlen fevt olan Mehmed Bey b. Abdullah el-cündinin terekesine vâzı'-ı yed olan mahmiye-i Kostantıniyye ve tevâbi'inde vâki' Beytülmâl emîni fahrü'l-akrân Murad Ağa b. Abdülmennan mahzarında, müteveffâ-yı mezbûrun Abdullah ve Zâhide nâm sagīreyninin tesviye-i umûruna kıbel-i şer'den vesâyet-i şer'iyyesi bi-mâ hüve nehcü's-sübût şer'an sâbit olan bâ'isü'l-kitâb el-Hâc Mehmed Bey b. Abdullah'dan sâdır olan da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, sagīreyn-i merkūmeyn, müteveffâ-yı mezbûr Mehmed Bey'in sulbî çocuklarıdır. Verâseti onlara ve Mihri Hatun bt. Mehmed nâm zevcesine münhasırdır. Onlardan gayrı vâris ve terekesine müstehak kimse ma'lûmumuz değildir. Ba'de ri'âyet-i şerâiti'l-kabûl şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olmağın mûcibiyle verâsetlerine hükmedildi.

Cerâ zâlike ve hurrire fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-ışrîn min-Recebi'l-ferd li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Halil Bey b. İsmail el-cündi, Ahmed b. el-ma'rûf bi-Türk Ahmed, Mehmed Bey b. eş-şehîr b. Çalık, Osman Bey b. Pîrî, Ahmed Bey b. Abdullah, Murad b. Abdullah, el-Hâc Mahmud b. İsa, Şa'bân Bey b. Ali el-cündi ve gayrühüm

84 [15a-3, Arapça] Terekesi Beytülmal tarafından zabt edilen Sinan Bey b. Abmed'in vârislerinin üç çocuğu ve karısı olduğu

Vilâyet-i Rumeli-i ma'mûre'de vâki' Kefe beldesi sükkânından udûlden Mehmed Bey b. Lütfi el-cündi ve Receb Bey b. Musa el-cündi nâm kimseler emâcid-i e'âlî-i mükerremîn Defterdârlar –ebkāhümü'llâhü ta'âlâ ilâ-yevmi'd-dîn- nezdindeki Dîvân-ı âlîde hâzırân olup , bundan akdem belde-i mezbûre kurbündeki Kazak denizinde maktûlen fevt olan Sinan Bey b. Ahmed el-cündinin terekesine vâzı'-ı yed olan mahmiye-i Kostantıniyye ve tevâbi'inde vâki' Beytülmâl emîni fahrü'l-akrân Murad Ağa b. Abdülmennan mahzarında, müteveffâ-yı mezbûrun Osman, Ali ve Zâhide nâm sigārının tesviye-i umûruna kıbel-i şer'den vesâyet-i şer'iyyesi bi-mâ hüve nehcü's-sübût şer'an sâbit olarak vesâyeten ve müteveffâ-yı mezbûrun zevce-i metrûkesi Müyesser Hatun kıbelindan da'vâ ve ve isbâta vekâleti sâbit olarak vekâleten bâ'isü'l-kitâb Halil Bey b. Abdullah'dan sâdır olan da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, sigār-ı merkūmîn, müteveffâ-yı mezbûr Sinan Bey'in sulbî evlâdıdır. Verâseti onlara ve Müyesser Hatun nâm

zevcesine münhasırdır. Onlardan gayrı vâris ve terekesine müstehak kimse ma'lûmumuz değildir. Ba'de ri'âyet-i şerâiti'l-kabûl şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olmağın mûcibiyle verâsetlerine hükmedildi.

Cerâ zâlike ve hurrire fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-ışrîn min-Recebi'l-ferd li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Es-sâbikūn

85 [15a-4] Müteveffa Mustafa b. Mehmed'in, çiftlik hissesi satışından dolayı ortağı müteveffa Mehmed Çelebi b. Mustafa'ya olan borcu hususunda vârisleri arasında ihtilaf çıktığı

Mahmiye-i Kostantıniyye mahallâtından Silivri Kapısı kurbünde İbrahim Paşa mahallesinde sâkin iken müteveffâ olan Mehmed Çelebi b. Mustafa'nın vâlidesi fahrü'l-muhadderât Fâtıma Hatun'un babası ve husûs-ı âtîye vekîli olup vekâleti nehc-i şer'î üzere sâbite olan Mustafa Çelebi b. İsa mahfil-i kazâda mezbûr Mehmed Çelebi'nin ammi oğlu olup ba'dehû müteveffâ olan Mustafa b. Mehmed nâm kimesnenin vâlidesi Mihmân Hatun tarafından husûs-ı câîye vekîl olup vekâleti nehc-i şer'î üzere sâbit olan Ali Çavuş b. Hüseyin mahzarında takrîr-i kelâm edip müteveffâ-yı mezbûr Mehmed Çelebi bundan akdem hâl-i sıhhatinde Havâss-ı Kostantıniyye kazâsı tevâbi'inden Şamlı nâm karyede vâki' ma'lûmü'l-hudûd olup merkūm Mustafa Çelebi ile ale's-seviyye müşterek mülkleri olan çiftlikde olan nısf hisse-i şâyi'asını yine hayâtında mersûm Mustafa Çelebi'ye on dokuz bin fıddî akçeye bey' edip ol dahi iştirâ eyledikden sonra fevt olup semen-i mezbûr zimmetinde kaldı idi, suâl olunmak taleb ederin dedikde gıbbe's-suâl mezkûr Ali Çavuş cevâbında fi'l-vâki' zikr olunan nısf çiftliği mesfûr Mustafa Çelebi'den müteveffâ-yı merkūm Mustafa Çelebi hâl-i hayâtında meblâğ-ı mezbûrûn dokuz bin akçeye iştirâ ve tesellüm edip lâkin zikr olunan on dokuz bin akçenin dokuz bin akçesi mukābelesinde mezbûr Mustafa Çelebi bir re's bargir ve on araba otluk verip zimmetinde on bin akçe hakkı kalmışdır dedikde sûret-i hâl gıbbe't-taleb ketb ve tahrîr olundu.

Hurrire fî-evâsıtı Recebi'l-ferd li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mevlânâ Mustafa Efendi el-kādı, İbrahim b. Mehmed, Eyüb b. Mehmed, Mehmed Kethüdâ, Osman b. Hüseyin, Hasan b. Ali, İbrahim b. Ali.

86 [15b-1] Dilâver Ağa'nın Mîr Seyfeddin'deki alacağının kefâletinden dolayı Hasan Ağa'dan tahsil olunması

Bundan akdem sadrıazam iken takdîr-i Rabbânî ile vedâ'-ı âlem-i fânî eden merhûm Dilâver Paşa'nın ağalarından olup hâlâ diyâr-ı Yemen'de olan fahrü'l-eşbâh

Dilâver Ağa b. Abdullah tarafından husûs-ı câ'il-beyâna vekîl olup hasm-ı cahid-i âti'z-zikr mahzarında vekâleti Ali Çavuş b. Abdullah ve Rüstem Çavuş b. Abdullah şehâdetleriyle sâbite olan zevcesi Âişe Hatun bt. Hudâverdi Dîvân-ı refî'ü'l-bünyân-ı sultânî –dâme medâru'l-emn ve'l-emânîde– sâbıkā haslar ağası olan Hasan Ağa b. Abdullah nâm kimesneyi mahfil-i kazâya ihzâr ve üzerine bi'l-vekâle takrîr ve da'vâ edip zevcim ve müvekkilim mezbûr Dilâver Ağa bundan akdem mahmiye-i Kostantiniyye'de Diyarbekir'de Cizre Hâkimi olan Mîr Seyfeddin b. Şeref Paşa nâm kimesneye bin üç yüz tâmmü'l-vezn guruşu ikrâz ve teslîm edip ol dahi kabz etmiş idi ba'dehû zevcim mezbûr Dilâver Ağa meblâğ-ı merkūmu taleb ve da'vaya ve kabz ve îsâle beni vekîl edip ben dahi vekâletimi şer'an isbât eylediğimden sonra meblâğ-ı merkūmu mîr-i müşârun-ileyhden bi'l-vekâle taleb ve da'vâ eylediğimde mîr-i müşârun-ileyh dahi deyn-i mezkûru i'tirâf edip edâya müte'ahhid oldukdan sonra mezkûr Hasan Ağa meblâğ-ı mezbûra tarafeynden emir ve kabûlü hâviye kefâletle kefîl olmuş idi. Kefâleti hasebiyle meblâğ-ı mersûmu merkūm Hasan Ağa'dan bi'l-vekâle taleb ederim dedikde gıbbe'l-inkâr ve akībe'l-istişhâd udûl-i Müslimînden ve sikāt-ı muvahhidînden mahmiye-i mezbûrede Ahırkapısı kurbünde sâkin Ali Çavuş b. Abdullah ve mahrûse-i Üsküdar sükkânından Dilâver Çavuş b. Abdullah li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olup istişhâd olunduklarında fi'l-vâkı' mezbûr Hasan Ağa müvekkil-i merkūm Dilâver Ağa'nın merkūm Mîr Seyfeddin zimmetinde cihet-i karzdan olan bin üç yüz kâmil guruş hakkında bizim huzûrumuzda tarafeynden emr u kabûlü hâviye kefâletle kefîl ve dâmin oldu. Biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe ri'âyeti şerâ'iti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olup mûcebiyle edâsına tenbîh olunup mâ-hüve'l-vâkı' gıbbe't-talep ketb olundu.

Tahrîren fî-evâsıtı Recebi'l-ferd li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-cüyûş es-Seyyid Mehmed Çavuş b. es-Seyyid Nasuh, Mehmed Ağa b. Abdülmennân el-cündî, Ali Çavuş b. Abdullah, Hamza Beşe b. Abdullah, Hacı Ali Çavuş [b.] Abdullah.

87 [15b-2] Mustafa Bey'in kardeşi Bâyezîd'deki alacağını getiren Zülfikar'ın Fırıncı Yani'ye emanet ettiği paranın mîrîye kaydedildiğinin anlaşıldığı

İşbu râfi'ü'l-kitâb fahrü'l-eşbâh Mustafa Bey b. Mehmed el-cündî mahfil-i kazâda habbâz tâifesinden olup mahmiye-i İstanbul'da Sofular hamamı kurbünde sâkin olan Yani v. Toloko nâm Nasrânî mahzarında takrîr-i kelâm edip vilâyet-i Rumeli'nde Delvine nâm kasabada sâkin karındaşım Bâyezîd'de üç yük akçem olup meblâğ-ı mezkûru bana îsâl içün kasaba-i mesfûreden Zülfikar nâm

kimesneye teslîm edip ol dahi tesellüm ve kabz eyledikden sonra târîh-i kitâbdan dört ay mukaddem mahmiye-i mezbûrede mezkûr Yani'nin fırınına gelip mariz ve sâhibü'l-firâş olıcak mahzar-ı müslimînde işbu mevcûd olan dört beyaz bez kese içinde olan üç yük akçeyi kasaba-i mersûmede sâkin Bâyezid b. Mehmed karındaşı Mustafa Bey'e îsâl içün bana teslîm etmiş idi deyü vasiyyet edip meblâğ-ı mezbûru mezkûr Yani'de emânet vaz' etmiş imiş suâl olunmak taleb ederiz dedikde gıbbe'ş-suâl mezbûr Yani cevâbında fi'l-hakīka hâl zikr olunan minvâl üzere olup meblâğ-ı mezkûru bana huzûr-ı müslimînde teslîm eyledi idi lâkin mezbûr Zülfikar fevt oldukda hâlâ vezâretle başdefterdâr olan düstûr-ı mükerrem Abdulbâki Paşa hazretleri ve yeniçeri kethüdâsı olan ağa hazretleri taraflarından adamlar gelip cânib-i mîrîye âid olmuşdur deyü yedimden alıp kabz eylediler dedikde vâkı' hâl hıfz-ı makāl içün ketb ü tahrîr olundu.

Hurrire fi'l-yevmi'ş-sâmin min-şehri Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Efendi b. Zeynelabidin el-müderris, Ahmed Efendi b. Ahmed el-müderris, Mehmed b. Mustafa, İskender b. Abdullah, Hacı Mehmed b. İsa.

88 [15b-3, Arapça] Mustafa Çelebi b. Ahmed'in verâsetinin oğlu, karısı ve annesine ait olduğu

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ü tahrîri iltimâs olunmağın mevlânâ Ahmed Efendi b. Mehmed, Mekke-i mükerreme kazâsından munfasıl, kıdvetü'l-ulemâi'l-kirâm umdetü'l-fudalâi'l-fihâm Ali Efendi'nin Dârü's-saltanati's-seniyye mahmiye-i Kostantıniyye mahallâtından Kirmasti mahallesinde kâin menziline varıp akd-i meclis-i şer'-i nebevî ettikde, hâl-i hayâtında mahmiye-i mezbûrede vâki' Zincirlikuyu mahallesinde sâkin iken bundan akdem Mekke-i mükerreme'de Hâc esnâsında vefât eden merhûm Mustafa Çelebi b. Ahmed'in verâsetinin Rukiye Hatun bt. Abdullah nâm zevcesi ile Emine Hatun bt. Mehmed nâm anasına ve Mehmed Çelebi nâm sulbî sagīr oğluna münhasır olduğu sâbit ve mütehakkık olduğunda, sagīr-i mezbûrun tesviye-i umûruna kıbel-i şer'den mansûb vasî ve müteveffâ-yı mezbûrun terekesine vesâyet-i mahkiyesi hasebiyle vâzı'-ı yed olan mûmâ-ileyh Ali Efendi mahzarında, zâtı ma'rifet-i şer'iyye ile muarrefe olan mezbûre Rukiye Hatun meclis-i şer'a hâzıra olup nâib-i mezbûrun huzûrunda tereke-i merkûmeden hissesine düşen nukūd, akār ve menkūlü ba'de'd-düyûn ve'l-vasiyye bi't-tamâm ahz ü kabz ve tesellüm ettiğini ikrâr ve i'tirâf eyledi. Vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb sagīr-i mezbûrda ve vasiyy-i mezkûrda hakkı kalmadı. Vâki' ikrâr vasiyy-i merkûm tarafından bi'l-müvâcehe tasdîk edildi. Husûs-ı mezbûru mevlânâ-yı mezbûr mahallinde ketb ü tahrîr edip meclis-i şer'a gelip alâ-vukū'ihi inhâ ve takrîr etmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketbolundu.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâhiri Receb li-sene târîhihî.

Şühûdü'l-hâl: Umdetü'l-müderrisîn İdris Efendi b. Yunus, kıdvetü'l-müderrisîn Mehmed Efendi b. Mustafa, fahrü'l-ulemâ Mustafa Efendi b. Ya'kūb el-müftî hâlâ, el-Hâc Mustafa b. el-Hâc Fethullah el-habbâz, Mustafa Bey el-cündi ve gayrühüm

89 [16a-1] Hasan Çelebi b. el-Hâc Hızır'ın Süleyman Ağa b. Hasan'a olan borcunu ödemesi

Medîne-i Gelibolu ahâlîsinden bâ'isü'l-kitâb Hasan Çelebi b. el-Hâc Hızır mahfil-i kazâda mahmiye-i Kostantiniyye ahâlîsinden Süleyman Ağa b. Hasan nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip bundan akdem vekâlet-i âmme-i mutlaka ile vekîlim olup târîh-i kitâbdan bir ay mukaddem mahmiye-i mezbûrede müteveffâ olan Mehmed Çelebi b. Hamdi nâm cündî hâl-i sıhhat ve hayâtında yedinde olan mâlımdan merkūm Süleyman Ağa'ya yüz otuz bin fıddî râyic fi'l-vakt akçe ikrâz ve teslîm edip ol dahi kabz etmeğin hâlâ mezbûr Mehmed Çelebi'nin vefâtından sonra târîh-i kitâbdan on gün mukaddem meblâğ-ı mezbûru mezkûrdan taleb eylediğimde fi'l-hakīka senin vekîlin olan mezbûr Mehmed Çelebi hâl-i sıhhatinde senin mâlından bana yüz otuz bin akçe ikrâz edip ben dahi kabz eyledim meblâğ-ı merkūm el-ân zimmetimde sana edâsı lâzım deynimdir deyü mahzar-ı müslimînde i'tirâf eyledi meblâğ-ı mezbûru taleb ederim dedikde gıbbe'ş-suâl merkūm Süleyman Ağa cevâb verip ben merkūm Mehmed Çelebi'den hâl-i hayâtında yüz otuz bin fıddî akçe istikrâz ve kabz eyleyip seksen bin akçesini hayâtında yine mezbûra def' u teslîm edip mâ'adâsı dahi ba'de vefâtihi vâris-i ma'rûfu olmamağın emîn-i beytü'l-mâla teslîm eyledim meblâğ-ı merkūm mezkûr Hasan Çelebi'nin mâlı olduğunu bilmem ve târîh-i kitâbdan on gün mukaddem vech-i merkūm üzere i'tirâf etmedim deyü inkâr edicek gıbbe'l-istişhâd udûl-i Müslimînden mahmiye-i mezbûrede Kovacıdede mahallesinden Mevlânâ Ahmed Efendi b. Mehmed ve Mesihpaşa mahallesinden Mevlânâ Mehmed b. Hasan liecli'ş-şehâde hâzırân olup fi'l-hakīka mezbûr Süleyman Ağa târîh-i kitâbdan on gün mukaddem bizim huzûrumuzda mezkûr Hasan Çelebi'nin vekîli olan mesfûr Mehmed Çelebi hâl-i sıhhatinde merkūm Hasan Çelebi'nin mâlından bana yüz otuz bin akçe ikrâz edip ben dahi kabz eyledim idi el-ân meblâğ-ı mezbûr zimmetimde mersûm çelebiye lâzımü'l-edâ deynimdir deyü bi tav'i'ş-sâf ikrâr ve i'tirâf eyledi bu husûsa şâhidleriz şehâdet ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de ri'âyeti şerâ'iti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olup ve merkūm Süleyman Ağa'nın kable'l-ikrâr îfâ da'vâsı mesmû'a ve makbûle olmamağın edâya tenbîh olunup mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî-evâ'ili şehri Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahr[ü]'l-kuzâti'l-İslâm Süleyman Efendi b. Receb, Mustafa Efendi

el-kādı, Mahmud Çelebi b. Ahmed, Mustafa Bey b. Ahmed, Mehmed Çelebi b. Ziya Efendi, İbrahim Efendi b. Süleyman, Ahmed Çelebi b. Mehmed, Mehmed Efendi b. Mustafa, Şaban Efendi el-kādı.

90 [16a-2] Bâli Çavuş b. Hasan'ın müteveffâ Hasan Çavuş'taki alacağının terekesinden tahsili

Mahmiye-i Kostantiniyye'de Hoca Kasım mahallesi ahâlîsinden Bâli Çavuş b. Hasan Dîvân-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-me'âlî–de– bundan akdem mahmiye-i mezbûrede Avratpazarı kurbünde Hacı Ahmed mahallesinde vefât eden Hasan Çavuş b. ( ) nâm kimesnenin eytâm-ı sıgārının vasiyy-i muhtârı olan Mehmed Beşe b. Abdullah nâm yeniçeriyi mahfil-i kazâya ihzâr ve üzerine takrîr-i da'vâ edip târîh-i kitâbdan iki yıl bir ay mukaddem Rumeli'nde Avlonya sancağında Arnavud Belgradı nâm kasabada mezbûr Hasan Çavuş'a mâlımdan yüz kâmil guruş ikrâz ve teslîm edip ol dahi istikrâz ve kabz edip zimmetinde iken fevt olmağla zimmetinde kalmışdır. Vasiyy-i mezbûrun yedinde mahfûz olan muhallefâtından meblâğ-ı merkūmu taleb ederim gıbbe'l-inkâr ve akībe'l-istişhâd udûl-i Müslimînden mahmiye-i İstanbul'da sâkin umdetü'l-kuzât Mevlânâ Mehmed Efendi b. Ali ve yeni odalarda on üçüncü sekbânlardan Mehmed Beşe b. Abdullah nâm râcil li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olup istişhâd olunduklarında fi'l-vâkı' müdde'î-i mezbûr Bâli Çavuş iki yıl bir ay mukaddem kasaba-i merkūmede müteveffâ-yı mezbûr Hasan Çavuş hâl-i sıhhatinde bizim huzûrumuzda yüz kâmil guruş ikrâz ve teslîm edip ol dahi istikrâz ve kabz eyledi meblâğ-ı merkūm, fevt olmağla zimmetinde kalıp terekesinden lâzımü'l-edâ deynidir bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe ri'âyeti şerâ'iti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olup ba'dehû müdde'î-i mezbûr meblâğ-ı mezkûru küllen veya ba'zan müteveffâ-yı mezbûrdan veya vekîli veya mersûlü yedinden alıp kabz etmediğine ve hîbe etmediğine ve bi'l-cümle ve hakk-ı ibrâdan bir vechile zimmetini ibrâ etmediğine yemîn billahi'l-aliyyi'l-a'lâ etmeğin terekesinden edâ olunmağa tenbîh olundu.

Hurrire fî-evâsıtı şehri Recebi'l-mürecceb li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Beşe b. Hüsrev seroda, Ali b. Mehmed, Mehmed b. İbrahim el-müezzin, Osman Çelebi b. ( ) el-müezzin, el-Hâc Behram b. Abdullah ve gayruhüm.

91 [16b-1] Bâli Çavuş b. Hasan'ın müteveffâ Hasan Çavuş'taki alacağının terekesinden ödendiği

Mahmiye-i Kostantiniyye'de Mahmudpaşa kurbünde vâkı' Hoca Kasım mahallesi sâkinlerinden fahrü'l-cüyûş Bâli Çavuş b. Hasan mahfil-i kazâda bundan

akdem mahmiye-i mezbûrede Avratpazarı kurbünde Hacı Ahmed mahallesinde müteveffâ olan Hasan Çavuş b. ( ) nâm kimesnenin Mehmed nâm sulbî sagīr oğlunun vasiyy-i muhtârı olan bâʿisü'l-kitâb Mehmed Beşe b. Hasan er-râcil mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip müteveffâ-yı mesfûr zimmetinde cihet-i karzdan yüz aded riyâl guruş hakkım olup fevt olmağla zimmetinde kalmağın hâlâ Dîvân-ı hümâyûnda meblâğ-ı mezbûru vasiyy-i mezkûr muvâcehesinde daʿvâ ve taleb eylediğimde şuhûd-ı udûlle isbât edip terekesinden edâya hükm ve tenbîh olunmuş idi zikr olunan yüz kâmil guruşu bi't-tamâm vasiyy-i mezbûr Mehmed Beşe yedinden alıp kabz eyledim min-baʿd müteveffâ-yı mesfûrda bir akçe ve bir habbe hakkım kalmadı dedikde gıbbe't-tasdîk vicâhen mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis min-şehri Şaʿbâni'l-muʿazzam li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-emâcid Ahmed Efendi el-muhâsebeci-i Evkāfi'l-harameyn, Ahmed Beşe b. Hüsrev seroda, Mehmed Çelebi b. İbrahim el-müezzin, Osman Çelebi el-müezzin, Mehmed Ağa eş-şehîr Bîcan Alimzâde, Yahya b. Mehmed, Hasan b. Murad er-râcil, Hacı Behram b. Abdullah, Sefer Bey b. İbrahim el-cündî, Yusuf b. Abdullah, Mehmed b. Ramazan er-râcil ve gayruhüm.

92 [16b-2] El-Hâc Abbas b. İbrahim'in müteveffâ Zağralı Ali Efendi b. Sinan'daki alacağının terekesinden köle takas edilerek ödendiği

Müşeyyid-i deʿâʿim-i islâm olan kuzât-ı asâkir-i nusret-encâm muhzırlarından el-Hâc Abbas b. İbrahim mahfil-i şerʿ-i kavîmde kuzât-ı müteşerriʿîn zümresinden olup bundan akdem müteveffâ olan merhûm Zağralı Ali Efendi b. Sinan'ın eytâm-ı sıgārının vasiyy-i şerʿîsi olup vech-i şerʿî üzere vesâyeti sâbite olan bâʿisü'l-kitâb İbrahim Bey b. Abdullah nâm cündî mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip bundan esbak müşârun-ileyh Ali Efendi zimmetinde cihet-i karzdan on altı bin fıddî akçe hakkım olup meblâğ-ı mezbûr zimmetinde kalıp baʿde vefâtihî şerʿle isbât edip muhallefâtından edâ olunmak lâzım gelicek mezkûr İbrahim Bey dahi müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden Hırvatiyyü'l-asl Dilâver b. Abdullah nâm abd-i memlûkünü on altı bin fıddî akçeye bana beyʿ ve teslîm edip ben dahi iştirâ ve kabûl ve kabz edip semenini zikr olunan on altı bin akçe hakkıma mukāssa eyledim baʿde'l-yevm müşârun-ileyh Ali Efendi'nin zimmetinde bir akçe ve bir habbe hakkım kalmadı dedikde gıbbe't-tasdîk ve't-taleb mâ vakaʿa ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-evâʿili Şaʿbâni'l-muʿazzam li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Umdetü kuzâti'l-İslâm Mevlânâ Ali Efendi b. Mehmed eş-şehîr bi-hatibzâde, zahrü'l-vülât Mevlânâ Mustafa Efendi eş-şehîr bi-Kurtzâde?,

fahrü'l-kuzât Mevlânâ İbrahim Efendi b. Abdülmennân, fahrü'l-müderrisîn Mevlânâ İbrahim Efendi, zahrü'l-müderrisîn Mevlânâ Ahmed Efendi eş-şehîr Hatibzâde, el-Hâc Mahmud b. el-Hâc Süleyman, Mustafa b. Abdullah, ve gayruhüm.

93 [16b-3] Es-Seyyid Oruç b. es-Seyyid Ali'nin Muradcan v. Ahican ve ortaklarındaki alacaklarının kefâletinden dolayı Emircan v. Yakob'dan tahsil olunması

Mahrûse-i Âmid sükkânından işbu bâisü'l-kitâb es-Seyyid Oruç b. es-Seyyid Ali mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkīrde Emircan v. Yakob nâm Ermeni mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip bundan akdem mahrûse-i mezbûrede darbhâne emîni olan Muradcan v. Ahican ve şerîkleri Şirin Abdullah ve Safer v. Ruham zimmetlerinde deyn-i şer'îden iştirâki's-seviy üzere altmış bin akçe hakkım olup meblağ-ı merkūmu bin otuz iki senesi şehri Ramazânı'nda altı ay tamâmına te'cîl eylediğimizden sonra meblağ-ı müeccel-i mezbûr mezkûr Emircan tarafeynden emir ve kabûlü hâviye kefâletle kefîl oldu idi kefâleti hasebiyle meblâğ-ı mezbûru taleb ederim dedikde gıbbe's-suâl merkūm Emircan inkâr edip müdde'î-i mezkûrdan da'vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda udûl-i Müslimînden mahrûse-i Kostantiniyye'de Karagümrük kurbünde Acıçeşme mahallesi ahâlîsinden el-Hâc Ramazan b. Abdullah ve Aksaray kurbünde Kazgancı Sadi mahallesinden el-Hâc Mustafa b. Mehmed ve Hüseyin Beşe b. Keyvan li-ecli'ş-şehâde hâzırûn olup fi'l-vâkı' mezbûr Emircan mezkûr es-Seyyid Oruc'un, merkūmûn Şirin ve Muradcan ve Sefer zimmetlerinde deyn-i şer'îden olan altmış bin akçe hakkını vech-i mezbûr üzere te'cîl olundukdan sonra tarafeynden emr u kabûlü hâviye kefâletle kefîl oldu. [Biz] bu husûsa şahidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın edâsına tenbîh olundu mâ vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-evâ'ili şehri Recebi'l-ferd li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Ahmed Efendi b. es-Seyyid Hasan, es-Seyyid Hasan b. es-Seyyid Osman, el-Hâc Mahmud b. el-Hâc Abdullah, el-Hâc Derviş b. Abdullah, el-Hâc Mehmed el-muhzır ve gayruhüm.

94 [17a-1] Şeyh Şucaoğlu Musa Efendi'nin vakıf menzilini Kadızâde Şeyh Mehmed Efendi'ye, sonra da ulemaya vakfetmesi

Hamd ü sipâs ve şükr-i bedî'u'l-esâs ol vâkıf-ı umûr ve Razzâk-ı cumhûr cenâbına mu'în ve maksûrdur ki; Bânî-i binâ-yı âlem ve Mâlik-i rikâb-ı benî Âdem'dir. Ve salâtü ve selâm ol seyyid-i enâm ve sened-i havâs ve avâm habîb-i ekrem sallallâhu aleyhi ve sellem hazretlerinin merkad-i münevver ve meşhed-i mutahharına ihdâ olunur ki; şefî'-i usât-ı ümmet ve kıble-i erbâb-ı himmettir. Ve âl ve evlâd-ı

kirâm ve ashâb-ı ahbâb-ı zevi'l-ihtirâmlarının meşâhid-i aliyyelerine nisâr olunur ki; her biri mütevellî-i cihâd-ı dîn ve nâzır-ı şer'-i mübîndir. Rıdvânullâhi aleyhim ecma'în ve ba'd dâ'î-i tahrîr-i vesîka ve bâ'is-i tastîr-i varaka-i ânife budur ki; sâbıkā Anadolu kazaskeri olan a'lemü'l-ulemâ'i'l-kirâm efdalü' fuzelai zevi'l-ihtirâm hallâlü akfâli'l-müşkilât keşşâfu gavâmızi'l-mu'dilât alemü'l-ilm ve'l-hüdâ, menârü'l-fazli ve't-tukā yenbû'ü'l-mefâhir ve'l-me'âlî metbû'ü'l-ekâbir ve'l-e'âlî el-meşhûr haysü cûdihî ve keremihî fi'l-aktâr ve'l-aktâ' Mevlânâ Musa Efendi b. el-merhûm eş-Şeyh Şucâ –dâmet feza'ilühû kemâ-tâbet şemâ'ilühü– meclis-i şer'-i şerîf-i şâmihü'l-bünyân ve mahfil-i dîn-i münîf-i râsihü'l-erkânda vakf-ı âti'z-zikri tescîl için mütevellî nasb u ta'yîn eyledikleri kıdvetü'l-meşâyihi'l-vâsılîn umdetü'l-etkıyâ'i'l-kâmilîn eş-Şeyh Mehmed Efendi b. Mustafa el-ma'rûf be-kādızâde mahzarında ikrâr-ı sahîh-i şer'î ve i'tirâf-ı sarîh-i mer'î kılıp vaktâ ki; bu dâr-ı dünya bî-sebât ve bî-bekā olup na'îmi ma'raz-ı zevâlde mukīmi şeref-i irtihâlde binâsı harâb ve sâkininin âhar meskeni türâb olduğunu mülâhaza kılıp es-sadakatü fidyetün li'l-ma'âsî yevme yü'hazü'l-mücrimûn bi'n-nevâsî mefhûmu dahi ma'lûmum olup ahsen-i hasenât ve eberr-i meberrât fevâ'idi müstemirre ve avâidi müstakırre olan sadaka-i câriye olduğuna vâkıf olmağın niyet-i vâfiye ve taviyyet-i sâfiye ile mahrûse-i Kostantiniyye mahallâtından Sekbânbaşı Ya'kub Ağa mahallesinde vâkı' bir tarafı Gülbahar Hatun Vakfı'na ve bir tarafı İbrahim Beşe nâm yeniçeri mülküne ve tarafeyni tarîk-i âm ve hâssa müntehî olup arsasını mezbûre Gülbahar Hatun ve nıkzını merhûm Derviş Mehmed Efendi bana ve benden sonra evlâdıma ve evlâd-ı evlâdıma ve ba'de'l-inkırâz sulehâ-i ulemâya vakf u şart edip ber mûceb-i şart-ı vâkıf ve vâkıfe yedimde ve tasarrufumda olan menzilde izn-i hâkimü'ş-şer'le kendi nefsim içün binâ eylediğim fevkānî üç oda ve tahtânî bir hamam ve bir su kuyusu ve bir matbahın ebniye-i memlûkesini vakf-ı sahîh-i şer'î ve habs-i sarîh-i mer'î ile vakfedip şart eyledim ki: ebniye-i mezbûrede müşârun-ileyh Kadızâde Şeyh Mehmed Efendi hayâtta oldukça sâkin ve mutasarrıf olup ba'dehû benim evlâdım ve evlâd-ı evlâdım neslen ba'de neslin ve fer'an gıbbe aslin sâkin ve mutasarrıf olalar ve ba'de inkırâzi'l-evlâd iyâzen bi hâlikı'l-ibâd meşâyih-i Nakşibendiye'den re'y-i hâkim ile bir recül-i sâlih ve âlim sâkin ve mutasarrıf ola eğer bulunmaz ise mutlaka fukarâ-yı müslimînden biri sâkin ve mutasarrıf ola vakf-ı mezkûrun tevliyeti sâkin olanlara meşrût olup ve her kim sâkin olursa ta'mîr ve meremmet eyleye ve ebniye-i mezbûreyi mütevellî nasb eylediğim müşârun-ileyh Şeyh Mehmed Efendi'ye teslîm eyledim ol dahi vakfiyyet üzere kabz ve tesellüm eyledi dedikde vâkıf-ı müşârun-ileyhimânın kelimât-ı meşrûhalarında müşârun-ileyh Mehmed Efendi dahi bi'l-müvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkīk ettikden sonra vâkıf-ı kesîrü'l-avârif mütevellî-i müşârun-ileyh muvâcehesinde takrîr-i da'vâ edip arsa-i mevkūfe üzerinde olan binâ cihet-i uhrâya vakf olunsa vakfı sahîh olmayıp vakf-ı mersûmdan rücû' câiz ve meşrû' olmağın rücû' eyledim mütevellî-i müşârun-ileyhe kasr-ı yed

ettirilmek taleb ederin dedikde mütevellî-i müşârun-ileyh dahi cevâb-ı savâb ve hitâb-ı müstetâb edip eğerçi ba'zı meşâyih-i kirâm katında hâl zikr olunan minvâl üzeredir lâkin ba'zı meşâyih-i kirâm bu cihet içün vakf olan arsa üzerine olan binâ cihet-i uhrâya vakf olunsa eyleyenin mutlaka hayrda ittihâdına nazar edip cevâzına câhib olmuşlardır onların re'y-i şerîfi üzere sahîh ve câizdir deyü redden imtinâ' ve husûmet ve nizâ' edip muvakkı'-ı sadr-ı kitâb huzûrunda müterâfi'an ve fasl ve hükme tâlibân olduklarında hâkim-i müşârun-ileyh dahi nazaran li'l-vakf alâ-re'yi men yerâhu mine'l-eimmeti ve ulemâ'i'l-emr evvelen vakf-ı mezbûrun sıhhatine ve sâniyen lüzûmuna hükmedip min-ba'd vakf-ı merkūm vakf-ı sahîh-i lâzım ve habs-i sarîh-i mütehattim olup nakz ve tahvîli muhâl ve tağyîr ve tebdîli adîmü'l-ihtimâl oldu.

Tahrîren fî-evâhir-i Recebi'l-mücerreb li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-ulemâ'i'l-kirâm Sıdkı Efendi b. el-merhûm İbrahim Efendi, fahrü'l-müderrisîn mevlânâ Abdullah Efendi b. Mustafa, fahrü's-sâdâti'l-kirâm es-Seyyid Ahmed Efendi b. es-Seyyid İvaz el-müderris, zahrü'l-müderrisîn mevlânâ Ahmed Efendi b. el-ma'rûf Bağdâdîzâde el-Bursevî, es-Seyyid Mehmed b. es-Seyyid Mustafa el-müderris, Mustafa Efendi b. Mehmed el-müderris, Mehmed Efendi b. Ali, el-müderris, Derviş Mehmed Efendi b. Mustafa el-kādı, Bîruz Ağa b. Abdullah el-müteferrika, Mehmed Beşe b. Derviş er-râcil, Mehmed Bey b. Sinan el-bevvâb ve gayruhüm.

95 [17b-1, Arapça] Mustafa Çelebi b. Ahmed'in verâsetinin oğlu, karısı ve annesine ait olduğu

Mükerrer kayd olunmuşdur, sahîhi yukarıdadır.

<<Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ü tahrîri iltimâs olunmağın mevlânâ Ahmed Efendi b. Mehmed şer'-i hatîr kıbelinden irsâl olunduğunda, bundan akdem Mekke-i mükerreme'de Hâc esnâsında vefât eden merhûm Mustafa Çelebi b. Ahmed'in verâsetinin Rukiye Hatun bt. Abdullah nâm zevcesi ile Emine Hatun bt. Mehmed nâm anasına ve Mehmed Çelebi nâm sulbî sagīr oğluna münhasır olduğu sâbit ve mütehakkık olduğunda, sagīr-i mezbûrun tesviye-i umûruna kıbel-i şer'den mansûb vasî ve müteveffâ-yı mezbûrun terekesine vesâyet-i mahkiyesi hasebiyle vâzı'-ı yed olan mûmâ-ileyh Ali Efendi mahzarında, zâtı ma'rifet-i şer'iyye ile muarrefe olan mezbûre Rukiye Hatun meclis-i şer'a hâzıra olup nâib-i mezbûrun huzûrunda tereke-i merkūmeden hissesine düşen nukūd, akār ve menkūlü ba'de'd-düyûn ve'l-vasiyye bi't-tamâm ahz ü kabz ve tesellüm ettiğini ikrâr ve i'tirâf eyledi. Vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb sagīr-i mezbûrda ve vasiyy-i mezkûrda hakkı kalmadı. Vâki' ikrâr vasiyy-i merkūm tarafından vicâhen ve şifâhen tasdîk edildi. Husûs-ı mezbûru mevlânâ-yı mezbûr

mahallinde ketb ü tahrîr edip meclis-i şer'a gelip alâ-vukū'ihi inhâ ve takrîr etmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketbolundu.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâhiri Receb li-sene târîhihî.

Şühûdü'l-hâl: Umdetü'l-müderrisîn İdris Efendi b. Yunus, kıdvetü'l-müderrisîn Mehmed Efendi b. Mustafa, fahrü'l-ulemâ Mustafa Efendi b. Ya'kūb el-müftî hâlâ, el-Hâc Mustafa b. el-Hâc Fethullah el-habbâz, Mustafa Bey el-cündi ve gayrühüm>>

96 [17b-2, Arapça] Hasan b. Derviş'in alacakları konusunda Bali Beşe'yi vekil ettiği

Zahrü'l-kuzât mevlânâ Mehmed Efendi b. İsa ve Hacı Çavuş b. Mustafa nâm kimseler meclis-i şer'-i şerîfe hâzırân olup fahrü'l-vülât mevlânâ Abdülkādir Efendi b. Hüseyin nâm hasm-ı şer'î-i câhid mahzarında, Bâli Beşe b. Murad er-râcil nâm kimseden sâdır olan da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, hâlâ vilâyet-i Rumeli-i ma'mûrede Ohri livâsında vâki' Mat kasabası mahallâtından Mâbeyn mahallesinde sâkin olan Hasan b. Derviş nâm kimse mezbûr Bâli Beşe'yi merkūm Abdülkādir Efendi'nin zimmetinde deyn-i şer'î cihetinden bulunan râyicü'l-vakt dokuz bin akçe hakkını taleb, kabz ve kendisine îsâle ve zabt ve îsâl için hükkâm-ı zevi'l-efdâl indinde murâfa'aya vekîl ve nefsine nâib-i menâb kıldı. Bâli Beşe el-mezbûr dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl etti. Ba'de ri'âyet-i şerâiti'l-kabûl şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olmağın mâ-vaka'a bi't-taleb kaydolundu.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâili Şa'bân.

Şühûdü'l-hâl: Fahrü'l-müderrisîn mevlânâ Ahmed Efendi b. Mehmed, Mehmed Bey b. Mustafa, Hasan b. Abdullah, el-Hâc Mahmud b. el-Hâc Süleyman, el-Hâc Abbas b. İbrahim

97 [17b-3] Bursa'daki Sultan Yıldırım Bâyezid Han Evkafı'nın sâbık mütevellîsi Ali Ağa b. Abdülmennân'ın vakıf adına el-Hâc Bostan b. Habib'den aldığı erzâkın bedelinden kalan meblağı ödemesi

Mahmiye-i Bursa sükkânından el-Hâc Bostan b. Habib nâm bevvâb-ı Sultânî tarafından husûs-ı âti'z-zikre vekîl olup vech-i şer'î üzere vekâleti sâbite olan sulbî oğlu bâ'isü'l-kitâb İbrahim Bey nâm râcil mahfil-i şer'-i mutahharada mahmiye-i merkūmede âsûde olan merhûm-ı mağfiret-nişân Sultan Yıldırım Bâyezid Hân tâbe serâhu hazretlerinin imâret-i âmireleri evkāfına sâbıkā mütevellî olan zahrü'l-akrân Ali Ağa b. Abdülmennân nâm zevvâk-ı Sultânî mahzarında bi'l-vekâle takrîr-i kelâm edip müşârun-ileyh Ali Ağa bin yirmi üç senesi Saferü'l-muzafferi'nin

gurresinde vakf-ı mezbûra mütevellî olup târih-i mezbûrdan bin yirmi dört senesi Muharremü'l-harâmı'nın nihâyetine gelince babam mezbûr el-Hâc Bostan'dan imâret-i merkūme içün bi'd-defe'ât elli beş bin akçelik bal ve yağ ve pirinç ve ba'zı zehâ'ir iştirâ edip semeni olan meblâğ-ı mezbûrun otuz bin akçesini edâ edip yirmi beş bin akçesi kalmış idi bi'l-vekâle taleb ederin dedikde gıbbe'ş-suâl mezbûr Ali Ağa cevâbında fi'l-vâkı' hâl zikr olunan minvâl üzere olmuşdur. Meblağ-ı bâkī yirmi beş bin akçe taraf-ı vakıfdadır ve taraf-ı vakıfda olduğuna yedimde mumza ve mahtûm muhâsebe defteri vardır deyü yedinde olan muhâsebe defterini ibrâz edicek nazar olunup fi'l-hakīka mazmûnu takrîrine mutâbık ve muvâfık bulunmağın sûret-i hâl hıfz-ı makāl içün tahrîr olundu.

Hurrire fî-evâ'ili Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-müderrisîn Mevlânâ Ahmed Efendi b. Mehmed, Mehmed b. Mustafa, Hasan b. Abdullah, Hüseyin b. Mehmed ve muharriri'l-hurûf Abacızâde Ahmed b. Zeynelabidîn

98 [17b-4] Belkıs bt. Mehmed'in boşandığı kocası Mehmed b. Hacı tarafından gasbedilen Rus kölesini hîbe etmediği

Mahrûse-i İstanbul'da Yedikule'de Mirahur mahallesinde sâkin Belkıs bt. Mehmed nâm hatun mahfil-i şer'-i hatîrde zevc-i mutallakı Mehmed b. Hacı nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ edip mezbûr mukaddemâ zevcim olmağın dokuz bin akçe kıymetli Rusiyyü'l-asl Payidar bt. Abdullah nâm câriye-i memlûkemi mülkümden ahz u gasb eyledi idi suâl olunmak taleb ederin dedikde gıbbe'ş-suâl mezbûr Mehmed dahi cevâb verip zikr olunan câriye fi'l-vâkı' mezbûrenin mülkü olup lâkin mezkûreyi tezevvüc eylediğim zamanda leyle-i zifâfda câriye-i merkūmeyi bana hibe-i sahîha-i tâm ile hîbe ve temlik edip ben dahi kabz ve ittihâb etmiş idim mülk-i mevhûbum olmağla ben dahi âhara bey' eyledim deyicek mezbûre Belkıs vech-i muharrer üzere hîbe ve temlik eylediğini inkâr edip merkūm Mehmed'den beyyine taleb olunup sûret-i hâl gıbbe't-taleb ve'l-ketb olundu.

Hurrire fî-şehri Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Yahya Ağa b. Mehmed, Mustafa Bey b. Çorbacızâde, Mehmed Çelebi b. Kapıcızâde, Receb b. Musa, Kurd Bey ve gayruhüm.

99 [18a-1] Abdurrahman Efendi b. Hüsameddin Efendi'nin Edirne Nâibi iken Memi Ağa b. Abdullah'dan rüşvet yoluyla aldığı parayı ödemesi

Dergâh-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-me'âlî– müteferrikalarından fahrü'l-emâcid Memi Ağa b. Abdullah meclis-i şer'-i hatîrde fahrü'l-müderrisîn mevlânâ Abdurrahman Efendi b. Hüsameddin Efendi mahzarında üzerine da'vâ edip ben bin

otuz üç senesinde mahmiye-i Edirne kazâsında sâkin olmağla keferenin cizyelerini cem‘ u tahsîle me‘mûr olup taraf-ı saltanattan emr-i şerîf-i vâcibü’l-ittibâ‘la vardığımda mûmâ-ileyh Abdurrahman Efendi mahmiye-i Edirne’de nâibü’ş-şer‘ bulunup yedimde olan emr-i şerîf mûcebince zikr olunan cizyeyi tahsîl ettirmek içün bi tarîki’r-rüşve benden yirmi bin nakd fıddî akçemi aldı meblâğ-ı mezbûrun şer‘an reddi vâcib olmağın taleb ederim dedikde gıbbe’s-suâl mûmâ-ileyh Abdurrahman Efendi cevâbında fi’l-vâkı‘ hâl zikr olunan minvâl üzere olup lâkin mezbûrun yedinden ancak bi tarîki’r-rüşve on beş bin akçe aldım ziyâde almadım deyü ziyâdesini inkâr edicek müdde‘î-i mersûmdan ziyâdesine beyyine taleb olundukda ikāmet-i beyyine içün istimhâl etmeğin mehl-i şer‘î ile imhâl olunup mûmâ-ileyh Abdurrahman Efendi’nin ikrârı mûcebince bi gayr-i vech-i şer‘î aldığı meblâğ-ı mezkûr on beş bin akçeyi red etmeğe tenbîh olunup mâ-vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî-evâhir-i Şa‘bâni’l-mu‘azzam li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl: Hüseyin Bey b. Sefer el-cündî, Mehmed Bey b. Sefer el-cündî, Ahmed Ağa b. reîs-i muhzır, Yunus b. Hasan el-muhzır, Mehmed b. Mustafa ve gayruhüm.

100 [18a-2] Müteveffâ Sinan Efendi’nin Kayseri kadısı iken Ramazan Beşe b. Abdullah’a işletmek üzere kırk bin akçe para ile sekiz bin akçe kıymetinde bir aded katır verdiğinin şahidlerin ikrârıyla tesbit olunduğu

Bundan akdem Trablus kādısı olup ba‘dehû mahmiye-i Bursa’da müteveffâ olan merhûm Sinan Efendi’nin [verâseti] sulbî oğlu umdetü’l-müderrisîn mevlânâ Abdulbâki Çelebi’ye ve diğer sagīr oğlu Abdullah Çelebi’ye ve sulbiye kebîre kızı Havva Hatun’a münhasıra olduğu zâhir ve mütekarrir oldukdan sonra mezbûr Abdulbâki Çelebi kendi tarafından asâleten ve sagīr-i mezbûr Abdullah Çelebi’nin vasiyy-i şer‘îsi olmağla sagīr-i mezbûr tarafından vesâyeten ve mezkûre Havva tarafından husûs-ı âtîye vekîl olup mahzar-ı hasm-ı şer‘îde bimâ hüve nehcü’s-sübût şer‘an vekâleti sâbit oldukda fahrü’l-müderrisîn mevlânâ İbrahim Efendi b. Ömer vekâleten mahfil-i şer‘-i hatîrde işbu bâ‘isü’l-kitâb Ramazan Beşe b. Abdullah nâm râcil mahzarında üzerine takrîr-i da‘vâ edip târîh-i kitâbdan on dört yıl mukaddem mezbûr Sinan Efendi medîne-i Kayseriye’de kādı iken medîne-i mezbûrede mezkûr Ramazan Beşe’ye alâ-vechi’l-bidâ‘a kendi mâlından altı yüz elli aded guruş def‘ u teslîm edip ve beş bin akçe kıymetli bir siyâh erkek katır verip mezbûr dahi cümlesini ahz u kabz etmiş idi. Ba‘de vefâtihî meblâğ-ı mezbûr verese-i mezkûrîne intikāl etmeğin asâleten ve vesâyeten ve vekâleten meblâğ-ı mezbûru taleb ederiz dediklerinde gıbbe’s-suâl mezbûr Ramazan Beşe cevâbında

bundan akdem müşârun-ileyh Sinan Efendi Kayseriye kādısı iken medîne-i mezbûrede mudârebe-i şer'iyye tarîkiyle fâ'idesi beynimizde tansîf olunmak üzere bana kırk bin akçe ile sekiz bin akçe kıymetli bir siyâh erkek katır def' u teslîm edip ve kendi mâlımı dahi halt etmeğe izin verip ben dahi mezbûrun izniyle meblâğ-ı mezbûru kabz eylediğim meclisde mâlımdan yirmi dört bin akçe halt edip ve meblâğ-ı mezbûr ile mahrûse-i Haleb'e ve diyâr-ı kefereye berren ve bahren merreten ba'de uhrâ sefer etmeye izin verdikden sonra ben dahi bir def'a belde-i kefereye sefer edip geldikden sonra tekrâr yine kefereye sefer eylediğimde bi-emri'llâhi te'âlâ sefînemizi Kazak basıp zikr olunan mâl-ı mudârebeyi ve benim mâlımı gāret eylediler deyicek mezbûr Abdülkādir Çelebi ve vekîl-i mezkûr İbrahim Efendi meblâğ-ı merkūmu mudârebe-i şer'iyye tarîkiyle verildiğini ve vech-i mezkûr üzere mâlını halta ve merreten ba'de uhrâ sefere me'zûn olduğunu inkâr edicek gıbbe'l-istişhâd udûl-i Müslimînden medîne-i Ebâ Eyyûb Ensârî aleyhi rahmetü'l-Bârî'de sâkin olan Cebeci tâifesinden İsmail Beşe b. Ahmed ve İsmail Beşe b. İlyas nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olup fi'l-vâkı' bundan akdem müşârun-ileyh Sinan Efendi Kayseriye kādısı iken medîne-i mezbûrede mudârebe-i şer'iyye tarîkiyle fâidesi beynlerinde tansîf olunmak üzere mezkûr Ramazan Beşe'ye kırk bin akçe ile sekiz bin akçe kıymetli bir siyâh erkek katır def' u teslîm edip ve kendi mâlını halt etmeğe izin verip mezbûr Ramazan Beşe dahi mezkûrun izniyle meblâğ-ı mezbûru kabz eylediği meclisde mâlından yirmi dört bin akçe halt edip ve meblâğ-ı mezbûr ile mahrûse-i Haleb'e ve diyâr-ı kefereye berren ve bahren merreten ba'de uhrâ sefer etmeğe izin verdi idi bu husûsa şahidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe ri'âyeti şerâ'iti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi'l-yevmi't-tâsi' Şa'bâni'l-mu'azzam.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-müderrisîn Mevlânâ Mahmud Efendi b. Hamza, Mevlânâ İbrahim Efendi b. Hasan b. Said, Mevlânâ Bâli Efendi b. ehl-i îmân el-müsta'id, Mehmed b. Hüseyin, Mehmed b. Mustafa, Piyâle b. Abdullah, zahrü'l-akrân Ahmed Ağa reîsü'l-muhzırîn, el-Hâc Mahmud b. Abdullah el-muhzır, ve gayruhüm mine'l-huzzâr.

101 [18b-1] Vefât eden Bağdâdî Mehmed Çavuş'un vârisleri arasında hisse satışının gerçekleştirildiği

Bundan akdem mahmiye-i Kostantiniyye'de Emin Bey mahallesi sükkânından olup âti'z-zikr menzilin mâliki olan Bağdâdî Mehmed Çavuş müteveffâ oldukda verâseti sulbî oğulları Ömer Ağa ve Ali'ye ve sulbiye kızları Rukiye ve Hatice ve Fâtıma ve Âişe'ye münhasıra olup kable'l-kısme mezbûre Rukiye dahi müteveffât olup verâseti vâlidesi Nazenin bt. Abdullah'a ve li-ebeveyn karındaşı mezbûr Ömer

Ağa'ya münhasıra olup kable'l-kısme mezbûr Ali dahi müteveffâ olup verâseti vâlidesi Saliha bt. Abdullah'a ve li-ebeveyn kız karındaşı mezbûre Hatice'ye ve li-üm karındaşı Ahmed'e ve li-üm kız karındaşı Kaya'ya münhasıra olup kable'l-kısme mezbûre Hatice dahi müteveffât olup verâseti vâlidesi mezbûre Saliha'ya ve li-eb karındaşı Ahmed'e ve li-üm kız karındaşı Kaya'ya ve li-eb karındaşı mezbûr Ahmed Ağa'ya ve li-eb kız karındaşları mezbûretân Âişe ve Fâtıma'ya münhasıra olup kable'l-kısme mezbûre Fâtıma dahi müteveffât olup verâseti vâlidesi Zibâ'ya ve li-ebeveyn kız karındaşı mezbûre Âişe'ye ve li-eb karındaşı mezbûr Ömer Ağa'ya münhasıra olup kable'l-kısme mezbûr Ahmed dahi müteveffâ olup verâseti vâlidesi mezbûre Saliha'ya ve li-ebeveyn kız karındaşı mezbûre Kaya'ya ve li-eb karındaşı Pîrî'ye ve li-eb kız karındaşı Şemsi'ye münhasıra olup kable'l-kısme mezbûre Kaya dahi müteveffât olup verâseti vâlidesi mezbûre Saliha'ya ve li-üm karındaşı Mustafa'ya ve li-eb karındaşı Pîrî'ye ve li-eb kız karındaşı Şemsi'ye münhasıra olup kable'l-kısme mezbûr Mustafa dahi müteveffâ olup verâseti vâlidesi mezbûre Saliha'ya ve babası Üveys nâm kimesneye münhasıra olup kable'l-kısme mezbûre Nazenin dahi müteveffât olup verâseti zevci Faik Çavuş'a ve oğlu mezbûr Ömer Ağa'ya münhasıra olup kable'l-kısme mezbûre Ziba dahi müteveffât olup verâseti zevci mezbûr Faik Çavuş'a ve sadriye kızı mezbûre Âişe'ye münhasıra olmağla ve zikri ca'î olan menzil ile'l-ân beyne'l-verese taksîm olunmamağla bi tarîki'l-münâsahati'ş-şer'iyye altı bin dokuz yüz on ikiden tashîh-i mes'ele olunup altı bin dokuz yüz on iki sehimden üç bin üç yüz kırk sekiz sehmi mezbûr Ömer Ağa'ya ve bin yedi yüz elli beş sehmi merkūme Âişe'ye ve sekiz yüz altmış dört sehmi mezbûre Saliha'ya ve beş yüz on iki sehmi mezbûr Pîrî'ye ve iki yüz elli altı sehmi mezbûr Şemsi'ye ve doksan altı sehmi merkūm Üveys'e ve seksen bir sehmi mezbûr Faik Çavuş'a intikāl eylediği hâkim-i muvakkı'u'l-kitâb huzûrunda zâhir ve mütebeyyin ve mütehakkık ve müte'ayyin oldukdan sonra mezbûr Pîrî tarafından hisse-i ma'hûdesini bey'a ve semenini kabza vekîl olup vekâleti Abdülbasîr b. Mustafa ve Ali Bey b. Nurullah şehâdetleriyle mahfil-i hasmda sâbite olan fahrü'l-müderrisîn mevlânâ Süleyman Efendi b. Şeyh Mehmed mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkīrde bâ'isü'l-kitâb mezbûr Ömer Ağa muvâcehesinde bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip sadr-ı sahîfede mastûr olduğu üzere müteveffâ-yı mezbûr Bağdâdî Mehmed Çavuş'un terekesinden olup mahalle-i mezkûrede vâkı' tarafeyni Himmet Çavuş mülkü ile Hocazâde demekle ma'rûf kimesne mülküne ve tarafeyn-i âhareyni tarîk-i âmma müntehî ve muhavvata'a-i hâriciyyesi dokuz beyt-i ulvîyi ve bir ahırı ve bir beyt-i süflâyı ve mahzeni ve su kuyusunu ve kenîfi ve cüneyneyi muhtevî ve muhavvata'a-i dâhiliyyesi dört beyt-i süflâyı ve üç beyt-i ulvîyi ve matbahı ve hamamı ve kilârı ve kenîfi müştemil olan menzilden münâsaha-i ma'hûde mûcebince altı bin dokuz yüz on iki sehimden müvekkil-i mezbûrînin beş yüz on iki sehm hisse-i mevrûsesini vekâletim hasebiyle müşârun-ileyh Ömer Ağa'ya bey'-i bâtt-ı kat'î ile kırk bin fıddî akçeye bey'

edip kabz-ı semen ve teslîm-i semen eyledim dedikde gıbbe't-tasdîk ve't-taleb mâ vaka'a ketb olundu.

Hurrire fî-evâhiri Şa'bâni'l-mu'azzam [sene selâse ve selâsîn ve elf]

Şuhûdü'l-hâl: Umdetü erbâbi't-tahrîr ve'l-kalem Kurd Efendi kâtib-i Dîvân-ı hümâyûn, zahrü'l-cüyûş ve'l-cünûd Faik Çavuş b. Abdülvedud, zahrü'l-müderrisîn Mevlânâ Ahmed Efendi eş-şehîr Asîrzâde Efendi el-Burûsî, zahrü'l-akrân Süleyman Bey b. Nurullah el-bevvâb, zahrü'l-cüyûş İsmail Çavuş b. Nimet, el-Hâc Ahmed b. el-Hâc Sefer, Ali Bey b. Nurullah, Ömer b. el-Hâc Ahmed, Süleyman b. Mustafa, Abdi b. Veli, el-Hâc Hasan b. Hüseyin, zahrü'l-kuzât Ahmed Ağa reîsü'l-muhzır, ve gayruhüm.

102 [18b-2, Arapça] Hâkimin iki küçüğe annelerini vasi tayin ettiği

Hâkim, Hadice Hatun bt. Şa'bân'ı, bundan akdem fevt olan kocası Ali Bey'den olma Eyüb ve Afîfe nâm sagīreynine, mezbûr babalarından kendilerine intikāl eden emvâlin zabtı için vasî nasbetti. O dahi vesâyet-i merkūmeyi kabûl etti.

Fî-evâhiri şehri Şa'bân sene.

Şühûdü'l-hâl: Çelebi Mehmed Bey b. İbrahim, Hasan b. Hüseyin, Mustafa b. Mehmed, Sefer Bey b. Mehmed

103 [19a-1] Mustafa Efendi b. Müstedam Ağa'nın menzilini vakfettiği

Hamd-i mü'ebbed ve şükr-i muhalled ol mâlik-i mülk-i câvidân vâkıf-ı esrâr-ı ins ü cân celle sultânuhû ve âmme ihsânuhû hazretlerinin dergâh-ı akdes ve bârgâh-ı mukaddeslerine ref' olunur ki; cümle-i kâ'inâtı bî-halel ve bî-kusur ve hıtta-i arz-ı hâliyeyi vücûd-ı pür-cûd-ı insan ile müşerref ve ma'mûr eyledi ve dürer-i salât ü selâm-ı huceste-nizâm ol medîne-i ilm ü hilm ve temkîn-i gencîne-i vahy-i Rabbi'l-âlemîn Hazret-i Muhammed Mustafa aleyhi mine's-salâti etyâbihâ ve ezkâhâ hazretlerinin ravza-i münîre ve hazîre-i hatîrelerine nisâr olunur ki; sâlik-i râh-ı hidâyet olan ümmet-i âlî-nehmeti sırât-ı müstakīme delâlet edip dâr-ı na'îme da'vet eyledi ve cemî' âl ü ashâb ve evlâd u ahbâblarının ervâh-ı tayyibelerine îsâr olunur ki, her biri nâzır-ı medîne-i dîn ve nizâm-ı şer'-i mübîn idiler. Rıdvânullâhi te'âlâ aleyhim ecma'în ve ba'd işbu kitâb-ı hâlî ani'l-irtiyâbı ketb ve tahrîre dâ'î-i âdî ve bu sakk-ı ârî ani'ş-şekki tesvîd ve tasdîre ba'is ü bâdî budur ki; Sâbıkā atabe-i aliyye-i sultâniyyede silâhdârlar kâtibi olup hâlâ Dâru's-saltanati's-seniyye mahmiye-i Kostantiniyye'de Kızıltaş mahallesinde sâkin olan sâhibü'l-hayrât ve'l-hasenât tâlibü's-sadakāt ve'l-meberrât kıdvetü erbâb-ı tahrîr ve'l-kalem umdetü ashâbi't-takrîr ve'r-rakam Mustafa Efendi b. Müstedam Ağa –yessarallâhu mâ yürîdühû ve yebgī– vaktâ ki; bu dâr-ı dünya bî-sebât ve bî-bekā

olup na‘îmi ma‘raz-ı zevâlde mukīmi şeref-i irtihâlde olduğunu mülâhaza edip “es-sadakatü fidyetün li’l-me‘âsî yevme yü‘hazü’l-mücrimûn bi’n-nevâsî” mefhûmu dahi ma‘lûmu olup efdalü sadakāt ve ekmelü hasenât avâidi müstemirre ve fevâ‘idi müstekırra olan sadaka-i câriye olduğuna vâkıf olup inân-ı azîmetini semt-i inşâ ve hayrâta âtıf olmağın meclis-i şer‘-i hatîr-i lâzımü’t-tevkīrde vakf-ı âtiyyü’t-tafsîle li-ecli’t-tescîl mütevellî nasb eylediği Dergâh-ı âlî tuğcularından zahrü’l-akrân Mirza Ağa b. Burhan muvâcehesinde ikrâr-ı sahîh-i şer‘î ve i‘tirâf-ı sarîh-i mer‘î edip silk-i mülkümde münselik ve munharit ve samt-ı zabt ve tasarrufumda muntazam ve munzabıt olup mahalle-i merkūmede vâkı‘ tarafeyni Mehmed Bey b. Abdüsselâm mülküne ve tarafeyn-i âharı tarîk-i âmma müntehî olup muhavvata-i hâriciyyesi fevkānî dört oda ve tahtânî dört odayı ve bir ahırı ve iki su kuyusunu ve bir sofayı hâvî ve muhavvata-i dâhiliyyesi fevkānî üç odayı ve iki sofayı ve bir hamamı ve bir matbahı ve bir fırını ve bir mahzeni ve bir kilârı ve bir su kuyusunu ve kenîfi müştemil olan menzilimi hasbeten lillâh ve taleben li’r-rızâ vakf-ı sahîh-i mü‘ebbed ve habs-i sarîh-i muhalled ile vakfedip şart eyledim ki; menzil-i mezbûrda hayâtta oldukça ben sâkin ve mutasarrıf olup nice diler isem tasarruf edem bi-emri’llâhi’l-Meliki’l-müte‘âl dâr-ı ukbâya intikāl ve irtihâl eylediğimde menzil-i mezbûrda zevcem fahrü’l-muhadderât Âişe Hatun bt. İsfendiyar ve evlâdım ve evlâd-ı evlâdım ile ma‘an sâkine olup evlâdımdan müteveffâ olanların hissesi hayâtta olanlara intikāl ile el-iyâzen bi’llâhi te‘âlâ evlâdım ve evlâd-ı evlâdım ve evlâd-ı evlâd-ı evlâdım bi’l-külliye munkarız oldukda menzil-i mezbûrun süknâsı zîver-i ulûmla ârâste ve hilye-i salâh ve takvâ ile pîrâste nakl-i tefsîre kādir ve ilm-i fıkıh ve hadîsde mâhir bir racül-i sâlih ve âlime re‘y-i hâkim-i hâsim ile tevcîh olunup ol dahi menzil-i mezbûrda sâkin olup her haftada eyyâm-ı erba‘a-i mu‘tâdede bi hasebi’l-âde talebe-i ilm-i şerîfe tefsîr-i Kādî Beyzâvî ve Dürer-i gurer ta‘lîm ve ifâde eyleye ve evsâf-ı mezbûre ile mevsûf kimesne bulunmaz ise ücret-i mu‘tâde ile icâr olunup ücretinden meremmetine sarf olundukdan sonra fazlasının bir mikdârı fukarâ-i Nakşîbendiyeye tasadduk olunup bir mikdârı kendi mu‘allimhânemizde ta‘allum-i Kur’ân-ı mübîn eden sıbyân-ı Müslimînin libâsına sarf oluna ve vakf-ı mezbûr tebdîl ve tağyîr ve taklîl ve teksîri hayâtta oldukça benim yedimde olup vefâtımdan sonra nice bulunursa ol hâl üzere kalıp evlâdımdan ve sâirden kimesne tağyîr etmeye her kim tebdîl ve tağyîre sâ‘î olursa Hak sübhânehu ve te‘âlânın gazâbına mazhar olup hazret-i Rabbi’l-izzetin ve hazret-i Habîb-i ekremin ve melâ‘ike-i kirâmın la‘neti üzerine ola ve vakf-ı mezbûrun tevliyyeti sâkin olanlara meşrûta olup ve ahâlî-i mahalle-i mezbûra nâzır olup hasbeten lillâh nazar ve nigâh edeler eğer menzil-i mezbûrun icâresinden fazlasını masârıf-ı mezbûreye sarf müte‘azzir olursa mutlakā fukarâya tasadduk oluna ve menzil-i mezbûru li-ecli’t-tescil mütevellî nasb eylediğim merkūm Mirza Ağa’ya teslîm eyledim ol dahi vakfiyyet üzere kabz u tesellüm eyledi dedikde mukırr-ı müşârun-ileyhi ikrâr-ı meşrûhunda

mütevellî-i mezbûr dahi bi'l-müvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkīk eyledikden sonra vâkıf-ı mezbûr vakf-ı merkūmdan rücû‘ ve mülküne istirdâda şurû‘ edip eğerçi eimme-i-i kirâm-ı eslâf katında sıhhat-i vakf-ı akārda hilâf yokdur lâkin İmâm-ı a‘zam ve hümâm-ı akdem sultânü serîr-i ictihâd mâlik-i mülki'l-hidâyet ve'r-reşâd muktedâ-yı küll rehnümâ-yı sübül Ebû Hanîfe el-Kûfî "cûziye hayre'l-cezâ ve Kûfiye hazretleri mezheb-i şerîfleri üzere lüzûm-ı sıhhatten mufârık olmağın mezheb-i mezbûr üzere rücû‘ edip menzil-i merkūmu mütevellîden taleb ederim dedikde mütevellî-i mezbûr dahi cevâb-ı savâb ve hitâb-ı müstetâba şurû‘ edip eğerçi hâl İmâm-ı azam hazretleri katında zikr olunan minvâl üzeredir lâkin imâmeyn-i hümâmeyn-i karmeyn ve kamkāmeyn ki; her biri dîn ü İslâma kurretü'l-ayn ve can ü cihâna zîynet-ve zeyndir onların re‘y-i reşîd ve mezheb-i serîrleri üzere vakf olunup teslîm-i ile'l-mütevellî olundukdan sonra vakf-ı lâzım kabîlinden olur deyü **[19b]** redden imtinâ‘ ve bu vechile husûmet ve nizâ‘ edip muvakkı‘-ı sadr-ı kitâb-ı müstetâb yesserallâhu hüsne'l-munkalib ve'l-me‘âb huzûrunda müterâfi‘ân ve fasl-ı hükme tâlibân olduklarında hâkim-i müşârun-ileyh dahi temhîd-i kavâ‘id-i vakfı evlâ ve teşyîd-i mebânî-i hayrı ahrâ görüp re‘y-i imâmeyn üzere vakf-ı mezbûrun sıhhat ve lüzûmuna âlimen bi'l-hilâf ve vâfi‘an ale'l-eslâf hükm-i sahîh-i şer‘î ve kazâ-i mer‘î kılıp min-ba‘d vakf-ı mezbûr vakf-ı sahîh-i lâzım ve habs-i sarîh-i mütehattim olup nakz ve nakzına mecâl muhâl ve tağyîr ve tebdîli adîmü'l-ihtimâl oldu.

Cerâ zâlike ve hurrire fi'l-yevmi'l-hâmis aşar min-şehri Şa‘bâni'l-mu‘azzam lisene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Umdetü'l-müderrisîn mevlânâ Ahmed Efendi b. Mehmed eş-şehîr bi-Hatibzâde el-Burûsî, umdetü'l-mukarrebîn mevlânâ eş-Şeyh Mehmed Efendi b. Mustafa el-müezzin be-Câmi‘-i merhûm es-Sultan Bâyezid Han, Mustafa Ağa b. Mevlânâ Süleyman Ağa, Mehmed Ağa b. Abdülhayr sersamsoniyân-ı hâssa, Hasan Ağa b. Hüseyin deveci, Mustafa Bey b. Mehmed el-cündî, Mehmed Bey b. İbrahim el-cündî, Mehmed b. Ahmed Çavuş, Mehmed b. el-Hâc Hüseyin, Ali b. Abdullah Efendi, Mustafa b. Mehmed Çavuş, Mehmed Çavuş b. Hayrullah, Yunus Bey b. Abdullah el-cündî, Mehmed b. Üveys, Mahmud b. Abdullah en-Nakşî, İsmail b. Emrullah el-cündî, Mustafa b. İsfendiyar el-cündî, Süleyman b. Oruç el-cündî, Rasül b. Veli el-cündî, Mehmed Çavuş b. Mehmed, Mehmed Bey b. Sefer el-cündî, Mustafa Bey b. Mehmed el-cündî, Mehmed b. Abdullah el-cündî, Osman b. Abdullah el-cündî, Dilâver b. Abdullah el-cündî, Mehmed Bey b. Hüseyin el-cündî, Mehmed Çavuş b. Süleyman Ağa, Mustafa Çelebi b. ( ) kâtib-i dîvân-ı hâssa, Ahmed b. Sefer el-cündî, Mehmed b. Ali el-cündî, Yusuf Bey b. Abdullah el-cündî, Abdi b. Abdullah el-cündî, Ahmed b. Hüseyin el-cündî, Mehmed b. Ramazan el-cündî, Hasan Çavuş b. Mehmed ve gayruhüm.

104 [19b-1] Maktul Veziriazam Ali Paşa'nın terekesinin mîrî adına zabtedilmesi

Bundan akdem vezîr-i â'zâm iken emr-i şerîf-i Sultânî ile magdûben katl olunan Ali Paşa'nın cümle terekesi cânib-i mîrîye kabz olunmak içün fermân-ı âlîşân sâdır olmağın maktül-i mezbûrun terekesini kabza cânib-i saltanat-ı aliyyeden me'mûr olup bi'l-fi'il atabe-i aliyye-i sultâniyye'de vezâretle başdefterdâr olan düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nâzım-ı mesâlih-i ümem yenbû'-ı lûtf u kerem sahibü'l-izz ve'l-ikbâl âmirü'l-hazâin bi-ahseni'l-hâl zü'l-kadri'r-refî' ve'l-câhi'l-menî' Abdulbâki Paşa Dîvân-ı refî'ü'l-bünyân-ı sultânî lâ-zâle mahfûfen bi'l-avni'r-Rabbânî'de mahfil-i şer'-i hatîrde mahmiye-i İstanbul'da merhûm Rüstem Paşa evkāfına hâlâ mütevellî olan hâfız-ı kitâb-ı sedâd-intisâb zahrü'l-akrân Ali Ağa b. Abdülmennân muvâcehesinde takrîr-i kelâm edip evkāf-ı mezbûreden olup merhûm-ı müşârun-ileyhin mahmiye-i merkūmede Tahtakale kurbünde binâ eylediği câmi'-i şerifin altında vâkı' tarafeyni yine vakf-ı mezbûrdan olup bundan akdem müteveffâ olan merhûm Hüseyin Paşa eytâmının yedinde olan mahzen ile vakf-ı merkūma ve taraf-ı âharı tarîk-i hâs ile tarîk-i âmma müntehî olup cânib-i vakf-ı mezbûra ayda üç yüz otuz akçe ücret-i müeccelesi olan bir bâb mahzen mahlûl oldukda mukaddemâ müşârun-ileyh Ali Paşa'ya yüz bin fıddî akçe ücret-i mu'accele ve zikr olunan ücret-i müeccele ile icâr olunup ol dahi istîcâr edip ücret-i mu'acceleyi vakıf içün mütevellî-i mezbûra bi't-tamâm teslîm edip lâkin zikr olunan mahzeni kabz ve tasarruf edip istîfâ-i menfa'at etmeden katl olunmağla taraf-ı vakfa verdiği yüz bin akçe ücret-i mu'accele istirdâd olunmak lâzım gelmeğin mütevellî-i mezbûr zikr olunan yüz bin akçeyi bi't-tamâm cânib-i mîrîye teslîm eyleyip ben dahi mîrî içün bi't-tamâm alıp kabz eyleyip yedine temessük verdim zikr olunan mahzen vakfın olup kimesnenin alâkası yokdur dedikde gıbbe't-tasdîk ve't-taleb mâ vaka'a ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-evâ'ili şehri Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Kıdvetü'l-a'yân ve'l-ekâbir Mehmed Ağa b. Abdullah ser-bevvâbân-ı Dergâh-ı âlî, zahrü'l-akrân Seydi Bey b. Abdülmennân el-bevvâbü's-Sultânî, fahrü'l-a'yân Keyvan Ağa b. Abdülmennân el-cündî, Piyâle Bey b. Abdullah el-cündî, Kaytaz Bey b. Abdullah el-cündî, Cafer Bey b. Abdullah el-cündî, Hüseyin Bey b. Abdullah el-cündî ve gayruhüm.

105 [20a-1] Vefât eden Ahmed Beşe b. Mehmed'in terekesinin vârisleri arasında taksimi

Bundan akdem mahrûse-i Kostantiniyye'de Aksaray kurbünde Hüseyin Ağa mahallesinde müteveffâ olan Ahmed Beşe b. Mehmed nâm kimesnenin zevce-i metrûkesi Saime bt. Abdurrahman nâm hatun mahfil-i şer'-i hatîrde sulbî oğlu

Mehmed Çelebi nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm edip zevcim müteveffâ-yı mezbûrun verâseti bana ve sulbî oğlu mezbûr Mehmed'e ve sulbiye kızları Fâtıma ve Hatice'ye münhasıra olmağla mezbûrun terekesinden olup mahalle-i mezbûrede vâkı' beynimizde ve lede'l-ahâlî hudûdu ma'lûm olan menzilin sümünü bana ve mâ'adâsı li'z-zekeri mislü hazzi'l-ünseyeyn fehvâsınca mezbûrûna intikāl edip mezbûrlar ol zamanda sagīreler olmağın vasiyy-i şer'îleri olup hâzır bi'l-meclis olan Mustafa Bey b. Mehmed benim sümün hisse-i şer'iyyemi mezbûrların malıyla li'z-zekeri mislü hazzi'l-ünseyeyn fehvâsınca mezbûrlar içün yirmi bin akçeye iştirâ edip ben dahi bey' u kabz-ı semen etmekle menzil-i mezbûrun dört sehimden iki sehmi mezbûr Mehmed'in ve birer sehmi mezbûretân Fâtıma ve Hatice'nin irsen ve şirâ'en mülkleri oldukdan sonra kable'l-kısme mezbûre Fâtıma vefât edip verâseti vâlidesi olmağla bana ve li-ebeveyn er karındaşı mezbûr Mehmed'e ve li-ebeveyn kız karındaşı mezbûre Hatice'ye ve li-üm kız karındaşı Rahime'ye münhasıra olup kable'l-kısme kızım mezbûre Hatice dahi vefât edip verâseti bana ve li-ebeveyn karındaşı mezbûr Mehmed'e ve li-üm karındaşı Rahime'ye ve li-üm karındaşı İsmail nâm sagīre münhasıra olmağla bi tarîki'l-münâsaha menzil-i mezbûrun iki yüz on altı sehimden iki def'ada yirmi sehmi bana ve üç def'ada yüz altmış beş sehmi mezbûr Mehmed'e ve iki def'ada yirmi sehmi mezbûre Rahime'ye ve bir def'ada on bir sehmi mezbûr İsmail'e intikāl etmişdir husûs-ı mezbûr mezkûr Mehmed'e tefhîm olunup menzil-i mezbûr nehc-i mastûr üzere beynimizde taksîm olunmağa tenbîh olunmasın taleb ederim dedikde mezbûr Mehmed dahi istintâk olundukda hâl zikr olunan minvâl üzere olduğuna mu'terif olmağın menzil-i mezbûr vech-i mezkûr üzere taksîm olunmağa tarafeyne tenbîh olunup mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fî-evâ'ili Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-müderrisîn mevlânâ Ahmed Efendi b. Mehmed, Hasan b. Mehmed, Bayram b. Ali, Mehmed Çorbacı, Rüstem b. Abdullah el-müezzin, Rüstem b. Abdullah, Rıdvan b. Abdullah ve gayruhüm.

106 [20a-2] Vefât eden Osman Çavuş b. Murad'ın Hüseyin Ağa'daki alacağına kefil olmadığına dâir sâbık Vidin kadısı es-Seyyid Ömer Efendi b. es-Seyyid Muharrem Çelebi'nin yemin ettiği

Bundan akdem mahmiye-i İstanbul'da müteveffâ olan merhûm Osman Çavuş b. Murad'ın verâseti vâlidesi olup el-ân vilâyet-i Rumeli'nde Paşa sancağında Cuma kazâsına tâbi' Demirhanlar nâm karyede sâkine olan Hundi bt. Abdullah nâm hatuna ve li-ebeveyn kız karındaşı Turpeşe nâm hatuna ve li-ebeveyn ammi oğlu Zülfikâr'a münhasıra olduğu zâhir ve mukarrer oldukdan sonra mezbûretân Hundi ve Turpeşe taraflarından husûs-ı âtîye vekîl olup vekâleti vech-i şer'î

üzere alâ-vechi'l-hasm sâbite olan Ahmed b. Behram nâm kimesne mahfil-i şer'-i hatîrde sâbıkā Vidin kādısı olan bâ'isü'l-kitâb umdetü kuzâti'l-İslâm kıdvetü vülâti'l-enâm Mevlânâ Şefî'î es-Seyyid Ömer Efendi b. es-Seyyid Muharrem Çelebi muvâcehesinde bi'l-vekâle üzerine takrîr-i da'vâ edip müteveffâ-yı mezbûr Osman Çavuş'un bundan esbak Vidin nâzırı iken müteveffâ olan Hüseyin Ağa nâm kimesne zimmetinde beynlerinde mikdârı ve vasfı ma'lûm emti'a-i mütenevvi'a bahâsından yüz bin fıddî akçe hakkı olup meblâğ-ı mezbûra müşârun-ileyh es-Seyyid Ömer Efendi tarafeynden emr u kabûlü hâviye kefâletle kefîl olmuş idi. Hâlâ mezbûr Osman Çavuş müteveffâ olmağla meblâğ-ı mezbûrun nısfı kız karındaşına ve sülüsü vâlidesine ve mâ'adâsı ammi oğluna intikāl etmeğin kefâleti hasebiyle müvekkiletân-ı mezbûretâna âid olan hisse-i ma'hûdelerini bi'l-vekâle taleb ederim dedikde gıbbe'ş-suâl ve'l-inkâr ve akībe'l-istişhâd ve'l-acz ani'l-beyyine vekîl-i mezkûr talebiyle müşârun-ileyh Ömer Efendi'ye yemîn teklîf olundukda müşârun-ileyh dahi ber-nehc-i mezkûr meblâğ-ı mezbûra tarafeynden emr u kabûlü hâviye kefâletle kefîl olmadığına yemîn billâhi aliyyi'l-a'lâ etmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-evâhiri şehri Receb'l-mürecceb li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Umdetü kuzâti'l-İslâm Mevlânâ Abdülkerim Efendi el-Kādî bi kasaba-i Paşa sâbıkan, zübdetü'l-vülât Mevlânâ es-Seyyid Ahmed Efendi b. İbrahim el-Kādî bi kazâi Silistre, fahrü'l-müderrisîn Mevlânâ Mehmed Efendi b. el-Hâc Mustafa el-Kengirî, Hamid Efendi b. el-Hâc Mehmed el-Kādî bi kasaba-i Azak, el-Hâc Mahmud b. Süleyman el-muhzır ve gayruhüm.

107 [20a-3] Ahmed Çavuş Vakfı'ndan olup Şemsi bt. Mehmed'in tasarrufunda bulunan odaların tasarruf hakkının Mustafa Bey b. Abdülmennân'a devredildiği

Mahmiye-i Kostantiniyye'de Zincirlikuyu kurbünde Alipaşa-yı atîk mahallesinde sâkine olan Şemsi bt. Mehmed nâm hatun mahfil-i şer'-i hatîrde bâ'isü'l-kitâb zahrü'l-akrân Mustafa Bey b. Abdülmennân nâm Postancı muvâcehesinde bi't-tav'i'ş-sâf ikrâr ve i'tirâf edip merhûm Ahmed Çavuş Vakfı'ndan olup mahalle-i merkūmede vâkı' tarafeyni Şahbaz Bey odaları ile vakf-ı mezbûr ve tarafeyn-i âhareyni Mevlânâ Kasım Efendi mülkü ile tarîk-i âmma müntehî olup ücret-i mu'accele ve ayda doksan akçe ücret-i müeccele ile hâlâ taht-ı îcâre ve tasarrufumda olan birbirine muttasıl üç bâb tahtânî oda ile üç bâb fevkānî odanın hakk-ı tasarrufunu vakf-ı mezbûra bi'l-fi'il mütevellî olan işbu hâzır fi'l-meclis el-Hâc Ahmed b. Abdullah ma'rifetiyle on bir bin beş yüz akçe bedel-i tefvîz ile mezkûr Mustafa Bey'e tefvîz ve teslîm edip ol dahi tefevvüz ve tesellüm eyledikden sonra bedel-i tefvîzi bi't-tamâm ve'l-kemâl yedinden alıp kabz eyledim. Ba'de'l-yevm

keyfe mâ-yeşâ tasarruf eylesin dedikde gıbbe't-tasdîk ve't-taleb mâ vaka'a ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-evâ'ili Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi b. Ali el-imâm, Sefer Çavuş b. İskender Çavuş, Mehmed b. Ali el-müezzin, Kasım Efendi b. Mahmud el-müderris, Hasan b. Abdullah subaşı, Murad b. ( ), Mehmed b. Yusuf, Veli b. İbrahim, Mehmed Çelebi b. ( ) ve gayruhüm.

108 [20a-4] Eksik kayıt

<< Terkîn>>

Mahmiye-i İstanbul'da Avratpazarı nâm mevzi'de Kürkçübaşı mahallesinde vâkı' olup bir beyt-i süflâyı ve hücreyi ve gurfeyi müştemil ve cevânib-i

109 [20b-1] Bursa'da Şeyh Eyüb Efendi Zâviyesi'ne vakfedilen bahçe ve araziyi haksız yere kullanan Receb Efendi b. Nasuh'un men edilmesi

Mahrûse-i Bursa'da Hoca Mehmed Karamânî mahallesinde merhûm-ı mağfiret-mashûb Şeyh Eyüb Efendi Zâviyesi mühimmâtı içün vaz' olunan evkāf-ı müteferrika üzerine bi'l-fi'il mütevellî olan fahrü's-sulehâ Ömer Dede b. Adil meclis-i şer'-i hatîrde zümre-i kuzâttan mevlânâ Receb Efendi b. Nasuh nâm kimesneyi ihzâr ve mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip hâlâ mezbûrun yedinde olup mahrûse-i mezbûre tevâbi'inden Soğanlı nâm karyede vâkı' hudûdunun bir tarafı Hacı Pîr Ahmed b. Mehmed el-bakkal mülküne ve bir tarafı Âişe Hatun bt. Mehmed mülküne ve tarafeyni tarîk-i âm ve hâssa müntehî ve eşcâr-ı mütenevvi'ayı hâvî olup arzının merhûm-ı mağfiret-disâr Sultan Gâzi Hüdâvendigâr Vakfı'na yılda yüz altmış akçe mukāta'â-i kadîmesi olan birbirine muttasıl ve mülâsık üç kıt'a bahçede olan eşcâr-ı mağrûse bundan akdem mûmâ-ileyh Şeyh Eyüb Efendi'nin ehibbâsından olup müteveffâ olan Abdülkerim Dede b. Mehmed Efendi'nin mülkü olmağın merhûm Abdülkerim Dede bin yirmi yedi senesinde eşcâr-ı memlûke-i mezbûreyi tasarrufât-ı şer'iyyesini nafize ve müte'ayyin olduğu hâlde vakf-ı sahîh ile vakfedip gallesini zâviye-i merkûme mühimmâtına ba'dehû mutlakan fukarâya şart ve ta'yîn edip ve li-ecli't-tescîl mütevellî nasb eylediği Emin Dede b. Mehmed nâm kimesneye teslîm edip ol dahi kabz ü tesellüm eyledikden sonra tarîh-i mezbûrda mahrûse-i mezkûrede nâibü's-şer' olan mevlânâ Abdülganî Efendi b. Mehmed huzûruna hâzır olup vâkıf-ı mezbûrdan rücû' ve istirdâd bâbında nizâ' ve cânib-i mütevellîden imtinâ' vâkı' oldukdan sonra nâib-i mezbûr dahi âlimen bi'l-hilâf alâ-re'y-i men yerâhu mine'l-eimmeti'l-eslâf vakf-ı mezbûrun sıhhat ve lüzûmuna hükmedip vakf-ı mezkûr vakf-ı sahîh-i lâzım-ı müseccel olup nice zamandan beri vakfiyyet üzere tasarruf olunur iken merkūm

Receb Efendi bi gayr-i hakkın zikr olunan bahçelere vaz‘-ı yed edip ba‘zı yerlerinin eşcârını kat‘ ve arz-ı beyzâ etmekle zirâ‘at eder hâlâ zikr olunan bahçelerden yed-i âdiyesi def‘ u izâle ve vakf-ı mezbûr içün zabt olunmağa tenbîh olunmasın taleb ederim dedikde gıbbe’s-suâl mezbûr Receb Efendi cevâbında hudûd-ı mezkûr ile mahdûd olan yerler fi’l-vâkı‘ vakf-ı mezbûrdan olmak ile her sene yüz altmış akçe mukāta‘a-i kadîmesi olup ve sâbıkā içinde eşcârı olup bahçe iken mezbûr Abdülkerim Dede’nin hâl-i hayâtında eşcârı kat‘ olunup arz-ı beyzâ olup ba‘dehû mezbûr Abdülkerim Dede müteveffâ oldukda evlâdı olmamağın mütevellî-i vakf-ı mezbûr Abdülkerim Dede’nin kız karındaşı Âişe Hatun bt. Mehmed’e bedel-i mu‘ayyen mukābelesinde tasarrufunu tefvîz edip mezbûre Âişe Hatun dahi mütevellî-i vakf ma‘rifetiyle bana tefvîz eyledi ol cihetten tasarruf ederin içinde hâlâ eşcâr-ı kāimesi yokdur ve mezbûr Abdülkerim Dede’nin vech-i mübîn üzere vakf-ı sahih-i müsecceli değildir deyü inkâr edicek gıbbe’l-istişhâd ve udûl-i Müslimînden el-Hâc Mahmud b. Şaban ve Mustafa b. Abdi ve el-Hâc Receb b. Mehmed ve Mahmud b. Mehmed li-ecli’ş-şehâde hâzırûn olup istişhâd olunduklarında fi’l-hakīka hudûd-ı mezkûr ile mahdûd olan mezkûr yerin vech-i merkūm üzere Sultân-ı müşârun-ileyh Vakfı’na her sene yüz altmış akçe mukāta‘a-i kadîmesi olup ve mezbûr Abdülkerim Dede’nin hayâtında cümlesi bahçe olup üzerinde eşcâr-ı mütenevvi‘a-i mağrûsesi olmağla vech-i mübîn üzere vakf ve mütevellî-i mezbûra teslîm edip ve nâib-i müşârun-ileyhe tescîl ettirmekle vakf-ı lâzım-ı müseccel iken mezbûr Abdülkerim Dede müteveffâ oldukdan ve merkūm Receb Efendi bir tarîkle tagallüben üzerine vaz‘-ı yed edip ba‘zı mevâzi‘inden eşcârını kat‘ ve arz-ı beyzâ edip bi gayr-i hakkın zirâ‘at eder işbu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde ba‘de ri‘âyeti şerâ‘iti’l-kabûl şehâdetleri makbûle olup merkūm Receb Efendi’nin kasr-ı yedine tenbîh olundu.

Tahrîren fî-evâ‘ili şehri Şa‘bâni’l-mükerrem min-şuhûr-i selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl: Fahrü’l-müderrisîn Ahmed Efendi b. el-merhûm Gubârî, zahrü’l-muhassilîn Ahmed Efendi b. el-merhûm Mehmed, Mahmud b. Mehmed, el-Hâc Mahmud b. Mehmed, İbrahim Dede b. ( ), Mustafa Dede b. ( ), Nasuh Efendi, el-Kādî ve gayruhüm.

110 [20b-2] Mehmed Beşe b. Kurd’un Mehmed Çavuş, Gazanfer Çavuş ve Yahudi Rafael’in zimmetlerinde bulunan alacağından kalan kısmın kefâletinden dolayı Sefer Bey b. Abdullah’tan tahsîli

İşbu râfi‘ü’l-kitâb Mehmed Beşe b. Kurd nâm râcil mahfil-i kazâda Sefer Bey b. Abdullah nâm bevvâb-ı Sultâni mahzarında üzerine da‘vâ edip bundan akdem Mora mukāta‘asına iştirâk üzere emîn olup gāib ani’l-meclis olan Mehmed Çavuş ve Gazanfer Çavuş ve Rafael nâm Yahudi zimmetlerinde iştirâki’s-seviy üzere

cihet-i karzdan on beş bin akçe mikdârı beynimizde ilm-i şer'î ile ma'lûm asel bahâsından yetmiş beş bin akçe cem'an doksan bin akçe hakkım olup meblâğ-ı mezbûra ale't-tesviye merkūm Sefer Bey ve gāib ani'l-meclis olan İbrahim Bey b. Ali nâm bevvâb-ı Sultânî tarafından emr ve kabûlü hâviye kefâletle kefîl olmuşlar idi. Ba'dehû mezbûr Mustafa'dan kefâleti hasebiyle hissesine düşen kırk beş bin akçeyi alıp kabz edip ve on beş bin akçesini zikr olunan mezbûrûnlardan alıp altmış bin akçesini ahz u istîfâ, mâ'adâsı olan otuz bin akçeyi kefâleti hasebiyle mezbûr Sefer Bey'den taleb ederim dedikde gıbbe's-suâl merkūm Sefer Bey cevâbında fi'l-hakīka hâl minvâl-i meşrûh üzere olup meblâğ-ı mersûma merkūm Mustafa ile ikimiz ale's-seviy kefîl olduk deyü bi tav'ıhî ikrâr ve i'tirâf etmeğin edâsına tenbîh olunup mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi't-tâsi' min-şehri Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Beşe b. Abdullah er-râcil, Hasan Subaşı b. Mahmud, Mehmed b. Ali el-müezzin, Veli Beşe b. İbrahim er-râcil, Murad b. Abdullah, el-Hâc Mahmud b. Ali.

111 [21a-1] Nakşibendi tarikatından Hasan Efendi'nin Emir Buhârî Evkafı'ndan olup ikamet etmek üzere kendisine ferâğ edilen menzili tamir ve genişletme talebinde bulunduğu

Kuzât-ı müteşerri'în zümresinden olup tarîkat-i aliyye-i Nakşibendiyye'ye sâlik olan bâ'isü'l-kitâb umdetü kuzâti'l-İslâm Mevlânâ Hasan Efendi b. Receb meclis-i şer'a gelip takrîr-i kelâm edip mahmiye-i İstanbul'da merhûm-ı mağfiret-nişân Sultan Selîm Hân Câmi'-i şerîfi kurbünde Koğacı Dede mahallesinde vâkı' beyne'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd ve'l-hîtân olup sükenâsı sulehâ-i Nakşîbendiyeye ve tevliyeti mahmiye-i merkūmede medfûn olan kutbü'l-ârifîn gavsü'l-vâsılîn hazret-i Emîr Buhârî kaddesallâhu sırrehu'l-hatîr hazretlerinin evkāfına mütevellî olanlara şart ve ta'yîn olunan vakıf menzilde sâkin olan Mahmud nâm kimesne ile Emine nâm hatun menzil-i mezbûrun süknâsını bana ferâğ edip ben dahi müretteb-i lâzımesini mâlımdan [edâ] edip ve menzil-i mezkûrda binâ ihdâs etmeğe hazret-i müşârun-ileyhin evkāfına hâlâ meşrûtiyet üzere mütevellî olan fahrü'l-müderrisîn Mevlânâ Şeyh Mehmed Efendi izin verip yedime temessük vermiş idi. Nazar olunup mûcebince cânib-i şer'den dahi temessük verilmesin taleb ederim deyü takrîr-i meşrûhasına mutâbık müşârun-ileyh Şeyh Mehmed Efendi'nin hat ve hâtemini müştemil temessük ibraz eyledikde cânib-i şer'den dahi izin verilip mâ vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâmin min-şehri Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Umdetü'l-müderrisîni'l-kirâm Mevlânâ Abdülmümin Efendi b. Mesud, fahrü'l-müderrisîn mevlânâ Ramazân Efendi b. Hasan, fahrü'l-müsta'iddîn mevlânâ Abdülmümin Çelebi b. Seferşah, Şaban Efendi b. Eyüb el-kādı, İbrahim Celebi b. Veli ...?, Mahmud b. Süleyman el-müderris.

112 [21a-2] İstanbul'daki Şeyh Vefâ hazretleri evkafına âit olup Çorlu'daki arazilere mutasarrıf olan el-Hâc Bâli'nin vefatından sonra uhdesindeki arazilerin tasarruf hakkının kızları Neslihan ve Fâtıma'ya bırakıldığı

Vilâyet-i Rumeli'nde kasaba-i Çorlu'ya tâbi' Küplüce nâm karye sükkânından el-Hâc Bâli nâm müteveffânın sulbiye kızları Fâtıma ve Neslihan taraflarından husûs-ı âtîye vekâleti olup vech-i şer'î üzere vekâleti sâbite olan Kurd Bey b. Abdullah nâm yeniçeri mahfil-i şer'-i hatîrde mahmiye-i İstanbul'da medfûn olan kutbü'l-ârifîn gavsü'l-vâsılîn Hazret-i Şeyh Vefâ kaddesallâhu sırrahu'l-hatîr evkāfına bi'l-fi'l mütevellî olan zahrü'l-a'yân Mustafa Çelebi b. Kasım muvâcehesinde bi'l-vekâle takrîr-i kelâm edip vakf-ı mezbûrdan olup karye-i merkūme etrâfında vâkı' inde'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd olup tahmînen on beş müdlük tohum isti'âb edip on dört kıt'a mezra'a mukaddemâ müteveffâ-yı mesfûrun tasarrufunda olup ba'de vefâtihî evlâd-ı zükûru olmamağın zikr olunan mezâri'in tasarrufu bi-hasebi'l-kānun tapuya müstehakk olıcak müvekkilelerim mezkûretân Fâtıma ve Neslihan il verdiğini verip zikr olunan mezra'alara ber-vech-i iştirâk tâlibler iken mütevellî-i mezkûr Mustafa Çelebi zikr olunan mezra'aların tasarrufunu resm-i tapu ile âhara vermek ister husûs-ı merkūm mütevellî-i mezkûrdan suâl olunup il verdiği resm-i tapu ile müteveffânın kızlarına vermeye tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl mütevellî-i mersûm Mustafa Çelebi cevâbında fi'l-vâkı' hâl zikr olunan minvâl üzere olmuşdur deyicek il verdiği resm-i tapu ile müvekkiletân-ı mezbûretâna vermek içün tenbîh olunup mâ vaka'a gıbbe't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Tahrîren fî-evâ'ili Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-müderrisîn Mevlânâ Ahmed Efendi b. Mehmed eş-şehîr Behatibzâde, Mehmed Bey b. Mustafa el-cündî, Receb Çelebi b. İbrahim, Musa b. İbrahim, el-Hâc Mahmud b. el-Hâc Süleyman.

113 [21a-3] Belkıs bt. Mehmed'in boşandığı kocası Mehmed b. Hacı tarafından gasbedilen Rus kölesini hîbe etmediği

Mahrûse-i Kostantiniyye'de Yedikule'de Mirahur mahallesinde sâkine olan Belkıs bt. Mehmed Bey nâm hatun meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkīrde zevc-i mutallıkı Mehmed b. Hacı nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ edip mezbûr

Mehmed mukaddemâ zevcim olmağın dokuz bin akçe kıymetli Rusiyyetü'l-asl Payidar bt. Abdullah nâm câriye-i memlûkemi mülkümden ahz u gasb eyledi imdi suâl olunmak taleb ederim dedikde gıbbe'ş-suâl mezbûr Mehmed cevâb verip zikr olunan câriye fi'l-vâkı' mezbûrenin mülkü olup lâkin mersûmeyi tezevvüc eylediğim zamanda leyle-i zifâfda câriye-i mezbûreyi bana hibe-i sahîha-i tâm ile hîbe ve temlîk edip ben dahi kabz ü ittihâb etmiş idim. Mülk-i mevhûbum olmağla ben dahi âhara bey' eyledim deyicek mezbûre Belkıs vech-i muharrer üzere hibe ve temlîk eylediğini inkâr edip merkūm Mehmed'den beyyine taleb olunup üç gün istimhâl edicek müddet-i mehl mürûr edip aczi zâhir olmağla sûret-i hâl gıbbe't-taleb ve'ş-suâl ketb ve tahrîr olundu.

Hurrire fi'l-yevmi'ş-sâbi' min-şehri Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Yahya Ağa b. Mehmed, Mustafa Bey, Mehmed Çelebi Sucuzâde, Receb Bey b. ( ), Kurd Ali, İskender b. Abdullah, Rıdvan Bey b. ( ) el-cündî, Kambur? Mehmed Bey b. ( ) el-cündî, es-Seyyid Ahmed Çelebi b. el-beşer, Eyüb Çelebi b. el-cündî ve gayruhüm.

114 [21b-1] Yeniçeri Kâtibi Nesimi Efendi'nin Malkoç Efendi b. Ali'deki alacağını tahsil ettiği

Bundan akdem yeniçeri kâtibi olan fahrü'l-emâcid ve'l-a'yân Nesimi Efendi meclis-i şer'-i hatîrde hâlâ yeniçeri kâtibi olan hâfız-ı kitâb-ı sedâd-intisâb zahrü'l-ekâbir ve'l-akrân fahrü erbâbi't-tahrîr ve'l-beyân Malkoç Efendi b. Ali mahzarında üzerine da'vâ edip bundan akdem bin yirmi yedi senesinde medîne-i Erzurum'da müşârun-ileyh Malkoç Efendi'ye kendi mâlımdan yirmi kere yüz bin fıddî akçe ikrâz ve teslîm edip ve her biri bin akçeye olmak üzere dört yük akçeye dört yüz aded dülbend verip ol dahi cümlesini kabz ve tesellüm eyledikden sonra on beş yük akçesini vekîlim olan Ahmed Bey nâm kimesne ile bana irsâl edip ben dahi kabz eyledim dokuz yük akçesi zimmetindedir taleb ederim dedikde gıbbe'ş-suâl müşârun-ileyh Malkoç Efendi cevâbında fi'l-vâkı' sene-i mezbûrede Erdebil seferinde Seyfoğlu'na ve Bitlis hâkimine ve ba'zı kimesnelere sekiz yük akçe nakd ve üç yük akçelik ba'zı emti'a-i ma'lûme verip cümle on bir yük akçe olup dokuz yük akçe dahi ribh ve fâ'ide kat' edip cümle yirmi yük akçe hesâb edip sefer-i mezkûrdan avd olunup İstanbul'a geldiğimizde Seyfoğlu'nun kethüdâsına her biri yedişer yüz ellişer akçeye olmak üzere üç yük akçeye dört yüz aded kızıl uçlu dülbend verip deyn-i sabıka zam ve hesâb edip cem'an yirmi üç yük akçe olup meblâğ-ı mezbûru tahsîl eyle deyü bana tenbîh edip ben dahi zâmin olup tahsîl etmeye ta'ahhüd etmiş idim ba'dehû kendüye harçlık lâzım gelmekle meblâğ-ı mersûma mahsûb olmak üzere İstanbul'da yüz beş bin akçe verip ba'dehû ben Trablus kâtibi olup gittiğimde mûmâ-ileyh Nesimi

Efendi yeniçeri ağasından ve ocak ağalarından müʿekked mektublar alıp sipâhî Ahmed Bey'in karındaşı oğlu Solak İbrahim Bey'i kabza ve kendüye îsâle tevkîl ve irsâl eyledikde mezbûrlar dahi Seyfoğlu'ndan ve sâirlerden tahsîl olununcaya değin sabır etmeyip minvâl-i meşrûh üzere tahsîline taʿahhüd eylediğim akçeden on beş yük akçesini bir defʿa mezkûrlara verip baʿdehû altı yük kırk beş bin akçesini dahi yine mezbûrâna bi't-tamâm teslîm edip cemʿan yirmi bir yük kırk beş bin akçeyi mezbûrlar bi't-tamâm alıp kabz edip ve kabz eylediklerine ol zamanda Trablus kādısı olan Mevlânâ Yusuf Efendi b. Şeyh Mehmed huzûrunda her biri ikrâr ve iʿtirâf edip hüccet olunmuşdur deyü min-külli'l-vücûh kelimât-ı meşrûhasına mutâbıka ve müddeʿâsını nâtıka ve bin yirmi dokuz senesi şehri Muharremü'l-harâmı evâhiri tarîhiyle müverraha hüccet-i şerʿiyye ibrâz eyledikde müşârun-ileyh Nesimi Efendi dahi istintâk olundukda nehc-i muharrer üzere mezbûrân Ahmed Bey ve İbrahim Çelebi'yi meblâğ-ı mezkûru kabza tevkîl ve irsâl eylediğini iʿtirâf edip lâkin mukaddemâ kendisi meblâğ-ı merkūmun yüz beş bin akçesini kabz eylediğini ve vekîlân-ı mersûmânın dahi vech-i muharrer üzere yirmi bir yük kırk beş bin akçeyi kabz eylediklerini ve kabzını iʿtirâf eylediklerini inkâr edicek müddeʿî-i müşârun-ileyhden beyyine taleb olundukda udûl-i Müslimînden Sekbânlar Kâtibi fahr-i erbâbi'l-kalem Mustafa Çelebi b. Ali ve Ali Halîfe b. Mehmed li-ecli'ş-şehâde hâzırân olup fi'l-vâkıʿ bundan akdem müşârun-ileyh Nesimi Efendi mûmâ-ileyh Malkoç Efendi yedinden İstanbul'da deyn-i mezbûra mahsûb olmak üzere yüz beş bin akçe alıp kabz eyledi şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şerʿiyye edip Mehmed b. Süleyman ve İbrahim b. Osman nâm kimesneler dahi hâzırân olup gıbbe'l-istişhâd fi'l-hakīka müşârun-ileyh Nesimi Efendi'nin kabzına vekîlleri olan mersûmân Ahmed Bey ve İbrahim Çelebi medîne-i Trablus'da hâkim-i müşârun-ileyh huzûrunda bi'l-vekâle müşârun-ileyh Nesimi Efendi'nin mâlından cemʿan yirmi bir yük kırk beş bin akçeyi mûmâ-ileyh Malkoç Efendi yedinden bi't-tamâm ahz u kabz eyledik deyü bi tavʿihi's-sâf ikrâr ve iʿtirâf eylediler bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü mazmûn-ı hüccet-i merkūmeye muvâfık edâ-i şehâdet-i şerʿiyye eylediklerinde şuhûd-ı mezbûrûn sırran ve alenen tezkiye olunup taʿdîl olunduklarından sonra şehâdetleri makbûle olup mâ-vakaʿa bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî-evâsıtı Recebi'l-mürecceb li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-müderrisîn Hüseyin Efendi b. ( ), Abdullah Efendi b. Ali el-mülâzım, Hüseyin Çelebi b. Mustafa er-râcil, Hüsrev Bey b. Abdullah el-cündî ve gayruhüm.

115 [21b-2] Rüstem Çavuş b. Abdullah ve Yusuf Bey b. Mehmed'in Novaberde mukataası gelirlerinden dolayı Hasan Bey b. Mehmed'den taleb ettikleri para konusunda haklı olmadıkları

Dergâh-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-me'âlî– çavuşlarından fahrü'l-cüyûş Rüstem Çavuş b. Abdullah ve Yusuf Bey b. Mehmed Bey Dîvân-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûnda mahfil-i şer'-i hatîrde bâ'isü'l-kitâb Hasan Bey b. Mehmed nâm cündî mahzarında takrîr-i kelâm edip vilâyet-i Rumeli'nde Vılçıtrın sancağında Novaberde kazâsında vâkı' ma'âdin ve hashâ-i atîka ve mukāta'ât-ı müteferrika ve nısf-ı bâd-ı havâ-yı aşcıyan-ı Novaberde mukāta'ası bundan akdem bin otuz bir senesinde taraf-ı saltanattan ale'l-iştirâk bize deruhde olunup zabtı içün yedimize emr-i şerîf-i cihân-mutâ' verilmeğin ol diyâra vardığımızda mezkûr Hasan Bey mukāta'a-i merkūmenin âmme-i mahsûlatını bir tarîkle re'âyâ yedinden cem' ü tahsîl ve kabz etmiş idi. Hâlâ mîrî tarafından ol mahsûlâtı üzerinize deruhde olunmuş idi deyü bizden taleb eyledikleri içün biz dahi mezbûr Hasan Bey'den taleb ederiz ne mikdâr makbûzu olmuşdur suâl olunup alıverilmek taleb ederiz dediklerinde mezbûr Hasan Bey dahi istintâk olundukda ben ol senede livâ-yı mersûmede ber-vech-i arpalık mutasarrıf olup ba'dehû müteveffâ olan Mustafa Paşa'nın adamlarından olup paşa-yı müşârun-ileyh mukāta'a-i mezbûreye berât-ı âlîşân ile nâzır ve kābız-ı emvâl olmağın emr-i şerîf-i cihân-mutâ' ile sene-i mesfûre mahsûlâtının bâzısını kendü cem' ü tahsîl edip bâ'zısını dahi tahsîl içün beni irsâl edip ben dahi mezbûrun tarafından varıp bir mikdâr akçe tahsîl edip makbûzumu defteriyle paşa-yı müşârun-ileyhe teslîm eyledim deyüp mezbûrân Rüstem Çavuş ve Yusuf Bey tashîh-i da'vâ edemeyip mukāta'a-i mezbûrenin emvâlini da'vâya istihkākları olmamağla saded-i da'vâ ve husûmette zikr eyledikleri kelâmlarının müfâd-ı şer'iyyesi olmamağın men' olunup mâ-hüve'l-vâkı' gıbbe't-taleb ketb olundu.

Hurrire fî-şehri Şa'bân li-sene târih [el-mezbûr]

Şuhûdü'l-hâl: Ramazân b. Abdullah, Osman Çavuş b. Mustafa, Ahmed Bey b. Abdullah el-cündî, Hasan Çelebi b. Süleyman, Mehmed b. Mustafa, Hasan Bey b. Müteferrika? Mehmed b. Abdullah, el-Hâc Abbas b. İbrahim, el-Hâc Mehmed b. Abdullah, el-Hâc Mahmud b. İsa.

116 [22a-1] Şeyh Şüca Efendi Evkafı mütevellîsi Ali Paşa yedinden ve vakıf malından aldığı parayı ödemesine dâir Hasan Bey b. Abdullah'a tembihte bulunulduğu

Bundan akdem takdîr-i Rabbânî ile vedâ'-ı âlem-i fânî eden merhûm ve mağfûrunleh Şeyh Şüca Efendi Evkāfı'na bi'l-fi'il mütevellî olup sâbıkā Anadolu beylerbeyisi olan emîrü'l-ümerâ'i'l-kirâm kebîrü'l-küberâ'i'l-fihâm zü'l-kadri'l-bâzih

ve'ş-şerefi'ş-şâmih Ali Paşa taraf-ı karînü'ş-şerîflerinden vech-i âtî üzere da'vâ ve husûmete vekîl olup hasm-ı cahid-i âti'z-zikr mahzarında zahrü'l-cüyûş ve'l-cünûd Yusuf Çavuş b. Abdülvedûd ve Hasan Çavuş b. ( ) şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan mahdûm-ı mükerremleri umdetü'l-müderrisîni'l-kirâm Mevlânâ Mehmed Efendi Dîvân-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-me'âlîde– mahfil-i şer'-i hatîrde Şeyhîzâde demekle ma'rûf Hasan Bey b. Abdullah nâm cündî muvâcehesinde bi'l-vekâle üzerine takrîr-i da'vâ edip mezbûr Hasan Bey bin on üç senesi şehri Rebî'ülevveli'nin selhinde evkāf-ı mezbûre mâlından babam müşârun-ileyh Ali Paşa yedinden sahîhü'l-ayâr ve kâmilü'l-vezn bin iki yüz elli filori istikrâz ve kabz edip ol dahi ikrâz ve teslîm edip ve tarîh-i mezbûrdan sene-i kâmile tamâmına müeccel otuz bin fıddî akçeye bir mushaf-ı şerîf hediyesi iştirâ ve kabz etmiş idi hâlâ zimmetinde evkāf-ı mezbûre mâlından bin iki yüz elli filori ve otuz bin fıddî akçe vardır bi'l-vekâle taleb ederin dedikde gıbbe'ş-suâl mezbûr Hasan Bey cevâbında ben müşârun-ileyh Ali Paşa yedinden evkāf-ı mezbûre mâlından tarîh-i mezbûrda ancak yüz elli bin fıddî akçe istikrâz ve kabz edip vech-i mezkûr üzere otuz bin fıddî akçeye bir mushaf-ı şerîf hediyesi iştirâ edip hesâb-ı mezbûr üzere cem'an zimmetimde yüz seksen bin akçe deynim vardır vech-i meşrûh üzere bin iki yüz elli filori alıp kabz etmedim deyü inkâr edicek gıbbe'l-istişhâd udûl-i Müslimînden Dîvân-ı hümâyûn kâtiplerinden olup mahmiye-i İstanbul'da Sulu manastır kurbünde Abdi Çelebi mahallesinde sâkin olan kıdvetü erbâbi't-tahrîr ve'l-beyân Mehmed Efendi b. Şaban ve Tersâne-i hümayûnda hâssa kapudanlarından olup mahrûse-i Galata'ya tâbi' kasaba-i Kasımpaşa'da Yeldeğirmeni mahallesinde sâkin olan zahrü'l-akrân Buğulu Kapudan demekle meşhûr Mehmed Bey b. Hasan li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olup gıbbe'l-istişhâd fi'l-vâkı' müşârun-ileyh Ali Paşa târîh-i mezbûrda mezkûr Hasan Bey'e evkāf-ı mezbûre mâlından tâmmü'l-vezn bin iki yüz elli filori ikrâz ve teslîm edip ol dahi semeni ile bin iki yüz elli filoriyi bi't-tamâm alıp kabz eyledi bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de ri'âyeti şerâ'iti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olup zikr olunan bin iki yüz elli filorinin mislini teslîme tenbîh olundu.

Tahrîren fî-evâsıtı şehri Recebü'l-mürecceb li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ali Bey b. Abdullah an mahalle-i Yedikule, Ali Çavuş reîs-i çavuşân-ı Dergâh-ı âlî, Mustafa Çelebi kâtib-i dîvân, Hasan Çavuş, Mehmed b. Mustafa ve gayruhüm.

117 [22a-2, Arapça] Terekesine Yaya Beytülmâli tarafından el konulan Resul Beşe'nin vârislerinin kız kardeşi Ayşe ve amca oğlu İsmail olduğu

Vilâyet-i Anadolu-i ma'mûrede Karaman livâsında vâki' Larende kasabası tevâbi'inden Afgan Veli karyesinden olup hâlâ mahmiye-i Kostantıniyye

mahallâtından Gedik Ahmed Paşa mahallesinde sâkin bulunan udûlden Veli b. Mehmed ve yine kasaba-i mezbûre muzâfâtından Yaşkışla karyesinden olup elân mahmiye-i merkūmede vâki‘ Bodrum hânında sâkin udûlden el-Hâc Ali b. Abdülkerim nâm kimseler meclis-i şer‘-i şerîfe hâzırân olup mahmiye-i mezbûrede vâki‘ râcilîne mahsûs beytülmâl emîni ve âti’z-zikr müteveffânın terekesine vâzı‘-ı yed olan umdetü’l-emâcid ve’l-akrân Musa Ağa b. Abdülmennan kıbelinden âti’l-beyân husûsa vekâleti bi-mâ hüve nehcü’s-sübût şer‘an sâbit olan İbrahim Çelebi b. Hasan el-kâtib nâm hasm-ı şer‘î-i câhid mahzarında, Âişe Hatun bt. Mehmed nâm hatun kıbelinden vekâleti bi-mâ hüve nehcü’s-sübût şer‘an sâbit olan bâ‘is-i hâze’l-kitâb İbrahim b. Kemal’den vekâleten sâdır olan da‘vâ-yı sahîha-i şer‘iyyede gıbbe’l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, müvekkile-i mezbûre Âişe, bundan akdem mahrûse-i Galata mahallâtından Kule mahallesinde fevt olan Resul Beşe b. Mehmed b. Yusuf er-râcil nâm kimsenin ana-baba bir kız karındaşıdır. Anaları Fâtıma bt. İbrahim’dir. Maskat-ı re’sleri livâ-yı mezbûredir. Müteveffâ-yı mezbûrun verâseti ona ve ammi oğlu İsmail b. Süleyman b. Yusuf’a münhasırdır. Onlardan gayrı vâris ve terekesine müstehak kimse ma‘lûmumuz değildir. Ba‘de ri‘âyet-i şerâiti’l-kabûl şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki‘ olmağın mûcibiyle alâ-vechi’l-mastûr müvekkile-i mezbûrenin verâsetine hükmedildi. İşbu hüküm günün kazâyı mezbûr kādısı mevlânâ Abdullah Efendi b. Abdülgani’den vârid olan, unvanıyla mu‘anven, hatemiyle mahtûm, zeylde muharrer sene evâsıt-ı Cumâdelâhire tarihiyle müverrah kitab-ı naklînin şâhidlerin şehâdetine mutâbık olduğunun görülmesinden sonra verildi.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâsıtı şehri Şa‘bâni’l-mu‘azzam.

Şühûdü’l-hâl: Mustafa b. Mehmed, Abdünnasr b. Mustafa, İbrahim b. Şa‘bân, Yusuf b. İbrahim, Sefer b. Beşir, el-Hâc Mahmud b. Abdullah, Mehmed b. Mustafa ve gayrühüm mine’l-hâzırîn

118 [22b-1] Mahmud b. Şeyhî’nin Osman Beşe b. Abdullah’taki alacağının tahsili

İşbu bâ‘isü’l-kitâb Mahmud b. Şeyhî mahfil-i şer‘-i hatîrde Osman Beşe b. Abdullah nâm râcil mahzarında üzerine takrîr-i da‘vâ edip târîh-i kitâbdan dokuz yıl mukaddem ben ve mezbûr Osman Beşe bi-emri’llâhi’l-meliki’l-kadîr eydî-i keferede esîr olup diyâr-ı Frenk’de Alakurna nâm kalede iken mezkûr Osman Beşe benden kırk kâmil şerîfî filori istikrâz ve kabz edip ben dahi ikrâz ve tesellüm eyledim idi. Meblâğ-ı mezbûru taleb ederim dedikde gıbbe’s-suâl mezbûr Osman Beşe cevâbında hâl zikr olunan minvâl üzere olduğunu i‘tirâf edip lâkin mukaddemâ Süleyman Ağa b. Abdullah nâm zevvâk-ı Sultânî üsâra tahlîsi içün kal‘a-i merkūmeye geldiğinde müdde‘î-i mersûm Mahmud meblâğ-ı mezkûru ahz u kabza ve kendüye îsâle mezkûr Süleyman Ağa’yı mahzar-ı Müslimînde

tevkîl etmeğin ben dahi bi-inâyetillâhi teʿâlâ halâs olup mahmiye-i İstanbul'a geldiğimde mersûm Süleyman Ağa vekâleti hasebiyle zikr olunan kırk şerîfî filoriyi benden taleb edip bi't-tamâm ve'l-kemâl yedimden alıp kabz eyledi dedikde müddeʿî-i mezbûr dahi mesfûr Süleyman Ağa'yı kabza tevkîlini ve teslîmini bi'l-vekâle inkâr edip gıbbe'l-istişhâd udûl-i Müslimînden İbrahim b. Pervane ve Memi b. Abdüsselâm nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde hâzırân olup fi'l-vâkıʿ müddeʿî-i mezbûr Mahmud kalʿa-i mezkûrede meblâğ-ı mârrü'z-zikri ahz u kabz ve kendüye îsâle mezkûr Süleyman Ağa'yı bizim huzûrumuzda vekîl nasb edip ol dahi vekâlet-i mezbûreyi kabûl eyledi bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şerʿiyye eylediklerinde baʿde't-taʿdîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olup baʿdehû meblâğ-ı mezbûru vekîl-i mersûma teslîm eylediğine dahi beyyine taleb olunup sûret-i hâl gıbbe't-taleb ve's-suâl ketb olundu.

Fî evâsıtı şehri Şaʿbâni'l-muʿazzam li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Yusuf b. Pazarbaşı, Himmet Beşe b. er-râcil, Ali b. serbölük, Hacı Mehmed b. ( ), Hacı Mahmud b. Ali, ve gayruhüm.

119 [22b-2] Rıdvan Bey'in idam edilen vezir Ali Paşa tarafından gasbedilen ve Mustafa Ağa'nın yedinde bulunan beygirinin iâdesi

İşbu bâʿisü'l-kitâb zahrü'l-akrân Rıdvan Bey b. Abdülmennân el-cündî mahfil-i şerʿ-i hatîrde Dergâh-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-meʿâlî– müteferrikalarından umdetü'l-emâcid ve'l-akrân Mustafa Ağa b. Abdülmennân tarafından husûs-ı âtîye vekîl olup mahzar-ı hasm-ı şerʿîde Mehmed Çelebi b. Ahmed ve Hasan b. Abdullah şehâdetleriyle şerʿan vekâleti sâbite olan Osman Bey b. İbrahim nâm cündî mahzarında takrîr-i daʿvâ edip işbu meclis-i şerʿde mevcûd ve müşârun-ileyh olan al yağız aygır bargir benim mülk hakkım olup târîh-i kitâbdan iki yıl mukaddem medîne-i Bağdâd'dan gelir iken belde-i Maraş'a geldiğimizde mukaddemâ vezîriazam iken emr-i şerîf-i Sultânî ile mağzûben katl olunan Ali Paşa bi tarîki'l-gasb yedimden ahz eyledi idi hâlâ müvekkil-i müşârun-ileyhin yedinde buldum taleb ederim suâl olunsun dedikde gıbbe's-suâl vekîl-i mezbûr Osman Bey cevâbında müvekkilim müşârun-ileyh Mustafa Ağa bundan akdem zikr olunan bargiri mahmiye-i İstanbul'da Hacı Hüseyin Bey nâm cündîden yirmi akçeye iştirâ eyledi idi mezkûrun mülkü olup vech-i mezkûr üzere ahz olunduğu maʿlûmum değildir deyü inkâr edip müddeʿî-i mezbûrdan müddeʿâsına mutâbık beyyine taleb olundukda udûl-i Müslimînden Ali Bey b. Abdullah el-cündî ve Mehmed Bey b. Niyaz el-cündî li-ecli'ş-şehâde meclis-i şerʿa hâzırân olup fi'l-vâkıʿ işbu meclis-i şerʿde mevcûd ve müşârun-ileyh olan al yağız aygır bargir müddeʿî-i mezkûr Rıdvan Bey'in mülkü olup târîh-i kitâbdan iki yıl mukaddem medîne-i Bağdâd'dan gelir iken belde-i Maraş'a geldiğinde müşârun-ileyh Ali Paşa bi-tarîki'l-gasb ahz eyledi idi. Bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü

şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olup ba'dehû müdde'î-i mezbûr zikr olunan bargiri âhara bey' ve hîbe etmeyip vücûh-ı şer'iyyeden bir vechile mülkünden ihrâc eylemediğine yemîn billâhi'l-aliyyi'l-azîm edicek zikr olunan bargiri müdde'î-i merkūma teslîme tenbîh olunup mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fî-evâsıtı Recebi'l-müreccb li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Yusuf Çavuş b. Ali el-mübâşir, Mehmed b. Hasan, Hasan Bey b. Abdullah el-cündî, Ali Bey b. Abdullah el-cündî, Mehmed Bey b. ( ) el-cündî.

120 [22b-3] İsmail Ağa b. Mahmud'un Emine Hatun Vakfı'na gelir getirmesi için vakfedilen menzil ile alâkasının kalmadığını ikrâr ettiği

Sipâh-ı zafer-penâh zümresinden İsmail Ağa b. Mahmud nâm cündî mahfil-i şer'-i hatîrde mahmiye-i İstanbul'da merhûme Emine Hatun Vakfı'na bi'l-fi'il mütevellî olan bâ'isü'l-kitâb fahrü'l-a'yân Yusuf Bey b. Abdülmennân mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip mahmiye-i merkūmede Karabaş mahallesinde vâkı' hudûdunun bir tarafı Sultanhamamı külhanına ve bir tarafı Cafer Beşe b. Abdullah mülküne ve bir tarafı Hacı Ya'kub b. Abdullah mülküne ve bir tarafı tarîk-i âmma müntehî olup dört beyt-i süflâyı ve dört beyt-i ulyâyı ve bir bi'r-i mâyı ve kenîfi ve eşcâr-ı müsmire-i mütenevvi'ayı hâviye muhavvatayı müştemil olan menzil mukaddemâ Yusuf Ağa b. Abdullah nâm tavâşînin mülk-i mahz-ı sahîhi olup ba'de vefâtihi zâhirde vâris-i ma'rûfu olmayıp Beytü'l-mâle âid olucak ol zamanda emîn-i beytü'l-mâl olan Mehmed Ağa b. İbrahim nâm kimesne menzil-i mezbûru bana otuz sekiz bin akçeye bey' edip kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' edip mülküm oldukdan sonra ben dahi menzil-i mezkûru mütevellî-i merkūm Yusuf Bey'e otuz yedi bin akçeye bundan akdem bey' edip ol dahi vâkıfe-i müşârun-ileyhâya vakf edip mahal ve râyic ve i'tibârda akār iştirâ oluna deyü şart eylediği nükūd-ı mevkūfeden meblâğ-ı mersûm otuz yedi bin akçe ile vakfa ilhâk içün iştirâ ve def'-i semen-i merkūm etmiş idi menzil-i mezbûr vakf-ı mezkûrdan olup benim alâka ve medhalim yokdur dedikde gıbbe't-tasdîk vicâhen mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 8 şehri Ramazân li-sene târih-i [mezbûr]

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Ağa reîsü'l-sabbâgīn, Ramazan b. Mehmed el-imâm, Hasan b. Mustafa el-müezzin, Mehmed Bey b. ( ), Mehmed Bey b. Ahmed el-cündî, Mehmed Beşe b. Hasan er-râcil, Ali b. Hasan el-imâm, Abdullah Bey b. Mehmed, Mustafa b. Şa'bân.

121 [23a-1] Yani v. Dimo'nun Halil Çelebi b. Hasan'dan taleb ettiği para konusunda yalan söylediğinin tesbit olunduğu

Mahmiye-i İstanbul'da Fener kapısı hâricinde sakin olan Yani v. Dimo nâm zimmî Dîvân-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-me'alîde– Halil Çelebi b. Hasan nâm yeniçeriyi mahfil-i kazâya ihzâr ve üzerine takrîr ve da'vâ edip bundan akdem benim mezbûr Halil Çelebi'ye cihet-i karzdan kırk sekiz bin fıddî akçe deynim var iken mezbûr Halil Çelebi benden altmış bin akçe alıp bilâ-vech-i şer'î yirmi bin akçemi ziyâde kabz eyledi bi gayr-i vech-i şer'î aldığı yirmi bin akçeyi taleb ederim dedikde gıbbe'ş-suâl mezbûr Halil Çelebi cevâbında mezbûr Yani zimmetinde cihet-i karzdan altmış sekiz bin fıddî akçe hakkım olup meblâğ-ı mezbûra zevcesi Sultan bt. Mavridi kefîl olmağın mezbûre Sultan yediyle altmış sekiz bin akçemi kabz ve istîfâ eyledim deyip zimmî-i mezbûr kırk sekiz bin akçeden ziyâde deyni olduğunu inkâr edicek mezbûr Halil'den beyyine taleb olundukda Hacı Ali b. Abdullah nâm kimesneyi ihzâr edip da'vâsına mutâbık edâ-i şehâdet-i şer'iyye edip şâhid-i âhar ikāmet etmek sadedinde iken zimmî-i mezbûr firâr ve gaybet edip sâkin olduğu menziline cânib-i şer'den adam gönderildikde mütevâri olup ve mahallesi ahâlîsinden ve gayriden cem'-i kesîr zimmî-i mezbûr hîle ve hud'a ile meşhûr olduğunu haber verdiklerinde sûret-i hâl gıbbe't-taleb ve'ş-suâl ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-evâ'ili Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Hıdır Çavuş b. Abdullah el-mübâşir, Mehmed Ağa b. Abdullah el-mübâşir, Osman Beşe b. Abdullah, Mehmed b. Hüseyin Ahmed b. Hızır el-cündî, el-Hâc Abdi b. Abdullah ve gayruhüm.

122 [23a-2] Abdülkerim Efendi b. Mehmed'e vefat eden kız kardeşi Razıye Hatun'dan miras yoluyla intikal eden ve usülsüz başkasına satışı yapılan menzilin iâdesi

Bundan akdem mahmiye-i Kostantiniyye'de Lâleliçeşme mahallesinde müteveffât olan Raziye bt. Mehmed nâm hatunun li-ebeveyn karındaşı ve bi'l-inhisâr vârisi olup verâseti vech-i şer'î üzere sâbite olan bâ'isü'l-kitâb Abdülkerim Efendi b. Mehmed meclis-i şer'-i hatîrde menzil-i âti'z-zikre vâzı'u'l-yed olduğu nehc-i şer'î üzere sâbit olan Ali Bey b. Hıdır nâm cündî mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip hâlâ merkūmun yedinde olup mahmiye-i merkūmede Hatice Sultan mahallesinde vâkı' tarafeyni mezkûr Ali Bey mülküne ve tarafeyn-i âhareyni Şaban nâm cündî mülkü ile tarîk-i âmma müntehî olup bir beyt-i süflâyı ve bir kilârı ve muhavvatayı müştemil olan menzil kız karındaşım mezbûre Raziye Hatun'un mülkü olup ba'de vefâtihâ bi'l-inhisâr irs-i şer'î ile bana intkāl etmiş iken ben âhar diyarda bulunmağla mahmiye-i merkūmede ol zamanda beytü'l-mâl emîni olan Ahmed Ağa b. Abdülmennân menzil-i mezbûru Neslihan bt. Mustafa nâm hatuna gabn-ı fâhiş

ile beş bin fıddî akçeye bey‘ edip kabz-ı semen edip ba‘dehû mersûme Neslihan dahi menzil-i merkūmu mesfûr Ali Bey’e kezâlik beş bin fıddî akçeye bey‘ edip kabz-ı semen etmiş ba‘dehû ben dahi gelip müteveffât-ı mezbûrenin li-ebeveyn karındaşı ve bi’l-inhisâr vârisi olduğumu nehc-i şer‘î üzere ve alâ-vechi’l-hasm isbât eylediğimden sonra menzil-i merkūm gabn-ı fâhiş ile bey‘ olunmamağın mukaddemâ mahmiye-i mezbûrede umûr-ı şer‘iyye-i askeriye istimâ‘ına me‘mûr olan fahrü’l-müderrisîn mevlânâ Hamza Efendi b. Ali mahzarında mezkûr Ali Bey muvâcehesinde menzil-i mezbûru vech-i mezkûr üzere da‘vâ edip gıbbe’l-inkâr hîn-i bey‘de gabn-ı fâhiş ile bey‘ olunduğunu nehc-i şer‘î üzere isbât edip bey‘-i mezkûrun feshine hükm olunup yedime hüccet-i şer‘iyye verilmiş iken merkūm Ali Bey menzil-i mersûmu teslîmden imtinâ‘ eder kasr-ı yedine tenbîh olunmak taleb ederin deyü kelimât-ı meşrûhasına mutâbıka mevlânâ-yı müşârun-ileyhin hat ve hatemini müştemile ve târîh-i kitâb senesi Cumâdelulâsı’nın evâsıtı ile müverraha hüccet-i şer‘iyye ibrâz edicek gıbbe’s-suâl mersûm Ali Bey cevâbında fi’l-hakīka merkūm Abdülkerim Efendi müteveffât-ı mesfûrenin li-ebeveyn karındaşı ve bi’l-inhisâr vârisi olduğu şer‘an sâbit olmuşdur lâkin ben mezbûr ile hâkim-i müşârun-ileyhle murâfa‘a olup vech-i mezkûr üzere menzil-i mezbûr gabn-ı fâhiş ile bey‘ olunduğu muvâcehemde vech-i şer‘î üzere sâbit olmamışdır deyü mazmûn-ı hüccet-i mezkûreyi inkâr edicek gıbbe’l-istişhâd udûl-i Müslimînden mevlânâ Halil Efendi b. Şeyh Mehmed ve Ahmed Bey b. Mehmed el-cündî li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘a hâzırân olup fi’l-vâkı‘ mezbûr Abdülkerim Efendi târîh-i mesfûrda mahmiye-i mersûmede umûr-ı şer‘iyye-i askeriye istimâ‘ına me‘mûr olan müşârun-ileyh Hamza Efendi huzûrunda merkūm Ali Bey muvâcehesinde vech-i mastûr üzere menzil-i mezkûru gabn-ı fâhiş ile bey‘ olunmuşdur deyü da‘vâ edip gıbbe’l-inkâr menzil-i merkūm hîn-i bey‘de gabn-ı fâhiş ile bey‘ olunduğunu nehc-i şer‘î üzere muvâcehesinde isbât edip bey‘-i mersûmun feshine hükm olundu bu husûsa şahidleriz şehâdet dahi ederiz deyü mazmûn-ı hüccet-i merkūmeye mutâbık edâ-i şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde gıbbe’t-ta‘dîl ve’t-tezkiye şehâdetleri makbûl olmağın teslîmine tenbîh olunup mâ vaka‘a gıbbe’t-taleb ketb olundu.

Hurrire fî-selhi şehri Recebi’l-mürecceb li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl: Ahmed Efendi b. Mehmed el-cündî, Mustafa Çelebi b. Mehmed, Hasan b. Mehmed, Mehmed b. el-Hâc Murad, Mehmed b. Mustafa ve gayruhüm.

123 [23b-1] Mustafa Bey b. Abdullah’ın Selanik’te Çuka emini iken zimmetinde kalan altı yüz yirmi bin akçenin mîrî adına tahsili

Bi’l-fi‘il atabe-i aliyye-i sultâniyyede vezâretle başdefterdâr olan düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nâzım-ı mesâlih-i ümem yenbû‘-ı cûd ü kerem sâhibü’l-izz ve’l-ikbâl âmirü’l-hazâin bi-ahseni’l-a‘mâl zü’l-kadri’l-bâzih ve’ş-şerefi’ş-şâmih Abdulbâki Paşa –dâme bi’l-hayr zikruhu ve feşâ– Dîvân-ı refi‘ü’l-bünyân-ı Sultânî

–dâme medâru'l-emn-ve'l-emânîde– bundan akdem mahmiye-i Selânik'de çuka emîni olan Mustafa Bey b. Abdullah nâm cündîyi mahfil-i kazâya ihzâr ve üzerine takrîr-i da'vâ edip merkūm Mustafa Bey mukaddemâ bin otuz senesinde mahmiye-i mezbûrede çuka emîni olup yeniçeri tâifesine ve hâssa bostancılara cânib-i saltanat-ı aliyyeden ta'yîn olunup her sene verilegelen iki yüz seksen bin zirâ' çukayı bi't-tamâm kabzedip sene-i mezbûrede hâssa bostancılara verilecek her donluğu altışar zirâ' olmak üzere üç bin donluk çukanın bin donluk çukasını verip iki bin donluk çuka yedinde kalıp ba'dehû istihlâk etmekle her donluğun kıymet-i misli üç yüz onar akçeden cem'an iki bin donluğun kıymeti olan altı yüz yirmi bin akçenin şer'an damânı lâzım gelmiş iken emânet-i mezbûreden ref' olundukdan sonra muhâsebesinde üç bin donluk çukayı bi't-tamâm teslîm eyledim deyü kayd etmiş hâlâ teslîm olunmayub istihlâk eylediği sâlifü'z-zikr iki bin donluk çukanın kıymeti olan meblâğ-ı merkūm altı yüz yirmi bin akçeyi mîrî içün taleb ederim dedikde gıbbe's-suâl mersûm Mustafa Bey cevâbında fi'l-hakīka sene-i mesfûrede zikr olunan iki yüz seksen bin zirâ' çukayı bi't-tamâm tahsîl ve kabz eyledim ve zikr olunan bostancılara teslîm olunacak çukayı bostancılara teslîm edip hâlâ muhâsebemde kayd eyledim deyip ve lâkin mücerred teslîm eyledim deyip teslîm eylediği kimesnenin zâtını ve isim ve şahsını ta'yîne kādir olamadığından mâ'adâ yedinde teslîmine temessük-i şer'îsi dahi olmayıp ve hîn-i kabzında çukanın her donluğunun kıymet-i misli üç yüz onar akçe olduğuna mu'terif olup vech-i muharrer üzere müsellem-i ileyhi adem-i ta'ayyüni ile itlâfı şer'an mûcib-i damân olmağın i'tirâfı mûcebince zikr olunan iki bin donluk çukanın kıymeti olan altı yüz yirmi bin akçeyi edâya tenbîh olup mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî evâ'ili şehri Ša'bâni'l-mu'azzam li-sene târih-i [mezbûr]

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-ekâbir ve'l-a'yân Mustafa Ağa, fahrü'l-cüyûş Mahmud Çavuş b. Hüseyin, fahrü'l-akrân Ahmed Ağa b. muhzırân-ı Rumeli, İbrahim Ağa b. muhzırân-ı Ana[dolu], Mustafa Beşe çukadar.

124 [23b-2] Cennet Hatun'un vakfettiği menzilde ikamet hakkının Hamza Halîfe b. Mahmud'a devredildiği

Mahmiye-i İstanbul'da Avratpazarı nâm mevzi' kurbünde Kürkçübaşı mahallesinde vâkı' olup bir beyt-i süflâ ve hücreyi ve gurfeyi müştemil ve cevânib-i erba'ası hâlâ reîsü'l-etibbâ olan İshak Efendizâde mülkü ve Abdülkerim Vakfı ve tarîk-i hâs ve Mü'mine Hatun ile Kasım ve Hatice Hatun bt. Yusuf mülkleri ile mahdûd olup merhûme Cennet Hatun süknâsını sulehâya vakf eylediği menzilde hâlâ sakin olan Mustafa Efendi b. Muharrem hüsn-i ihtiyârıyla menzil-i merkūmun süknâsını yine sulehâdan olan işbu râfi'ü'l-kitâb Hamza Halîfe b. Mahmud'a ferâğ edip müşârun-ileyh Hamza Halîfe dahi salih ve mütedeyyin recül olmağın tevcîh olunup mâ-hüve'l-vâkı' gıbbe't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-ışrîn min-şehri Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-ulemâ İshak Efendi reîsü'l-etibbâ, İsmail Efendi b. Abdullah Efendi el-müderris, İbrahim Çelebi b. Abdullah Efendi el-müderris, Ahmed Çelebi b. Mehmed et-tabîb, Mustafa Çelebi b. Ahmed Efendi, Abdülkerim Halîfe el-müezzin, İsa Beşe b. Mustafa el-imâm, Hamza Çelebi b. Ali el-bevvâb ve gayruhüm.

125 [23b-3] Musa Çavuş b. Abdullah'ın vefat etmeden önce borcunu ödediği ve rehin bıraktığı eşyasını aldığının anlaşıldığı

Bundan akdem vilâyet-i Rumeli'nde kasaba-i Zihne'den olup ba'dehû mahmiye-i Kostantiniyye'de Balat kurbünde Karabaş mahallesinde sâkin iken müteveffâ olan Musa Çavuş b. Abdullah nâm mühtedînin verâseti sulbî oğulları Mustafa Çavuş ve Mehmed Çavuş nâm kimesnelere münhasıra olduğu nehc-i şer'î üzere sâbit oldukdan sonra mezbûrân Mustafa Çavuş ve Mehmed Çavuş mahfil-i şer'-i hatîrde bâ'isü'l-kitâb Salamon v. Yakob ve Yakoy v. Yuhayim nâm Yahudiler mahzarlarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip bundan esbak babamız mezkûr Musa Çavuş mezbûrân Yahudilerden ale'l-iştirâki's-seviy bi-tarîki'l-karzi'ş-şer'î yüz altmış bin fıddî akçe alıp mukābelesinde mezkûrâna dört gümüşlü gaddâre ve altun yaftalı ve kitâbeli bir kılıç ve üç kemer kılıç ve on dört vakiyye altun yaldızlı bir sîm raht ve saplı üç gümüş topuz ve sapsız bir gümüş topuz ve iki çift altun bilezik ve iki yüz yetmiş miskāl bir altun sîne-bend ve bir cevherî kuşak ve yetmiş miskāl bir altun cevherî bilezik ve iki cevherî sorguç ve iki siyâh ferâceye kaplı semmûr kürk ve bir neftî ferâceye kaplı semmûr kürk ve bir vaşak nâfesi rehin vaz' edip deyn-i mezkûru îfâ edip rehâin-i mezkûreyi kabz etmeden fevt olmağla mezbûrânın yedinde kalmışdır deyü da'vâ etmiş idik lâkin babamız hâl-i sıhhatinde deyn-i mezbûru îfâ edip rehâin-i mezbûreyi bi't-tamâm yedlerinden alıp kabz edip merkūmânın yedlerinde rehâin-i mersûmeden aslâ bir şey kalmadığını mukır olup ma'lûmumuz olmağın terk-i da'vâ ve husûmet edip min-ba'd mersûmân Salamon ve Yakob'nun zimmetlerini rehâin-i mezkûreye müte'allık cemî' de'âvî ve husûmâttan ibrâ-i âm ile ibrâ eyledik ba'de'l-yevm bizden husûs-ı mezkûra müte'allık da'vâ ve nizâ' sudûr eder ise lede'l-hükkâmi'l-kirâm istimâ' olunmaya dediklerinde mukırrân-ı mezbûranı ikrâr-ı meşrûtlarında mezkûrân Salamon ve Yakob bi'l-müvâcehe tasdîk edicek mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

[Fî] 13 şehri Şa'bâni'l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Arslan Bey el-cündî, Hazm Bey b. Abdullah, Mehmed Bey b. Mehmed ( ) el-cündî, Hasan Çelebi b. Mehmed, İbrahim Çavuş el-mübâşir, Mehmed Bey b. ( ) el-cündî, Mehmed Bey b. Hasan el-cündî, Ahmed Çavuş b. Abdullah, Davud Çavuş b. Abdullah.

126 [24a-1] Ali Efendi'nin müflisen vefât eden Rıdvan Efendi'deki alacağını kefili Mustafa Çavuş'tan tahsil ettiği

Mahrûse-i Kostantiniyye mahallâtından Kirmastı mahallesi sükkânından olup Mekke-i Mükerreme şerefallâhu teʿâlâ kazâsından munfasıl olan kıdvetü'l-ulemâʿi'l-kirâm Mevlânâ Ali Efendi b. el-merhûm Mehmed Efendi mahfil-i şerʿ-i hatîr-i lâzımü't-tevkīrde bâʿisü'l-kitâb fahrü'l-cüyûş Mustafa Çavuş b. Mahmud Çavuş tarafından tasdîk-i âtîye vekîl olup vekâleti nehc-i şerʿî üzere alâ-vechi'l-hasm sâbite olan fahrü'l-müderrisîni'l-kirâm mevlânâ Mehmed Efendi b. İsmail mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip bundan akdem Mısır kazâsından munfasıl iken azm-i dâr-ı cinân eden merhûm Rıdvan Efendi zimmetinde cihet-i karzdan üç yüz esedî guruş hakkım olup mezbûr Rıdvan Efendi müflisen mütaveffâ oldukda tereke-i mevcûdesi guremâsı beyninde taksîm olunup benim zikr olunan üç yüz guruş hakkıma mezbûr Mustafa Çavuş kefîl olmuş idi. El-hâletü hâzihî kefâleti hasebiyle zikr olunan üç yüz guruşu merkūmdan taleb ve daʿvâ eylediğimde mezbûr Mustafa Çavuş kefâlet-i mezbûra reʿy-i İmâm-ı Azam üzere bâtıla olup sahîh değildir deyip ben dahi kefâlet-i mersûme alâ-reʿyi'l-imâmeyn sahîhadır ve kavl-i müftîye budur deyü fetvâ-yı sahîha-i şerʿiyye ibrâz edip beynimizde münâzaʿât-ı kesîre vukūʿundan sonra beynimize muslihûn tavassut edip "es-sulh seyyidü'l-ahkâm" fehvâsınca husûs-ı deyn-i mezbûru yüz elli esedî guruş ile sulh edip ben dahi sulh-i mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan yüz elli esedî guruşu bi't-tamâm alıp kabz edip asîl-i mezbûrun ve kefîl-i mezkûrun zimmetlerini deyn-i mezkûrdan ibrâ-i âm ile ibrâ eyledim. min-baʿd müteveffâ-yı mezbûr zimmetinde ve kefîl-i mezkûr zimmetinde bir akçe ve bir habbe hakkım kalmamışdır dedikde gıbbe't-tasdîk ve't-taleb mâ vakaʿa ketb olundu.

Hurrire fî-evâsıtı Şaʿbâni'l-muʿazzam li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-ulemâʿi'l-mütebahhirîn hazret-i mevlânâ Abdullah Efendi b. Ömer Efendi, zahrü'l-fudalâi'l-müteverriʿîn el-müvellâ el-fâzıl, fahrü'l-ulemâʿi'l-kirâm Mustafa Efendi b. Cafer, fahrü'l-ulemâ'i's-siyâde mevlânâ es-Seyyid Mustafa Efendi b. el-müvellâ el-merhûm Yavuz Efendi, fahrü'l-kuzât Mevlânâ Pir Mehmed Efendi b. Mehmed, fahrü'l-mehâdim Mevlânâ Mesud Çelebi b. Mustafa Efendi, fahrü'l-kuzât mevlânâ Osman Efendi b. ( ), Fahrü'l-hutabâ Mehmed Efendi b. Mustafa el-hatîb be-Câmiʿ-i Nişancı, Ahmed Efendi b. Mustafa el-hatîb be-Câmiʿi'l-merhûm Emir Buhârî.

127 [24a-2] Ayşe Hatun'un Rabia Hatun bt. Mehmed Efendi'ye rüşvet olarak vermiş olduğu paradan doğan alacak davasının anlaşmayla sonuçlandığı

Mahmiye-i Kostantiniyye'de Kirmastı mahallesinde sakine olan fahrü'l-muhadderât Âişe Hatun bt. Mahmud Çavuş tarafından vech-i âtî üzere sul[h] ve ibrâya ve bedel-i sulhu kabza vekîl olup vekâleti mezbûre Âişe'yi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân olan İsa b. Yusuf ve Şahin Bey b. Hasan el-Bârî şehâdetleriyle alâ-vechi'l-hasm sâbite olan kıdvetü'l-müderrisîni'l-kirâm mevlânâ Mehmed Efendi b. İsmail mahfil-i şer'-i celîl-i lâzımü't-tebcîlde bâ'isetü'l-kitâb fahrü'l-muhadderât zahrü'l-muvakkarât Rabia Hatun bt. el-müvellâ el-merhûm Mehmed Efendi tarafından husûs-ı âtîye vekîl olup vekâleti nehc-i şer'î üzere mahzar-ı hasmda sâbite olan fahrü'l-müderrisîn mevlânâ Mustafa Efendi b. Mehmed mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip bundan akdem müvekkilem mezbûre Âişe Hatun müvekkile-i mezbûre Rabia Hatun'a bir husûs içün mâlından bi tarîki'r-rüşve altmış bin fıddî akçe verip ol dahi kabz etmeğin hâlâ meblâğ-ı mezbûru istirdâd edip da'vâ ve taleb eyledikde mezbûre Rabia Hatun inkâr edip beynlerinde münâza'ât-ı kesîre ve muhâsamât-ı şedîde ve hatîre vukū'undan sonra beynlerine muslihûn tavassut edip vech-i âtî üzere sulh ve ibrâya ve kabza beni vekîl etmeğin ben dahi vekâletim hasebiyle husûs-ı merkūmu an inkâr otuz bin beş yüz fıddî râyic-i fi'l-vakt akçeye sulh ettiklerinde sulh-i mezbûru kabûl edip bedel-i sulh olan meblâğ-ı merkūm otuz bir bin beş yüz akçeyi bi't-tamâm ve'l-kemâl vekîl-i mersûm yedinden alıp kabz edip mezbûre Rabia Hatun'un zimmetini husûs-ı merkūma müte'allık cemî'-i de'âvî ve husûmâttan ibrâ-i âm ile ibrâ eyledim dedikde gıbbe't-tasdîk ve't-taleb mâ vaka'a ketb ve tahrîr olundu.

Hurrire fî-evâsıtı şehri Şa'bâni'l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Es-sâbikûn

128 [24a-3] Sâbık Mudanya nâibi Hasan Efendi b. Ramazan tarafından Mehmed Efendi b. Ali'ye kürkçülerin ihtiyaçlarını karşılamak üzere verilen fakat başka amaçla harcanan paraların iadesi

Bundan akdem mahmiye-i Bursa kurbünde kasaba-i Mudanya'da nâibü'ş-şer' olan umdetü kuzâti'l-eslâf mevlânâ Hasan Efendi b. Ramazan mahfil-i şer'-i şerîf-i şâmihü'l-bünyân ve mahfil-i dîn-i münîf-i râsihü'l-erkânda kuzât-ı müteşerri'în zümresinden bâ'isü'l-kitâb mevlânâ Mehmed Efendi b. Ali muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip işbu sene-i mübârekede kasaba-i merkūmeden olugeldiği üzere kürekçi ihrâc oluna deyü emr-i şerîf-i âlîşân vârid olmağın ber-mûceb-i emr-i âlîşân ihrâc olunup ba'dehû zikr olunan kürekçiler Tersâne-i âmireye teslîm olunmak lâzım geldikde mühimmâtına sarf olunmak içün İbrahim Ağa nâm kimesneye ver deyü müşârun-ileyh Mehmed Efendi'ye bi'd-defe'ât her biri onar

akçe râyic olan üç yüz otuz aded Osmânî ile on yedi aded tâmmü'l-vezn filori def' u teslîm edip ol dahi alıp kabz eyledikden sonra zikr olunan üç yüz otuz aded Osmânî ile on yedi aded filoriyi mezkûr İbrahim Ağa'ya vermeyip kendi masârıfına sarf etmeğin meblâğ-ı mezkûru mezbûrdan da'vâ ve taleb edip ol dahi husûs-ı mezbûru bi'l-külliye inkâr edip beynimizde küllî nizâ' ve cidâl vukū'undan sonra tavassut-ı muslihîn ile bin sekiz yüz fıddî akçeye beynimizde akd-i sulh inşâ edip bedel-i sulhu bi't-tamâm müşârun-ileyhin yedinden alıp kabz edip zimmetini husûs-ı mezkûra müte'allık olan âmme-i de'âvî ve mütâlebât ve eymân ve muhâsamâttan ibrâ-i âmm-ı kātı'u'n-nizâ'la ibrâ eyledim min-ba'd müşârun-ileyh Mehmed Efendi ile husûs-ı mezkûra müte'allık da'vâ ve husûmetim yokdur dedikde gıbbe't-tasdîk ve't-taleb mâ vaka'a ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-evâsıtı Şa'bâni'l-muazzam.

Şuhûdü'l-hâl: Yusuf Çavuş b. Emrullah, Mevlânâ Ahmed Efendi b. Mehmed el-müderris, el-Hâc Mahmud b. Süleyman, Mehmed Beşe b. Ali er-râcil, Mustafa Çavuş el-mübâşir ve gayruhüm.

129 [24b-1] Musa Çavuş b. Abdullah'ın vefatından önce borcunu ödediği ve rehin eşyalarını geri aldığı

Bundan akdem vilâyet-i Rumeli'nde kasaba-i Zihne'den olup hâlâ mahmiye-i Kostantiniyye'de Balat kurbünde Karabaş mahallesinde sâkin olan İspendoni v. Hıristoderi nâm zimmî meclis-i şer'-i hatîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Salamon v. Yakob ve Yako v. Yuhayim nâm Yahudiler muvâcehelerinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip li-ebeveyn karındaşım olup mahalle-i merkūmede müteveffâ olan Musa Çavuş nâm mühtedi hâl-i sıhhatinde mezbûrân Salamon ve Yako'dan ale'l-iştirâki's-seviy bi-tarîki'l-karzi'ş-şer'î yüz altmış bin fıddî akçe alıp mukābelesinde mezkûrâna dört gümüşlü gaddâre ve bir altun yaftalı ve kitâbeli kılıç ve üç kemer kılıç ve on dört vakiyye altun yaldızlı bir sîm raht ve saplı üç gümüş topuz ve sapsız bir gümüş topuz ve iki çift altun bilezik ve iki yüz yetmiş miskāl bir altunlu sîne-bend ve bir cevherî kuşak ve yetmiş miskāl bir altun cevherî bilezik ve iki cevherî sorguç ve iki siyâh ferâceye kaplı semmûr kürk ve bir vaşak nâfesi rehin vaz' eyledikden sonra hâl-i sıhhatinde îfâ-yı deyn edip rehâin-i mezbûreyi merkūmân Yahudilerden alıp kabz eyledi rehâin-i mezkûre mersûm Musa Çavuş'un olup benim alâka ve medhalim olmayıp rehâin-i mesfûreye müte'allıka mezkûrân Yahudiler ile bi-vechin mine'l-vücûh da'vâ ve husûmetim yokdur dedikde gıbbe't-tasdîk mâ vaka'a bi't-taleb sebt olundu.

Tahrîren fî-evâ'ili şehri Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Arslan Bey b. Abdullah el-cündî, Hazm Bey b. Abdullah, Mehmed Bey b. Abdullah el-cündî, Hasan Çelebi b. Mehmed, İbrahim Çavuş el-mübâşir,

Mehmed Bey Kapıcızâde, Mahmud Bey eş-şehîr Reiszâde, Mehmed Bey b. Hasan el-cündî, Ahmed Çavuş b. Abdullah, Davud Çavuş b. Abdullah, Ahmed Ağa reîsü'l-muhzırân.

130 [24b-2] Duka v. Hıristoderi'nin vefât eden kardeşi Musa Çavuş'un borcu dolayısıyla açılan davada Salamon v. Yakop ve Yako v. Yuhaim adlı Yahudiler ile sulh olduğu

Bundan akdem vilâyet-i Rumeli'nde kasaba-i Zihne'den olup hâlâ mahmiye-i İstanbul'da Balat kurbünde Karabaş mahallesinde sâkin olan Duka v. Hıristoderi nâm zimmî meclis-i şer'-i hatîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Salamon v. Yakop ve Yako v. Yuhaim nâm Yahudiler muvâcehelerinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan altı ay mukaddem mezbûrân Salamon ve Yako'dan ale'l-iştirâki's-seviy bi tarîki'l-karzi'ş-şer'î yüz yirmi bin fıddî akçe alıp mukābelesinde mezkûrâna dört gümüşlü gaddâre ve bir altun yaftalı ve kitâbeli bir kılıç ve üç gümüş kemer kılıç ve on dört vakiyye altun yaldızlı bir sîm raht ve saplı üç gümüş topuz ve sapsız bir gümüş topuz ve iki çift altun yaldızlı bilezik ve iki yüz yetmiş miskāl bir altunlu sîne-bend ve bir cevherî kuşak ve yetmiş miskāl bir altun cevherî bilezik ve iki cevherî sorguç ve iki siyâh ferâceye kaplı semmûr kürk ve bir neftî ferâceye kaplı semmûr kürk ve bir vaşak nâfesi rehin vaz' eyledim deyü rehâin-i mezkûreyi merkūmândan da'vâ ve taleb eylediğimde mezbûrân dahi cevâblarında senin li-ebeveyn karındaşın olup ba'dehû şeref-i İslâmla müşerrefe olan Musa Çavuş nâm müteveffâ hâl-i sıhhatinde bizlere ale'l-iştirâki's-seviy yüz yetmiş bin fıddî akçe istikrâz ve kabz edip biz dahi ikrâz ve teslîm etmeğin eşyâ-i mersûmeyi bize deyn-i merkūm mukābelesinde rehin vaz' edip ba'dehû târîh-i kitâbdan iki yıl mukaddem deyni olan meblâğ-ı mezbûru bize bi't-tamâm edâ ve îfâ edip rehâin-i mezkûreyi teslîm eyledik ol dahi cümlesini kabz eyledi biz seninle bi-vechin mine'l-vücûh mu'âmele etmedik deyü husûs-ı mersûmu bi'l-külliye inkâr edip beynimizde münâza'ât-ı ekîde ve muhâsamât-ı şedîde vâkı' olmuş idi. El-hâletü hâzihî beynimizde muslihûn tavassut edip husûs-ı mezbûru inkârdan yirmi bin fıddî akçeye sulh ettiklerinde ben dahi sulh-i merkūmu kabûl edip bedel-i sulh olan meblâğ-ı mezbûru bi't-tamâm yedlerinden alıp kabz edip zimmetlerini rehâin-i mezkûreye müte'allık cemî'-i da'vâ ve husûmâttan ibrâ-i âm ile ibrâ eyledim ba'de'l-yevm benden veya vekîlimden husûs-ı mezbûra müte'allık da'vâ ve nizâ' sudûr ederse lede'l-havâle istimâ' olunmaya dedikde gıbbe't-tasdîk ve mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî-evâsıtı şehri Şa'bâni'l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Es-sâbikūn.

131 [24b-3] Vakıf menzilde Hasan Efendi'nin ikamet etmesinin uygun bulunduğu

Zümre-i müderrisînden olup mahmiye-i İstanbul'da Kasab Timur mahallesinde vâkı' inde'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd ve'l-hîtân olup süknâsı ulemâya şart ve ta'yîn olunan vakıf menzilde sâkin olan Süleyman Efendi vefât edip yerine işbu râfi'ü'l-kitâb umdetü kuzâti'l-İslâm Mevlânâ Hasan Efendi b. İbrahim her vechile mahal ü müstehık olup süknâya kemâl-mertebe ihtiyâcı olmağın menzil-i mezbûrun süknâsı mezbûr Hasan Efendi'ye tevcîh olunup işbu hurûf li-ecli't-temessük ketb olundu.

Hurrire fî-evâ'ili şehri Şa'bâni'l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Efendi b. el-müderris, Hasan b. ( ), Mehmed b. Mustafa, Nuh b. Arslan, Hacı Mahmud b. ( ).

132 [25a-1] Sâbık İstanbul kadısı Mehmed Efendi'ye âid olan ve husûmete sebep olan menzilin Ahmed Bey tarafından satın alındığı

Dergâh-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-me'âlî– müteferrikalarından bâ'isü'l-kitâb Cafer Ağa b. İbrahim mahfil-i kazâda mahmiye-i Belgrad sükkânından Ahmed Bey b. Mehmed el-cündî mahzarında takrîr-i kelâm edip mahmiye-i mezbûrede Pazarbaşı mahallesinde vâkı' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd olup sâbıkā İstanbul kādısı olan fahrü'l-ulemâ'il-kirâm Mehmed Efendi hazretlerinden iştirâ olunan menzil husûsunda mezbûr ile da'vâ ve husûmetim vardır menzil-i mersûmda alâkası var mıdır suâl olunup takrîr[i] tahrîr olunmak matlûbumdur dedikde merkūm Ahmed Bey dahi istintâk olundukda menzil-i mezbûr mukaddemâ sulbî oğlum Mehmed nâm kimesne içün merkūmun malıyla müşârun-ileyh Mehmed Efendi'den bi'l-vekâle iki bin guruşa iştirâ ediverdim hâlâ menzil-i mezbûr oğlum mezkûr Mehmed'in mülküdür benim alâkam yokdur dedikde sûret-i hâl hıfz-ı makāl içün gıbbe't-taleb ve's-suâl ketb olundu.

Hurrire fî-evâ'ili şehri Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Bey b. Abdullah el-cündî, Ahmed Halîfe tabbâh-ı hâssa, Hüseyin Çavuş b. Mehmed, Receb b. Bayram, el-Hâc Mahmud.

133 [25a-2] Ömer Bey b. Gülâbî'nin kendisine âid olduğunu iddia ettiği câriyenin Sayime bt. Hüseyin'e âid olduğunun anlaşıldığı

Dergâh-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-me'âlî– sipâhîlerinden Ömer Bey b. Gülâbî mahfil-i şer'-i hatîrde bâ'isetü'l-kitâb Sayime bt. Hüseyin nâm hatun mahzarında üzerine takrîr ve da'vâ edip mezbûrenin yedinde olan işbu orta boylu açık kaşlı

gök elâ gözlü asfaru'l-levn Moskoviyyetü'l-asl Mülâyim bt. Abdullah nâm câriyeyi târîh-i kitâbdan iki yıl dört ay mukaddem ben ( ) nâm hatundan şirâ'-i şer'î ile semen-i ma'lûm ile iştirâ ve temellük etmekle mülküm olup ba'dehû mâlımdan ibâk etmeden mezbûrenin yedinde buldum taleb ederim dedikde gıbbe'ş-suâl mezbûre Sayime cevâbında ben mevsûfe-i mezkûre Mülâyimi târîh-i kitâbdan iki yıl altı ay mukaddem esirci tâifesinden Hacı Mehmed nâm kimesneden yedi bin fıddî akçeye iştirâ eyledim târîh-i mezbûrdan ile'l-ân yedimdedir deyü ikisi dahi târîh-i mülk beyân edip zü'l-yedin tarihi esbak olup da'vâyı def' eyledikde bu sûrette zü'l-yed olan mezbûre Sayime'nin beyyinesi evlâ olmağın mezbûre Sayime'den takrîrine mutâbık beyyine taleb olundukda udûl-i Müslimînden Sultan Selim Hân mahallesi sâkinlerinden Süleyman b. Yunus ve Macuncu ahâlîsinden Ömer b. Mustafa nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'-i hatîrde hâzırân olup fi'l-hakīka mevsûfe-i mezbûre Mülâyimi merkūme Sayime Hatun târîh-i kitâbdan iki yıl altı ay mukaddem bizim huzûrumuzda mezkûr Hacı Mehmed'den yedi bin fıddî akçeye iştirâ ve temellük edip tarîh-i mesfûrdan ile'l-ân mülkündedir bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe ri'âyeti şerâ'iti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olup câriye-i mezbûre merkūm Sayime Hatun'un yedinde ibkā olunup merkūm Ömer Bey ta'arruzdan men' olunup mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâlis ışrîn min-Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Receb Çavuş b. İsmail, Süleyman b. Ali, Piyâle Bey el-cündî, Seyfi b. Muharrem el-imâm, Hüseyin Bey b. Mehmed ve gayruhüm.

134 [25a-3, Arapça] Ayşe b. İbrahim Çelebi'nin kocası Hâfız Mehmed Bey ile anlaşarak boşandığı (muhâla'a)

Mahrûse-i Bursa kal'ası mahallâtından Hâce Turgud mahallesi imâmı fahrü'l-eimme İbrahim Çelebi b. Mustafa meclis-i şer'-i şerîfe gelip akde aklı yetmeyen Âişe nâm sulbî sagīre kızının Dârü's-saltanati's-seniyye mahmiye-i Kostantıniyye mahallâtından Sinan Ağa mahallesinde sâkin olan bâ'is-i hâze'l-kitâb Hâfız Mehmed Bey b. Mustafa el-cündi nâm zevci ile zevc-i mezkûrdan hul'a bedelen bin beş yüz akçe ahz ettikden sonra muhâla'a etti. Zevc-i mesbûr dahi nikâhında ma'kūdün-aleyh râyicü'l-vakt üç bin akçe mehr-i müecceli, nafaka-i iddeti ve meûnet-i süknâsı mukābelesinde zevce-i mezbûresi ile hul' eyledi. Mezbûre Âişe bu sûretle akd-i cedîd ve mehr-i müste'nif olmadan zevc-i mezkûra helâl olmayacak şekilde bâyinen ayrılmış oldu. Sonra aralarında câri hukūk-ı zevciyyete müte'allik cemî' da'vâdan her biri diğerinin zimmetini ibrâ-yı âmm-ı kātı'an li'n-nizâ' ve râfi'an li'l-husûmet ile ibrâ etti.

Cerâ zâlike ve hurrire fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-ışrîn min-şehri Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Umdetü'l-müderrisîn mevlânâ Ahmed Efendi b. Mehmed eş-şehîr bi-Hatîbzâde, fahrü'l-müderrisîn mevlânâ Ali Efendi b. Mustafa, zahrü'l-müderrisîn mevlânâ Abdülaziz Çelebi b. el-Hâc Muharrem, fahrü'l-müderrisîn mevlânâ Mehmed Efendi eş-şehîr bi-Kepekcizâde?, mevlânâ Ahmed Efendi b. el-Hâc Pîrî, Nuh Çelebi b. Arslan, Mehmed b. Mustafa, fahrü'l-müderrisîn mevlânâ Osman Efendi b. el-Hâc Mustafa ve gayrühüm

135 [25b-1] Vefât eden Hatice bt. Ahmed isimli küçük kızın verâsetinin vârisleri arasında taksimi

Mahmiye-i Kostantiniyye'de Aksaray kurbünde Hüseyin Ağa mahallesinde bundan akdem vefât eden Hatice bt. Ahmed nâm sagīrenin verâseti li-ebeveyn karındaşı Mehmed Çelebi ve li-üm karındaşları İsmail ve Rahime veledey Hasan nâm sagīrelere ve vâlideleri Sayime Hatun'a münhasıra olup mezbûre Sayime sagīrân-ı mezbûrânın vasiyy-i şer'îleri olduğu nehc-i şer'î üzere sâbit oldukdan sonra mezbûre Sayime kendi tarafından asâleten ve sagīrân-ı merkūmân taraflarından vesâyeten mahfil-i şer'-i hatîrde müteveffât-ı mesfûrenin hayâtında vasîsi olan Mustafa Bey b. Mehmed el-bevvâb mahzarında takrîr-i kelâm edip mezkûre Hatice'nin mâlından vasiyy-i mersûmun yedinde mahfûz olan seksen beş bin akçenin südüsü olan on dört bin yüz altmış altı akçe bana ve sülüsü olan yirmi sekiz bin üç yüz otuz üç akçe ale's-seviyye sagīrân-ı mezbûrâna âid olmuş iken vasiyy-i mezkûr bana hissem mukābelesinde on üç bin akçe ve sagīrân-ı mersûmâna yirmi beş bin akçe cem'an otuz sekiz bin akçe teslîm edip ben dahi asâleten ve vesâyeten kabz eyledim mâ'adâsı olan dört bin dört yüz doksan dokuz akçeyi dahi taleb ederim dedikde vasiyy-i mezbûr istintâk olundukda fi'l-vâkı' hâl zikr olunan minvâl üzere olup meblâğ-ı merkūm mukaddemâ kısmet olundukda otuz sekiz bin akçesi mezbûre Sayime'ye ve sagīrân-ı mezkûrâna intikāl eder ve kırk yedi bin akçesi karındaşı işbu hâzır fi'l-meclis mersûm Mehmed Çelebi'ye intikāl eder deyü otuz sekiz bin akçesini merkūme Sayime asâleten ve vekâleten alıp ve kırk yedi bin akçesi merkūm Mehmed Çelebi alıp kabz edip cem'an seksen beş bin akçeyi teslîm eyledim merkūm Mehmed Çelebi hisse-i şer'iyyesinden ziyâde dört bin beş yüz akçe kabz etmiş meblâğ-ı mezbûru bana red eylesin ben dahi mezbûre Sayime'ye teslîm edeyim deyip mersûm Mehmed Çelebi dahi vech-i meşrûh üzere hisse-i şer'iyyesinden ziyâde dört bin beş yüz akçe kabz eylediğini mu'terif olmağın vasiyy-i merkūm meblâğ-ı merkūmu mezbûre Sayime'ye havâle edip ol dahi kabûl edip ve mersûm Mehmed Çelebi dahi edâya ta'ahhüd edicek mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî-evâ'ili şehri Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-müderrisîn Ahmed Efendi eş-şehîr Bağdâdîzâde, Mehmed b. Mustafa el-Bursevî, Hasan b. Mehmed, Mehmed b. Mustafa el-müezzin, Mustafa b. Ahmed, Hüseyin b. Abdullah ve gayruhüm.

136 [25b-2] Vefât eden Mustafa Bey b. Abdullah'ın zimmetinde kalan ve karısı Hatice'nin mehrine âid olan eşyâyı eski Karatine sâbık kadısı Abdulbâki Efendi b. Ali'nin gasbetmediği

Vilâyet-i Rumeli'nde Karatine kazâsına tâbi' İbsarı nâm karyede sâkine olan Hatice nâm hatun tarafından husûs-ı âtiyyü'z-zikre vekîl olup mahzar-ı hasm-ı şer'îde bimâ hüve nehcü's-sübût şer'an vekâleti sâbite olan babası Osman Hoca b. Mustafa mahfil-i kazâda sâbıkā kazâ-i mezbûr kādısı olan bâ'isü'l-kitâb fahrü'l-kuzât Abdulbâki Efendi b. Ali mahzarında bi'l-vekâle üzerine takrîr ve da'vâ edip müvekkilem mezbûre Hatice'nin bundan akdem müteveffâ olup zevci olan Mustafa Bey b. Abdullah nâm cündî zimmetinde dokuz yüz bin akçe mehr-i müecceli olup müşârun-ileyh Abdulbâki Efendi huzûrunda kazâ-i merkūmda mesfûr Mustafa Bey'in sulbî oğlu Zülfikar Bey muvâcehesinde şuhûd-ı udûl ile isbât eyledikden sonra mezbûr Zülfikar Bey dahi meblağ-ı mersûm mukābelesinde müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden bin beş yüz akçe kıymetli bir câme ve üç yüz akçe kıymetli dört sahan ve üçer yüz akçe kıymetli iki börek tepsisi ve bir kefkiri müvekkileme def' u teslîm edip ol dahi kabz eyledikden sonra müşârun-ileyh Abdulbâki Efendi zikr olunan eşyâyı ahz u kabz eyledi alıverilmek taleb ederim dedikde gıbbe's-suâl ve'l-inkâr müdde'î-i merkūmdan da'vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda ikāmet-i beyyineden âciz olup istihlâf eylediğimde müşârun-ileyh Abdulbâki Efendi dahi zikr olunan eşyâyı bi tarîki'l-gasb ahz u kabz etmekle el-ân müvekkile-i mersûmeye reddi üzerine vâcib olmadığına alâ-vefki'l-mes'ûl yemîn billâhi'l-aliyyi'l-a'lâ etmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-evâhiri Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Umdetü'l-kuzât Mevlânâ Mehmed Efendi b. el-müvellâ el-merhûm Abdülhalim Efendi, kıdvetü'l-kuzât Mevlânâ Abdülkerim Efendi eş-şehîr Şeyhzâde, Mustafa Efendi b. el-kādı, Hasan Çelebi b. ( ) el-müderris, Ahmed Efendi el-müderris, el-Hâc Mahmud b. İsa, Mehmed b. Mustafa ve gayruhüm.

137 [25b-3] Mehmed Efendi'nin terekesinden bazı kıymetli kitap ve eşyâyı haksız yere alıkoyan Firecik kadısı Abdülkerim Efendi ile müteveffânın kız kardeşinin sulh oldukları

Bundan akdem vilâyet-i Rumeli'nde Firecik nâm kasabada müteveffâ olup "Allâme" demekle meşhûr olan Mehmed Efendi b. Süleyman'ın li-ebeveyn kız karındaşı ve hasren vârisesi olup hâlâ mahmiye-i Kostantiniyye'de Karagümrük mahallesinde

sâkine olan Sultan Hatun bt. Süleyman mahfil-i şer‘-i şerîfde sâbıkā Firecik kādısı olan fahrü’s-sâde mecma‘u’ş-şeref ve’s-siyâde mevlânâ Şerîfî es-Seyyid Abdülkerim Efendi b. es-Seyyid Mehmed Efendi mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan on yıl mukaddem karındaşım müşârun-ileyh Mehmed Efendi kasaba-i mezbûrda müteveffâ oldukda müşârun-ileyh Şerîfî Efendi kādı bulunmağın resm-i kısmet nâmına bi-gayr-i vech-i şer‘î terekesinden dört bin akçe kıymetli bir Tefsîr-i Ebussuûd ve üç bin akçe kıymetli bir Kāmus ve üç bin akçe kıymetli bir Sadri’ş-şerî‘a ve iki bin akçe kıymetli bir Sadri’ş-şerî‘a ve altı bin akçe kıymetli beynimizde isimleri ma‘lûm on üç kıt‘a kitâb ve iki bin akçe kıymetli bir yeni nebâtî inâyet ve iki bin akçe kıymetli bir yeşil inâyet ve dört bin akçe kıymetli şîr-i mâhîden bir gümüşlü devvâre ve iki bin akçe kıymetli bir yeni döşek ve dört bin akçe kıymetli bir mercan tesbih ve iki bin akçe kıymetli bir ibrişim kırmızı seccâde ve bin beş yüz akçe kıymetli bir Selânik keçesi ve üç bin akçe kıymetli tilki kürklü Musûlî? ferâce ve bin iki yüz akçe kıymetli bir beyaz tor kuşak ve bin beş yüz akçe kıymetli bir gümüşlü bıçak ve bin akçe kıymetli bir gümüşlü bıçak ve bin akçe kıymetli bir altunlu yasdık ahz eyledi deyü müşârun-ileyhden da‘vâ ve taleb edip beynimizde küllî nizâ‘ ve cidâl vukū‘undan sonra tavassut-ı muslihîn ile altı bin fıddî akçeye beynimizde akd-i sulh inşâ edip bedel-i sulhu bi’t-tamâm müşârun-ileyh yedinden alıp kabz edip zimmetini husûs-ı mezkûra müte‘allık olan âmme-i de‘âvî ve mutâlebâttan ibrâ-i âmm-ı kātı‘u’n-nizâ‘la ibrâ eyledim min-ba‘d müşârun-ileyh Şerîfî Efendi ile husûs-ı mezbûra müte‘allık da‘vâ ve nizâ‘ım yokdur dedikde gıbbe’t-tasdîk mâ-vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu.

Hurrire fî-evâhiri sene.

Şuhûdü’l-hâl: Umdetü kuzâti’l-eslâf mevlânâ Şefî‘î Efendi b. Ömer Efendi, zahrü vülâti’l-e‘âlî Mevlânâ Mahmud Efendi, Kıdvetü’l-kuzât Mevlânâ Hasan Efendi, Fahrü’l-müderrisîn Mevlânâ Ahmed Efendi, zahrü’l-akrân Ahmed Ağa reîsü’l-muhzırîn, el-Hâc Mahmud b. Abdullah.

138 [26a-1] Ahmed Ağa b. Emrullah’ın Hatice Sultan mahallesindeki evini vakfettiği

El-Hamdü lillâhi ve’s-salâtü alâ-nebiyyihi ve alâ-âlihi ve sahbihi ecma‘în. Ammâ ba‘d bâ‘is-i tahrîr-i kitâb-ı sahîh-i şer‘î ve bâdî-i terkīm-i hitâb-ı mer‘î budur ki; mahmiye-i Kostantiniyye humiyet ani’l-âfet ve’l-beliyye mahallâtından Hatice Sultan mahallesinde sâkin sâhibü’l-hayrât ve’l-hasenât râgıbü’l-meberrât ve’s-sadakāt hâlâ sipâhîler oğlanı kethüdâsı olan iftihârü’l-emâcid ve’l-ekârim câmi‘u’l-mehâmid ve’l-mekârim Ahmed Ağa b. Emrullah meclis-i şer‘-i şerîf-i lâzımü’t-teşrîfde vakf-ı âti’z-zikre li-ecli’t-tescil mütevellî nasb ettiği fahrü erbâbi’t-tahrîr ve’l-kalem ve erbâbi’t-tahrîr ve’r-rakam Mustafa Efendi b. Abdullah mahzarında ikrâr-ı sahîh-i şer‘î ve i‘tirâf-ı sarîh-i mer‘î kılıp mahalle-i mezbûrede vâkı‘ bir

tarafı Medîne-i Münevvere sallallâhu teʿâlâ alâ-münevvirihâ vakfına ve aʿlemü'l-ulemâ'i'l-izâm sâbıkā Bağdad kādısı olan Ebûbekir Efendi mülküne ve bir taraf-dan merhûm Mehmed Paşa Vakfı'na ve Âişe Hatun mülküne ve Âişe bt. Yunus mülküne ve iki tarafdan tarîk-i âmma müntehî olup muhavvateyni müştemil muhavvata-i dâhiliyyesi dört beyt-i süflâyı ve biʿr-i mâyı ve iki fırını ve dehlizi ve iki matbahı ve üç sofa ve bir beyt-i ulvîyi ve kilârı ve hadîka-i zât-ı eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmireyi ve iki kenîfi ve muhavvata-i hâriciyyesi üç beyt-i ulvîyi ve bir sofayı ve dehlizi ve iki ahırı ve bir beyt-i süflâyı ve biʿr-i mâyı ve iki kenîfi ve mu-havvatayı hâvî arsası merhûm-ı mûmâ-ileyh Mehmed Paşa Vakfı'ndan olan mülk menzilimi bi cümleti't-tevâbiʿ ve'l-levâhık ve kâffetü'l-menâfiʿ ve'l-merâfık vakf ve habs edip şöyle şart eyledi ki; süknâsı evvelâ nefsine baʿdehû evlâdına ve evlâd-ı evlâdına ve evlâd-ı evlâd-ı evlâdına ve baʿde'l-inkırâz halîlesi Hatice Hatun bt. Hı-zır ve baʿdehâ ücretini utekāsına mukābele-i ücretten utekā-i mezbûr beher yevm birer sûre-i ihlâs tilâvet eyleyeler ve baʿdehüm merhûm-ı mezbûr Mehmed Paşa Vakfı'na her kim mütevellî olup menzil-i merkūma vazʿ-ı yed edip ecr-i misli ile icâr olunup hâsıl olan ücretinden üç nefer kimesneye ikişer akçe verilip Kur'ân-ı azîmü'ş-şândan birer cüz'-i şerîf tilâvet olunup sevâbını rûhuna ihdâ eyleyeler ücret-i mezbûreden fazla kalanı mütevellî-i vakf-ı mezbûr kabz edip menzil-i mezbûrun meremmâtına harc eyleye ve tebdîl ve tağyîr yedimde ola dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şerʿî vâkıf-ı mezbûrdan vakf-ı mezkûreden rücûʿ edip vakf-ı akār inde'l-cumhûr sahîhdir lâkin inde'l-imâmi'l-Âʿzam ve'l-hümâmi'l-efham Ebû Hanîfe el-Kûfî âmelehullâhu teʿâlâ bi-lûtfihi'l-celî ve'l-hafî– katında gayr-i lâzımdır deyü menzil-i mezbûru mülküne istirdâd ettikde mütevellî-i mûmâ-ileyh dahi bi-tarîki'l-muʿâraza cevâb-ı bâ-savâb verip gerçi sıhhate vakf-ı akār imâm-ı mezkûr katında lüzûmdan âriyedir lâkin imâmeyn-i hümâmeyn Ebû Yusuf el-İmâmü's-sânî ve İmâm Muhammed b. Hasan eş-Şeybânî katlarında lâzımdır deyü vâkıf-ı mezbûr ile muhâsama edip hâkim-i mûmâ-ileyh esbeğallâhü niʿamehu aleyh haz-retlerine murâfaʿa olduklarında mütevellî-i mezbûr hâkim-i müşârun-ileyhden hüküm taleb etmeğin hâkim-i mûmâ-ileyh dahi lüzûm-ı vakfı evlâ ve ahrâ görüp vakf-ı mezbûrun sıhhat ve lüzûmuna beyne'l-eimmeti'l-eslâf cârî olan hilâfı âlim oldukları hâlde hükm-i sahîh-i şerʿî ile hükmedip vakf-ı sahîh-i müseccel ile vakf oldukdan sonra naks ve nakzına muhâl oldu "fe-men beddelehu baʿdemâ semiʿahu fe-innemâ ismühû ale'llezîne yübeddilûne innellâhe semîʿun alîm ve ecrü'l-vâkıfı ale'l-hayyi'l-cevâdi'l-kerîm".

Cerâ zâlike ve hurrire fi'l-yevmi's-sânî min-Şaʿbâni'l-muʿazzam li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-eimme Hüseyin Efendi b. Ali, el-imâm, fahrü'l-eimme Mehmed Efendi b. Ali el-hatîb, fahrü'l-aʿyân İbrahim Efendi el-mübâşir, fahrü'l-akrân Hasan Ağa b. ( ), fahrü'l-akrân Mehmed Çelebi el-cündî, fahrü'l-akrân

Ömer Çelebi el-cündî, fahrü'l-cüyûş Mahmud Çavuş, umdetü'l-eimme-i Hasan Efendi b. Hüseyin el-imâm, fahrü'l-akrân Mehmed Çelebi el-cündî, fahrü'l-imâm Ahmed Çelebi, el-Hâc Hüseyin b. Ali, Hasan Çelebi el-haffâf, Yusuf b. Abdullah, Kadri b. er-râcil, ve muharriru'l-hurûf Abdulbâki, Hüseyin b. Mehmed, Ali b. Abdullah, Ali b. Mahmud, ve gayruhüm mine'l-huzzâr ve'l-müslimîn.

139 [26b-1] Resul Beşe b. Mehmed'in vârisi olmadığından terekesinin beytülmale geçtiği ve alacağının tahsili

Mahmiye-i İstanbul'da bi'l-fi'il Dergâh-ı âlî yeniçerileri beytü'l-mâl emîni olan fahrü'l-emâsil Musa Ağa b. Mustafa tarafından husûs-ı âti'z-zikri ikrâra vekîl olup vekâleti alâ-vechi'l-hasm nehc-i şer'î üzere sâbite olan fahrü erbâbi'l-kalem İbrahim Ağa b. Hasan el-kâtib mahfil-i şer'-i hatîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Ebûbekir Çelebi b. İbrahim mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip zümre-i râcilînden olup dokuzuncu sekbânlar cemâ'atinden olan Resul Beşe b. Mehmed nâm râcil bundan akdem mahmiye-i mezbûrede müteveffâ olup zâhirde vâris-i ma'rûfu olmamağla terekesi beytü'l-mâle kabz u zabt olundukda mesfûr Resul Beşe'nin merkūm Ebûbekir Çelebi zimmetinde vasfı ve zirâ'ı ilm-i şer'î ile beynlerinde ma'lûm bez bahâsından yirmi iki bin dört yüz akçe hakkı olmağın ba'de vefâtihî emr-i hâkimü'ş-şer'le meblâğ-ı mezbûru müvekkilim müşârun-ileyh Musa Ağa mezkûr Bekir Çelebi yedinden alıp kabz edip yedine hat ve hâtemini müştemil temessük verdi dedikde gıbbe't-tasdîk vicâhen mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî-evâsıtı şehri Şa'bâni'l-mübârek li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi b. el-müderris, Abdülbasir b. Abdullah, Mustafa b. Abdullah, Hacı Şaban b. el-Hâc İslâm, Abdülkerim b. Mehmed, Hacı İbrahim b. Abdullah, Ali b. Musa, Ahmed b. Hacı Emrullah, Ahmed b. Mahmud, Hacı Hasan b. Hüseyin, İbrahim b. Hanefi ve gayruhüm.

140 [26b-2] Vefât eden Resul Beşe'nin Halil b. İbrahim zimmetindeki alacağının tahsîli

Vekîl-i mezbûr İbrahim Ağa kezâlik işbu râfi'ü'l-kitâb Halil b. İbrahim mahzarında bi'l-vekâle ikrâr edip müteveffâ-yı mesfûr Resul Beşe'nin mezkûr zimmetinde vech-i mersûm üzere olan on altı bin sekiz yüz akçeyi müvekkilim müşârun-ileyh alıp kabz eyledi dedikde gıbbe't-tasdîk vicâhen hurrire fî't-târîhi'l-mezkûr.

Şuhûdü'l-hâl: Es-sâbikûn.

141 [26b-3] Vefât eden Resul Beşe'nin Siyavuş b. Abdullah zimmetindeki alacağının tahsîli

Vekîl-i mersûm İbrahim Ağa kezâlik işbu hâfızü'l-kitâb Siyavuş b. Abdullah mahzarında bi'l-vekâle ikrâr edip müteveffâ-yı merkūm Resul Beşe'nin mezkûr zimmetinde vech-i mastûr üzere olan on altı bin sekiz yüz akçe hakkı olmağın meblâğ-ı mezkûru müvekkilim müşârun-ileyh ahz u kabz eyledi dedikde gıbbe't-tasdîk vicâhen mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi't-târîhi'l-merkūm.

Şu: Es-sâbikûn.

142 [26b-4] Vefât eden Resul Beşe'nin Hüsameddin b. el-Hâc Safi zimmetindeki alacağının tahsîli

Vekîl-i mezbûr kezâlik işbu râfi'ü'l-kitâb Hüsameddin b. el-Hâc Safi mahzarında bi'l-vekâle ikrâr edip vech-i meşrûh üzere müteveffâ-yı mesfûrun mezkûr zimmetinde olan yedi bin dokuz yüz yirmi akçeyi müvekkilim alıp kabz eyledi dedikde gıbbe't-tasdîk vicâhen hurrire fi't-târîhi'l-mersûm.

Şuhûdü'l-hâl: Es-sâbikūn.

143 [26b-5] Vefât eden Resul Beşe'nin Süleyman Bey b. Nurullah zimmetindeki alacağının tahsîli

Vekîl-i merkūm kezâlik hâmilü'l-kitâb Süleyman Bey b. Nurullah mahzarında ikrâr edip müteveffâ-yı mezkûrun mezbûr zimmetinde olan dokuz bin altı yüz akçeyi vech-i muharrer üzere müvekkilim alıp kabz eyledi dedikde gıbbe't-tasdîk vicâhen mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi't-târîhi'l-mesfûr.

Şuhûdü'l-hâl: Es-sâbikūn.

144 [26b-6] Vefât eden Resul Beşe'nin Siyavuş b. Abdullah zimmetindeki alacağının tahsîli

Vekîl-i mersûm kezâlik işbu bâ'isü'l-kitâb Siyavuş b. Abdullah mahzarında ikrâr edip müteveffâ-yı mezbûrun vech-i mastûr üzere merkūmun zimmetinde olan on iki bin sekiz yüz akçeyi müvekkilim müşârun-ileyh alıp kabz eyledi dedikde gıbbe't-tasdîk vicâhen mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi't-târîhi'l-merkūm.

Şuhûdü'l-hâl: Es-sâbikūn.

145 [26b-7, Arapça] Terekesi Beytülmâl tarafından zabt edilen Toma v. Nikola'nın vârislerinin iki kardeşi olduğu

Vilâyet-i Anadolu-i ma'mûre'de Trabzon livâsı Rize kasabası mahallâtından Kalohtin mahallesinden olup hâlen mahmiye-i Galata tevâbi'inden Tarabya karyesinde sakinân olan udûlden Osman b. Abdullah ve Ömer b. Hüseyin nâm kimseler Dîvân-ı âlî'de -dâme mahfûfen bi'l-me'âlî- akdedilen meclis-i şer'-i şerîfe hâzırân olup, mahmiye-i mezbûrede vâki' Beytül emîn-i sâbıkı olan ve karye-i mezbûrede bundan akdem hâlik olan Toma v. Nikola v. Mihal nâm zimmînin terekesine vâzı'-ı yed bulunan âti'z-zikr verâseti münkir hasm-ı şer'î-i câhid fahrü'l-akrân Mehmed Bey b. Hüseyin el-cündi mahzarında, bâ'is-i hâze'l-kitâb Andon v. Nikola nâm zimmîden sâdır da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, müdde'î-yi mezbûr, hâlik-i mezkûrun ana-baba bir er karındaşı ve usûbet-i nesebiyye cihetiyle vârisidir. Babaları Nikola v. Mihal, anaları Anzile bt. Mihal en-Nasrâniyyedir. Maskat-ı re'sleri de kasaba-i mezbûredir. Verâseti ona ve li-ebeveyn kız karındaşı Kalornad bt. Nikola en-Nasrâniyyeye münhasırdır. Onlardan gayrı vâris ve terekesine müstehak kimse ma'lûmumuz değildir. Ba'de ri'âyet-i şerâiti'l-kabûl şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olmağın mûcibiyle alâvechi'l-mastûr müdde'î-yi mezbûrun verâsetine hükmedildi.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâhiri şehri Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Umdetü'l-emâsil Mahmud Ağa b. Abdülmennan, Ahmed Ağa b. Derviş el-muhzır, Mehmed Efendi b. el-müderris, Ömer Beşe b. Abdullah er-râcil, Abdi Beşe b. Abdullah er-râcil, Ömer Bey b. Hüseyin, Mehmed b. Abdi, Hacı Abbas b. İbrahim, Hacı Mahmud b. Ali, Mehmed b. Mustafa

146 [27a-1] Ayşe bt. Mustafa'nın Ömer Kethüdâ tarafından Şeyh Yavsi Zâviyesi mühimmâtı için vakfedilen nakit paradan aldığı borca karşılık rehin bıraktığı kıymetli eşyâlarının iâdesi

Mahmiye-i İstanbul'da merhûm-ı mağfiret-nişân Sultan Bâyezid Hân Câmi'i kurbünde Emin Bey mahallesi sâkinelerinden bâ'isetü'l-kitâb Âişe bt. Mustafa nâm hatun tarafından husûs-ı âtîye vekîl olup mahzar-ı hasm-ı şer'îde bimâ hüve nehcü's-sübût şer'an vekâleti sâbite olan fahrü'l-cüyûş Ali Çavuş b. İbrahim mahfil-i şer'-i hatîrde Ömer kethüdâ demekle ma'rûf sâhibü'l-hayrın mahmiye-i merkūmede firdevs-i âşiyân Sultan Selîm Hân Câmi'i kurbünde merhûm Şeyh Yavsi Zâviyesi mühimmâtı içün vakf eylediği nükūdun bundan akdem mütevellîsi iken müteveffâ olan Mustafa Çelebi b. Atâullah nâm kimesnenin sulbî oğlu olup vakf-ı mezbûr kâtibi olan Atâullah Çelebi mahzarında bi'l-vekâle takrîr-i kelâm edip müvekkilem mezkûre Âişe merkūm Mustafa Çelebi'den mukaddem vakf-ı

mezbûrun mütevellîsi olan işbu hâzır fi'l-meclis Nasrullah Çavuş b. İsmail nâm kimesnenin zamân-ı tevliyetinde mâl-ı vakf-ı mezkûrdan mu'âmele-i şer'iyye tarîkiyle on bin fıddî akçe alıp mukābelesinde bir gümüşlü kemer raht ve bir altun neftî kolan üzere ak kingireli altmış miskāl bir çengel kuşak ve iki gümüşlü gaddâre rehin vaz' edip ba'dehû tevliyet-i mezbûre mezkûr Nasrullah Çavuş'un üzerinden merkūm Mustafa Çelebi'ye tevcîh olunup zabtı içün yedine berât-ı şerîf-i âlîşân verilmeğin mezbûr Nasrullah Çavuş rehâin-i mezkûreyi hâl-i sıhhatinde izn-i hâkimü'ş-şer'le mezkûr Mustafa Çelebi'ye def' u teslîm edip ol dahi ahz u kabz etmiş idi hâlâ mezkûr vefât edip tevliyet-i mezbûre taraf-ı sultandan Mehmed b. Receb nâm kimesneye tevcîh olunmağla mezbûr Mehmed rehâin-i mezkûreyi merkūm Atâullah Çelebi'den taleb eylediğimde mezkûr Atâullah Çelebi verâseti hasebiyle zikr olunan çengel kuşakdan mâ'adâsını tevliyeti hasebiyle mezkûr Mehmed'e teslîm edip zikr olunan kuşağı vermekde ta'allül eder hakīkat-i hâl mezbûrdan suâl olunup takrîri tahrîr olunması matlûbumdur dedikde gıbbe't-taleb mezbûr Atâullah Çelebi cevâbında fi'l-hakīka babam müteveffâ-yı mezbûr vakf-ı mezkûra mütevellî olduğunda mezkûr Nasrullah Çavuş'un yedinden mezbûre Âişe'nin vaz' eylediği rehâin-i mezkûreden bir gümüş raht ve bir gümüş neftî kolan üzere ak kingireli altmış dirhem mikdârı bir çengel kuşak ve iki gümüşlü gaddâreyi alıp kabz edip lâkin mücehhelen vefât etmekle muhallefâtından zikr olunan bir gümüş kemer raht ile iki gümüşlü gaddâreyi bulup hâlâ mütevellî olan mezkûr Mehmed'e teslîm eyledim zikr olunan çengel kuşak bulunmayıp ve nice olduğu dahi ma'lûmum değildir deyicek vâkı' hâl hıfzan li'l-makāl ketb ve imlâ olundu.

Tahrîren fî-evâsıtı şehri Ṣa'bâni'l-mu'azzam fî-şühûr sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Zahrü's-siyâde es-Seyyid Nasuh Çavuş b. es-Seyyid Mehmed, zahrü'l-cüyûş es-Seyyid Ali Çavuş b. es-Seyyid Süleyman, İbrahim Çavuş b. Abdullah, Mustafa Bey b. Mehmed el-mütevellî, Mevlânâ İbrahim Efendi b. Süleyman, Ali b. Mahmud, fahrü'l-müderrisîn mevlânâ Ahmed Efendi b. Mehmed, Mehmed b. Mustafa, Hasan b. Mirza ve gayruhüm.

147 [27a-2] Ali Ağa b. Muharrem'in Sayda'ya giderken el-Hâc Hasan b. Abdullah'a emanet bıraktığı para ve kıymetli eşyâlarının iâdesi

Sipâh-ı zafer-penâh zümresinden Ali Ağa b. Muharrem Dîvân-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûnda mahfil-i şer'-i hatîrde mahmiye-i Galata sükkânından bâ'isü'l-kitâb el-Hâc Hasan b. Abdullah mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip bundan akdem ben silk-i mülkümde münselik olan emvâlden bir donluk kırmızı kadîfe ve bir zerdavâ kürk kaplı yeşil Bağdâdî nîmten ve bir donluk kibrîtî atlas ve bir mor dikilmiş atlas kaftan ve bir serâser halvet ve bir dülbend ve bir dikme müsta'mel abâyî ve bir gümüş düğmeli yeşil çuka yağmurluk ve bir siyâh Mısır abası ve bir

kaplan postu ve bir sahtiyan kese içinde bir kâğıd ile dört yüz altun ve bir bez içinde yüz sikke altun ve yine bir bez kese ile yedi yüz altmış riyâl ve esedî guruş ve yedi bin üç yüz hurda akçeyi bir sepet sandığımın içine koyup sandığı kilitleyip kendi mührüm ile mühürleyip ba'dehû zikr olunan sandığı içinde olan eşyâ ile ve bir çift altun güft üzengi ile el-Hâc Derviş nâm kimesneye yed-i îdâ' ve teslîm edip Sayda'ya gitmiş idim. Ba'dehû mezbûr el-Hâc Derviş dahi âhar yana gider oldukda zikr olunan sepet sandığını içinde olan eşyâ ile ve üzengi ile bana teslîm etmesi içün mezbûr el-Hâc Hasan Bey'e verip mezbûr dahi zikr olunan üzengi ve sepet sandığını bana teslîm etmek sadedinde iken mührü bozulmuş bulunup Müslümanlar huzûrunda feth eylediğimizde zikr olunan sahtiyân kese ile sâlifü'z-zikr beş yüz filori ve dört yüz altmış guruş ve yedi bin üç yüz hurda akçe ve bir donluk kibrîtî atlas bulunmayıp mâ'adâsını mezkûrun yedinden alıp kabz eyledim bâkīsin taleb ederim dedikde gıbbe'l-istintâk mezbûr el-Hâc Hasan cevâbında gâh ben zikr olunan sandığı mezkûr el-Hâc Derviş'in yedinden aldığımda mührü bozulmuş idi yine aynı ile mezbûr Ali Ağa'ya teslîm eyledim deyip gâh ol sandığın yanında âhar kimesnenin emânet konulmuş sandığı var idi sehven sandık-ı ma'hûdu ol sandık zannedip sâhibine göndermiş idim mührü bozulmuş geldi deyicek mezbûr el-Hâc Hasan'ın kelimâtından hayâtta zannolunup mezbûr Ali Ağa'nın yedinden bu sûrette habs ve tazyîk olunur deyü Şeyhü'l-İslâm ve müfti'l-enâm hazretlerinden fetvâ-yı sahîha-i şerîfe olmağın habs ve tazyîk olunup lâkin mezbûr el-Hâc Hasan'ın eşyâ-i mezbûreyi bi tamâmihâ mezkûr el-Hâc Derviş'den kabz ve tesellüm eylediğine i'tirâfı olmayıp ve mezbûr Ali Ağa mezkûr el-Hâc Hasan'a teslîm olunup ol dahi cümlesini kabz ve tesellüm eylediğini şer'an beyâna kādir olmamağın mezbûr el-Hâc Hasan'a yemîn müteveccih oldukda ol dahi alâ-vefki'l-mes'ûl yemîn billâhi'l-aliyyi'l-a'lâ etmeğin bu vech ile hükmolundu.

Hurrire fî-evâhiri Şa'bâni'l-mu'azzam.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-müderrisîn mevlânâ Ahmed Efendi el-Burusî, zahrü'l-akrân Ahmed Ağa reîsü'l-muhzırîn, Osman Çelebi b. Abdullah, el-Hâc Mustafa b. Abdullah, Mehmed Bey b. Abdullah, el-Hâc Hüseyin b. Abdullah ve gayruhüm.

148 [27b-1] Kamer Hatun tarafından vakfedilen ve Mehmed b. Hasan'ın kullanmakta olduğu menzilde yapılan tadilâtın tesbit olunduğu

Mahmiye-i Kostantiniyye'de Soğanağa mahallesinde merhûm Lala Hüseyin Paşa halîlesi merhûme Kamer Hatun Vakfı'na bi'l-fi'il mütevellî olan Mustafa Bey b. Abdullah tarafından husûs-ı âti'z-zikr da'vâya vekîl olup vekâleti nehc-i şer'î üzere sâbite olan Yunus Halîfe b. Ahmed el-İmâm mahfil-i şer'-i hatîrde âti'z-zikr olan menzile hâlâ vâzı'u'l-yed olduğu nehc-i şer'î üzere sabit olan Mehmed b. Hasan nâm kimesne mahzarında tevliyeti hasebiyle üzerine da'vâ edip hâlâ mezbûrun yedinde olup zikr olunan Soğanağa mahallesinde vâkı' iki tarafı müşârun-ileyh Lala

Hüseyin Paşa sarayına ve bir tarafı sâbıkā Ahmed Ağa nâm kimesnenin mülkü olup hâlâ Davud Ağa'nın mülkü olan menzile ve bir tarafı Cevşî Mehmed Efendi mülkü ile tarîk-i âmma müntehî olup sâbıkā büyût-ı müteʿaddideyi ve odun anbarını ve kilârı ve matbah ve fırını müştemil olan menzil-i merkūm Kamer Hatun'un mülkü olmağın menzil-i mezbûru dokuz yüz seksen altı senesinde vakfedip süknâsını evvelâ kendi nefsine baʿdehû batnen baʿde batn evlâdına ve evlâd-ı evlâdına ve baʿde'l-ınkırâz kıymet-i misli ile beyʿ olunup semeni ile mahall-i ihtiyâcda vâridîn ve sâdirîn içün bir hâne binâ oluna deyü şart edip teslîm-i ile'l-mütevellî ve tescîl-i şerʿî olunmağla vakf-ı lâzım-ı müseccel olup bundan akdem müşârun-ileyh Hüseyin Paşa'nın utekāsından Osman Ağa nâm kimesne menzil-i mezbûrda ücret-i maʿlûme ile sâkin iken menzil-i mevkūf-ı mezkûrda olan odun anbarını ve kilârı ve matbahı ve fırını hedm edip nakzı ile ve kendi malıyla ebniye ihdâs edip zikr olunan ebniyyeyi vakfa ilhâk edip Müslimîni işhâd etmekle menzil-i mahdûd-ı mezbûr ve içinde olan ebniyye cemʿan vakf olmuş iken mezbûr Mehmed menzil-i mezbûra bi-gayr-i vech-i şerʿî vazʿ-ı yed edip tasarruf eder kasr-ı yedine tenbîh olunmak taleb ederim dedikde gıbbe'ş-suâl mezbûr Mehmed cevâbında menzil-i mezbûrun arzı mezbûre Kamer Hatun Vakfı olmağla bundan akdem yılda iki yüz akçe mukātaʿa ve ücret-i muʿaccele-i maʿlûme ile mezbûr Osman Ağa'nın yedinde ve tasarrufunda olup bundan akdem izn-i mütevellî ile kendi nefsi içün malıyla ebniye-i mezbûreyi ihdâs edip baʿdehû vefât eylediğinde ebniye-i mezkûre irs-i şerʿî ile sulbiye kızı ve hasren vârisesi olup zevcem olan Hatice Hatun'a intikāl edip baʿdehû mezbûre Hatice fevt oldukda rubʿı bana ve selâse-i erbâʿı benden tevellüd eden sadrî sagīr oğlu Abdullah'a intikāl edip hâlâ mezbûr Abdullah dahi vefât edip verâseti bana münhasıra olmağın bana intikāl etmişdir. Ona binâen vazʿ-ı yed ederim vech-i muharrer üzere mezkûr Osman Ağa vakfın nıkzı ile ve malıyla binâ edip ebniye-i mezbûreyi vakfa ilhâk etmemişdir deyicek gıbbe'l-istişhâd udûl-i Müslimînden Kumkapı kurbünde Eski Nişancı mahallesinden Hacı Mustafa Ağa b. el-Hâc Hamza ve el-Hâc Veli b. Abdullah li-ecli'ş-şehâde hâzırân olup fi'l-vâkıʿ menzil-i mahdûd-ı mezbûr nehc-i muharrer üzere mezbûre Kamer Hatun'un Vakfı lâzım-ı muʿacceli olup mukaddemâ ücret-i maʿlûme ile mezbûr Osman Ağa'nın tasarrufunda iken mezbûr Osman Ağa menzil-i mahdûd-ı mezkûrun odun anbarını ve kilârı ve matbah ve fırını yıkıp nıkzı ile ve kendi malıyla ebniye ihdâs edip ve zikr olunan ebniyeyi vakfa ilhâk eyledi deyü bizi ve Müslimîni işhâd eyledi menzil-i mezbûr ve içinde olan ebniye cemîʿan mezbûre Kamer Hatun Vakfı'dır bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şerʿiyye eylediklerinde baʿde't-taʿdîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olup mûcebiyle hükmolundu.

Tahrîren fî-evâsıtı şehri Şaʿbâni'l-muʿazzam li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Çelebi b. Mustafa el-mülâzım, İlyas Bey b. Abdullah el-cündî, Hüseyin Beşe b. Abdullah ed-derʿî, Halil Beşe b. Mahmud er-râcil, Mahmud

Çelebi b. ( ) el-bevvâb, Mehmed Beşe b. Abdullah er-râcil, Halil Çelebi b. Hüsrev kâtib-i defterhâne, Bekir Bey b. Mehmed el-cündî, Abdünnur Bey b. Abdullah el-cündî ve gayruhüm.

149 [27b-2] Es-Seyyid Mehmed Çelebi b. es-Seyyid Şemseddin'in Aslan v. Manakoz zimmetinde kiralamadan doğan alacağını tahsîl ettiği

Zümre-i sâdâttan es-Seyyid Mehmed Çelebi b. es-Seyyid Şemseddin mahfil-i şer'-i hatîrde bâ'isü'l-kitâb Aslan v. Manakoz nâm Yahûdî mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan dört yıl mukaddem mezbûr Aslan'ın akāribinden Saltiye v. Aslan nâm Yahûdî Kal'a-i Ankara'da damga emîni olmağla kal'a-i mezbûre müfettişi üzerinde mîrî mal vardır deyü mezbûru habs edip mezkûr Aslan dahi kal'a-i merkūmeye varıp mahbus-ı mezkûru halâs edip getirmeye beni on bin akçe ücret ile istîcâr edip ben dahi kal'a-i merkūma varıp mezbûru halâs edip getirdiğimden sonra ücret-i mezbûreden dört bin akçeyi verip altı bin akçesini dahi taleb eylediğimde mezbûr Aslan husûs-ı mezkûru bi'l-külliye inkâr edip beynimizde küllî nizâ' ve cidâl vukū'undan sonra tavassut-ı muslihîn ile bin üç yüz fıddî akçeye beynimizde akd-i sulh inşâ edip bedel-i sulhu bi't-tamâm mezbûrun yedinden alıp kabz edip zimmetini min-ba'd husûs-ı mezkûra müte'allık olan âmme-i de'âvî ve mutâlebâttan ibrâ-yı âmm-ı kātı'u'n-nizâ'la ibrâ eyledim min-ba'd mezbûr ile husûs-ı mezbûra müte'allık da'vâ ve nizâ'ım yokdur dedikde gıbbe't-tasdîk ve'l-inkâr mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fî-evâ'ili Ramazâni'l-mübârek li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc Mahmud b. İsa, Hasan b. Mehmed, Mehmed b. Mustafa, el-Hâc Ahmed b. Abdullah.

150 [28a-1] Hâcce Fâtıma Hatun tarafından vakfedilen menzilde ikamet eden Alime bt. Abdullah'ın yaptırdığı tâmiratın tesbît olunduğu

Mahmiye-i İstanbul'da Oruçgâzi mahallesi sâkinelerinden Hâcce Fâtıma nâm hatun mahalle-i merkūmede vâkı' ma'lûmü'l-hudûd menzilini vakfedip vakfiye-i ma'mûlün-bihâsında süknâsını hüddâmından Hüseyin Beşe b. Abdullah nâm kimesneye ba'dehû mezbûrun evlâdına batnen ba'de batn evlâd-ı evlâdına şart ve ta'yîn etmeğin mezbûr Hüseyin'in sulbiye kızı olup meşrûtiyet üzere menzil-i mezbûrun mütevellîsi olan bâ'isetü'l-kitâb Fâtıma nâm hatun tarafından husûs-ı âtîye vekîl olup vech-i şer'î üzere vekâleti sâbite olan zevci Ahmed b. Veli meclis-i şer'a gelip takrîr-i kelâm edip bundan akdem menzil-i mezbûr harâba müşrif olup taraf-ı vakıfdan ta'mîrine müsâ'ade olmamağın mukaddemâ mevkūfün aleyh ve mütevellîsi olan mezbûr Hüseyin menzil-i mezkûru Alime bt. Abdullah nâm hatuna yevmî üç akçe ücret-i müeccele ile icâr edip ve ücret-i müeccelesine mahsûb

olmak üzere ta‘mîrine izin vermeğin mezbûre Alime kendi malıyla ta‘mîr edip on üç yıldan berü sâkine olup masrûfu ücret-i müecceleyi ihâta etmiş iken yine bilâ ücret sâkine olup menzil-i mezbûru teslimde ta‘allül eder cânib-i şer‘den üzerine varılıp masrûfu görülüp mahallinde ketb ve tahrîr olunmasın taleb ederim dedikde savb-ı şer‘den mevlânâ Ahmed irsâl olunup ve hâssa mi‘mârlardan Ali Bey b. Abdullah ve ebniye ve sukūf ahvâline kemâ yenbagī vukūfu olan bî-garaz Müslümanlar ile üzerine varılıp mezbûre Alime ihzâr olunup muvâcehesinde mu‘âyene eylediklerinde fi’l-vâkı‘ menzil-i merkūmun taraf-ı kıblesinde tarîk-i âm tarafında olan taş duvarı müceddeden binâ olunmuş bulunup mesâha olundukda binâ zira‘ıyla tûlen ve arzen bi hesâb-ı satrancî doksan üç zirâ‘ olup ta‘mîrinin üstâdiye ve cemî‘-i mühimmât-ı lâzımesi otuz akçeden iki bin yedi yüz doksan akçeye ve câ-be-câ ta‘mîr olunan on zirâ‘ taş duvarı otuz akçeden üç yüz akçeye ve taraf-ı şimâlîde vâkı‘ temeli taş ve üstü kerpiç duvar olup bi hesâb-ı mezkûr doksan iki zirâ‘ olan duvarı otuz akçeden iki bin yedi yüz altmış akçeye ve yedişer hâneden kırk iki hâneli müceddeden ta‘mîr olunan altı kıt‘a camın her hânesi beşer akçeden iki yüz on akçeye ve kenîfinin on üç zirâ‘ sakfının üstâdiye ve sâir mühimmât-ı lâzımesi iki yüz kırk akçeye hesâb-ı merkūm üzere cem‘an yedi bin dört yüz seksen akçeye tahammülü vardır ve hâlâ mezbûre Alime sâkine olduğu bir fevkānî ev ve bir ahûrun dahi ecr-i misli yevmî üç akçedir noksanı vakfa gadrdır deyü mi‘mâr-ı mezkûr ve sâir ahâlî-i vukūf icmâ‘ ve ittifâk eylediklerinde sûret-i hâli mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr edip ba‘dehû gelip meclis-i şer‘de ihbâr ve takrîr etmeğin mâ-vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi’l-yevmi’l-hâmis min-şehri Ramazâni’l-mu‘azzam li-sene târîh.

Şuhûdü’l-hâl: Hacı Lütfullah er-râcil, Osman Beşe b. Abdullah er-râcil, Mehmed Çelebi b. Hüseyin, Mehmed Çelebi b. Behram, Şaban Efendi el-imâm, Bekir Halîfe el-müezzin, Davud Çavuş b. Abdullah, Ali Bey b. Abdullah, Sinan Bey b. Abdullah, Kenan b. Abdullah el-müezzin ve gayruhüm.

151 [28a-2] Hatice bt. Abdullah’ın vefât eden kocası Anderoka v. Nakrus’a hayatta iken sattığı menzilin parasını tamamen aldığının tesbit olunduğu

Mahmiye-i İstanbul’da Kefeli mahallesinde sâkine olan Hatice bt. Abdullah nâm mühtediye tarafından husûs-ı âti’z-zikri da‘vâ ve talebe vekîl olup vekâleti alâ-vechi’l-hasm nehc-i şer‘î üzere sâbite olan Mustafa b. Abdullah nâm kimesne meclis-i şer‘-i hatîrde müvekkile-i mezbûrenin hâlet-i cehâlette zevci olup bundan akdem mahalle-i mezbûrede hâlik olan Anderoka v. Nakrus nâm zimmînin sulbî sagīr oğlu İdamo ve sulbiye sagīre kızı Mariyora’nın kıbel-i şer‘den mansûb vasîleri olup vesâyeti vech-i şer‘î üzere sâbite olan Kiralambo v. Filipo nâm zimmî

mahzarında bi'l-vekâle üzerine da'vâ edip müvekkilem mezkûre Hatice bundan akdem bin on üç senesi Saferü'l-hayrı evâsıtında silk-i mülkünde münselik olup mahalle-i merkūmede vâkı' bir tarafı sagīrân-ı merkūmâna intikāl eden menzile ve bir tarafı Nikola v. Nakrus nâm zimmî mülküne ve iki tarafı tarîk-i âmma ve hâssa müntehî olan menzilini hâl-i hayâtında hâlik-i mersûma yirmi dört bin fıddî akçeye bey'-i bâtt-ı kat'î ile bey' edip teslîm-i mebî ettikden sonra semen-i mersûmun on sekiz bin akçesini yedinden alıp kabz edip mâ'adâsı olan altı bin akçesi mürd olmağla zimmetinde kalmış idi. Hâlâ vasiyy-i merkūm vesâyeti hasebiyle terekesine vâzı'u'l-yed olmağla terekesinden taleb ederim dedikde gıbbe'ssuâl vasiyy-i mezbûr cevâbında hâlik-i mesfûr müvekkile-i mersûmeden zikr olunan menzili târîh-i merkūmda hayâtında meblâğ-ı mezbûr yirmi dört bin akçeye iştirâ edip ve semen-i merkūm yirmi dört bin akçeyi mezkûre Hatice'ye bitamâmihî îfâ ve teslîm edip ol dahi bi't-tamâm kabz edip yedine hüccet-i şer'iyye vermiş idi deyü kelimâtına mutâbıka hüccet-i şer'iyye ibrâz eyledikde gıbbe'l-inkâr ve akībe'l-istişhâd udûl-i Müslimînden mahalle-i mersûme sâkinlerinden Sefer Beşe b. Mehmed er-râcil ve Üveys b. Abdi nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde hâzırân olup gıbbe'l-istişhâd fi'l-vâkı' müvekkile-i mezkûre menzil-i merkūmu târîh-i mersûmda hâl-i hayâtında hâlik-i merkūma bizim huzûrumuzda yirmi dört bin akçeye bey'-i bâtt-ı kat'î ile bey' edip semen-i mersûm yirmi dört bin akçeyi bi't-tamâm ve'l-kemâl hâlik-i mezkûr yedinden alıp kabz eyledi biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle oldukdan sonra vekîl-i mezbûr talebden men' olup mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî-evâ'ili şehri Ramazâni'l-mu'azzam li-sene târîh...

Şuhûdü'l-hâl: Edhem Çavuş b. Faik, Ahmed Ağa reîsü'l-muhzirîn, Hacı Mahmud b. İsa, Süleyman b. Zekeriya, Ali b. Şahkulu, el-Hâc Mehmed b. ( ) ve gayruhüm.

152 [28b-1] Kabasakal mahallesinde olup vakfiyyeti tartışılan menzilin Yusuf Ağa b. Abdullah tarafından vakfedildiğinin tesbit olunduğu

Bundan akdem Harem-i muhterem-i Sultânîde odabaşı olup mahmiye-i Kostantiniyye'de Ayasofya kurbünde Kabasakal mahallesinde mütemekkin olan Yusuf Ağa b. Abdullah nâm tavâşînin evkāfına bi'l-fi'il mütevellî << olup âti'z-zikr olan menzile vâzı'u'l-yed olduğu nehc-i şer'î üzere sâbit olan fahrü'l-eşbâh Yusuf Bey b. Abdullah mahzarında>> olan Ali Bey b. Hüseyin nâm cündî Dîvân-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-me'âlîde– mahfil-i şer'-i hatîrde mahmiye-i mezbûrede merhûme Emine Hatun Vakfı'na bi'l-fi'il mütevellî olup âti'z-zikr olan menzile vâzı'u'l-yed olduğu nehc-i şer'î üzere sâbit olan fahrü'l-eşbâh Yusuf Bey b. Abdullah mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip hâlâ mütevellî-i mezbûrun yedinde olup mahmiye-i mezkûrede Karabaş mahallesinde vâkı' tarafeyni Cafer Beşe

b. Abdullah mülkü ile el-Hâc Receb b. Abdullah mülküne ve tarafeyn-i âhareyni merhûm-ı mağfiret-nişân Sultan Bâyezid Hân hamamının külhanı ile tarîk-i âmma müntehî olup dört beyt-i süflâyı ve iki beyt-i ulvî ve bir su kuyusunu ve kenîfi müştemil olan menzil müşârun-ileyh Yusuf Ağa'nın mülkü olup bin bir senesi şehri Saferü'l-muzafferinde menzil-i mezbûru vakf-ı sahîh-i şer'î ile vakfedip gallesini eczâ'-i şerîfe tilâveti mühimmâtına şart ve ta'yîn edip ve li-ecli't-tescîl mütevellî nasb eylediği İskender Efendi nâm kimesneye teslîm edip ol dahi kabz ve tesellüm eyledikden sonra ol zamanda Rumeli kazaskeri olan a'lemü'l-ulemâ'i'l-mütebahhirîn merhûm Molla Ahmed Efendi b. Ruhullah el-Ensârî huzûruna hâzır olup vâkıf-ı mezbûrdan rücû' ve istirdâd bâbında niza' ve cânib-i mütevellîden imtinâ' vâkı' oldukdan sonra hâkim-i müşârun-ileyh âlimen bi'l-hilâf vakf-ı mezbûrun sıhhat ve lüzûmuna hükmedip menzil-i mezbûr vakf-ı sahîh-i lâzım-ı müseccel iken mütevellî-i mezbûr bi gayr-i vech-i şer'î vaz'-ı yed edip tasarruf eder kasr-ı yedine tenbîh olunmak taleb ederin deyü kelimât-ı meşrûhasına mutâbık ve müdde'âsını nâtık müşârun-ileyh Molla Ahmed Efendi unvânıyla mu'anven ve hatemi ile mahtûm ve târîh-i mezbûr ile müverrah ve mersûm kitâb-ı vakf ibrâz eyledikde gıbbe's-suâl mütevellî-i mezbûr Yusuf Bey cevâb verip menzil-i mezbûr müşârun-ileyh Yusuf Ağa'nın mülkü olup ba'de vefâtihî vârisi olmamağla terekesi Beytü'l-mâle kabz olunmağın menzil-i mezbûru sâbıkā emîn-i beytü'l-mâl olan Mehemmed Ağa b. Turhan nâm sipâhî İsmail b. Mahmud nâm sipâhîye otuz sekiz bin fıddî akçeye bey' edip ol dahi kendi malıyla nefsi içün iştirâ ve kabz ve def'-i semen edip ol dahi bana otuz yedi bin akçeye bey' edip ben dahi ber-mûceb-i şartı vâkıfe-i mezbûre akāra tebdîl etmek içün vakf-ı mezbûr nükūdundan meblâğ-ı mezkûr ile vakfa ilhâk içün iştirâ eyledim nehc-i mastûr üzere merkūm Yusuf Ağa hâl-i sıhhat ve hayâtında vakfeylediğini bilmem deyü inkâr edicek gıbbe'l-istişhâd udûl-i Müslimînden yaycıbaşı olan Mahmud Bey b. Ferhad ve hâssa sakalardan el-Hâc Ali b. Abdullah ve Süleyman Çavuş b. Abdülmennân li-ecli'ş-şehâde hâzırûn olup fi'l-vâkı' menzil-i mezbûru mâliki olan müşârun-ileyh Yusuf Ağa hâl-i sıhhat ve hayâtında bin bir senesi şehri Saferi'nde vakf-ı sahîh ile vakfedip gallesini eczâ'-i şerîfe tilâveti mühimmâtına şart ve ta'yîn edip ve li-ecli't-tescîl mütevellî ta'yîn eylediği merkūm İskender Efendi'ye teslîm edip ol dahi kabz ve tesellüm eyledikden sonra ol zamanda Rumeli kazaskeri olan müşârun-ileyh Molla Ahmed Efendi huzûruna ikisi dahi hâzır olup vâkıf-ı mezbûrdan rücû' ve istirdâd bâbında nizâ' ve cânib-i mütevellîden imtinâ' vâkı' oldukdan sonra hâkim-i müşârun-ileyh dahi sıhhat ve lüzûmuna hükmeyledi menzil-i mezbûr müşârun-ileyh Yusuf Ağa'nın nehc-i muharrer üzere vakf-ı sahîh-i lâzım-ı müseccelidir bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde şehâdetleri ba'de ri'âyeti şerâ'iti'l-kabûl makbûle ve rütbe-i i'tibâr ve kabûle mevsûle olup mûcebiyle menzil-i mezbûrun vakfiyyetine hükmolundu.

Tahrîren fî-evâhiri şehri Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Umdetü erbâbi't-tahrîr ve'l-kalem Abdî Efendi kâtib-i Dîvân-ı hümâyûn, kıdvetü erbâbi'l-ilm ve's-sa'âde Hasan Efendi b. Osman kâtib-i Dîvân-ı hümâyûn, umdetü'l-emâsil ve'l-ekâbir Mustafa Ağa b. Ahmed ez-za'îm, fahrü'l-akrân Ahmed Ağa b. reîsü'l-muhzırân, fahrü'l-eimme-i mevlânâ Ali Efendi b. Hasan, zahrü'l-akrân Ali Bey b. Abdullah el-cündî, Abdullah Bey b. Ali el-cündî, Hasan Halîfe b. Mehmed el-imâm, Basri b. Abdullah, Süleyman b. Abdullah, Osman b. Abdullah, Hacı Mahmud b. İsa ve gayruhüm.

153 [28b-2] Abdulbâki Efendi'nin Mustafa Çavuş b. Kurd'a borcu olmadığına dâir yemîn ettiği

Dergâh-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-me'âlî– çavuşlarından Mustafa Çavuş b. Kurd mahfil-i şer'-i hatîrde bâ'isü'l-kitâb umdetü kuzati'l-İslâm mevlânâ Abdülkādir Efendi b. Hasan mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip bundan akdem müşârun-ileyh Abdülkādir Efendi zimmetinde cihet-i karzdan seksen dokuz bin akçe hakkım olup yirmi iki bin akçesini mukaddemâ yedinden alıp kabz eyledim bâkīsini dahi taleb ederim dedikde gıbbe's-suâl ve'l-inkâr ve akībe'l-istişhâd ve'l-aczi'l-beyyine müdde'î-i mezbûr talebiyle müşârun-ileyh Abdulbâki Efendi'ye yemîn teklîf olundukda ol dahi ber-vech-i meşrûh cihet-i karzdan müdde'î-i mezkûra seksen dokuz bin akçe deyni olmadığına yemîn billâhi'l-aliyyi'l-a'lâ etmeğin mâvaka'a gıbbe't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi'l-yevmi'r-râbi' min-şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Kıdvetü kuzati'l-İslâm Mevlânâ Mehmed Efendi b. Ali, fahrü'l-vülât Mevlânâ Receb Efendi, Receb Çelebi b. Ali, Receb Çavuş b. Abdullah el-mübâşir ve gayruhüm.

154 [29a-1] Ayşe Hanım bt. Mehmed Bey'in kocası Ahmed Ağa'ya olan borcunu ödeyip kendisinden muhâla'a yoluyla boşandığı

Bu hüccet sehvle yanlış kaydolunmuşdur. Sahîhi beşinci kağıdın zahrında iki[nci] hüccettir. Gaflet olunmaya

Mahmiye-i Kostantiniyye'de Horhor çeşmesi kurbünde Sofular mahallesinde sâkine olup muhaddere olmağla mahfil-i kazâya huzûru müte'azzir olan umdetü'l-muhassenât Âişe Hanım bt. Mehmed Bey nâm hatunun vech-i âtî üzere mürûr eden ikrârını ketb ve tahrîr içün nâib taleb olundukda savb-ı şer'den mevlânâ Ahmed irsâl olunup mezbûrenin mahalle-i mezkûrede sâkine olduğu menziline varıp akd-i meclis olundukda mezbûre Âişe Hanım mahalle-i merkūme İmâmı Mevlânâ Muharrem Efendi b. Sadık ve Ali Çavuş b. Şaban ta'rîfleriyle mu'arrefe oldukdan

sonra zevci bâʿisü'l-kitâb umdetü'l-emâsil ve'l-akrân Ahmed Ağa b. Süleyman nâm müteferrika muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip zevcim müşârun-ileyh Ahmed Ağa mukaddemâ bana hıfz içün on beş bin üç yüz akçe kıymetli bir kırmızı ve ala cibinlik ile yüz dört filori kıymetli bir murassaʿ bilezik verip ben dahi kabz ve zabt edip lâkin hıfzında taksîr edip taʿaddî ile zâyiʿ etmeğin hâlâ orta boylu açık kaşlı gök gözlü ebyazü'l-levn Rusiyyetü'l-asl Sahve bt. Abdullah ve uzun boylu açık kaşlı kara gözlü kara yağız Rusiyyetü'l-asl Sitemkar bt. Abdullah nâm câriye-i memlûkelerimi safka-i vâhîde ile zevcim müşârun-ileyh Ahmed Ağa'ya on beş bin üç yüz fıddî akçe ve yüz dört filoriye beyʿ edip semenini zikr olunan cibinlik ve bilezik kıymetlerinden şerʿan zimmetime damânı lâzım olan meblâğ-ı mezbûr on beş bin üç yüz akçe ve yüz dört filoriye mukāssa eylediğimden sonra mezbûr Ahmed Ağa ile kırk bin akçe mehr-i müeccelimi ve nafaka-i iddetim ve meʿûnet-i süknâ üzerime ve mukaddemâ müşârun-ileyh Ahmed Ağa mahalle-i mezbûrda vâkıʿ maʿlûmü'l-hudûd menzili iştirâ eyledikde merkūma mâlımdan ifrâz ve defʿ eylediğim altmış altı bin fıddî akçe deyni üzerine muhâlaʿa edip zevciyyete ve meblâğ-ı merkūma ve sâir husûsa müteʿallık cemîʿ-i daʿvâ ve mutâlebât ve eymân-ı muhâsamâttan zimmetini ibrâ-i âmm-ı kātıʿü'n-nizâʿla ibrâ eyledim dedikde mukırra-i mezbûreyi kelimât-ı meşrûhasında müşârun-ileyh Ahmed Ağa dahi bi'l-müvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkīk eyledikden sonra sûret-i hâli mevlânâ-yı mezbûr mahallinde ketb ve tahrîr edip baʿdehû gelip meclis-i şerʿ-i münîrde ihbâr ve takrîr etmeğin mâ-vakaʿa gıbbe't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi'l-yevmi's-sâdis min-şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Efendi b. Ali el-imâm, Halil Efendi b. Mikâil el-imâm, Osman Subaşı b. Ahmed, Hüseyin b. Mustafa, Musa Çelebi b. Eyüb el-müezzin bi Kırkçeşme, Mehmed b. Sadi, Mehmed b. Mustafa, Ali b. Abdullah.

155 [29a-2] Mustafa Çavuş b. Mehmed'e rüşvet yoluyla Bekir Bey b. Mehmed'den aldığı parayı iâde etmesi husûsunda tembihte bulunulduğu

Sâbıkā Ergani Sancağıbeyi olan bâʿisü'l-kitâb umdetü'l-ümerâʿi'l-kirâm Bekir Bey b. Mehmed mahfil-i şerʿ-i hatîrde belde-i Rakka ahâlîsinden olup el-ân mahmiye-i İstanbul'da sâkin olan fahrü'l-cüyûş Mustafa Çavuş b. Mehmed mahzarında üzerine daʿvâ edip bundan akdem bin otuz iki senesi şehri Ramazâni'l-mübârekinin evâsıtında bana zikr olunan sancağı alıvermek içün bi-tarîki'r-rüşve mezbûr Mustafa Çavuş'a mâlımdan sahîhü'l-ayâr ve kâmilü'l-vezn altmış altun ve yüz otuz aded guruş ve her biri onar akçeye râyic dört bin beş yüz fıddî Osmânî defʿ u teslîm edip ol dahi alıp kabz etmiş idi meblâğ-ı mezbûrun şerʿan

reddi vâcib olmağın taleb ederim dedikde gıbbe'ş-suâl müşârun-ileyh Mustafa Çavuş cevâbında vech-i mezkûr üzere mûmâ-ileyh Bekir Bey'in yedinden tarîh-i mezbûrda bi-tarîki'r-rüşve sahîhü'l-ayâr ve kâmilü'l-vezn altmış Filori ve yüz otuz guruş ve her biri onar akçeye râyic dört bin beş yüz fıddî Osmânî aldığını i'tirâf edicek i'tirâfı mûcebince bi-gayr-i vech-i şer'î aldığı meblâğ-ı mârrü'z-zikri red-detmeye tenbîh olunup mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fî-evâ'ili şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Cafer Çavuş el-mübâşir, Mahmud Çavuş kethüdâ, Ahmed Ağa reîsü'l-muhzır, Murad Ağa b. Abdullah el-cündî, Mehmed Bey b. Ali, ve gayruhüm.

156 [29a-3] Kadı Osman Efendi'nin kayınbirâderi İsa'nın Cano v. Unberto'ya olan borcunu ödemeye kefîl olduğunun ispatlandığı

Rumeli'nde Anabolu nâm kasaba sükkânından Cano v. Unberto nâm zimmî Dîvân-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-me'âlîde– zümre-i kuzâttan mevlânâ Osman Efendi b. ( ) nâm kimesneyi ihzâr ve üzerine da'vâ edip mezbûr Osman Efendi kaynı olup Malta'da eydî-i keferede esîr olan İsa b. Hüsam nâm kimesne bin otuz iki senesi Zilka'desi'nde kendi nefsini tahlîs içün Malta'da benden üç yüz on dokuz riyâl guruş istikrâz edip ben dahi ikrâz ve teslîm etmiş idim ba'dehû mezbûr İsa halâs olup benimle ma'an mahrûse-i İstanbul'a geldikde mezbûr Osman Efendi meblâğ-ı mezbûru tarafeynden emir ve kabûlü hâviye kefâletle kefîl oldu kefâleti hasebiyle zikr olunan üç yüz on dokuz riyâl guruşu mezbûrdan taleb ederim dedikde gıbbe'ş-suâl mezbûr Osman Efendi kefâlet-i mezbûreyi inkâr edicek gıbbe'l-istişhâd udûl-i Müslimînden mahrûse-i Galata'da Yağkapanı ahâlîsinden el-Hâc Basri b. Abdullah ve Mehmed b. Seydi li-ecli'ş-şehâde hâzırân olup gıbbe'l-istişhâd fi'l-vâkı' mezbûr Osman Efendi mahrûse-i İstanbul'da bizim huzûrumuzda müdde'î-i mezbûrun ber-vech-i meşrûh merkūm İsa zimmetinde cihet-i karzdan olan üç yüz on dokuz riyâl guruş hakkında tarafeynden emir ve kabûlü hâviye kefâletle kefîl oldu bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde mûcebiyle hükmolundu.

Hurrire fî-evâ'ili Ramazâni'l-mübârek li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ömer Ağa b. Osman ser-oda, Cârullah b. Taceddin, el-Hâc Mehmed el-atlabî, Ahmed Ağa reîsü'l-muhzirîn, Mustafa Beşe çukadar ve gayruhüm.

157 [29b-1] Vefât eden Memi Çelebi b. Sefer'in terekesinin vârisleri arasında taksim olunduğu

Bundan akdem mahmiye-i Kostantiniyye'de Karabaş mahallesinde müteveffâ olan Memi Çelebi b. Sefer nâm kimesnenin verâseti zevcesi Ayni bt. Ali nâm hatuna ve

sulbiye kızları Saliha ve Vasfiye nâm hatunlara ve li-eb ve üm karındaşları Bayram ve Hacı Mustafa'ya münhasıra olup ba'dehû mezbûr Bayram dahi müteveffâ olup verâseti karındaşı mezkûr Hacı Mustafa'ya münhasıra olduğu nehc-i şer'î üzere sâbit oldukdan sonra merkūmetân Saliha ve Vasfiye asâleten ve mersûm Hacı Mustafa tarafından husûs-ı âti'z-zikre vekîl olup nehc-i şer'î üzere vekâleti alâ-vechi'l-hasm sâbite olan Mehmed Çelebi b. Ahmed vekâleti meclis-i şer'-i hatîrde mezbûre Ayni Hatun'un li-eb karındaşı ve hasren vârisi olup âti'z-zikr olan menzile hâlâ vâzı'u'l-yed olduğu şer'an sâbit olan Mehmed Bey b. Ali mahzarında üzerine da'vâ edip hâlâ mezkûrun yedinde ve tasarrufunda olup mahalle-i mezkûrede vâkı' altı aded süflâ ve beş ulvî evleri ve dört sofayı ve fırını ve dört su kuyusu ve muhavvatayı hâvî ve müştemil olup bir tarafı Mehmed Çelebi b. Hacı mülküne ve bir tarafı Hatice bt. Hasan mülküne ve bir tarafı Hüma bt. Abdullah mülküne ve bir tarafı tarîk-i âmma müntehî olan menzil müteveffâ-yı mesfûr Memi Çelebi'nin mülk-i mahz-ı sahîhi olup ba'de vefâtihi yirmi dört sehimden üç sehmi zevcesine ve on altı sehmi kızlarına ve beşer sehmi karındaşları mezbûrân Bayram ve Hacı Mustafa'ya intikāl edip ba'dehû mezkûr Bayram dahi fevt olup verâseti karındaşı mersûm Hacı Mustafa'ya münhasıra olmağla hisse-i mevrûsesi karındaşı mezbûr Hacı Mustafa'ya intikāl edip hâlâ menzil-i mezkûrun yirmi dört sehimden on altı sehmi kızlarının ve beş sehmi müvekkil-i merkūm Hacı Mustafa'nın mülkü iken mezbûr Mehmed cümlesine vaz'-ı yed etmişdir sihâm-ı mezkûreden kasr-ı yedine tenbîh olunmak taleb ederiz dediklerinde gıbbe's-suâl mezbûr Mehmed cevâbında menzil-i merkūm müteveffâ-yı mezkûr Memi Çelebi'nin mülkü olup hâl-i sıhhat ve hayât ve zamân-ı nifâz-ı tasarrufâtında menzil-i mersûmu zevcesi mezbûre Ayni Hatun'a bey'-i bâtt-ı kat'î ile yüz bin fıddî akçeye bey' edip altmış bin akçesini ba'zı düyûnu içün dâyinlerine havâle edip sahîha-i tâm ile havâle edip kırk bin akçesini kabzedip hüccet olunmuşdur dedikde mezbûretân Saliha ve Vasfiye ve vekîl-i merkūm iâde-i kelâm edip fi'l-vâkı' müteveffâ-yı mezbûr hâl-i hayâtında vech-i mezkûr üzere bey' ve kabz-ı semeni i'tirâf etmişdir lâkin mezbûre Ayni ile mahzar-ı Müslimînde muvâza'a edip bana zâhiren bey' edip kabz eyledim deyü i'tirâf edeyin lâkin hakīkatte beynimizde bey' u şirâ olmasın deyü kabûl edip ba'dehû kâziben bey' ve kabz-ı semeni i'tirâf etmişdir akd-i mersûm muvâza'a ve telcie tarîkiyle olmuşdur dediklerinde merkūm Mehmed Bey tekrâr cevâb verip bundan mukaddem mezbûrûn Bayram ve Hacı Mustafa ve Vasfiye ve Saliha mûrisem mezkûr Ayni Hatun hayâtında menzil-i mezbûru vech-i merkūm üzere da'vâ edip mezbûre Ayni dahi on bir bin akçe mehr-i müeccelini ve sâir terekeden sümün hissesini ve yirmi dört bin akçe kıymetli bir cevherî kuşak ve Behruz nâm bir câriye ve adedi ve vasfı ilm-i şer'î ile ma'lûm ba'zı emti'ayı mülkümdür deyü mezbûrlardan da'vâ edip beynlerinde münâza'ât-ı kesîre vukū'undan sonra muslihûn tavassut edip mezkûrlar menzil-i mersûm da'vâsından ferâğ edip mezbûrenin zimmetini menzil-i mezbûra müte'allık da'vâ ve talebden ibrâ-i âm

ile ibrâ edip ol dahi eşyâ-i mezbûreyi da‘vâ ve talebden ferâğ edip mezbûrların zimmetlerini ibrâ edip beynlerinde vech-i muharrer üzere sulh-i şer‘î cârî olmuşdur deyü kelimât-ı meşrûhasına mutâbıka ve müdde‘âsını nâtıka hüccet-i şer‘iyye ibrâz eyledikde gıbbe’l-inkâr ve akībe’l-istişhâd ve udûl-i Müslimînden mahalle-i merkūmede vâkı‘ mescid-i şerîfin bi’l-fi‘il imâmı olan Mirza b. Veli ve ahâlî-i mahalle-i mezbûreden Ramazan Beşe b. Abdullah er-râcil ve Mustafa b. Cafer ve İbrahim b. Nasuh li-ecli’ş-şehâde meclis-i şer‘a hâzırûn olup fi’l-vâkı‘ bundan akdem mezbûrûn Bayram ve Hacı Mustafa ve Vasfiye ve Saliha mezkûre Ayni Hatun’un hayâtında menzil-i mezbûru vech-i mezkûr üzere da‘vâ edip mezbûre Ayni dahi ber-nehc-i mastûr on bir bin akçe mehr-i müeccelini ve sâir terekeden sümün hissesini ve yirmi dört bin akçe kıymetli bir cevherî kuşak ve Behruz nâm câriye ve adedi ve vasfı ilm-i şer‘î ile ma‘lûm ba‘zı emti‘a mülkümdür deyü mezbûrlardan da‘vâ ve taleb edip beynlerinde münâza‘ât-ı kesîre vukū‘undan sonra muslihûn tavassut edip mezkûrlar menzil-i mersûm da‘vâsından ferâğ edip mezbûrenin zimmetini menzil-i mezbûra müte‘allık da‘vâ ve talebden ibrâ-i âm ile ibrâ edip ol dahi eşyâ-i mezbûreyi da‘vâ ve talebden ferâğ edip mezbûrların zimmetlerini ibrâ edip beynlerinde vech-i muharrer üzere sulh-i şer‘î cârî olmuşdur. Bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü mazmûn-ı hüccet-i mezbûreye mutâbık şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde gıbbe’t-ta‘dîl ve’t-tezkiye şehâdetleri makbûle olup mezkûrdan talebden men‘ olundu.

Hurrire fi’l-yevmi’s-sânî ve’l-ışrîn min-Recebi’l-ferd li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl: Umdetü’s-sâlihîn eş-Şeyh Siyami Efendi b. Aydın, umdetü’l-kuzât mevlânâ Abdülganî Efendi, Mehmed Çelebi b. Mehmed el-kâtib, Ahmed b. Müeyyed? el-müezzin, Salih Mustafa b. Osman, Mustafa b. Mehmed el-müezzin, Mehmed b. Abdullah, Receb b. Abdullah, Nasrullah Çavuş el-mübâşir, Mehmed Çelebi b. Şucâ‘, Sefer b. Hıdır, Mustafa b. Şüca‘ en-Nakşî, Hasan Beşe er-râcil, Mustafa b. Mehmed ve gayruhüm.

158 [30a-1] Mehmed Efendi b. Sadreddin Efendi’ye âid olan beş bin guruş kıymetli kılıcın katledilen sâbık sadrazam Ali Paşa tarafından gasbedildiğinin tesbit olunduğu

Husûs-ı âti’l-beyânın istimâ‘ı fermân olunmağın cânib-i sadâret-penâh ve sa‘âdet-i destgâh –dâme mahfûfen bi eltâfi’l-meliki’l-ilah– hazretleri huzûr-ı âlîlerinde akd-i meclis olundukda İstanbul kazâsından mütekâ‘id olup mahmiye-i Kostantiniyye’de âsûde olan firdevs-i âşiyan merhûm Sultan Ahmed Hân –beşşe rehullâhu te‘âlâ bi rahmetin minhü ve rıdvân– hazretleri binâ buyurdukları medrese-i refī‘ü’l-bünyâtta bi’l-fi‘il müderris ve bünyân-ı ders ve ifâdeyi müşeyyid ve mü‘essis olan fahrü’l-ulemâ’i’l-mütebahhirîn zahrü’l-fudalâi’l-müteverri‘în

câmi‘ü’l-ulûmi’l-Arabiyye, hâviyü’l-fünûni’l-edebiyye, yenbû‘ü’l-fezâ‘il metbû‘ü’l-efâzıl Mevlânâ Mehmed Efendi b. el-merhûm Sadreddin Efendi meclis-i şer‘-i metînde hâlâ atabe-i aliyye-i sultâniyyede başdefterdâr kāimmakāmı olan emîrü’l-ümerâ’i’l-kirâm kebîrü’l-küberâ‘i’l-fihâm sâhibü’l-izzi ve’l-ikbâl âmirü’l-hazâin bi-ahseni’l-a‘mâl zü’l-kadri’l-bâzih ve’ş-şerefi’ş-şâmih Mehmed Paşa –dâmet-me‘âlîhi– muvâcehelerinde da‘vâ edip hâlâ Trablus eyâletine mutasarrıf olan Seyfoğlu Yusuf Paşa zimmetinde benim cihet-i karzdan beş bin guruş hakkım olmağın bundan akdem deyn-i mezbûru kabz ve istîfâ içün adamlarımdan işbu hâzır fi’l-meclis Seyfullah nâm kimesneyi tevkîl ve irsâl eylediğimde müşârun-ileyh Yusuf Paşa sermâi kadîfe üzerinde pîrûze taşlı la‘l ve yakut ile murassa‘ ve beş bin guruş kıymetli bir kılıcı kabûlüme mevkūf bey‘-i bâtt-ı kat‘î ile bana beş bin guruşa bey‘ edip semen-i mezbûru deyn-i mezkûra mukāssa eyledikden sonra mezbûr Mehmed Çelebi ile zikr olunan kılıcı bana irsâl edip ol dahi getirip bana teslîm edip ben dahi meblâğ-ı mezbûra iştirâ ve kabûl ve kabz edip mülküm olmuş iken sâbıkā sadr-ı a‘zam olup mağzûben katl olunan Ali Paşa zikr olunan kılıcı benim yedimden bi tarîki’l-gasb alıp kabz etmiş idi. Hâlâ mezbûr Ali Paşa fermân-ı Sultânî ile katl olunup cümle terekesi emr-i Sultânî ile cânib-i mîrîye kabz olunmağın zikr olunan kılıç terekesinde mevcûd ise aynını hâlik ise terekesinden kıymet-i şer‘iyyesini taleb ederim dedikde gıbbe’s-suâl müşârun-ileyh Mehmed Paşa cevâbında mûmâ-ileyh Ali Paşa’nın cümle terekesi fermân-ı Sultânî ile cânib-i mîrîye kabz olunduğuna mu‘terif olup husûs-ı mezbûru inkâr ettiklerinde gıbbe’l-istişhâd udûl-i Müslimînden Ayasofya mahallesinden İbrahim Çelebi b. Ali ve Aksaray kurbünde sâkin Abdülkādir Çelebi b. Abdülaziz li-ecli’ş-şehâde hâzırân olup gıbbe’l-istişhâd fi’l-hakīka müşârun-ileyh Seyfoğlu Yusuf Paşa vech-i muharrer üzere sermâî kadîfe üzerinde pîrûze taşlı la‘l ve yakut ile mücellâ beş bin guruş kıymetli bir kılıç mûmâ-ileyh Mehmed Efendi’nin kabûlüne mevkūf bey‘-i kat‘î ile beş [bin] guruşa bey‘ edip semenini cihet-i karzdan zimmetinde deyni olan beş bin guruşa mukāssa edip ba‘dehû merkūm Mehmed Çelebi ile irsâl edip ol dahi getirdikde müşârun-ileyh Mehmed Efendi dahi iştirâ ve kabûl ve kabz edip mülkü oldukdan sonra müşârun-ileyh Ali Paşa bi tarîki’l-gasb yedinden alıp kabz eyledi bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde gıbbe’t-ta‘dîl ve’t-tezkiye şehâdetleri makbûle oldukdan sonra mâvaka‘a bi’t-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî-evâ‘ili şehri Ramazâni’l-mu‘azzam li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl: Fahrü’l-müderrisîni’l-kirâm es-Seyyid Hasan Efendi eş-şehîr be Hasan Kethüdâzâde, fahrü’l-cüyûş Mehmed Çavuş b. ( ), Ahmed Ağa reîsü’l-muhzırîn ve gayruhüm.

159 [30a-2] Râhip Aftimoz v. Yorgi'nin Musa Çavuş Mescidi Evkafı Mütevellîsi el-Hâc Ali Ağa b. Abdullah'dan borç aldığı

Vilâyet-i Rumeli'nde Yenişehir kazâsında vâkı' Fener nâhiyesi piskoposu olan Aftimoz v. Yorgi nâm râhip mahfil-i şer'-i hatîrde mahmiye-i Kostantiniyye'de merhûm Musa Çavuş Mescidi mühimmâtı içün vaz' olunan evkāfa bi'l-fi'il mütevellî olan bâ'isetü'l-kitâb fahrü'l-eşbâh el-Hâc Ali Ağa b. Abdullah mahzarında bi-tav'i's-sâf ikrâr ve i'tirâf edip bundan akdem bin otuz bir senesi şehri Muharremü'l-harâmı gurresinde evkāf-ı mezbûre mâlından mütevellî-i mezbûr bana bin aded kâmilü'l-vezn filori ikrâz ve teslîm edip ve şehri mezbûr gurresinden sene-i kâmile tamâmına müeccel yüz elli filoriye beynimizde vasf ve zirâ'ı ve levni ma'lûm çuka bey' u teslîm edip ben dahi zikr olunan bin filoriyi ve çukayı yedinden alıp kabz ve tesellüm eyledim meblâğ-ı merkūm zimmetimde lâzımü'l-edâ deynimdir dedikde mukırr-ı mezbûru ikrâr-ı meşrûhunda mütevellî-i merkūm vicâhen tasdîk edicek mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî-evâ'ili şehri Ramazâni'l-mu'azzam li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc Abdurrahman Efendi b. el-Hâc Hasan el-kādî el-Kefevî, Mevlânâ Hasan Efendi b. Hüseyin el-kādı, Mehmed Efendi b. Şaban el-imâm, el-Hâc Ali b. el-attar, Abdurrahman Beşe, Hayri b. Abdullah, Yusuf b. Abdullah, Yusuf b. Mehmed, Ali b. Keyvan ve gayruhüm.

160 [30b-1] Ahmed b. Osman'ın katilinin Hüseyin adlı kişi olduğu tesbit edildiğinden kardeşi Feyzullah'ın diyet talebinden vazgeçmesinin gerekli olduğu

Vilâyet-i Rumeli'nde ( ) nâm kasaba sükkânından olup hâlâ mahmiye-i Kostantiniyye'de mecrûhen müteveffâ olan Ahmed b. Osman nâm kimesnenin li-ebeveyn karındaşı ve hasren vârisi olup verâseti vech-i şer'î üzere sâbite olan Feyzullah nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîrde Dîvân-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-me'âlîde– mahmiye-i mezbûrede Tevki'î Mehmed Paşa mahallesi ahâlîsinden bâ'isü'l-kitâb Piyâle Ağa b. Abdullah nâm müteferrika mahzarında üzerine da'vâ edip karındaşım mezbûr Ahmed müşârun-ileyh Piyâle Ağa'nın hizmetkârı olup işbu târîh-i kitâb senesi şehri Recebi'l-ferdinin yirmi sekizinci günü mezbûr Piyâle Ağa'nın mahalle-i mezbûrede vâkı' mülk menzilinde maktûl bulunup kātili nâ-ma'lûm olmağın merkūm Piyâle Ağa'dan diyetini taleb ederim dedikde gıbbe's-suâl merkūm Piyâle Ağa cevâbında mezbûr Ahmed'i yevm-i mesfûrda mahalle-i mezkûre kurbünde Hüseyin nâm kimesne alnının sol tarafından balta ile vurup mecrûh eyleyip ba'dehû hizmetkârım olmağla mecrûhen benim menzilime gelip ol cerâhatten müteveffâ oldu deyicek gıbbe'l-inkâr ve akībe'l-istişhâd udûl-i Müslimînden Kadırga limanında Bostancı mahallesi imâmı olan el-Hâc Mehmed

b. el-Hâc Ahmed ve Piyâle Bey b. Abdullah el-bevvâb ve Zülfikar Bey b. Abdullah el-cündî li-ecli'ş-şehâde hâzırûn olup fi'l-vâkı' mersûm Ahmed'i yevm-i mezkûrda zikr olunan Mehmed Paşa mahallesi kurbünde mezbûr Hüseyin alnının sol tarafından balta ile vurup mecrûh edip ba'dehû mecrûhen merkūm Piyâle Ağa'nın menziline gelip ol cerâhatten fevt oldu. Biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle oldukdan sonra mezbûr Feyzullah diyet talebinden men' olunup mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî-evâ'ili şehri Ramazâni'l-mu'azzam li-sene târih [el-mezbûr].

Şuhûdü'l-hâl: Mahmud Çavuş b. ( ), Osman Ağa b. el-müteferrika, Hasan Efendi kâtib-i çavuşân-ı Dergâh-ı âlî, Üveys Çavuş b. ( ), Himmet Çavuş, Ali Çavuş b. ( ), Kemaleddin Hüseyin Çavuş, İbrahim Çavuş, Şaban Bey b. Abdullah el-cündî, Ahmed Ağa reîsü'l-muhzırîn, ve gayruhüm.

161 [30b-2] Saime bt. Hüseyin'in Rus asıllı kölesini Ömer Ağa b. Abdülmennân'a vekîli marifetiyle sattığı

Mahmiye-i İstanbul'da Mahmud Paşa Câmi'i kurbünde Çaşnigîr mahallesi sâkinelerinden Saime bt. Hüseyin nâm hatun mahfil-i şer'-i hatîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Ömer b. Gülâbî nâm cündî tarafından husûs-ı âtîye vekîl ve âharı dahi tevkîle me'zûn olduğu nehc-i şer'î üzere sâbite olup bi'l-fi'il atabe-i aliyye-i Sultâniyyede mandeler ağası olan umdetü'l-emâsil ve'l-akrân Ömer Ağa b. Abdülmennân kıbelinden tasdîk-i âtîye vekîl olup bölük çavuşlarından Hasan Bey b. Abdullah ve Mahmud Bey b. Veli şehâdetleriyle alâ-vechi'l-hasm şer'an vekâleti sâbite olan fahrü'l-akrân Salih Bey b. İnayetullah nâm cündî mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip bundan akdem ben Hacı Mehmed nâm kimesneden yedi bin fıddî akçeye Moskoviyyetü'l-asl Mülâyim bt. Abdullah nâm câriye[yi] iştirâ edip yedimde iken müvekkil-i mezbûr Ömer Bey câriye-i mezkûre benim mülkümdür iki yıl dört ay mukaddem ( ) nâm hatundan semen-i ma'lûma iştirâ eyledim mülkümden ibâk eyledi deyü hâkimü'ş-şer' huzûrunda muvâcehemde da'vâ-yı def' eylediğimde benim beyyinem evlâ olmağın hâl zikr olunan minvâl üzere olduğunu şuhûd-ı udûl ile muvâcehesinde isbât etmeğin merkūm Ömer Bey ta'arruzdan men' olunup câriye-i merkūme yedimde ibkā olunmuş iken mezbûr Ömer Bey câriye-i mezkûreyi ahz u gasb etmeğin ben dahi husûs-ı mezbûru merkūm Ömer Bey'den da'vâ ve taleb etmiş idim el-hâletü hâzihî câriye-i mezbûreyi mezkûr Ömer Ağa'ya on üç bin fıddî akçeye bey' edip ol dahi merkūm Ömer Bey'in malıyla mezbûr için bi'l-vekâle iştirâ edip semen-i mezbûru bi't-tamâm bana teslîm edip ben dahi alıp kabz eyledim dedikde gıbbe't-tasdîk ve't-taleb mâ vaka'a ketb ve tahrîr olundu.

Hurrire fî-evâili şehri Ramazân li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Şaban Kethüdâ b. Abdullah, Mehmed Çavuş b. Ali, Mustafa Çavuş b. Abdullah, Mehmed Çavuş b. Mustafa eş-şehîr bi Tağî Bey, Hasan Çavuş b. Abdullah, İbrahim Çavuş b. Abdullah Çerkes, Rıdvan Çavuş b. Abdullah, Mehmed Çavuş b. Abdullah, Şaban çavuşân-ı silahdârân, Mehmed Çavuş b. Abdullah, Mehmed Ağa [el-]halîfe, Mustafa Bey b. Abdullah el-cündî, Piyale Bey b. Abdullah el-cündî, Ali Çavuş b. Abdullah ve gayruhüm.

162 [31a-1] Mâhımünir bt. Abdullah'ın Cerrahzâde lâkabıyla tanınan Mehmed Ağa b. Mustafa ile evlendiği

Mahrûse-i Kostantiniyye mahallâtından Kürkçübaşı mahallesinde sâkine olan fahrü'l-muhadderât Mâhımünir bt. Abdullah nâm hatun tarafından husûs-ı âti'z-zikre vekîl olup vekâleti mahalle-i merkūme ahâlîsinden Ahmed Bey b. Mustafa ve Seyfeddin Çelebi b. Osman ve Kasımpaşa sükkânından Mustafa Çelebi b. Hüseyin şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan Ramazan Çavuş b. Mustafa mahfil-i şer'-i hatîrde işbu bâ'isü'l-kitâb umdetü'l-emâsil ve'l-akrân Cerrahzâde demekle ma'rûf Mehmed Ağa b. Mustafa muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip mezbûre Mâhımünir Hatun nefsini müşârun-ileyh Mehmed Ağa'ya tezviç içün beni vekîl etmeğin ben dahi vekâletim hasebiyle mezbûre Mâhımüniri mahzar-ı şuhûdda müşârun-ileyh Mehmed Ağa'ya iki bin akçe mehr-i müeccel üzerine tezviç edip akd-i nikâh eyledim ol dahi tezevvüç ve kabûl eyledi dedikde vekîl-i mezbûru kelimât-ı meşrûhasında müşârun-ileyh Mehmed Ağa bi'l-müvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkīk edicek ve nehc-i muharrer üzere tezevvüç ve kabûl eylediğini tahkīk eyledikde mâ vaka'a gıbbe't-talep ketb olundu.

Hurrire fi'l-yevmi'l-âşir min-şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed b. Mustafa, İbrahim b. Ali, İbrahim Çavuş b. ( ), Hasan Bey b. Abdullah min-çavuşân-ı sipâh ve gayruhüm.

163 [31a-2] Mehmed Mü'min b. Mehmed Zaman'ın vefât eden tüccâr el-Hâc Ağamir'in mâlından zimmetinde hiçbir şeyin olmadığına dâir yemin ettiği

Mahmiye-i Kostantiniyye'de bi'l-fi'il beytü'l-mâl emîni olan umdetü'l-akrân Mehmed Ağa b. Mustafa Dîvân-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-me'âlîde– diyâr-ı Acem'de belde-i Kazvin ahâlîsinden olup tüccâr tâifesinden olan işbu bâ'isü'l-kitâb Mehmed Mü'min b. Mehmed Zaman nâm kimesneyi meclis-i şer'a ihzâr ve üzerine takrîr-i da'vâ edip tüccâr tâifesinden el-Hâc Ağamir nâm kimesne mezbûr Mü'mine bu

diyârda bey‘ edivermek içün mâlından beş yüz aded mutallâ dülbend verip ol dahi kabz etmiş hâlâ mezbûr el-Hâc Ağamir müteveffâ olup vârisi olmamağla zikr olunan dülbend beytü’l-mâla âid olmuşdur taleb ederim dedikde gıbbe’s-suâl mezbûr Mehmed Mü‘min husûs-ı mezkûru bi’l-külliye inkâr edip emîn-i mezbûrdan müdde‘âsına mutâbık beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineye kudreti olmayıp yemîn verilmesin taleb eyledikde mezbûr Mehmed Mü‘min dahi mezbûr el-Hâc Ağamir mâlından kendüye beş yüz dülbend verip ol dahi kabz eylemediğine ve yedinde mezbûrun mâlından bir habbe olmadığına yemîn billâhi te‘âlâ eyledikde mâ-vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu.

Hurrire fî-evâ‘ili şehri Ramazâni’l-mübârek li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl: Zahrü’l-cüyûş Mahmud Çavuş, zahrü’l-cüyûş Mehmed Rıza Çavuş, Emir Mehmed b. Mehmed Emin et-tâcir, Ahmed Ağa b. Abdülmennân reîsü’l-muhzirîn ve gayruhüm.

164 [31a-3] Vefât eden Üsküp mukataa nâzırı Mustafa Paşa’nın terekesinin borçlarına mahsûben mîrîye kaydedildiği ve alacaklı olduğunu iddia eden İbrahim Çavuş b. Mustafa’ya verilecek mâlının kalmadığı

İşbu bâ‘isü’l-kitâb zahrü’l-cüyûş İbrahim Çavuş b. Mustafa mahfil-i şer‘-i hatîrde bundan akdem vilâyet-i Rumeli’nde Üsküb ve tevâbi‘i mukāta‘âtı nâzırı iken müteveffâ olan merhûm Mustafa Paşa’nın Mahmud ve Ahmed ve Mehmed nâm evlâd-ı sıgārının vasiyy-i şer‘îsi olup vech-i şer‘î üzere vesâyeti sâbite olan karındaşı İsa Ağa b. Mahmud Çavuş mahzarında takrîr-i da‘vâ edip mukaddemâ mezbûr Mustafa Paşa’nın emriyle mezkûrun tahvîlinden cânib-i mîrîye mâlımdan yüz otuz bin akçe teslîm edip mezkûrun deynine mahsûb olup yedime sûret-i rûznâme-i hümâyûn verildikden sonra mezbûr Mustafa Paşa dahi zikr olunan yüz otuz bin akçe benim edâsı lâzım deynimdir deyü yedine hat ve hatemini müştemil temessük vermiş idi meblâğ-ı mezbûru edâ etmeden müteveffâ olup terekesi vasiyy-i mezkûrun yedinde mahfûz olmağın meblâğ-ı merkūmu terekesinden taleb ederim dedikde gıbbe’s-suâl mezbûr cevâbında husûs-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere olduğu ma‘lûmum olmadığından mâ‘adâ müşârun-ileyh Mustafa Bey cânib-i mîrîye düyûn-ı kesîresi olmağın cümle terekesi mîrî tarafına kabz olunup benim yedimde terekesinden bir akçe ve bir habbe yokdur dedikde sûret-i hâl hıfzan li’l-makāl ketb olundu.

Hurrire fî-evâ‘ili şehri Ramazâni’l-mübârek li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl: Ahmed Bey b. Abdullah el-mübâşir-i serbölük, Hasan Bey b. Abdullah el-cündî, Mevlânâ Ahmed Efendi b. Mehmed el-müderris, Ahmed Ağa b. Abdullah reîsü’l-muhzır, Eyüb Beşe b. Ya‘kub el-Kādî ve gayruhüm.

165 [31b-1, Arapça] Müteveffâ Yusuf'un kendi adına hacca gidilmesi için vasiyet ettiği

Mahmiye-i Kostantıniyye mahallâtından Ayasofya mahallesinde sâkin udûlden Ahmed b. Mustafa ve mahmiye-i mezbûrede vâkiʿ kırk altıncı ağa bölüğü yayalarından Ahmed Beşe b. Abdullah er-râcil nâm kimseler meclis-i şerʿ-i şerîfe hâzırân olup, bundan akdem mahmiye-i merkūme mahallâtından Hacı Ferhad mahallesinde fevt olan Yusuf nâm kimsenin İbrahim ve Râbiʿa nâm sagīreynine vasiyy-i şerʿî olan Üveys b. Sefer nâm hasm-ı şerʿî-i câhid mahzarında, bâisü'l-kitâb el-Hâc Mehmed b. Ali'den sâdır olan daʿvâ-yı sahîha-i şerʿiyyede gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, müteveffâ-yı mezbûr Yusuf hâl-i hayatında kendinde hacca gitmekden acz emâreleri görüp aczine kāni olduğunda mâlından ifrâz ve sâir menâlinden temyîz ettiği üç yüz riyâlî guruşu istediği sene kendi yerine hacca gitmesi için mezbûr el-Hâc Mehmed'e teslîm etti. O dahi meblağ-ı mezbûru ahz ve tesellüm edip hizmet-i mezbûrenin edâsını taʿahhüd eyledi. Baʿde riʿâyet-i şerâiti'l-kabûl şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâkiʿ olmağın mâ-vakaʿa bi't-taleb ketb olundu.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâili şehri Ramazâni'l-muʿazzam li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'-hâl: el-Hâc Abdülbasîr b. Nurullah, Ömer Çelebi b. el-Bağdâdî, Ali Bey b. Nurullah, Abdünnasr b. Mustafa, Abdurrahman Çavuş b. ( ), Mehmed Çelebi b. ( ) ve gayrühüm

166 [31b-2] Panayot v. Yani'nin Panayot v. Tonamano'ya olan borcunu ödemeyi kabûl ettiği

Vilâyet-i Rumeli'nde Mora sancağında Kratova kazâsına tâbiʿ Valteşinik nâm karyeden bâʿisü'l-kitâb Panayot v. Yani nâm zimmî mahfil-i şerʿ-i hatîrde karye-i merkūmeden Panayot v. Tonamano nâm zimmî mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip bundan akdem mezkûr Panayot'a babasından intikāl eden karye-i merkūmede vâkıʿ maʿlûmü'l-hudûd bağ ile mezâriʿini mezkûr Panayot'dan yılda üçer yüz akçeye istîcâr edip sekiz yıldır ki taht-ı icâr ve tasarrufumda olup beher sene uhdesine lâzım gelen üçer yüz akçenin mezbûrun emri ile yüz yirmişer akçesini cizyesine ve sekiz akçesini ispençesine verip yüzer akçesi kalıp hesâb-ı mezbûr üzere sekiz yılda ücret-i mezbûreden zimmetimde beş yüz akçe hakkı kalmışdır dedikde gıbbe't-tasdîk mâ vakaʿa gıbbe't-taleb ketb olundu.

Hurrire fî-evâʿili şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Osman Çavuş b. Ali el-mübâşir, Hacı Mahmud b. İsa, Ahmed Efendi b. Ahmed, Mehmed b. Mustafa, Hasan b. Mustafa ve gayruhüm.

167 [31b-3] Panayot v. Tona'nın Panayot v. Yani'deki alacaklarını tahsîl ettiği

Vilâyet-i Rumeli'nde Mora sancağında Kratova kazâsına tâbi' Valteşinik nâm karyeden bâ'isü'l-kitâb Panayot v. Tona nâm zimmî mahfil-i şer'-i hatîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Panayot v. Yani nâm zimmî mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip bundan akdem babamdan intikāl eden karye-i merkūmede vâkı' ma'lûmü'l-hudûd bağ ile mezâri'imi mezkûr Panayot'a yılda üçer yüz akçeye istîcâr edip sekiz yıldır ki taht-ı icâr ve tasarrufunda olup beher sene uhdesine lâzım gelen üçer yüz akçenin yüz yirmişer akçesini benim emrim ile cizyeme ve sekiz akçesini ispençeme verip yüzer akçesi kalıp hesâb-ı mezbûr üzere sekiz yılda ücret-i mezbûreden zimmetinde sekiz yüz akçe hakkım kalmış idi meblâğ-ı mezbûr sekiz yüz akçeyi bi't-tamâm ve'l-kemâl alıp kabz eyledim ba'de'l-yevm cizyeden ve bağ mahsülünden mezbûrun zimmetinde bir akçe ve bir habbem yokdur dedikde gıbbe't-tasdîk mâ vaka'a ketb olundu.

Şuhûdü'l-hâl: İ'lâmen.

168 [31b-4] Vârisi olmadan vefat eden Yusuf Ağa b. Abdullah'a âid menzilin müzâyede ile satılarak bedelinin hazîneye teslîm olunduğu

Sâbıkā mahmiye-i Kostantiniyye'de beytü'l-mâl emîni olan umdetü'l-emâsil ve'l-akrân Mehmed Ağa b. Turhan mahfil-i şer'-i hatîrde işbu bâ'isü'l-kitâb İsmail Bey b. Mahmud nâm cündî mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip mahmiye-i merkūmede Karabaş mahallesinde vâkı' tarafeyni Cafer Beşe b. Abdullah mülkü ile el-Hâc Receb b. Abdullah mülküne ve taraf-ı âhareyni merhûm-ı mağfiret-nişân Sultan Bâyezid Hân hamamı ile tarîk-i âmma müntehî olup dört beyt-i süflâyı ve iki beyt-i ulvîyi ve bir su kuyusunu muhtevî olan menzil bundan akdem mahmiye-i merkūmede Ayasofya kurbünde Kabasakal mahallesinde müteveffâ olan merhûm Yusuf Ağa b. Abdullah nâm tavâşînin mülkü olup ba'de vefâtihî vâris-i ma'rûfu olmamağla cemî'-i muhallefâtı taraf-ı beytü'l-mâle râci' olmağla bin otuz bir senesi şehri Zilhiccesi'nin evâhirinde menzil-i mezkûru emânetim hasebiyle izn-i hâkimü'ş-şer' ile ba'de'l-müzâyede mezkûr İsmail Bey'e otuz sekiz bin fıddî akçeye bey' ve teslîm edip ol dahi iştirâ ve tesellüm eyledikden sonra semeni olan meblâğ-ı mârrü'z-zikri târîh-i mezbûrda mezkûrun yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl alıp kabz edip hazîne-i âmireye teslîm eyledim dedikde gıbbe't-tasdîk ve't-taleb mâ vaka'a ketb olundu.

Hurrire fî-evâsıtı şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ramazan b. Mehmed el-imâm, Mehmed Çelebi b. İbrahim, Emir Ahmed b. Abdülkerim el-cündî, Sefer b. Piyâle, Hasan b. Mustafa el-müezzin, Hasan b. Memi ve gayruhüm.

169 [32a-1] Çavuş Ahmed Çelebi'nin tasarrufunda bulunup harâb olan vakıf akideci dükkânının tamiri sırasında yıkılan duvarın dibinde altın ve Filori bulunduğu

Cenâb-ı sadâret-penâh ve celâlet-destgâh –dâme mahfûfen bi-eltâfi'l-meliki'l-ilah– savb-ı savâb-nümâlarından buyuruldu-yı şerîf vârid olup mazmûn-ı münîfinde mahmiye-i İstanbul'da Azaplar hamamı kurbünde vâkı' Çavuş Ahmed Çelebi nâm bevvâb-ı Sultânînin evlâdiyyet ve meşrûtiyet üzere mutasarrıf olduğu vakıf akideci dükkânı mürûr-ı eyyâmla harâba müşrif olup müste'ciri olup el-ân medîne-i İzmir'de sâkin olan Kemal b. Hüseyin nâm akidecinin li-ebeveyn karındaşı olup hâlâ dükkân-ı mezbûrda sâkin olan Yusuf nâm kimesne ile tüccâr tâifesinden ba'zı kimesneler târîh-i kitâbı şehrinin yirmi yedinci ahad günü müceddeden ta'mîr olunmak içün dükkân-ı mezbûrun duvarını yıkıp temelini açarlar iken sâhibi nâ-ma'lûm bir mikdâr Filori ile guruş bulunup beynlerinde taksîm etmek üzere iken etrâfında olan Müslümanlar vâkıf olup bâ'zısını tâife-i mezbûreden tahsîl edip taraf-ı beytü'l-mâla teslîm edip bâ'zısı firâr eyledikleri inhâ olundu. Cânib-i şer'den üzerine varılıp husûs-ı mezbûra vâkıf olan Müslümanlardan teftîş ve tafahhus olunup vâkı' hâli mahallinde tahrîr oluna deyü buyurulmağın imtisâlen li'l-emri'l-âlî savb-ı şer'den Gubârîzâde Mevlânâ Ahmed irsâl olunup hâlâ atabe-i aliyye-i Sultâniyyede başdefterdâr kāimmakāmı olan emîrü'l-ümerâ'i'l-kirâm kebîrü'l-küberâ'i'l-fihâm zü'l-kadr-i ve'l-ihtirâm sâhibü'l-izzi ve'l-ihtişâm Mehmed Paşa taraf-ı karînü'ş-şerîflerinden husûs-ı mezbûra me'mûr olan bâ'isü'l-kitâb zahrü'l-akrân Davud Çavuş b. Abdülmennân ve zeyl-i kitâbda mastûrü'l-esâmî olan Müslimîn ile dükkân-ı mezbûra varılıp mezbûr Yusuf ihzâr olunup muvâcehesinde mu'âyene eylediklerinde zikr olunan dükkânın cânib-i şarkīsinde vâkı' duvarı bi'l-külliye yıkılıp temeli açılmış bulunup mezbûr Yusuf istintâk olundukda mezkûr cevâbında yevm-i mezbûrda vakt-i zuhurda neccâr tâifesinden işbu meclisde hâzır olan Rıdvan b. Abdullah ve Hasan b. Abdullah ve Ali b. Abdullah ve Halil Beşe b. Abdullah er-râcil zikr olunan dükkânın temelini açmağa mübâşeret edip ben dükkân önünde kendi hâlime meşgûl iken berber tâifesinden Ali nâm kimesne yanıma gelip neccârlar altun ve guruş buldular deyüp ben dahi nazar eylediğimde toprak ile mahlût bir mikdâr altun ile guruş işbu köhne yerin içinden çıkıp üç altun ben alıp dördünü mezbûr Rıdvan alıp ve mezkûr berber Ali dahi zikr olunan altun ve guruşların üzerine hücûm edip düşüp mezkûrûn Rıdvan ve Hasan ve Ali ve Halil Beşe dahi hücûm edip mezkûr Berber Ali dâmânına bir mikdâr taş ve toprak doldurup zikr olunan çarşıda olan dükkânına kaçıp ve mezkûr Halil Beşe dahi bir mikdâr taş ve toprak alıp kenîfe kaçıp ve ismi ma'lûmumuz değil bir yeniçeri dahi üzerimize hücûm edip bir mikdâr taş ve toprak dahi ol alıp firâr edip ba'dehû Müslümanlar hâlimize vâkıf olup üzerimize cem' olup bizi tutup aldığımız altunları elimizden alıp ba'dehû zikr

olunan temelin toprağını yoklayıp içinden bir mikdâr altun ve guruş dahi çıkarıp cümlesini bir yere cem‘ edip beynlerinde hesâb eylediklerinde cem‘an otuz dört altun ile on iki kâmil guruş olup meblâğ-ı mezbûru taraf-ı Beytü’l-mâle teslîm içün bir bezin içine bağlayıp mühürlediler bâkīsi ma‘lûmum değildir deyüp mezbûrûn Rıdvan ve Hasan ve Ali dahi istintâk olundukda mezbûrûn dahi mezkûr Yusuf’un kelimât-ı meşrûhasına mutâbık haber verip mezbûr Halil Beşe’den suâl olundukda ben ol vakitte kenîfde bulunmağla husûs-ı mezbûrdan bi-vechin mine’l-vücûh haber ve âgâhım olmayıp sonra geldiğimde mezkûrûn başıma üşüşüp sende dahi altun vardır deyü beni soyup koynumda üç yüz aded Osmânî var idi gāret eylediler deyüp husûs-ı mezbûrda dikkat ve ihtimâm olunup ahâlî-i mahalle-i mezbûreden ve gayriden istihbâr olundukda es-Seyyid Hamza Çelebi b. Siyami ve Abdüsselâm b. el-Hâc Abdülkādir ve Receb b. Musa ve Ahmed Beşe b. Mustafa ve Mehmed Bey b. Ali hâzırûn olup fi’l-vâkı‘ kaziyye vech-i meşrûh üzere olmuşdur deyü mezkûrûnun cevâblarına mutâbık haber verip ba‘dehû zikr olunan temelin taşı ayrılıp toprağı garballanıp tecessüs-i tâmla tecessüs olundukda bir Filori ile bir bez bulunmağın sûret-i hâli mevlânâ-yı mezbûr mahallinde ketb ve tahrîr edip ba‘dehû gelip meclis-i şer‘de ikrâr ve takrîr etmeğin mâ vaka‘a gıbbe’t-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi’l-yevmi’s-sâmin ve’l-ışrîn min-Şa‘bâni’l-mu‘azzam li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl: Zahrü’l-vülât mevlânâ Receb Efendi el-kādı, Mehmed Ağa b. Mehmed el-cündî, Bektaş b. Abdullah er-râcil, Lütfi Beşe b. Mehmed er-râcil, el-Hâc Mehmed b. Yusuf, Mehmed Bey b. Mehmed el-cündî ve gayruhüm.

170 [32b-1, Arapça] Hadice Hatun bt. Abdullah Efendi nakid vakfının istibdâl ile akar vakfına tahvîli

Mâ-fî hâze’s-sifr min-tebdîli’n-nakdi bi’l-akār vadaha ve sahha alâ-vechin yertedîhu’l-ahyâr ve kazaytü bi-mâ fi’l-vakfi mine’s-sıhhati ve’l-lüzûmi vâkıfen alâ-mevâkıfi’l-hılâfi’l-cârî beyne’l-eimmeti’l-eşrâf harrerehü’l-fakīr Mehmed b. Abdülganî âmelehüma’llâhü sübhânehû bi-fazlihi’s-seniyyi el-Kādî bi-askeri Rumeli el-ma‘mûre.

Elhamdülillâhi’l-meliki’l-müte‘âl zi’l-azameti ve’l-hilâl ellezî lâ yutesavver fî-zâtihî et-tahavvül ve’l-intikāl ve lâ yecrî fî-mülkihî et-tebdîl ve’l-istibdâl ve’s-salâtü ve’s-selâmü alâ-nebiyyihi en-nebbiyyihi’n-nebîl el-masûn dînuhû ani’t-tebdîl ve’t-tağyîr ve’t-tahvîl ve alâ-âlihî ve sahbihi’n-nücebâ ellezîne istebdelû bi’d-dünyâ el-fâniye dâre’l-hulûd ve’l-bekā mâ-tebeddelet el-leyâlî bi’l-eyyâm ve tegayyerat en-nuhûr ve’l-a‘vâm

Ve ba‘d, işbu mazmûnunda vakıf ikrârından bahseden sahîh ve şer‘î bir hüccet ve sarîh ve mer‘î bir sakdır. Dârü’s-saltanati’s-seniyye mahmiye-i

Kostantıniyye mahallâtından ( ) mahallesinde sâkine kıdvetü'l-muhadderât umdetü'l-muvakkarât müşeyyidetü mebâniyi'l-hayrât mürettibetü merâtibi'l-meberrât sâniyetü er-Râbiʿatü'l-adeviyye fî-edâi vezâifi'l-ibâdâti'l-mâliyye ve'l-bedeniyye Fâtımetü'z-zehrâ Âişetü'l-evân Hadice Hatun bt. merhûm Abdullah Efendi eş-şehîr bi-Sehâüddîn-zâde kıbelinden husûs-ı câi'l-beyân ale't-tefsîre vekâleti kıdvetü'l-kuzât Ali Efendi b. Mehmed ve umdetü'l-aʿyân Kenʿân Ağa b. Abdüssamed'in şehâdetiyle sâbit olan fahrü'l-kuzât zahrü'l-vülât Mehmed Çelebi b. Mehmed meclis-i şerʿ-i şerîf-i hatîre –sânehu'llâhü taʿâlâ ani't-tebdîl ve't-tağyîr- hâzır olup şöyle ikrâr ve iʿtirâf eyledi ki, müvekkile-i mûmâ ileyhâsı mâlından ifrâz ve sâir menâlinden temyîz ettiği râyicü'l-vakt iki yüz bin akçesini niyet-i sâfiye ve taviyyet-i vâfiye ile hasbeten lillâhi taʿâlâ ve taleben li-rızâhi vakf, habs, te'bîd ve tasadduk etmişti. Gallesini de evvelâ müddet-i hayâtınca nefs-i nefîsesine, baʿde vefâtihâ vücûh-i hayrât ve cihât-ı meberrâta sarf edilmesini şart etmişti. Vakfiyede tebdîl, tağyîr ve taklîl, teksîri kendisine şart eylemiş ve meblağ-ı mezbûru tescîl maksadıyla mütevellî nasbettiği kimseye teslîm etmişti. Hâkim de huzûrundaki murâfaʿa ve muhâsamadan sonra vakfı tescîl etmişti. Sonra mürûr-i eyyâm ve leyâlî ile vakfın zayıfladığını görüp, nukūdu, rağbet ve iʿtibâr gören bir mevziʿdeki akārla istibdâlin vakıf için enfâ olduğuna kanaat getirip hâkimden istibdâl izni istedi. Hâkim-i şerʿ de izin verdi. Müvekkile-i mezbûre sonra meblağ-ı mevkūf-i mezbûr ile Hayri Hatun bt. Süleyman'dan Dârü's-saltanat-ı mezbûre mahallâtından Hâce Hayreddin mahallesinde vâkiʿ, tarafeynden Rukiye Hatun mülkü ve tarîk-ı âm, tarafeynden de bâyiʿa-i mezbûre mülkü ile mahdûd bulunan dükkânı elli iki bin akçe semen-i muʿayyen-i makbûz ile vakfına ilhâk maksadıyla iştirâ etti. Meblağ-ı mezbûrdan geriye yüz kırk sekiz bin akçe kaldı. Sonra indindeki elli bin akçelik galleyi de ona kattı. Meblağ-ı mevkūf-ı mezbûr bu sûretle elân bi't-tamâm cemʿan yüz doksan sekiz bin akçe oldu. Vâkiʿ talep üzere hâkim-i mûmâ ileyh işbu vesîka-i münîfe-i bi-raşehât-ı aklâm-ı enîkayı verdi. Vâkıfe-i mezbûre sonra hâzır bi'l-meclis Mehmed Halîfe b. Yusuf'dan, Dârü's-saltanati'l-mahmiyede vâkiʿ, hudûdu bir tarafından merhûm Siyavuş Paşa Vakfı'na, bir tarafından merhûm Ebussuʿûd Efendi'ye âid odalara, bir tarafından da tarîk-ı âmma müntehî bulunan, beyne'n-nâs Çukurhamamı diye maʿrûf hamam kurbündeki otuz altı fevkānî ve tahtânî odanın cemîʿini cümle tevâbiʿi ve levâhıkı ve kâffe-i tarâıkı ve merâfıkıyla râyicü'l-vakt yüz doksan sekiz bin akçe semen-i muʿayyen-i makbûz ile iştirâ eyledi. Vâkiʿ ikrâr men-lehü't-tasdîk tarafından bi'l-müvâcehe tasdîk edildi. Hâkim-i müşârun-ileyh, tebdîl-i mezkûrun sıhhatine ve vakfın hayrı ve menfaʿatine olduğuna hükmetti. Bu sûretle cemîʿ odalar ve dükkân-ı merkūm, bedelen li-meblağı mevkūfi'l-mezkûr, vakıf oldu.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâsıtı şehri Recebi'l-ferd li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Fahrü'l-kuzâti'l-islâm Ali Efendi b. ( ), zahrü'l-vülât Zülfikār Efendi b. ( ), İsa Halîfe b. el-müezzin, Üstâd Ali b. Abdullah, Ali b. Ebûbekir, Hızır b. Ali ve gayrühüm

171 [33a-1] Ayşe Hanım bt. Mehmed Bey'in kocası Ahmed Çavuş b. Süleyman'daki alacağını tahsîl ettiği

Mahmiye-i Kostantiniyye'de Horhorçeşmesi kurbünde Sofular mahallesinde sâkine olup muhaddere olmağla mahfil-i kazâya huzûru müteʿazzir olan umdetü'l-muhassenât Âişe Hanım bt. Mehmed Bey'in vech-i âtî üzere sudûr eden ikrârını ketb ve tahrîr içün nâib taleb olundukda savb-ı şerʿden Mevlânâ Ahmed irsâl olunup mezbûrenin mahalle-i mezkûrede sâkine olduğu menzile varıp akd-i meclis olundukda mezbûre Âişe Hanım mahalle-i merkūme imâmı Mevlânâ Muharrem Efendi b. Sadık ve Ali Çavuş b. Şaban taʿrîfleriyle muʿarrefe oldukdan sonra altmışlı çavuşlardan olup zevci olan zahrü'l-akrân Ahmed Çavuş b. Süleyman muvâcehesinde bi-tavʿi's-sâf ikrâr ve iʿtirâf edip bundan akdem müşârun-ileyh Ahmed Çavuş mahalle-i merkūmede vâkıʿ maʿlûmü'l-hudûd menzili iştirâ eyledikde merkūma mâlımdan altmış altı bin fıddî akçe ikrâz ve teslîm etmiş idim el-hâletü hâzihî meblâğ-ı mezbûr altmış altı bin akçeyi bi't-tamâm ve'l-kemâl müşârun-ileyhin yedinden alıp kabz eyledim min-baʿd zimmetinde bir akçe ve bir habbe hakkım kalmadı dedikde mukırra-i mezbûreyi ikrâr-ı meşrûhasında müşârun-ileyh Ahmed Çavuş vicâhen ve şifâhen tasdîk ve tahkīk etmeğin sûret-i hâli mevlânâ-yı mezbûr mahallinde ketb ve tahrîr edip baʿdehû gelip meclis-i şerʿ-i münîrde ihbâr ve takrîr etmeğin sûret-i hâli mevlânâ-yı mezbûr mahallinde ketb ve tahrîr edip mâ-vakaʿa bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi'l-yevmi's-sâdis min-şehri Ramazâni'l-mübârek.

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Efendi b. Ali el-imâm, Halil Efendi b. Habil el-imâm, Osman Subaşı b. Mehmed Zağarcı Süvâri, Hüseyin b. Mustafa, Musa Çelebi b. Eyüb el-müezzin, Mehmed b. Sadi, Mehmed b. Abdullah ve gayruhüm.

172 [33a-2] Ayşe Hatun'un kocası Ahmed Çavuş'a olan borçlarını ödeyerek muhâlaʿa yoluyla kendisinden boşandığı

Ve yine mezbûre Âişe Hanım müşârun-ileyh Ahmed Çavuş muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip zevcim müşârun-ileyh Ahmed Çavuş mukaddemâ bana hıfz içün on beş bin üç yüz akçe kıymetli bir kırmızı al cibinlik ile yüz dört filori kıymetli bir murassaʿ bilezik verip ben dahi kabz ve zabt eyledikden sonra bi gayr-i vechin âhara beyʿ edip itlâf etmeğin hâlâ orta boylu açık kaşlı gök gözlü ebyazü'l-levn Rusiyyetü'l-asl Ceyhan bt. Abdullah ve uzun boylu açık kaşlı kara gözlü kara yağız Rusiyyetü'l-asl Sitemkar bt. Abdullah nâm câriye-i memlûkelerimi safka-i

vâhide ile zevcim müşârun-ileyh Ahmed Ağa'ya on beş bin üç yüz fıddî akçe ve yüz dört filoriye bey‘ edip semenini zikr olunan cibinlik ve bilezik kıymetlerinden şer‘an zimmetimde damânı lâzım olan meblâğ-ı mezbûr on beş bin üç yüz akçe ve yüz dört filoriyi mukāssa eylediğimden sonra müşârun-ileyh ile kırk bin akçe mehr-i müeccelim ve nafaka-i iddetim ve me‘ûnet-i süknâ üzerine muhâla‘a edip zevciyyete ve sâir husûsa müte‘allık olan âmme-i de‘âvî ve mutâlebâttan ibrâ-i âmm-ı kātı‘ü'n-niza‘la ibrâ eyledim dedikde gıbbe't-tasdîk sûret-i hâli ilh.

Fi't-târîhi'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl: Es-sâbikûn.

173 [33a-3] Piyâle Bey b. Abdullah'ın Bigados isimli karyede kaybettiği eşyâ ve paraların bir kısmının bulunduğu

Sipâh-ı zafer-penâh zümresinden Piyâle Bey b. Abdullah nâm kimesne Dîvân-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-me‘âlî–'de– meclis-i şer‘-i şerîfde havâss-ı Kostantiniyye kazâsına tâbi‘ Bigados nâm karyenin bi'l-fi‘il kethüdâsı olan Yani v. Kosta ve karye-i merkūme ahâlîsinden Papa Dali v. Papa Ruten ve Papa Kiryazo v. Niko ve Papa Camada v. Dimitri ve Hırsova v. Kucar ve Todori v. Yani ve Poti v. Kosta ve Yorgi v. Kiki ve Mavrodi v. Yani nâm zimmîler mahzarlarında takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan on gün mukaddem kasaba-i Silivri'den mahmiye-i İstanbul'a gelir iken gece içinde karye-i merkūmeden geçer iken bin kâmil guruş ve bir kılıç ve bir sayis-hâne ile gelen esbâbım zâyi‘ oldu idi ba‘dehû zikr olunan kılıç ile sayis-hânemi karye ahâlîsi getirip teslîm eylediler mâ‘adâsını dahi mezbûrlardan taleb ederin deyip kefere-i mezbûrdan dahi zikr olunan sayis-hâne ve kılıcı bulup kendüye teslîm eylediklerinden gayrısından bizim haberimiz yokdur deyip mezkûr Piyâle'nin tashîh-i da‘vâ edemeyip saded-i da‘vâda zikreylediği kelimâtının müfâd-ı şer‘îsi olmamağın karye ahâlîsini bilâ-vech-i şer‘î rencîde etmemek içün tenbîh olunup mâ-hüve'l-vâkı‘ bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fî-evâsıtı şehri Şa‘bâni'l-mu‘azzam li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Efendi b. Mehmed, Hasan b. Abdullah, Mehmed b. Mustafa, Ahmed Ağa reîsü'l-muhzirîn, Ali b. Abdullah ve gayruhüm.

174 [33b-1] Vefât eden el-Hâc İsa b. İsmail'in terekesinin vârisleri arasında taksîm olunduğu

Bundan akdem vilâyet-i Anadolu'da diyâr-ı Karaman'da Gaferiyad nâm kasaba sükkânından olup mahmiye-i İstanbul'da müteveffâ olan el-Hâc İsa b. İsmail nâm kimesnenin sulbî oğlu Ali Beşe nâm yeniçeri kendi tarafından asâleten ve kız karındaşları Fâtıma ve Âişe nâm hatunlar taraflarından husûs-ı âti'z-zikri da‘vâ

ve talebe vekîl olup vekâleti Ahmed b. Küçük ve Arslan b. İnsan şehâdetleriyle alâ-vechi'l-hasm sâbite oldukdan sonra kız karındaşları taraflarından vekâleti meclis-i şer'-i hatîrde mahmiye-i mezbûrede Gedikpaşa mahallesi sükkânından olup diyâr-ı Yemen'de vefât eden Ömer Bey b. Pîrî nâm kimesnenin Ebûbekir ve Ahmed ve Âişe nâm evlâd-ı sıgārının kıbel-i şer'den mansûb vasîleri olup bi'l-vesâye âti'z-zikr olan vakıf odalara hâlâ vâzı'u'l-yed olduğu ve mütevellî-i vakıf tarafından husûmete vekîl olduğu şer'an sâbit olan Ebûbekir Çelebi b. Abdülhak mahzarında üzerine da'vâ edip hâlâ vasiyy-i mezbûrun yedinde olup merhûm Rüstem Paşa Vakfı'ndan mahmiye-i mersûmede Kebeciler Hân'ı demekle ma'rûf olan Hân'ın taşra fevkānîsinde vâkı' yirmi sekizinci ve on dokuzuncu ta'bîr olunan iki bâb ma'lûmü'l-hudûd oda bundan akdem babam mezbûr el-Hâc İsa'nın icâre-i mu'accele ve yevmî ikişer akçe ücret-i müeccele ile taht-ı icâre ve tasarrufunda olup ba'de vefâtihî zikr olunan iki bâb odanın tasarrufu intikāl-i örfî ile dört sehm olmak üzere ale's-seviyye bana ve karındaşım Arslan nâm kimesneye ve kız karındaşlarım mezbûretân Fâtıma ve Âişe'ye intikāl etmiş iken vasiyy-i mezbûr bigayr-i vechin cümlesine vaz'-ı yed etmişdir benim ve müvekkilelerim mezbûretân Fâtıma ve Âişe'nin dört sehimden üç sehm hisselerimizden kasr-ı yedine tenbîh olunmak taleb ederin dedikde gıbbe's-suâl vasiyy-i mezbûr cevâbında zikr olunan iki bâb oda mezbûr Arslan'ın tasarrufunda olup bundan akdem hakk-ı tasarrufunu mütevellî-i vakf ma'rifetiyle müteveffâ-yı mesfûr Ömer Bey'e hayâtında tefvîz edip mezbûr Ömer dahi fevt olmağla intikāl-i örfî ile sıgār-ı merkūmîne intikāl etmeğin vesâyetim hasebiyle vaz'-ı yed ederin mezbûrun babasının ücret-i mu'accele ve müeccele ile tasarrufunda olup ba'de vefâtihî evlâdına intikāl eylediğini bilmem deyicek yedlerinde olan temessüke nazar olundukda zikr olunan iki bâb oda merkūm el-Hâc İsa'nın ücret-i mu'accele ve müeccele ile tasarrufunda olduğu mastûr ve mukayyed olup gıbbe'l-istişhâd udûl-i Müslimînden el-Hâc Kaya b. Receb ve Ebûbekir b. Ahmed ve Ali Çelebi b. Şaban li-ecli'ş-şehâde hâzırûn olup fi'l-vâkı' zikr olunan iki bâb oda bundan akdem ücret-i mu'accele-i meşrûha ve ücret-i müeccele-i mezkûre ile mezbûr Ali Beşe'nin babası mersûm el-Hâc İsa'nın tasarrufunda olup ba'de vefâtihi tasarrufu intikāl-i örfî ile dört sehm olmak üzere ale's-seviyye mezbûr Ali Beşe'ye ve diğer oğlu mezbûr Arslan'a ve kızları müvekkiletân-ı mezbûretâna intikāl eyledi bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle oldukdan sonra mûcebiyle zikr olunan iki bâb odanın dört sehimden üç sehmi[n]den kasr-ı yedine vasiyy-i mezbûra tenbîh olundu.

Cerâ zâlik ve hurrire fî-evâsıtı şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed b. Mustafa, Hasan b. Abdullah, Hacı Mahmud b. Ali, Hacı Mahmud b. ( ), ve gayruhüm.

175 [33b-2] Tüccâr Hamo v. Unberto'nun Osman Efendi zimmetindeki alacaklarından bir kısmını tahsil edip kalan kısmını kefil tayiniyle ertelediği

Tüccâr tâifesinden Hamo v. Unberto nâm zimmî mahfil-i şer'-i şerîf-i hatîrde işbu bâ'isü'l-kitâb umdetü kuzâti'l-İslâm Mevlânâ Osman Efendi b. ( ) mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip bundan akdem mezbûr Osman Efendi'nin kaynı olup sâbıkā Malta'da eydî-i keferede esîr olan İsa b. Hüsam nâm kimesne zimmetinde deyn-i şer'iyyeden on üç bin dokuz yüz riyâl guruş hakkım olup meblâğ-ı mezbûra mezkûr Osman Efendi tarafından emir ve kabûlü hâviye kefâletle kefîl olmağın kefâleti hasebiyle zikr olunan üç yüz on dokuz riyâl guruşu hâkimü'ş-şer' huzûrunda müşârun-ileyhden da'vâ ve taleb edip gıbbe'l-inkâr şuhûd-ı udûlle kefâletini isbât edip hüccet olunmuş idi el-hâletü hâzihî zikr olunan üç yüz on dokuz riyâl guruşun yüz elli guruşunu müşârun-ileyh Osman Efendi'nin yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl alıp kabz edip bâkī kalan yüz altmış dokuz guruşunu dahi târîh-i kitâb senesi Şevvâli'l-mükerremi'nin gurresinden yüz yirmi gün tamâmına te'cîl eyledim müşârun-ileyh Osman Efendi dahi ecl-i mezbûru kabûl ve meblâğ-ı mârrü'z-zikri müddet-i mezbûre tamâmında edâya ta'ahhüd eyledi dedikde gıbbe't-tasdîk müşârun-ileyh Osman Efendi'nin nefsine ve hîn-i mutâlebede meclis-i şer'a ihzârına hâssa serrâclarından zahrü'l-akrân el-Hâc Kenan Ağa b. Abdülmennân tarafeynden emr u kabûlü hâviye kefâletle kefîl olup ba'dehû kefîl-i mezbûrun nefsine dahi kuzât-ı müteşerri'în zümresinden Mevlânâ Abdülkādir Efendi b. Ömer ve zahrü'l-cüyûş Hasan Çavuş b. Mirza ve Mustafa Çelebi b. Mehmed kezâlik tarafeynden emr u kabûlü hâviye kefâletle kefîl olduklarında sûret-i hâl gıbbe't-taleb ve's-suâl ketb ve tahrîr olundu.

Hurrire fî-evâsıtı şehri Ramazani'l-mübârek li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mevlânâ Mehmed Efendi b. Hayreddin el-kādı, Mehmed Efendi b. Yusuf el-mütevellî, Ahmed Beşe b. Ali, Hasan Çavuş be-Dergâh-ı âlî, Sinan Efendi el-müderris, Mevlânâ Ramazan Efendi el-kādı, Mehmed Çavuş b. Mustafa çavuş-ı hâs ve gayruhüm.

176 [34a-1] Mahmud b. Şeyhi'nin Osman Beşe b. Abdullah'taki alacağını tahsîl ettiği

İşbu bâ'isü'l-kitâb Mahmud b. Şeyhi mahfil-i şer'-i şerîf-i hatîrde Osman Beşe b. Abdullah nâm recül mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip târîh-i kitâbdan dokuz yıl mukaddem ben mezbûr Osman Beşe bi-emri'llâhi'l-meliki'l-kadr eydî-i keferede esîr olup diyâr-ı Frenkde Alıkorna nâm kal'ada iken mezkûr Osman Beşe benden kırk aded kâmil şerîfî Filori istikrâz edip ben dahi ikrâz ve teslîm eyledim idi. Meblâğ-ı mezbûru taleb ederim dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Osman Beşe dahi

cevâbında hâl zikr olunan minvâl üzere olduğunu i'tirâf edip lâkin mukaddemâ Süleyman Ağa b. Abdullah nâm zevvâk-ı Sultânî eydî-i [kefereden] tahlîs içün kal'a-i merkūmeye geldiğinde müdde'î-i mezbûr Mehmed meblâğ-ı mezkûru ahz u kabza ve kendüye îsâle mezkûr Süleyman Ağa'yı mahzar-ı Müslimînde tevkîl etmeğin ben dahi bi-inâyetillâhi te'âlâ halâs olup mahmiye-i İstanbul'a geldiğimde mezbûr Süleyman Ağa vekâleti hasebiyle zikr olunan kırk şerîfî Filoriyi benden taleb edip bi't-tamâm ve'l-kemâl yedimden alıp kabz eyledi dedikde müdde'î-i mezbûr dahi mesfûr Süleyman Ağa'yı kabza tevkîli ve teslîmini bi'l-külliye inkâr edip gıbbe'l-istişhâd udûl-i Müslimînden İbrahim b. Pervâne ve Memi b. Abdullah nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde hâzırân olup fi'l-vâkı' müdde'î-i merkūm Mahmud kal'a-i mezkûrede meblâğ-ı mârrü'z-zikri ahz u kabz ve kendüye îsâle mezkûr Süleyman Ağa'yı bizim huzûrumuzda vekîl nasb edip ol dahi vekâlet-i mezbûreyi kabûl eyledi biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye edip ba'dehû meblâğ-ı merkūmu vekîl-i mersûma teslîm eylediğine dahi beyyine taleb olundukda udûl-i Müslimînden İbrahim b. Pervane nâm kimesne hâzır olup gıbbe'l-istişhâd fi'l-vâkı' mezbûr Osman Beşe mahmiye-i İstanbul'a geldiğinde mezkûr Süleyman Ağa vekâleti hasebiyle zikr olunan kırk şerîfî Filoriyi mersûm Osman Beşe'den taleb edip huzûrumuzda bi't-tamâm ve'l-kemâl yedinden alıp kabz eyledi bu husûsa şahidim şehâdet dahi ederim deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye edip ve hâlâ maşrık seferinde olup müddet-i sefer ba'id olmağla meclis-i şer'a huzûru müte'azzir olan Halil Bey b. İbrahim nâm şâhid-i asl âhar işhâd eylediği el-Hâc Receb Bey b. Pîrî Eyüb ve Himmet Beşe b. İsa er-râcil meclis-i şer'a hâzırân olup aslımız olan mezkûr Halil Bey bizi işhâd edip dedi ki; ben şâhidim şehâdet dahi ederim ki; mezbûr Osman Beşe mahmiye-i İstanbul'a geldiğinde mezbûr Süleyman Ağa vekâleti hasebiyle zikr olunan kırk şerîfî Filoriyi mezbûr Osman Beşe'den taleb edip huzûrumda bi't-tamâm ve'l-kemâl yedinden alıp kabz eyledi siz dahi benim bu şehâdetim üzerine şâhid olup şehâdet edin dedi biz dahi mezkûrun bu şehâdeti üzerine şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde şuhûd-ı merkūmûnun şehâdetleri ba'de ri'âyeti şerâ'ti'l-kabûl makbûle olup mezkûr Mahmud talebden men' olundu.

Tahrîren fî-evâil-i şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene târîh.

Şuhûdü'l-hâl: Ömer Beşe b. Osman Seroda, Cârullah b. Taceddin, el-Hâc Mehmed b. İbrahim el-matlabi, Mustafa Beşe çukadar, Ahmed Ağa reîsü'l-muhzirîn, el-Hâc Mahmud b. Ali, Mehmed b. Mustafa ve gayruhüm.

177 [34a-2] Mehmed Bey b. Ali'nin şikâyetçi olduğu Abdulbâki Çavuş ve annesinin iyi insanlar oldukları

Husûs-ı âti'z-zikri mahallinde istima'ı içün mahmiye-i Kostantiniyye'de Muhtesib İskender mahallesine varılıp akd-i meclis olundukda Mehmed Bey b. Ali nâm

kimesne mahfil-i şer‘-i hatîrde kendü tarafından asıl ve vâlidesi Kamer bt. Nasuh nâm hatun tarafından husûs-ı âtîye vekîl olup vekâleti nehc-i şer‘î üzere sâbite olan Abdulbâki Çavuş b. Ahmed Efendi mahzarında takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan yedi gün mukaddem mezbûr Abdulbâki Çavuş’un mülk menzilinin muhavvata-i hâriciyyesinde olan odada ücret-i ma‘lûme ile sâkin iken mezbûrlar ve Mercan nâm abd-i hizmetkârları ve Çeşmi bt. Abdullah nâm hatun benim Medyen nâm siyâh abd-i memlûkümü idlâl edip mezbûr dahi on sekiz bin akçeyi ve bir mutalla dülbend ile ba‘zı emti‘a-i ma‘lûmemi ahz edip mezbûrların yanına varıp ihfâ eylediler sûret-i hâl suâl olunsun ve mezbûrların keyfiyyet-i hâlleri ahâlî-i mahalleden istihbâr olunmak taleb ederin dedikde gıbbe’s-suâl mezbûr Abdulbâki Çavuş husûs-ı mezbûrdan benim ve vâlidemin bi-vechin mine’l-vücûh haberimiz yokdur deyü bi’l-külliye inkâr edip müdde‘î-i mezbûrdan beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineye kādir olmayıp her birine yemin verilmesin taleb eyledikde mezbûr Abdulbâki Çavuş ve mezbûre Kamer Hatun merkūm Mehmed Bey’in abd-i memlûkü mezkûr Medyen’i idlâl etmeyip ve saklamayıp bir vechile haberleri olmadığına her biri yemîn billâhi te‘âlâ eyledikden sonra mahalle-i mezbûre ahâlîsinden Mehmed Çelebi b. Hasan ve el-Hâc Nasuh b. Ali ve el-Hâc Veli b. Mîr ve Musa Beşe b. Mehmed er-râcil ve Ali Beşe b. Yusuf er-râcil ve Derviş b. Musa nâm kimesneler hâzırûn olup gıbbe’l-istihbâr mezbûr Abdulbâki Çavuş ve vâlidesi iyi adamlardır bu âna gelince yaramazlıkların görmedik ve bu makūle kabahatle töhmetleri yokdur deyü haber verdiklerinden sûret-i hâl gıbbe’t-taleb ketb olundu.

Hurrire fî-evâsıtı şehri Ramazâni’l-mübârek.

Şuhûdü’l-hâl: Umdetü’l-kuzât Mevlânâ es-Seyyid Mustafa Efendi, fahrü’l-eimme Mevlânâ İbrahim Efendi b. Mustafa, Mevlânâ Mehmed Efendi b. Behram, Derviş Beşe b. Musa, fahrü’l-akrân Mehmed Ağa b. Abdülmennân Subaşı, Cafer Çavuş b. Ahmed Çavuş el-mübâşir ve gayruhüm.

178 [34b-1] Kaliçeci Hasan Mahallesi Mescidi Evkafı’na âid olan odalarda kiracı olarak oturan el-Hâc Yusuf’a yaptığı tâdilatın komşularına zarar vermesine mâni olması husûsunda tembihte bulunulduğu

Husûs-ı âti’z-zikri istima‘ı içün mahmiye-i Kostantiniyye’de Parmakkapı kurbünde vâkı‘ merhûm Kaliçeci Hasan Mahallesi Mescidi Evkāfı’ndan olan odalara varılıp akd-i meclis olundukda evkāf-ı mezbûrenin bi’l-fi‘il mütevellîsi olan el-Hâc Hasan b. Mehmed ve zikr olunan odalardan ikinci vâkı‘ olan bir bâb fevkānî odanın ücret-i mu‘accele ve ayda yirmi bir akçe ücret-i müeccele ile müste‘ciri olan el-Hâc Ali b. Abdullah nâm kimesne mahfil-i şer‘-i hatîrde zikr olunan odaya muttasıl olan baş odanın ücret-i mu‘accele ve ayda otuz beş akçe ücret-i müeccele

ile müste'ciri olan el-Hâc Yusuf b. el-Hâc Mahmud mahzarında da'vâ edip zikr olunan odaların ikisi bile ma'an bundan akdem Zâhide nâm hatunun ücret-i mu'accele ve müeccele ile taht-ı icâre ve tasarrufunda olup otuz yıl mukaddem bi-emri'llâhi te'âlâ yanıp harâb oldukda mezbûre Zahide ikisi bile tasarrufunda olmağla vaz'-ı kadîmden tağyîr edip ikinci odanın kapısından girip nerdübana mürûr edecek tûlen ve arzen hesâbı şatrancî üzere on zirâ' yerine direkler vaz' edip üzerini tahta ile döşeyip ve bir kiler etmekle ikinci odayı mutazarrır ve ma'yûb edip ba'dehû zikr olunan odanın hakk-ı tasarrufunu mütevellî-i vakıf ma'rifetiyle Maden nâm kimesneye tefvîz edip ve zikr olunan baş odanın hakk-ı tasarrufunu kızı Rukiye Hatun'a tefvîz edip tedâvül-i eydî ile her biri müste'cirler yedine düşüp bu vech üzere tasarruf olunur idi lâkin zikr olunan ikinci odanın mevzi'-i mürûru üzerinde olan tahta döşeme vaz'-ı kadîme muhâlif olduğundan mâ'adâ tahta döşemeden mürûr eyledikçe üzerimize toz ve toprak düşmekle zarar-ı fâhişi vardır zikr olunan tahta döşeme bi'l-külliye ref' olunmak matlubumuz[dur] dediklerinde merkūm el-Hâc Yusuf dahi istintâk olundukda zikr olunan odaların her birisi kadîmü'z-zamandan dahi şimdiki vaz'ı üzerine olup benim mutasarrıf olduğum baş odada ayda otuz beş akçe ve mezbûr el-Hâc Ali'nin mutasarrıf olduğu ayda yirmi bir akçe ücret-i müeccele ile tasarruf olunagelmeğin mukaddemâ ikisini ma'an merkūme Zahide istîcâr edip tasarrufunda iken bi-emri'llâhi te'âlâ yanıp harâb oldukda yine vaz'-ı kadîmî üzerine izn-i mütevellî ile tecdîd ve binâ edip ba'dehû her birini vech-i mezkûr üzere âhara tefvîz edip tedâvül-i eydî ile zikr olunan oda benim ve ikinci oda mezbûr el-Hâc Ali'nin yedine düşüp bu vech üzere her birimiz tasarruf ederiz deyip fi'l-hakīka nazar olundukda zikr olunan baş oda ikinci odanın mevzi'-i mürûrunda vaz' olunan direklere gelince sakf-ı vâhid altında olup ve mahalle-i mezbûre ahâlîsinden el-Hâc Ahmed b. el-Hâc Ali nâm pîr ve ihtiyâr ve Hâcce Hatun bt. Mehmed ve Ümmühani bt. Hasan nâm hatunlar hâzırûn olup fi'l-vâkı' zikr olunan odaların her birisi bundan mukaddem müstakil müste'cirler yedinde iken dahi bu vaz' üzerine olup her birinin ücretleri mütefâvit olup ba'dehû ikisini ma'an mersûme Zahide istîcâr edip tasarrufunda iken muhrak oldukda yine vaz'-ı kadîmî üzere binâ ve tecdîd edip ba'dehû her birinin tasarrufunu âhara tefvîz eyledi vaz'-ı kadîmî dahi bu hâl üzerine idi deyü alâ-tarîki'ş-şehâde haber verdiklerinden sonra hâssa mi'mârlardan Mustafa Bey b. Hüsam ve Hasan Bey b. Abdullah hâzırân olup zikr olunan tahta döşemeden toz toprak düşmemek içün tuğla döşemekle zararı mündefi' olur deyü ittifâk eylediklerinde zikr olunan tahta döşeme yerine tuğla döşeyip zararını def' etmek içün merkūm el-Hâc Yusuf'a tenbîh olundu.

Tahrîren fî-evâsıtı şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-eimme Abbas Efendi b. el-Hâc Pîrî, el-Hâc Hasan b. Mehmed, Mehmed b. Mustafa, Süleyman Beşe b. Abdullah er-râcil, Yusuf Beşe b.

Abdullah er-râcil, Hüseyin b. Mehmed, Hasan b. Abdullah, el-Hâc Hasan b. el-Hâc Hüseyin, el-Hâc Ahmed b. el-Hâc Ali, Hüseyin Çelebi b. Mustafa, el-Hâc Hasan b. el-Hâc Mehmed, ve gayruhüm.

179 [34b-2] Hacce Ümmühani bt. Hasan'ın el-Hâc İbrahim Çavuş b. Mustafa'daki alacaklarını tahsîl ettiği

Vilâyet-i Anadolu'da vâkı' kasaba-i Mihaliç sâkinelerinden Hâcce Ümmühani bt. Hasan nâm hatun mahfil-i şer'-i hatîrde kendü tarafından asîl ve hocası Mevlânâ Ömer Efendi b. Abdülmennân ve hizmetkârları Şaban b. Abdullah ve Abdülkādir b. Abdülvahhab ve Mehmed b. Abdullah ve Ali b. Abdülmennân taraflarından tasdîk-i âtîye vekîl olup vech-i şer'î üzere vekâleti sâbite olan bâ'isü'l-kitâb zahrü'l-cüyûş el-Hâc İbrahim Çavuş b. Mustafa mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip mûmâ-ileyh el-Hâc İbrahim Çavuş zimmetinde beynimizde vezn ve mikdârı alâ-[vechi] şer'î ile ma'lûm pekmez ve Mihaliç kavunu bahâsından üç bin otuz akçe hakkım olup meblâğ-ı mezbûru mukaddemâ mezkûrdan taleb eylediğimde inkâr edip ba'de'l-münâza'a inkârdan sekiz yüz akçeye beni sulh eylediklerinde ben dahi meblâğ-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulhu bi't-tamâm yedinden alıp kabz etmiş idim ba'dehû mezbûr el-Hâc İbrahim Çavuş mezkûrûnu bana gönderip beni ahz ettirip müvekkilleri beni darb-ı şedîd ile darb edip ve merkūm el-Hâc İbrahim Çavuş meblâğ-ı merkūm sekiz yüz akçeyi yedimden ahz u gasb eyledi deyü da'vâ etmiş idim hâlâ zikr olunan sekiz yüz akçeyi bi't-tamâm mezbûr İbrahim Çavuş bana def' u teslîm edip ben dahi alıp kabz edip mersûm İbrahim Çavuş'un ve müvekkilleri merkūmûnun zimmetlerini husûs-ı mezbûra müte'allık olan âmme-i de'âvî ve mutâlebâttan ibrâ-i âmm-ı kātı'ü'n-nizâ'la ibrâ eyledim dedikde gıbbe't-tasdîk vicâhen mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî-evâsıtı şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ömer Ağa b. Abdullah, Mehmed b. Mustafa, Mehmed b. İskender, İbrahim Çavuş b. Osman, Yusuf Çavuş b. Abdullah, Hüseyin Çelebi b. ( ), Mustafa b. Hamza, Derviş Bey b. Bâli, el-Hâc Abbas b. İbrahim, Ahmed Çelebi b. Mustafa el-müezzin ve gayruhüm.

180 [35a-1] Vefât eden Bağdâdî Mehmed Çavuş'un terekesinin vârisleri arasında taksimiyle hisse satışının gerçekleştirildiği

Bundan akdem mahrûse-i Kostantiniyye'de Eminbey mahallesi sükkânından olup mahalle-i mezbûrede vâkı' tarafeyni Himmet Çavuş mülkü ile Hocazâde demekle ma'rûf kimesne mülküne ve tarafeyn-i âhareyni tarîk-i âmma müntehî olan menzilin mâliki olan Bağdâdî Mehmed Çavuş müteveffâ oldukda verâseti sulbî oğulları Ömer Ağa ve Ali'ye ve sulbiye kızları Rukiye ve Hatice ve Fâtıma ve Âişe'ye

münhasıra olup kable'l-kısme mezbûre Rukiye dahi müteveffât olup verâseti vâlidesi Nazenîn bt. Abdullah ve li-ebeveyn kız karındaşı mezbûre Hatice'ye ve li-üm karındaşı mezkûr Ömer Ağa'ya münhasıra olup kable'l-kısme mezbûr Ali Ağa dahi müteveffâ olup verâseti vâlidesi Saliha bt. Abdullah'a ve li-ebeveyn kız karındaşı mezkûre Hatice'ye ve li-üm karındaşı Ahmed'e ve li-üm kız karındaşı Kaya'ya münhasıra olup kable'l-kısme mezbûre Hatice dahi müteveffât olup verâseti vâlidesi merkûme Saliha'ya ve li-eb karındaşı Ahmed'e ve li-üm kız karındaşı Kaya'ya ve li-eb karındaşı mezbûr Ömer Ağa'ya ve li-eb kız karındaşları mezbûretân Âişe ve Fâtıma'ya münhasıra olup kable'l-kısme mezbûre Fâtıma dahi müteveffât olup verâseti vâlidesi Ziba'ya ve li-ebeveyn kız karındaşı merkûme Âişe'ye ve li-eb karındaşı mersûm Ömer Ağa'ya münhasıra olup kable'l-kısme merkûm Ahmed dahi müteveffâ olup verâseti vâlidesi mezbûre Saliha'ya ve li-ebeveyn kız karındaşı mersûme Kaya'ya ve li-eb karındaşı Pîri'ye ve li-eb kız karındaşı Şemsi'ye münhasıra olup kable'l-kısme mezbûr Mustafa dahi müteveffâ olup verâseti vâlidesi mezbûre Saliha'ya ve babası Üveys nâm kimesneye münhasıra olup kable'l-kısme mezbûre Nazenin dahi müteveffât olup verâseti zevci Faik Çavuş ile oğlu mezbûr Ömer Ağa'ya münhasıra olup kable'l-kısme merkûm Ziba dahi müteveffât olup verâseti zevci mezbûr Faik Çavuş ve sadriye kızı mersûme Âişe'ye münhasıra olmağla ve menzil-i mezbûr ise el-ân beyne'l-verese taksîm olunmamağla bi-tarîki'l-münâsehati'ş-şer'iyye altı bin dokuz yüz on iki sehimden üç bin üç yüz kırk sekiz sehmi mezbûr Ömer Ağa'ya ve bin yedi yüz elli beş sehmi merkûme Âişe'ye ve sekiz yüz altmış dört sehmi mezbûre Saliha'ya ve beş yüz on iki sehmi mezbûr Pîrî'ye ve iki yüz elli altı sehmi mezbûre Şemsi'ye ve doksan altı sehmi merkûm Üveys'e ve seksen bir sehmi mezkûr Faik Çavuş'a intikāl eylediği zâhir ve mütebeyyin oldukdan sonra merkûme Âişe tarafından husûs-ı âtîye vekîl olup mahzar-ı hasm-ı cahidde bimâ-hüve nehcü's-sübût şer'an vekâleti sâbite olan İsa b. Abdullah nâm kimesne Dîvân-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûnda mahfil-i şer'-i hatîrde menzil-i mahdûd-ı mezkûrdan merkûme Şemsi Hatun'un iki yüz elli altı sehm hisse-i mevrûsesine hâlâ vâzı'u'l-yed olduğu nehc-i şer'î üzere sâbit olan işbu bâ'isü'l-kitâb mezkûr Ömer Ağa mahzarında bi'l-vekâle üzerine takrîr-i da'vâ edip târîh-i kitâbdan üç yıl mukaddem mezbûre Şemsi menzil-i mahdûd-ı mezkûrdan ber-nehc-i mastûr kendüye intikāl eden iki yüz elli altı sehm hisse-i mevrûsesini bey'-i bâtt-ı kat'î ile müvekkilem merkûme Âişe'ye yirmi iki bin fıddî akçeye bey' edip teslîm-i mebî' ve kabz etmiş iken mezbûr Ömer Ağa menzil-i mezkûrdan kendüye intikāl eden hisse-i mevrûsesinden mâ'adâ mezbûre Şemsi Hatun'un zikr olunan iki yüz elli altı sehm hissesine dahi vaz'-ı yed eder hisse-i merkûmeden kasr-ı yedine tenbîh olunmak taleb ederin dedikde gıbbe'ş-suâl mezbûr Ömer Ağa cevâbında târîh-i kitâbdan dört yıl mukaddem mezkûre Şemsi Hatun menzil-i mezkûrdan zikr olunan iki yüz elli altı sehm hisse-i mevrûsesini bana bey'-i bâtt-ı kat'î ile yirmi iki bin akçeye bey' edip ben dahi iştirâ ve def'-i semen eyledim

deyü şirâʿ-i sâbık daʿvâ edip vekîl-i mezbûr inkâr edicek müddeʿî-i mezbûr Ömer Ağa'dan hisse-i mezkûreyi vekîl-i mezbûr beyân eylediği tarihden mukaddem iştirâ eylediğine beyyine taleb olundukda udûl-i Müslimînden mahalle-i merkûme sükkânından Ali Bey b. Abdullah ve Mercan çarşısı ahâlîsinden Abdülbasir b. Mustafa et-tâcir li-ecli'ş-şehâde hâzırân olup gıbbe'l-istişhâd fi'l-vâkı' mezbûre Şemsi Hatun menzil-i mezkûrdan vech-i merkûm üzere altı bin dokuz yüz on iki sehimden iki yüz elli altı sehm hisse-i mevrûsesini târîh-i kitâbdan dört yıl mukaddem huzûrumuzda merkûm Ömer Ağa'ya yirmi iki bin akçeye beyʿ-i bâtt-ı katʿî ile beyʿ edip kabz-ı semen eyledi bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şerʿiyye eylediklerinde gıbbe't-taʿdîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olup hisse-i mezbûre mezkûr Ömer Ağa'nın yedinde ibkā olundu.

Hurrire fî-evâsıtı şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Umdetü'l-müderrisîn Mevlânâ Süleyman Efendi b. el-Hâc Mehmed Efendi, fahrü'l-müderrisîn Mevlânâ Hatibzâde Mehmed Efendi, zahrü'l-cüyûş ve'l-cünûd İsmail Çavuş b. Abdülvedud, zahrü'l-eşbâh Süleyman Bey b. Nurullah, zahrü'l-cüyûş Mehmed Çavuş el-mübâşir, el-Hâc Mehmed b. Ali, Lütfullah b. İbrahim, zahrü'l-akrân Ahmed Ağa b. Abdülmennân ve gayruhüm.

181 [35b-1] Alâiye İskelesi ve Manavgat hasları mukataalarının tahsîline kefîl olan Mustafa Beşe b. Ali'nin ziyâde mal tahsil ettiğinin isbât olunamadığı

Atabe-i aliyye-i sultâniyyede Başdefterdâr kāimmakāmı olan emîrü'l-ümerâʿi'l-kirâm kebîrü'l-küberâʿi'l-fihâm sâhibü'l-izzi ve'l-ikbâl âmirü'l-hazâin bi-ahseni'l-aʿmâl zü'l-kadri'l-bâzih ve'ş-şerefi'ş-şâmih Mehmed Paşa –dâme ikbâlühû– dîvân-ı refiʿü'l-bünyân-ı sultânî –dâme medâru'l-emn ü ve'l-emânîde– yeniçeri zümresinden Mustafa Beşe b. Ali nâm kimesneyi mahfil-i şerʿ-i şerîf-i hatîrde ihzâr ve üzerine daʿvâ edip bundan akdem Alâiye iskelesi ve Manavgat hasları mukātaʿaları Ahmed nâm kimesne bin otuz iki senesinde vâkı' olan Mart ibtidâsından üç yıla altı yük elli bin akçeye iltizâm edip ve târîh-i mezbûrda Alâiye sancağı beyi olan es-Seyyid Ali Bey ber-vech-i kefâle nâzır ve kābız-ı mâl olmağın mezbûr Mustafa Beşe müşârun-ileyh es-Seyyid Ali Bey tarafından işbu bin otuz üç senesi mahsûlünü kabz edip Mart mahsûlünden on dört bin altı yüz otuz akçeyi hazîne-i âmireye teslîm etmiş meblâğ-ı mezbûrdan mâʿadâsı ne mikdâr makbûzu vardır suâl olunup mîrî içün alıverilmek taleb ederim dedikde gıbbe's-suâl mezkûr Mustafa Beşe cevâbında fi'l-vâkı' hâl zikr olunan minvâl üzere olup lâkin ben sene-i merkūmede Manavgat nâhiyesinin Mart mahsûlünden on dört bin altı yüz otuz akçe kabz eylediğimden sonra mukātaʿât-ı mersûme muhassılü'l-emvâl Kümbetli Halil Ağa'ya tevcîh olunup emr-i şerîf ile gelip hâkimü'l-vakt tarafından benim

kasr-ı yedime tenbîh olunmağla mezbûr Halil Ağa zabt edip ben kasr-ı yed eyledim meblâğ-ı merkūmdan ziyâde bir akçe ve bir habbe kabz etmedim ve meblâğ-ı mezbûru götürüp hazîne-i âmireye teslîm eyledim yedimde bir akçe ve bir habbe kalmamışdır deyü vech-i meşrûh üzere merkūm Halil Ağa emr-i şerîf ile gelip mukāta'ât-ı merkūmeyi zabt eyleyip mersûm Mustafa Beşe'nin kasr-ı yedine tenbîh olunduğunu nâtık hüccet-i şer'iyye ibrâz eyledikde müşârun-ileyh Mehmed Paşa hazretleri dahi mezbûr Mustafa Beşe'nin sene-i mesfûre mahsûlünden meblâğ-ı mezkûrdan ziyâde makbûzu olduğunu vech-i şer'î üzere isbâta kādir olmayıp yemîn verilmesin taleb eyledikde merkūm Mustafa Beşe dahi sene-i mezbûrede Mart mahsûlünden ancak on dört bin akçe kabz edip ondan mâ'adâ Mart mahsûlünden ve sâir mahsûlden bir akçe ve bir habbe kabz etmediğine yemîn billâhi te'âlâ eyledikde mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî-evâsıtı şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Umdetü'l-emâsil ve'l-akrân Mehmed Ağa muhzır-ı sadr-ı âlî, Ömer Ağa b. Mehmed Çavuş el-müteferrika eş-şehîr Bağdâdîzâde, Ahmed Ağa reîsü'l-muhzirîn, zahrü'l-kuzât Mevlânâ Ali Efendi, umdetü'l-ulemâ Ali Efendi b. Abdülhalim, Mevlânâ Abdullah Efendi el-müderris, Mustafa Beşe b. Çukadar, Ahmed Bey b. el-cündî, Mehmed Çavuş mellâh-ı hazret-i İbrahim Paşa, Mehmed Bey b. el-Hâc İbrahim er-râcil, Ahmed Ağa emîrü'l-ağnâm.

182 [35b-2] Mehmed Ağa b. Ahmed ile Osman Çavuş arasındaki tımar meselesinin sulh ile sonuçlandığı

Vilâyet-i Rumeli'nde Delvine sancağında Parakalama nâhiyesinde Blaşoviniçe ve Konska nâm karyeler ve gayrîden ze'âmete mutasarrıf olan umdetü'l-emâsil ve'l-akrân Mehmed Ağa b. Ahmed mahfil-i şer'-i şerîf-i hatîrde erbâb-ı timârdan olup bâ'isü'l-kitâb zahrü'l-cüyûş Osman Çavuş b. Hasan tarafından husûs-ı âtîye vekîl ve âharı dahi tevkîle me'zûn olduğu şer'an sâbit olup el-ân atabe-i aliyye-i sultâniyyede kapıcıbaşı olan mezbûr Osman Çavuş'un karındaşı iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim hâvi'l-mehâmid ve'l-mekârim Hasan Ağa tarafından tasdîk-i âtîye vekîl olup mahzar-ı hasm-ı şer'îde Dîvân-ı Hümâyûn kâtiplerinden umdetü erbâbi't-tahrîr ve'l-kalem İsmail Efendi b. Ali ve ebnâ-i sipâhiyândan Ahmed Bey b. Bâli şehâdetleriyle şer'an vekâleti sabit olan Mustafa Bey b. Ömer el-cündî mahzarında takrîr-i kelâm edip bundan akdem müşârun-ileyh Osman Çavuş ile beynimizde ze'âmet-i mezkûreden on bir bin akçe pazar hakkı husûsunda küllî nizâ'ımız olup gâh ben berât ettirip ve gâh mezbûr Osman Çavuş berât ettirip husûmet üzere idim. El-hâletü hâzihî zikr olunan hisse-i timâr da'vâsından bi'l-külliye ferâğ ve kat'-ı alâka edip cümle temessükâtımı mezbûr Osman Çavuş'a teslîm eyledim min-ba'd zikr olunan hisse-i timâr çavuş-ı mezbûrundur benim bi-vechin-mine'l-vücûh alâka ve medhalim yokdur dedikde gıbbe't-tasdîk ve't-taleb

mâ vaka'a ketb ve imlâ olundu.

Tahrîren fî-evâsıtı şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Osman Çavuş el-mübâşir, Hâfız Hasan Ağa b. Abdullah, Lütfullah Ağa el-cündî, Mahmud Bey seroda, Mehmed Çavuş el-cündî, Ahmed Ağa b. Abdullah reîsü'l-muhzır ve gayruhüm.

183 [35b-3] Delvine sancağında otuz iki bin akçelik tımara mutasarrıf olan Mehmed Ağa b. Ahmed ile Osman Çavuş arasında ze'âmet konusunda meydana gelen ihtilâfın giderildiği

Erbâb-ı timârdan fahrü'l-akrân Osman Çavuş b. Abdülmennân tarafından husûs-ı âti'z-zikre vekîl ve âharı dahi tevkîle me'zûn olduğu şer'an sâbit olan karındaşı iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim kapıcıbaşı Hasan Ağa b. Hüseyin tarafından husûs-ı âtîye vekîl olup mahzar-ı hasm-ı şer'îde İsmail Efendi b. Ali el-kâtib ve Ahmed Bey b. Bâli el-cündî şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbit olan Mustafa Bey b. Ömer el-cündî mahfil-i şer'-i şerîf-i hatîrde vilâyet-i Rumeli'nde Delvine sancağında Parakalama nâhiyesinde Blaşoviniçe ve Konska nâm karyeler ve gayrîden otuz iki bin akçe ze'âmete mutasarrıf olan umdetü'l-emâsil ve'l-akrân Mehmed Ağa b. Ahmed mahzarında bi'l-vekâle takrîr-i kelâm edip bundan mukaddem müvekkil-i mezbûr Osman Çavuş'un mezkûr Mehmed Ağa ile beynlerinde ze'âmet-i mezbûreden on beş bin akçe yazar hisse husûsunda küllî nizâ'ları olup hâlâ merkūm Mehmed Ağa da'vâdan ferâğ edip cemî'-i temessükâtını teslîm eyledi lâkin zikr olunan timâr mahsûlünden makbûzu var mıdır suâl olunup takrîri tahrîr olunmasın taleb ederim dedikde gıbbe's-suâl müşârun-ileyh Mehmed Ağa cevâbında fi'l-vâkı' hâl zikr olunan minvâl üzere olmuşdur ve ben zikr olunan hisse-i timâr mahsûlünden bir akçe ve bir habbe ahz u kabz etmedim ve kimesneyi dahi tahsîl içün tarafımdan tevkîl ve irsâl etmedim dedikde gıbbe't-tasdîk ve't-taleb bu hurûf ketb olundu.

Hurrire fi't-târîhi'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl: Es-sâbikūn.

184 [36a-1] Ekmekçizâde Ahmed Paşa Vakfı mütevellîsi Abdülkerim Paşa'nın sâbık Mizistre Kadısı es-Seyyid Ahmed Efendi b. İbrahim'in ödediğini iddia ettiği borcunu almadığına dâir yemîn ettiği

Sâbıkā Rumeli beylerbeyisi olup mahmiye-i Kostantiniyye'de merhûm Ekmekçizâde Ahmed Paşa Vakfı'na bi'l-fi'l mütevellî olan emîrü'l-ümerâ'i'l-kirâm, kebîrü'l-küberâ'il-fihâm zü'l-kadri'r-refî' ve'l-câhi'l-menî' Abdülkerim Paşa b. Hasan mahfil-i şer'-i hatîrde bundan mukaddem vilâyet-i Rumeli'nde Mizistre kādısı olan fahrü'l-kuzâti'l-müteşerri'în es-Seyyid Ahmed Efendi b.

İbrahim Efendi mahzarında üzerine da'vâ edip bundan esbak bin otuz senesi şehri Rebî'ülevveli gurresinde mûmâ-ileyh es-Seyyid Ahmed Efendi mahmiye-i mezbûrede merhûm Sultan Selîm Hân mahallesinde vâkı' bir tarafı Osman Bey b. Abdullah mülküne ve bir tarafı Kerime Hatun bt. Abdullah mülküne ve tarafeyni tarîk-i âmma ve hâssa müntehî olan mülk menzilini bana yüz bin fıddî akçeye bey' edip ben dahi vakf-ı mezbûr mâlından meblâğ-ı merkûma bi-tarîki'l-istiğlâl iştirâ ve def'-i semen edip ba'de't-tahliye ve't-tekābüz yine menzil-i mezkûru şehri merkūm gurresinden sene tamâmına on beş bin akçe ücret ile mezbûra icâr edip ol dahi istîcâr eyledikden sonra kendi mâlımdan dahi yine mezbûr es-Seyyid Ahmed Efendi'ye yirmi bin fıddî akçe ikrâz edip ol dahi istikrâz ve kabz etmiş idi. Hâlâ vakf-ı mezkûrun asıl mâlından zimmetinde olan yüz bin akçeyi ve târîh-i kitâba gelince menzil-i mersûmun ücretinden sene-i ûlâda tesmiye olunan on beş bin akçeyi ve iki buçuk yılda lâzım olup ecr-i misli olan otuz yedi bin beş yüz akçeyi ve benim mâlımdan zimmetinde olan yirmi bin akçeyi taleb ederim dedikde gıbbe'ş-suâl müşârun-ileyh es-Seyyid Ahmed Efendi cevâbında fi'l-vâkı' hâl tafsîl olunan minvâl üzere olup lâkin târîh-i kitâbdan bir buçuk yıl mukaddem ben Mizistre kādısı iken mûmâ-ileyh Abdülkerim Paşa meblâğ-ı mezbûru kabza ve kendüye îsâle kethüdâsı Mehmed Ağa nâm kimesneyi tevkîl ve irsâl edip ol dahi müşârun-ileyhin tarafından mektublar ile gelip zimmetimde asl-ı mâl-ı vakf-ı mezbûrdan yüz bin akçe ve ücret-i menzil ve karzdan otuz bin akçe deynim olmağın zikr olunan yüz otuz bin akçeyi bi't-tamâm belde-i mezbûrede teslîm eyledim ol dahi vekâleti hasebiyle alıp kabz edip müşârun-ileyhe îsâl eyledi deyicek müşârun-ileyh Abdülkerim Paşa mesfûr Mehmed Ağa'yı meblâğ-ı mezkûru kabza vekîl etmedim ve merkūmun ve âhar kimesnenin yediyle meblâğ-ı mersûmdan bir akçe kabz etmedim kat'an haberim yokdur deyü bi'l-külliye inkâr edip mûmâ-ileyh es-Seyyid Ahmed Efendi'den beyyine taleb olundukda isbât-ı beyyineye kādir olmayıp yemîn verilmesin taleb eyledikde müşârun-ileyh Abdülkerim Paşa dahi meblâğ-ı merkūmu kabza ve kendüye îsâle mezkûr Mehmed Ağa'yı tevkîl ve irsâl etmediğine ve merkūmun ve âhar kimesnenin yediyle meblâğ-ı merkūmdan bir akçe ve bir habbe vâsıl olmadığına yemîn billâhi te'âlâ eyledikde mûcebiyle hükm olunup sûret-i hâl gıbbe't-taleb ve's-suâl ketb ve tahrîr olundu.

Hurrire fî-evâsıtı şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Ağa b. reîsü'l-muhzirîn, İbrahim Bey el-cündî tâbi'-i hazret efendi, Mustafa Çavuş b. Abdullah, Şaban Bey b. Abdullah el-cündî, Mehmed Bey b. Abdullah el-cündî.

185 [36a-2] Yeniçeri olduğu iddiâsıyla köylülerine zarar veren Mehmed b. Abdullah'ın bulunduğu köyü terk etmeyi kabûl ettiği

Vilâyet-i Rumeli'nde Mora sancağında Karitene kazâsında Lasta nâm karyeden bâ'isü'l-kitâb Yorgi v. Papa Pado nâm zimmî mahfil-i şer'-i hatîrde yine karye-i merkūmeden Kigotozoğlu demekle meşhûr Mehmed b. Abdullah nâm mühtedî mahzarında takrîr-i kelâm edip bundan akdem mezbûr Mehmed karye-i mezkûrede yeniçeri nâmında olup karye-i mezbûr ahâlîsine küllî zulm ve ta'addî edip ve babam mezbûr Papa Petro'nun evini ve harmanını yakıp fesâd ve şenâ'ati üzere olmağın hakkında nice def'a emr-i şerîf vârid olup sicil ve hüccet olundukdan sonra atabe-i aliyyeden teftîş ve tafahhus olunup yeniçeri olduğunun aslı olmayıp hakkından gelinmek sadedinde iken merkūm Mehmed karye-i merkūmede olan emlâkini âhara bey' edip ve mezâri'inin tasarrufunu tefvîz edip karye-i merkūmeden ihtiyârıyla âhar yere gitmeye ta'ahhüd etmişdir suâl olunup takrîri tahrîr olunmasın taleb ederin dedikde mezbûr Mehmed dahi istintâk olundukda fi'l-vâkı' karye-i merkūme ahâlîsi ve zimmî-i mezbûr Yorgi benden müteşekkî olup birkaç def'a husûmet etmeğin ben dahi ihtiyârım ile emlâkimi âhara furuht edip karye-i mezbûreden kalkıp âhar yere gitmeye müte'ahhid oldum dedikde vâkı' hâl hıfzan li'l-makāl ketb olundu.

Hurrire fî-evâhiri şehri Ramazân.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Beşe b. Osman, Ömer Beşe b. Osman, Ali Beşe b. Mehmed, Rıdvan Bey b. Ramazan, Mustafa Beşe b. Kadri, Mehmed b. Mustafa ve gayruhüm.

186 [36b-1] Sâbık Mizistre Kadısı es-Seyyid Ahmed Efendi'nin Ekmekçizâde Ahmed Paşa Vakfı mütevellîsi Abdülkerim Paşa'dan aldığı borcu kethüdâsı Mehmed Bey'e ödediği

Sâbıkā vilâyet-i Rumeli'nde Mizistre kādısı olan kıdvetü kuzâti'l-İslâm es-Seyyid Ahmed Efendi b. İbrahim mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkīrde mahmiye-i Kostantiniyye'de vâkı' merhûm Ekmekçizâde Ahmed Paşa Vakfı'na bi'l-fi'il mütevellî olan emîrü'l-ümerâ'i'l-kirâm Abdülkerim Paşa'nın kethüdâsı Mehmed Bey b. Abdullah nâm cündî mahzarında üzerine da'vâ edip bundan akdem vakf-ı mezbûr mâlından mütevellî-i müşârun-ileyh Abdülkerim Paşa yedinden yüz bin fıddî akçe almağın asl-ı mâl ve ribhden zimmetimde yüz otuz bin akçe olup ve mezbûr Mehmed Bey müşârun-ileyh Abdülkerim Paşa'nın kethüdâsı olmağın târîh-i kitâbdan bir buçuk yıl sürüp? ben belde-i Mizistre kādısı iken mûmâ-ileyh Abdülkerim Paşa meblâğ-ı mezbûru ahz u kabza ve kendüye îsâle mezbûr Mehmed Bey'i tevkîl ve irsâl edip ol dahi sâbıkā Şeyhülislam olan a'lemü'l-ulemâ'i'l-a'lâm Yahya Efendi hazretlerinin mektûb-ı şerîfleriyle ve müşârun-ileyh Abdülkerim Paşa'nın mektubuyla belde-i mezbûreye gelip meblâğ-ı mezbûru taleb eyledikde

ben dahi merkūm Mehmed Bey'e bin yüz seksen üç aded tâmmü'l-vezn riyâl guruş teslîm eyledim ol dahi bin yüz seksen üç guruşu mahzar-ı Müslimînde bi't-tamâm benim yedimden alıp kabz eyledikden sonra cümlesin kendü mesârifine sarf ve itlâf edip müşârun-ileyh Abdülkerim Paşa'ya teslîm etmemekle hâlâ müşârun-ileyh Abdülkerim Paşa meblâğ-ı mezbûru benden taleb edip vech-i merkūm üzere kabza tevkîlini ve meblağ-ı mezkûru kendüye vâsıl olduğunu bi'l-külliye inkâr edip yemîn etmeğin ben dahi mersûm Mehmed Bey'e teslîm eylediğim bin yüz seksen üç riyâl guruşun mislini mezbûrdan taleb ederim dedikde gıbbe'ş-şuâl mezbûr Mehmed Bey'in cevâbında vech-i meşrûh üzere belde-i merkūmede müşârun-ileyh Ahmed Efendi yedinden bin yüz seksen üç guruş aldığını bi'l-külliye inkâr edip seyyid-i müşârun-ileyhden da'vâsını mübeyyin beyyine taleb olundukda udûl-i Müslimînden hâlâ Balyabadra kādısı olan fahrü'l-kuzât Mevlânâ Mustafa Efendi b. eş-Şeyh Mehmed ve zahrü'l-müderrisîn Mevlânâ Mustafa Efendi b. Abdülmennân ve Zülfikar Bey b. Ali er-râcil li-ecli'ş-şehâde hâzırûn olup gıbbe'l-istişhâd fi'l-vâkı' târîh-i kitâbdan bir buçuk yıl mukaddem merkūm Mehmed Bey ber-vech-i meşrûh mûmâ-ileyh Abdülkerim Paşa tarafından gelip bi'l-vekâle zikr olunan yüz otuz bin akçeyi taleb edip müşârun-ileyh es-Seyyid Ahmed Efendi yedinden bizim huzûrumuzda bin yüz seksen üç aded tâmmü'l-vezn riyâl guruş alıp kabz eyledi bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olup mûcebiyle zikr olunan bin yüz seksen üç guruşun mislini edâya hükm olunup mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fî-evâsıtı şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene tarihi'[l-mezbûr].

Şuhûdü'l-hâl: Umdetü'l-kuzâti'l İslâm Mevlânâ Nev'îzâde Atâullah Efendi, fahrü'l-müderrisîn Mevlânâ Mehmed Efendi b. Yusuf, Mevlânâ Hatibzâde Ahmed Efendi, Ahmed Ağa reîsü'l-muhzırîn, İskender Bey b. Şaban, Mehmed Ağa kethüdâ-yı hazretü'l-efendi, Hasan Bey b. Mehmed, Mehmed Bey b. Mustafa, el-Hâc Ali b. Abdullah, ve gayruhüm.

187 [36b-2] Ali Beşe b. Abdullah'ın Portugal cemâatinden Avraham v. Agob'daki alacağının tahsîli

Dergâh-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-me'âlî– yeniçerilerinden yeni odalarda otuz yedinci Ağa bölüğünden Ali Beşe b. Abdullah er-râcil mahfil-i şer'-i hatîrde mahmiye-i Kostantiniyye'de Çelebioğlu mahallesinde sâkin olup Portugal cemâatinden olan Avraham v. Agob nâm Yahudi mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip bundan akdem bin otuz iki senesi şehri Recebi'l-müreccebi'nin gurresinde mezkûr Avraham benden her biri onar fıddî akçeye râyic beş bin kırk fıddî Osmânî istikrâz ve karz edip ben dahi ikrâz ve teslîm etmiş idim hâlâ zimmetindedir taleb ederim dedikde gıbbe'ş-suâl mezbûr Avraham husûs-ı mezbûru

bi'l-külliye inkâr edip müdde'î-i mezbûrdan müdde'âsını mübeyyine beyyine taleb olundukda udûl-i Müslimînden mahmiye-i merkūmede Molla Gürânî mahallesinde vâkı' mescid-i şerîfin bi'l-fi'il imâmı olan Hasan Çelebi b. Mehmed ve Müftü Hamamı mahallesi sükkânından Abdülfettâh ve Yasin b. Abdülvedûd li-ecli'ş-şehâde hâzırân olup gıbbe'l-istişhâd fi'l-vâkı' mezkûr Avraham târîh-i mezbûrda müdde'î-i mezbûr Ali Beşe'den her biri onar fıddî akçeye râyic beş bin kırk fıddî Osmânî istikrâz ve kabz edip ol dahi ikrâz ve tesellüm eyledi müdde'î-i mezbûra el-ân Yahûdî-i merkūm zimmetinde beş bin kırk Osmânî hakkı vardır bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olup meblâğ-ı mezbûr beş bin kırk fıddî Osmânînin edâsına tenbîh olundu.

Hurrire fî-evâsıtı şehri Ramazâni'l-mübârek.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc Mahmud b. İsa, Ahmed Ağa b. reîsü'l-muhzır, el-Hâc Ramazan b. Abdülvedud, Mevlânâ Ahmed Efendi el-müderris, Hasan b. Ahmed, Hacı Mustafa [b.] Ali, Süleyman Bey b. Abdullah, Mehmed b. Mustafa ve gayruhüm mine'l-huzzâr.

188 [37a-1] Sancakbeyi es-Seyyid Ali Bey'in Alâiye İskelesi ve Manavgat hasları mukataalarının iltizâmını iki yıl zabtettiği, üçüncü yıla ait tahsilatı yapmadığı

Atabe-i aliyye-i Sultâniyye'de hâlâ başdefterdâr kāimmakāmı olan emîrü'l-ümerâ'i'l-kirâm kebîrü'l-küberâ'i'l-fihâm sâhibü'l-izzi ve'l-ikbâl âmirü'l-hazâin bi-ahseni'l-a'mâl, zü'l-kadri'l-bâzih ve'ş-şerefi'ş-şâmih Mehmed Paşa –dâme ikbâlühû– dîvân-ı refî'ü'l-bünyân-ı sultânî –dâme medâren li'l-emni ve'l-emân– sâbıkā Alâiye sancağı beyi olan fahrü'l-ümerâ'i'l-kirâm zahrü'l-kübera'i'l-fihâm es-Seyyid Ali Bey b. el-merhûm Mahmud Paşayı mahfil-i şer'-i hatîrde ihzâr ve üzerine da'vâ edip bundan akdem Alâiye iskelesi ve Manavgat hasları ve tevâbi'i mukāta'âlarını bin otuz iki Cemâziyelevvelinin sekizinci gününde vâkı' olan Mart ibtidâsından üç yıla altı yük elli bin akçeye müşârun-ileyh es-Seyyid Ali Bey'in adamlarından Ahmed nâm kimesneye iltizâm edip müşârun-ileyh es-Seyyid Ali Bey ber-vech-i kefâle nâzır ve kābız-ı mâl olup târîh-i kitâba gelince iki sene mukāta'ât-ı mezbûreyi zabt etmeğin bir senenin muhâsebesi Âsitâne-i sa'âdet'ten görülüp kıste'l-yevm mûcebince zimmetine lâzım gelen bir yıllık iki yüz on altı bin yedi yüz akçeyi hazîne-i âmireye teslîm etmiş, ikinci senenin dahi mahsûlüne vaz'-ı yed edip kabz etmekle makbûzu olan iki yüz on altı bin yedi yüz akçeyi dahi mîrî içün taleb ederim dedikde gıbbe's-suâl müşârun-ileyh es-Seyyid Ali Bey cevâbında fi'l-vâkı' bundan akdem vech-i meşrûh üzere mukāta'ât-ı mezbûreyi mezbûr Ahmed ve tarîh-i mezbûrdan üç yıla meblâğ-ı mezbûra iltizâm edip ve ben

zikr olunan Alâiye sancağı üç sene tamâmına değin üzerimde olup âhara tevcîh olunmamak üzere ber-vech-i kefâle nâzır ve kābız-ı mâl olup dokuz ay zabt eylediğimden sonra mukāta'ât-ı mezbûre Anadolu cânibine serdâr olan vezîr-i mükerrem Mahmud Paşa hazretleri tarafından yirmi bin akçe ziyâde ile muhassılü'l-emvâl Bekir Paşa'ya deruhde olunup livâ-yı mezbûr müşârun-ileyhe tevcîh olunup emr-i şerîf-i âlîşân ile gelip zabt etmeğin ben kasr-ı yed eylediğimden sonra Âsitâne-i sa'âdet'de yine bir senenin muhâsebesini verip kıste'l-yevm mûcebince iki yüz on altı bin yedi yüz akçeyi hazîne-i âmireye teslîm eyledim. Bin otuz üç senesi mahsûlüne vaz'-ı yed etmedim ve sene-i mezbûre mahsûlünden bir akçe ve bir habbe kabz etmedim deyü kelimât-ı meşrûhasına mutâbık vech-i meşrûh üzere mukāta'a-i merkūme müşârun-ileyh Bekir Paşa'ya tevcîh olunduğunu nâtık sûret-i emr-i şerîf ibrâz eyledikde mûmâ-ileyh Mehmed Paşa hazretleri dahi fi'l-vâkı' mukāta'ât-ı mezbûre ve livâ-yı mezbûr müşârun-ileyh Bekir Paşa'ya tevcîh olunduğu vâki'dir. Lâkin mezbûr es-Seyyid Ali Bey yine sene-i mezbûrenin Mart mahsûlüne ve sâir mahsûle bir tarîkle vaz'-ı yed edip kabz etmişdir deyip merkūm es-Seyyid Ali Bey bir akçe kabz etmedim deyü inkâr edip müşârun-ileyh Mehmed Paşa husûs-ı mezbûru vech-i şer'î üzere isbâta kādir olamayıp ve müşârun-ileyh es-Seyyid Ali Bey mukāta'ât-ı mezbûre mahsûlünden bin otuz üç senesinde bir akçe ve bir habbe kabz etmeyip ve âhar kimesne yedinden kendüye bir akçe ve bir habbe vâsıl olmadığına yemîn billâhi'l-aliyyi'l-a'lâ etmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fî-evâsıtı şehri Ramazân.

Şuhûdü'l-hâl: Umdetü'l-emâsil ve'l-akrân Mehmed Ağa muhzır-ı sadr-ı âli, Ömer Ağa b. Mehmed çavuş el-müteferrika eş-şehîr bi-Bağdâdîzâde, Ahmed Ağa b. Abdülmennân reîsü'l-muhzırîn, zahrü'l-kuzât Mevlânâ Ali Efendi, umdetü'l-ulemâi'l-kirâm Mevlânâ Ali Efendi b. Abdürrahim, Mevlânâ Abdullah Efendi el-müderris, Mustafa Beşe çukadar, Ahmed Bey b. el-cündî, Mehmed çavuş-ı selâm-ı hazret-i İbrahim Paşa, Mehmed Bey b. el-Hâc İbrahim es-serrâc-ı Sultânî, Ahmed Ağa emîn-i ağnâm-ı hâssa ve gayruhüm.

189 [37a-2, Arapça] Râziye Hatun bt. Ahmed'in câriyesini azat ettiği

Dârü's-saltanati's-seniyye mahmiye-i Kostantıniyye'de merhûm Sultân Selim Han Câmi'i kurbünde Cebecibaşı mahallesinde sâkine Râziye Hatun bt. Ahmed nâm hatun kıbelinden âti'z-zikr âzâd ve tahrîr ikrârına vekâleti kendisini ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân Mehmed Çelebi b. Receb ve Şa'bân b. Abdullah nâm şâhidlerin şehâdeti ile sâbit olan Mehmed Çelebi b. Ferhad el-yesârî meclis-i şer'-i şerîfe hâzır olup hasm-ı şer'î-i câhid mahzarında bi'l-vekâle şöyle ikrâr eyledi ki, müvekkilesi ve anası mezbûre Râziye Hatun, kendisine rıkkını mu'terife olan, elâ gözlü, açık kaşlı, orta boylu, esmer, sağ elinde eser-i cerh bulunan Rusiyyetü'l-asl hâmiletü

hâze'l-kitâb Zamâne bt. Abdullah nâm câriye-i memlûkesini hasbeten lillâhi ta'âlâ âzâd ve tahrîr etti. Câriye-i mezbûre bu sûretle sâir harâir-i asliyyât-ı mükellefât gibi hürre oldu. Mevâlînin ale'l-utekā sâhip olduğu velâ hakkından gayrı üzerinde bir hak kalmadı.

Cerâ zâlike ve hurrire fi't-târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl: Mehmed Efendi b. Mahmud el-imâm, Mustafa Halîfe b. Sinan el-müezzin, Derviş Beşe b. Ahmed er-râcil, Mehmed Bey b. Yunus el-bevvâb, Mustafa Beşe b. Kurd er-râcil, Mustafa b. Mehmed, Yusuf Beşe b. Abdullah er-râcil, Mustafa Beşe b. Süleyman er-râcil ve gayrühüm

190 [37b-1] Mehmed Bey b. Nasuh'un nikâhına aldığını iddia ettiği Şerife bt. Ahmed Çavuş'un yemin ederek kendisinin Salih Çelebi b. Abdurrahman ile evli olduğunun anlaşıldığı

Vilâyet-i Rumeli'nde Vistice nâm kasaba sükkânından Mehmed Bey b. Nasuh nâm kimesne Dîvân-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-me'alîde– Kalavrita nâm kasaba sâkinelerinden Şerife bt. Ahmed Çavuş nâm hatun ile hâlâ zevci olan Salih Çelebi b. Abdurrahman nâm kimesneyi mahfil-i şer'-i hatîre ihzâr ve üzerlerine da'vâ edip bundan akdem mezbûre Şerife'nin zevci olan Ahmed Çelebi nâm kimesne bin otuz iki senesi Şevvâli'l-mükerreminin evâsıtında müteveffâ oldukda mezbûre Şerife hâmil olup ba'dehû iskāt-ı sakt etmekle iddeti münkaziye oldukda sene-i mezbûre şehri Zilhiccesi'nde nefsini bana tezevvüç içün Beşir Bey nâm kimesneyi vekîl nasb edip ol dahi bi'l-vekâle yüz bir bin akçe mehr-i müeccel ile mezbûre Şerife'yi bana tezvîç edip menkûham olmuş iken mezbûre Şerife kasaba-i mezbûreden firâr edip Holomiç nâm kasabaya varıp mezbûr Salih Çelebi benim menkûham olduğunu bilirken tezevvüç etmiş mezbûr Salih Çelebi'nin kasr-ı yedine ve mezbûre Şerife'ye nefsini bana teslîm etmeye tenbîh olunmak taleb ederin dedikde evvelâ mezbûre Şerife Hatun istintâk olundukda cevâb verip zevcim mezbûr es-Seyyid Ahmed Çelebi zikr olunan şehri Şevvâlin yirmi beşinde müteveffâ olup iddet-i vefât ile iddetim münkaziye oldukdan sonra işbu târîh-i kitâb senesi Cumâdelûlâsı'nda mezbûr Salih Çelebi'ye yüz bir bin akçe mehr-i müeccel ile nefsimi tezviç eyledim merkūm Salih Çelebi'nin menkûhasıyım zevcim müteveffâ oldukda ben hâmil değil idim ve iskāt-ı sakt ile iddetim münkaziye oldu deyü merkūm Mehmed Bey'e akd-i nikâh içün mezbûr Beşir Bey'i vekîl etmedim kat'an haberim yokdur deyü bi'l-külliye inkâr edip sâniyen mezbûr Salih Çelebi dahi istintâk olundukda cevâb verip zevcem mezbûre Şerife'nin zevc-i sâbıkı merkūm Ahmed Çelebi zikr olunan şehr Şevvâl'de müteveffâ oldukda hamli olmayıp iddet-i vefât ile iddeti münkaziye oldukdan sonra nikâh-ı sahîh-i şer'î ile ben tezevvüc eyledim mukaddemâ vech-i muharrer üzere iskāt-ı sakt etmekle iddeti münkaziye olup zikr olunan şehri

Zilhicce'de mezbûr Mehmed Bey tezevvüç etmekle menkûhası olduğu ma'lûmum değildir deyü inkâr edip ba'dehû müdde'î-i mezbûr Mehmed Bey'den da'vâ-yı meşrûhasına mutâbık beyyine taleb olundukda vech-i meşrûh üzere mukaddem akd-i nikâh sahîh olmağla menkûhası olduğunu bir vechile isbâta kādir olmayıp ityân-ı beyyineden âciz ve kāsır olucak mezbûr Salih Çelebi'ye merkūm Şerife, zevci mersûm Ahmed Çelebi müteveffâ oldukda hâmil kalıp ve iskāt-ı sakt ile iddeti zikr olunan şehri Zilhicce'de münkaziye olmağla mezbûr Mehmed Bey'e nefsini tezviç edip menkûhası olduğu ma'lûmu olmadığına merkūm Mehmed Bey talebiyle yemîn teklîf olundukda ol dahi alâ-vefki'l-mes'ûl yemîn billâhi te'âlâ eyledikde mezbûr Mehmed Bey'in vech-i mübeyyen üzere olan husûmeti munkatı' olup lâkin ihtimâmen merkūme Şerife Hatun dahi müdde'î-i mezbûrun talebiyle istihlâf olundukda ol dahi zevci mezbûr Ahmed Çelebi müteveffâ oldukda hamli olmayıp ve iskāt-ı sakt etmeyip ve zikr olunan şehri Zilhicce'de ba'de inkızâ'i'l-iddeti'ş-şer'iyye mezbûr Beşir Bey'in vekâletiyle nefsini mezbûr Mehmed Bey'e tezviç etmediğine yemîn billâhi te'âlâ eyledikde mezbûre Şerife Hatun merkūm Salih Çelebi yedinde ibkā olunup ve mezbûr Mehmed Bey ta'arruzdan men' u def' olundukdan sonra sûret-i hâl gıbbe't-taleb ve's-suâl ketb olundu.

Hurrire fî-evâsıtı şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Rüstem Ağa el-müteferrika, Musli Bey gulâm-ı sipâh, Mehmed Çavuş, Hüseyin Bey gulâm-ı sipâh, İbrahim Çelebi b. Mehmed Çavuş, el-Hâc Ahmed gulâm-ı sipâh, Musli b. İlyas Bey, el-Hâc Mehmed b. İskender ve gayruhüm.

191 [37b-2, Arapça] Mehmed Beşe b. Ali'nin miras payını alması için Emine Hatun bt. Ali'yi vekil ettiği

Udûlden Ramazan b. Ahmed ve Mehmed b. Abdullah nâm kimseler meclis-i şer'a hâzırân olup, bundan akdem mahmiye-i Galata tevâbi'inden Kasımpaşa mahallâtından Kulaksız mahallesinde vefât eden Rukiye Hatun bt. Süleyman Ağa nâm hatunun zevc-i metrûkü ve âti'z-zikr vekâleti münkir Ali Çelebi b. Mehmed nâm hasm-ı câhid mahzarında bâ'isetü hâze'l-kitâb Emine Hatun bt. Ali nâm hatundan sâdır olan da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, müteveffât-ı mezbûrenin ana-baba bir amca oğlu ve vârisi Mehmed Beşe b. Ali er-râcil nâm kimse müsteşhede-i mezbûre ceddesini cemî' umûruna ve kâffe-i hukukūna ve husûsen hâlen münkir-i mezkûrun vâzı'-ı yed olduğu, mûrise-i mezbûreden kendisine irs-i şer'î ile intikal eden terekedeki hissesinin kabz ve îsâline ve kabz ve îsâl için hükkâm-ı kirâm indinde muhâsama ve murâfa'aya vekîl ve nefsine nâib-i menâb kıldı. O dahi vekâlet-i merkūmeyi kabûl etti. Ba'de ri'âyet-i şerâiti'l-kabûl şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olmağın mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-selhi şehri Ramazâni'l-mu'azzam min-şuhûri sene selâse ve selâsîn ve elf min-hicreti'n-nebeviyye aleyhi efdalü't-tahiyye.

Şühûdü'l-hâl: Şa'bân b. Mustafa el-imâm, el-Hâc Ahmed b. Hüseyin, Mehmed b. el-Hâc Veli, Mustafa b. Ca'fer el-muhzır, Osman b. Ca'fer, Mehmed Çavuş b. Yusuf ve gayrühüm

192 [38a-1] Mercan çarşısında bulunan üç bâb vakıf odaların tasarruf hakkının Tayyibe Hatun bt. Abdullah'a âid olduğu

Vilâyet-i Rumeli'nde Holomiç kazâsına tâbi' Koton nâm karye sâkinelerinden Tayyibe Hatun bt. Abdullah tarafından husûs-ı âti'z-zikri da'vâ ve talebe vekîl olup karye-i mezkûre sâkinlerinden olup mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân olan el-Hâc Mustafa Bey b. Hüseyin el-cündî ve Hüseyin Bey b. Yusuf el-cündî şehâdetleriyle vechi'l-hasm vekâleti sâbite olan zevci Mehmed Bey b. Hüseyin meclis-i şer'-i hatîrde âti'z-zikr olan odalara hâlâ vâzı'u'l-yed olduğu şer'an sâbit olan Eyüb Bey b. Cafer el-bevvâb mahzarında ve merhûm Ali Paşa-yı atîk Vakfı'nın bi'l-fi'l mütevellîsi olan İbrahim Efendi b. Ali muvâcehesinde mezbûr Eyüb Bey üzerine bi'l-vekâle da'vâ edip zikr olunan Ali Paşa-yı atîk Vakfı'ndan olup mahmiye-i İstanbul'da Mercan çarşısında vâkı' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd olan üç bâb oda icâre-i mu'accele ve yevmî birer akçe ücret-i müeccele ile müvekkilem mezkûre Tayyibe'nin taht-ı icâre ve tasarrufunda iken merkūm Eyüb Bey zikr olunan üç bâb odaya bi-gayr-i vechin vâzı'u'l-yed eder yedi kasr ve bana teslîm olunmak taleb ederin dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Eyüb Bey cevâbında zikr olunan odalar bundan mukaddem Tayyibe nâm hatunun tasarrufunda olup bilâ-veled müteveffât olmağın târîh-i kitâbdan bir yıl üç ay mukaddem vakf-ı mezbûrun mütevellîsi olan Ali Bey nâm cündî on üç bin yüz akçe icâre-i mu'accele ve yevmî birer akçe icâre-i müeccele ile bana icâr etmeğin tasarruf ederim zikr olunan odalar müvekkile-i merkūme Tayyibe'nin ücret-i mu'accele ve müeccele ile tasarrufunda olduğu ma'lûmum değildir deyicek gıbbe'l-istişhâd udûl-i Müslimînden karye-i mersûme sâkinlerinden İlyas Çelebi b. Derviş el-cündî ve Hasan Çelebi b. Selim Çavuş el-cündî li-ecli'ş-şehâde hâzırân olup vakf-ı mezkûrdan zikr olunan üç bâb oda bundan akdem ücret-i mu'accele ve müeccele ile müvekkile-i mersûme Tayyibe'nin taht-ı icâre ve tasarrufunda olup mâh be mâh ücret-i müeccelesini cânib-i vakfa verip tasarruf eder idi bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe ri'âyeti şerâ'iti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olup mûcebiyle vekîl-i merkūma teslîme tenbîh olunup mâ hüve'l-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî-evâsıtı şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene târîh[i'lmezbûr].

Şuhûdü'l-hâl: Yusuf Bey b. Abdullah el-cündî, Ahmed Bey b. Abdullah el-cündî, Ali Ağa b. Abdullah el-müteferrika, Ramazan Beşe b. Abdullah er-râcil, Hüseyin

Bey b. Abdullah el-cündî, Sinan Bey b. Yunus, Oruç Beşe b. Abdullah er-râcil, Sefer Bey b. Mahmud baltacı, İsa Bey b. Abdullah baltacı, Şaban b. Hasan baltacı, Halil b. Nebi.

193 [38a-2] Ahmed Çavuş b. Abdülvedud'un Bogos v. Yani'deki alacağının tahsîli

Mahmiye-i Kostantiniyye'de Çelebioğlu mahallesi sükkânından bâ'isü'l-kitâb zahrü'l-cüyûş ve'l-cünûd Ahmed Çavuş b. Abdülvedûd mahfil-i şer'-i şerîf-i hatîrde Bogos v. Yani nâm Yahûdî muvâcehesinde üzerine takrîr ve da'vâ edip mahalle-i merkūmede vâkı' inde'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd olup birbirine muttasıl ve mülâsık olan on bir bâb odaları Yahûdî-i mezbûr bundan akdem bin yirmi altı senesi şehri Rebî'ülâhiri'nin dokuzuncu gününden müddet-i ma'lûme tamâmına varınca yılda onar bin akçe ücret-i müeccele ile icâr ve teslîm edip ol dahi istîcâr ve tesellüm etmiş idi. Hâlâ târîh-i kitâb senesi şehri Rebî'ülâhırı'na gelince yedi yılda yetmiş bin akçe ücretten bi'd-defe'ât kırk dokuz bin dokuz yüz altmış yedi akçe kabz eyledim ücret-i mezbûreden yirmi bin otuz üç akçe hakkım kalmışdır taleb ederim gıbbe's-suâl Yahûdî-i mezbûr i'tirâf ile cevâb vermeğin edâsına tenbîh olunup mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-evâsıtı şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-müderrisîn Mevlânâ Süleyman Efendi b. Şeyh Mahmud, el-Hâc Mahmud b. İsa, Ahmed Ağa b. Abdülmennân reîsü'l-muhzirin, el-Hâc Abbas b. İbrahim, Mehmed b. Mustafa, İskender Bey b. Abdullah, İbrahim Çavuş b. Abdullah Bezirgân-ı âlî, Rıdvan Çavuş b. Abdullah, Mehmed Ağa b. Abdullah, Mahmud Çavuş b. İbrahim, ve gayruhüm.

194 [38a-3, Arapça] Süleyman Çavuş b. Mennân'ın câriyesini azat ettiği

Süleyman Çavuş b. Mennân meclis-i şer'-i şerîfe gelip kendisine rıkkını mu'terife olan elâ gözlü, açık kaşlı, uzun boylu, Moskoviyyetü'l-asl bâ'isetü hâze'l-kitâb Peymâne bt. Abdullah nâm câriye-i memlûkesini hasbeten lillâhi'l-azîm ve taleben li-marzâti rabbihi'r-rahîm âzâd ve tahrîr ettiğini ikrâr eyledi. Câriye-i mezbûre bu sûretle sâir harâir-i asliyyât-ı mükellefât gibi hürre oldu. Mevâlînin ale'l-utekā sâhip olduğu velâ hakkından gayrı üzerinde bir hak kalmadı.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-gurreti Zilka'deti'l-harâm li-sene 1033.

Şühûdü'l-hâl: Umdetü'l-emâsil ve'l-akrân Murad Ağa b. habbâzîn-i hâssa, el-Hâc Pervâne b. Abdullah tabbâh-ı hâssa, Hüseyin b. Ali?, İbrahim b. Hamza kayyım-ı Sultân Ahmed Hân, Ferid Çavuş bi-dergâh-ı âlî, Ali b. azadcı?, Haydar b. Abdullah, Ahmed Ağa b. Abdullah reîsü'l-muhzırîn, el-Hâc Mahmud b. Süleyman ve gayrühüm

195 [38b-1] Tayyibe Hatun bt. Abdullah'ın tasarrufunda bulunan Mercan çarşısındaki üç bâb vakıf odaların tasarruf hakkının Eyüb Bey'e devredildiği

Vilâyet-i Rumeli'nde Holomiç kazâsına tâbi' Koton nâm karye sâkinelerinden Tayyibe Hatun bt. Abdullah tarafından vech-i âti'z-zikr üzere tefvîze ve lede't-tefvîz ahz u kabza vekîl olup karye-i mezbûre sâkinlerinden merkūmeyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân olan el-Hâc Mustafa Bey b. Hüseyin el-cündî ve Hasan Bey b. Yunus el-cündî şehâdetleriyle alâ-vechi'l-hasm vekâleti sâbite olan zevci Mehmed Bey b. Hüseyin el-cündî mahfil-i şer'-i hatîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Eyüb Bey b. Cafer el-bevvâb mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip merhûm Ali Paşa-yı atîk Evkāfı'ndan olup mahmiye-i İstanbul'da Mercan çarşısında vâkı' beyne'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd üç bâb oda icâre-i mu'accele ve yevmî birer akçe icâre-i müeccele ile müvekkilem mezkûre Tayyibe'nin taht-ı tasarrufunda olup hâlâ zikr olunan üç bâb odanın hakk-ı tasarrufunu mütevellî-i vakf ma'rifetiyle bi'l-vekâle mersûm Eyüb Bey'e tefvîz ol dahi tefevvüz ve kabûl eyledikden sonra mukābele-i tefvîzde mezbûrun yedinden on yedi bin beş yüz nakd-i râyic fi'l-vakt fıddî akçe alıp ahz u kabz eyledim ba'de'l-yevm zikr olunan odalar mezkûr Eyüb Bey'in havza-i tasarrufundadır keyfe yeşâ tasarruf eylesin dedikde gıbbe't-tasdîk vicâhen mâ hüve'l-vâkı' gıbbe't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî-evâsıtı şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Yusuf Bey b. Ali el-cündî, Ahmed Bey b. Abdullah el-cündî, Ali Ağa b. Murad el-müteferrika, Ramazan Beşe b. Abdullah er-râcil, Hüseyin Bey b. Abdullah el-cündî, Sinan Bey b. Yunus, Oruç Beşe b. Abdullah er-râcil, Sefer Bey b. Mahmud, İsa Beşe b. Abdullah, Şaban b. Hasan, Halil b. Abdünnebi, Ahmed b. İsa.

196 [38b-2, Arapça] Kadı Fazlullah Efendi b. el-Hâc Ahmed'in vefât eden Kadı Mahmud Efendi b. el-Hâc İsmail'de alacağı olduğu

Zamânın diyâr-ı garbda vâki' Tunus kādısı mevlânâ İbrahim Efendi b. Ali'nin hattıyla müzeyyel, hatemiyle mahtûm bin otuz iki senesi evâhir-i Zilhicce-i harâm târîhiyle müverrah kitâb-ı naklî vârid olduğunda, mazmûnunda "Udûlden Abdülkerîm Hâce b. Şeyh Mahmud b. Abdullah et-Türkî ve İbrahim b. Ali Çelebi b. Abdülvehhâb et-Türkî ve Hasan b. Abdullah b. Abdülmennan et-Türkî ve el-Hâc Mehmed b. İbrahim b. Abdullah el-Endülüsî ve Mehmed b. Abdullah b. Abdülvedûd el-Endülüsî nâm kimseler sâbıkā Tunus kādısı olan zahrü'l-vülât bâ'is-i hâze'l-kitâb mevlânâ Fazlullah Efendi b. el-Hâc Ahmed'den sâdır olan da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, sâbık Tunus kādısı olup bundan akdem garîkan deryâda fevt olan ve muhallefâtı veresesi tarafından zabt edilmiş bulunan Mahmud Efendi b. el-Hâc İsmail nâm kimse belde-i

Tunus-i mezkûrede kādı iken rüşvet tarîkıyla mezkûr Fazlullah Efendi yedinden beş yüz riyâlî guruşu ahz ü kabz etmiş idi. Sonra saltanat-ı aliyye, mezkûru kazâ vazîfesinden azledip berât geldiğinde mezkûr Mahmud Efendi bi-gayri vechin aldığı beş yüz riyâlî guruşu i'âdeden imtinâ' etti. Müdde'î-yi mezbûrun meblağ-ı mezbûru müteveffâ-yı mezkûrun terekesinden ahz ü talebe hakkı vardır. Şehâdeten sahîhaten şer'iyyeten ba'de ca'li şerâiti'l-kabûl mer'iyyeten." yazdığı görüldü. Müteveffâ-yı mezbûrun zevcesi ve vârisi, aynı zamanda müteveffâyı mesfûrun Âişe, Hamide ve Fâtıma nâm evlâd-ı sigārına vesâyeti bi-mâ hüve nehcü's-sübût şer'an sâbit olan ve müteveffâ-yı merkūm zevcinin terekesine asâleten ve vesâyeten vâzı'a-i yed bulunan Râziye bt. Hasan nâm hatun meclis-i şer' ihzâr edildi ve kitâb-ı hükmî yüzüne okundu. Vekîle-i mezbûrenin kitâb-ı naklînin meclis-i mezbûrdan vârid olduğunu inkâr etmesinden ve merkūm Fazlullah Efendi'den da'vâ-yı sahîha-i şer'iyye sâdır olmasından sonra isimleri zeylde şühûd-i tarîk arasında muharrer Abdurrahman Efendi b. merhûm Mehmed ve Hasan b. Abdullah nâm kimseler meclis-i şer'a hâzırân olup kitâb-ı hükmînin mezbûr mevlânâ İbrahim Efendi b. Ali'nin hattıyle müzeyyel, hatemiyle mahtûm olduğuna, yanlarında okunup mühürlendine şehâdet ettiler. Şehâdeten sahîhaten şer'iyyeten ba'de ca'li şerâiti'l-kabûl şehâdetleri mûcebince hükmedildi.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâhiri şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Umdetül-müderrisîn mevlânâ Hatîb-zâde Ahmed Efendi, fahrü'l-kuzât mevlânâ Halil Efendi, zahrü'l-cüyûş İbrahim Çavuş b. Pîrî, fahrü'l-cüyûş Ahmed Çavuş b. el-Hâc Süleyman, İbrahim b. Abdullah, Mehmed b. Mustafa, Ali b. Hüseyin, el-Hâc Mahmud b. İsa el-muhzır, Ali b. Abdullah, Hüseyin b. Mehmed ve gayrühüm mine'l-hâzırîn

197 [39a-1] Vefât eden Mustafa b. Abdullah'ın terekesinin vârisleri arasında taksîm ve hisse satış işlemlerinin yapıldığı

Bundan akdem mahmiye-i Galata muzâfâtından Boğazkesen kalesi hâricinde olan mahallâttan el-Hâc Kemal mahallesinde müteveffâ olan Mustafa b. Abdullah nâm kimesnenin sulbiye kızı olup mezbûr Mustafa'dan sonra müteveffât olan Âişe bt. Mustafa nâm hatunun sadrî oğlu ve hasren vârisi olan Mehmed nâm müteveffânın sulbiye kızı ve hasren vârisesi olan Fâtıma nâm hatun ve yine müteveffâ-yı mesfûr Mustafa'nın diğer sulbiye kızı olup merkūm Mustafa'dan sonra müteveffât olan Fâtıma bt. Mustafa nâm hatunun sadriye kızı ve hasren vârisesi olan Âişe bt. Mustafa nâm hatun Dîvân-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-me'âlîde– mahfil-i şer'-i hatîrde mukaddemâ kāimmakām-ı sadrıazam olup müteveffâ olan merhûm ve mağfûrun leh vezîr-i mükerrem Mustafa Paşa'nın sulbî sagīr oğlu Mahmud Bey'in vasiyy-i şer'îsi olup âti'z-zikr olan bahçeye bi'l-vesâye vâzı'u'l-yed olduğu nehc-i şer'î üzere

sâbit olan fahrü'l-eşbâh Halil Ağa mahzarında üzerine her biri takrîr-i da'vâ edip hâlâ vasiyy-i mersûmun yedinde olup zikr olunan Boğazkesen kalesinde vâkı' bir tarafı tarîk-i âm ve bir tarafı sâhil-i deryâya ve tarafeyni müşârun-ileyh Mehmed Bey'in bahçesine müntehî ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmireyi muhtevî olan bir bahçe ceddimiz merkūm Mustafa'nın mülkü olup ba'de vefâtihi verâseti oğlu Hüseyin'e ve kızları merkūmetân Âişe ve Fâtıma'ya münhasıra olmağla ber-fehvâ-yı li'z-zekeri mislü hazzi'l-ünseyeyn dört sehimden iki sehmi merkūm Hüseyin'e ve birer sehmi mezkûretân Âişe ve Fâtıma'ya intikāl edip ba'dehû mersûmetân Âişe ve Fâtıma dahi müteveffât olmağla zikr olunan birer sehm her birimize intikāl etmiş iken vasiyy-i mezbûr cümlesine vaz'-ı yed eder dört sehimden birer sehm hisse-i şer'iyyemizden kasr-ı yedine tenbîh olunmak taleb ederiz dediklerinde gıbbe'ş-suâl vasiyy-i müşârun-ileyh cevâb verip fi'l-vâkı' zikr olunan bahçe ber-vech-i meşrûh merkūmûn Hüseyin ve Âişe ve Fâtıma'ya babaları mesfûr Mustafa'dan alâ-vechi'l-inhisâr intikāl edip lâkin mezkûrûn Hüseyin ve Âişe ve Fâtıma zikr olunan bahçeyi bundan mukaddem bin on dokuz senesinde müşârun-ileyh vezîr-i mükerrem Mustafa Paşa hazretlerine yirmi bin fıddî akçeye bey' edip onlar dahi mahdûm-ı mükerremleri merkūm Mahmud Bey'in malıyla mersûm içün iştirâ edip def'-i semen-i merkūm ettikden sonra mezbûrlar dahi semen-i mezkûru vezîr-i müşârun-ileyh yedinden alıp kabz edip ber-fehvâ-yı li'z-zekeri mislü hazzi'l-ünseyeyn beynlerinde taksîm edip hüccet-i şer'iyye vermişlerdir deyü kelimât-ı meşrûhasına mutâbıka ve nehc-i muharrer üzere bey' ve kabz-ı semeni nâtıka târîh-i mersûm ile müverraha ve ol târîhde kal'a-i mezbûrede nâibü'ş-şer' olan Mevlânâ Mustafa b. Ahmed'in hat ve hâtemini müştemile hüccet-i şer'iyye ibrâz eyledikde gıbbe'l-inkâr ve akībe'l-istişhâd zeyl-i hüccet-i mezbûrede isimleri mastûr olan ahrâr-ı Müslimînden Mevlânâ Salih Efendi b. Bahşi ve Mustafa b. Hasan ve Üstâd Mustafa b. Abdullah ve harâ'ir-i nisvândan Hatice bt. Abdullah ve Fâtıma bt. Abdullah ve Emine bt. Abdullah li-ecli'ş-şehâde hâzırûn olup istişhâd olunduklarında fi'l-vâkı' târîh-i mezbûrda merkūmûn Hüseyin ve Âişe ve Fâtıma babaları mesfûr Mustafa'dan alâ-tarîki'l-inhisâr kendülere intikāl edip hudûd-ı mezkûre ile mahdûd olan mezkûr bahçeyi vezîr-i müşârun-ileyh Mustafa Paşa hazretlerine bizim huzûrumuzda yirmi bin fıddî akçeye bey' edip onlar dahi mahdûm-ı mükerremleri müşârun-ileyh Mahmud Bey'in malıyla mezbûr içün iştirâ edip semen-i mezbûru def' u teslîm edip merkūmûn Hüseyin ve Âişe ve Fâtıma dahi alıp kabz eylediler bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-yı şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe'ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olup mûcebiyle ketb olundu.

Tahrîren fî-evâsıtı şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Emîrü'l-ümerâ'i'l-kirâm Mehmed Paşa ed-defterî, Hasan Çavuş b. Abdullah, Hacı Abdi Çavuş, Yahya Bey b. Mehmed el-cündî, Mehmed b. Nasuh,

Mahmud Bey b. Abdullah el-cündî, Piyale b. Abdullah, Mehmed Bey b. Beyzâde el-cündî ve gayruhüm.

198 [39a-2] Mustafa Çavuş tarafından gasbedilen katırını geri almak üzere İstamo v. Toma'nın, Nazar Çavuş b. Mehmed'i vekil tayin ettiği

Vilâyet-i Rumeli'nde Delvine sancağında Angelikasrı kazâsına tâbi' Kapri nâm karyeden İstamo v. Toma nâm zimmî meclis-i şer'de işbu bâ'isü'l-kitâb zahrü'l-cüyûş ve cünûd Nazar Çavuş b. Mehmed mahzarında takrîr-i kelâm edip erbâb-ı timârdan olup bi'l-fi'il karye-i merkūmenin zâbiti olan Mustafa Çavuş nâm kimesne târîh-i kitâbdan altı ay mukaddem silk-i mülkümde olan bir doru kısrak katırımı karye-i merkūmede yedimden ahz u gasb etmiş idi hâlâ zikr olunan katırı mezbûr Mustafa Çavuş'dan da'vâ ve talebe ve ahz u kabz-ı îsâle ve kabz ve îsâl[in] mütevakkıf olduğu umûrun cümlesine mezbûr Nazır Çavuş'u tarafımdan tevkîl eyledim dedikde ol dahi vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini edâya ta'ahhüd edicek vâkı' hâl gıbbe't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-evâsıtı şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Çelebi b. İbrahim Çavuş, Ali Çavuş b. Mustafa, Mehmed b. Ahmed, Ali b. Baç, Mehmed Bey b. Mustafa ve gayruhüm.

199 [39b-1] Nişancı Mustafa Paşa'dan kahve alan Acem tüccarı Ağa Celal b. Gıyaseddin'nin çıkan Acem isyânı yüzünden mallarına el konulduğu ve borçlarını ödeyememesi

Bi'l-fi'il atabe-i aliyye ve südde-i seniyyede muvakkı'-ı menâşir-i Sultâniyye olan düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham umdetü'l-e'âlî ve'l-e'âzım üsvetü erbâbi'l-me'âlî ve'l-mekârim sâhibü's-sa'âdeti ve'l-ikbâl sâhibü ezyâli'l-mecd ve'l-iclâl zü'l-kadri'l-bâzih ve'ş-şerefi'ş-şâmih Mustafa Paşa et-tevkî'î hazretlerinin taraf-ı karînü'ş-şerîflerinden husûs-ı âtîye vekîl olup vekâleti nehc-i mu'teber üzere Mahmud Ağa b. Abdullah ve Mehmed Ağa b. İlyas şehâdetleriyle sâbite olup Dergâh-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-me'âlî– müteferrikalarından olan zahrü'l-emâcid ve'l-a'yân Çakır Ağa b. Abdülmennân mahfil-i şer'-i hatîrde mahmiye-i İstanbul'da Mahmud Paşa İmâreti kurbünde vâkı' Sultan odaları demekle ma'rûf hücerâtın birinde sâkin Hoca Ali b. Emirhan ve Mehmed b. Hüseyin mahzarlarında takrîr-i kelâm edip bundan akdem müvekkil-i müşârun-ileyh hazretleri mahrûse-i Haleb muhâfazasında iken mahrûse-i mezbûrede mütemekkin olup Şâh-ı Acem'in bazergânbaşısı olan Ağa Celal b. Gıyaseddin nâm kimesneye beş bin beş yüz kâmil riyâl guruşa Haleb kantarıyla on sekiz kantar ve kırk beş batman kalb kahvesi ve on dokuz kantar ve seksen batman fındık kahvesi bey' edip ba'dehû teslim-i semen-i merkūm edinceye değin eşyâ-yı mezbûreyi mahrûse-i merkūmede kethüdâyeri olan Murad Bey ve Gülâbîzâde

müteferika Mehmed Ağa yedlerinde emânet vaz‘ ettikden sonra merkūmân Hoca Ali ve Mehmed dahi merkūm Ağa Celal’in kıbelinden umûmen ahz u i‘tâya vekîlleri olup yedlerinden kendinin mâlı olmağın semen-i mezkûru merkūm Ağa Celal mezbûrân Hoca Ali ve Mehmed’den versinler deyü havâle etmiş idi müvekkilim müşârun-ileyh hazretleri dahi semen-i mezkûru vekîlân-ı mezbûrân Hoca Ali ve Mehmed’den kabz etmeden Şâh-ı Acem isyân etmekle müvekkilleri merkūm Ağa Celal’in yedlerinde mevcûd olan mecmû‘ eşyâsı cânib-i mîrîye ahz u kabz olunup yedlerinde bir şey kalmamağın müvekkilim müşârun-ileyh hazretlerine bizzât ve bi’l-vâsıta semen-i mezkûrdan bir şey vâsıl olmamışdır vekâletim hasebiyle hâl mezbûrân Hoca Ali ve Mehmed’den suâl ve takrîrleri tahrîr olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe’s-suâl mezbûrân Hoca Ali ve Mehmed cevâblarında fi’l-vâkı‘ müvekkilimiz mezbûr Ağa Celal bundan esbak paşa-yı müşârun-ileyh hazretlerinden zikr olunan mikdâr kahvesini mahrûse-i mezkûrede meblâğ-ı mezkûr beş bin beş yüz kâmil riyâl guruşa iştirâ ve kabz edip semen-i mezkûr bizim yedimizde olan mâlından edâ olunsun deyü bize sipâriş etmiş idi lâkin biz dahi edâ sadedinde iken isyân-ı mezkûr istimâ‘ olundukda mezbûr Ağa Celal’in yedimizde olan eşyâsı ve bizim kendi mallarımız cümleten mîrî için kabz olunup yedimizde şey kalmamağla meblâğ-ı mezkûr beş bin beş yüz guruşdan paşa-yı müşârun-ileyh hazretlerine ve vekîl-i mersûllerine bir şey edâsına kādir olmadık deyicek mezbûrân Hoca Ali ve Mehmed’in vech-i mübîn üzere olan takrîrleri gıbbe’t-taleb vukū‘ı üzere tahrîr ve vekîl-i mezkûr Çakır Ağa’nın yedine def‘ olundu.

Hurrire fî-evâhir-i şehri Ramazâni’l-mübârek li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl: Fahrü’l-müderrisîn Mevlânâ Hatibzâde Ahmed Efendi, zahrü’l-akrân Ahmed Ağa b. Abdülmennân reîsü’l-muhzirîn, el-Hâc Mahmud b. İsa, Mustafa b. Mehmed ve gayruhüm.

200 [39b-2] Todori v. Nikola’nın tasarrufunda bulunan şerbetçi dükkânını ve bazı eşyâlarını Selim Paşa b. Veli’ye sattığı

Mahmiye-i Kostantiniyye sükkânından Todori v. Nikola nâm zimmî mahfil-i şer‘-i hatîrde Atabe-i aliyyede Hasbahçe’de olan bostancı tâifesinden bâ‘isü’l-kitâb zahrü’l-akrân Selim Beşe b. Veli nâm bostancı muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip merhûm İbrahim Paşa Vakfı’ndan olmağla ücret-i mu‘accele ve yevmî iki akçe ücret-i müeccele ile tasarrufumda olup mahmiye-i merkūmede Saraçhâne kurbünde vâkı‘ merhûm-ı müşârun-ileyhe intimâ ile ma‘rûf olan hamamın kapısı önünde vâkı‘ ma‘lûmü’l-hudûd bir bâb şerbetçi dükkânında olan ebniye-i memlûkemi ve zikr olunan dükkânda olan üç bakır tas ve bir kefce ve on bir aded çini safa ve iki fıçı ve bir küp ve iki kova ve bir sandık ve beynimizde vasfı ve adedi ma‘lûm cemî‘-i âlât-ı lâzımeyi safka-i vâhide ve bey‘-i bâtt-ı kat‘î ile mezbûr Selim Beşe’ye altı bin fıddî râyicü’l-vakt akçeye bey‘ edip teslîm-i mebî‘

ve kabz-ı semen eyledikden sonra arzının dahi hakk-ı tasarrufunu mütevellîsi ma'rifetiyle mezkûr Selim Beşe'ye tefvîz ve teslîm edip ol dahi tefevvüz ve tesellüm eyledi dedikde gıbbe't-tasdîk ve't-taleb mâ-vaka'a ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fi'l-yevmi's-sâdis fî-şehri Şevvâli'l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Zahrü'l-akrân Sinan b. Durak el-bostanî, Zahrü'l-cüyûş Yusuf Çavuş b. Abdullah, zahrü'l-cüyûş Mehmed Çavuş el-Halebî, Mehmed b. Abdullah er-râcil, Rıdvan b. Abdullah ve gayruhüm.

201 [39b-3] Kasımpaşa'da bulunan vakıf menzilde ikamet ederken vefat eden Mustafa'nın yerine Hüseyin Çelebi b. Abdullah'ın ikameti

Ebâ Eyyûb Ensârî razıye anhü'l-bârî hazretleri âsûde oldukları medîne mahallâtından Kasımpaşa mahallesinde vâkı' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd ve'l-hîtân olup mâlikesi olan merhûme ( ) hatun süknâsını sulehâya vakf ve şart eylediği menzilde sâkin olan Mustafa nâm âmâ vefât edip işbu râfi'ü'l-kitâb umdetü erbâbi'l-kalem Hüseyin Çelebi b. Abdullah sulehâdan olup süknâya kemâl-i ihtiyâcı olmağın menzil-i mezbûrun süknâsını merkūm Hüseyin Çelebi'ye tevcîh olunup li-ecli't-temessük bu hurûf ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fi'l-yevmi't-tâsi' min-Şevvâli'l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Umdetü'l-müderrisîn Mevlânâ Mustafa Efendi, zahrü'l-akrân Ahmed Ağa b. Abdülmennân reîsü'l-muhzırîn, umdetü erbâbi'l-kalem İnayetullah Efendi kâtib-i dîvân, el-Hâc Mahmud b. İsa el-muhzır, Mehmed Bey b. Mustafa.

202 [40a-1] Mardanşa v. İsa Can'ın kendisinden aldığı borcu ödemeyip aldığı kıymetli eşyâlarını iâde etmeyen İbrahim Çavuş b. Mustafa ile anlaştığı

Vilâyet-i Anadolu'da Karahisârışarkî nâm kasaba sükkânından Mardanşa v. İsa Can nâm Ermeni mahfil-i şer'-i şerîfde mahrûse-i Kostantiniyye sükkânından bâ'isü'l-kitâb İbrahim Çavuş b. Mustafa mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip bundan akdem mezbûr İbrahim Çavuş hâlâ onar akçeden râyic on iki bin altı yüz Osmânî ikrâz edip ol dahi istikrâz ve kabz eylediğinden mâ'adâ hafiyyen odamdan on bin Osmânî ve bir murassa' cildli Mushaf-ı şerîf ve on çeki gümüş ve altı şemle kuşak ve bir gümüşlü bıçak kılıfı ve bir al bargirimi ahzeyledi deyip mezbûrdan taleb ve da'vâ eylediğimde ol dahi cümlesini bi'l-külliye inkâr edip beynimizde münâza'ât-ı ekîde ve muhâsamât-ı şedîde vâkı' olmuş idi. El-hâletü hâzihî tavassut-ı muslihîn ile husûs-ı mezbûru an inkâr elli bin fıddî râyicü'l-vakt akçe üzerine sulh eylediklerinde ben dahi sulh-i mezbûru kabûl ve bedel-i sulhu

alıp kabz edip zimmetini husûs-ı mezbûrun cümlesine müteʿallık cemîʿ-i deʿâvî ve mütâlebâttan ibrâ eyledim min-baʿd daʿvâ ve husûmetim yokdur dedikde gıbbe't-tasdîk ve't-taleb mâ-vakaʿa ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-evâhiri şehri Ramazâni'l-mübârek.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc Abbas b. İbrahim, İskender Bey b. Şaban, Yusuf Bey b. Osman, Hasan Bey el-cündî, el-Hâc Mahmud [b] İsa, İbrahim Çelebi b. Hızır, Mahmud b. Abdullah, Abdullah Çelebi ve gayruhüm.

203 [40a-2, Arapça] İbrahim Çavuş b. Mustafa'nın Merdanşir adlı Ermeni'ye karzdan borcu olduğu

Mezbûr İbrahim Çavuş b. Mustafa, zimmetinde Merdanşir v. İsa Can nâm Ermeniye deyn-i şerʿî cihetinden zeylde muharrer târîhden yetmiş güne müeccel lâzimü'l-edâ ve vâcibü'l-kâzâ râyicü'l-vakt elli bin akçe deyni olduğunu ikrâr ve iʿtirâf etti. Vâkiʿ ikrâr men-lehü't-tasdîk tarafından vicâhen ve şifâhen tasdîk edildi.

Cerâ zâlike ve hurrire fi'l-yevmi's-sâbiʿ ve'l-ışrîn min-şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Es-sâbikūn

204 [40a-3] Baruh v. Simoil'in Ali Bey b. Abdullah'tan borç aldığı

Vilâyet-i Rumeli'nde Niğbolu ve Vidin mukātaʿâsına hâlâ ber-vech-i iltizâm emir olan Baruh v. Samuel nâm Yahudi mahfil-i şerʿ-i hatîrde mahmiye-i Kostantiniyye'de Saraçhâne başında Kethüdâ Kadın mahallesinde sâkin olan Ali Bey b. Abdullah nâm cündî mahzarında ikrâr edip mezbûr Ali Bey'den iki yüz yirmi beş bin akçe ki; nısfı yüz on iki bin beş yüz akçe olur bi-tarîki'l-karzi'ş-şerʿî alıp kabz eyledim zikr olunan iki yüz yirmi beş bin akçe zimmetimde edâsı lâzım olan deynimdir dedikde gıbbe't-tasdîk mâ-vakaʿa ketb ve tahrîr olundu.

Tahrîren fî-evâʿili Şevvâli'l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: İmran Ağa el-müteferrika, Ali Bey b. et-tevkîʿî el-cündî, Ali Bey b. el-cündî, Mustafa Beşe b. Abdullah er-râcil, Murad Bey b. Abdullah el-cündî, Mehmed Beşe b. er-râcil, Mustafa Bey [b.] Arnavud el-cündî, Mehmed Çelebi b. Ali el-cündî, Mehmed Çelebi kādızâde el-Edirnevî.

205 [40a-4] Kadı Mehmed Efendi'nin Mehmed Ağa b. Hüseyin zimmetindeki alacağını tahsîl ettiği

Diyâr-ı Mısriyye'de olan kuzât-ı müteşerri'în zümresinden fahrü kuzâti'l-İslâm zahrü vülâti'l-enâm Mevlânâ Mehmed Efendi b. Mahmud mahfil-i şer'-i hatîrde mahmiye-i Kostantiniyye'de Molla Gürânî mahallesi sükkânından Mehmed Ağa b. Hüseyin muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip bundan akdem benim Hüseyin Çavuş b. Hasan nâm kimesne zimmetinde deyn-i şer'îden yirmi altı bin altı yüz fıddî akçe hakkım olup merkūm Hüseyin Çavuş meblâğ-ı mezbûru merkūm Mehmed Ağa'dan havâle-i sahîha-i tâm ile havâle edip mezbûr Mehmed Ağa dahi havâle-i mersûmeyi kabûl ve meblâğ-ı mezkûru edâya ta'ahüd eyledikden sonra mâlımdan ben mezbûr Mehmed Ağa'ya üç bin dört yüz akçe ikrâz ve teslîm edip ol dahi istikrâz ve kabz edip zimmetinde cihet-i havâleden ve karzdan cem'an otuz bin akçe hakkım var idi el-hâletü hâzihî zikr olunan otuz bin akçeyi bi't-tamâm ve'l-kemâl mezbûr Mehmed Ağa'nın yedinden alıp kabz eyledim meblâğ-ı merkūmdan bir akçe ve bir habbe hakkım kalmadı dedikde gıbbe't-tasdîk ve't-taleb mâ-vaka'a ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-evâili Şevvâli'l-mükerrem.

Şuhûdü'l-hâl: İbrahim Çavuş b. Seydî, Abdurrahman Çavuş b. Hüseyin Çavuş, Ahmed Çavuş b. Süleyman, Mahmud Çelebi b. ( ), Mevlânâ Ahmed Efendi eşşehîr bi-hatibzâde, Ömer Çavuş b. Mehmed, Ahmed Çavuş b. Abdullah, İskender Bey b. Şaban el-muhzır, Süleyman b. Zekeriya el-muhzır, El-Hâc Abbas b. İbrahim el-muhzır, Yahya Bey b. ( ), Mehmed Bey b. Mustafa, Ali b. Abdullah, Veli b. Mahmud ve gayruhüm.

206 [40b-1] Koçak Mehmed Ağa b. Mustafa ile Hasan Bey arasında tımar tasarufu hakkında çıkan ihtilâfın çözülmesi

Dergâh-ı ma'delet-penâh müteferrikalarından işbu bâ'isü'l-kitâb Koçak Mehmed Ağa b. Mustafa Dîvân-ı refî'ü'l-bünyân-ı sultânî –dâme medârü'l-emn ve'l-emânîde– erbâb-ı timârdan Hasan Bey b. ( ) nâm kimesneyi mahfil-i kazâya ihzâr ve üzerine da'vâ edip mezbûr Hasan Bey bundan [akdem] bi-gayr-i hakkın yirmi dört bin fıddî akçemi ahz u kabz eyledi. Meblâğ-ı mezbûru hâlâ istirdâd ederin suâl olunsun dedikde gıbbe's-suâl merkūm Hasan Bey cevâbında bundan esbak Rumeli'nde Niğbolu sancağında Eskicuma nâhiyesinde vâkı' karye-i Cuma ve gayrîden on sekiz bin akçe timâra mutasarrıf olan Sinan Çavuş oğlu Mehmed nâm kimesnenin fesâd ve iştikāsı zâhir olup timârı âhara tevcîh olunmak lâzım olmağla timâr-ı mezbûr cânib-i saltanat-ı aliyyeden Mehmed nâm za'îme tevcîh olunup berât ettirip bana dahi mîr-i mîrân tarafından verilmeyip yedime berât-ı şerîf verildikden sonra mezbûr Mehmed Ağa mutasarrıf iken

yedimde olan berâtım mûcebince timâr-ı mezkûra örfen ben müstehakkım deyü da‘vâ ve mezbûr Mehmed Ağa’nın tasarrufuna mâni‘ olduğumdan beynimizde nizâ‘ vâkı‘ olucak merkūm Mehmed Ağa zikr olunan da‘vâmdan benim ile yirmi dört bin akçe bedel üzerine sulh olup ba‘dehû bedel-i merkūm yirmi dört bin akçeye merkūm Koçak Mehmed Ağa kefîl olmağla kefâleti cihetinden meblâğ-ı mezbûrun on bir bin akçesin bana teslîm edip on üç bin akçesi zimmetinde kalmış idi. Hâlâ bâkī-i mezkûru dahi taleb ederim deyip on bir binden ziyâdesi makbûzu olduğunu inkâr edicek merkūm Hasan Bey zımnen cevâb-ı mezkûrunda kabzına mu‘terif olduğu meblâğ-ı merkūm on bir bin akçeyi sulh-i fâsid-i gayr-i meşrû‘ mukābelesinde kabz ettiğine mu‘terif olmağın makbûzu olan meblâğ-ı merkūm on bir bin akçemi müdde‘î-i merkūm Koçak Mehmed Ağa’ya redd ü teslîm içün merkūm Hasan Bey’e ba‘de’l-ilzâm tenbîh olundukdan sonra müdde‘î-i mezbûr Koçak Mehmed Ağa’dan da‘vâ ettiği meblâğın i‘tirâf olunan on bir bin akçeden ziyâdesi merkūm Hasan Bey’in makbûzu olduğuna beyyine taleb olunup ve ba‘de’l-istimhâl ikāmet-i beyyine içün imhâl olunup sûret-i hâl gıbbe’t-taleb ve’s-suâl ketb ve tahrîr olundu.

Hurrire fî-evâhiri şehri Ramazâni’l-mübârek.

Şuhûdü’l-hâl: Umdetü ulemâ‘i’l-kirâm Şahâbî Ahmed Efendi, iftihârü’l-emâcid ve’l-a‘yân Ali Ağa b. Abdülmennân serçavuşân-ı Dergâh-ı âlî, fahrü’l-emâcid ve’l-a‘yân Ali Ağa kethüdâ-yı bevvâbân-ı Dergâh-ı âlî, zahrü’l-cuyûş Mustafa Çelebi el-mübâşir, el-Hâc Mahmud b. İsa, zahrü’l-cüyûş Yunus Çavuş b. Abdullah, Mustafa Çavuş b. Abdullah, Mehmed Çavuş b. Abdullah ve gayruhüm.

207 [40b-2] Ayşe Hatun bt. Mehmed’in sâhibesi olduğu menzil, arsa ve tarlalarını İbrahim Efendi b. Bayram’a sattığı

Vilâyet-i Rumeli’nde kasaba-i Yanbolu sâkinelerinden Âişe Hatun bt. Mehmed tarafından vech-i âtî olan bey‘ ve tefvîz ve kabz ve semen ve bedel-i tefvîze vekîl olup mezbûreyi ma‘rifet-i şer‘iyye ile ârifeyn olan Osman Efendi b. Ramazan el-müdîr ve Mehmed Çelebi b. Ebûbekir el-mestûr şehâdetleriyle vekâleti sâbite olan karındaşı kıdvetü’l-kuzât umdetü’l-vülât Mevlânâ Hüseyin Efendi mahfil-i şer‘-i hatîrde bâ‘isü’l-kitâb umdetü kuzâti’l-İslâm İbrahim Efendi b. Bayram mahzarında bi’l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkilemin silk-i mülkünde münselik olup vilâyet-i Rumeli’nde Modoniç kazâsına tâbi‘ İskelki Damları? nâm mevzi‘de vâkı‘ iki tahtânî ev ve iki ambar ve iki samanlık ve iki ahır ve kenîfi müştemil olup beynimizde ve lede’l-ahâlî ve’l-cîrân ma‘lûmü’l-hudûd bir kıt‘a bağ ve bir kıt‘a enar bahçesini ve zikr olunan çiftliğin tevâbi‘inden olmayıp âti’z-zikr olan tarlalarda zer‘ olunup hâlâ nâbit ve bakl-i müntefe‘un-bih olan tâze zer‘den safka-i vâhide ile mezkûr İbrahim Efendi’ye râyic-i fi’l-vakt on bin nakd fıddî akçeye bi’l-vekâle bey‘ edip kabz-ı semen eyledikden sonra yine müvekkilemin tasarrufunda

olup mevzi‘-i mezkûrede vâkı‘ inde ahali’d-diyâr ma‘lûmü’l-hudûd ve’l-mikdâr olup tahmînen yüz yirmi keyl tohum isti‘âb eder tarlaların ve harman yerinin dahi hakk-ı tasarrufunu sâhib-i arz ma‘rifetiyle merkūm efendiye bi’l-vekâle on bin akçe bedel-i tefvîz ile tefvîz edip ol dahi tefevvüz ve kabûl eyledikden sonra semen-i merkūm on bin akçeyi ve bedel-i tefvîz olan on bin akçeyi hesâb-ı mezbûr üzere cem‘an yirmi bin akçeyi bi’d-defe‘ât mezkûr İbrahim Efendi yedinden bi’t-tamâm ahz u kabz edip mebî‘ât-ı mezkûreyi ve tefvîz olunan tarla ve harman yerini mahallinde kabzına mezbûr İbrahim Efendi’yi taslît eyledim dedikde gıbbe’t-tasdîk ve’t-taleb mâ-vaka‘a ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-evâsıtı Şevvâli’l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl: Umdetü’l-kuzât Mevlânâ Ali Efendi b. Ferhad, Mehmed Bey b. Abdullah, Ali Bey b. İbrahim el-cündî, Durak Çelebi b. Ali el-cündî, Mahmud b. el-kahveci, fahrü’l-vülât Mevlânâ Nuh Efendi el-Burûsî, umdetü kuzâti’l-İslâm Mevlânâ Mehmed Efendi eş-şehîr bi-Haffafzâde Efendi, el-Hâc Abbas b. İbrahim el-Muttalibî, fahrü’l-kuzât Mevlânâ Halil Efendi ve gayruhüm.

208 [41a-1] Kasım Efendi b. Mehmed’in rüşvet olarak Ömer b. Yahya’dan aldığı parayı iâde ettiği

Mahmiye-i Kostantiniyye’de Küçükkaraman kurbünde vâkı‘ Pirinççi mahallesi sâkinlerinden Ömer Bey b. Yahya el-cündî mahfil-i kazâda sâbıkā Rumeli’nde fethü’l-İslâm kādısı olan kıdvetü’l-kuzât Mevlânâ Kasım Efendi b. Mehmed mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip mezbûr Kasım Efendi kazâ-i mezkûrda kādı iken ben kazâ-i mezkûrda sâkin olan keferenin bin otuz üç senesinde cizyeleri cem‘î içün emr-i şerîf-i âlîşân ile vardığımda mezbûr Kasım Efendi cizye-i mezbûrenin cem‘i içün mürâsele vermekden imtinâ‘ edip bi-tarîki’r-rüşve on sekiz bin akçemi alıp kabz edip ba‘dehû mürâsele vermiş idi deyü hâlâ bi-gayr-i hakkın verdiğim meblâğ-ı mezbûru mezkûr Kasım Efendi’den istirdâd eylediğimde mezbûr Kasım Efendi vech-i muharrer üzere on sekiz bin akçemi alıp kabz eylediğini inkâr edip beynimizde münâza‘ât-ı kesîre vukū‘undan sonra tavassut-ı muslihîn ile husûs-ı merkūmu an-inkâr beş bin akçeye sulh eylediklerinde ben dahi sulh-i mezbûru kabûl ve bedel-i sulh-i merkūmu yedinden bi’t-tamâm alıp kabz edip zimmetini meblâğ-ı mersûma müte‘allık cemî‘-i de‘âvî ve husûmâttan ibrâ-i âm ile ibrâ ve ıskāt eyledim ba‘de’l-yevm meblâğ-ı mezkûra müte‘allık benden bizzat veya bi’l-vâsıta da‘vâ sudûr ederse lede’l-hükkâmi’l-kirâm istimâ‘ olunmasın dedikde gıbbe’t-tasdîk mâ-vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu.

Hurrire fî-evâ‘ili şehri Şevvâli’l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl: Şa‘bân Bey? b. Pîrî el-cündî, Mustafa Çavuş b. Hamza Paşa el-mübâşir, Süleyman b. Zekeriya, Mehmed b. Mustafa el-Bursevî, Abdi Çelebi b. el-muhzır, Hasan Beşe b. ( )

209 [41a-2] Ömer Bey b. İbrahim'e kayınpederi Halil Bey b. Hasan'a olan borcunu ödediğini ispatlaması için süre verildiği

İşbu bâ'isü'l-kitâb zahrü'l-akrân Halil Bey b. Hasan mahfil-i şer'-i hatîrde dâmâdı olan Ömer Bey b. İbrahim muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'vâ edip bundan akdem medîne-i Tire sükkânından Çerkes Hüseyin demekle ma'rûf Hüseyin Bey nâm kimesne zimmetinde deyn-i şer'îden altı yüz yetmiş bin akçe hakkım olmağla meblâğ-ı mezbûru mezkûr Hüseyin Bey'den ahz u kabz ve bana îsâle dâmâdım mezkûr Ömer Bey'i tarafımdan tevkîl ve irsâl edip ol dahi varıp meblâğ-ı mezbûru tamâmen ahz u kabz eyledikden sonra hâlâ onar akçeye râyic olan Osmânî mukaddemâ on ikişer akçeye râyic iken bana yedi bin Osmânî def' u teslîm eyledi mâ'adâsı yedinde kalmışdır taleb ederin suâl olunsun dedikde gıbbe'ş-suâl mezbûr Ömer Çelebi cevâbında fi'l-hakīka müdde'î-i mezkûr ber-nehc-i mastûr meblâğ-ı mezbûru kabza tarafından beni tevkîl ve irsâl edip ben dahi varıp meblâğ-ı mezbûru kabz eylediğimden sonra mezbûr Halil Bey zikr olunan akçeden kendi sefînesi reislerine sermâye vermek içün bana emredip vech-i merkūm üzere hatt u hâtemini müştemil muktedir ve mersûm mektub göndermeğin ben dahi mezbûrun emri ile mezbûrun sefînesi reisi olan Hamza Reis'e kasaba-i İzmir'de Mahmud Çavuş nâm kimesne yedi ile yirmi bin Osmânî ve Hüseyin Bey yedi ile yüz otuz bin akçe ve diğer sefînesi reisi olan Mehmed Reis'e on beş bin altı yüz Osmânî ve keyl-i İstanbulî ile üç yüz otuz sekiz bin böğrülce ve yetmiş kantar kendir teslîm eyledim onlar dahi ahz u kabz eyleyip yedime temessük verdiler deyicek merkūm Halil Bey dahi istintâk olundukda ben vech-i merkūm üzere zikr olunan akçeden mezkûrân reislere sermâye ver deyü emretmedim ve nehc-i mastûr üzere mektub irsâl etmedim kat'an haberim yokdur deyicek mezbûr Ömer Bey'den kelimât-ı meşrûhasına mutâbık beyyine taleb olunup ba'de'l-istimhâl mehl-i şer'î ile imhâl olundukdan sonra sûret-i hâl gıbbe't-taleb ve'ş-suâl ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-evâ'ili Şevvâli'l-mükerrem.

Şuhûdü'l-hâl: Umdetü'l-müderrisîn Mevlânâ Hatibzâde Ahmed Efendi el-Bursevî, zahrü'l-akrân Ahmed Ağa b. Abdullah reîsü'l-muhzırîn, el-Hâc Mahmud b. İsa el-muhzır, Mehmed Bey b. Mustafa, el-Hâc Abbas b. İbrahim ve gayruhüm.

210 [41a-3] Mehmed Efendi b. Mahmud'un Mehmed Ağa b. Ali zimmetindeki alacaklarını taleb ettiği

Diyâr-ı Mısriyye'de olan kuzât-ı müteşerri'în zümresinden fahrü kuzâti'l-İslâm zahrü'l-eimmeti'l-enâm Mevlânâ Mehmed Efendi b. Mahmud mahfil-i şer'-i hatîrde mahmiye-i Kostantiniyye'de Molla Gürânî mahallesi sükkânından Mehmed Ağa b. Ali muvâcehesinde üzerine da'vâ edip bundan akdem benim Hüseyin Çavuş b. Hasan nâm kimesne zimmetinde deyn-i şer'îden yirmi altı bin altı

yüz fıddî akçe hakkım olup merkūm Hüseyin Çavuş meblâğ-ı mezbûru bin otuz iki senesi Cemâziyelâhi resi'nde mezbûr Mehmed Ağa'dan havâle-i sahîha-i tâm ile havâle edip mezbûr Mehmed Ağa dahi havâle-i mersûmeyi kabûl ve meblâğ-ı mezkûru edâya ta'ahhüd eyledikden sonra mâlımdan yine mezbûr Mehmed Ağa'ya üç bin dört yüz akçe ikrâz ve teslîm edip ol dahi istikrâz ve kabz edip zimmetinde cihet-i havâleden ve karzdan cem'an otuz bin akçe hakkım olup deyn-i mezbûr üzere otuz bin akçe hakkım olduğuna i'tirâfını hâvî ve hatt u hatemini müştemil temessük dahi vermişdir meblâğ-ı merkūmu taleb ederim suâl olunsun dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Mehmed Ağa husûs-ı mersûmun cümlesine i'tirâf ile cevâb vermeğin edâsına tenbîh olunup mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Tahrîren fî-evâ'ili Şevvâli'l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü kuzâti'l-İslâm Mevlânâ Mehmed Efendi b. Ali el-Kādî bi Asyut?, fahrü'l-cüyûş Hicâzî Çavuş b. ( ), İbrahim Çavuş b. Seydî, Ahmed Çelebi b. Süleyman, Hasan b. Şaban, fahrü'l-kuzât hâfız Mehmed Efendi el-kādı, Abdi Efendi, Hacı Mahmud b. İsa el-muhzır, İskender b. Abdullah ve gayruhüm.

211 [41b-1] Nazar Çavuş'un çeşitli kişilerdeki alacaklarını tahsîl için Delvine beyi Mahmud Bey'i vekîl tayin ettiği

Nazar Çavuş b. Mehmed nâm kimesne mahfil-i kazâda mukaddemâ Delvine sancağı beyi olan fahrü'l-ümerâ'i'l-kirâm Mahmud Bey b. el-merhûm Ahmed Çavuş mahzarında takrîr-i kelâm edip bundan akdem Hacı Pîrî Çavuş nâm kimesne bigayr-i hakkın yetmiş (...) alıp ve Musa v. ( ) nâm Yahûdî seksen bin akçeyi aldı idi hâlâ mezbûrân Hacı Pîrî Çavuş ve Musa v. ( ) Yahudi'den zikr olunan yüz elli bin akçeyi da'vâ ve talebe ve ba'dehû kabz ve bana îsâle ve lede'l-hükkâm murâfa'a ve muhâsamaya müşârun-ileyh Mahmud Bey'i vekîl ve menâbıma nâib nasb u ta'yîn eyledim dedikde müşârun-ileyh Mahmud Bey dahi vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hidemât-ı lâzımesini edâya ta'ahhüd edicek mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî-evâ'ili Şevvâli'l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Çavuş b. el-mübâşir, Abdullah Çavuş b. el-Hâc Mehmed, Ahmed Çavuş b. Mirza Mehmed Çavuş, Süleyman b. Zekeriya, Ali Çavuş b. Abdullah, Mehmed Bey keresteci, Mehmed Bey b. Ahmed, Ömer Çavuş b. ( ).

212 [41b-2] Delvine sancağı beyi Mahmud Bey'in Nazar Çavuş b. Mehmed zimmetindeki alacaklarını tahsîl ettiği

Bundan akdem Rumeli'nde Delvine sancağı beyi olan fahrü'l-ümerâ'i'l-kirâm Mahmud Bey b. Ahmed Çavuş mahfil-i şer'-i hatîrde bâ'isü'l-kitâb zahrü'l-cüyûş Nazar Çavuş b. Mehmed mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip bundan

akdem ben livâ-i mezbûr beyi iken mezkûr Nazar Çavuş benim kapıkethüdâm olup benim mâlımdan keresteci Mehmed Ağa yedinden altmış iki bin akçe ve Teberrâyî Ahmed Çavuş'un adamlarından Mehmed Ağa yedinden kırk bin akçe ve birâderim işbu hâzır fi'l-meclis Ömer Bey yedinden yirmi beş bin akçe ve benim yedimden elli beş bin akçe cem'an yüz seksen iki bin akçemi alıp kabz etmiş idi. El-hâletü hâzihî mezbûr Nazar Çavuş'un Musa nâm Yahudi'den seksen bin akçe ve Hacı Pîrî Çavuş nâm kimesne zimmetinde yetmiş bin akçe cem'an yüz elli bin akçe hakkı olup meblâğ-ı mezbûru mezkûrândan taleb ve da'vâya ve deyn-i mezbûr içün ahz u kabza beni vekîl edip ben dahi mezbûrândan tahsîl ve kabza ta'ahhüd edip ve otuz bin akçesini dahi benim iznim ile berât ihrâcına ve ba'zı masârıf-ı lâzımeye sarf etmiş olup zikr olunan yüz seksen iki bin akçeden mezbûr Nazar Çavuş yedinde bir akçe hakkım kalmamışdır dedikde mukırr-ı mezbûru ikrâr-ı meşrûhunda mezbûr Nazar Çavuş dahi bi'l-müvâcehe tasdîk edicek mâvaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fî-evâ'ili Şevvâli'l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Es-sâbikûn.

213 [41b-3] Fotine bt. Simo isimli kızın Dimitri v. Yuvan ile Manitu? v. Yuvan isimli metrepoliddeki alacaklarını tahsîl için Mehmed Beşe'yi vekîl tayin ettiği

Mahmiye-i İstanbul'da Balat kapısı hâricinde sâkine olan Fotine bt. Simo nâm bikr-i bâliğa-i Nasrâniyyenin vech-i âtî üzere ikrârını ketb ve tahrîr içün nâib taleb olundukda savb-ı şer'den Mevlânâ Ahmed irsâl olunup zeyl-i kitâbda mastûrü'l-esâmî olan Müslimîn ile mezbûrenin mevzi'-i mezkûrda sâkine olduğu menzile varılıp akd-i meclis olundukda mezbûre Fotine bâ'isü'l-kitâb Mehmed Beşe b. Abdullah nâm yeniçeri muvâcehesinde takrîr-i kelâm edip el-ân vilâyet-i Rumeli'nde kasaba-i Ustrumca'da sâkin olan Benli Dürzi demekle ma'rûf Dimitri v. Yuvan nâm zimmî bana nâmzed olmağın târîh-i kitâbdan bir buçuk yıl mukaddem beynimizde cereyân eden âdetimiz üzere mezkûra üç buçuk miskāl bir altun hâtem def' u teslîm edip ol dahi alıp kabz eyledikden sonra mezbûr Dimitri ile hâlâ kasaba-i merkūme nevâhîsinde sâkin olan keferenin metrepolidi olan Manitu? v. Yuvan nâm râhip zimmetlerinde ale'l-iştirâki's-seviy karz-ı şer'îden altı bin akçe ve târîh-i mezbûrdan bir sene tamâmına müeccel olmak üzere beynimizde vasfı ma'lûm ferâce bahâsından bin beş yüz akçe hakkım olup hâlâ mezbûr Dimitri kasaba-i merkūmede tavattun etmekle ben dahi mezkûra def' u teslîm eylediğim zikr olunan altun hâtemi mezbûr Dimitri'den ve râhib-i mezkûr ile ale'l-iştirâki's-seviy zimmetlerinde olan zikr olunan altı bin akçeyi mezbûr Dimitri ile râhib-i mezkûrdan da'vâ ve taleb ve ahz u kabz ve bana îsâle mütevakkıf olduğu

umûrun cümlesine mezbûr Mehmed Beşe'yi vekîl nasb eyledim dedikde ol dahi vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzımesini edâya ta'ahhüd edicek sûret-i hâli mevlânâ-yı mezbûr mahallinde ketb ve tahrîr edip ba'dehû gelip meclis-i şer'a ihbâr ve takrîr etmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî-evâsıtı Şevvâli'l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mevlânâ Osman Efendi b. Ali el-kādı, Mustafa Bey b. Abdullah, Yusuf Beşe b. Abdullah, Hasan b. Hüseyin, Piyale b. Abdullah, Osman Efendi b. el-kādı, Yusuf b. Abdullah.

214 [41b-4] Sipâhî Ali Bey b. Mehmed'in darbhâne hüddâmından Linagori'ye olan ve ödediğini iddia ettiği borcu hakkında delil getirmesinin gerekli olduğu

Sipâh-ı zafer-penâh zümresinden Ali Bey b. Mehmed el-cündî mahfil-i şer'-i hatîrde Linagori v. Galata nâm zimmî mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip mahmiye-i Kostantiniyye'de vâkı' darbâne-i âmire emîni olan Ermeni medyûnum olmağın deyni mukābelesinde bana yirmi bir bin akçe olmak üzere iki bin yüz aded sikkelenmemiş Osmânî verip ben dahi mezbûr Linagori darbhâne hüddâmından olmağın mezbûra def' u teslîm eyledim idi taleb ederin dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Linagori husûs-ı mezbûru bi'l-külliye inkâr edicek müdde'î-i merkūmdan müdde'âsına mutâbık beyyine taleb olunup mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fî-evâ'ili Şevvâli'l-mükerrem li-sene.

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Ağa b. Abdülmennân reîsü'l-muhzır, el-Hâc Mahmud b. İsa el-cündî, Mehmed Bey b. Mustafa, el-Hâc Abbas b. İbrahim ve gayruhüm.

215 [42a-1] Firuze Hatun tarafından vakfedilen menzilde varlıklı olduğu halde oturan müezzinin yerine fukarâdan Mustafa Çelebi b. Ahmed'in ikamet ettirilmesi

Mahmiye-i Kostantiniyye'de Elvanzâde mahallesinde vâkı' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd ve'l-hîtân olup mâlikesi olan merhûm Firuze Hatun süknâsını yılda bir hatm-i şerîf tilâvet etmek üzere sulehâ-yı Müslimînden süknâya muhtâc olan kimesneye vakıf şart eylediği menzilde sâkin olan ( ) nâm müezzinin birkaç yerde meskeni olmağla kat'â bir vechile meskene ihtiyâcı olmayıp ve Şamlı Hatun demekle ma'rûfe olan fahrü'l-muhassenât Rabia Hatun'un mürebbîsi olan bâ'isü'l-kitâb Mustafa Çelebi b. Ahmed sâlih ve mütedeyyin olup süknâya eşedd-i ihtiyaçla muhtâc olduğu zâhir ve müte'ayyin olmağın menzil-i mezbûrun süknâsı merkūm Mustafa Çelebi'ye tevcîh olunup li-ecli't-temessük bu hurûf ketb ve tahrîr olundu.

Tahrîren fî-evâsıtı şehri Şevvâli'l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-cüyûş Mahmud Çavuş b. ( ), Ahmed Çelebi b. muhzırbaşı, Mustafa b. Mehmed, Ahmed Çelebi b. Mehmed, Hasan b. Şaban.

216 [42a-2] Halil Çelebi b. Hasan'ın, damadı Ömer Çelebi b. İbrahim'deki alacaklarını taleb ettiği

İşbu bâ'isü'l-kitâb Halil Çelebi b. Hasan nâm râcil mahfil-i kazâda dâmadı Ömer Çelebi b. İbrahim mahzarında üzerine da'vâ edip mezbûr Ömer Çelebi'ye târîh-i kitâbdan dört yıl mukaddem yetmiş bin akçe ikrâz ve teslîm edip ol dahi istikrâz ve tesellüm eyledikden sonra yine merkūm Ömer Çelebi'ye mahmiye-i İstanbul'da Üskûbî çarşısında vâkı' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd bir bakkal dükkânımı ve Yemiş iskelesi çarşısında vâkı' merhûm Rüstem Paşa Vakfı'ndan olup icâre-i mu'accele ve müeccele ile taht-ı tasarrufumda olan ma'lûmü'l-hudûd bir bâb yemenici dükkânımı ve dükkân-ı mezbûra muttasıl olup merhûm Mehmed Ağa Vakfı'ndan yine icâre-i mu'accele ve müeccele ile taht-ı tasarrufumda olan ma'lûmü'l-hudûd bir bâb mahzenimi müddet-i ma'lûme tamâmına varınca yılda yirmi altışar bin akçe ücret ile icâr ve teslîm edip ol dahi istîcâr ve tesellüm edip iki buçuk sene tasarruf ve istîfâ-i menfa'at eyledi hâlâ cihet-i karzdan olan yetmiş bin akçe hakkımı ve iki buçuk yıllık ücretten zimmetinde olan altmış beş bin akçe hakkımı taleb ederim dedikde gıbbe'ş-suâl mezbûr Ömer Çelebi cevâbında zikr olunan iki bâb dükkân ile mahzeni müdde'î-i merkūmdan mukaddemâ yılda yedişer bin akçe ücret-i müeccele ile istîcâr ve tesellüm edip iki yıl tamâmına değin tasarruf eyledim zimmetimde ücret-i mezbûreden on dört bin akçe deynim vardır ziyâdeye istîcâr etmedim ve yetmiş bin akçe istikrâz ve kabz etmedim deyü inkâr edicek müdde'î-i mezbûrdan beyyine taleb olundukda ba'de'l-istimhâl imhâl olundukdan sonra sûret-i hâl gıbbe't-taleb ve'ş-suâl ketb ve tahrîr olundu.

Hurrire fî-evâ'ili şehri Şevvâli'l-mükerrem li-sene târîh.

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Ağa reîsü'l-muhzirîn, el-Hâc Mahmud b. İsa, Mehmed b. Mustafa, Hacı Osman b. İbrahim ve gayruhüm.

217 [42a-3] El-Hâc Mustafa b. Abdülehad'ın oğlu Mehmed Beşe'yi öldüren Ali Beşe b. Abdullah'tan davacı olduğu

Mahrûse-i Üsküdar kazâsına tâbi' kasaba-i Karamürsel sükkânından olup Dâru'l-hilâfetü'ş-seniyye, mahmiye-i Kostantiniyye'de Unkapanı kapısı dâhilinde Papazoğlu mahallesi kurbünde tarîk-i âm üzerinde katl olunan Mehmed Beşe nâm yeniçerinin babası alâ-vechi'l-hasm vârisi olup vechi şer'î üzere verâseti sâbite olan bâ'isü'l-kitâb el-Hâc Mustafa b. Abdülehad nâm kimesne Dîvân-ı hümâyûn-ı sa'det-makrûnda otuz ikinci ağa bölüğünden Ali Beşe b. Abdullah nâm yeniçeriyi mahfil-i şer'-i hatîre ihzâr ve üzerine takrîr-i da'vâ edip târîh-i kitâb-ı şehr-i

Şevvâli'l-mükerremi'nin yedincisi vâkı' olan selâse günü oğlum mezkûr Mehmed Beşe zikr olunan tarîk-i âm üzerine gider iken mezbûr Ali Beşe bi-gayrihin vech mezbûru delâyî? demekle ma'rûf bir siyâh saplı hançer ile sağ budundan iki yerden amden vurup katl eyledi sûret-i hâl suâl olunup mûcib-i şer'îsi icrâ olumak taleb ederim dedikde gıbbe'ş-suâl mezbûr Ali Beşe bi'l-külliye inkâr edip müdde'î-i merkūmdan müdde'âsına mutâbık beyyine taleb olundukda udûl-i Müslimînden zümre-i sâdâddan es-Seyyid Mehmed Çelebi b. es-Seyyid Hasan ve mahmiye-i merkūmeden Sâlih Paşa mahallesi sükkânından Ömer b. Safer ve Azaplar mahallesinden Mehmed b. Abdülcebbar ve Derviş Mehmed b. Ahmed li-ecli'ş-şehâde hâzırûn olup gıbbe'l-istişhâd fi'l-vâkı' yevm-i mezkûrda müdde'î-i merkūmun oğlu mezbûr Mehmed Beşe zikr olunan tarîk-i âm üzerinde gider iken bi– gayr-i vechin mezbûru delâyî? demekle ma'rûf bir siyâh saplı hançer ile sağ budundan iki yerden amden vurup katl eyledi biz gördük bu husûsda şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mûcebiyle hükmolundu.

Hurrire fî-evâsıtı şehri Şevvâli'l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Sinan b. Ali el-imâm, es-Seyyid Hasan b. İbrahim, Gülâbî b. Abdullah, Mured Beşe b. Abdullah, Hamza Beşe b. Abdullah, Ebûbekir Efendi el-imâm, Hüseyin Halîfe el-müezzin, Davud Halîfe el-müezzin, Fazlullah b. Mahmud errâcil ve gayruhüm.

218 [42b-1] Tedâvüldeki sikkelerin yeniden düzenlenmesi için gerekli düzenlemelerin yapıldığı

Battal

Bu sûret âhar şekil üzere tahrîr olunmuşdur. Yedinci varakadan yoklana

<<Hâlâ tashîh-i sikke-i hümâyûn fermân olunmağla husûs-ı âti'l-beyân içün sâbıkā sadr-ı a'zam olup hâlâ kāimmakām-ı âlîşân olan düstûr-ı ekrem müşîr-i efham medâr-ı salâhu ümem yenbû'-ı lûtf (...) ve kerem sahib-i devlet ve ikbâl sâhib-i ezyâl-i izzi ve iclâl mehd-i erkân-ı saltanat-ı aliyye ve bünyân-ı devlet-i celiyye nâsıb-ı râyât-ı cevd ü nevâl ve efdalü gāyât-ı mekârim ve efdâl Mehmed Paşa –dâme bi'l-hayr zikruhu ve feşâ– hazretlerinin sa'âdethnelerinde vüzerâyı izâm ve defterdârân-ı zevi'l-ihtirâm ve eşrâf ve a'yân ve sâir erbâb-ı dîvân huzûr-ı âlîlerinde akd-i meclis olundukda sâbıkā Anadolu defterdârı olup hâlâ cânib-i Saltanat-ı aliyyeden tashîh-i sikkeye me'mûr olan iftihârü'l ekâbir ve'l-e'âlî hâviyü'l-mefâhir ve'l-me'âlî zü'l-kadri'l-bâzih ve'ş-şerefi'ş-şâmih Hüseyin Efendi b. ( ) mahfil-i şer'-i hatîrde mahmiye-i Kostantiniyye'de vâkı' Darbhâne-i âmire kalcılarından Menahim v. Yuhanna ve Salamon v. Mordahay ve Haham ve Eliko ve Salamon v. Musa nâm Yahudiler ve darbhâne-i âmire emîni olan Rali v. ( ) nâm

zimmî mahzarlarında takrîr-i kelam ve bast-ı mukaddemât-ı merâm edip hâlâ tashîh-i sikke-i hümâyûn olunup onu bir dirhem olmak üzere ceyyid ve cedîd akçe kat‘ olunmak fermân olundukda mezbûrûn kalcılar min-ba‘d darbhâne-i âmireye verdikleri kāl olmuş hâlis gümüşün her çekisi ki; yüz dirhem olur sekizer yüz altmışar akçeye vermeye ta‘ahhüd edip ve merkūm Rali dahi üstâdiye ve fehm-bahâ ve ihrâcât-ı sâire içün her çekiye otuz dörder akçe alıp onu bir dirhem gelip sahîhü’l-ayâr akçe kat‘ etmeğe ta‘ahhüd eyledi sûret-i hâl her birinden suâl olunup takrîrleri tahrîr olunmak taleb ederim dedikde gıbbe’s-suâl mezbûrûn kalcılar fi’l-vâkı‘ min-ba‘d darbhâneye vereceğimiz kāl olmuş hâlis gümüşün her çekisini sekizer yüz altmış akçeye vermeye ta‘ahhüd eyledik deyüp ve merkūm Rali ben dahi üstâdiye ve fahm-bahâ ve ihrâcât ve sâire içün her çekiye otuz dörder akçe alıp onu bir dirhem gelir hâlis akçe kat‘ etmeye ta‘ahhüd eyledim dedikde mâ-vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî-evâ‘ili şehri Şevvâli’l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl: İftihârü’l-emâcid ve’l-a‘yân Süleyman Ağa b. Abdülmennân, fahrü’l-emâcid ve’l-ekârim Ali Ağa serçavuşân-ı Dergâh-ı âlî, zahrü’l-emâcid Piyâle Ağa b. Abdürrahim, fahrü’l-cüyûş Mahmud Çavuş b. ( ), Ahmed Ağa reîsü’l-muhzirîn, İbrahim Ağa sermuhzırân-ı Anadolu ve gayruhüm>>.

219 [42b-2] Eş-Şeyh Mustafa Efendi’nin tasarrufundaki Ayşe Hatun bt. Mehmed tarafından vakfedilen menzilin şartında yapılan değişiklik

Mahmiye-i Kostantiniyye’de Medîne-i Münevvere alâ-sâkinihâ tahiyyât-ı mükerrere fukarâsı içün vaz‘ olunan evkāf-ı müteferrikaya bi’l-fi‘il mütevellî olan Ali Bey b. Abdullah Dîvân-ı âlî –dâme mahfûfen bi’l-me‘âlî–’de– mahmiye-i mezbûrede Aksaray mahallesinde vâkı‘ Kâtib Muslihiddin zâviyesinde şeyh olup âti’z-zikr olan iki bâb menzile hâlâ vâzı‘u’l-yed olduğu nehc-i şer‘î üzere sâbit olan fahrü’l-meşâyihi’l-kirâm zahrü’l-etkıyâ zevi’l-ihtirâm eş-Şeyh Mustafa Efendi b. Hüsam el-Halvetî’yi mahfil-i kazâya ihzâr ve üzerine da‘vâ edip hâlâ şeyh-i müşârun-ileyhin yedinde ve tasarrufunda olup mahmiye-i mezbûre mahallâtından Abdullah Ağa mahallesinde vâkı‘ iki tarafı Mustafa Efendi b. Abdullah mülküne ve bir tarafı Altınbula bt. Abdullah mülküne ve bir tarafı tarîk-i âmma müntehî olan menzil ve yine mahmiye-i merkūmede Sinan Ağa mahallesinde vâkı‘ bir tarafı Papaszâde Mustafa Efendi mülküne ve bir tarafı Hacer Hatun mülküne ve bir tarafı Taşcı Mustafa mülküne ve bir tarafı tarîk-i hâssa müntehî olan menzil Âişe Hatun bt. Mehmed ( ) nâm hatunun mülkü olup bundan akdem zikr olunan menzilleri hâl-i sıhhat-i zât ve zaman-ı nefâz-ı tasarrufâtında vakf ü habs edip gallesini evvelâ kendi nefsine ba‘de vefâtihâ Medîne-i Münevvere fukarâsına vakf ü şart edip teslîm-i ile’l-mütevellî ve

tescîl-i şer‘î olunup hâlâ mezbûre Âişe Hatun müteveffât olmağla zikr olunan menzillerin gallesi Medîne-i Münevvere fukarâsının hakk-ı meşrûtu olmuş iken şeyh-i müşârun-ileyh bilâ-vech vaz‘-ı yed edip tasarruf eder kasr-ı yedine tenbîh olunmak taleb ederim dedikde gıbbe’t-tasdîk şeyh-i müşârun-ileyh cevâbında fi’l-vâkı‘ hâl ala hâzihi’l-minvâl olup lâkin vâkıfe-i mezbûre vakf-ı mezkûrun tebdîl ve tağyîrini kendüye şart edip vakfiyesinde mastûr ve musarrahun-bih olmağla yine hâl-i sıhhatinde zikr olunan şartından rücû‘ edip zikr olunan menzillerin gallesini kendü vefâtından sonra bana ve benden sonra Şeyh olduğum zâviye-i mezbûrede yerime şeyh olanlara sümme ve sümme ilâ en-yenkarizü ve yetim ve ba‘de’l-inkırâz mutlaka fukarâya şart edip bin otuz bir senesinde mahmiye-i mezbûrede nâibü’ş-şer‘ olan Mevlânâ Mehmed Efendi b. Atâullah huzûrunda hâzıra olup vech-i muharrer üzere takrîr edip nâib-i müşârun-ileyh dahi sıhhatine hükmedip yedime hüccet verilmişdir deyü kelimât-ı meşrûhasına mutâbıka ve mevlânâ-yı mezkûrun hatt u hâtemini müştemile hüccet-i şer‘iyye ibrâz eyledikde gıbbe’l-inkâr ve akībe’l-istişhâd udûl-i Müslimînden Mustafa b. Davud ve Mehmed b. el-Hâc Receb li-ecli’ş-şehâde hâzırân olup gıbbe’l-istişhâd fi’l-vâkı‘ mezkûre Âişe Hatun zikr olunan menzilleri hâl-i sıhhat-i zât ve zamân-ı nefâz-ı tasarrufâtında vakf u habs edip gallesini evvelâ kendi nefsine ba‘de vefâtihâ Medîne-i Münevvere fukarâsına vakf ü şart edip ve vakf-ı merkūmun tebdîl ve tağyîrini kendüye şart edip teslîm-i ile’l-mütevellî ve tescil-i şer‘î olundukdan sonra hâl-i sıhhatinde yine şart-ı merkūmdan rücû‘ edip zikr olunan menzillerin gallesini kendüye ve vefâtından sonra şeyh-i müşârun-ileyhe ve şeyh-i müşârun-ileyhden sonra şeyhi olduğu zâviye-i merkūmede yerine şeyh olanlara sümme ve sümme ilâ en-yenkarize ve yetimme ve ba‘de’l-inkırâz mutlakā fukarâya şart edip bin otuz bir senesinde mahmiye-i mezbûrede nâibü’ş-şer‘ olan Mevlânâ Mehmed Efendi b. Atâullah huzûrunda hâzıra olup vech-i muharrer üzere takrîr edip nâib-i müşârun-ileyh dahi sıhhatine hükmeyledi bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde gıbbe’t-ta‘dîl ve’t-tezkiye şehâdetleri makbûle ve ve rütbe-i i‘tibâr ve kabûle mevsûle kılınıp mûcebiyle mütevellî-i mersûm talebden men‘ olunup mâ-vaka‘a bi’t-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî-evâsıtı Şevvâli’l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl: Yusuf Dede b. Abdullah.

220 [43a-1, Arapça] Rukiye Hatun bt. Süleyman’ın hayır hasenat için vasiyette bulunduğu

Mahmiye-i Galata tevâbi‘i Kasımpaşa kasabası mahallâtından Kulaksız mahallesi ahâlîsinden udûlden Abdüsselâm Halîfe b. İbrahim el-imâm ve Hasan Çavuş b. Mustafa ve Yusuf Ağa b. Hüseyin ve Mahmud b. Mustafa ve Mahmud b. ( ) ve Mehmed b. Hüseyin nâm kimseler meclis-i şer‘-i şerîfe hâzırûn olup mahalle-i merkūmede bundan akdem fevt olan Rukiye Hatun bt. Süleyman nâm hatunun

ana-baba bir ammi oğlu ve usûbet-i nesebiyye cihetinden vârisi Mehmed Beşe b. Ali er-râcil nâm kızının oğlu kıbelinden vekâleti Ramazan b. Ahmed ve Mehmed b. Abdullah'ın şehâdeti ile sâbit olan ve âti'z-zikr vesâyeti münkir bulunan Emine bt. Ali nâm hatun mahzarında, müteveffât-ı merkūmenin zevc-i metrûkü ve vârisi bâ'is-i hâze'l-kitâb Ali Çelebi b. Mehmed'den sâdır olan da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, müteveffât-ı mezbûre maraz-ı mevtinde cemî' mâlının sülüsünden ifrâz ve temyîz ettiği on bin akçenin vefâtından sonra techîz ve tekfînine, iskāt-ı salâtına, eyyâm-ı mu'tâdede it'âm-ı fukarâ gibi vücûh-i hayrât ve cihât-ı meberrâta sarf edilmesini vasiyet etti ve zevc-i mezbûr Ali Çelebi'yi de vasiyetlerinin tenfîzine vasî kıldı ve vasiyeti üzere musırraten vefât eyledi. Şehâdeten sahîhaten şer'iyyeten ba'de ca'li şerâiti'l-kabûl şehâdetleri mûcebince hükmedildi.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâsıtı Şevvâli'l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Abdüsselâm Halîfe b. İbrahim el-imâm, Şa'bân Bey b. reîs-i Tersâne-i âmire, Mehmed Beşe b. Hasan er-râcil, Mehmed b. Abdi, Mahmud b. Ali, Lütfi Çelebi b. Mustafa, İbrahim Çelebi b. Mustafa, Mehmed b. Hüseyin, Resul b. Süleyman, Mehmed b. Turgud, Ahmed b. Veli, Musa b. İslâm ve gayrühüm

221 [43a-2, Arapça] Rukiye Hatun bt. Süleyman'ın vasiyet ile câriyesini azat ettiği

[Mahmiye-i Galata tevâbi'i Kasımpaşa kasabası mahallâtından Kulaksız mahallesi ahâlîsinden udûlden Abdüsselâm Halîfe b. İbrahim el-imâm ve Hasan Çavuş b. Mustafa ve Yusuf Ağa b. Hüseyin ve Mahmud b. Mustafa ve Mahmud b. ( ) ve Mehmed b. Hüseyin nâm kimseler meclis-i şer'-i şerîfe hâzırûn olup] mahalle-i merkūmede bundan akdem fevt olan Rukiye Hatun bt. Süleyman nâm hatunun ana-baba bir ammi oğlu ve usûbet-i nesebiyye cihetinden vârisi Mehmed Beşe b. Ali er-râcil nâm kızının oğlu kıbelinden vekâleti Ramazan b. Ahmed ve Mehmed b. Abdullah'ın şehâdeti ile sâbit olan ve âti'z-zikr vesâyeti münkir bulunan Emine bt. Ali nâm hatun mahzarında ve müteveffât-ı merkūmenin zevc-i metrûkü ve vârisi Ali Çelebi b. Mehmed mahzarlarında, açık kaşlı, elâ gözlü, beyâz tenli, orta boylu, Rusiyyetü'l-asl bâ'iset-i hâze'l-kitâb Behzad bt. Abdullah'dan sâdır olan da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, müteveffât-ı mezbûre hâl-i hayâtında ve kemâl-i akl ve sıhhatinde iken zeylde mezkûr târîhden bir sene mukaddem bizim yanımızda ve katımızda müdde'iyye-i merkûme-i mevsûfe câriye-i memlûkesini tedbîr-i mutlâk ile âzâd ve tahrîr etmiş idi. Sülüs-i tereke câriye-i mezkûrenin kıymetine vâfî olduğundan şehâdeten sahîhaten şer'iyyeten ba'de ca'li şerâiti'l-kabûl şehâdetleri mûcebince hükmedildi.

Cerâ zâlike ve hurrire fi't-târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl: Es-sâbikūn

222 [43a-3, Arapça] Rukiye Hatun bt. Süleyman'ın vasiyet ile câriyesini azat ettiği

[Mahmiye-i Galata tevâbi'i Kasımpaşa kasabası mahallâtından Kulaksız mahallesi ahâlîsinden udûlden Abdüsselâm Halîfe b. İbrahim el-imâm ve Hasan Çavuş b. Mustafa ve Yusuf Ağa b. Hüseyin ve Mahmud b. Mustafa ve Mahmud b. ( ) ve Mehmed b. Hüseyin nâm kimseler meclis-i şer'-i şerîfe hâzırûn olup mahalle-i merkūmede bundan akdem fevt olan Rukiye Hatun bt. Süleyman nâm hatunun ana-baba bir ammi oğlu ve usûbet-i nesebiyye cihetinden vârisi Mehmed Beşe b. Ali er-râcil nâm kızının oğlu kıbelinden vekâleti Ramazan b. Ahmed ve Mehmed b. Abdullah'ın şehâdeti ile sâbit olan ve âti'z-zikr vesâyeti münkir bulunan Emine bt. Ali nâm hatun mahzarında ve müteveffât-ı merkūmenin zevc-i metrûkü ve vârisi Ali Çelebi b. Mehmed mahzarlarında] açık kaşlı, elâ gözlü, beyâz tenli, orta boylu, Rusiyyetü'l-asl bâ'iset-i hâze'l-kitâb Ziyâde bt. Abdullah'dan sâdır olan da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, müteveffât-ı mezbûre hâl-i hayâtında ve kemâl-i akl ve sıhhatinde iken zeylde mezkûr târîhden bir sene mukaddem bizim yanımızda ve katımızda müdde'iyye-i merkûme-i mevsûfe câriye-i memlûkesini tedbîr-i mutlâk ile âzâd ve tahrîr etmiş idi. Sülüs-i tereke câriye-i mezkûrenin kıymetine vâfî olduğundan şehâdeten sahîhaten şer'iyyeten ba'de ca'li şerâiti'l-kabûl şehâdetleri mûcebince hükmedildi.

Cerâ zâlike ve hurrire fi't-târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl: Es-sâbikūn

223 [43a-4, Arapça] Rukiye Hatun bt. Süleyman'ın vasiyet ile câriyesini azat ettiği

[Mahmiye-i Galata tevâbi'i Kasımpaşa kasabası mahallâtından Kulaksız mahallesi ahâlîsinden udûlden Abdüsselâm Halîfe b. İbrahim el-imâm ve Hasan Çavuş b. Mustafa ve Yusuf Ağa b. Hüseyin ve Mahmud b. Mustafa ve Mahmud b. ( ) ve Mehmed b. Hüseyin nâm kimseler meclis-i şer'-i şerîfe hâzırûn olup] mahalle-i merkūmede bundan akdem fevt olan Rukiye Hatun bt. Süleyman nâm hatunun ana-baba bir ammi oğlu ve usûbet-i nesebiyye cihetinden vârisi Mehmed Beşe b. Ali er-râcil nâm kızının oğlu kıbelinden vekâleti Ramazan b. Ahmed ve Mehmed b. Abdullah'ın şehâdeti ile sâbit olan ve âti'z-zikr vesâyeti münkir bulunan Emine bt. Ali nâm hatun mahzarında ve müteveffât-ı merkūmenin zevc-i metrûkü ve vârisi Ali Çelebi b. Mehmed mahzarlarında] açık kaşlı, elâ gözlü, bikr-i bâliğa, beyâz tenli, Rusiyyetü'l-asl bâ'iset-i hâze'l-kitâb Zertâbe bt. Abdullah'dan sâdır olan da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, müteveffât-ı mezbûre hâl-i hayâtında ve kemâl-i akl ve sıhhatinde iken zeylde mezkûr târîhden bir sene mukaddem bizim yanımızda ve katımızda müdde'iyye-i merkûme-i

mevsûfe câriye-i memlûkesini tedbîr-i mutlâk ile âzâd ve tahrîr etmiş idi. Elân sâir harâir-i asliyyât gibi hürdür. Sülüs-i tereke câriye-i mezkûrenin kıymetine vâfî olduğundan şehâdeten sahîhaten şer'iyyeten ba'de ca'li şerâiti'l-kabûl şehâdetleri mûcebince hükmedildi.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâsıtı Şevvâli'l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Es-sâbikūn

224 [43a-5, Arapça] Rukiye Hatun bt. Süleyman'ın vasiyet ile câriyesini azat ettiği

[Mahmiye-i Galata tevâbi'i Kasımpaşa kasabası mahallâtından Kulaksız mahallesi ahâlîsinden udûlden Abdüsselâm Halîfe b. İbrahim el-imâm ve Hasan Çavuş b. Mustafa ve Yusuf Ağa b. Hüseyin ve Mahmud b. Mustafa ve Mahmud b. ( ) ve Mehmed b. Hüseyin nâm kimseler meclis-i şer'-i şerîfe hâzırûn olup] mahalle-i merkūmede bundan akdem fevt olan Rukiye Hatun bt. Süleyman nâm hatunun ana-baba bir ammi oğlu ve usûbet-i nesebiyye cihetinden vârisi Mehmed Beşe b. Ali er-râcil nâm kızının oğlu kıbelinden vekâleti Ramazan b. Ahmed ve Mehmed b. Abdullah'ın şehâdeti ile sâbit olan ve âti'z-zikr vesâyeti münkir bulunan Emine bt. Ali nâm hatun mahzarında ve müteveffât-ı merkūmenin zevc-i metrûkü ve vârisi Ali Çelebi b. Mehmed mahzarlarında] açık kaşlı, elâ gözlü, bikr-i bâliğa, beyâz tenli, Rusiyyetü'l-asl bâ'iset-i hâze'l-kitâb Zertâbe bt. Abdullah'dan sâdır olan da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, müteveffât-ı mezbûre hâl-i hayâtında ve kemâl-i akl ve sıhhatinde iken zeylde mezkûr târîhden bir sene mukaddem bizim yanımızda ve katımızda müdde'iyye-i merkûme-i mevsûfe câriye-i memlûkesini tedbîr-i mutlâk ile âzâd ve tahrîr etmiş idi. Elân sâir harâir-i asliyyât gibi hürdür. Sülüs-i tereke câriye-i mezkûrenin kıymetine vâfî olduğundan şehâdeten sahîhaten şer'iyyeten ba'de ca'li şerâiti'l-kabûl şehâdetleri mûcebince hükmedildi.

Cerâ zâlike ve hurrire fi't-târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl: Es-sâbikūn

225 [43b-1, Arapça] Rukiye Hatun bt. Süleyman'ın mehrinin bir kısmını kocasına hibe ettiği

[Mahmiye-i Galata tevâbi'i Kasımpaşa kasabası mahallâtından Kulaksız mahallesi ahâlîsinden udûlden Abdüsselâm Halîfe b. İbrahim el-imâm ve Hasan Çavuş b. Mustafa ve Yusuf Ağa b. Hüseyin ve Mahmud b. Mustafa ve Mahmud b. ( ) ve Mehmed b. Hüseyin nâm kimseler meclis-i şer'-i şerîfe hâzırûn olup] mahalle-i merkūmede bundan akdem fevt olan Rukiye Hatun bt. Süleyman nâm hatunun

ana-baba bir ammi oğlu ve usûbet-i nesebiyye cihetinden vârisi Mehmed Beşe b. Ali er-râcil nâm kızının oğlu kıbelinden vekâleti Ramazan b. Ahmed ve Mehmed b. Abdullah'ın şehâdeti ile sâbit olan ve âti'z-zikr husûsu münkir bulunan Emine bt. Ali nâm hatun mahzarında, müteveffât-ı merkūmenin zevc-i metrûkü ve vârisi bâ'is-i hâze'l-kitâb Ali Çelebi b. Mehmed'den sâdır olan da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, müteveffât-ı mezbûre hâl-i hayâtında ve kemâl-i akl ve sıhhatinde iken bizim yanımızda ve katımızda zevc-i mezkûru üzerinde nikâhında sâbit olan râyicü'l-vakt on sekiz bin akçe mehr-i müeccelinin on yedi bin akçesini hibe eyledi. Mehr-i mezkûrdan zimmetinde bin akçe kaldı. Şehâdeten sahîhaten şer'iyyeten ba'de ca'li şerâiti'l-kabûl şehâdetleri mûcebince hükmedildi.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâsıtı Şevvâli'l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Es-sâbikūn

226 [43b-2, Arapça] Rukiye Hatun bt. Süleyman'ın vakfiyesi

Elhamdülillâhi'llezî ce'ale'l-vasiyyete hayra'z-zâd ve zahra'l-yevmi'l-mî'âd ve's-salâtü alâ-resûlihî Muhammedin el-hâdî ilâ-sebîli'r-reşâd ve alâ-âlihî ve sahbihi'l-emcâd ellezîne tüvâssû bi's-sabri ve'l-merhameti ale'l-ibâd ve ba'd, işbu mazmûnunda vakıf ikrârından bahseden sahîh ve şer'î bir hüccettir. [Mahmiye-i Galata tevâbi'i Kasımpaşa kasabası mahallâtından Kulaksız mahallesi ahâlîsinden udûlden Abdüsselâm Halîfe b. İbrahim el-imâm ve Hasan Çavuş b. Mustafa ve Yusuf Ağa b. Hüseyin ve Mahmud b. Mustafa ve Mahmud b. ( ) ve Mehmed b. Hüseyin nâm kimseler meclis-i şer'-i şerîfe hâzırûn olup] mahalle-i merkūmede bundan akdem fevt olan Rukiye Hatun bt. Süleyman nâm hatunun ana-baba bir ammi oğlu ve usûbet-i nesebiyye cihetinden vârisi Mehmed Beşe b. Ali er-râcil nâm kızının oğlu kıbelinden vekâleti Ramazan b. Ahmed ve Mehmed b. Abdullah'ın şehâdeti ile sâbit olan ve âti'z-zikr husûsu münkir bulunan Emine bt. Ali nâm hatun mahzarında ve müteveffât-ı merkūmenin vasiyetlerinin tenfîzine vasiyy-i muhtâr olan ve âti'z-zikr vakfın mütevellîsi bulunan bâ'is-i hâze'l-kitâb Ali Çelebi b. Mehmed'den sâdır olan da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, müteveffât-ı mezbûre maraz-ı mevte dûçâr olup başını yastığa koyduğunda âhıret azığı tedârik etmek isteyip zeylde muharrer târîhden kırk üç gün evvel, mahalle-i merkūmede vâki', üç bâb tahtânî hâneyi, bir bâb tahtânî odayı, su kuyusunu, zât-ı eşcâr-ı müsmire-i mütenevvi'a ve gayri müsmire bahçeyi müştemil, hudûdu bir tarafından Âbide Hatun mülkü, bir tarafından Mehmed Bey b. Sefer el-cündi mülkü, bir tarafından Seyyid Ca'fer Efendi b. Osman ve bir tarafından tarîk-ı âm ile mahdûd bulunan cemî' menzilini cümle hudûdu ve tevâbi'i ve kâffe-i hukūku ve menâfi'i ile vasiyet yoluyla habs ve vakfetti. Menzil-i mezbûrda süknâyı evvelâ müddet-i hayâtınca nefs-i nefîsesine, ba'de vefâtihâ müdde'î-yi mezbûr Ali Çelebi nâm zevcine, sonra evlâdına, evlâd-ı evlâdına,

batnen ba'de batnin ve karnen gıbbe karnin evlâd-ı evlâd-ı evlâdına şart etti. Ba'de'l-inkırâz Medîne-i münevvere fukarâsına şart etti. Tevliyeti evvelâ kendisine sonra menzilde kim sâkin ise o kimseye şart etti. Hayâtında vasiyetinden dönmedi ve vasiyet-i mezbûreyi musırraten vefât etti. Şehâdeten sahîhaten şer'iyyeten ba'de ca'li şerâiti'l-kabûl şehâdetleri mûcebince hükmedildi. Menzil-i mezbûr hakkındaki vasiyet bi-gayri rücû sâbit ve mütehakkık olduğunda ve terekenin buna vâfî olduğu sübût bulduğunda hâkim-i âdil ü fâzıl el-fâsıl beyne'l-hak ve'l-bâtıl el-müreşşihu sadri hâzihi'l-vesîka bi-raşehâti aklâmi'l-enîka dâme ve tâbe meda'l-ezmân ve'l-ahkāb, husûsen ve umûmen vakfın sıhhat ve lüzûmuna hükmetti. Bu sûretle vakıf sahîh, lâzım, müebbed ve muhalled bir vakıf oldu.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâsıtı Şevvâli'l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Es-sâbikūn

227 [43b-3] Vefât eden İsmihan bt. İskender'in terekesinin vârisleri arasında taksim olunduğu

Mahmiye-i Kostantiniyye'de Molla Gürânî mahallesi sâkinelerinden İsmihan bt. İskender nâm müteveffâtın verâseti vâlidesi Fâtıma bt. Kasım nâm hatuna ve zevci el-Hâc Yusuf b. Abdullah nâm kimesneye münhasıra olmağla terekesinin nısfı zevcine ve mâ'adâsı bi-tarîki'l-farz ve'd-devr vâlidesine intikāl eylediği zâhir ve mukarrer oldukdan sonra merkūme Fâtıma Hatun tarafından husûs-ı âti'z-zikri ikrâra vekîl olup mahfil-i hasm-ı şer'îde Mehmed Bey b. Kasım ve İsa Bey b. Ahmed el-cündî ve Ahmed b. Hasan şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan karındaşı Mehmed Bey b. Kasım mahfil-i şer'-i hatîrde müteveffât-ı merkūmenin zevci olup muhallefâtına vâzı'u'l-yed olan bâ'isü'l-kitâb mezbûr el-Hâc Yusuf mahzarında bi'l-vekâle ikrâr ve takrîr-i kelâm edip müvekkilem mezbûr Fâtıma târîh-i kitâbdan dört sene mukaddem müteveffât-ı merkūmenin zevci mezkûr el-Hâc Yusuf'un uhdesinde mütekarrir olan iki bin akçe mehr-i müeccelinden bi-hasebi'l-irsi'ş-şer'î kendüye âid ve râci' olan beş yüz akçeyi bi't-tamâm ve'l-kemâl mezbûrun yedinden alıp kabz eyledikden sonra müteveffât-ı merkūmenin terekesinden mahalle-i mezbûrede vâkı' ma'lûmü'l-hudûd menzilden ve sâir akār ve menkūl ve nükūd ve esâs-ı beyt ve evânî-i nuhâsiye ve gayr-i nühâsiye ve celî ve bi'l-cümle kalîl ve kesîr ve celîl ve hakīr terekesinden ba'de ihrâci'd-düyûn ve't-techîz ve't-tekfîn irsi'ş-şer'î tarîkiyle kendüye intikāl eden hisse-i şer'iyyesi mukābelesinde târîh-i mezbûrda şerâ'it-i sıhhat-i sulhu câmi' ve hâvî hâric-i şer'î tarîkiyle mezbûr el-Hâc Yusuf'un yedinden sahîhü'l-ayâr ve kâmilü'l-vezn on sekiz aded sikke filori alıp kabz edip mezbûr el-Hâc Yusuf'un zimmetini min-ba'd müteveffât-ı mezkûrenin muhallefâtından kendüye âid ve râci' olan hisse-i ma'hudeye müte'allık olan âmme-i de'âvî ve mutâlebât ve eymân ve muhâsamâttan ibrâ-i âmm-ı kātı'ü'n-nizâ'la ibrâ eyledim dedikde gıbbe't-tasdîk ve't-taleb mâ-vaka'a ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-evâ'ili Şevvâli'l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ferhad Bey b. Abdullah el-cündî, Ferhad Beşe b. Abdullah er-râcil, İsa b. Hudâverdi el-mübâşir, Ahmed b. Mehmed er-râcil, Mustafa b. Hüseyin er-râcil ve gayruhüm.

228 [44a-1] Rabia bt. Mehmed ile Razıye bt. Ahmed arasındaki emânet ve alacak davalarının anlaşmayla sonuçlandığı

Husûs-ı âti'z-zikrin mahallinde istimâ'ı içün kıbel-i şer'den nâib taleb olundukda savb-ı şer'den Mevlânâ Ahmed irsâl olunup ol dahi zeyl-i kitâbda mastûrü'l-esâmî olan Müslimîn ile mahrûse-i İstanbul'da merhûm-ı mağfiret-nişân Sultan Süleyman Hân Câmi'i şerîfi kurbünde Süleyman Subaşı mahallesi sâkinelerinden Rabia bt. Mehmed nâm hatunun mahall-i merkūmede sâkine olduğu menzile varıp akd-i meclis olundukda mahmiye-i Galata'ya tâbi' kasaba-i Tophane sâkinelerinden bâ'isetü'l-kitâb Razıye bt. Ahmed nâm hatun mezbûre Rabia mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip târîh-i kitâbdan iki ay mukaddem mülk-i mahz-ı sahîhim olan neftî atlas üzerine sîm dikme bir münakkaş seccâdemi mezbûre Rabia'ya îdâ' ve teslîm edip ol dahi istîdâ' ve tesellüm eyledikden sonra beynimizde vaz'ı ve adedi ma'lûm ba'zı emti'a-i masnû'amı ve bir mutalla dülbend ile bir donumu bir sepet sandığına koyup kezâlik mezkûreye îdâ' ve teslîm edip ol dahi istîdâ' ve tesellüm eyledikden sonra zikr olunan sepet sandığını ve içinde olan zikr olunan emti'a-i mütenevvi'ayı bana def' u teslîm edip lâkin zikr olunan seccâdemi ve mutalla dülbend ile donumu vermekde ta'allül eder taleb ederim dedikde gıbbe's-suâl mezbûre Rabia Hatun cevâbında fi'l-hakīka mezbûre Raziye târîh-i mezkûrda bana ancak bir sepet sandığı îdâ' ve teslîm edip ben dahi istîdâ' ve tesellüm eylediğimden sonra zikr olunan sepet sandığını yedimden alıp kabz eyledi zikr olunan seccâde ile eşyâ-i mezbûreden haberim yokdur deyü münkire olmağın mezbûre Raziye'den müdde'âsına mutâbık beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı acz edip istihlâf edicek mezkûre Rabia dahi alâ-vefkı'l-mes'ûl yemîn billâhi'l-aliyyi'l-a'lâ eyledikden sonra mezbûre Raziye mezkûre Rabia muvâcehesinde iâde-i da'vâ edip bundan akdem mezbûre Rabia zimmetinde cihet-i karzdan üç yüz akçe hakkım olduğundan mâ'adâ mezbûre Rabia'nın vâlidesi olup mukaddemâ mahalle-i merkūmede müteveffât olan Asiye bt. Abdullah nâm hatun hâl-i hayâtında benden bin fıddî akçe istikrâz ve kabz edip ben dahi ikrâz ve teslîm eylediğimden sonra meblâğ-ı mezbûrun altı yüz akçesini bana def' u teslîm edip dört yüz akçesi zimmetinde kalıp fevt olduğunda verâseti kızı mezbûre Rabia'ya münhasıra olup cümle terekesine vaz'-ı yed etmeğin zikr olunan üç yüz akçeyi verâseti hasebiyle müteveffât-ı mezkûrenin muhallefâtından taleb ederim dedikde gıbbe's-suâl mezbûre Rabia Hatun cevâbında hâl zikr olunan minvâl üzere olduğunu ikrâr edip lâkin cümlesini mezkûreye edâ ve îfâ eyledim

deyip gıbbe'l-inkâr ve akībe'l-istişhâd ve'l-acz ani'l-beyyine mezbûre Rabia talebiyle mezkûre Raziye'ye yemin teklif olundukda ol dahi alâ-vefkı'l-mes'ûl yemîn billâhi'l-aliyyi'l-a'lâ eyledikden sonra mezbûre Rabia uhdesine lâzım gelen zikr olunan üç yüz akçeyi mâlından ve meblâğ-ı mezbûr dört yüz akçeyi müteveffât-ı merkūmenin muhallefâtından mezkûreye bi't-tamâm def' u teslîm edip ol dahi alıp kabz etmeğin sûret-i hâli mevlânâ-yı mezbûr mahallinde ketb ve tahrîr edip ba'dehû gelip meclis-i şer'-i münîrde ihbâr ve takrîr etmeğin sûret-i hâl gıbbe't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-evâhiri Şevvâli'l-mükerrem.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc Hüseyin Bey b. Hüseyin el-bevvâb, Mehmed Bey b. Mustafa, Ahmed Beşe b. Abdullah er-râcil, Receb b. Abdullah, Baba Himmet el-muhzır ve gayruhüm.

229 [44a-2] Tüccar tâifesinden Hüseyin Çelebi b. Hüseyin'in Rabia Hatun'daki alacağının tahsîli

Husûs-ı âti'l-beyânı mahallinde tahrîr içün nâib ilh. ( ) akd-i meclis olundukda mahmiye-i Galata'ya tâbi' kasaba-i Tophane sâkinelerinden Raziye bt. Ahmed nâm hatun mezbûre Rabia muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'vâ edip zümre-i tüccârdan işbu hâzır fi'l-meclis olan Hüseyin Çelebi b. Hüseyin bundan akdem bana bey' ediverilmek içün beyaz kenarlı on iki zirâ' bez verip ben dahi alıp kabz eylediğimden sonra zikr olunan bezi mezbûre Raziye'ye[Râbia'ya] bin üç yüz fıddî akçeye bey' ü teslîm edip ol dahi iştirâ ve tesellüm eyledi idi semeni olan meblâğ-ı mezbûr el-ân zimmetindedir taleb ederim dedikde gıbbe's-suâl mezbûre Rabia Hatun cevâbında fi'l-hakīka hâl zikr olunan minvâl üzere olmuşdur. Lâkin semeni olan meblâğ-ı mezbûr bin üç yüz akçeyi mezbûre Raziye'ye bi't-tamâm ve'l-kemâl edâ ve îfâ eyledim deyicek gıbbe'l-inkâr ve akībe'l-istişhâd ve'l-acz ani'l-beyyine mezbûre Rabia talebiyle meblâğ-ı mezbûru alıp kabz etmediğine mezkûre Raziye'ye yemîn teklîf olundukda ol dahi alâ-vefkı'l-mes'ûl yemîn billâhi'l-aliyyi'l-a'lâ eylediğinden sonra mezbûre Rabia meblâğ-ı mezbûru bi't-tamâm mezkûreye def' u teslîm edip ol dahi alıp kabz eylediğinden sonra meblâğ-ı mezbûru zikr olunan bezin mâliki olan mezbûr Hüseyin Çelebi'ye def' u teslîm edip mezbûr Hüseyin Çelebi dahi alıp kabz edicek sûret-i hâli mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr edip ba'dehû gelip meclis-i şer'-i münîrde ihbâr ve takrîr etmeğin mâ-vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-evâhir-i Şevvâli'l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Es-sâbikūn.

230 [44b-1] Derviş Mehmed Bey b. Kurd Efendi'nin menzilini ve bir miktar parasını vakfettiği

Hamd-i mevfûr ve şükr-i nâ-mahzûr ol vâkıf-ı umûr ve kâşif-i esrâr-ı cumhûr cenâbına mu'ayyen ve maksûrdur ki; Hallâk-ı âlî ve Razzâk-ı benî âdemdir ve salâtü ve selâm ol seyyid-i enâm ve seyyid-i hâs u âm hazretlerinin ravza-i mutahharalarına nisâr olunur ki; şefî'-i usât-ı ümmet ve kıble-i erbâb-ı himmettir ve bakiyye-i nakiyye-i selâm âl ü evlâd-ı kirâm ve ashâb ü ahbâb-ı zevi'l-ihtirâmlarının meşâhid-i aliyyelerine îsar olunur ki; her biri tarîk-i Hakka hâdî ve sebîl-i tevfîka münâdîdir. Rıdvânullâhi te'âlâ aleyhim ecma'în. Amma ba'd işbu kitâb-ı sıhhat-nisâbın tahrîrine bâ'is ve bâdî ve bu hitâb-ı müstetâbın tastîrine sebeb-i da'î budur ki; Dergâh-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-me'âlî– bevvâblarından bâ'isü'l-kitâb fahrü'l-akrân Derviş Mehmed Bey b. el-merhûm Kurd Efendi mahfil-i şer'-i hatîrde vakf-ı âti'z-zikr mütevellî nasb eylediği Mehmed Bey b. Ferhad muvâcehesinde bi-tav'i's-sâf ikrâr ve i'tirâf edip silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahmiye-i Edirne'de Hamidbey mahallesinde vâkı' bir tarafı Emir Hân'ı ile hâssa terziler odalarına ve bir tarafı Mustafa Çelebi b. Mehmed el-gazzâz mülküne ve bir tarafı ba'zan nalbur el-Hâc Mustafa Vakfı ile merhûm Rüstem Paşa Hânı'na ve bir tarafı merhûm Behram Sofu Vakfı'na müntehî olup muhavvatada dâhiliyyesi iki beyt-i süflâ ve iki sofa ve bir beyt-i ulvî ve bir hücre ve iki ulvî sofa ve bir kasr ve bir süflâ kilârı ve bir ulvî kilârı ve bir su kuyusunu ve iki fırını ve eşcâr-ı müsmire-i mütenevvi'ayı müştemil ve muhavvata-i hâriciyyesi bir beyt-i ulvîyi ve bir matbah ve bir kenîfi muhtevî olan menzilimi ve hâlis mâl ve etyâb-ı menâlimden dört bin fıddî râyicü'l-vakt akçemi hasbeten lillâhi'l-azîm ve taleben li-merzâti Rabbihi'r-rahîm vakf-ı sahîh-i şer'î ve habs-i sarîh-i mer'î ile vakf ü habs edip şart eyledim ki; menzil-i mezbûrda hayâtta oldukça ben sâkin olup ba'de vefâtihi el-ân zevcem ve menkûham olan umdetü'l-muhadderât Fâtıma bt. el-Hâc Durdu nâm hatun sâkine ola ve ba'de vefâtihâ evlâdım ve evlâd-ı evlâdım ve evlâd-ı evlâd-ı evlâdım batnen ba'de batn ve karnen ba'de karn sâkin olalar ve ba'de inkırâzi'l-evlâd mahmiye-i merkūmede vâkı' câmi'-i atîkde imâm-ı evvel ve imâm-ı sânî olanlar dilerlerse menzil-i mezbûru ber-vech-i iştirâk icâre-i müeccele-i mu'tâde ile âhara icâr edip ücret-i hâsılasına alâ-vechi'l-iştirâki's-seviy mutasarrıf olalar dilerlerse ale'l-iştirâki's-seviy sâkin olup mukābelesinde imâm-ı evvel olan zikr olunan câmi'-i şerîfde ba'de salâti'l-fecr bir sûre-i yâsin-i şerîf tilâvet edip sevâbını ol seyyid-i kâ'inât ve mefhar-i mevcûdât, makbûl-i dergâh-ı ilâhî mahrem-i halvethâneyi li-ma'allâhi a'nî? Muhammedün Resûlullâh hazretlerinin merkad-i münevver ve meşhed-i mu'attarlarına ihdâ ede ve imâm-ı sânî olanı dahi zikr olunan câmi'-i şerîfde ba'de salâti'l-işâ bir sûreti'l-mülk tilâvet edip sevâbını kezâlik hazret-i müşârun-ileyhin rûh-ı pür-fütûhlarına ihdâ ede ve nükūd-ı mezbûre dahi beher sene onu on bir buçuk riyâle olmak üzere rehn-i kavî ve kefîl-i melî ile istiğlâl ve istirbâh olunup

hâsıl olan ribh ve gallesi menzil-i mezbûrun hîn-i ihtiyaçla ta'mîr ve meremmetine harc ü sarf oluna ve vakf-ı mezbûrun tevliyeti hayâtta oldukça bana ve ba'de vefâtihi zevcem merkûme Fâtıma Hatun'a ba'de vefâtihâ batnen ba'de batn eslâh evlâdım ve ba'de'l-inkırâz câmi'-i mezkûrda imâm-ı evvel olanlara meşrûta ola ve eğer mürûr-ı eyyâm ve kürûr-ı a'vâm ile masârıf-ı mezbûreye sarf müte'azzir olursa menzil-i merkûmun ücreti ve nükūd-ı mezkûrenin ribhi beher sene Medîne-i Münevvere alâ-sâkinihâ tahiyyât-ı mükerreme fukarâsına irsâl oluna ve mahalle-i merkûme ahâlîsi vakf-ı mersûma hasbî nazır olalar deyü menzil-i mezkûru ve nükūd-ı merkûmeyi mütevellî-i mezbûra teslîm eyledim ol dahi cümlesini vakfiyyet üzere kabz u tesellüm eyledi dedikde mukırr-ı merkûmu ikrâr-ı meşrûhunda el-mukarrun-lehü'l-merkûm Mehmed Bey bi'l-müvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkīk edip emr-i vakf ü şurût tamâm oldukdan sonra vâkıf-ı mezbûr mütevellî-i mezkûr mahzarında da'vâ edip İmâm-ı a'zam hümâm-ı akdem Ebû Hanîfe Numan b. Sâbit el-Kûfîye? cüziye hayre'l-cezâ ve Kûfî hazretleri katında vakf-ı akār lâzım olmayıp ve sıhhat-i vakf-ı nükūd eimme-i-i selâse-i ma'hûde katlarında gayr-i câiz olmağın zikr olunan akār ve nükūdu kemâ-kân evvelen silk-i mülküme ircâ' içün mütevellîden istirdâd ederin dedikde mütevellî sâlifü'z-zikr cevâb-ı bâ-savâba mütesaddî olup imâmeyn-i hümâmeyn-i karmeyn-i kamkāmeynden İmâm-ı Ebû Yusuf katında vakıf akārı mücerred vakaftü demekle ve İmâm-ı Muhammed katında teslîm ile'l-mütevellî olunmağla lâzım olup ve sıhhat onların katında müfârık ani'l-lüzûm olmadığı ve maktû' ve meczûmdur ve vakf-ı ma'hûdun dahi İmâm-ı mu'teber hazret-i İmâm-ı Ebû Züfer'den İmâm-ı Ensârî razıye anhü'l-bârî rivâyeti üzere sıhhati mukarrer olup fî-zamaninâ vülât ve hükkâm ol rivâyet ile hükme müvellâ oldukları tuğrâ-yı garrâ-yı Sultânî ile mücellâ olan menşûrlarında mestûrdur deyü redden imtinâ' ve husûmet ve nizâ' edip sadr-ı kitâbî tevkī'-i müstetâbî ile muvakkı' olan âlim-i Rabbânî ve fâdıl-ı Samedânî yenbû'-ı fezâ'ilü ve me'âlî metbû'ü'l-efâzıl ve'l-e'âlî hallâlü akfâli'l-müşkilât keşşâfu gavâmızi'l-mu'dilât hayru habr-i mâhir bahr-ı zâhir hâkim-i âdil şerh-i mu'adil hazretlerine murâfa'a olduklarında hâkim-i müşârun-ileyh dahi imâmeyn-i hümâmeyn mezheb-i şerîfleri üzere akār-ı mârrü'z-zikrin lüzûmuna nükūd-ı mezkûrenin dahi İmâm-ı Züfer kavli üzere sıhhatine ve zımnındaki şurûtun meşrû'iyyetine hükmettikden sonra vâkıf-ı mezbûr-ı inân-ı kelâmını semt-i âhara atfedip eğerçi hükm-i mezbûr ile vakf-ı nükūd sahîh oldu. Lâkin sıhhat-i lüzûmu müstelzem olmamağın tekrârına zikr olunan vakf-ı nükūddan rücû' eyledim mütevellî-i mezbûr bana teslîm etmek taleb ederin dedikde mütevellî-i mezbûr dahi tekrâr cevâb verip husûs-ı vakf-ı nükūda sıhhate hükm çünkü İmâm-ı Züfer kavli üzere cârî oldu. Şek yokdur ki; sıhhat sâir eimme-i mezheblerine sâri olmuşdur zîra hükm-i hâkim-i ârif mahall-i ictihâda masâruf olsa ol hâkim-i nâfiz ve mübrem ve bi'l-icma' makbûl ve müsellem olup kabûl ve irtizâsı lâzım ve tenfîz ve imzâsı emr-i mütehattim olur pes-mâ nahnü fîhde asl-ı sıhhat cumhûr-ı ulemâ-i ümmet **[45a]**

katlarında mütehakkık olıcak imâmeyn-i hümâmeyn katlarında sıhhat ve lüzûm ve imrân-ı mütellâ zamândır. Ol iki imâm-ı celîlü'ş-şân ve celîlü'l-bürhân kavilleri üzere lüzûmuna dahi hüküm taleb ederim deyü tekrâr hâkim-i müşârun-ileyh hazretlerine müterâfi'ân ve fasl ve hükme tâlibân olduklarında hâkim-i mûmâileyh hazretleri dahi cânib-i vakfa nazar ve mubtıl-ı hayr olmakdan hazer buyurup imâmeyn-i hümâmeyn re'y-i reşîd ve kavl-i sedîdleri üzere nükūd-ı ma'hûdun lüzûmuna dahi alâ-vechi'l-mütehâsımîn hüküm buyurup pes-hükm-i mezbûr ile vakf-ı mezkûr alâ-cemi'i'l-mezâhib vakf-ı sahîh ve lâzım ve lâzib olup min-ba'd nakz-ı nakîzına mecâl muhâl ve ibtâl ve ihlâli mümteni'u'l-ihtimâl oldu. "Fe men sa'â bi-ibtâlihî ve tağyîrihî ve ihlâlihî bi-tezvîrin fe-kad iltehaka bi'l-âhirîn a'mâlen ve'l-esve'în hâlen ve mâlen fe-aleyhi la'netullâhi ve'l-melâ'iketi ve'n-nâsi ecma'în ve me'vâhu cehenneme yesgā fîhâ min-hamîmin ve gıslîn ve bi'se mesve'z-zâlimîn ve ecru'l-vâkıfı ba'de hâzihî ale'l-hayyi'l-cevâdi'l-metîn. İnnehu lâ-yüdî'u ecra'l-muhsinîn" cerâ zâlik.

Ve hurrire fî-evâsıtı Şevvâli'l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Umdetü'l-ulemâ'il-kirâm Mevlânâ Hüseyin Efendi b. Mehmed el-Kādî bi-medîne-i Belgrad sâbıkan, umdetü'l-mehâdîmi zevi'l-ehâdim Mevlânâ Mehmed Efendi b. Hüseyin Efendi el-mezbûr, umdetü'l-müderrisîni'l-kirâm Mevlânâ Nureddin Efendi el-müderris bi-medrese-i Halebiyye, umdetü kuzâti'l-İslâm Mevlânâ İsa Efendi b. Sadi, fahrü'l-kuzât Mevlânâ Abdi Efendi b. Hasan, fahrü'l-eimme-i zahrü'l-ecille Saçlı Ahmed Efendi el-imâm bil-câmi'i'l-mezbûr, fahrü'l-eimme-i zahrü'l-ecille el-Hâc Hasan b. Samakolu el-imâm bil-câmi'i'l-mezbûr, zahrü'l-â'yân Ahmed b. zergirân-ı Dergâh-ı âlî, Mehmed Çelebi b. Hasan Bey el-bevvâb, el-Hâc Mehmed Bey b. Sinan er-râcil, Musa b. Yusuf, el-Hâc Hasan b. Mustafa, ve gayruhüm.

231 [45a-1] Vefât eden Hasan Bey b. Abdullah'ın terekesinin vârisleri arasında taksim olunduğu

Bundan esbak mahmiye-i İstanbul'da Seyyid Ömer mahallesinde müteveffâ olan Hasan Bey b. Abdullah nâm cündînin verâseti sulbî sagīr oğlu Mustafa'ya ve sagīre kızları Belkıs ve Rahime'ye ve zevce-i metrûkesi Raziye bt. Abdullah nâm hatuna münhasıra olduğu zâhir ve mukarrer oldukdan sonra sagīrân-ı mezbûrânın vasiyy-i şer'îleri olan Piyâle Bey b. Abdullah mahfil-i şer'-i hatîrde mersûm Raziye muvâcehesinde takrîr-i kelâm edip bundan akdem mezbûr Hasan Bey müteveffâ oldukda ben sagīrân-ı mezbûrânın tesviye-i umûrları içün vasî nasb olunup ve müteveffâ-yı mezbûrun terekesi tahrîr olundukda mahalle-i mezbûrede vâkı' ma'lûmü'l-hudûd mülk menzili otuz bin akçeye takvîm olunup ve ondan mâ'adâ nükūd-ı menkūlden on bin altı yüz altmış dokuz akçesi olup cem'an kırk bin altı yüz altmış dokuz akçesi tahrîr olunup meblâğ-ı mezbûrdan bin yedi yüz seksen

dokuz akçe techîz ve tekfînine ve resm-i kısmet ve ihrâcât-ı lâzımeye sarf olunup ve dört bin akçe dahi mezbûre Raziye'ye mehr-i müeccel-i müsbeti içün verilip dört bin sekiz yüz seksen akçe bâkī kalmağla meblâğ-ı mezbûrun altı yüz on akçesi mezbûre Raziye'ye ve iki bin yüz otuz beş akçesi mezbûr Mustafa'ya ve bin yetmiş ikişer akçesi mezbûretân Belkıs ve Rahime'ye intikāl etmişdir. Meblâğ-ı mezbûr yedimde makbûzdur deyü kassâm defteri ibrâz edip nazar olundukda fi'l-hakīka mazmûnu takrîrine mutâbık ve muvâfık bulunmağın mâ-vaka'a mezbûre Raziye talebiyle ketb ve tahrîr olundu.

Hurrire fî-evâ'ili Zilka'deti'l-haram.

Şuhûdü'l-hâl: Mevlânâ Ahmed Efendi b. Mehmed el-müderris, Ahmed Ağa b. Receb el-bevvâb, el-Hâc Mahmud b. İsa el-muhzır, Mehmed Bey b. Mustafa, İskender Bey b. Şaban ve gayruhüm.

232 [45a-2] Vefât eden Şah Hûban Hatun'dan kalan menzile âid hisselerin satışı

Mahmiye-i Kostantiniyye'de Kocamustafapaşa Câmi'i kurbünde Yenimahalle sükkânından olup kendi tarafından asîl ve sulbiye kızı Emine Hatun tarafından husûs-ı âtîye vekîl olup vekâleti nehc-i şer'î üzere sâbite olan Mustafa b. Hıdır nâm kimesne mahfil-i şer'-i hatîrde bâ'isü'l-kitâb el-Hâc Mehmed b. İbrahim mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip ve zikr olunan Yenimahalle'de vâkı' tarafeyni Seyyid Mehmed nâm debbâğ mülkü ile Mustafa Bey nâm cündî mülküne ve taraf-ı âhareyni Hüseyin Bey nâm râcil mülkü ile tarîk-i âmma müntehî iki beyt-i süflâyı ve bir beyt-i ulvîyi ve iki sofayı ve biri mezbûr Hüseyin Bey ile müşterek ve biri müstakil iki su kuyusunu ve muhavvatayı ve eşcâr-ı müsmire-i mütenevvi'ayı muhtevî olan menzil zevcem Şah Hûban nâm hatunun mülkü olup ba'de vefâtihâ verâseti bana ve sadriye kızı mezbûre Emine'ye ve li-ebeveyn karındaşı oğlu Abdulbâki Çelebi b. Hasan Bey'e münhasıra olmağla menzil-i mezbûrun rub'ı bana ve nısfı kızına ve bâkīsi karındaşı oğluna intikāl etmiş idi. El-hâletü hâzihî ben menzil-i mezbûrdan rub' hissemi mezbûr el-Hâc Mehmed'e asâleten üç bin fıddî akçeye ve nısfını vekâletim hasebiyle beş bin fıddî akçeye bey' edip cem'an sekiz bin akçeyi asâleten ve vekâleten alıp kabz eyledim dedikde gıbbe't-tasdîk ve't-taleb mâ-vaka'a ketb ve imlâ olundu.

Tahrîren fî-evâ'ili Zilka'deti'l-haram li-sene [selâse ve selâsîn ve elf].

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Bey b. Hüseyin el-cündî, el-Hâc Mehmed b. Şaban kāimmakām-ı imâm-ı mahalle-i mezbûr, Hüseyin Çelebi b. Mustafa el-müezzin be-mahalle-i Ali Fakih, Mustafa Bey b. Mehmed el-bevvâb, Ahmed Bey b. Abdullah, el-cündî, Mehmed b. Abdullah, İskender b. Abdullah, Hüseyin b. Abdullah ed-dellâl, el-Hâc Mahmud b. İsa el-mücerred ve gayruhüm.

233 [45b-1] Vakıf menzilin yarısına malik olan Fatma bt. Mustafa hissesini, diğer yarısına malik olan Osman Bey b. İlyas'a devrettiği

Dergâh-ı âlî –dâme mahfûfan bi'l-meʿâlî– müteferrikalarından olup Mahmiye-i İstanbul'da Kadırga Limanı'nda vâkiʿ merhûm (...) Vakfı'na bi'l-fiʿl mütevellî olan İbrahim Ağa b. Mehmed mahfil-i şerʿ-i hatîrde mahmiye-i merkūmede Ahurkapısı dâhilinde müteveffât olan Fâtıma bt. Mustafa nâm hatunun zevci olup âti'z-zikr olan vakıf menzilin nısfına hâlâ vâzıʿu'l-yed olduğu nehc-i şerʿî üzere sâbit olan bâʿisü'l-kitâb Osman Bey b. İlyas nâm sarrâc-ı sultânî muvâcehesinde üzerine takrîr-i daʿvâ edip vakf-ı mezbûrdan olup zikri sübût eden Ahurkapısı dâhilinde vâkiʿ tarafeyni Mehmed Bölükbaşı mülkü ile Hüseyin nâm kimesne mülküne ve tarafeyn-i âharını tarîk-i âmma müntehî ve muhavvata-i (…) fevkānî ve tahtânî iki odayı ve hâriciyyesi bir beyt-i ulvî ve bir ıstablı muhtevî olan menzilin mecmûʿu mukaddemâ ücret-i muʿacceli ve yevmî dört akçe ücret-i müʿecceli ile mezbûre Fâtıma'nın taht-ı icâre ve tasarrufunda olup baʿdehâ fevt olduğunda evlâdı olmamağın zikr olunan menzilin cümlesi bi-hasebi'l-kānûn vakfa âid olmuş iken mezbûr Osman Bey bi-gayr-i hakkın menzil-i mezbûrun nısf-ı şâyiʿine vazʿ-ı yed edip tasarruf eder kasr-ı yedine tenbîh olunmasın taleb ederim dedikde gıbbe'ş-şuâl mezbûr Osman Bey cevâbında fi'l-hakīka zikr olunan menzilin cümlesi vech-i mezkûr üzere mukaddemâ zevcem müteveffât-ı mezbûrenin taht-ı icâre ve tasarrufunda olup lâkin hâl-i hayâtında ve kemâl-i akl ve sıhhatinde menzil-i mahdûd-ı mezbûrun nıfs-ı şâyiʿinin hakk-ı tasarrufunu yirmi bin akçe bedel-i tefvîz ile mütevellî-i mezbûr İbrahim Ağa'nın izn ve maʿrifeti ile bana tefvîz edip ben dahi tefevvüz ve kabûl ve bedel-i tefvîzi teslîm eylediğimden sonra mezbûr İbrahim vakıf için yedimden beş yüz akçe alıp izin ve icâzeti mutazammın temessük vermek sadedinde iken zevcem mezbûre Fâtıma müteveffât olmağla temessük vermekden imtināʿ eyledi dedikde merkūm İbrahim Ağa mezbûre Fâtıma Hatun nısf-ı mezkûrun tasarrufunu merkūm Osman Bey'e tefvîz edip ve kendisi dahi vech-i mezkûr üzere tasarrufuna izin verdiğini inkâr edicek mezbûr Osman Bey'den beyyine taleb olundukda udûl-i müslimînden Mevlânâ Mehmed Efendi b. el-Hâc Ramazan ve Piyale Çavuş b. Abdullah ve Halil Bey b. Ali et-Tûsî es-Sultânî ve Aydın Halife b. Resul el-müezzin li-ecli'ş-şehâde hâzırûn olup gıbbe'l-istişhâd fi'l-vâkiʿ müteveffât-ı mezbûre Fâtıma hâl-i hayâtından ve kemâl-i akl ve sıhhatinde menzil-i mahdûd-ı mezbûrun nısf-ı şâyiʿinin hakk-ı tasarrufunu yirmi bin akçe bedel-i tefvîz ile mütevellî-i mezbûr İbrahim Ağa'nın izin ve maʿrifeti ile zevci merkūm Osman Bey'e tefvîz edip ol dahi tefevvüz ve kabûl ve bedel-i tefvîzi teslîm eyledikden sonra mezbûr İbrahim Ağa vakıf için yedinden beş yüz akçe alıp izin ve icâzeti mutazammın temessük verecek olup tasarrufuna izin verdi bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şerʿiyye eylediklerinde gıbbe't-taʿdîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın nısf-ı mezkûr merkūm Osman Bey'in yedinde ibkā olundu.

Hurrire fî-evâhiri Şevvâli'l-mükerrem min-şuhûr-ı sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Bey b. Musa et-Tusi, Ahmed Ağa b. Abdülmennân reîsü'l-muhzır, Mevlânâ Ramazan Efendi el-imâm, el-Hâc İbrahim b. Abdullah es-serrâc es-sultânî, Bekir Bey b. Osman, el-Hâc Mahmud b. el-Hâc Süleyman, İbrahim Bey b. Abdullah, Mehmed Bey b. Mustafa, Hasan b. Numan ve gayruhüm.

234 [45b-2, Arapça] Köle diye zabt edilen Ahmed b. Pîrî'nin hür asıllı olduğu

Rumeli-i ma'mûre vilâyetinde vâki' medîne-i Bosna Sarayı sükkânından udûlden İbrahim b. Ali ve Süleyman b. Memi nâm kimseler meclis-i şer'-i şerîfe hâzırân olup âti'z-zikr gulâma mülkiyet zu'muyla vâzı'atü'l-yedi'l-kerîme olan cenâb-ı dürretü iklîli'd-devleti'l-aliyye tâcü fırkati'n-nisvân ulüvvü'ş-şân sâniyetü Râbi'ati'l-adeviyye fî-edâi vezâifi'l-ibâdeti'l-bedeniyye ve'l-mâliyye hazreti Gevherhan Sultân bt. es-Sultânü'l-a'zam ve'l-hakanü'l-ekrem es-Sultân Selim Han –beşşera'llâhü ta'âlâ bi-rahmetihî minhu ve rıdvân ve eskenehû fî-ferâdîsi'l-cennât- kıbelinden husûmete vekâleti İbrahim Çavuş b. Osman ve el-Hâc Turmuş b. Abdullah'ın şehâdeti ile sâbit olan fahrü'l-cüyûş Mustafa Çavuş b. İskender'in mahzarında, orta boylu, açık kaşlı, elâ gözlü, emred, sol kulağında eser-i cerh bulunan bâ'isü'l-kitâb Ahmed b. Pîrî'den sâdır olan da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, müdde'î-yi mezbûr hürrü'l-asldır. Medîne-i Bosna Sarayı'nda Pîrî ve Kamer hatun nâm hür ebeveynden doğmuştur. Kendisine ve ebeveynine rıkkıyet bi-vechin mine'l-vücûh târî olmamıştır. Şehâdeten sahîhaten şer'iyyeten ba'de ca'li şerâiti'l-kabûl şehâdetleri mûcebince müdde'î-yi mezbûrun hürriyetine hükmedildi.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâili Zilka'deti'l-harâm li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Mevlânâ Hâfız Ali Efendi b. ( ), Siyavuş Bey b. Abdullah el-bevvâb, Mustafa Bey b. Yusuf el-bevvâb, Mustafa b. Devlethan, el-Hâc Mehmed b. Abdullah, mevlânâ İsmail Efendi b. Abdullah, Süleyman Çavuş b. Abdullah, el-Hâc Mahmud b. İsa el-muhzır ve gayrühüm

235 [46a-1] Süleyman Ağa b. es-Seyyid Hasan'ın Ahmed Ağa b. Abdullah'tan aldığı iki yüz bin akçeyi geri ödemesi tenbih olunduğu

Husûs-ı âti'l-beyânı alâ vechi'l-ihtimâm istimâ' için hatt-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûnla fermân-ı cihân-mutâ'-ı lâzımü'l-ittibâ' vârid olmağın Dîvân-ı âlî mahfûfan bi'l-ma'âlîde Dergâh-ı ma'delet-penâh müteferrikalarından Ahmed Ağa b. Abdullah nâm kimesne yine zümre-i mezbûreden Süleyman Ağa b. es-Seyyid

Hasan nâm kimesneyi mahfil-i kazâya ihzâr ve üzerine takrîr-i da'vâ edip mezbûr Süleyman Ağa bundan akdem yedi yüz kelbî guruşumu iki yüz riyâlî guruşumu ve iki yüz seksen iki Leh guruşumu ve iki bin altı yüz altmış beş Osmânîmi bigayr-i hakkın ahz eyledi. Hâlâ cümlesini istirdâd ederim suâl olunsun dedikde gıbbe'ş-suâl merkūm Süleyman Ağa cevâb verip bundan akdem bin yirmi üç senesinde ben mahmiye-i Mısriyye gılâl ağası ve mezbûr Ahmed Ağa anbar emîni olup odunun her kantârı yüz yirmi paraya ve gümrük kantârı otuz beş paraya ve buğdayın her erdebi ikişer riyâlî guruşa ve arpanın her erdebi birer riyâlî guruşa bey' olunurken mahmiye-i mezbûre a'mâlinden Circe? nâhiyesinden mahmiye-i Mısır'a âdemim Sofyalı Mustafa Bey yediyle irsâl eylediğim bin kantâr odun ve bin kantâr kömür ve dört yüz erdeb buğday ve üç yüz elli erdeb arpamı merkūm Ahmed Ağa ahz ve gasb etmeğin bin otuz iki senesi Zilhicce'si hilâlinde mezbûr ile hâkimü'ş-şer'a vâki' olup eşyâ-i mezkûrenin kıymetlerin taleb etdiğimde hâkim-i mûmâ-ileyh dahi mezkûr Ahmed Ağa üzerine eşyâ-i mezkûreyi ahz ve gasbına i'tirâfına şâhidlerim istimâ' edip yedime ba'de'l-hükm hüccet-i şer'iyye vermekle ben dahi hüccet-i mezbûre mûcebince eşyâ-i mezkûrenin kıymetinden olmak üzere iki yüz bin akçesini ahz eyledim deyip müdde'âsını isbât için îrâd ve ibrâz eylediği hüccete nazar olundukda hilâl-i sütûrunda merkūm Süleyman Ağa'nın zikri sebk eden eşyâsının mikdârı beyân olunup misliyyâtdan olmayanların aynların ve inde'l-acz misillerin ve kıyemiyâtdan olanların kezâlik aynların ve inde'l-acz misillerin talebe ta'arruzu mezkûr olmayıp ve şâhidlerin şehâdetleri fi'l-i gasbamıdır veyâ mezbûr Ahmed Ağa'nın gasba i'tirâfına mıdır mütemeyyiz olmayıp ve mahall-i hükmün mûcebi ile hüküm olundu deyü mücmelen ta'yîn olunup eşyâ-i mezkûrenin a'yânı teslîme hükmü müdür veyâ a'yânını teslîmden aczi müte'ayyin olmağla misliyyâtdan olanların misillerini ve kıyemiyâtdan olanlarının yevm-i gasbda olan kıymetlerini teslîme hüküm müdür musarrah olmayıp dahi halel-i kesîri olduğundan mâ'adâ merkūm Süleyman Ağa husûs-ı mezbûrun aslını ve mazmûn-ı hüccet-i mezkûreyi bi'l-külliye inkâr etmekle mazmûnunu vech-i şer'î üzere isbât için beyyine taleb olundukda mezbûr Süleyman Ağa mazmûnunu dahi isbâtdan âciz olup tekrâr aslına beyyine-i âdile taleb olundukda Silivrikapısı'nda İbrahim Paşa Câmi'i mahallesinden Yusuf b. Abdullah nâm kimesneyi ihzâr edip şehâdet etmek sadedinde iken mezbûr Yusuf şehâdet-i zûr ile ma'rûf ve meşhûr olup diyânet ve adâleti ihlâl eder nice hâli olduğuna cem'-i kesîr bi'l-müvâcehe şehâdet edip red olundukdan sonra şâhid-i âhar ikāmetine kādir olmayıp aczi zâhir ve bâhir oldukdan sonra yemîn verilmesin taleb eylediğinde merkūm Ahmed Ağa dahi merkūm Süleyman Ağa'nın zikr olunan eşyâsından yedinde ve uhdesinde hâlâ reddi vâcib bir şey hakkı olmadığına ba'de'l-istihlâf yemîn billâhi'l-aliyyi'l-azîm etdikden sonra merkūm Süleyman Ağa mukaddemâ kabzına i'tirâf eylediği iki yüz bin akçeyi geri merkūm Ahmed Ağa'ya red ve îfâ etmek için tenbîh olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fî-evâhir-i Şevvâli'l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-kuzât Mevlânâ Süleyman Efendi, Fahrü'l-vülât Mevlânâ Abdurrahman Efendi, Umdetü'l-a'yân Ahmed Ağa b. Ahmed el-mütevelli, el-Hâc Mahmud b. İsa el-Muhzır, Mehmed Bey b. Mustafa ve gayruhüm.

236 [46a-2, Arapça] Câriye diye zabt edilen Zamâne bt. Abdullah'ın hür asıllı olduğu

Ma'mûre-i Anadolu vilâyetinde Ahıska livâsında vâki' Ardanuç kazâsı tevâbi'inden Tanzod karyesi ahâlisinden ve udûl-i Müslimînden Mustafa Halîfe b. Abdullah ve Ca'fer Bey b. Abdullah nâm kimseler meclis-i şer'-i şerîfe hâzırân olup âti'z-zikr câriyeye mülkiyet zu'muyla vâzı'-ı yed olan Salomon v. Mecari nâm hasm-ı câhid Yahudi mahzarında, çatık kaşlı, elâ gözlü, beyâz tenli, orta boylu, mühtediyye bâ'isetü hâze'l-kitâb Zamâne bt. Abdullah'dan sâdır olan da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, müdde'iyye-i mezbûre Zamâne hürretü'l-asldır. Sâlifü'z-zikr Tanzod karyesinden Marid nâm zimmî ve Güldam nâm zimmiyye hür ebeveynden doğmuştur. Kendisine ve ebeveynine rıkkıyet bi-vechin mine'l-vücûh târî olmamıştır. Şehâdeten sahîhaten şer'iyyeten ba'de ca'li şerâiti'l-kabûl şehâdetleri mûcebince müdde'iyye-i mezbûrenin hürriyetine hükmedildi.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâili Zilka'deti'l-harâm li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Süleyman Bey b. Hüsrev, Yunus Bey b. Abdullah er-râcil, Hüseyin Ağa b. Abdullah el-müteferrika, Mustafa b. Abdullah, Ali b. Abdullah, Mahmud b. Abdullah el-muhzır, el-Hâc Mahmud b. İsa el-muhzır ve gayrühüm

237 [46b-1] Mahmud Ağa'nın İbrahim Ağa zimmetinde olup Murad Ağa b. Abdurrahman'dan taleb ettiği meblağın Murad Ağa'nın borcuna mahsub olmadığı

Husûs-ı âti'l-beyânı istimâ' için sâbıkā bostancıbaşı olan iftihârü'l-ekâbir ve'l-e'âlî Mahmud Ağa'nın Mahmiye-i Kostantıniyye'de Mahmud Paşa hamamı kurbünde vâki' menziline varılıp akd-i meclis olundukda müşârun-ileyh Mahmud Ağa mahfil-i kazâda bi'l-fi'l gümrük emîni olan kıdvetü'l-a'yân Murad Ağa b. Abdurrahman mahzarında üzerine da'vâ edip bundan akdem gümrük emîni olan İbrahim Ağa zimmetinde deyn-i şer'îden beş yüz on yedi bin akçe hakkım olup müşârun-ileyh Murad Ağa mezkûrun yerine emîn oldukda deyn-i mezkûru edâya ta'ahhüd edip vech-i mezbûr üzere yedime hat ve hatemini müştemil temessük vermiş idi taleb ederim suâl olunsun dedikde gıbbe'ş-suâl müşârun-ileyh Murad Ağa cevâbında bundan akdem ben merkūm İbrahim Ağa'nın yerine emîn olduğumda müşârun-ileyh Mahmud Ağa benim mezkûrun zimmetinde beş yüz on

yedi bin akçe hakkım vardır deyü da'vâ edip ben dahi meblağ-ı merkūmu eğer benim deynime mahsûb olup muhâsebemde kayd olunursa meblağ-ı mezbûru ben sana edâ edeyim deyü ta'ahhüd edip vech-i mezbûr üzere temessük vermişidi lâkin meblağ-ı mersûm benim deynime mahsûb olmamağın edâsı zimmetime lâzım gelmemişdir deyip müşârun-ileyh Mahmud Ağa dahi kazıyye minvâl-i meşrûh üzere olup deyn-i mezkûrun edâsı deynine mahsûb olmağa ta'lîk olduğunu i'tirâf edip lâkin deynine mahsûb olmuşdur deyicek atebe-i aliyye-i sultâniyyede mahfûz defâtire mürâca'at olundukda ma'den mukāta'acısı olan Ahmed Efendi meblağ-ı mezbûr merkūm Murad Ağa'nın deynine mahsûb olmamışdır deyü tezkiresinin kenarına kalemiyle işâret eylediğinden mâ'adâ müşârun-ileyh Mahmud Ağa (…) mersûm-ı mezbûr Murad Ağa'nın deynine mahsûb olduğunu nehc-i şer'î üzere isbâta kādir olmamağın (…) üzere da'vâdan men' olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fî-evâili Zilka'deti'l-harâm li-sene târihi'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-ümerâi'l-kirâm Hasan Bey b. Abdullah min-ümerâi Mısır, Zahrü'l-cüyûş Mustafa Çavuş b. Sefer, Şaban Ağa Odabaşı sâbıkā, Mustafa Bey b. Mehmed, Mehmed Çavuş b. Mustafa, (…) Ahmed, el-Hâc Mehmed b. Ali.

238 [46b-2] Murad Ağa b. Abdurrahman'ın gümrük mukataası alacağından Mahmud Ağa'dan yüz kırk bin akçe tahsil eylediği

Husûs-ı âti'l-beyânı istimâ' için sâbıkā bostancıbaşı olan iftihârü'l-ekâbir Mahmud Ağa'nın Mahmiye-i Kostantıniyye'de Mahmud Paşa Hamamı kurbünde vâki' menziline varılıp akd-i meclis olundukda bi'l-fi'l gümrük emîni olan fahrü'l-a'yân Murad Ağa b. Abdurrahim mahfil-i kazâda müşârun-ileyh Mahmud Ağa mahzarında takrîr-i da'vâ edip taht-ı iltizâmımda olan gümrük mukāta'ası tevâbi'inden olan pençik kassâbiyesi ve tahmîs-i kahve mukāta'asını müşârun-ileyh Mahmud Ağa'ya bir yıl tamâmına varınca beş yüz bin akçeye deruhde etmiş idim mukāta'a-i mezbûreden ne mikdâr makbûzu vardır suâl olunup takrîri tahrîr olunmak taleb edip gıbbe'ş-suâl müşârun-ileyh Mahmud Ağa cevâbında fi'l-vâki' zikr olunan mukāta'ayı vech-i mezbûr üzere alıp kabûl edip ben dahi mütemâil ve menteş nâm (…) yedi yüz bin akçeye deruhde etmiş idim ba'dehû mezbûr Murad Ağa sene tamâm olmadan âhara deruhde (…) mukāta'a-i mezbûre mahsûlünden ancak yüz kırk bin akçe kabz eyledim ziyâde bir akçe kabz etmedim dedikde mâ vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-evâili Zilka'deti'l-harâm li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Es-sâbikūn.

239 [46b-3] Murad Ağa b. Abdurrahman'ın Mahmud Ağa'ya olan üç yük akçe borcundan iki buçuk yük akçesini ödediği

Husûs ilâ âhir akd-i meclis olundukda müşârun-ileyh Mahmud Ağa mahfil-i kazâda bi'l-fi'l gümrük emîni olan fahrü'l-a'yân Murad Ağa b. Abdurrahim muvâcehesinde da'vâ edip müşârun-ileyh Murad Ağa zimmetinde deyn-i şer'îden üç yük akçe hakkım olup vech-i mezbûr üzere bana üç yük akçe deyni olduğunu hâvî yedime hat ve hatemini müştemil temüssük vermişdir taleb ederim dedikde gıbbe'ş-şuâl mezbûr Murad Ağa cevâbında deyn-i mezbûrı i'tirâf edip lâkin iki buçuk yük akçesini mukaddemâ teslîm eyledim ol dahi bi't-tamâm kabz ve tesellüm eyleyip ve vech-i mezbûr üzere kabz ve tesellüm eylediğine mahzar-ı müslimînde i'tirâf dahi eyledi deyicek gıbbe'l-inkâr ve akîbe'l-istişhâd udûl-i müslimînden fahrü'l-eşbâh Mehmed Ağa b. Süleyman ve Osman Çavuş b. Abdullah li-ecli'ş-şehâde hâzırân olup fi'l-hakîka mezbûr Mahmud Ağa merkūm Murad Ağa yedinden deyn-i mezkûreden iki buçuk yük akçeyi bi't-tamâm alıp kabz eyledim deyü bizim huzûrumuzda i'tirâf eyledi ve vech-i mezbûr üzere i'tirâfına şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olup mâ vaka'a ketb ve tahrîr olundu.

Tahrîren fî-evâili Zilka'deti'l-harâm li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Es-sâbikūn.

240 [46b-4] Mustafa b. Hızır'ın el-Hâc Mehmed b. İbrahim'in mülkündeki dolabını el-Hâc Mehmed Bey'e sattığı

Mahmiye-i Kostantıniyye'de Mustafa Paşa Câmi'i kurbünde Yenimahalle sükkânından Mustafa b. Hızır nâm kimesne mahfil-i şer'-i hatîrde işbu bâ'isü'l-kitâb el-Hâc Mehmed b. İbrahim mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülk-i sahîhimde olan mahalle-i mezbûrede vâki' ma'lûmü'l-hudûd olup el-ân mezbûr el-Hâc Mehmed'in mülkü olan menzilde vâki' beynimizde vasfı ma'lûm bir büyük dolabımı bey'-i bâtt-ı kat'î ile mezbûr el-Hâc Mehmed Bey'e iki bin fıddî akçeye bey' edip teslîm-i mebî' ve kabz-ı semen eyledim el-ân zikr olunan dolap mezbûr el-Hâc Mehmed'in mülküdür dedikde gıbbe't-tasdîk ve't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-evâili Zilka'deti'l-harâm li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Bey b. Hüseyin el-cündî, el-Hâc Mehmed b. Şaban kāimmakām-ı imâm-ı mahalle, Hüseyin Halife b. Mustafa el-müezzin, Mustafa Bey b. Mehmed el-mütevelli, Ahmed b. Abdullah, Mevlânâ İsmail b. Abdullah, Mehmed b. Abdullah, İskender b. Abdullah, Hüseyin b. Abdullah er-râcil ve gayruhüm.

241 [47a-1, Arapça] Fokanya bt. Françesko'nun miras payını alması için Margarita bt. Yani'yi vekil ettiği

Udûlden İbrahim Çavuş b. Abdülmennan ve Mustafa Çavuş b. Abdullah nâm kimseler meclis-i şer'a hâzırân olup hasm-ı şer'î-i câhid mahzarında, Margarita bt. Yani nâm Nasrâniyeden sâdır olan da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, mahmiye-i Galata mahallâtından Câmi'-i atîk mahallesinde bundan akdem hâlik olan Nikola v. Peruli nâm zimmînin zevce-i metrûkesi ve vârisi Fokanya bt. Françesko nâm zimmiyye, müsteşhed-i merkūmeyi hâlik-i mezbûr zevcinden irs-i şer'î ile kendisine intikāl eden terekeden hissesini talebe, kabz ü îsâle ve kabz ü îsâl için hükkâm-ı zevi'l-efdâl indinde muhâsama ve murâfa'aya vekîl ve nâib-i menâb kıldı. Mezbûre Margarita nâm zimmiyye dahi vekâlet-i mezkûreyi kabûl etti. Şehâdeten sahîhaten şer'iyyeten ba'de ca'li şerâiti'l-kabûl şehâdetleri mûcebince hükmedildi.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâili Zilka'deti'l-harâm li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Abdurrahman Çavuş b. Hüseyin Çavuş, Mehmed Çelebi b. Mustafa, Mehmed Çelebi b. Abdullah, Abdi b. Abdullah, Mehmed Bey b. Mustafa ve gayrühüm

242 [47a-2, Arapça] Hâkimin Françesko adlı küçüğe vasî atadığı

Hâkim-i âdil ü fâzıl el-fâsıl beyne'l-hak ve'l-bâtıl el-müreşşihu sadri hâzihi'l-vesîka bi-raşehâti aklâmi'l-enîka dâme ve tâbe meda'l-ezmân ve'l-ahkāb, Margarita bt. Yani nâm Nasrâniyeyi Françesko v. Nikola nâm sagīre hâlik-i mezbûr babasından irs-i şer'le kendisine intikāl eden emvâlin hıfzı için vasîye ihtiyâcına binâen vasî nasbetti. Mezbûre Margarita nâm zimmiyye dahi vesâyet-i mezkûreyi kabûl edip hizmet-i lâzimesini edâya müte'ahhide oldu.

Fi't-târîhi'l-mezbûr.

Şühûdü'l-hâl: Es-sâbikūn

243 [47a-3] Pîrî b. Kalafat'ın terekesinden Kurd Bey b. İskender'in yedinde bir akçe olmadığı

Bundan akdem vilâyet-i Rumeli'nde Zağra-i Cedid kazâsına tâbi' Çıracı nâm karyeden olup Nahiye-i Debbâğlu'dan olan Pîrî b. Kalafat nâm müteveffânın verâseti li-ebeveyn karındaşları Halil ve Mahmud'a ve li-ebeveyn kız karındaşı Huri nâm hatuna münhasıra olduğu zâhir ve mukarrer oldukdan sonra mezbûr Halil kendi tarafından asâleten ve kız karındaşları mezbûrân Mahmud ve Huri taraflarından husûs-ı âtîye vekîl olup hasm-ı şer'îde bimâ hüve nehcü's-sübût şer'an vekâleti sâbite oldukdan sonra mahfil-i şer'-i hatîrde hâssa tabbahların beytü'l-mâllerini

ahz u kabza me'mûr olan işbu bâ'isü'l-kitâb Kurd Bey b. İskender muvâcehesinde bi'l-asâle ve bi'l-vekâle üzerine takrîr-i da'vâ edip târih-i kitâbdan on iki yıl mukaddem karındaşım mezbûr Pîrî Matbah-ı âmirede müteveffâ olup muhallefâtının ber fehvâ-yı li'z-zikri mislü hazzi'l-ünseyeyn beş sehimden ikişer sehmi benim ile karındaşım mezbûr Mahmud'a ve bir sehmi merkūme Huri'ye intikāl etmişiken mersûm Mahmud Bey ben hâzır olmamağın cümle muhallefâtına vaz'-ı yed edip altmış bin akçelik terekesini ahz u zabt eylemişdir suâl olunmak taleb ederin dedikde gıbbe's-suâl ve'l-inkâr ve akībe'l-istişhâd ve'l-acz ani'l-beyyine müdde'î-i mezbûr talebiyle mezkûr Kurd Bey'e müteveffâ-yı mezbûrun terekesinde yedinde bir akçe ve bir habbe olmadığına yemîn teklif olundukda ol dahi alâ vefki'l-mes'ûl yemîn billâhi'l-aliyyi'l-a'lâ eyledikde mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fî-evâili Zilka'deti'ş-şerîfe li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Ağa b. Abdullah tabbâh-ı hâssa, İlyas Bey b. Abdullah tabbâh. Osman Bey b. Kaytas tabbâh-ı hâssa, Ahmed Ağa reîsü'l-muhzırân.

244 [47a-4] Haşyetzâde Mahmud Ağa'nın muhassıl olduğu dönemden kalan yirmi bin beş yüz kırk akçe borcunu ödemeye tenbih olunması

İşbu bâ'isü'l-kitâb fahrü'l-emsâl Ahmed Ağa b. Kemal Dîvân-ı Hümâyûn-ı sa'âdetmakrûnda mahfil-i şer'-i hatîrde bundan akdem vilâyet-i Rumeli'nde mahmiye-i Edirne ve etrâfında muhassılü'l-emvâl olan fahrü'l-a'yan Haşyetzâde Mahmud Ağa mahzarında üzerine da'vâ edip bundan akdem vilâyet-i Rumeli'nde Kızılca ve Çingâne ve Vize ve Çirmen müsellimlerinin bin otuz iki senesinde uhdelerinde vâcib olan maktû'larının cem' u tahsîline ben me'mûr olup cem' u tahsîl etmek üzere iken müşârun-ileyh Mahmud Ağa muhassılü'l-emvâl olmağın mahmiye-i Edirne'de tahsîl eylediğim akçeden müşârun-ileyh Mahmud Ağa'ya beş yüz bin akçe teslîm edip ol dahi kabz edip yedime hat ve hatemini müştemil temessük vermiş idi ba'dehû müşârun-ileyh Mahmud Ağa atebe-i aliyye-i sultâniyyeye gelip zikr olunan beş yüz bin akçeden hazîne-i âmireye bir def'a yüz doksan sekiz bin akçe ve bir def'a seksen bir bin dört yüz altmış akçe cem'an dört yüz yetmiş dokuz bin dört yüz altmış akçe teslîm edip mâ'adâsı olan yirmi bin beş yüz kırk akçeyi kendi mesârifine sarf edip itlâf etmekle zikr olunan yirmi bin beş yüz kırk akçe mîrî için benden almağın ben dahi zikr olunan yirmi bin beş yüz kırk akçeyi mezbûrdan taleb ederim dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Mahmud Ağa dahi kazıyye vech-i meşrûh üzere câriye olduğunu i'tirâf etmeğin edâsına tenbîh olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-evâhiri Şevvâli'l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Derviş Kethüdâ b. Abdullah, Mehmed Ağa b. Abdullah el-müteveffa, Mahmud Çavuş, Ahmed Bey el-mütevelli ve gayruhüm.

245 [47b-1] Sikke tashihine memur Hüseyin Efendi b. Murad'a gümüş satın alması ve sahib-i ayar ücretini ödemesi tenbih olunacağı

Hâlâ tashîh-i sikke-i hümâyûn fermân olunmağla husûs-ı âti'l-beyân için sabıkā sadrıa'zam olup hâlâ kāimmakām-ı vâcibü'l-ihtirâm olan –düstûr-ı ekrem müşîr-i efham medâr-ı salâh-ı ümem yenbû'u'l-fezâil ve'l-kerem sâhib-i devlet ve ikbâl sâhib-i ezyâl-i izz ü iclâl mümehhid-i erkân-ı saltanat-ı aliyye mü'essis-i bünyân-ı devlet celiyye– nâsıb-ı râyât cûd ve nevâl-i vâsıl-ı gāyât-i mekârim ü efdâl Mehmed Paşa –dâme bi'l-hayr zekrihû ve feşâ– hazretlerinin sa'âdet-hânelerinde vüzerâ-i izâm ve defterdârân-ı zevi'l-ihtirâm ve eşrâf ve a'yân ve sâir erbâb-ı dîvân huzûr-ı âlîlerinde akd-i meclis olundukda sâbıkā Anadolu defterdârı olup hâlâ cânib-i saltanat-ı aliyyeden tashîh-i sikkeye me'mûr olan iftihârü'l-ekâbir ve'l-e'âlî hâvî'l-mefâhir ve'l-me'âlî zü'l-kadri'l-bâzih ve'ş-şerefi'ş-şâmih kıdvetü'l-a'yân ve'l-emcâd Hüseyin Efendi b. Murad mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkīrde mahmiye-i Kostantıniyye'de vâki' Darbhâne-i âmirede kalcıbaşı olan Menahim v. Yuhanna ve kethüdâ olan Yehûd Emud'la ve kalcılardan Şabtay v. Naven ve Salamon v. Mürdehay ve Haham v. Balko ve Salamon v. Mosi ve Şabatay v. Safaradi ve Yehud Encar ve Hayim v. Şimoil ve Mordehay v. Samarya ve İsak Levi ve Semantof ve Mosi Serucil ve David Leyal ve Mosi v. Harin ve David Arak ve Yakop Doçi ve Haham Mosi ve Yolkarini ve Bünyamin ve Polinçeroni ve Haim v. Yasef ve gayrileri mahzarlarında takrîr-i kelâm edip mezbûrûn kalcılar Darbhâne-i âmireye verecekleri gümüşün her çekisi ki yüz dirhemdir ne bahâya vereceklerdir ve sâhib-i ayâr olan işbu hâzır fi'l-meclis Dali'ye dahi her çekiye ne mikdâr akçe verilecekdir vükelâ-yı Devlet-i aliyye ve ahâlî-i vukūf huzûrunda kat' olunup tahrîr olunmak matlûbumdur dedikde mezbûrûn kalcılara bir çeki gümüşü ne bahâya verirsiz dediklerinde on bir guruşa veririz deyip bi'l-âhıra onar guruş ile üç rub' guruşa vermeğe her biri müte'ahhid olup ve sâhib-i ayâr olan mezbûr Dali dahi her çekiye üstâdiye ve muhammen bahâ ve levâzım-ı sâire için ne istersin dediklerinde kadîmden otuz beş akçe alınagelmişdir deyip ba'dehû otuz dörder akçeye rızâ verecek vekîli's-saltana taraf-ı yed-i şeriflerinden mûmâ-ileyh Hüseyin Efendi'ye min-ba'd gümüşün her çekisini vech-i merkūm üzere iştirâ edip ve sâhib-i ayâr dahi ücretini vech-i meşrûh üzere edâ etmek için tenbîh olundukdan sonra mâ vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-evâsıtı Şevvâli'l-mükerrem min-şuhûr-i sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: İftihârü'l-emâcid ve'la'yân Süleyman Ağa b. Abdülmennân, mefharü'l-ekâbir ve'l-e'âlî Ali Ağa-yı Çavuşân, zahrü'l-ekâbir Piyale Ağa, Fahrü'l-cüyûş Mahmud Çavuş, Ahmed Bey b. Mehmed el-mütevelli, İbrahim Bey b. el-mütevelli ve gayruhüm.

246 [47b-2] Mehmed Çelebi b. Ömer'in Hüma Hatun'dan satın aldığı dükkanı Şükrullah Efendi b. Mustafa'ya sattığı

Mahmiye-i Kostantıniyye'de Kuyumcu Bahşayiş mahallesinde bundan akdem müteveffât olan Hüma bt. Sefer nâm hatunun li-eb ( ) ve üm kız karındaşı ve vârisesi olup verâseti tarîk-i şer'î üzere sâbite olan Mihri bt. Sefer nâm hatun ( ) mahfil-i şer'-i hatîrde âti'z-zikr olan dükkâna hâlâ vâzı'u'l-yed olduğumu nehc-i şer'î üzere sâbit olan bâ'isü'l-kitâb fahrü'l-ulemâ'i'l-kirâm mevlânâ Şükrullah Efendi b. Mustafa mahzarında üzerine da'vâ edip el-ân müşârun-ileyh Şükrullah Efendi'nin yedinde olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı müşârun-ileyh Şükrullah Efendi mülkü ve bir tarafı Hümâ Hatun Vakfı'na ve bir tarafı sâbıkā Maraş kādısı olup müteveffâ olan Ali Efendi Vakfı'na ve bir tarafı tarîk-i âmma müntehî olan dükkân kız karındaşım mezkûre Hümâ Hatun'un mülkü olup ba'de vefâtihâ verâseti bana münhasıra olmağla irs-i şer'î ile bana intikāl etmiş iken müşârun-ileyh Şükrullah Efendi bi-gayr-i vech-i şer'î vaz'-ı yed edip tasarruf eder kasr-ı yedine tenbîh olunmak taleb ederim dedikde gıbbe'ş-suâl müşârun-ileyh Şükrullah Efendi cevâbında fi'l-hakīka dükkân-ı mezkûr merkūme Hümâ Hatun'un mülkü olup lâkin hâl-i sıhhat ve hayât ve zamân-ı nefâz tasarrufâtında bin yirmi beş senesi şehri Zilka'desinde dükkân-ı mezbûru Mehmed Çelebi b. Ömer nâm kimesneye on beş bin fıddî akçeye bey' edip kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledikden sonra vech-i muharrer üzere bey' ve kabz-ı semene i'tirâf edip hüccet vermeğe Abdullah Efendi b. Eyüb nâm kimesneyi vekîl edip ol dahi ba'de kabûli'l-vekâle mahfil-i kazâya hâzır olup bi'l-vekâle vech-i mübîn üzere bey' ve kabz-ı semene i'tirâf edip hüccet verdikden sonra mezbûr Mehmed Çelebi dahi dükkân-ı merkūmu bana on sekiz bin akçeye bey' edip kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledi deyü cemî'an kelimât-ı meşrûhasına mutâbıka ve müdde'âsını nâtıka hüccet-i şer'iyye ibrâz eyledikde mezbûre Mehri husûs-ı mersûmu bi'l-külliye inkâr edip müşârun-ileyh Şükrullah Efendi'den da'vâyı meşrûhasına mutâbık beyyine taleb olundukda udûl-i müslimînden mahmiye-i mezbûrede Mesih Paşa Câmi'-i şerîfinde hatîb olan fahrü'l-hutabâ mevlânâ Mustafa Efendi b. Halil ve Ali Çelebi b. Oruç ve Keyvan b. Abdullah nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde hâzırûn olup fi'l-hakīka merhûme Hümâ Hatun hâl-i sıhhat ve hayâtında dükkân-ı merkūmu sene-i mezkûre şehri Zilka'desinde mesfûr Mehmed Çelebi'ye on beş bin akçeye bey' edip kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledikden sonra vech-i muharrer üzere bey' ve kabz-ı semeni i'tirâf edip hüccet vermeğe Abdullah Efendi b. Eyüb nâm kimesneyi vekîl edip ol dahi vekâleti hasebiyle hüccet verip ba'dehû mezbûr Mehmed Çelebi dahi müşârun-ileyh Şükrullah Efendi'ye on sekiz bin akçeye bey' edip kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledi bu husûsa işbu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olup mezkûre Mihri Hatun vech-i muharrer üzere da'vâdan men' olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî-evâhiri Şevvâli'l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-müderrisîn Mevlânâ Yunus Efendi eş-şehîr bi-Zeyrekzade, Fahrü kuzâti'l-islâm Süleyman Efendi, Ömer Halife b. Mustafa, Mustafa Efendi b. Abdülganî, Ahmed Ağa b. Ahmed reîsü'l-muhzırîn, el-Hâc Mehmed ve gayruhüm.

247 [48a-1] Müteferrika Mehmed Ağa'nın Divan kâtiplerinden Dürrî Mustafa Efendi ile olan alacak davasında sulh olduğunun yeniden tespiti

Dergâh-ı âlî –dâme manfûfan bi'l-ma'âlî– müteferrikalarından Mehmed Ağa b. Abdülmennân mahfil-i şer'-i hatîrde Dîvân-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûn kâtiblerinden kıdvetü erbâbi't-tahrîr ve'l-kalem Dürrî Mustafa Efendi b. Hüseyin muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'vâ edip müşârun-ileyh Dürrî Efendi bundan akdem vezîriazam olup katl olunan Davud Paşa'nın tezkireciliği hıdmetinde olmağla bana Malatya mukāta'asını ve Mehmed Bey nâm âdemime Malatya sancağını alıvermek için bi-tarîki'r-rüşve mezkûra kamil iki bin guruş ile elli bin akçelik Osmânî verip ol dahi alıp kabz etmiş idi ba'dehû meblağ-ı mezbûru mezkûrdan istirdâd ve taleb eylediğimde elli bin akçesini verdi bâkī kalan iki bin guruşu dahi taleb ederim suâl olunsun dedikde gıbbe'ş-suâl müşârun-ileyh Dürrî Efendi cevâbında merkūm Mehmed Ağa'dan vech-i mezbûr üzere iki bin guruş ve elli bin akçelik Osmânî kabz etmedim lâkin mukāta'a-i mezbûre için sâbıkā başdefterdâr olup müteveffâ olan merhûm Hasan Paşa'ya defterdâr iken mezbûr Mehmed Ağa yüz elli bin akçe verip ve elli bin akçe dahi bana vermeğe ta'ahhüd edip ba'dehû otuz beş bin akçesini bana def' u teslîm edip on beş bin akçesin dahi irsâl edeyim demiş iken mezbûr Mehmed Ağa bundan akdem vech-i meşrûh üzere sana iki bin kâmil guruş ile elli bin akçelik Osmânî verdim deyü benden da'vâ ve taleb edip ben otuz beş binden ziyâde bir akçe kabz etmedim deyü bi'l-külliye inkâr edip beynimizde münâza'ât-ı kesîre vukū'undan sonra tavassut-ı muslihîn ile an inkâr mezbûru elli bin fıddî akçeye sulh edip ol dahi sulhü kabûl ve bedel-i sulhu bi't-tamâm yedimden alıp kabz edip zimemi bâkī kalan zikr olunan iki bin guruş da'vâsına müte'allik olan cemî' de'âvî ve husûmâtdan ibrâ-i âm ile ibrâ eyledi dedikde gıbbe'ş-suâl mezbûr Mehmed Ağa husûs-ı mezkûrun cümlesini inkâr edip müşârun-ileyh Dürrî Efendi'den da'vâyı meşrûhasına mutâbık beyyine taleb olundukda udûl-i müslimîn ve sikāt-ı muvahhidînden umdetü kuzâti'l-islâm mevlânâ es-Seyyid Mehmed Efendi b. es-Seyyid Ali ve fahrü'l-cüyûş Seydi Çavuş b. Receb li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olup gıbbe'l-istişhâd fi'l-vâki' bundan akdem mezbûr Mehmed Ağa müşârun-ileyh Dürrî Efendi'den vech-i meşrûh üzere iki bin guruş ve elli bin akçelik Osmânî taleb ve da'vâ edip müşârun-ileyh dahi inkâr edip ba'de'l-münâza'a bizim huzûrumuzda inkârdan elli bin akçeye sulh olup bedel-i sulh-i mezkûru

merkūm Mehmed Ağa bi't-tamâm alıp kabz edip merkūm Dürrî Efendi'nin zimmetini husûs-ı mezbûra müte'allık olan cemî' de'âvî ve husûmetden ibrâ-i âm ile ibrâ eyledi bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehadet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe ri'âyet-i şerâ'iti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olup merkūm Mehmed Ağa da'vâ-yı meşrûhasından men' olundukdan sonra mâ vak'a gıbbe't-taleb ketb u tahrîr olundu.

Hurrire fî-evâili Zilka'deti'l-harâm min-şuhûri sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-müderrisin Mevlânâ Ahmed Efendi el-Burusî, Mevlânâ Mahmud Efendi b. Mehmed, el-Hâc Mehmed b. el-Hâc Süleyman, Kasım Çavuş b. Abdullah el-mevlâ, Ahmed Ağa b. Receb el-mütevelli, Dede Çavuş b. Mehmed el-mübâşir, el-Hâc Mahmud b. İsa ve gayruhüm.

248 [48a-2] Şeyh Mehmed b. Mahmud'un Mustafa Ağa b. Abdurrahim'den alacak iddiasının aslı olmadığı

Kuds-i şerif sükkânından eş-Şeyh Mehmed b. Mahmud nâm kimesne Dîvân-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûnda mahfil-i şer'-i hatîrde Kudüs-i şerif'de sâbıkā Haseki Sultan Vakfı'na mütevellî olan bâ'isü'l-kitâb Mustafa Ağa b. Abdurrahim mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip târih-i kitâbdan on yıl mukaddem müşârun-ileyh Mustafa vakf-ı mezbûra mütevellî iken âdemlerine beni ahz etdirip bi-gayr-i vechin darb-ı şedîd ile darb edip ba'dehû beni habs eylediğinden mâ'adâ beni halâs etmek için yedimden Kuds-i şerif batmanıyla her batmanı birer kâmil guruşa olmak üzere üç yüz altmış guruş kıymetli üç yüz altmış batman kahveyi ve her kantarı yirmi dörder guruşa olmak üzere iki yüz kırk guruş kıymetli on kantar zeytün yağımı ahz u gasb etmiş idi el-hâletü hâzihî mûcebini zikr olunan eşyânın yevm-i gasbda olan kıymet-i mezkûrelerini taleb ederim dedikde gıbbe's-suâl ve'l-inkâr müdde'î-i merkūmdan müdde'âsına mutâbık beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyine için istimhâl edip ba'de'l-imhâl ikāmet-i beyyineye kādîr olmadığından mâ'adâ merkūm Şeyh Mehmed tezvîr ve telbîs ile meşhûr olduğunu cemm-i gafîr ve cem'-i kesîr haber verip da'vâsının aslı olmadığı zâhir ve mütebeyyin olucak sûret-i hâl gıbbe't-taleb ve's-suâl ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-evâhiri Şevvâli'l-mükerrem li-sene selâse [ve selâsîn ve elf].

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-meşâyıh es-Seyyid Mahmud Çelebi b. Abdülvahhab el-Halvetî, eş-Şeyh Abdülkādir b. Mehmed el-Kudsi, el-Hâc Ahmed b. Ali el-Gazzî, Ahmed Çavuş el-mübâşir, İsmail Çelebi b. Bekir reîsü'l-küttâb. Mehmed Çelebi b. Mustafa, el-Hâc Mahmud b. İsa, Yusuf b. Abdullah ve gayruhüm.

249 [48b-1] Bağdâdî Mehmed Çavuş'un varisleri davasından Ömer Ağa'nın arz-ı mebniyyeden ziyade hakkı ortaya çıktığı

Bundan akdem mahmiye-i Kostantıniyye'de Emin Bey mahallesi sükkânından olup âti'z-zikr olan menzilin mâliki olan Bağdâdî Mehmed Çavuş müteveffâ oldukda verâseti sulbî oğulları Ömer Ağa ve Ali'ye ve sulbiye kızları Rukiye ve Hatice ve Fâtıma ve Âişe'ye münhasıra olup kable'l-kısme mezbûre Rukiye dahi müteveffât olup verâseti vâlidesi Nazenin bt. Abdullah'a ve li-ebeveyn karındaşı mezbûr Ömer Ağa'ya münhasıra olup kable'l-kısme mezbûr Ali dahi müteveffâ olup verâseti vâlidesi Saliha bt. Abdullah'a ve li-ebeveyn kız karındaşı mezbûre Hatice'ye ve li-ümm karındaşı Ahmed'e ve li-ümm kız karındaşı Kaya'ya münhasıra olup kable'l-kısme mezbûre Hatice dahi müteveffât olup verâseti vâlidesi mezbûre Saliha'ya ve li-eb karındaşı Ahmed'e ve li-ümm kız karındaşı mezkûre Kaya'ya ve li-eb karındaşı mezbûr Ömer Ağa'ya ve li-eb kız karındaşları mezbûretân Âişe ve Fâtıma'ya münhasıra olup kable'l-kısme mezbûre Fâtıma dahi müteveffât olup verâseti vâlidesi Ziba'ya ve li-ebeveyn kız karındaşı mezbûre Âişe'ye ve li-eb karındaşı mezbûr Ömer Ağa'ya münhasıra olup kable'l-kısme mezbûr Ahmed dahi müteveffâ olup verâseti vâlidesi mezbûre Saliha'ya ve li-ebeveyn kız karındaşı mezkûre Kaya'ya ve li-eb karındaşı Pîrî'ye ve li-eb kız karındaşı Şemsi'ye münhasıra olup kable'l-kısme mezbûre Kaya dahi müteveffât olup verâseti vâlidesi mezbûre Saliha'ya ve li-üm karındaşı Mustafa'ya ve li-eb karındaşı Pîrî'ye münhasıra olup kable'l-kısme mezbûr Mustafa dahi müteveffâ olup vâlidesi mezbûre Saliha'ya ve babası Üveys nâm kimesneye münhasıra olup kable'l-kısme mezbûre Nazenin dahi müteveffât olup verâseti zevci Faik Çavuş ve oğlu mezbûr Ömer Ağa'ya münhasıra olup kable'l-kısme mezbûre Ziba dahi müteveffât olup verâseti zevci mezbûr Faik Çavuş'a ve sadriye kızı merkūme Âişe'ye münhasıra ve zikri câî olan menzil ile'l-ân beyne'l-verese taksîm olunmamağla bi-tarîki'l-münâsehati'ş-şer'iyye dokuz yüz on ikiden tashîh-i mes'ele olunup sihâm-ı mezkûreden üç bin üç yüz kırk sekiz sehmi merkūm Ömer Ağa'ya ve bin yedi yüz elli beş sehmi mezbûre Âişe'ye ve sekiz yüz altmış dört sehmi Saliha'ya ve beş yüz on iki sehmi mezbûr Pîrî'ye ve iki yüz elli altı sehmi mezbûre Şemsi'ye ve doksan altı sehmi mezbûr Üveys'e ve seksen bir sehmi merkūm Faik Çavuş'a intikāl eylediği zâhir ve mütebeyyin oldukdan sonra merkūm Ömer Ağa mahfil-i şer'-i hatîre gelip takrîr-i kelâm edip babam mezkûr Mehmed Çavuş'un terekesinden olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı Himmet Çavuş mülküne ve bir tarafı Hocazâde mülküne ve iki tarafı tarîk-i âmma müntehî olan menzil ile'l-ân beyne'l-verese kısmet olunmamağla münâsaha-i ma'hûde mûcebince bana ve verese-i mezbûrîne intikāl edip ve ben mezkûr Şemsi'nin iki yüz elli altı sehm hissesini ve mezbûr Peri'nin beş yüz on iki sehm hissesini ve mezbûr Faik Çavuş'un seksen bir sehm hissesini esmân-ı ma'lûme ile iştirâ edip ve kız karındaşım mezbûre Âişe dahi mezbûre Saliha'nın

sekiz yüz altmış dört sehm hissesini ve mezbûr Üveys'in doksan altı sehm hissesini esmân-ı ma'lûme ile iştirâ edip hâlâ menzil-i mezbûrun altı bin dokuz yüz on iki sehmin dört bin yüz doksan yedi sehmi irsen ve şirâen benim mülküm ve iki bin yedi yüz on beş sehmi kezâlik irsen ve şirâen kız karındaşım mezbûre Âişe'nin mülkü olup lâkin ben menzil-i mezbûrun cânib-i şarkîsinde vâki' fevkânî beş bâb odayı ve sofayı ve hadîkayı müntehî olan yerinde sâkin olup ve cânib-i garbîsinde vâki' dâhiliyyesi tahtânî ve fevkânî iki odayı ve ortasında sofayı ve iki yan sofasını ve bir hücreyi ve kapı ütünde dehlîzi ve matbah ve odunluğu ve hamam ve câmekânı ve hâriciyyesi fevkânî odaları altında ahûru ve kenîfi müştemil olan yerinde kız karındaşım mezbûre Âişe Hatun sâkine olup ile'l-ân her birimizin hissesi ifrâz ve ta'yîn olunmamış idi cânib-i şer'den üzerine varılıp her birimizin yedinde ve tasarrufunda olan yerlerimiz hisselerimiz mikdârı mıdır görülmek taleb ederim dedikde hâssa mi'mârlarından üstâd Mustafa b. Hüsam ve Hüsrev Bey b. Abdullah ve cemm-i gafîr ile menzil-i mezbûrun üzerine varılıp mesâha olundukda menzil-i mezbûrun arz-ı mebniyyesi bin yüz altmış dört zirâ' ve arz-ı hâliyesi bin elli sekiz zirâ' olup mezbûre Âişe Hatun'un arz-ı mebniyyeden hissesi iki yüz doksan sekiz zirâ' ve Saliha'nın hissesi yüz otuz iki zirâ' ve Üveys'in on iki zirâ' ve arz-ı hâliyeden yine mezbûre Âişe'nin iki yüz altmış sekiz zirâ' ve Saliha'nın yüz otuz iki zira' ve Üveys'in on dört buçuk zirâ' cem'an mezbûre Âişe'nin arz-ı mebniyyeden irsen ve şirâen dört yüz altmış bir zirâ' ve arz-ı hâliyeden dört yüz on dört buçuk zirâ' hakkı olup ve mezbûr Ömer Ağa'nın arz-ı mebniyyeden beş yüz elli dokuz zirâ' ve Pîrî'nin seksen yedi zirâ' ve Şemsi'nin kırk üç zirâ' ve Faik Çavuş'un on dört zirâ' ve arz-ı hâliyeden mezbûr Ömer Ağa'nın beş yüz on üç zirâ' ve Pîrî'nin yetmiş sekiz zirâ' ve Şemsi'nin otuz dokuz zirâ' ve Faik Çavuş'un on üç buçuk zirâ' cem'an mezbûr Ömer Ağa'nın arz-ı mebniyyeden irsen ve şirâen yedi yüz üç zirâ' ve arz-ı hâliyeden altı yüz kırk üç buçuk zirâ' hakkı olup mezbûre Âişe Hatun'un yedinde olan büyût-ı mezkûrenin arz-ı mebniyyesi yedi yüz elli üç zirâ' ve arz-ı hâliyesi altı yüz kırk üç buçuk zirâ' hakkı olup iki yüz kırk yedi zirâ' olup mezbûr Ömer Ağa'nın yedinde olan büyût-ı mezkûrenin arz-ı mebniyyesi dört yüz on bir zirâ' ve arz-ı hâliyesi sekiz yüz on bir zirâ' olup arz-ı mebniyyenin her zirâ'ının kıymeti üç yüz akçe ve arz-ı hâliyenin her zirâ'ının kıymeti yüz elli akçe olup mezbûre Âişe'nin yedinde olan arz-ı mebniyye hissesinden ziyâde ve arz-ı hâliye hissesinden nâkısa olup ve mezbûr Ömer Ağa'nın yedinde olan arz-ı mebniyye hissesinden nâkıs ve arz-ı hâliye hissesinden ziyâde olup arz-ı hâliyenin her zirâ'ının kıymeti arz-ı mebniyyenin zirâ'ının nısf kıymeti olmağla mezbûr Ömer Ağa'nın yedinde olan arz-ı hâliye hissesinden ziyâdesinin her iki zirâ'ı arz-ı mebniyyenin bir zirâ'ı i'tibâr olunmak üzere arz-ı mebniyyeden nâkıs olan hissesine zam olundukda mezbûr Ömer Ağa'nın arz-ı mebniyyeden iki yüz sekiz zirâ' ziyâde hakkı zuhûr etmeğin sûret-i hâl gıbbe't-taleb ve's-suâl ketb ve tahrîr olundu.

Hurrire fî-evâhiri şehri Ramazâni'l-mübârek li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Efendi b. İbrahim, Mehmed Efendi b. Süleyman, Süleyman Efendi b. Şeyh Mehmed el-müderris, Mustafa Çavuş el-mübâşir, Hüseyin Bey b. Mehmed el-müteveffa, Osman Bey b. Abdullah, Mustafa b. Ahmed et-Tusi, Hasan b. Sefer, Abdurrahman Beşe b. Budak, Mustafa Efendi b. Mehmed el-kādı, Mehmed Bey b. Mustafa, İbrahim b. Resul el-imâm, Mehmed b. Receb El-müezzin ve gayruhüm.

250 [49a-1] Divan kâtibi Mustafa Efendi'nin Müteferrika Mehmed Ağa'dan rüşvet parası almadığı

Mahmiye-i Kostantıniyye'de Ahurkapısı dâhilinde sâkin Mehmed Ağa b. Abdullah nâm müteferrika mahfil-i kazâda bâ'isü'l-kitâb fahrü erbâbi't-tahrîr ve'l-kalem Mustafa Efendi b. Hüseyin eş-şehîr bi-Dürrî mahzarında üzerine da'vâ edip bundan akdem mezbûr Mustafa Efendi maktûlen müteveffâ olan merhûm Davud Paşa vezîriazam iken tezkirecisi olmağın vilâyet-i Anadolu'da vâki' Malatya sancağını alıvermek için mezbûra bi-tarîki'r-rüşve dokuz bin nakid fıddî akçe def'u teslîm edip merkūm Mustafa Efendi dahi ahz u kabz ve tesellüm etmiş idi meblağ-ı mezkûru istirdâd ederin dedikde gıbbe's-suâl ve'l-inkâr müdde'î-i merkūmdan da'vâsına muvâfık beyyine taleb olundukda ikāmet-i beyyineden âciz olup istihlâf edicek mezkûr Mustafa Efendi dahi vech-i muharrer üzere merkūm Mehmed Ağa yedinden bi-tarîki'r-rüşve dokuz bin akçe alıp kabz etmediğine yemîn billâh-i te'âlâ eyledikde mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-ışrîn min-Şevvâli'l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Seydi Çavuş b. Receb, Kasım Çavuş b. Abdullah, Behram Bey b. Abdullah el-cündî, el-Hâc Abbas b. İbrahim, el-Hâc Mahmud b. Süleyman, Ahmed Çelebi b. Süleyman, Abdurrahman Çavuş b. Mehmed.

251 [49a-2] Şeyh Ali b. Mehmed'in Riyazi Mehmed Efendi'den alacak davasının reddedildiği

Kuds-i şerif sükkânından eş-Şeyh Ali b. Mehmed mahfil-i şer'-i hatîrde bundan akdem Kuds-i şerif kādısı olup hâlâ Mısır kādısı olan kıdvetü'l-ulemâi'l-kirâm Riyazi Mehmed Efendi b. el-Mevlâ el-merhûm Mustafa Efendi mahzarında üzerine da'vâ edip bundan akdem müşârun-ileyh Mehmed Efendi Kuds-i şerif kādısı iken Kuds-i şerif'de vâki' hazret-i Davud nebi –aleyhi's-selâm– Evkāfı tevliyeti bana verilip yedime berât-ı âlîşân verilmeğin berâtımı sicille kayd edip zabt etdirmek için bi-gayr-i vechin benden yüz kâmil guruş ve yüz müd buğday ve yüz müd arpa ve yine Kudüs-i şerif'de vâki' meşrûtiyyet üzere mütevellîsi olduğum Abdülkādir Hariri Vakfı'nın keşfi ve vakfiyesi imzâsı için ve bir arz için otuz bir guruşu dahi alıp kabz eyledi cümlesini istirdâd ederin suâl olunsun dedikde gıbbe's-suâl müşârun-ileyh Mehmed Efendi husûs-ı mezbûrun cümlesini inkâr

edip müdde'î-i mezbûrdan müdde'âsına mutâbık beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineye kudretim yokdur deyip yemîn verilmesin taleb eyledikde müşârun-ileyh Mehmed Efendi dahi müdde'î-i mezbûrdan vech-i muharrer üzere bi'z-zât ve bi'l-vâsıta bi'd-defe'ât yüz otuz bir guruş ve yüz müdd buğday ve yüz müd arpa alıp kabz etmediğine yemîn billâhi'l-aliyyi'l-a'lâ etmeğin mezbûr eş-Şeyh Ali da'vâ-yı meşrûhasından men' olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fî-evâhiri Şevvâli'l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-kuzât Süleyman Efendi, Fahrü'l-müderrisîn Mehmed Efendi b. el-merhûm Süleyman Efendi, Fahrü'l-müderrisîn mevlânâ Ünsi Abdüllatif Efendi, Mevlânâ İlmiye Efendi b. Mahmud Çavuş, Mevlana Veli Efendi, İbrahim b. Abdullah ve gayruhüm.

252 [49a-3] Mehmed b. Sufi Mehmed'in Mustafa b. Mehmed'den satın aldığı nısf menzil hissesini İbrahim Bey b. Ahmed'e sattığı

Bundan akdem Mahmiye-i İstanbul'da Akşemseddin mahallesi sükkânından olup müteveffâ olan Mustafa b. Mehmed nâm kimesnenin sulbiye kızı ve hasren vârisesi olup verâseti vech-i şer'î üzere sâbite olan Şem'î Hatun mahfil-i kazâda âti'z-zikr olan nısf menzile hâlâ vâzı'u'l-yed olduğu nehc-i şer'î üzere sâbit olan bâ'isü'l-kitâb İbrahim Bey b. Ahmed nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ edip mahalle-i mezkûrede vâki' iki tarafı merhûm Sultan Bâyezid Hân Vakfı ile merhûm Rüstem Çavuş Vakfı'na ve iki tarafı tarîk-i âmma müntehî ve büyût-ı müte'addideyi ve kenîfi ve muhavvatayı muhtevî olan menzilin hâlâ mezbûrun yedinde olan nısf-ı şâyi'i bundan akdem babam merkūm Mustafa'nın mülkü olup babam mezkûr Mustafa müteveffâ olup verâseti bana münhasıra olmağla nısf-ı mezkûr irs-i şer'î ile bana intikāl etmişiken mersûm İbrahim Bey bi-gayr-i vech-i şer'î vaz'-ı yed edip tasarruf eder kasr-ı yedine tenbîh olunmak taleb ederin dedikde gıbbe'ş-şuâl merkūm İbrahim Bey cevâbında fi'l-vâki' menzil-i mezbûrun nısf-ı şâyi'i mezbûrenin babası merkūm Mustafa'nın mülkü olup lâkin hâl-i sıhhat ve hayâtında dâmâdı Mehmed b. Ramazan nâm kimesneyi nısf-ı şâyi'-i mezkûru bey'a ve semenini kabza ve kendüye îsâle vekîl edip ol dahi vekâleti kabûl etdikden sonra sâbıkā Rumeli kādıaskeri olan a'lemü'l-ulemâi'l-mütebahhirîn Hüseyin Efendi hazretleri bin on beş senesi Muharreminin evâhirinde İstanbul kādısı iken müşârun-ileyhin huzûrunda Mehmed b. Ahmed ve Ali b. Mehmed şehâdetleriyle vekâletini alâ vechi'l-hasmi'ş-şer'î isbât edip ba'dehû nısf-ı şâyi'-i mezbûru târih-i mezkûrda Mehmed b. Sufi Mehmed nâm kimesneye yirmi altı bin fıddî akçeye bey' edip kabz-ı semen eyledikden sonra merkūm Mehmed dahi zikr olunan nısf-ı şâyi'i bana yirmi altı bin akçeye bey' edip kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledi deyü kelimât-ı meşrûhasına mutâbıka ve vech-i merkūm üzere ba'de sübûti'l-vekâle mezbûr Mehmed'in bi'l-vekâle merkūm Mehmed'e bey' eylediğini nâtıka

müşârun-ileyh Hüseyin Efendi'nin hat ve hateminimüştemile ve târih-i mezkûr ile muvarraha ve ba'dehû mezkûr Mehmed'in kendüye bey' eylediğini nâtıka ve târih-i merkūmdan on beş gün muahhar târihle muvarraha ve ol zamânda Bab nâibi olan Mevlânâ Mehmed Efendi b. Emrullah'ın hat ve hateminimüştemile iki kıt'a hüccet-i şer'iyye ibrâz eyledikde gıbbe's-suâl mezbûre Şem'î Hatun husûs-ı merkūmun cümlesini inkâr edicek mezbûr İbrahim Bey'den da'vâ-yı meşrûhasına muvâfık beyyine taleb olundukda udûl-i müslimînden mahmiye-i mezbûrede Beyceğiz mahallesi sükkânından el-Hâc Pir Ahmed b. Bayram ve Hüsrev Paşa mahallesi ahâlîsinden Hasan b. Mehmed nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde hâzırân olup gıbbe'l-istişhâd fi'l-vâki' târih-i mezkûrda zikr olunan nısf hisse-i şâyi'ayı müdde'iyye-i mezbûrenin babası müteveffâ-yı mesfûr Mustafa tarafından bey'a ve kabz-ı semen ve teslîm-i mebî'a dâmâdı mezbûr Mehmed vekâletini merkūmân Mehmed ve Ali şehâdetleriyle alâ vechi'l-hasmi'ş-şer'î hâkim-i müşârun-ileyh huzûrunda isbât eyledikden sonra nısf-ı mezkûru yirmi altı bin nakd-i fıddî akçeye vekîl-i mezbûr bi'l-vekâle mezkûr Mehmed b. Sufi Mehmed'e bey' eyleyüp kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' edip ba'dehû târih-i mesfûrdan on beş gün sonra mezbûr Mehmed dahi zikr olunan nısf-ı şâyi'i merkūm İbrahim Bey'e yirmi altı bin nakd-i fıddî akçeye bey' eyleyüp kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledi bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olup mûcebiyle mezbûre Şem'î da'vâ-yı meşrûhasından men' olunup mâ vaka'a bi't-taleb sebt olundu.

Tahrîren fî-evâsıtı Şevvâli'l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Seyyid Ali Bey b. es-Seyyid Mehmed, Ali Bey b. Receb, Mehmed Çelebi b. Hüseyin, Hasan b. Şaban, el-Hâc Süleyman b. ( ), Hacı Mahmud b. İsa, Said Çavuş b. Mustafa, Mehmed b. Mustafa, Hasan Beşe b. Ali er-râcil, Mustafa Beşe Çukadar.

253 [49b-1, Arapça] Vârisi olmadığı zannıyla terekesi Beytülmâl tarafından zabt edilen Kara Mustafa'nın vârislerinin iki yeğeni olduğu

Udûlden, mahmiye-i Kostantıniyye mahallâtından Timurhan mahallesinde sâkin Ahmed Çelebi b. Mehmed ve Sâlih Paşa mahallesinden Hüseyin b. Abdullah ve Kurşunlu Türbe mahallesinde Receb Dede b. Ahmed nâm kimseler Dîvân-ı âlî dâme mahfûfen bi'l-me'âlîde akdedilen meclis-i şer'-i şerîfe hâzırûn olup, bundan akdem mahmiye-i mezkûre mahallâtından Papasoğlu mahallesinde fevt olan Istablı âmire mensûbları bölüğünden Kara Mustafa b. Abdi'nin terekesine vâris-i ma'rûfu olmadığı zu'muyla vaz'-ı yed eden Istabl-ı âmire bölüğüne mahsûs Beytülmâl emîn-i sâbıkı ve husûs-ı âti'z-zikri münkir olan Hasan Bey b. Abdullah nâm hasm-ı câhıd mahzarında, Ali b. Ahmed'den asâleten ve asîl-i merkūmun er karındaşı Sefer b. Ahmed kıbelinden âti'l-beyân da'vâ ve isbâta vekâleti bi-mâ

hüve nehcü's-sübût şer'an sâbit olan fahrü'l-müderrisîn mevlânâ Hasan Efendi b. Mehmed'den vekâleten sâdır olan da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, müteveffâ-yı mesfûr Kara Mustafa, hâl-i hayâtı ve kemâl-i sıhhatinde bizim yanımızda ve katımızda mirâren ve kirâren asîl-i mezbûr Ali ve müvekkil-i mezkûr Sefer'in dayı oğulları ve zevi'l-erhâm cihetinden vârisleri olduğunu ikrâr ve i'tirâf eyledi. Şu cihetle ki, müdde'iyân-ı mezkûrân, Ahmed nâm kimsenin sulbî oğullarıdır. Ahmed el-mezbûr da Cennet Hatun nâm hatunun sadrî oğludur. Ahmed ve Cennet Hatun el-mezbûreyn, ana-baba bir kardeştir. Babaları Turhan, anaları Nihal'dir. Verâset onlara münhasırdır. Onlardan gayrı vâris ve terekeye müstehak kimse ma'lûmumuz değildir. Mezbûr Kara Mustafa ikrârı üzerinde musırran, rücû' etmeden vefât etti. Şehâdeten sahîhaten şer'iyyeten ba'de ca'li şerâiti'l-kabûl şehâdetleri mûcebince hâkim-i fâzıl el-fâsıl beyne'l-hak ve'l-bâtıl el-müreşşihu sadri hâzihi'l-vesîka bi-raşehât-ı aklâmi'l-enîka dâme ve tâbe meda'l-ezmân, müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden emîn-i mezkûrun kasr-ı yedine ve müdde'iyeyn-i mezkûreynin verâsetine hükmetti.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâsıtı Şevvâli'l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Rıdvan Efendi el-kādî, es-Seyyid Mehmed Efendi el-imâm, Ahmed Halîfe b. el-müezzin, Receb Efendi b. Ahmed, Hasan Beşe b. Mustafa, el-Hâc Mahmud b. İsa

254 [49b-2] Hacdan gelirken esîr düşen Şeyh Mustafa Efendi'nin yerine talim ve vaiz hizmeti için Mevlana Kasım Efendi ile Ömer Efendi'nin tayin edildiği

Mahmiye-i Kostantıniyye'de Ayasofya Câmi'inde merhûm-ı mağfiret-nişân Sultan Murad Hân –tâbe serâhu– rûh-ı şerîfi'çün yevmî on sekiz akçe vazîfe ile talebeye ta'lîm-i ulûm edip yine mahmiye-i merkūmede Kızılmusluk kurbünde merhûme Hanım Sultan Câmi'inde yevmî on akçe vazîfe ile vâ'iz olan kıdvetü'l-meşâyihi'l-kirâm eş-Şeyh Mustafa Efendi b. Haydar sene-i sâbıkada hacc-ı şerîfden gelir iken İskenderiye kurbünde bi-irâdetillâhi'l-meliki'l-kadîr eydî-i keferede esîr olup halâs olup gelinceye değin yerine kāimmakām nasb olunmak lâzım gelmeğin cânib-i şer'-i şerîfden zikr olunan ta'lîm hıdmetine ayda iki yüz akçe vazîfe ile Mevlânâ Kasım Efendi ve zikr olunan va'z hıdmetine yevmî dört akçe vazîfe ile mevlânâ Ömer Efendi kāimmakām nasb ve ta'yîn olunup mezbûrân dahi kāimmakāmlığı kabûl ve hıdmet-i lâzımesini ikāmete müte'ahhid olmağın mâ vaka'a gıbbe't-taleb ketb ve tahrîr olundu.

Tahrîren fî-evâili şehri Şevvâli'l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-meşâyih Veli Efendi b. el-vâ'iz, Salih Efendi b. İbrahim, Atâullah Efendi b. Yusuf, el-Hâc Mahmud b. İsa, Hasan b. Şaban ve gayruhüm.

255 [49b-3] Hassa tablacılarından Hasan Bey'in Sipahi Ahmed Ağa'dan aldığı yüz adet şerifi altını iadesi için tenbih olunması

Sipâh-ı zafer-penâh zümresinden bâ'isü'l-kitâb Ahmed Ağa b. Mahmud Dîvân-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûnda mahfil-i şer'-i hatîrde hâssa tavîleci zümresinden Hasan Bey b. Abdullah muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'vâ edip târih-i kitâbdan iki yıl mukaddem mezbûr Hasan Bey'e âdemlerimden Mehmed nâm kimesneyi sipahi etmek için bi-tarîki'r-rüşve kendi mâlımdan sahîhü'l-ayâr ve kâmilü'l-vezn yüz aded şerifi altın def' u teslîm edip ol dahi alıp kabz etmiş idi hâlâ meblağ-ı mezbûru istirdâd edip suâl olunsun dedikde gıbbe'ş-suâl mezbûr Hasan Bey husûs-ı mezbûru bi'l-külliye inkâr edip müdde'î-i mezbûrdan müdde'âsına mutâbık beyyine taleb olundukda udûl-i müslimînden Mehmed Bey b. İbrahim el-cündî ve Arslan Bey b. Ali li-ecli'ş-şehâde hâzırân olup fi'l-hakīka târih-i kitâbdan iki yıl mukaddem mezbûr Hasan Bey'e müdde'î-i mezbûr âdemlerinden Mehmed nâm kimesneyi sipahi etmek için bi-tarîki'r-rüşve bizim huzûrumuzda mâlından sahîhü'l-ayâr ve kâmilü'l-vezn yüz aded şerifi altın def' u teslim edip ol dahi cümlesini alıp kabz eyledi bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın meblağ-ı mârrü'z-zikri red ve ibkā etmek için tenbîh olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Tahrîren fî-evâhiri şehri Şevvâli'l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf min-hicreti'n-Nebiy.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Çavuş el-mübâşir, el-Hâc Mehmed b. Abdullah el-musallî, el-Hâc Abbas b. İbrahim, Ahmed Ağa b. Abdullah reîs-i muhzır, Mehmed Subaşı b. Abbdullah, Mehmed Çavuş b. Receb, Hasan b. Şaban, Mehmed Bey b. Mustafa ve gayruhüm.

256 [50a-1, Arapça] Kadı Mahmud Efendi'nin kölesini azat ettiği

Kıdvetü kuzâti'l-islâm umdetü vülâti'l-enâm mevlânâ Mahmud Efendi b. merhûm İbrahim Efendi eş-şehîr bi-Tezkireci-zâde meclis-i şer'-i şerîfe gelip kendisine rıkkını mu'terif, açık kaşlı, elâ gözlü, esmer, orta boylu, sakallı hâfız-ı hâze'l-kitâb Yusuf b. Abdullah nâm abd-i memlûkünü hasbeten lillâhi'l-azîm ve taleben li-merzâti rabbihi'r-rahîm âzâd ve tahrîr ettiğini ikrâr ve i'tirâf eyledi. Abd-i mevsûf-i mezkûr bu sûretle sâir ahrâr-ı asliyyîn-i mükellefîn gibi hür oldu. Mevâlînin ale'l-utekā sâhip olduğu velâ hakkından gayrı üzerinde bir hak kalmadı.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâhiri Şevvâli'l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Umdetü'l-ulemâi'l-kirâm mevlânâ Mehmed Efendi b. Yusuf, umdetü'l-müderrisîni'l-kirâm mevlânâ Hüseyin Efendi, umdetü kuzâti'l-islâm

mevlânâ Seyyid Mehmed Efendi, kıdvetü'l-vülât mevlânâ Mustafa Efendi, zahrü'l-vülât mevlânâ Ali Efendi b. Mehmed, kıdvetü'l-kuzât mevlânâ Seyyid Hasan Efendi, zahrü'l-akrân Mustafa Ağa el-müteferrika, zahrü'l-a'yân Abdullah Çelebi b. ( ), Osman Beşe b. Abdullah er-râcil, Halil Bey b. Malkoç, Ahmed Ağa b. Abdullah reîsü'l-muhzırîn ve gayrühüm

257 [50a-2, Arapça] Bali v. Mosi adlı Yahudi'nin evinin satışına David v. İsak'ı vekil ettiği

Mahmiye-i Kostantıniyye mahallâtından Bâli Paşa mahallesinde sâkinân olan Mehmed Bey b. Kasım er-râcil ve Behram Bey b. Mehmed nâm kimseler meclis-i şer'-i şerîfe gelip bâ'is-i hâze'l-kitâb David v. İsak nâm Yahudiden sâdır olan da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, Kalamon cemâ'atinden olup hâlen mahmiye-i mezbûre mahallâtından Çelebioğlu mahallesinde sâkin Bali v. Mosi nâm Yahudi, müsteşhed-i mezbûru sâlifü'z-zikr Çelebioğlu mahallesinde kâin, ahâlî ve cîrân indinde hudûdu ma'lûm menzilinin bey'ine sonra kabz-ı semene ve kendisine olan deynini edâya, artanı da kendisine isâle ve îsâl için îcâb-ı hâle göre tasarrufa vekîl ve nefsine nâib-i menâb eyledi. O dahi vekâlet-i merkūmeyi kabûl etti. Şehâdeten sahîhaten şer'iyyeten ba'de ca'li şerâiti'l-kabûl hâkim şehâdetleri mûcebince hükmetti.

Ceâ zâlike ve hurrire fî-evâhiri Şevvâli['l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.]

Şühûdü'l-hâl: El-hâc Mahmud b. İsa, el-Hâc Abbas b. İbrahim el-muhzır, Mehmed Bey b. Mustafa, Ahmed Ağa b. Abdullah reîsü'l-muhzırîn ve gayrühüm

258 [50a-3] Maktul Hüseyin Paşa'nın Kortaş alacağına Moskov v. Yoro'nun kefil olmadığı

Bi'l-fi'l atebe-i aliyye-i sultâniyyede başdefterdâr kāimmakāmı olup hâlâ maktûlen müteveffâ olan vezîriazam Hüseyin Paşa'nın terekesini mîrî için kabz ve zabta me'mûr olan emîrü'l-ümerâi'l-kirâm kebîrü'l-küberâi'l-fihâm sâhibü'l-ızzi ve'l-ikbâl âmirü'l-hazâin bi ahseni'l-a'mâl zü'l-kadri'l-bâzıh ve'ş-şerefi'ş-şâmih Mehmed Paşa edâmallâhü te'âlâ iclâlehû Dîvân-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-me'âlî–'de bâ'isü'l-kitâb Moskov v. Yoro nam zimmîyi mahfil-i kazâda ihzâr ve üzerine takrîr-i da'vâ edip müşârun-ileyh Hüseyin Paşa'nın Kortaş nâm zimmî zimmetinde deyn-i şer'îden on bin kâmil filori hakkı olup mezbûr Moskov meblağ-ı mezbûru ahz ve kabûlü hâviye kefâletle kefîl olmuş hâlâ mezbûr Hüseyin Paşa'nın cümle terekesi cânib-i mîrîye kabz olunmak fermân olunmağın kefâleti hasebiyle meblağ-ı mezbûru dahi mezkûrdan taleb ederim dedikde gıbbe's-suâl zimmî-i mezbûr bi'l-külliye inkâr edip müdde'î-i müşârun-ileyhden beyyine taleb olundukda husûs-ı

mezbûra beyyinem yokdur yemîn verilsin dedikde mezbûr Moskov müşârun-ileyh Hüseyin Paşa'nın merkūm Kortaş zimmetinde olan on bin filori hakkına kefîl olmadığına ba'de'l-istihlâf yemîn billâhillezi ünzile'l-incîle alâ İsa aleyhi's-selâm eyledikde mâ vaka'a ınde't-taleb ketb olundu.

Hurrire fî-evâhiri [şehri Şevvâli'l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf].

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Ali b. el-Hâc reîs-i muhzır, el-Hâc Mahmud b. İsa, el-Hâc Abbas b. İbrahim, Mehmed Bey b. Mustafa ve gayruhüm.

259 [50a-4, Arapça] İbrahim Efendi b. Edhem'in iki çocuğuna Şeyh Ahmed Efendi'yi vasi atadığı

Rumeli-i ma'mûre vilâyeti Alacahisar livâsında vâki' Laskosa kasabası sâkinlerinden Mirza Bey b. Abdi ve Ahmed Bey b. Mustafa ve Hasan Bey b. Abdullah ve Hüseyin Bey b. Abdullah nâm kimseler meclis-i şer'a hâzırûn olup Atebe-i aliyye Defterdârı kāimmakāmı olan ve âti'z-zikr müteveffânın muhallefâtına vaz'-ı yed eden ve husûs-ı âti'l-beyânı münkir bulunan emîrü'l-ümerâi'l-kirâm kebîrü'l-küberâi'l-fihâm zü'l-kadri ve'l-ihtirâm Mehmed Paşa mahzarında, fahrü'l-meşâyihi'l-kirâm Şeyh Ahmed Efendi eş-şehîr bi-Kefâî Efendi'den sâdır olan da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, sâbıkā Kuyi? şehrinde kādı olan ve bundan akdem mahmiye-i Kostantıniyye'de vefât eden mevlânâ İbrahim Efendi b. Edhem, müdde'î-yi müşârun-ileyhi, Mehmed ve Fâtıma nâm sagīreynine vasî nasbetti. O dahi vesâyet-i mersûmeyi kabûl etti. Şehâdeten sahîhaten şer'iyyeten ba'de ca'li şerâiti'l-kabûl hâkim şehâdetleri mûcebince hükmetti.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâhiri Şevvâli'l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Hızır Efendi b. Mustafa, Derviş Ahmed b. Hüseyin, Derviş Mustafa b. Lütfullah, Ahmed Dede b. ( ) ve gayrühüm

260 [50b-1] Ahmed Çavuş b. Uğurlu'nun Yemenli Hüseyin Ağa Vakfı'na olan borcunu kefili Ali Çavuş b. Abdullah'ın ödeyeceği

Mahmiye-i Kostantıniyye'de vâki' merhûm Yemenli Hüseyin Ağa Vakfı'na bi'l-fi'l mütevellî olan Hasan Bey b. Ali nâm kimesne Dîvân-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-me'âlî–'de Ali Çavuş b. Abdullah nâm kimesneyi mahfil-i kazâya ihzâr ve üzerine da'vâ edip bundan akdem bin yirmi dokuz senesinde onu bir dirhem olmak üzere kat' olunan (…) akçe râyiç olup ve zikr olunan cedîd akçenin her yüz yirmisi kıymet-i mu'ayyenesi olmak üzere bir sikke filori sarf olunur iken gāib ani'l-meclis olan Ahmed Çavuş b. Uğurlu nâm kimesneye vakf-ı mezbûr mâlından yine mezkûr on altı bin akçe ikrâz ve teslîm edip mezbûr Ahmed Çavuş dahi kabz ve tesellüm etdikde deyn-i mezkûre mezbûr Ahmed Çavuş emr ve kabûlü hâviye

kefâletle kefîl ba‘dehû kefâlet-i merkūmesi hasebiyle meblağ-ı mezkûrun yedi bin akçesini bana teslîm edip dokuz bin akçesi zimmetlerinde kalmış idi hâlâ hîn-i ikrâzda cârî olan ceyyid ve cedîd akçe mislinden edâ etmek üzere bakī kalan dokuz bin akçeyi kefâleti hasebiyle kefîl-i mezbûr Ali Çavuş'dan taleb ederin suâl olunsun dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Ali Çavuş cevâbında vech-i muharrer üzere deyn-i mezbûreyi i‘tirâf edip lâkin deyn-i merkūm her yüz yirmisi bir filoriye sarf olunup ednâ bir dirhem olmak üzere kat‘ olunan ceyyid ve cedîd akçeden olduğunu inkâr edicek mütevellî-i mezbûrdan da‘vâsını mübeyyine beyyine taleb olundukda udûl-i müslimînden Yusuf Bey b. Abdulah nâm bevvâb-ı sultânî ve Mehmed b. Gülabi li-ecli'ş-şehâde mahfil-i kazâya hâzırân olup gıbbe'l-istişhâd fi'l-vâki‘ târih-i mezkûrdan merkūm Ahmed Çavuş'un mütevellî-i mezbûr yedinden istikrâz ve kabz edip mezbûr Ali Çavuş kefîl olduğu meblağ-ı merkūm on altı bin akçe her yüz yirmisi kıymet-i mu‘ayyenesi olmak üzere bir sikke filoriye sarf olunup ednâ bir dirhem olmak üzere kat‘ olunan ceyyid ve cedîd akçeden idi bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde ba‘de ri‘âyet-i şerâiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle oldukdan sonra kefîl-i mezbûra meblağ-ı bâkī-i mezkûru târih-i mesfûrda cârî olduğu üzere mezkûrü'l-aded cedîd akçenin misli ile veyâhud hîn-i ikrâzda sarf olunduğu üzere filoriden kıymet-i şer‘iyyesi (…) etmeğe tenbîh olunup mâ-hüve'l-vâkı‘ bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fî-evâsıtı Şevvâli'l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Sefer b. Yusuf, Keyvan b. Abdullah, Hasan Beşe b. Şaban, Mehmed b. Mustafa, el-Hâc Mahmud b. İsa, Nuh b. Arslan.

261 [50b-2] Resul Ağa b. Abdülganî'nin varislerinden Şaban b. Ramazan'a Mustafa Efendi'nin vasi tayin edildiği

Mahmiye-i Kostantıniyye'de Peykhâne mahallesinde müteveffâ olan merhûm Resul Ağa b. Abdülganî nâm kimesnenin verâseti zevceteyn-i metrûketeyni Belkıs bt. Abdullah ve Fersa bt. Abdullah nâm hatunlara ve li-eb ve üm kız karındaşı ( ) nâm müteveffiyenin sadrî oğlu olan Şaban b. Ramazan nâm sagīre münhasıra olduğu zâhir ve mukarrer oldukdan sonra sagīr-i mezbûrun tesviye-i umûru için ve müteveffâ-yı mezbûrun tenfîz-i vesâyâsı için cânib-i şer‘-i mübînden bir vasî nasb ve ta‘yîn olunmak lâzım gelip ve kuzât-ı müteşerri‘în zümresinden kıdvetü'l-vülât mevlânâ Mustafa Efendi b. ( ) zîver-i emânet ile ârâste ve hilye-i diyânetle pîrâste olmağın sagīr-i mezbûrun tesviye-i umûru için ve müteveffâ-yı mezbûrun tenfîz-i vesâyâsı için vasî nasb ve ta‘yîn olunup ol dahi vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve hıdemât-ı lâzımesini edâya müte‘ahhid olmağın mâ vaka‘a gıbbe't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-evâhiri Şevvâli'l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-müderrisîn İshak Efendi b. Ahmed, Fahrü'l-ulemâ Mercan Efendi b. Ahmed, zahrü'l-müderrisîn Mehmed Efendi b. Ahmed, Hacı Musa b. Ahmed ve gayruhüm.

262 [50b-3] Fatma bt. Abdullah cariyesi Rus asıllı Marya bt. Abdullah'ı Mehmed b. Abdullah'a sattığı

Mahmiye-i İstanbul'da Küçükpazar kurbünde Hoca Hayreddin mahallesi sâkinelerinden Fâtıma bt. Abdullah nâm hatun mahfil-i şer'-i hatîrde bâ'isü'l-kitâb Mehmed b. Abdullah nâm kimesne mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip hâlâ mülk-i mahz-ı sahîhim olan Rusiyyetü'l-asl Marya bt. Abdullah nâm câriyeyi min-ba'd da'vâ-yı uyûbdan zimmetim berî olmak üzere cümle uyûbiyle mezbûr Mehmed'e bey'-i bâtt-ı kat'î ile kâmil otuz guruşa bey' edip teslîm-i mebî' ve kabz-ı semen eyledim dedikde mezbûrenin vech-i muharrer üzere sudûr eden ikrârını mezkûr Mehmed bi'l-müvâcehe tasdîk ve ber nehc-i mestûr câriye-i mezkûreyi cümle uyûbiyle iştirâ ve tesellüm eylediğini tahkīk edicek mâ vaka'a gıbbe't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-evâhir-i Şevvâli'l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Bey b. Yusuf, el-Hâc Abbas b. İbrahim, Ahmed Ağa b. Abdülmennân el-Busi, el-Hâc Mahmud b. İsa, Mehmed Bey b. Mustafa ve gayruhüm.

263 [50b-4, Arapça] Hâkimin Fâtıma adlı yetim kıza vasi atadığı

Hâkim-i âlim ü âdil ü fâzıl el-fâsıl beyne'l-hak ve'l-bâtıl el-müreşşihu sadri hâzihi'l-vesîka bi-raşehâti aklâmi'l-enîka dâme ve tâbe meda'l-ezmân ve'l-ahkāb, Dârü's-saltanati's-seniyye mahmiye-i Kostantıniyye mahallâtından Mahmud Paşa mahallesinde sâkin râfi'-i hâze'l-kitâb Abdülganî b. el-Hâc Fazlı nâm kimseyi, mahrûse-i Galata tevâbi'inden Kasımpaşa kasabası mahallâtından Tahtakadı mahallesinde bundan akdem fevt olan er karındaşı el-Hâc Hızır'ın Fâtıma nâm sagīre kızına zabt-ı ahvâli ve müteveffâ-yı mezbûr babasından irs-i şer'î ile intikal eden emvâlinin hıfzı için vasîye ihtiyâcına binâen vasî nasbetti. Mezbûr Abdülganî vesâyet-i merkūmeyi kabûl edip hizmet-i lâzimesini edâya müte'ahhid oldu.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâsıtı Şevvâli'l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Abdi Çavuş b. Ahmed, el-Hâc Mahmud b. İsa, Hasan Beşe b. Mustafa, el-Hâc Mahmud b. Süleyman, Süleyman b. Zekeriya ve gayrühüm

264 [51a-1, Arapça] Terekesi zabt edilen Hekim Osman Paşa'nın vârisinin oğlu Ömer Bey olduğu

Anadolu-i ma'mûre vilâyetinde vâki medîne-i (…)a ahâlîsinden udûlden Ahmed Subaşı b. Ali ve Şeyh Ali b. Mehmed nâm kimseler Dîvân- âlî nezdindeki emâcid ve'l-a'yân huzûrunda akdedilen meclis-i şer'-i şerîfe hâzırân olup, âti'l-beyân müteveffânın muhallefâtına vâzı'-ı yed olan, emîrü'l-ümerâi'l-kirâm kebîrü'l-küberâi'l-fihâm sâhibü'l-izzi ve'l-ikbâl Atebe-i aliyye ve südde-i seniyye defterdârbaşı kâimmakāmı Mehmed Paşa nâm hasm-ı câhid mahzarında, mahmiye-i Kostantıniyye mahallâtından Davud Paşa mahallesinde bundan akdem fevt olan merhûm Hekim Osman Paşa'nın oğlu bâ'isü'l-kitâb fahrü'l-akrân Ömer Bey'den sâdır olan da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, müdde'î-yi müsteşhed-i mezbûr, müteveffâ-yı mezkûrun sulbî oğludur. Verâseti ona ve Merve ve Hanım ve Fâtıma nâm kızlarına ve Zâhide Hatun bt. Kābil Efendi nâm zevcesine âiddir. Onlardan gayra vâris ve verâsete müstehak kimse ma'lûmumuz değildir. Şehâdeten sahîhaten şer'iyyeten ba'de ca'li şerâiti'l-kabûl hâkim şehâdetleri mûcebince hükmetti.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâsıtı Zilka'deti'l-harâm li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: [Mahm?]ud Çavuş b. ( ), Ahmed Ağa b. Fazlı reîsü'l-muhzırîn, Ali Ağa b. [ser-]çavuşân, İbrahim Ağa b. muhzırân-ı Anadolu, el-Hâc Mahmud b. İsa ve gayrühüm

265 [51a-2] Dimitri v. Todori'nin varislerinin itirazları üzerine menzillerine el koyan Mehmed Bey b. İsmail'in kasr-ı yedine tenbih olunması

Vilâyet-i Rumeli'nde Limni kazâsına tâbi' Ayayat? nâm karyeden olup hâlâ mahmiye-i İstanbul'da Altımermer mahallesinde hâlik olan şâhinci tâifesinden Dimitri v. Todori nâm zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi Mallı bt. Vasil nâm nasrâniyeye ve li-ebeveyn karındaşları Ender Nikola ve Komanyoz nâm zimmîlere münhasıra olduğu zâhir ve müte'ayyin oldukdan sonra mezbûrûn Mallı ve Ender Nikola ve Komanyoz mahfil-i şer'-i hatîrde şâhinci tâifesinin beytü'l-mâllerini zabt ve kabza me'mûr olup ve menzil-i âti'z-zikre hâlâ vâzı'u'l-yed olduğu nehc-i şer'î üzere sabit olan Mehmed Bey b. İsmail muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'vâ edip el-ân mezkûrun yedinde olup mahalle-i merkūmede vâki' cevânib-i erba'ası Pasdırmacızâde mülkü ile tarîk-i âmma müntehi olup iki bâb tahtânî ve iki bâb fevkānî odayı ve bir su kuyusunu ve kenîfi ve eşcâr-ı müsmire-i mütenevvi'ayı müştemil olan menzil mezkûr Dimitri'nin mülkü olup ba'de helâkihî verâseti bana münhasıra olmağla menzil-i mezbûrun rub'u zevcesine ve selâse-i erbâ'ı karındaşlarına intikāl etmiş iken ve mukaddemâ vech-i mezkûr üzere verâsetimizi

mevlânâ İbrahim Efendi b. Süleyman nâm nâibü'ş-şer' huzûrunda Hüseyin b. Hızır er-racil ve Şaban b. Abdullah er-racil şehâdetleriyle alâ vechi'l-hasmı'ş-şer'î isbât edip vech-i mezkûr üzere verâsetimize hüküm olunup yedimize hüccet-i şer'iyye verilmiş iken mezbûr Mehmed Bey menzil-i mezkûra bi-gayr-i vech-i şer'î vaz'-ı yed eder kasr-ı yedine tenbîh olunmasın taleb ederiz deyü kelimât-ı meşrûhalarına mutabık ve sübût-ı verâsetlerini nâtıka nâib-i müşârun-ileyhin hat ve hatemini müştemil ve târih-i kitâb senesi şehri Ramazâni'l-mübârekinin evâsıtı ile muvarraha hüccet-i şer'iyye ibrâz eylediklerinde gıbbe's-suâl mezbûr Mehmed Bey cevâbında menzil-i mahdûd-ı mezkûr mezbûr Dimitri'nin mülkü olup ba'de helâkihî hâssa şâhincileriden olup zâhirde vâris-i ma'rûfu olmamağla beytü'l-mâla âid olmağın vaz'-ı yed eyledim mezbûrlar vech-i mezkûr üzere hâlik-i merkūmun vârisleri olup ve vech-i mezkûr üzere verâsetlerini hâkim-i müşârun-ileyh huzûrunda isbât edip verâsetine hüküm olunduğu ma'lûmum değildir deyü inkâr edicek gıbbe'l-istişhâd udûl-i müslimînden Ebûbekir b. Osman ve Mehmed b. Mehmed li-ecli'ş-şehâde hâzırân olup fi'l-vâki' mezbûrûn Mallı ve Ender Nikola ve Komanyoz vech-i mezkûr üzere verâsetlerini târih-i mezbûrda mevlânâ-yı müşârun-ileyh hazretlerinde şâhidân-ı mezkûrân şehâdetleriyle alâ vechi'l-hasmı'ş-şer'î isbât edip vech-i mezkûr üzere huzûrumuzda verâsetlerine hüküm olunup yedlerine hüccet verildi bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın menzil-i mezkûr merkūm Mehmed Bey'in kasr-ı yedine tenbîh olundu.

Hurrire fî-evâhiri Şevvâli'l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Çavuş b. İbrahim el-mübâşir, Keyvan b. Abdullah, Rıdvan b. Abdullah, Rıdvan Çavuş b. Abdullah el-mübâşir, Davud Çavuş el-mübâşir ve gayruhüm.

266 [51b-1] Hızır b. İbrahim'in el-Hâc Mehmed b. Abdullah'a olan iki yüz filori borcunu edaya tenbih olunması

Tüccâr-ı zevi'l-iktidâr zümresinden bâ'isü'l-kitâb el-Hâc Mehmed b. Abdullah nâm bevvâb-ı sultânî mahfil-i şer'-i hatîrde Hızır b. İbrahim nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip târih-i kitâbdan dört yıl mukaddem Venedik'de vekîlim olan Yakomi nâm nasrâniye teslîm etmek için merkūm Hızır'a mahmiye-i İstanbul'da Mahmud Paşa Hânı'nda mâlımdan bin üç yüz seksen kâmil filori def'u teslîm edip ol dahi bi't-tamâm yedimden ahz ve tesellüm etmiş idi ba'dehû Venedik diyârına varıp meblağ-ı merkūmun bin yüz seksen filorisini merkūm Yakomi'ye teslîm edip iki yüz filorisini vermeyip mesârifine sarf ve itlâf etmişdir suâl olunup alıverilmesin taleb ederim dedikde gıbbe's-suâl merkūm Hızır cevâbında târih-i kitâbdan dört yıl mukaddem mezbûr el-Hâc Mehmed merkūm Yakomi'ye teslîm

etmek için bana ancak bin yüz seksen filori def‘ ve teslîm edip ben dahi kabz edip ve mezbûra teslîm eyledim ziyâde bir akçe ve bir habbe kabz etmedim deyü ziyâdesini inkâr edicek gıbbe’l-istişhâd udûl-i müslimînden Hobyar mahallesinden İbrahim b. Ahmed ve Kepenkci mahallesinden Mustafa b. Halil ve Mehmed Resul nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde hâzırûn olup fi’l-hakīka dört yıl mukaddem mezbûr el-Hâc Mehmed Mahmud Paşa Hânı’nda bizim huzûrumuzda merkūm Yakomi’ye teslîm etmek için mersûm Hızır’a bin üç yüz seksen tâmmü’l-vezn filori def‘ u teslîm edip ol dahi cümlesini bi-tamâmihî yedinden alıp kabz eyledi bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde gıbbe’t-ta‘dîl ve’t-tezkiye şehâdetleri makbûle olup mûcebiyle iki yüz filoriyi edâya tenbîh olundu.

Hurrire fî-evâili Zilka‘deti’l-harâm li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl: Fahrü’l-emâcid Mahmud Ağa b. ( ), İbrahim Ağa b. muhzıran-ı Anadolu, Ahmed Ağa b. Mustafa reis-i muhzırîn, Mustafa Beşe b. ( ).

267 [51b-2] Boğdanlı Kangalu v. Gofora’nın Kürkcü Yani v. Yorgi’ye borcunu edaya tenbih olunması

Mahmiye-i Kostantıniyye’de Kaliçeciler Hânı’nda sâkin olan bâ‘isü’l-kitâb Kürkcü Yani v. Yorgi nâm zimmî Dîvân-ı âlî –dâme mahfûfan bi’l-ma‘âlîde– Boğdanlı Kengalu v. Gofora nâm müste’meni mahfil-i kazâya ihzâr ve üzerine da‘vâ edip târih-i kitâbdan bir yıl mukaddem mahmiye-i mezbûrede mezbûr Kengalu’ya yüz elli bin fıddî akçeye bi-tarîki’n-nesîe bir donluk iki tahta semmûr kürk bey‘ u teslîm edip ol dahi iştirâ ve kabz etmiş idi semen-i mezbûru taleb ederim dedikde gıbbe’s-suâl ve’l-inkâr ve akībe’l-istişhâd udûl-i müslimînden Bazargan mahallesinden Kürkcüler Kethüdâsı Abdi b. Hızır ve Odabaşı mahallesinden Kurd b. Mehmed nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde hâzırân olup fi’l-vâki‘ müdde‘î-i mezkûr bir yıl mukaddem mahmiye-i mezbûrede bizim huzûrumuzda merkūm Kengalu’ya yüz elli bin fıddî akçeye bir donluk iki tahta semmûr kürk bey‘ u teslîm edip ol dahi meblağ-ı merkūmu iştirâ ve kabz eyledi bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde ba‘de ri‘âyet-i şerâiti’l-kabûl şehâdetleri makbûle olup mûcebiyle edâya tenbîh olundu.

Hurrire fî-evâili Zilka‘deti’l-harâm li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl: Fahrü’l-a‘yân Mahmud Ağa b. ( ), Hüseyin Ağa b. ( ), Mehmed Çavuş b. ( ), Ahmed Ağa b. ser-muhzıran-ı Rumeli, Mustafa Beşe b. Çukadar.

268 [51b-3, Arapça] Müteveffâ Defterdâr Hasan Paşa'nın samur kürk bahâsından Afîfe Hatun'a borcu olduğu

Fahrü'l-emâcid ve'l-a'yân Sinan Ağa b. Abdülmennan ve zahrü'l-cüyûş ve'l-cûd Sinan Çavuş b. Abdülvedûd ve kıdvetü'l-akrân Mehmed Rıza Çavuş b. Hüseyin nâm kimseler meclis-i şer'-i şerîfe hâzırûn olup bundan akdem fevt olan merhûm Defterdâr Hasan Paşa'nın evlâd-ı sigārına vasiyy-i şer'î olan Ahi Ali b. Davud nâm hasm-ı câhid mahzarında, kıdvetü'l-muhadderât umdetü'l-muvakkarât tâcü'l-mestûrât sâhibetü's-sa'âdât Afîfe Hatun bt. müvellâ-yı fâzıl câmi'-i âstân-ı ulûm şeyhülislâm fî-zamânihî ve müfti'l-enâm fî-asrihî ve evânihî Mehmed Efendi kı-belinden âti'l-beyân da'vâ ve husûmete vekâleti bi-mâ hüve nehcü's-sübût şer'an sâbit olan mevlânâ Halil Efendi b. ( )'dan sâdır olan da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, müteveffâ-yı müşârun-ileyh Hasan Paşa hâl-i hayâtı ve kemâl-ı akl ve sıhhatinde bizim yanımızda ve katımızda zimmetin-de müvekkile-i müşârun-ileyhâ Afîfe Hatun'a müşterâ-yı makbûz üç parça samur kürk bahasından râyicü'l-vakt yüz seksen bin akçe lâzimü'l-edâ ve vâcibü'l-kazâ borcu olduğunu ikrâr ve i'tirâf etti. Şehâdeten sahîhaten şer'iyyeten ba'de ca'li şerâiti'l-kabûl hâkim, meblağ-ı merkūmu müteveffâ-yı mezkûrdan ahz etmedi-ğine, küllen ve ba'zen hibe etmediğine, başkasına havâle etmediğine, bi-vechin mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb zimmetini ibrâ etmediğine dâir müvekkile-i müşârun-ileyhâya yemîn verdikten sonra şehâdetleri mûcebince hükmetti.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâsıtı Zilka'deti'l-harâm li-sene târihihî.

Şühûdü'l-hâl: Fahrü'l-ekârim Mahmud Çavuş b. İbrahim, Ahmed Ağa b. ser-muhzırân, İbrahim Ağa b. reîsü'l-muhzırîn, Mehmed Bey b. Abdullah, Mustafa Beşe b. ( ) ve gayrühüm

269 [52a-1] Mehmed Ağa b. Veli'nin alacak davasında Abdülkadir Efendi b. Hüseyin ile sulh oldukları

Sâbıkā atabe-i aliyyede çavuşbaşı olup (…) müteferrikalarından olan fahrü'l-emâcid ve'l-a'yân Mehmed Ağa b. Veli mahfil-i şer'-i hatîrde kuzât-ı müteşerri'în zümresinden bâ'isü'l-kitâb mevlânâ Abdülkādir Efendi b. Hüseyin mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip bundan akdem vilâyet-i Rumeli'nde Ohri kazâsında vâki' berât-ı şerîf ile mutasarrıf olduğum ( ) nâm karye ve gayrîden yedi bin akçe yazar timarımı müşârun-ileyh Abdülkādir Efendi'nin âdemlerinden Dilâver Ça-vuş nâm kimesne benim timarımdır deyü nizâ' edip ben dahi geri kat'î berât et-dirdikden sonra müşârun-ileyh Abdülkādir Efendi mücerred hak benim âdemim mezkûr Dilâver Çavuş'undur deyip timar-ı mezbûrun üç senede bana âid olan mahsûlünden bi-gayr-i hakkın yüz yirmi bin akçe mahsûl kabz ve zabt etmiş idi hâlâ bi-gayr-i hakkın makbûzu olan mahsûlü da'vâ ve taleb eylediğimde ol

dahi inkâr edip beynimizde münâza'ât-ı kesîre vâki' olmuş idi hâlâ mûmâ-ileyh Abdülkādir Efendi makbûzdur deyü da'vâ etdiğim mahsûl-i mezkûrumdan an inkâr altmış yedi sikke filori ve bir kâmil guruş üzerine benim ile inşâ-i akd-i sulh etdikden sonra ben dahi sulh-i mezbûru kabûl ve bedel-i sulh-ı merkūmu bi't-tamâm yedinden kabz etdiğimden sonra zimmeti husûs-ı merkūma müte'allık cemî' de'âvî ve husûmâtdan ibrâ-i küllî ile ibrâ ve ıskāt eyledim dedikde gıbbe't-tasdîk vicâhen mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî-evâsıtı Zilka'deti'ş-şerîfe li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Hasan Ağa b. ( ), Receb Efendi b. Ali, Süleyman Efendi b. ( ), Nurullah Çavuş b. Ali el-mübaşir, Mehmed Çavuş b. İsmail, Hasan Bey b. ( ), Nasuh Çavuş b. İsmail, Receb Bey b. el-cündî?, Mehmed Çavuş b. Nasuh ve gayruhüm.

270 [52a-2] el-Hâc Hızır b. el-Hâc Fazlı'nın İznikmid'deki dükkan menzil ve cariyesiyle bazı eşyalarını Abdi Efendi b. Osman'a hibe ettiği

Galata kazâsına tâbi' kasaba-i Kasımpaşa mahallâtından Tahtakadı mahallesi sükkânından olup bundan akdem müteveffâ olan el-Hâc Hızır b. el-Hâc Fazlı nâm kimesnenin verâseti li-ebeveyn karındaşları Seydi ve Abdülganî ve Müstecâb ve zevce-i metrûkesi Döndü Hatun ve sulbiye sagīre kızı Fâtıma'ya münhasıra olduğu mütehakkık oldukdan sonra mezkûrân Seydi ve Abdülganî mahfil-i kazâda mahalle-i mezbûrede sâkin mefharü'l-meşâyihi'l -kirâm Abdi Efendi b. Osman tarafından husûs-ı âti'z-zikre vekîl olup hasm-ı şer'-i câhıd mahzarında Derviş Mehmed b. Ali ve Mehmed b. Osman <<tarafından husûs-ı âti'z-zikre vekîl olup>> şehâdetleriyle vekâleti sâbite olan es-Seyyid Kasım b. es-Seyyid Halil mahzarında üzerine da'vâ edip mûrisimiz müteveffâ-yı mesfûr el-Hâc Hızır'ın verâseti bize ve mezbûrûn Müstecâb ve Döndü ve Fâtıma'ya münhasıra olmağla terekesinin sekiz sehimde bir sehimi zevcesi mezbûre Döndü Hatun'a ve ikişer sehmi her birimize ve gāib ani'l-meclis olan karındaşımız merkūm Müstecâb'a ve bir sehmi kızı mezkûre Fâtıma'ya intikāl etmiş iken müvekkil-i müşârun-ileyh Abdi Efendi müteveffâ-yı mezbûrun mâlından cem'an seksen yedi bin beş yüz akçeyi bi-gayr-i vechin ahz u kabz etmişdir meblağ-ı mezkûrdan bi-hasebi'l-irsi'ş-şer'î ikimize âid olan kırk bin yüz kırk sekiz akçeyi taleb ederiz dediklerinde gıbbe's-suâl vekîl-i mersûm cevabında müteveffâ-yı mesfûr hâl-i hayâtında müvekkil-i müşârun-ileyh Abdi Efendi'nin ehibbâsından olup hıdmetinde olmak ile târih-i kitâbdan beş yıl mukaddem İznikmid'de vâki' dükkân ve menzil ve câriyesini ve ba'zı esvâbını bey' edip cem'an seksen yedi bin beş yüz akçe cem' edip meblağ-ı mezbûru mahzar-ı müslimînde müvekkil-i müşârun-ileyh Abdi Efendi'ye hibe ve temlîk ve teslîm edip ol dahi meclis-i hibede kabz ve kabûl ve ittihâb eyledi deyicek gıbbe'l-inkâr ve akībe'l-istişhâd udûl-i müslimînden kasaba-i mersûmede Süruri Efendi mahallesi ahâlîsinden el-Hâc Yusuf b. Abdullah ve mahmiye-i İstanbul'da Haydarpaşa

mahallesi sâkinlerinden el-Hâc Bali b. Ferhad ve merhûm Sultan Bâyezid Hân mahallesinden el-Hâc Ahmed b. Yusuf nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde hâzırûn olup fi'l-vâki‘ müteveffâ-yı mezkûr el-Hâc Hızır hâl-i hayâtında müşârun-ileyh Abdi Efendi'nin ehibbâsından olup hıdmetinde olmağla târih-i kitâbdan beş yıl mukaddem İznikmid'de vâki‘ dükkân ve menzil ve câriyesini ve ba‘zı esvâbını bey‘ edip cem‘an seksen yedi bin beş yüz akçe cem‘ edip meblağ-ı mezbûru bizim huzûrumuzda müşârun-ileyh Abdi Efendi'ye hibe ve temlîk ve teslîm edip ol dahi meclis-i hibede kabz ve kabûl ve ittihâb eyledi bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde gıbbe't-ta‘dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olup mûcebiyle hüküm olundu.

Tahrîren fî-evâhiri Şevvâli'l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Abdi Çavuş b. Receb, Hacı Mahmud b. Ali, Hüseyin b. Mustafa, Rıdvan b. Abdullah, Derviş Mehmed b. Ali, Derviş Mehmed b. Osman, Şaban b. Arslan, Mehmed b. Mustafa, Hasan b. Mustafa ve gayruhüm.

271 [52b-1] Vezir İbrahim Paşa'nın bin üç yüz otuz üç senesi mahsüllerinin varislerine teslim edildiği

Bi'l-fi'l atabe-i aliyyede başdefterdâr kāimmakāmı olan emîrü'l-ümerâi'l-kirâm kebîrü'l-küberâi'l-fihâm sâhibü'l-izzi ve'l-ikbâl âmirü'l-hazâini bi-ahseni'l-a‘mâl zü'l-kadri'l-bâzıh ve'ş-şerefi'ş-şâmih Mehmed Paşa –dâme bi'l-hayr zikrihû? ve eşâ– Dîvân-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-me‘âlî– vüzerâi'l-kirâmdan olup hâlâ azm-i dârü's-selâm eden düstûr-ı ekrem müşîr-i müfahham mehrûm İbrahim Paşa'nın sulbî oğulları Abdulbâki Bey ve Süleyman nâm sagīrlerin vasiyy-i şer‘îleri ve merhûm müşârun-ileyhin birâderi olup kapıcıbaşı olan iftihârü'l-emâcid ve'l-e‘âlî hâvi'l-mehâmid ve'l-me‘âlî Ahmed Ağa zîde mecduhû mahzarında takrîr-i kelâm edip merkūm-ı mezbûrun Rumeli'nde ve Anadolu'da vâki‘ hâssları mahsûlü bin otuz üç senesi Martı evvelinden sene-i kâmile tamâmına varınca merhûm-ı mezbûrun voyvodalarına ber vech-i maktû‘ deruhde olunmuş olup hâlâ müşârun-ileyh İbrahim Paşa merhûm olmağla havass-ı mezbûre cânib-i mîrîden zabt olunmak lâzım geldikde vasiyy-i müşârun-ileyh dahi sene âhırına değin havâss-ı mezbûreyi merhûm-ı müşârun-ileyhin voyvodalarını zabt edip sene tamâmına varınca cümle mahsûlü merhûm-ı merkūmun veresesine teslîm olunmak üzere merhûm-ı müşârun-ileyhin kethüdâsı Mehmed Ağa ma‘rifetiyle (…) Hazîne-i âmire'ye on yük akçe teslîm etmeye ta‘ahhüd edip husûs-ı mezbûr min-külli'l-vücûh sagīrler hakkında enfa‘ olmağın ber vech-i meşrûh deruhde olunup <<gelesi min-ba‘d sene âharına değin merhûm-ı müşârun-ileyhin voyvodaları zabt edip cümlesi>> zikr olunan on yük akçenin iki yük akçesi mîrî için peşîn alınıp bâkīsi ıyd-ı şerîf mevâcibine vermeye ta‘ahhüd etdiklerinden sonra min-ba‘d sene âhırına değin merhûm-ı müşârun-ileyhin voyvodaları zabt edip cümle mahsûl vârislerine

teslîm olunup muhassıl ve müfettiş taraflarından dahl olunmamak üzere yedlerine emr-i şerîf-i âlîşân verilmişdir dedikde gıbbe't-tasdîk ve't-taleb mâ vaka'a ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-evâsıtı Zilka'deti'l-harâm li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Zahrü'l-cüyûş Rıza Mehmed Çavuş b. ( ), Zahrü'l-cüyûş Mahmud Çavuş b. ( ), Zahrü'l-a'yân Ahmed Ağa b. Receb reîsü'l-muhzırân, el-Hâc Mahmud b. İsa.

272 [52b-2, Arapça] Fahri Hatun'un Kızıltaş mahallesindeki evini Mustafa Efendi'ye sattığı

Şehâdetleri ve ihbârları kabûl edilecek udûlü'l-ahyârın ta'rîfleriyle şahsı mu'arrefe olan Dârü's-saltanati's-seniyye mahmiye-i Kostantıniyye mahallâtından Kızıltaş mahallesinde sâkine Fahri Hatun bt. Mehmed nâm hatun meclis-i şer'a hâzıra olup şöyle ikrâr ve i'tirâf etti ki, işbu akdin kendilerinden sudûruna kadar mâliki olduğu ve taht-ı tasarrufunda bulundurduğu, mahalle-i merkūmede vâki', hudûdu bir tarafından Hasan Bey b. Mehmed mülkü, bir tarafından Hüseyin Bey b. Abdullah'a âid odalar, bir tarafından tarîk-ı âm ve hâs ile mahdûd bulunan cemî' menzilini cümle hudûdu ve kâffe-i hukūkuyla râyicü'l-vakt yüz bin akçe-i cedîd –ki on yeni akçe bir eski akçe eder- semen-i mu'ayyen-i makbûz ile fahrü'l-ulemâi'l-kirâm bâ'isü'l-kitâb mevlânâ Mustafa Efendi b. müvellâ-yı merhûm Şeyh Mehmed Efendi'ye îcâb ve kabûlü hâvî bey' ile bey' eyledi. Mezbûr Mustafa Efendi dahi kendi mâlıyla ve istiğlâl maksadıyla menzil-i mezkûru iştirâ etti. Vâki' ikrâr mukarrun lehü'l-mezbûr tarafından vicâhen ve şifâhen tasdîk edildi. Bâyi'a-i mezkûrenin istîcârı üzere müşterî-yi mezbûr ba'de't-tahliye ve't-tekābüz zeylde muharrer senenin gurre-i Zilhicceti'l-harâmından bir sene tamâmına on beş bin akçeye icâreye verdi. Müste'cire-i mesfûrenin sadrî oğlu Mustafa Çelebi b. Ca'fer Bey ve mahmiye-i mezkûre mahallâtından Zeyrek mahallesinde sâkinetân olan Hâcce Teslîme Hatun bt. Seyyid Ali ve İsmihan bt. Sefer'in her biri meblağ-ı mezbûra ve ücret-i merkūmeye îcâb ve kabûlü hâvî kefâletle kefîl oldular.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâsıtı Zilka'deti'l-harâm li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Umdetü'l-ulemâi'l-kirâm Seyyid Şeyh Mehmed Efendi b. merhûm Kābil Çelebi Efendi, fahrü'l-müderrisîni'l-kirâm mevlânâ Kurd Mehmed Efendi b. Musa, fahrü'l-müderrisîn mevlânâ Hızır Efendi b. Mahmud, fahrü'l-kuzâti'l-müteşerri'în mevlânâ Ahmed Efendi b. Şeyh Mehmed, Ömer Çelebi b. Mahmud Çavuş, mevlânâ Mehmed Efendi b. Habîb Efendi, Hasan b. Şa'bân ve gayrühüm

273 [52b-3] Hanife Hatun'un ulemaya vakfettiği mâlikesinin ulemadan Abdurrahman Efendi'ye tevcih olunduğu

Mahrûse-i Kostantıniyye'de Saliha Sultan mahallesinde vâki' bir tarafı merhûm Hanife Hatun mülküne ve bir tarafı merhûm Ebûbekir Efendi mülküne ve bir tarafı Ali Çelebi mülküne ve bir tarafı tarîk-i âmma müntehî olup mâlikesi olan merhûme mezbûre Hanife Hatun süknâsına ulemâya vakf ve şart eylediği menzilin ber mûceb-i şart-ı vâkıfa-i mezbûre sâkin ve mutasarrıf olan Ebûbekir Efendi müteveffa olup merhûm-ı müşârun-ileyhin vasîsi işbu bâ'isü'l-kitâb fahrü'l-müderrisîn mevlânâ Abdurrahim Efendi b. Mehmed Efendi ulemâdan olup süknâya muhtâc olmağın menzil-i mezbûrun süknâsı mezbûr Abdurrahim Efendi'ye tevcîh olunup li-ecli't-temlîk bu hurûf ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-evâhiri Zilka'deti'l-harâm min-şuhûr-i sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mevlânâ Ahmed Efendi el-müderris eş-şehîr bi-Hatibzade, Mustafa Efendi b. kâtib-i dîvân, el-Hâc Mahmud b. Süleyman, Mehmed Bey b. Mustafa ve gayruhüm.

274 [53a-1] Veziriazam Kemankeş Ali Paşa'nın yaptırdığı inşaattan dolayı esnafa borcu olduğunun tespiti

Mahmiye-i Kostantıniyye'de olan camcılardan Receb b. Şaban ve kayagancılardan Mahmud b. Abdullah ve suyolcularından Mahmud Beşe b. Abdullah ve mermercilerden Mehmed Beşe b. Abdullah ve kerâsteci Osman Beşe b. Abdullah ve çadırcılardan Cafer b. Abdullah ve timâr tâifesinden Yorgi v. Manol ve Horasancılardan Marat v. Yagob ve toz kireççilerden Şimo v. Yani ve hamamcı Yorgi v. Manol ve sıvacılardan Anderya v. Yani ve mismarcılardan Bâli Yahudi mahfil-i kazâya mukaddemâ sadrıa'zam iken mağzûben katl olunan Ali Paşa'nın tesviye-i umûr-ı düyûnu için vasî nasb olunan Şaban Bey b. Abdullah nâm kimesneyi ihzâr ve muvâcehesinde mezbûr camcı Receb müşârun-ileyh Ali Paşa'nın mahmiye-i mezbûrede Topkapısı'nda vâki' Halil Paşa bahçesi demekle ma'rûf olan bahçede olan binâsı için benden adedi ma'lûm camlar iştirâ olunmağın müşârun-ileyh Ali Paşa zimmetinde vech-i merkūm üzere camlar bahâsından üç bin yedi yüz yetmiş akçe hakkım vardır deyü da'vâ edip ve kayagancı-i mezbûr Mahmud benim dahi müşârun-ileyhin zimmetinde kaygān bahâsından yedi yüz yirmi akçe hakkım vardır deyip ve suyolcu-i mezbûr Mahmud Beşe benim dahi ücretimden sekiz bin dört yüz doksan sekiz akçe hakkım vardır deyip ve mermerci-i merkūm Mehmed Beşe benim dahi mermer bahâsından bin üç yüz yirmi akçe hakkım vardır deyip ve keresteci mersûm Osman Beşe benim dahi mikdârı ma'lûm kereste bahâsından on iki bin altı yüz elli dört akçe hakkım vardır deyip ve çadırcı-i mezbûr Cafer ben dahi perdeler bahâsından iki bin beş yüz yirmi akçe hakkım

vardır deyip ve neccâr-ı mezbûr Yorgi benim dahi ücretimden sekiz bin akçe hakkım vardır deyip ve Horasâncı merkūm Marat benim dahi horasânî ve kireç bahâsından sekiz bin beş yüz doksan akçe hakkım vardır deyip ve toz kireççi-i mezbûr Şimo benim dahi kireç bahâsından altı bin dört yüz seksen akçe hakkım vardır deyip ve hamamcı-i mezkûr Yorgi benim dahi ücretimden iki yüz kırk akçe hakkım vardır deyip ve sıvacı-i mersûm Anderya benim dahi ücretimden bin altı yüz altmış akçe vardır deyip ve mismârî-i mezbûr Bâlî Yahudi benim dahi adedi ve mikdârı ma'lûm mismâr ve reze bahâsından on üç bin yedi yüz yetmiş beş akçe hakkım vardır deyü da'vâ eylediklerinde gıbbe'ş-suâl vasiyy-i mezbûr düyûn-ı mezkûrenin cümlesini inkâr edicek akībe'l-istişhâd udûl-i müslimînden Murad Ağa b. Abdullah ve Üstad Mehmed b. Abdullah li-ecli'ş-şehâde hâzırân olup fi'l-vâki' müşârun-ileyh Ali Paşa hâl-i sıhhatinde zikr olunan bahçede binâ eylediği odalar mühimmâtı için iştirâ eylediği camlar bahâsından mezkûr Ali Paşa zimmetinde merhûm camcı Receb'in üç bin yedi yüz yetmiş akçe hakkı ve merkūm kaygâncı Mahmud'un kayagan bahâsından yedi yüz yirmi akçe hakkı ve suyolcu-i mezkûr Mahmud'un ücretinden sekiz bin dört yüz doksan sekiz akçe hakkı ve merkūm mermerci Mehmed Beşe'nin bin üç yüz yirmi akçe hakkı ve mersûm keresteci Osman Beşe'nin on iki bin altı yüz elli dört akçe hakkı ve mezkûr çadırcı Cafer'in iki bin beş yüz yirmi akçe hakkı ve merkūm neccâr Yorgi'nin sekiz bin akçe hakkı ve Horasancı-i mersûm Marat'ın sekiz bin beş yüz doksan akçe hakkı ve mezbûr kireççi Şimo'nun altı bin dört yüz seksen akçe hakkı ve hamamcı-i mezkûr Yorgi'nin iki yüz kırk akçe hakkı ve sıvacı-i mezkûr Anderya'nın bin altı yüz altmış akçe hakkı ve mismârî-i mezkûr Bâli Yahudi'nin on üç bin yedi yüz yetmiş beş akçe hakkı vardır meblağ-ı mezbûrun cümlesi lâzımü'l-edâ deyndir bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de ri'âyet-i şerâiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olup ba'dehû mezbûrûn müdde'îlerin her birisi meblağ-ı mezbûru küllen ve ba'zen ahz u kabz etmeyüp vücûh-ı istîfâdan bir vechile istîfâ etmediklerine ba'de'l-istihlâf yemîn billâhi te'âlâ eylediklerinde düyûn-ı mezkûre edâ olunmağa tenbîh olunup mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî-evâili Zilka'deti'ş-şerîfe li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ömer Beşe b. Abdullah er-râcil, Ahmed Bey b. Mehmed, Mustafa Beşe b. Çukadar, el-Hâc Mahmud b. ( ), İbrahim Bey b. ( ) ve gayruhüm.

275 [53a-2, Arapça] Kerime Hatun'un mehrini alması için Râziye Hatun'u vekil ettiği

Mahmiye-i Kostantıniyye mahallâtından Kurşunlu Türbe mahallesi sükkanından Yusuf Çelebi b. Ali ve Mehmed b. İbrahim nâm kimseler meclis-i şer'-i şerîfe hâzırân olup hasm-ı şer'î-i câhid mahzarında, bâ'isetü hâze'l-kitâb Râziye Hatun

bt. Mustafa nâm hatundan sâdır olan da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, mahalle-i mezkûrede sâkine Kerîme Hatun bt. Osman, müdde'iyye-i merkûme Râziye hatunu, bundan akdem medîne-i mahmiye-i Kostantıniyye mahallâtından Molla Güranî mahallesinde fevt olan Hüsrev Subaşı b. Abdullah nâm zevc-i mutalliki zimmetinde bulunan mehr-i müecceli cihetinden râyicü'l-vakt otuz dört bin akçenin müteveffâ-yı mezbûrun ana-baba bir erkek kardeşleri ve vârisleri Emir Çelebi ve Süleyman Çelebi ibney Abdullah'dan taleb, kabz ve îsâline, hîn-i hâcetde kabz ve îsâl için hükkâm-ı kirâm indinde muhâsama ve murâfa'aya vekîl ve nefsine nâib-i menâb eyledi. Mezbûre Râziye Hatun da vekâlet-i merkûmeyi kabûl etti. Şehâdeten sahîhaten şer'iyyeten ba'de ca'li şerâiti'l-kabûl hâkim şehâdetleri mûcebince hükmetti.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâhiri Zilka'deti'l-harâm li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Hasan b. Abdullah, Yusuf b. Abdullah, Mahmud b. Mustafa, el-Hâc Mahmud b. ( ) ve gayrühüm

276 [53b-1] Sikke tashihi için Darbhane'de sahib-i ayyâr olan Rali'nin ücretlerinin ödenmesi

Hâlâ tashîh-i sikke-i hümâyûn fermân olunmağla husûs-ı âti'l-beyân için sâbıkā sadrıa'zam olup hâlâ kāimmakām-ı vâcibü'l-ihtirâm olan düstûr-ı ekrem müşîr-i efham medâr-ı salâh-ı ümem yenbû'-ı lütf ve mürüvvet ve kerem-i sâhib-i devlet ve ikbâl sâhib-i ezyâl-i izz ü iclâl mümehhid-i erkân-ı saltanat-ı aliyye mü'essis-i bünyân-ı devlet-i celiyye nâsıb-ı râyâsı cûd ve nevâl-i vâsıl-ı gāyât-ı mekârim ve efdâl Mehmed Paşa –dâme bi'l-hayr– zikruhû ve feşâ hazretlerinin sa'âdethânelerinde vüzerâ-i izâm ve defterdârân-ı zevi'l-ihtirâm ve eşrâf ve a'yân ve sâir erbâb-ı dîvân huzûr-ı âlîlerinde akd-i meclis olundukda sâbıkā Anadolu defterdârı olup hâlâ cânib-i saltanat-ı aliyyeden tashîh-i sikkeye me'mûr olan iftihârü'l-ekâbir ve'l-e'âlî hâvî el-mefâhir ve'l-me'âlî zü'l-kadri'l-bâzih ve'ş-şerefi'ş-şâmih kıdvetü'l-a'yân ve'l-emâcid Hüseyin Efendi b. Murad mahfil-i şer'-ı hatîr-i lâzımü't-tevkīrde mahmiye-i Kostantıniyye'de vâki' Darbhâne-i âmire'de hâlâ sâhib-i ayâr olan Rali v.( ) nâm zımmî muvâcehesinde takrîr-i kelâm edip hâlâ Darbhâne-i âmire'de on bir dirhem gelmek üzere kat' olunmak fermân olunan ceyyid akçenin üstâdiye ve muhammen bahâ ve hakk-ı nâr ve ihrâcât-ı sâiresi için mezbûr Rali'ye her çeki başına ne mikdâr akçe verilecekdir ahâlî-i vukūf ittifâkıyla kat' olunmak matlûbumdur dedikde Kuyumcubaşı Ahmed Ağa ve Simkeşbaşı Mustafa Çelebi ve Sikkezenbaşı Yusuf Bey ve sâir erbâb-ı vukūfdan istihbâr olundukda her çeki ki yüz dirhemdir üstâdiye ve muhammen bahâ ve hakk-ı nâr ve ihrâcât-ı sâire için mezbûr Rali'ye otuz dörder akçe verilmek gerekdir deyü ittifâk edip mezbûr Rali dahi rızâ verecek vekîlü's-saltanati'l-aliyye taraf-ı bâhirü'ş-şereflerinden mûmâileyh Hüseyin Efendi'ye mezkûr sâhib-i ayârın ücretini vech-i meşrûh üzere edâ

etmeğe tenbîh olundukdan sonra mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fî-evâsıtı Şevvâli'l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: İftihârü'l-emâcid ve'l-a'yân Süleyman Ağa b. Abdülmennân, fahrü'l-ekâbir ve'l-e'âlî Ali Ağa b. Çavuşân-ı Dergâh-ı âlî, zahrü'l-ekârim Piyale Ağa b. Abdürrahim, fahrü'l-cüyûş Mahmud Çavuş b. Abdullah, Ahmed Bey b. Mehmed el-mütevelli, İbrahim Bey b. el-mütevelli, Ahmed Ağa b. Receb reîsü'l-muhzırân ve gayruhüm.

277 [53b-2] Hüsam b. Abdullah'ın vakfı olan menzilin Mehmed Çelebi'ye tevcih olunduğu

Bundan akdem mahmiye-i Kostantıniyye'de Sekbânbaşı mahallesinde sâkin iken müteveffâ olan Hüsam b. Abdullah nâm sâhibü'l-hayr mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı kendü vakfı olan menzile ve etrâf-ı selâsesi tarîk-i âmma müntehî olan menzilini kitâb-ı vakfı nâtık olduğu üzere evvelâ oğlu Osman Çelebi'ye ba'dehû evlâdına ve evlâd-ı evlâdına ba'dehum kendünün utekāsına ve evlâd-ı utekâsına vakf edip ve ba'de'l-inkırâz icâreye verilip icâresine rûhu için günde bin kere lâ ilâhe illallâh deyü tevhîd eden kimesne mutasarrıf ola deyü şart eyleyüp hâlâ evlâd-ı utekādan menzil-i mezbûra hasbemâ şarate'l-vâkıf mutasarrıfa olan Seniyye Hatun vefât etmeğle evlâd-ı utekādan kimesne kalmayıp evlâd-ı utekā bi'l-külliye munkariz olmağın şart-ı vâkıf mûcebince günde bin kere tevhîd edip menzil-i merkūmun icâresine mutasarrıf olmak üzere menzil-i mezkûrun ve tekyesi tevliyet ve tasarrufu bâ'isü'l-kitâb fahrü'l-meşâyıh es-Seyyid Mehmed Çelebi b. es-Seyyid Mustafa'ya tevcîh ve ta'yîn olunup li-ecli't-temessük bu hurûf kayd ve imlâ olundu.

Hurrire fî-gurreti Zilhicce.

Şuhûdü'l-hâl: es-Seyyid Haşim Efendi el-imâm, Mustafa Halife el-müezzin, es-Seyyid Ahmed Çelebi b. es-Seyyid Mehmed, es-Seyyid Mehmed Efendi, İbrahim b. Sırrı, el-Hâc Mahmud b. Hızır, Sefer Bey b. er-râcil, el-Hâc Mahmud b. İsa, Hasan b. Mustafa ve gayruhüm.

278 [53b-3] Canfeda Hatun'un Fatma Hatun bt. Mustafa'dan alacak talebinin reddedildiği

Mahmiye-i İstanbul'da Kırkçeşme mahallesi sâkinelerinden Canfeda Hatun ile Abdullah mahfil-i kazâda bâ'isetü'l-kitâb Fâtıma Hatun bt. Mustafa mahzarında üzerine da'vâ edip bundan akdem mezbûre Fâtıma ile ikimiz İsmail Çavuş nâm kimesnenin zevcesi olmağla mezbûr İsmail Çavuş beni talâk-ı bâyin ile tatlîk etmeğin silk-i mülk-i sahîhimde olan gümüş düğmeli bir al tâyî kaftan ve bir mâ'î

muhattem kuşak ve üç alaca kilim ve iki kırmızı kilim ve on iki aded sahan ve altı aded seferi sahan ve iki tencere ve bir cam tas ve dört aded nühâs ibrik ve bir leğen ve bir kebab tâbesi ve iki sepet sandığı ve bir büründcük gömlek ve dört keten bezinden gömlek ve dört don ve münakkaş sırmalı dört makreme ve iki kadife yasdık ve iki gılâf ve bir münakkaş bez-i sofra ve bir Selâniki hamam sileceği ve iki bogāsî cârşeb ve iki gök fûta ve on iki fağfûrî fincan ve bir münakkaş yasdık ve dört tülbent ve iki kadife kavuk ve bir sırmalı gömlek şeridi ve iki sırmalı makreme ve bir altun hâtem ve bir ökçe ve bir demür fânus ve dört siyâh saplı bıçak ve bir hâre nezkeb ve üç gümüş pazu bendimi mezbûre Fâtıma'ya îdâ' ve teslîm edip ol dahi istîdâ' ve tesellüm etmiş idi hâlâ taleb ederim suâl olunsun dedikde gıbbe'ssuâl ve'l-inkâr ve akībe'l-istişhâd ve'l-acz ani'l-beyyine mezbûre Fâtıma zikr olunan eşyâyı müdde'iyye-i merkūmeden istîdâ' ve tesellüm etmediğine merkūme Canfeda talebiyle mezkûre Fâtıma'ya yemîn teklîf olundukda ol dahi alâ vefki'lmes'ûl yemîn billahi'l-aliyyi'l-a'lâ etmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fî-evâhiri Zilhicceti'l-harâm li-sene târihahû.

Şuhûdü'l-hâl: Hüsrev Çavuş b. Abdullah, Hasan Beşe b. Mustafa, el-Hâc Mahmud b. İsa, Mehmed b. Mustafa, Hüseyin b. Şaban ve gayruhüm.

279 [54a-1] Beylerbeyi Mehmed Paşa'nın Koçak Mehmed Ağa b. Mustafa'da alacağı olduğu

Bundan akdem ( ) beğlerbeğisi olup vilâyet-i Rumeli'nde ber vech-i arpalık Tırhala sancağına mutasarrıf olan emîrü'l-ümerâi'l-kirâm kebîrü'l-küberâi'l-fihâm Mehmed Paşa mahfil-i şer'-i hatîrde zahrü'l-a'yân Koçak Mehmed Ağa b. Mustafa muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'vâ edip bundan esbak müşârun-ileyh Mehmed Ağa'ya mâlımdan altı bin fıddî akçe ikrâz ve teslîm edip ol dahi istikrâz ve tesellüm eyledikden sonra üç bin akçesini yedinden alıp kabz eyledim bâkī kalan üç bin akçesini dahi taleb ederim dedikde inde's-suâl mezbûr Mehmed Ağa cevâbında hâl zikr olunan minvâl üzere olduğuna i'tirâf edip lâkin bâkī kalan üç bin akçenin iki bin iki yüz akçesini dahi bundan esbak Leh seferinde Hotin altında müşârun-ileyh paşa hazretlerinin emri ile âdemlerinden Sırrı Çavuş nâm kimesneye edâ ve teslîm eyledim ancak zimmetimde sekiz yüz akçe hakkı kaldı deyicek gıbbe's-suâl paşayı müşârun-ileyh merkūm Pîrî Çavuş'u kabz için irsâl eylediğini mu'terif olub lâkin mezbûra teslîm eylediğini inkâr edicek merkūm Mehmed Ağa'dan kelimât-ı meşrûhasına mutâbık beyyine taleb olundukda udûl-i müslimînden sipâh-ı zaferpenâh zümresinden Halil Bey b. Ahmed ve zümre-i sâdatdan es-Seyyid Sadık Çelebi b. es-Seyyid Halil li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olup gıbbe'l-istişhâd fi'l-vâki' mezbûr Koçak Mehmed Ağa ber nehc-i mastûr zimmetinde bâkī kalan üç bin akçenin iki bin iki yüz akçesini mevzı'-ı mezkûrda müşârun-ileyh paşa hazretlerinin âdemlerinden irsâl eylediği merkūm Sırrı Çavuş'a edâ ve teslîm edip

ol dahi bi-esâmî-i müşârun-ileyh için huzûrumuzda ahz u kabz eyledi bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe ri'âyet-i şerâiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın i'tirâfı üzere meblağ-ı bâkī sekiz yüz akçenin edâsına tenbîh olundu.

Hurrire fî-evâhiri Zilka'deti'l-harâm li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-müderrisîn Mevlânâ Hatibzâde Ahmed Efendi el-Burusî, Zahrü'l-cüyûş Ahmed Çavuş b. Mehmed, Mehmed Bey b. Mustafa, el-Hâc Mahmud b. İsa, Ali b. Abdullah ve gayruhüm.

280 [54a-2] Frankoli isimli Ermeni'nin borçlarının ödenmesi için mülkünün Solakzade Mehmed Çelebi'ye satıldığı

Bi'l-fi'l atabe-i aliyye-i sultâniyyede baş defterdâr makāmına kāim olup mahmiye-i Kostantıniyye'de vâki' Darbhâne-i âmiremde mukaddemâ ber vech-i iltizâm emîn olup zimmetinde küllî mâl-ı mîrî olmağla firâr eden Frankoli nâm Ermeninin cümle emlâki bey'a ve semenini mîrî için kabza cânib-i saltanat-ı aliyyeden me'mûr olan emîrü'l-ümerâi'l-kirâm kebîrü'l-küberâi'l-fihâm sâhibü'd-devleti ve'l-ikbâl âmirü'l-hazâini bi-ahseni'l-a'mâl sâhibü zeyli'l-izz ve'l-iclâl câmi'u vücûhü'l-emvâl zü'l-kadri'l-bâzıh ve'ş-şerefi'ş-şâmih Mehmed Paşa Dîvân-ı âlî – dâme mahfûfan bi'l-me'âlîde– mahfil-i kazâda bâ'isü'l-kitâb fahrü'l-a'yân Mehmed Çelebi b. Hüseyin eş-şehîr bi-Solakzâde mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip mezbûr Franko'nun emlâkinden olup mahmiye-i mezbûrede Langa kurbünde Kâtib Kasım mahallesinde vâki' fevkānî iki evi ve üstünde yine fevkānî bir evi önünde tahta bendi ve bir tahtânî evi ve bir ahûru ve bir su kuyusunu ve bir sofayı ve kenîfi ve muhavvatayı müştemil olup iki tarafı Şehrî nâm âdemin mülkü ile Yani nâm zimmî mülküne ve iki tarafı tarîk-i âmma müntehî olan menzil bey' olunmağiçün sûk-ı sultânîde nidâ ve müzâyede olundukda yüz yirmi bin fıddî akçeye mezbûr Mehmed Çelebi'nin üzerine karâr edip bir akçe ziyâde ile âhar tâlibi olmamağın menzil-i mezbûru bey'a me'mûr olduğum cihetden mezbûr Mehmed Çelebi'ye meblağ-ı merkūm yüz yirmi bin akçeye bey-i bâtt-ı kat'î ile bey' edip meblağ-ı mezbûru mîrî için bi't-tamâm ahz u kabz eyledim ba'de'l-yevm keyfe mâ yeşâ tasarruf eylesin dedikde paşa-yı müşârun-ileyhi kelimâtı meşrûhasında mezbûr Mehmed Çelebi dahi vicâhen ve şifâhen tasdîk ve tahkīk edicek mâ vaka'a gıbbe't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-evâhiri Zilka'deti'l-harâm li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Çelebi b. Hüseyin el-imâm, Mehmed Çelebi b. Hüsrev en-nâib?, Receb Çelebi b. Yunus, Behram Çavuş b. Abbdullah, Mustafa Çavuş b. Üveys, Mehmed Çavuş el-kâtib ve gayruhüm.

281 [54a-3] Şehzâde bt. Yusuf'un hisseleri için oğlu Mehmed Ali Çelebi'yi vekil tayin ettiği

Mahrûse-i Üsküdar'da müteveffâ olan Mehmed Bey b. ( ) nâm kimesnenin zevce-i metrûkesi Şehzâde bt. Yusuf nâm hatun mahfil-i kazâda sadrî oğlu bâʿisü'l-kitâb Mehmed Ali Çelebi b. Mehmed mahzarında takrîr-i kelâm edip zevcim müteveffâyı mezbûrun verâseti bana ve sulbî oğlu mezbûr Mehmed Ali'ye münhasıra olmağın mezbûrun terekesinden olup mahrûse-i merkūmede Öküz Limanı'nda vâkiʿ maʿlûmü'l-hudûd olan mülk kayık-hânenin sümüni bana ve sebʿa-i esmânı mezkûr Mehmed Ali'ye intikāl etmiş iken hâlâ zikr olunan kayık-hâneye kıdvetü'l-ulemâi'l-kirâm Nevalizâde Sadi Efendi bi-gayr-i vechin vazʿ-ı yed etmeğin zikr olunan kayık-hâneden bana intikāl eden sümün hisse-i şerʿiyyemi daʿvâ ve talebe ve lede'l-hükkâm mürâfaʿaya ve husûs-ı mezbûr mütevakkıf olduğu umûrun cümlesine mezbûr Mehmed Ali Çelebi'yi vekîl nasb eyledim dedikde mezbûr dahi vekâleti kabûl eyledikde mâ vakaʿa bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fî-evâsıtı Zilhicceti'ş-şerîfe li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ali Efendi b. el-Müderris, Ahmed Efendi b. el-Müderris, Hasan b. Şaban, Mehmed b. Mustafa, Nuh b. Arslan ve gayruhüm.

282 [54b-1] Kokina bt. Françesko'nun küçük oğlu Françesko'nun Nikola v. Sirol'un oğlu ve varisi olduğu

Mahmiye-i Galata tevâbiʿinden Tatavla nâm karyede sâkine olan Kokina bt. Françeşko nâm nasrâniye tarafından vech-i âtî üzere daʿvâ ve husûmete mahzar-ı hasm-ı câhidde sâbitü'l-vekâle vekîli olup ve mezbûre Kokina'nın sadrî oğlu hâzır bi'l-meclis Françesko nâm sagīrin tesviye-i umûru için cânib-i şerʿden mansûbe vasîsi olan Margarite bt. Yani nâm zimmiye Dîvân-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-meʿâlî–'de mahmiye-i mezbûre dâhilinde Bereketoğlu mahalesinde sâkin iken mürd olan Nikola v. Sirol nâm zimmînin sulbî kebîr oğlu Piyaro nâm zimmîyi mahfil-i kazâya ihzâr ve üzerine takrîr-i daʿvâ edip müvekkile-i mezbûre hâlik-i merkūmun helâkine değin zevcesi olup ve vasîsi olduğum sagīr-i mezkûr zevcesi müvekkile-i merkūmeden tevellüd etmiş sulbî oğlu olmağla cümle terekesi zevcesi müvekkilem mezbûre Kokina'ya ve oğulları mezbûrân Piyaro ve Françeşko'ya bi'l-inhisâr intikāl etmiş iken merkūm Piyaro terekesinin cümlesini kabz ve zabt edip hissesinden maʿadâ müvekkile-i mezbûrenin ve sagīr-i merkūmun hisse-i şerʿiyyelerine dahi bi-gayr-i hakkın vazʿ-ı yed etmişdir hâlâ müvekkile-i mezbûrenin ve sagīr-i merkūmenin hisselerini vekâlet ve vesâyetim hasebiyle taleb ederim dedikde gıbbe'ş-suâl merkūm Piyaro cevâbında fi'l-hakīka müvekkile-i mezbûre bundan akdem babam hâlik-i mezbûrun zevcesi idi lâkin yevm-i helâkinden otuz üç ay mukaddem bin otuz senesi el-Muharremü'l-harâmında

talâk-ı selâse ile tatlîk edip ve sagīr-i mezbûr Françeşko müvekkile-i mezbûre yevm-i tatlîkden iki sene tecâvüzünden sonra tevellüd etmeğle sagīr-i mezbûr hâlik-i mezbûrun firâşında tevellüd etmiş sâbitü'n-neseb veled-i sulbîsi olmayıp ve ber vech-i meşrûh mezbûre Kokina'yı hâlik-i mezbûr şehri mezkûrda talâk-ı selâse ile tatlîk eylediğini yedinde olan hüccet-i şer'iyye nâtıka olduğu üzere hâkimü'ş-şer' huzûrunda vech-i şer'î üzere isbât dahi etmiş idim binâen alâ zâlik benden gayri vârisi olmayup cümle terekesi bi'l-inhisâr bana intikāl etmeğle mecmû' terekesine vaz'-ı yed eyledim deyü da'vâyı def' edicek vekîl-i mezbûra dahi istintâk olundukda i'âde-i kelâm edip fi'l-vâki' müvekkile-i mezbûre Kokina'yı hâlik-i merkūm yevm-i helâkinden otuz üç ay mukaddem şehri mezbûrda talâk-ı selâse ile tatlîk etmiş idi lâkin talâk-ı mezkûrdan sonra sene-i mezbûre Cumâdelûlâsı evâilinde müvekkile-i mezbûreyi Yani nâm zimmî tezevvüc edip ba'de'd-duhûl tatlîk eyledikden sonra sene-i mezbûre Ṣa'bânı evâilinde geri hâlik-i mezbûr beş bin akçe mehr-i müeccel ile tezevvüc edip hîn-i helâkına değin taht-ı nikâhında idi ve sagīr-i mezbûr hâlik-i mezkûrun sâniyen tezevvücünden bir sene sonra firâşında tevellüd etmişdir deyü da'vâyı def' edicek gıbbe'l-inkâr ve akībe'l-istişhâd udûl-i müslimînden Abdullah Halife b. Abdüllatif el-imâm ve Ahmed b. Ali el-müezzin ve Mehmed Bey b. Abdullah errâcil li-ecli'ş-şehâde hâzırân olup fi'l-hakīka hâlik-i mezbûr müvekkile-i mezkûre Kokina'yı zevcesi iken zikr oluna bin otuz senesi el-Muharremü'l-harâmında talâk-ı selâse ile tatlîk eyledikden sonra sene-i merkūme Cumâdelûlâsı evâilinde mezbûr Yani tezevvüc edip ve ba'de'l-halve ve'd-duhûl geri tatlîk edip ba'dehû sene-i mezbûre Ṣa'bânı evâilinde geri hâlik-i mezbûr beş bin akçe mehr-i müeccel ile tezevvüc edip ve sagīr-i mezkûr Françeşko hâlik-i mesfûrun sâniyen tezevvücünden bir sene sonra firâşında zevcesi mersûme Kokina'dan tevellüd etmiş sulbî oğludur ve müvekkile-i mezbûre hîn-i helâkine değin zevcesi ve vârisesidir işbu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de ri'âyet-i şerâiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olup mûcebiyle müvekkile-i mezbûrenin ve sagīr-i mezkûrun verâsetlerine hüküm olunup muhallefâtından hisselerini teslîme tenbîh olundu.

Tahrîren fî-evâsıtı Zilka'deti'l-harâm li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-emâcid ve'l-a'yân Ali Ağa b. Abdülmennân ser-çavuşân-ı Dergâh-ı âlî, zahrü'l-cüyûş Mustafa Çavuş b. Abdi, Ahmed Ağa b. reîsü'l-muhzırîn, İbrahim Çavuş b. Osman, el-Hâc Mahmud b. İsa, Mehmed Bey b. Mustafa ve gayruhüm.

Şehide fî-meclisi'ş-şer'i'ş-şerîfi'r-racülâni'l-mu'addilâni'l-müzekkiyân el-med'uvân İbrahim b. Ali ve Süleyman b. Memi kilâhumâ min-medîne-i Bosna.

283 [55a-1] Vefat eden Hasan Paşa'nın III. Murad'ın kızı Gevherhan Sultan'a mehir borcu olduğu

Bi'l-fi'l atabe-i aliyyede baş defterdâr kāimmakāmı olan emîrü'l-ümerâi'l-kirâm kebîrü'l-küberâi'l-fihâm sâhibü'd-devleti ve'l-ikbâl sâhibü zeyli'l-izz ve'l-iclâl câmi'u vücûhi'l-emvâl âmirü'l-hazâini bi-ahseni'l-a'mâl Mehmed Paşa –dâme ikbâluhû– Dîvân-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-me'âlî–'de vüzerâ-i kirâm zümresinden olup azm-i dârü's-selâm eden merhûm Hasan Paşa'nın halîle-i celîleleri dürre-i iklîlü'd-devleti'l-aliyye gurreti cebînü'l-hilâfeti'l-behiyye tâcü fırakı'n-nisvân min men lehünne ulüvvü'ş-şân sâhibetü's-sa'âdeti ve'l-ihsân sâhibetü zeyli'n-ni'meti ve'l-ihsân Fâtımatü'z-zamân Âişetü'l-evân hazret-i Gevherhân Sultan bt. es-sultâni'l-a'zam ve'l-hâkāni'l-ekrem el-merhûm el-mebrûr es-sultan Murad Hân –beşşerahullâhü te'âlâ bi-rahmetihî minhü ve rıdvân– cenâb-ı ismet-meâblarından husûs-ı âtîye vekîl olup vekâleti nehc-i şer'î üzere sâbite olan merhûm müşârun-ileyhin kethüdâsı fahrü'l-iştibâh Mehmed Ağa b. Abdullah mahzarında takrîr-i kelâm edip merhûm-ı mezbûrun Rumeli'nde vâki' hâssları mahsûlü bin otuz üç senesi Martı ibtidâsından sene-i kâmile tamâmına varınca merhûm-ı mezbûrun voyvodalarına ber vech-i maktû' deruhde olunmuş olup hâlâ müşârun-ileyh Hasan Paşa merhûm olmağla havâss-ı mezbûre cânib-i mîrîden zabt olunmak lâzım geldikde müşârun-ileyhâ sultan hazretleri dahi sene tamâmına varınca yine havâss-ı mezbûreyi merhûm-ı müşârun-ileyhin voyvodaları zabt edip sene tamâmına değin cümle mahsûlü vezîr-i müşârun-ileyhin mûmâ-ileyhâ sultan hazretlerine mehr-i müeccelinden olan deyni için sultan hazretlerine teslîm olunmak üzere vekîl-i mezbûr Mehmed Ağa yediyle Hazîne-i âmireye on iki yük akçe teslîm olunmağın ber vech-i meşrûh cânib-i mîrîden dahi deruhde olunmuşdur min-ba'd havâss-ı merkūmeyi sene tamâmına varınca yine merhûm-ı müşârun-ileyhin voyvodaları zabt edip cümle mahsûl sultan hazretlerine teslîm olunup muhassıl ve müfettiş ve ümenâ taraflarından kat'â dahl olunmayıp ta'arruz olunmamak üzere yedlerine emr-i şerîf-i âlîşân verilmişdir dedikde gıbbe't-tasdîk vicâhen mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî-evâsıtı Zilka'deti'l-harâm li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi b. eş-şehîr bi-Katibzade, Mehmed Ağa b. Abdullah el-cündî, Süleyman Ağa b. el-cündî, Zülfikar Ağa b. Abdullah el-cündî, Ahmed Çavuş b. ( ), Mehmed Çavuş b. el-Belgradi.

284 [55a-2] Takyeci el-Hâc Ali Vakfı'na ait menzilin mütevelli olan Hüseyin Bey tarafından Ali Efendi'ye icara verildiği

Mahmiye-i İstanbul'da vâki' Takyeci el-Hâc Ali Vakfı'na berât-ı pâdişâhî ile bi'l-fi'l mütevellî olan Hüseyin Bey b. Nasuh nâm cündî mahfil-i şer'-i hatîrde

bâ'isü'l-kitâb fahrü'l-müderrisîn Hâfız Ali Efendi b. eş-Şeyh Haydar mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip vakf-ı mezbûrdan olup mahmiye-i mezbûrede merhûm Sultan Bâyezid Hân mahallesinde vâki' bir tarafdan emîrü'l-ümerâi'l-kirâm sâbıkā başdefterdâr olan Abdülkerim Paşa mülkü ve bir tarafı Hüseyin Paşa Vakfı ve iki tarafı tarîk-i âm ile mahdûd olan menzil tevliyetim hasebiyle işbu târih-i kitâb senesi el-Muharremü'l-harâmının yirmi beşinci gününden mezkûr Ali Efendi'ye yirmi bin akçe ücret-i mu'accele ve yevmî beş akçe ücret-i müeccele ile îcâr edip ol dahi kabûl ve istîcâr eyledikden sonra zikr olunan yirmi bin akçe ücret-i mu'acceleyi vakıf için yedinden alıp kabz edip yedine hat ve hatmimi müştemil temessük verdim dedikde mütevellî-i merkūmu kelimât-ı meşrûhasında mezbûr Ali Efendi bi'l-müvâcehe tasdîk edicek mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb sebt olundu.

Hurrire fî-evâili Zilka'deti'l-harâm li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Kasım b. Abdullah, Mehmed b. Mustafa, Yusuf Bey b. Abdullah, Hasan b. Mehmed, el-Hâc Mahmud b. ( ).

285 [55a-3] Ali oğlu Mehmed ve Ahmed Çelebi'den satın alınan menzilin Dilâver Paşa'nın vefatıyla Mustafa Bey tarafından vakfedildiği

Mahmiye-i İstanbul'da vâki' Saray-ı Cedîd-i Sultani'de hâlâ mesârif kâtibi olan Mehmed Çelebi b. ( ) Dîvân âlî –dâme mahfûfan bi'l-me'âlîde– bâ'isü'l-kitâb Mustafa Bey b. Abdullah nâm zevvâk-ı sultânî mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip bundan akdem mahmiye-i mezbûre sükkânından Mehmed Çelebi ve Ahmed Çelebi ibney Ali nâm kimesneler mahmiye-i merkūmede Ayasofya-i kebîr kurbünde Üskûbî mahallesinde vâki' bir tarafdan Akbıyık nâm sahibü'l-hayr vakfı ve bir tarafdan Fâtıma Hatun Vakfı ve bir tarafdan Geylûnî Ali Paşa Vakfı ve bir tarafdan tarîk-i âm ile mahdûd büyût-ı müte'addideyi müştemil olan menzili ale'l-iştirâki's-seviy mülkleri olmak üzere bana beş yüz bin fıddî akçeye bey' edip ben dahi iştirâ eylediğimden sonra semen-i merkūmun iki yüz bin akçesini alıp kabz edip üç yüz bin akçesini merkūm Mustafa Bey'e cihet-i karzdan zimmetlerinde edâsı lâzım olan üç yüz bin akçe deynlerine havâle edip ben dahi meblağ-ı mezkûru bi't-tamâm mersûm Mustafa Bey'e teslîm etmiş idim ba'dehû ben dahi menzil-i mezbûru bundan akdem vezîriazam iken maktûlen fevt olan Dilâver Paşa'ya altı yüz bin fıddî akçeye bey' edip kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eylediğimden sonra müşârun-ileyh Dilâver Paşa fevt olmağla cümle terekesi cânib-i mîrîye kabz olunmak fermân olunmağla menzil-i mezbûr dahi cânib-i mîrîye kabz olundukdan sonra paşa-yı mezbûrun terekesini kabza me'mûr olup ol zamânda baş defterdâr olan emîrü'l-ümerâi'l-kirâm Ebûbekir Paşa tarafından husûmete nehc-i şer'î üzere sâbitü'l-vekâle vekîli olan Ali Ağa b. Mustafa muvâcehesinde menzil-i mezbûr Mustafa Ağa nâm sâhibü'l-hayrın vakf-ı sahîh-i lâzım-ı müsecceli olduğu

hâkimü'ş-şer' huzûrunda şuhûd-ı udûlle sâbit olmağla vakfiyyetine hüküm olunup hükm-i şer'le yedinden alınmağla semen-i mezbûr altı yüz bin akçeyi ben dahi ba'de'l-hükmi'ş-şer'î cânib-i mîrîye teslîm etmeğle havâle-i mezkûre bâtıla olmağın ben dahi mezkûr Mustafa Bey'e def' u teslîm eylediğim üç yüz bin akçeyi istirdâd edip ol dahi bi't-tamâm bana teslîm eyleyip ben dahi alıp kabz eyledim meblağ-ı mezbûrdan bir akçe hakkım kalmadı dedikde gıbbe't-tasdîk vicâhen mâhüve'l-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fî-evâhiri Şevvâli'l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü's-sâde es-Seyyid Mahmud Çelebi b. Abdülvahhab el-hilâfet?, eş-Şeyh Abdülkādir b. Mehmed el-Kudsi, el-Hâc Ahmed b. Ali el-Izzî, Ahmed Çavuş el-mübaşir, İsmail Çelebi b. Ebûbekir reîsü't-tüccâr, Mehmed Çelebi b. Mustafa, el-Hâc Mahmud b. İsa, Yusuf b. Abdullah.

286 [55b-1] Arslan v. Yakop'un Mehmed b. Ahmed tarafından bıçakla öldürdüğü

Mahmiye-i Kostantıniyye'de vâki' Yahudi mahallesi sükkânından olup hâlâ maktûlen mürd olan Arslan v. Yakop nâm Yahudi'nin vâlidesi ve vârisesi olan Esterani bt. Mosi nâm Yahudi'ye dîvân-ı refi'u'l-bünyân-ı sultânî –dâme medâren li'l-emn ve'l-emânîde– Mehmed b. Ahmed nâm cündîyi mahfil-i kazâya ihzâr ve üzerine takrîr-i da'vâ edip merkūm Mehmed işbu târih-i kitâb senesi şehr-i Zilka'desinin yirmi yedinci günü Çarşamba kable'z-zuhr mahmiye-i mezbûrede Sultan Bâyezid Hân Câmi'-i şerîfi kurbünde Okçular Çarşısı önünde tarîk-i âmmda oğlum merkūm Arslan'ı soğluk demekle ma'rûf bir büyük bıçağla bi-gayrı hakkın amden karnından urup mecrûh edip ol cerâhatden mürd oldu suâl olunup mûceb-i şer'-i şerîf icrâ olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl merkūm Mehmed inkâr ile cevâb verip müdde'iyye-i mezbûreden da'vâ-yı meşrûhasını mübeyyin beyyine taleb olundukda udûl-i müslimînden Hüseyin b. Bayram ve Ali b. Abdullah el-hürr ve el-Hâc Ali b. İbrahim ve Veli b. İbrahim li-ecli'ş-şehâde hâzırûn olup istişhâd olunduklarında fi'l-hakīka merkūm Mehmed yevm-i mezkûrda zikr olunan Okçular Çarşısı önünde tarîk-i âmda merkūm Arslan'ı vakt-i merkūmede soğluk demekle ma'rûf bir büyük bıçağla bi-gayr-i hakkın amden karnından urup mecrûh eyleyip ol cerâhatden mürd oldu biz bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde şuhûd-ı mezbûrûn sırran ve alenen tezkiye olunup ta'dîl olundukdan sonra şehâdetleri makbûle olup mûcebiyle hüküm olundu.

Tahrîren fî-gurreti Zilhicceti'ş-şerîfe li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Çavuş b. İbrahim, Mehmed Çavuş b. ( ), Ahmed Ağa b. Muhzıran, İbrahim Ağa b. Muhzıran-ı Anadolu, Mustafa Beşe b. ( ).

287 [55b-2] Cabi İskender Vakfı'ndan olan menzilin Mehmed Çavuş b. Mehmed'e icar edildiği

Mahmiye-i İstanbul'da Mi'mâr Kemal mahallesinde imâm olup meşrûtiyyet üzere mahalle-i merkūmede vâki' Câbî İskender Vakfı'na bi'l-fi'l mütevellî olan İsmail Efendi b. Ali mahfil-i kazâda menzil-i âti'z-zikre hâlâ vâzı'u'l-yed olduğu nehc-i şer'î üzere sâbit olan Mehmed Çavuş b. Mehmed mahzarında üzerine da'vâ edip vakf-ı mezkûrdan olup mahalle-i merkūmede vâki' bir tarafı merhûm Nişancı Paşa Vakfı ve bir tarafı Mehmed Çavuş mülkü ve iki tarafı vakf-ı mersûm ile mahdûd olan menzil bundan akdem yevmî dört akçe ücret-i müeccele-i müşâhede ile mezbûr Mehmed Çavuş'un tasarrufunda olup lâkin işbu hâzır fi'l-meclis Derviş İlâhî Efendi b. ( ) menzil-i mezbûru on bin akçe ücret-i mu'accele ve yine yevmî dörder akçe ücret-i müeccele ile istîcâra râgıb olmağın vech-i mezbûr üzere ücret-i mu'accele ve müeccele ile gurreti şehri Zilka'de'den merkūm Derviş İlâhî Efendi'ye tevliyetim hasebiyle îcâr etmiş idim hâlâ târih-i kitâb günü şehri mezbûrun gurresi olmağın menzil-i merkūmu tahliye edip teslîm etmek için tenbîh olunmak taleb ederin dedikde gıbbe'ş-şuâl mesfûr Mehmed Çavuş cevâbında fi'l-hakīka menzil-i mezbûr vakf-ı mersûmdan olup lâkin sâbıkā vakf-ı mezkûrun mütevellîsi olan Müfessir Mahmud Efendi b. Zekeriya nâm kimesne bin dokuz senesi Zilhicce'sinin evâhirinde benim yedimden vakıf için üç bin altı yüz akçe ücret-i mu'accele alıp kabz eyledikden sonra yevmî dört akçe icâre-i müeccele ile bana îcâr ve teslîm edip ben dahi istîcâr ve tesellüm eyledim deyü kelimât-ı meşrûhasına mutâbık ve târih-i mezbûr ile muvarrah merkūm Mahmud Efendi'nin hat ve hatemini müştemil temessük ibrâz eyledikde gıbbe'l-inkâr ve akībe'l-istişhâd udûl-i müslimînden mahmiye-i mezbûrede Keçeci Pîrî mahallesi sâkinlerinden Ali Ağa b. Mustafa el-Müteferrika ve Çavuşbaşı mahallesi ahâlîsinden Mehmed Çavuş b. Handan ve Cafer b. Abdullah nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde hâzırûn olup fi'l-vâki' târih-i mesfûrda merkūm Mahmud Efendi vakf-ı mezbûrun mütevellîsi iken merkūm Mehmed Çavuş'un yedinden vakıf için üç bin altı yüz akçe ücret-i mu'accele alıp kabz eyledikden sonra menzil-i mezkûru yevmî dört akçe ücret-i müeccele ile tevliyeti hasebiyle mezkûr Mehmed Çavuş'a îcâr ve teslîm edip ol dahi istîcâr ve tesellüm edip yedine hat ve hatemini müştemil temessük verdi bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olup bu makūle ücret-i mu'accele ve müeccelesi olan menzil müste'cir yedinden alınmak memnû' olmağın yedinde ibkā olundu.

Tahrîren fî-gurreti Zilka'deti'ş-şerîfe li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: el-Hâc Mahmud b. el-Hâc Süleyman, Mahmud Çelebi b. Sefer, Hasan Çavuş b. Abdullah, Mustafa Bey b. Mehmed el-cündî, Kurd Halife b. Abdullah el-müezzin.

288 [55b-3] Şeyh Halil Efendi'nin vakfı olan hücrelerin eş-Şeyh Mustafa Efendi'ye tevcih olunduğu

Mahmiye-i Kostantıniyye mahallâtından Serv[i] mahallesinde vâkiʿ bir tarafı Behram Paşa mülküne ve bir tarafı Hundi Hatun mülküne ve bir tarafı Mustafa Çavuş mülküne ve Muʿallim Hân'a ve tarîk-i âmma müntehî olan zâviyeyi ve dâhiliyyesinde iki bâb hücre ve bir matbahı ve hâriciyyesinde birbirine muttasıl beş bâb hücreyi mâliki olan fahrü'l-meşâyihi'l -vâsılîn merhûm Şeyh Halil Efendi vakf edip menâfiʿini Kitâb-ı Vakfı nâtık olduğu üzere evvelâ kendüye ve baʿde vefâtihî evlâdından müstahık olanlar tasarruf edip evlâdından müstahık bulunmazsa hucârât-ı hamse-i hâriciyyenin birinde sâkin olup dört hücresi icâreye verilip zâviye-i mezbûre fukarâsı taʿâmlarına sarf olunup ve zâviye-i merkūmeye hulefâsından müstahık olanlar mutasarrıf ola deyü şart ve taʿyîn eyleyüp ve hâlâ vâkıf-ı mezbûrun evlâdından meşîhate müstahık kimesne olmayıp işbu bâʿisü'l-kitâb fahrü'l-meşâyihi'l -kirâm eş-Şeyh Mustafa Efendi b. ( ) vâkıf-ı mezbûrun hulefâsından olup meşîhate müstahık olduğunu meşâyıh-ı kirâmdan eş-Şeyh Mustafa Efendi ve eş-Şeyh Hasan Efendi ihbâr etmeğin zâviye-i mezbûrenin ve hucûrât-ı merkūmenin tasarrufu mûmâ-ileyh Mustafa Efendi'ye tevcîh ve taʿyîn olunup bu hurûf ketb ve tahrîr olundu.

Tahrîren fî-evâsıtı Zilhicceti'ş-şerîfe li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Dede b. Nasuh Efendi, Mehmed Dede b. ( ), Küçük Mehmed Dede, Mehmed b. Mustafa, Hasan b. Şaban, Nuh b. Arslan ve gayruhüm.

289 [56a-1] Mehmed b. Abdullah adlı yeniçerinin Ahmed Ağa'nın evine girerek eşyalarını çaldığı

Mahmiye-i Kostantıniyye'de Cerrah Mehmed Paşa Câmiʿ-i şerîfi kurbünde sâkin olan dergâh-ı maʿdelet-penâh müteferrikalarından fahrü'l-eşbâh Ahmed Ağa b. Ali Dîvân-ı âlî –dâme mahfûfan bi'l-maʿâlîde– Mehmed b. Abdullah nâm yeniçeriyi mahfil-i kazâya ihzâr ve üzerine takrîr-i daʿvâ edip mezbûr Mehmed şakī ve haramzâde ve sâʿî bi'l-fesâd fi'l-arz olup serikaya muʿtâd olmağın târih-i kitâbdan dört ay mukaddem işbu hâzır fi'l-meclis Avanis v. ( ) nâm Ermeniye evimi gösteriver deyü cebr edip onun delâletiyle bir gece mezbûr Mehmed ve şerîki olup gāib ani'l-meclis olan Kör Sefer nâm kimesne Cerrah Mehmed Paşa hamamı üzerinden evimin camların kırıp iç evime girüp evimden on beş donluk kadife ve bir vaşak nâfesi ve bir vaşak paçası ve bir çil kafa ve bir hovranî kürkümü ve dikilmiş kırmızı kadife mintan ve bir kırmızı entari kadife ve bir zenkârî dikilmiş atlas kaftan ve bir atlas kırmızı mintan ve iki donluk yeşil çuka ve dört peştamal ve bir nâfte kırmızı raht kîsesi ve yirmi münakkaş boğça ve on beş donluk atlas ve bir yeşil ferâceye kaplı zerdava kürk ve bir yağmurluk sofumu ahz u sirka eyledikden sonra mezbûr Mehmed zikr olunan eşyâdan iki donluk yeşil çuka ve dört peştamali ve kırmızı

raht kîsesi ve çil kafa kürkü kendünün sepet sanduğu içine koyup vâlidesi işbu hâzır fi'l-meclis ( ) nâm Ermeniyeye emânet vaz' etmiş hâlâ bulup ihzâr eyledim ve mâ'adâsını dahi mezbûr Mehmed bey' eylediği yerlerden bulup ahz eyledim suâl olunup ihkāk-ı hak olunmak matlûbudur dedikde gıbbe'ş-suâl mezbûr Mehmed evvelâ zikr olunan sepet sandığı benim değildir ve husûs-ı mezbûrdan haberim yokdur deyü inkâr edip ba'dehû fi'l-vâki' hâl minvâl-i meşrûh üzere olup zikr olunan sepet sandığı benimdir eşyâ-i mezkûre ile ben emânet vaz' eyledim deyü mu'terif olup sâniyen merkūm Avanis dahi istintâk olundukda mezbûr Mehmed mezkûr Ahmed Ağa'nın evini bana gösteriver deyü bana cebr edip hançer ile üzerime hücûm etmeğin ben dahi havfımdan bir gece mezbûr ile mezkûr Sefer ile ma'an varıp nerdüban koyup hamam üzerine çıkıp iç evlerinin camını kırıp ben ve Kör Sefer taşrada durup merkūm Mehmed içerü girüp zikr olunan esbâbları taşra atıp ba'dehû cem' edip alıp gittikden sonra eşyâ-i mezkûrenin bir mikdârını satıp akçesini beynimizde taksîm eyleyüp bana on yedi bin akçe verdiler deyip ba'dehû mezbûr Mehmed'in keyfiyet-i hâli suâl olundukda fahrü'l-a'yân Mehmed Ağa b. Abdülmennân ve zahrü'l-eşbâh Hasan Ağa b. Abdullah ve İbrahim Bey b. Abdullah ve cemm-i gafîr ve cem'-i kesîr merkūm Mehmed sârik ve harâmzâde ve sâ'î bi'l-fesâd fi'l-arz ve mirâren sirkat edip ve emvâl-i müslimîni gasb ve gāret etmek mu'tâd[ı] olmuşdur ve nehâr-ı Ramazanda cehâren şurb-ı hamr edip bu makūle fesâd ve kabâhatine nihâyet yokdur izâlesi sevâb-ı azîmdir deyü bi'l-müvâcehe alâ tarîki'ş-şehâde ihbâr etdiklerinde mâ vaka'a gıbbe't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-selhi Zilka'deti'l-harâm min-şuhûri sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: umdetü'l-emâsil Mehmed Ağa muhzır-ı atebe-i aliyye, zahrü'l-akrân Hüseyin Ağa b. Abdülmennân el-müteferrika, fahrü'l-a'yân Receb Ağa b. Abdülmennân el-müteferrika, fahrü'l-akrân Süleyman Ağa el-müteferrika, zahrü'l-cüyûş Mustafa Çavuş b. Hüseyin, zahrü'l-cüyûş Mehmed Çavuş b. Abdülmennân, Hasan Ağa b. Abdullah, Ahmed Ağa b. Receb reîsü'l-muhzırîn ve gayruhüm.

290 [56a-2] Mevlana Ömer Efendi b. Mehmed'in Şeyh Osman Efendi b. Mustafa'dan aldığı paraları geri ödemesi gerekmediği

Vilâyet-i Rumeli'nde Bosna eyâletinde vâki' kasaba-i Benaluka sükkânından el-Hâc Davud b. Mürüvvet nâm kimesne mahfil-i şer'-i hatîrde mahmiye-i Kostantıniyye'de Aksaray kurbünde vâki' Sultan Câmi'inde vâ'iz olan bâ'isü'l-kitâb umdetü'l-meşâyihi'l-kirâm eş-Şeyh Osman Efendi b. Mustafa tarafından tasdîk-i âtîye vekîl olup mahzar-ı hasm-ı şer'îde el-Hâc Mehmed b. Hüseyin ve Ahmed Ağa b. Yunus şehâdetleriyle vekâleti sâbite olan zahrü'l-ezmân? Mevlânâ Ömer Efendi b. Mehmed muvâcehesinde bi't-tav'i's-sâf ikrâr ve i'tirâf edip müvekkil-i müşârun-ileyh Osman Efendi'den medîne-i Bosna'da râyic olduğu üzere her üç adedi ikişer fıddî akçeye sarf olunan üç yüz yetmiş beş bin penez istikrâz ve kabz

edip ol dahi iktirâz ve tesellüm eyledi zikr olunan üç yüz yetmiş beş bin penez el-ân zimmetimde müşârun ileyhe edâsı lâzım deynimdir dedikde gıbbe't-tasdîk ve't-taleb mâ vaka'a ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-evâhiri Zilhicceti'l-harâm.

Şuhûdü'l-hâl: İftihârü'l-ekâbir ve'l-e'âlî Hüseyin Efendi b. Murad ed-defteri, Mehmed Efendi b. Abdullah eş-şehîr bi-Siyavuşpaşalı, Ali Bey b. Abdullah el-cündî, İbrahim Efendi b. Abdullah, Mehdi Ağa min-Kal'a-i Geraduş?, Osman Çavuş b. Bahçevi, Hüseyin b. Abdullah, Ali b. Mehmed ve gayruhüm.

291 [56b-1] Acemzâde Ali Bey uhdesindeki Haremeyn evkafının hukuk-ı rüsumunun üç yıllığına bin akçe ziyade veren İbrahim Çavuş b. Mustafa'ya deruhde edildiği

Sâbıkā Rumeli beylerbeyisi olup hâlâ atebe-i aliyye-i sultâniyyede baş defterdâr makāmında kāim olan emîrü'l-ümerâi'l-kirâm kebîrü'l-küberâi'l-fihâm sâhibü'l-izz ve'l-ikbâl sâhibü zeyli'd-devleti ve'l-iclâl câmi'u vücûhi'l-emvâl âmirü'l-hazâin-i bi-ahseni'l-a'mâl zü'l-kadri'l-bâzih ve'ş-şerefi'ş-şâmih Mehmed Paşa hazretlerinin kethüdâsı ve cânib-i şerîflerinden husûs-ı âtîye sâbitü'l-vekâle vekîli olan kıdvetü'l-a'yân Ahmed Ağa b. Süleyman mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkīrde dergâh-ı âlî çavuşlarından bâ'isü'l-kitâb fahrü'l-cüyûş İbrahim Çavuş b. Mustafa mahzarında takrîr-i kelâm edip Haremeyn-i muhteremeyn şerrefehümallâhi te'âlâ evkāfının perâkende re'âyâsı keferesinin cizye ve ispence ve beytü'l-mâl ve resm-i arûsâne ve cürm-i cinâyet ve sâir hukūk-ı rüsûmu cânib-i mîrîden ber vech-i maktû' verilegelmeğin bundan akdem bir tahvîli on yük yirmi bin akçeye Acemzâde Ali Bey nâm kimesne uhdesinde iken çavuş-ı mezbûr dört yük seksen bin akçe ziyâde edip on beş yük akçeye iltizâm etmeye râğıb oldukda mezbûr Acemzâde ziyâde-i merkūmeyi kabûl edip ba'dehû çavuş-ı mezbûr bir yük akçe dahi ziyâde edicek mezbûr Ali Bey kabûl etmeyüp husûs-ı mezbûr cânib-i vakfa mîrîye min-külli'l-vücûh nâfi' olmağın müvekkilim paşa-yı müşârun-ileyh zikr olunan perâkende keferenin bin otuz dört senesine mahsûb olmak üzere cizye ve ispence ve beytü'l-mâl ve resm-i arûsâne ve cürm-i cinâyet ve sâir hukūk ve rüsûmu târih-i kitâbdan üç yıl tamâmına varınca on altı yük akçeye merkūm İbrahim Çavuş'a deruhde edip ol dahi ber vech-i meşrûh kabûl eyledi dedikde gıbbe't-tasdîk mahmiye-i Kostantıniyye'de Sultan Bâyezid Hân Câmi'i şerîfi kurbünde sâkin Mehmed b. Abdullah ez-Za'îm ve eski odalar başında sâkin korucu Eyüb b. Yakub ve Karagümrük'de sâkin el-Hâc Hamza b. Abdullah nâm yeniçeri ve Balat Câmi'i kurbünde sâkin Osman b. Mehmed nâm yeniçeri hâzırûn olup zikr olunan on altı yük akçeye emr ve kabûlü hâviye kefâletle ale's-seviyye kefîl olduk deyü i'tirâf eylediklerinde gıbbe't-tasdîk ve't-taleb mâ vaka'a ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-evâsıtı şehri Zilhicceti'l-harâm li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Zahrü'l-cüyûş Mustafa Çavuş b. Abdülmennân, zahrü'l-akrân Ahmed Ağa b. Receb el-mütevelli es-Sultânî, el-Hâc Mahmud b. İsa el-muhzır, İskender Bey b. Şaban ve gayruhüm.

292 [56b-2] Muharrem Paşa'nın oğlu İbrahim Efendi, babasının Yani v. Sayari'ye borcunu inkar ettiği

Vilâyet-i Rumeli'nde Yenişehir kazâsına tâbi' Fener nâhiyesinde Ağrafa nâm karye sükkânından Yani v. Sayari nâm zimmî mahfil-i şer'-i hatîrde zikr olunan Yenişehir sükkânından olup müteveffâ olan merhûm Muharrem Paşa'nın sulbî oğlu olup Alasonya kazâsından münfasıl olan bâ'isü'l-kitâb kıdvetü kuzâti'l-islâm mevlânâ İbrahim Efendi b. ( ) mahzarında üzerine da'vâ edip bundan akdem müşârun-ileyh Muharrem Paşa hâl-i sıhhatinde benden seksen sekiz bin üç yüz fıddî akçe istikrâz ve kabz edip yedime işbu hat ve hatemini müştemil temessük verdikden sonra meblağ-ı mezbûrun on bin akçesini hayâtında alup kabz eyledim yetmiş sekiz bin üç yüz akçe hakkım kaldı terekesinden taleb ederim deyü mezbûr Muharrem Paşa'nın hat ve hatemini müştemil temessük ibrâz eyledikde gıbbe'ş-suâl mezbûr İbrahim Efendi cevâbında babam merhûm-ı mezbûrun nehc-i mezkûr üzere deyni olduğu ma'lûmum olmadığından mâ'adâ ba'de vefâtihî düyûn-ı kesîresi zuhûr edip cümle terekesi düyûnuna vefâ etmemekle izn-i hâkimü'ş-şer'le guramâsı beyninde taksîm olunup bir akçe ve bir habbesini kabz etmedim deyicek müdde'î-i mezbûrdan beyyine taleb olundukda ityân bi'l-beyyineden izhâr-ı acz edip istihlâf edicek müşârun-ileyh İbrahim Efendi dahi ber nehc-i mezkûr babası merhûm-ı mezbûrun müdde'î-i merkūma deyni olduğu ma'lûmu olmadığına yemîn billâhi'l-aliyyi'l-a'lâ edicek mâ vaka'a gıbbe't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-evâhiri Zilka'deti'l-harâm li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mevlânâ Yusuf Efendi b. Mehmed el-kādı, mevlânâ Ahmed Efendi b. Üveys el-müderris, Kara Mahmud Çavuş el-mübaşir, Hasan Çavuş b. Abdullah, Ahmed Bey b. Abdullah, Oruç Bey b. Abdülmennân, Mehmed Çavuş b. Abdullah, Muharrem Çavuş tâbi'-i Zeyrekzade, Yahya Bey el-muhzır, el-Hâc Muharrem b. Abdullah el-muhzır ve gayruhüm.

293 [57a-1, Arapça] Yunus Efendi b. Yakub'un verâsetinin Ayşe Hatun ile Mustafa Efendi'ye âit olduğu

Udûlden, mahmiye-i Kostantıniyye mahallâtından Ali Paşa-i atîk mahallesinde sâkin el-Hâc Mehmed b. Ali ve Haracçı mahallesinde sâkin Mehmed b. Mustafa nâm kimseler meclis-i şer'-i şerîfe gelip, diyâr-ı Mısır'da vâki' medîne-i Anbar'ın

sâbık kādısı olan ve bundan akdem mahmiye-i mezkûre mahallâtından Debbâğ Yunus mahallesinde vefât eden mevlânâ Yunus Efendi b. Ya'kūb b. Abdullah'ın zevce-i metrûkesi ve vârisi ve müteveffâ-yı mezbûrun terekesine vâzı'at-i yed olan ve âti'l-beyân verâseti münkire bulunan Âişe Hatun bt. Mehmed kıbelinden husûs-ı âti'z-zikre vekâleti mevlânâ Osman Efendi b. Mehmed ve mevlânâ Mehmed Efendi b. Osman'ın şehâdeti ile sâbit olan mevlânâ Muhyiddin Efendi b. Hasan mahzarında, fahrü'l-kuzâti'l-islâm mevlânâ Mustafa Efendi b. merhûm Abdullah Efendi b. merhûm Mustafa Efendi'den sâdır olan da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, müdde'î-yi mezbûr müteveffâ-yı merkūm Yusuf Efendi'nin usûbet-i nesebiyye cihetiyle vârisidir. Şu cihetle ki Mustafa Efendi el-mezkûr, Ya'kūb b. Abdullah'ın sulbî oğludur. Mezkûr Yakūb, müdde'î-yi mezbûrun baba tarafından ceddi mevlânâ Mustafa Efendi'nin mu'takıdır. Yasemin bt. Abdullah nâm mu'takasının da sadrî oğludur. Verâseti ona ve zevce-i mezbûresine münhasırdır. Onlardan gayrı vârisi ve terekeye müstehak kimse ma'lûmumuz değildir. Şehâdeten sahîhaten şer'iyyeten ba'de ca'li şerâiti'l-kabûl hâkim şehâdetleri mûcebince hükmetti.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâsıtı Zilka'deti'l-harâm li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Umdetü kuzâti'l-islâm mevlânâ Ahmed Efendi, zahrü'l-vülât mevlânâ Abdurrahman Efendi, zahrü'l-müderrisîn mevlânâ Receb Efendi b. Himmet, fahrü'l-müderrisîn mevlânâ Hatîbzâde Ahmed Efendi, Süleyman b. Yunus, İbrahim b. Abdullah, Hüseyin Bey b. Abdullah el-cündi, Mehmed Çavuş b. İbrahim el-cündi, Mustafa Efendi b. Ca'fer, Ahmed Ağa b. Receb reîsü'l-muhzırîn, el-Hâc Mehmed b. Abdullah ve gayrühüm

294 [57a-2] Bozcaada ve tevabii mutakaasından Ahmed Bey b. Abdülmennân'a yüz beş bin dört yüz on altı akçenin edası

Bundan akdem Cezire-i Bozcaada ve tevâbi'i mukāta'alarına ber vech-i kefâle nâzır ve kābız-ı emvâl-i mîriyye olan bâ'isü'l-kitâb zahrü'l-a'yân Ahmed Bey b. Abdülmennân Dîvân-ı hümâyûn-ı sa'âdet-makrûnda mahfil-i şer'-i hatîrde hâlâ baş defterdâr kāimmakāmı olan emîrü'l-ümerâi'l-kirâm kebîrü'l-küberâi'l-fihâm sâhibü'l-iz ve'l-ikbâl âmirü'l-hazâin bi-ahseni'l-a'mâl zü'l-kadri'l-bâzih ve'ş-şerefi'ş-şâmih Mehmed Paşa –dâme ikbâluhû– muvâcehesinde takrîr-i kelâm edip bundan akdem zikr olunan mukāta'ât bin otuz bir senesi Martının ibtidâsından altı sene tamâmına değin senesi beş yük ve on dört bin akçeden cem'an otuz yük seksen dört bin akçeye ebnâ-i sipâhiyândan Osman Bey b. Ahmed nâm cündîye deruhde olunup ben zikr olunan mukāta'âta ber vech-i kefâle nâzır ve kābız-ı emvâl olmağla ben kendü mâlımdan taraf-ı mîrîye ber vech-i peşîn yüz beş bin dört yüz on altı akçe teslîm edip ve müddet-i merkūm içinde zikr olunan mukāta'âta hâricden kimesne müdâhale etmeyüp bir tarîkle tahvîlim bozulup taraf-ı saltanatdan

âhara tevcîh olunur ise makbûzumdan mes'ûl olmak üzere yedimize berât-ı sultâniye verilüp biz dahi zabtına mübâşeret etmek sadedinde iken mukāta'ât-ı mezkûrenin mukaddemâ emînleri olan Osman ve Mehmed Çavuş nâm kimesnelere mukarrer kılınıp yedlerine mukarrer-nâme verilmekle sene-i mezbûrenin iki aylık mahsûlünü mezkûrân Osman ve Mehmed Çavuş cem' u tahsîl etdikden sonra tekrâr bizim yedimize mukarrer-nâme verilip on ay mikdârı zabt edip ba'dehû zikr olunan mukāta'âtı bin otuz iki senesi Martının ibtidâsında medîne-i Gelibolu'da Acemioğlanı Ağası olan Mehmed Ağa'ya tevcîh olunup zabtı için yedine berât-ı şerîf-i âlîşân verilmekle biz kasr-ı yed edip ba'dehû târih-i mezbûrda medîne-i merkūme kādısı olup zikr olunan mukāta'âtın müfettişi olan Mevlânâ Halil Efendi b. Mustafa huzûrunda yedimizde olan defter-i müfredât mûcebince muhâsebemiz görülüp makbûzumuz hisâb olundukda bir senenin mahsûlü olan beş yük kırk dört bin akçeden zikr olunan on ayda ancak üç yüz kırk altı bin yüz kırk bir akçe makbûzumuz olup ve zikr olunan makbûzumuzu olageldiği üzere mevâcib-i kadîme ve mesârif-i lâzımeye bi't-tamâm edâ edip tahvîlimiz bozulmamağla bi-hasebi'ş-şer' ve'l-kānûn makbûzumuzdan mes'ûl olup makbûzumuzu dahi mevâcib-i kadîme ve mesârif-ı emîriyyeye sarf etmekle cânib-i mîrîye ber vech-i peşîn edâ eylediğim meblağ-ı mezkûr yüz beş bin dört yüz on altı akçe bana verilmek lâzım gelmişdir taleb ederim deyü takrîr-i meşrûhuna mutâbık müşârun-ileyh Halil Efendi'nin hat ve hatemini müştemil ve târih-i mezbûr ile muvarrah muhâsebe defteri ibrâz edicek gıbbe's-suâl müşârun-ileyh Mehmed Paşa cevâbında fi'l-vâki' hâl tafsîl olunan minvâl üzere olup kabzına i'tirâf eylediği meblağ-ı mezbûru vech-i mezkûr üzere mevâcib-i kadîme ve mesârif-ı emîriyeye sarf etmişdir lâkin iltizâmı mûcebince bir yılda ber mûceb-i kıstü'l-yevm zimmetine beş yük on dört bin akçe teveccüh etmişdir zikr olunan beş yük on dört bin akçeden masrûfundan ziyâdesini taleb ederim deyip lâkin makbûzundan ziyâdesi talebe mesâğ-ı şer'î ve örfî olmayup ve meblağ-ı mezbûrdan ziyâde makbûzu olduğunu paşa-yı müşârun-ileyh beyâna kādir olmamağın merkūm Ahmed Bey'e zikr olunan on ayda mukāta'ât-ı mezbûre mahsûlünden cümle makbûzu ancak üç yüz kırk altı bin yüz kırk bir akçe olup meblağ-ı mezbûrdan ziyâde bir akçe ve bir habbe makbûzu olmadığına paşa-yı müşârun-ileyh talebiyle yemîn teklîf olundukda ol dahi alâ vefki'l-mes'ûl yemîn billâhi te'âlâ eyledikde ber vech-i peşîn verilen meblağ-ı mezbûr yüz beş bin dört yüz on altı akçenin edâsına tenbîh olundu.

Hurrire fî-evâhiri Zilka'deti'l-harâm li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: İbrahim Efendi b. Abdülmennân reîs-i Anadolu, Zahrü'l-akrân Sinan Ağa mütevellî-i Sultan Bâyezid Hân tâbe serâhu, Mahmud Ağa b. Kethüdâi Efendi, Ahmed Ağa b. Receb reîs-i muhzırîn, İbrahim Çelebi b. reîsü'l-muhzırîn, el-Hâc Mahmud b. İsa el-muhzır, İskender Bey b. Şaban, Mehmed Ağa b. Kara Mehmed, Hürrem Bey b. Abdullah ve gayruhüm.

295 [57b-1] Maktul Reisülküttab'ın terekesinden boyacı dükkanının Mehmed Bey b. Salih'e satıldığı

Bundan akdem reîsü'l-küttâb olup emr-i şerîf-i sultânî ile mağzûben katl olunan Hande? Efendi'nin cümle terekesi mîrîye kabz olunmak fermân olunmağın maktûl-i mezbûrun terekesini bey'a ve semenini kabza me'mûr olup bi'l-fi'l atabe-i aliyye-i sultâniyyede şıkk-ı sânî defterdârı olan iftihârü'l-ümerâi ve'l-ekâbir müctemi'u'l-me'âlî ve'l-mefâhir sâhibü'l-izz ve'l-ikbâl âmirü'l-hazâin bi-ahseni'l-a'mâl zü'l-kadri'l-bâzih ve'ş-şerefi'ş-şâmih es-Seyyid Mehmed Efendi b. ( ) Dîvân-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-me'âlî–'de mahfil-i şer'-i hatîrde bâ'isü'l-kitâb Mehmed Bey b. Salih nâm korucu mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip maktûl-i mesfûrun terekesinden olup mahmiye-i İstanbul'da Mahmud Paşa çarşusunda vâki' tarafeyni es-Seyyid Ahmed Çelebi mülkü ile Attar Mosi nâm Yahudi mülküne ve tarafeyn-i âhareyni tarîk-i âmma müntehî ve bir demür kapılı mahzeni muhtevî olup arzının Ayasofya Vakfı'na ayda otuz akçe ücret-i maktû'ası olan bir bâb boyacı dükkânının ebniyesi müddet-i medîd sûk-ı sultânîde nidâ ve müzâyede olundukda yirmi beş bin fıddî râyic fi'l-vakt akçede mezbûr Mehmed Bey'in üzerinde karâr edip bir akçe ziyâde ile âhar tâlibi olmamağın vech-i muharrer üzere bey'a me'mûr olduğum cihetden ebniye-i mezbûreyi mezkûr Mehmed Bey'e meblağ-ı merkūm yirmi beş bin fıddî akçeye bey' u teslîm edip ve arzının dahi hakk-ı tasarrufunu vakf-ı merkūm mütevellîsi ma'rifetiyle tefvîz edip ol dahi iştirâ ve tesellüm ve tefevvüz eyledikden sonra meblağ-ı mersûm yirmi beş bin fıddî akçeyi mîrî için bi't-tamâm alıp kabz eyledim ba'de'l-yevm keyfe mâ yeşâ tasarruf eylesin dedikde gıbbe't-tasdîk ve't-taleb ketb olundu.

Hurrire fî-evâhiri Şevvâli'l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mahmud Subaşı b. Abdullah, Mehmed Subaşı b. Ahmed, Süleyman Bey b. Ramazan, Ömer Çelebi b. Hasan, Nasuh b. Ali, Mustafa b. Hamza, Kasım b. el-münâdi, Ahmed Ağa b. Receb el-bevvâb, el-Hâc Mahmud b. Süleyman, Mehmed Bey b. Mustafa, Hasan b. Şaban.

296 [57b-2] Takyeci Hacı Ali Vakfı'na ait menzilin yirmi bin akçe ücret-i muacceleden noksan kiraya verilemeyeceği

Mahmiye-i Kostantıniyye'de merhûm Takyeci Hacı Ali Vakfı'nın bi'l-fi'l mütevellîsi olan Hüseyin Bey b. Nasuh nâm cündî mahfil-i kazâya gelüp takrîr-i kelâm edip vakf-ı mezbûrdan olup mahmiye-i mezbûrede Sultan Bâyezid Hân mahallesinde vâki' tarafeyni merhûm Hüseyin Paşa Vakfı ile sâbıkā baş defterdâr olan Abdülkerim Paşa mülküne ve tarafeyn-i âhareyni tarîk-i âmma müntehî olan menzili tevliyetim hasebiyle işbu hâzır fi'l-meclis fahrü'l-müderrisîn mevlânâ Hâfız Ali Efendi b. eş-Şeyh Haydar'a işbu târih-i kitâb senesi el-Muharremü'l-harâmının

yirmi beşinci gününden yevmî beş akçe ücret-i müeccele ve yirmi bin akçe ücret-i mu'accele ile îcâr edip ücret-i mu'accele-i mezbûreyi vakıf için yedinden alup kabz edip yedine hat ve hatemini müştemil temessük vermiş idim hâlâ Mehmed nâm kimesne ben menzil-i mezbûru sâbıkā vakf-ı mezbûra mütevellî olan Ömer nâm kimesneden on bin akçe ücret-i mu'accele ve yevmî üç akçe ücret-i müeccele ile istîcâr eyledim deyü nizâ' edip lâkin menzil-i mezbûrun ecr-i mislinin yirmi bin akçe ücret-i mu'accele ve yevmî beş akçe ücret-i müecceleye tahammülü olup noksânı vakfa gadr olmağın üzerine varılup ecr-i misli görülüp sûret-i hâl tahrîr olunmak matlûbumdur dedükde hâssa mi'mârlardan Ali Bey b. Abdullah ve Cafer Bey b. Abdullah ve sâir ahâlî-i vukūf ile varılup nazar eylediklerinde fi'l-vâki' menzil-i mezbûrun ecr-i mislinin yirmi bin akçe ücret-i mu'accele ve yevmî beş akçe ücret-i müecceleye tahammülü vardır noksânı vakfa gadrdır deyü mi'mârân-ı mezbûrân ve Sadi Halife b. Yakub el-imâm ve Mahmud b. Abdullah ve Ahmed b. Halife b. Abdullah el-kayyum ve cemm-i gafîr ittifâk eylediklerinde sûret-i hâl gıbbe't-taleb ve's-suâl ketb ve tahrîr olundu.

Hurrire fî-evâili Zilka'deti'l-harâm li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mevlânâ Mustafa Efendi b. Mehmed, Yusuf Bey b. Abdullah habbâz-ı hâssa, el-Hâc Hüseyin b. Abdullah, el-Hâc Receb b. çerâğ-ı hâssa, Hüseyin Çelebi el-müezzin, Mustafa Bey b. Abdullah tabbâh-ı hâssa, Halil Bey b. Abdullah el-cündî, Molla Ali b. el-mütevelli, Müeyyed Efendi b. Mahmud ve gayruhüm.

297 [57b-3] Mustafa Ağa b. Abdullah'ın vakfı olan menzilin Cafer Efendi b. İvaz'a tevcih olunduğu

Mahmiye-i İstanbul'da Dizdarzâde mahallesinde vâki' bir tarafı mütevellî Hızır Bey b. Abdullah mülküne ve bir tarafı Hasan b. Abdullah mülküne ve bir tarafı merhûm Ali Paşa Vakfı olan odalara ve bir tarafı tarîk-i hâssa müntehî bir bâb fevkānî ve bir bâb tahtânî odaları müştemil olan menzilin süknâsını Dergâh-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-me'âlî– bevvâblarından mâliki olan Mustafa Ağa b. Abdullah nâm sâhibü'l-hayr evvelâ kendüye ba'de vefâtihî ulemâdan süknâya ihtiyâcı olan bir kimesne sâkine olup mukābelesinde kendü rûhi'çün her gün bir sûre-i Yasin tilâvet eyleye deyü vakf şart edip hâlâ vâkıf-ı mezbûr fevt olup menzil-i mezkûr mahlûl olmağla işbu bâ'isü'l-kitâb mevlânâ Cafer Efendi b. İvaz el-müderris her vechile mahal ve müstahık olup süknâya eşedd-i ihtiyâcı olmağın menzil-i merkūmun süknâsı merkūm Cafer Efendi'ye tevcîh olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-ışrin min-Zilhicceti'ş-şerîfe li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed b. Mustafa, Hasan b. Şaban, el-Hâc Mahmud b. İsa, el-Hâc Mehmed b. el-muhzır, el-Hâc Abbas b. İbrahim ve gayruhüm.

298 [58a-1] el-Hâc Mustafa'nın Cafer Paşa Sarayı kurbünde vakfettiği menzillerin hüccet olunması

Mahmiye-i İstanbul'da Küçük Mescid mahallesinde vâki' mescid-i şerîfin bi'l-fi'l imâmı olan bâ'isü'l-kitâb fahrü'l-eimme ve's-sulehâ mevlânâ es-Seyyid Nesimi Efendi b. es-Seyyid Mirza meclis-i şer'a gelüp takrîr-i kelâm edip erbâb-ı hayrâtdan el-Hâc Mustafa nâm sâhibü'l-hayr mahmiye-i merkūmede Dizdarzâde mahallesinde merhûm Cafer Paşa Sarayı kurbünde vâki' birbirine muttasıl ve mülâsık olup ında'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd olan üç bâb menzilini vakf edip vakfiye-i ma'mûlün bihâsında zikr olunan üç menzilin vasatında vâki' olup bir serdâbı müştemil olan menzilin süknâsı kendü ihtiyâr eylediği bir recül-i sâliha tevcîh olunup ol dahi mukābelesinde yevmî bir cüz'-i şerîf tilâvet ede deyü şart etmiş idi ba'dehû vâkıf-ı müşârun-ileyh zikr olunan menzilin süknâsını târih-i kitâb senesi şehri Ramazâni'l-mübârekinin evâilinde bana tevcîh ve ta'yîn edip yedime hat ve hatemini müştemil temessük verdi idi nazar olunup mûcebince cânib-i şer'den dahi hüccet olunmasın taleb ederim deyü yedinde olan temessükü ibrâz eyledükde nazar olunup fi'l-hakīka mazmûnu takrîrine mutâbık ve muvâfık bulunmağın mûcebince bu hurûf ketb olundu li-ecli't-temessük yedine def' olundu.

Tahrîren fî-evâsıtı Zilhicceti'ş-şerîfe li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Abdülgaffâr Efendi b. Mehmed el-imâm, Veli Halife b. el-müezzin, Hızır Bey b. Ali el-yâver, Hüseyin b. Abdullah el-haffâf, Muharrem b. Hasan, Ali Efendi, el-Hâc Mehmed b. el-müezzin, Mehmed Beşe b. er-râcil ve gayruhüm.

299 [58a-2] Mahmud Paşa'nın varislerinin talebi üzerine yaylak ve tarlalarına el koyan Mehmed Çelebi b. Ali'nin men edildiği

Vilâyet-i Rumeli'nde Prizrin nâm kasaba sükkânından olup bundan akdem müteveffâ olan merhûm Mustafa Paşa b. Mahmud Çavuş'un sulbî oğulları Mahmud ve Ahmed ve Mehmed nâm sagīrlerin li-ebeveyn ammileri ve velîleri olan bâ'isü'l-kitâb Gaybi Bey b. Mahmud Çavuş nâm cündî Dîvân-ı âlî –dâme mahfûfan bi'l-ma'âlîde– âti'l-beyân olan yaylak ve tarlaya hâlâ vâzı'u'l-yed olduğu nehc-i şer'î üzere sâbit olan Boyacızâde demekle ma'rûf Mehmed Çelebi b. Ali nâm kimesneyi mahfil-i kazâya ihzâr ve üzerine da'vâ edip hâlâ mezbûrun yedinde olup kasaba-i mezbûre tevâbi'inden İsveti Petre nâm karyede vâki' bir tarafı Kassab Ali yaylakına ve bir tarafı karye-i mezkûreye ve bir tarafı Selce nâm karyeye ve bir tarafı Usfur ve Peşte nâm karyeye müntehî olan yaylak yeri müteveffâyı mesfûr Mustafa Paşa'nın mülkü olup ve yine kasaba-i mezbûreye tâbi' Çunu Alajde nâm karyede vâki' bir tarafı Küre nâm zımmî tarlasına ve bir tarafı Divko nâm zımmi tarlasına ve bir tarafı Boyacızâde tarlasına ve bir tarafı tarîk-i âmma

müntehî olup tahmînen yedi hamel tohum istî'âb eden bir kıt'a mezra'a tasarrufunda olup ba'de vefâtihî verâseti oğulları sıgār-ı mezbûrîne <<intikāl etmiş iken mezbûr Mehmed Çelebi>>münhasıra olmağla zikr olunan yaylak yeri irs-i şer'î ile ve mezra'a-i merkūma intikāl-i örfî ile sıgār-ı mezbûrîne intikāl etmiş iken mezbûr Mehmed Çelebi zikr olunan yaylak yerine ve mezra'a-i mezkûreye bi-gayr-i hakkın vaz'-ı yed etmişdir suâl olunup kasr-ı yedine tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe'ş-suâl mezbûr Mehmed Çelebi cevâbında zikr olunan yaylak yeri babam müteveffâ-yı mezbûr Ali'nin mülkü olup ve mezra'a-i merkūme dahi babamın tasarrufunda olup ba'de vefâtihî verâseti bana münhasıra olmağla zikr olunan yaylak yeri irs-i şer'î ile ve mezra'a-i mezkûre intikāl-ı örfi ile bana intikāl etmiş iken vaz'-ı yed ederin zikr olunan yaylak yeri sıgār-ı mezbûrînin babalarının mülkü olup ve mezra'a-i mezkûre taht-ı tasarrufunda olup fevt olmağla oğulları sıgār-ı mezbûrîne intikāl eylediği ma'lûm değildir deyü inkâr edicek müdde'î-i mezbûrdan da'vâ-yı meşrûhasını mübeyyin beyyine taleb olundukda udûl-i müslimînden Mahmud Çavuş b. Abdullah ve Ali Ağa b. Abdülmennân nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde hâzırân olup istişhâd olunduklarında fi'l-hakīka zikr olunan yaylak yeri sıgār-ı mezbûrînin babaları merkūm Mustafa Paşa'nın mülkü olup ve mezra'a-i mezkûre taht-ı tasarrufunda olup ba'de vefâtihî bi'l-inhisâr zikr olunan yaylak yeri irs-i şer'î ile ve mezra'a-i mezkûre intikāl-i örfi ile oğulları sıgār-ı mersûmîne intikāl etmişdir bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olup mûcebiyle mezbûr Mehmed Çelebi'nin kasr-ı yedine ve sıgār-ı merkūmîn için zabt olunmağa tenbîh olundu.

Hurrire fî-evâsıtı Zilhicceti'l-harâm li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ömer Efendi b. ( ) Muhasebeci-i cizye hâlâ, İbrahim Çavuş b. ( ), Mesud Çavuş b. ( ), Durmuş Halif b. ( ), el-Hâc Mahmud b. İsa.

300 [58a-3, Arapça] Şâkire Hatun bt. Abdullah'ın câriyesini azat ettiği

Dârü's-saltanati's-seniyye mahmiye-i Kostantıniyye mahallâtından Mehmed Ağa mahallesinde sâkine Şâkire Hatun bt. Abdullah nâm annesi kıbelinden âti'z-zikr âzâd ve tahrîr ikrârına vekâleti kendisini ma'rifet-i şer'iyye ile ârifîn olan el-Hâc Abbas b. İbrahim ve el-Hâc Mahmud b. İsa ve Hasan Bey b. Abdullah el-yesârî nâm kimselerin şehâdeti ile sâbit olan yine mahalle-i mezbûrede sâkin Derviş Çelebi b. Mehmed meclis-i şer'a hâzır olup, müvekkile-i mezbûresinin kendisine rıkkını mu'terife, açık kaşlı, elâ gözlü, beyâz tenli, orta boylu, Karavelliyetü'l-asl hâmiletü hâze'l-kitâb Perver bt. Abdullah nâm câriye-i memlûkesini hasbeten lillâhi ta'âlâ âzâd ve tahrîr ettiğini ikrâr eyledi. Câriye-i mezbûre bu sûretle sâir harâir-i asliyyât-ı mükellefât gibi hürre oldu. Mevâlînin ale'l-utekā sâhip olduğu velâ hakkından gayrı üzerinde bir hak kalmadı.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâsıtı şehri Zilhicceti'ş-şerîfe li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Abdulbâki Çelebi b. el-imâm, Şa'bân Çelebi b. Rıdvan el-yesârî, Ahmed b. Süleyman Ağa el-hammâmî, Mustafa Çelebi b. eş-şehîr bi-Mütevellîzâde, el-Hâc Mahmud b. el-Hâc Süleyman, Yahya Bey b. ( ), İskender b. Abdullah, el-Hâc Mehmed b. ( ), Abdullah Çelebi b. ( ), İbrahim Çelebi b. ( )

301 [58b-1] Ünzile Hatun bt. Abdullah'ın terekesi olan meblağın Mustafa Çavuş b. Hüseyin tarafından Hazine-i Âmire'ye teslim edildiği

Bundan akdem vilâyet-i Anadolu'da Kastamonu sancağında Boyabad kasabası sâkinelerinden iken müteveffât olan Ünzile Hatun bt. Abdullah'ın sadrî sagīr oğlu ve hasren vârisi olan Mehmed b. Mehmed'in kıbel-i şer'den mansûb vasîsi olan Mehmed Efendi b. Yusuf mahfil-i şer'-i hatîrde sâbıkā livâ-i mezbûrda muhassılü'l-emvâl olan bâ'isü'l-kitâb zahrü'l-akrân Mustafa Çavuş b. Hüseyin mahzarında bi'l-vesâye üzerine da'vâ edip bundan akdem mezbûre Ünzile Hatun kasaba-i merkūmede müteveffât oldukda mezkûr Mustafa Çavuş livâ-i mezbûrda muhassılü'l-emvâl olmağın müteveffât-ı mesfûrenin cümle terekesini bi-gayr-i vechin ahz ve zabt ve bey' edip mecmû' terekesinden otuz bir bin dokuz yüz akçe ahz u kabz etmişdir suâl olunup sagīr-i mezbûr için alıverilmek taleb ederim dedikde gıbbe'ş-suâl merkūm Mustafa Çavuş cevâbında ben mukaddemâ livâ-i mezkûrda muhassılü'l-emvâl iken kasaba-i mersûmede beytü'l-mâl emîni olan Veli b. Ali nâm kimesne müteveffât-ı mezbûrenin zâhirde vâris-i ma'rûfu olmamak zu'miyle cümle muhallefâtından yedi bin dokuz yüz altmış beş akçe ahz u zabt eyleyip ben muhassılü'l-emvâl olmağın meblağ-ı mezbûru bana teslîm edip ben dahi cem'-i tahsîl eylediğim emvâl-i emîriye ile Hazîne-i âmireye teslîm eyledim meblağ-ı mezbûrdan ziyâde bi'z-zât ve bi'l-vâsıta bir akçe ve bir habbe alıp kabz etmedim deyicek vasiyy-i mezbûrdan da'vâsına mutâbıkı ziyâde kabz eylediğine beyyine taleb olundukda ikāmet-i beyyineden âciz olup istihlâf edicek merkūm Mustafa Çavuş dahi meblağ-ı mezkûrdan ziyâde bi'z-zât ve bi'l-vâsıta bir akçe ve bir habbe kabz eylemediğine alâ vefki'l-mes'ûl yemîn billâhi'l-aliyyi'l-azîm etmeğin mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî-evâsıtı Zilhicceti'ş-şerîfe li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: İbrahim Çavuş b. Seydi, Hüseyin Çavuş b. Abdullah, Mehmed b. Mustafa, Hasan b. Şaban ve gayruhüm.

302 [58b-2] Bursa darbhanesinde basılacak akçe için İsak v. Yasef isimli Yahudiye üstadiye parası ve diğer hususlar için Bursa darbhanesi nazırı Hüseyin Efendi'ye yetki verildiği

Hâlâ tashîh-i sikke-i hümâyûn fermân olunmağla husûs-ı âti'l-beyân için sâbıkā sadr-ı a'zam olup hâlâ kāimmakām-ı vâcibü'l-ihtirâm olan düstûr-ı ekrem müşîr-i efham medâr-ı salâh-ı ümem yenbu'-ı lütf ve mürüvvet-kerem sâhib-i devlet ve ikbâl sâhib-i ezyâl izzi ve'l-iclâl mümehhid-i erkâni's-satanat-ı aliyye müessis-i erkân-ı devlet-i celiyye nâsıb-ı râyât-ı cûd ve nevâl vâsıl-ı gāyât-ı mekârim ve efdâl Mehmed Paşa –dâme bi'l-hayr zikruhû ve feşâ– hazretlerinin sa'âdethânelerinde vüzerâ-i izâm defterdârân-ı zevi'l-ihtirâm ve eşrâf ve a'yân ve sâir erbâb-ı dîvân huzûr-ı âlîlerinde akd-i meclis olundukda sâbıkā Anadolu Defterdârı olup hâlâ cânib-i saltanat-ı aliyyeden tashîh-i sikkeye me'mûr olan iftihârü'l-ekâbir ve'l-e'âlî hâviyü'l-mefâhir ve'l-me'âlî zü'l-kadri'l-bâzih ve'ş-şerefi'ş-şâmih kıdvetü'l-a'yân ve'l-emcâd Hüseyin Efendi b. Murad mahfil-i şer'-i şerîf-i şâmihi'l-imâdda mahrûse-i Bursa'da vâki' darbhâne-i âmireye hâlâ nâzır olup dergâh-ı ma'delet-penâh müteferrikalarından olan iftihârü'l-a'yân Mehmed Ağa b. Mustafa muvâcehesinde takrîr-i kelâm edip hâlâ tashîh-i sikke-i hümâyûn fermân olunup mahrûse-i Bursa dârü'd-darbında dahi onu bir dirhem gelir ceyyid ve cedîd akçe kat' olunmak fermân olunmağın nâzır-ı müşârun-ileyhe sermâye olmasıyçün cânib-i mîrîden on bin dînâr zehebi teslîm edip ol dahi kabz ve tesellüm eyleyüp meblağ-ı mezbûr ile gümüşün her çekisi ki yüz dirhemdir mahrûse-i Kostantıniy-ye dârü'd-darbında alındığı üzere her çeki gümüşü sekiz yüz altmış akçeye iştirâ edip ve sâhib-i ayâr olup işbu hâzır fi'l-meclis olan İsak v. Yasef nâm Yahudiye dahi her çeki başına üstâdiye ve muhammen bahâ ve levâzım-ı sâire için otuz dörder akçe verüp ve kendü dahi hıdmeti mukābelesinde altışar akçe alıp onu bir dirhem olmak üzere ceyyid ve cedîd akçe kat' etdirmeğe ta'ahhüd eyledi suâl olu-nup takrîri tahrîr olunmak matlûbumdur dedikde müşârun-ileyh Mehmed Ağa dahi istintâk olundukda fi'l-vâki' hâl zikr olunan minvâl üzere olup mûmâ-ileyh Hüseyin Efendi yediyle sermâye etmek için mîrîden on bin kâmil dînâr-ı zehebi alup kabz eyleyüp tafsîl olunan üzere onu bir dirhem gelür ceyyid ve cedîd akçe kat' etdirmeğe ta'ahhüd eyledim dedikde sûret-i hâl gıbbe't-taleb ve's-suâl ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-evâsıtı Zilhicceti'l-harâm li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mefharü'l-ekâbir ve'l-e'âlîyân Ali ağa-yı Çavuşân-ı dergâh-ı âlî, iftihârü'l-a'yân Piyale Ağa b. Abdülmennân, Umdetü'l-a'yân Mahmud Ağa b. ( ), Yusuf b. Abdullah ser-sikke-zenân-ı Dergâh-ı âlî, Mehmed Çavuş b. ( ), Fahrü erbâbi't-tahrîr ve'l-kalem Avni Efendi, Ahmed Bey b. Mehmed ser-muhzırân, İb-rahim Bey b. ( ) ser-muhzırân, Fahrü'l-cüyûş Mustafa Çavuş ve gayruhüm.

303 [59a-1] Gulam davasından Emine Hatun bt. eş-Şeyh Mehmed Efendi'nin vekili Ali Efendi ile Mustafa Efendi b. Mehmed'in sulh oldukları

Mahmiye-i Kostantıniyye mahallâtından Haraccı mahallesinde sâkine olan fahrü'l-muhadderât zahrü'l-muvakkarât Emine Hatun bt. el-merhûm eş-Şeyh Mehmed Efendi tarafından zikri âtî olan sulha ve bedelin kabza ve ibrâya vekâlet iddi'a edip Mekke-i Mükerreme şerefehallâhü te'âlâ kazâsından münfasıl olan kıdvetü'l-ulemâi'l-kirâm umdetü'l-fuzalâi zevi'l-ihtirâm mevlânâ Ali Efendi b. el-merhûm Mehmed Efendi mahfil-i şer'-i hatîrde hâfızü'l-kitâb fahrü'l-müderrisîni'l-kirâm zahrü'l-mehâdîm zevi'l-ihtirâm mevlânâ es-Seyyid Şeyh Mehmed Efendi b. el-mevleviyyü'l-merhûm câmi'u esnâni'l-fezâil ve'l-ulûm Dürrî Mehmed Efendi tarafından musâlaha-i emniyeye ve bedel-i sulhi def'a vekîl olup vekâleti nehc-i mu'teber üzere sâbite olan kıdvetü'l-müderrisîn mevlânâ Mustafa Efendi b. Mehmed mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip bundan akdem müvekkilem müşârun-ileyhâ Âmine Hatun müvekkil-i mûmâ-ileyh Şeyh Mehmed Efendi'ye elli bin akçe kıymetli Sünbül nâm siyâh hâdim abd-i memlûkunu îdâ' ve teslîm edip müşârun-ileyh Şeyh Mehmed Efendi dahi ba'de'l-kabz âhara bey' ile istihlâk edip ba'dehû müvekkile-i merkûme kıymet-i mezkûreyi tazmîn murâd edip taleb etdikde müvekkil-i mûmâ-ileyh dahi zikr olunan gulâm müvekkilemin memlûku olup kendüye îdâ' eylediğini inkâr etmeğle beynlerinde münâza'ât-ı kesîre vâkı' olmuş idi el-hâletü hâzihî tavassut-ı muslihîn ile vekîl-i mezbûr da'vâyı mezkûreden benim ile an-inkâr kırk iki zehebî filori üzerine inşâ-i akd-i sulh edicek ben dahi vekâlet-i mahkiyyem hasebi ile sulh-ı mezkûru kabûl etdikden sonra müvekkile-i mezbûrenin cemî' husûmât ve da'âvâsından müvekkil-i müşârun-ileyh es-Seyyid Mehmed Efendi'nin zimmetini ibrâ-i âmm-ı kātı'ü'n-nizâ'la vekâleten ibrâ eyledim dedikde gıbbe't-tasdîk müşârun-ileyh Ali Efendi vekîl-i mezbûr Mustafa Efendi'den akd-i sulh-i mezbûr mûcebi üzere bedel-i sulh olan meblağ-ı merkûm kırk iki filoriyi taleb ve da'vâ edip kabz etmek murâd eyledükde merkûm Mustafa Efendi dahi ber vech-i meşrûh sulha ve bedel-i sulhu def'a vekîl olduğuna mu'terif olup lâkin müşârun-ileyh Ali Efendi'nin nehc-i mezkûr üzere musâlaha ve ibrâya ve bedel-i sulhu kabza vekîl olduğu vech-i şer'î üzere sâbit olmamışdır lâkin binâ-i bedel-i sulhu def' etmekden imtinâ' ederin deyicek mûmâ-ileyh Ali Efendi'den vekâlet-i meşrûhasını mübeyyine beyyine taleb olundukda udûl-i müslimînden mevlânâ İsmail Efendi b. Hasan ve mevlânâ Abdurrahman b. Mehmed li-ecli'ş-şehâde hâzırân olup fi'l-vâki' mezbûre Âmine Hatun müşârun-ileyh Ali Efendi'yi ber vech-i meşrûh müşârun-ileyh Şeyh Mehmed Efendi ile zikr olunan gulâm da'vâsından sulha ve ibrâya ve bedel-i sulhu kabza bizim huzûrumuzda vekîl edip ol dahi vekâleti kabûl eyledi bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe't-ta'dîl

ve't-tezkiye şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vaki‘ olup mûcebiyle sulh-i mezkûru def‘a hüküm ve tenbîh olundukdan sonra merkūm Mustafa Efendi dahi bi'l-vekâle bedel-i sulh-i mezkûr olan kırk iki zehebî filoriyi tamâmen vekîl-i müşârun-ileyh Ali Efendi'ye meclis-i şer‘de teslîm edip ol dahi bi'l-vekâle alup kabz eyledikde mâ vaka‘a gıbbe't-taleb ketb ve terkīm olundu.

Hurrire fî-evâsıtı şehri Zilhiceti'ş-şerîfe li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Kıdvetü'l-ulemâi'l-kirâm mevlânâ Mustafa Efendi b. el-merhûm Cafer el-müderris bi-medreseti's-Sultan Bâyezid Hân bi-Edirne sâbıkā, umdetü'l-ulemâi'l-eşrâf es-Seyyid Mustafa Efendi b. el-müvellâ el-merhûm bi-Yavuz Efendi, fahrü'l-hutabâ mevlânâ İbrahim Efendi b. Ahmed el-hatîb bi-Câmi‘i Ayasofya, zahrü'l-müderrisîni'l-kirâm mevlânâ Mehmed Efendi b. Abdurrahman, umdetü'l-kuzât mevlânâ es-Seyyid Burhaneddin Efendi b. es-Seyyid Mehmed, Mefharü'l-vülât Mustafa Efendi b. Ahmed, zahrü'l-cüyûş Mehmed Çavuş b. Dursun, Mehmed Çelebi b. ( ), Fahrü'l-müderrisîn mevlânâ Gubarizâde Ahmed Efendi.

304 [59a-2] Âmine Hatun'un vekili Mustafa Efendi b. Mehmed, Rabia Hatun'un alacağını vekili Ali Efendi'ye teslim ettiği

Ba‘dehû vekîl-i müşârun-ileyh Ali Efendi mahfil-i şer‘-i hatîrde fahrü'l-muhadderât Rabia Hatun bt. el-müvekkil el-merhûm Mehmed Efendi tarafından mesâlih-i câiyeye ve bedel-i sulhi ahza vekîl olup vekâleti nehc-i şer‘î üzere sâbite olan kıdvetü'l-müderrisîni'l-kirâm Mustafa Efendi b. Mehmed mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip bundan akdem müvekkilem müşârun-ileyhâ Âmine Hatun mûmâ-ileyhâ Rabia Hatun'a iki yüz filori kıymetli bir murassa‘ istefani ve geri iki yüz filori kıymetli bir cevherî kuşağın ve vezni dört yüz dirhem bir gümüş bakracın i‘âde ve teslîm edip ol dahi cümlesini kabz ve isti‘âre eylediğinden mâ‘adâ kendü mâlından bir def‘a fıddî elli bin akçe ve bir def‘a fıddî on bin akçe ikrâz ve teslîm edip ol dahi istikrâz ve kabz edip ba‘dehû müvekkilem mezbûre Âmine Hatun taleb etdikde mezbûre Rabia Hatun dahi zikirleri sebk eden istefan ve bakraç ve altmış bin akçe an asl makbûzum olmamışdır deyü inkâr edip ve zikr olunan kuşağı bana hibe ve teslîm etmiş olmak ile mülküm oldukdan sonra yedi bin akçeye bey‘ eyledim deyü da‘vâyı def‘ edip müvekkilem mezbûre Âmine Hatun dahi hibe etmedim deyü münkire oldukdan sonra her biri zikirleri sebk eden da‘vâların isbât sadedinde olmak ile beynlerinde münâza"ât-ı kesîre vâkı‘a olmuş idi el-hâletü hâzihî vekîl-i mezbûr Mustafa Efendi müvekkile-i mezbûrenin zikri sebk eden kuşak da‘vâsından tâmmü'l-vezn elli sekiz dînâr-ı zehebî üzerine ve zikirleri sebk eden istefan ve bakraç ve altmış bin akçe da‘vâlarından dahi gerü tâmmü'l-vezn iki yüz dînâr-ı zehebî üzerine vekâleti hasebiyle benim ile inşâ-i akd-i sulh etdikde ben dahi vekâlet-i mahkiyyem hasebiyle sulh-i mezkûru kabûl edip geri vekâlet-i mahkiyyem hasebiyle müvekkile-i mezbûre Rabia Hatun'u

müvekkilem merkūme Âmine Hatun'un kalîl ve kesîr hukūku da'vâsından minkülli'l-vücûh ibrâ-i âm ile ibrâ eyledim dedikde gıbbe't-tasdîk vekîl-i müşârunileyh Ali Efendi mahfil-i kazâda vekîl-i mezkûr Mustafa Efendi'den vekâlet-i meşrûhası mûcebince bedeleyn-i sulh olan meblağ-ı merkūm iki yüz elli sekiz filoriyi vekâleti hasebi ile kabz etmek murâd eyledikde vekîl-i mezbûr Mustafa Efendi ber vech-i meşrûh musâlahaya ve bedel-i sulhi def'a vekîl olduğuna mu'terif olup lâkin müşârun-ileyh Ali Efendi'nin ber nehc-i mezkûr sulh ve ibrâya ve bedel-i sulhu kabza vekâleti vech-i şer'î üzere sâbit olmamışdır deyü inkâr edip teslîmden imtinâ' edicek müşârun-ileyh Ali Efendi'den vekâlet-i meşrûhasını mübeyyin beyyine taleb olundukda udûl-i müslimînden mevlânâ İsmail b. Hasan ve mevlânâ Abdurrahman b. Mehmed nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde hâzırân olup fi'l-vâki' müşârun-ileyhâ Âmine Hatun mûmâ-ileyh Ali Efendi'yi ber vech-i meşrûh de'âvâ-yı mezkûreden sulh ve ibrâya ve bedel-i sulhu kabza bizim huzûrumuzda vekîl edip ol dahi vekâleti kabûl eyledi bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâkı'a olup mûcebiyle bedeleyn-i mezkûreyni def'a hüküm ve tenbîh olundukdan sonra merkūm Mustafa Efendi dahi bi'l-vekâle bedeleyn-i sulh-i mezkûr olan zikr olunan iki yüz elli sekiz zehebî dînârı tamâmen vekîl-i müşârun-ileyh Ali Efendi'ye meclis-i şer'de teslîm edip ol dahi bi'l-vekâle alup kabz eyledikde sûret-i hâl gıbbe't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-evâsıtı şehri Zilhicce min-şuhûr-ı sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: es-sabikūn.

305 [59b-1, Arapça] İstihkak iddiasıyla el konulan kölenin bedelinin esirciden talep edildiği

Sâbıkā mahrûse-i Bosna kādısı olan kıdvetü'l-ulemâi'l-kirâm mevlânâ Receb Efendi b. Mahmud'un unvânıyla mu'anven, hatemiyle mahtûm, zeylde muharrer senenin Zilhicce-i harâm ayının evâsıtı ile müverrah kitâb-ı naklî vârid olduğunda mazmûnunda, mahrûse-i Bursa mahallâtından Reyhan Paşa mahallesi ahâlîsinden udûlden Mehmed Bey b. Müstecâb b. Aynî ve yine mahrûse-i merkūmede vâki' Karacabey Hanı diye ma'rûf handa sâkin olan Mustafa b. Ali b. İbrahim nâm kimseler meclis-i şer'a hâzırân olup mahrûse-i mezkûre mahallâtından Nizâmoğlu mahallesinde sâkin bâ'is-i kitâb Satılmış b. Kubad'dan sâdır olan da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, Dârü's-saltanati's-seniyye mahmiye-i Kostantıniyye mahallâtından İshak Paşa mahallesinde sâkin olan Lütfullah Çelebi b. merhûm Abdürrezzâk Efendi kıbelinden vekâleti İbrahim Efendi b. Avnullah ve Mehmed b. Mahmud ve Halil b. Mehmed'in şehâdeti ile sâbit olan Sefer Bey b. Ebûbekir'in bi'l-vekâle hak iddi'â ettiği orta boylu, sarışın, açık kaşlı, elâ gözlü, emred, sol elinin baş parmağı sakat Rusiyyü'l-asl Ken'ân b. Abdullah

nâm gulâm bey‘-i şer‘î tarîkıyla müdde‘î-yi mezbûrun yedinde iken, müvekkil-i merkūmun istihkākı udûl-i Müslimînin şehâdeti ile hükkâm-ı kirâm huzûrunda isbat edilerek râyicü’l-vakt altmış beş kâmil guruş semen-i mu‘ayyen-i makbûzla mahmiye-i Kostantıniyye mahallâtından Hâce Paşa mahalesinde sâkin olan Esirci Ahmed Çelebi b. İbrahim’den iştirâ ettiği gulam elinden ahz edildi. Müdde‘î-yi mezbûrun meblağ-ı mezkûru Esirci Ahmed Çelebi’den rücûan talebe hakkı vardır… Şehâdeten sahîhaten şer‘iyyeten ba‘de ca‘li şerâiti’l-kabûl hâkim şehâdetleri mûcebince hükmetti.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâhiri şehri Zilhicceti’l-harâm li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şühûdü’l-hâl: Zahrü’l-akrân Ahmed Ağa b. Abdülmennân bevvâb-ı sultânî, el-Hâc Mahmud b. İsa, Mustafa b. Abdullah, İskender b. Şa‘bân, Ali b. Abdullah el-muhzır

306 [59b-2] Tüccar Seyfullah b. Hacı Yardım’ın Avraham isimli Yahudiye sattığı Rus asıllı köle davasından men edildiği

Zümre-i tüccârdan Seyfullah b. Hacı Yardım nâm kimesne meclis-i şer‘-i hatîrde işbu bâ‘isü’l-kitâb Ömer Bey b. Mahmud mahzarında üzerine takrîr-i da‘vâ edip mezbûrun yedinde olup işbu hâzır fi’l-meclis olan orta boylu açık kaşlı Rusiyyü’l-asl Hasan b. Abdullah nâm gulâm benim abd-i memlûkum olup târih-i kitâbdan elli gün mukaddem Avraham nâm yahudi bey‘a arz etmek için alup giderken mezbûrun yedinden ibâk ve firâr etmişdir hâlâ mezbûrun yedinde buldum taleb ederim dedikde gıbbe’s-suâl merkūm Ömer Bey cevâbında fi’l-vâki‘ gulâm-ı mezbûr mezkûrun mülkü olup lâkin elli gün mukaddem gulâm-ı mezbûru mezkûr Avraham Yahudi’ye seksen kâmil guruşa bey‘-i bâtt-ı kat‘î ile bey‘ edip teslîm-i mebî‘ eyledikden sonra merkūm Avraham dahi gulâm-ı mezkûru bana kezâlik seksen kâmil guruşa bey‘ edip kabz-ı semen ve teslîm-i mebî‘ edip ve mezbûr Seyfullah vech-i mezbûr üzere gulâm-ı mezkûru mersûm Avraham seksen guruşa bey‘-i kat‘î ile bey‘ edip teslîm-i mebî‘ eylediğini mahzar-ı müslimînde i‘tirâf dahi etmişdir deyü da‘vâyı def‘ edicek gıbbe’l-inkâr ve akībe’l-istişhâd udûl-i müslimînden Tavukpazarı mahallesi sükkânından Ahmed b. Mehmed ve Muhsine Hatun mahallesi ahâlîsinden Yusuf b. Abdullah nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde hâzırân olup fi’l-vâki‘ mezbûr Seyfullah bizim huzûrumuzda gulâm-ı mevsûf-ı mezkûru merkūm Orham’a seksen kâmil guruşa bey‘-i bâtt-ı kat‘î ile bey‘ edip teslîm-i mebî‘ eyledim deyü bi’t-tav‘i’s-sâf ikrâr ve i‘tirâf eyledi vech-i mezkûr üzere i‘tirâfına şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde şâhidân-ı mezbûrân sırran ve alenen tezkiye olunup ta‘dîl olundukdan sonra şehâdetleri makbûle olup mûcebiyle mezbûr Seyfullah talebden men‘ olundu.

Hurrire fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min-Zilhicceti'l-harâm li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Çavuş b. Abdullah el-mübaşir, Yusuf b. Abdullah, Mehmed b. Mustafa, el-Hâc Mahmud b. İsa, İskender b. Şaban.

307 [59b-3, Arapça] Hâkimin Şaban adlı küçüğe atanan vasîyi değiştirdiği

Bundan akdem mahmiye-i Kostantıniyye mahallâtından Binhâne mahallesinde vefât eden Hâce Resul b. Burhan'ın ana-baba bir kız karındaşının oğlu ve zevi'l-erhâm cihetinden vârisi Şa'bân b. Rıdvan nâm sagīre kıbel-i şer'den mansûb vasî olan umdetü kuzâti'l-islâm mevlânâ Mustafa Efendi b. Hasan meclis-i şer'-i şerîfe hâzır olup hizmet-i vesâyetin edâsına aczini izhâr ettiğinde hâkim-i hâsim ü âlim ü fâzıl el-fâsıl beyne'l-hak ve'l-bâtıl el-müreşşihu sadri hâzihi'l-vesîka bi-raşehâti aklâmi'l-enîka dâme ve tâbe meda'l-ezmân ve'l-ahkāb, bâ'isü'l-kitâb Tâcir Hâce Bayram b. Mehmed'i emânet sıfatıyla mevsûf, diyânetiyle ma'rûf olduğu cihetle fâriğ-i mezkûrun yerine sagīr-i merkūma mûrisi müteveffâ-yı mezbûrdan irs-i şer'î ile intikāl eden malların zabtı için vasî nasbetti. Hâce Bayram dahi vesâyet-i mezkûreyi kabûl edip hizmet-i lâzimesini edâya müte'ahhid oldu.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâsıtı şehri Zilhicceti'l-harâm li-sene erba'a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Fahrü'l-müderrisîn İshak Efendi b. Ahmed, zahrü'l-müderrisîn Mehmed Efendi b. kassâm-ı askerî bi'l-mahmiye, Molla demekle meşhûr el-Hâc Yusuf b. Ahmed, Emrullah Efendi b. Süleyman el-kādî, Abdurrahman Efendi b. Mirzâ, Derviş Ali et-tâcir

308 [60a-1] Takyeci el-Hâc Ali Vakfı'na ait menzilin Hâfız Ali Efendi'ye icar olunduğu

Mahmiye-i İstanbul'da vâki' Takyeci el-Hâc Ali Vakfı'na bi'l-fi'l mütevellî olan Hüseyin Bey b. Nasuh nâm cündî mahfil-i kazâda bâ'isü'l-kitâb zahrü'l-müdderisîn mevlâna Hâfız Ali Efendi b. eş-Şeyh Haydar mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip vakf-ı mezbûrdan olup mahmiye-i mezbûrede merhûm Sultan Bâyezid Hân mahallesinde vâki' bir tarafdan sâbıkā baş defterdâr olan emîrü'l-ümerâi'l-kirâm Abdülkerim Paşa mülküne ve bir tarafdan merhûm Hüseyin Paşa vakfıyla ve iki tarafdan tarîk-i âm ile mahdûd olan menzili bundan akdem vakf-ı merkūma mütevellî olan Ömer b. ( ) nâm kimesne Mehmed Bey nâm kimesneye yevmî üç akçe ücret-i müeccele ve on bin akçe ücret-i mu'accele ile îcâr edip lâkin ecr-i mu'accel mislinin ziyâde tahammülü olmamağın ba'dehû vakf-ı mezbûra ben mütevellî olduğumda menzil-i mersûmu yirmi bin akçe ücret-i mu'accele ve ücret-i müeccele-i mezbûre ile mezkûr Ali Efendi'ye îcâr edip ve mâlı ile nefsi

için binâ ihdâs etmeğe izin verüp yedine hat ve hatemimi müştemil temessük verdiğimden sonra müste'cir-i sâbık merkūm Mehmed Bey cânib-i vakfa verdiği on bin akçe ücret-i mu'acceleyi taraf-ı vakıfdan istirdâr ve kabz edip lâkin izn-i mütevellî ile menzil-i mezbûrun tecdîd ve ta'mirine on iki bin akçe harc ve sarf etmeğin merkūm Ali Efendi'den ücret-i mu'acceleye mahsûb olmak üzere on iki bin akçe dahi alup kabz edip mezkûr Mehmed Bey'e masrûfu için teslîm edip ve sekiz bin nakid akçe dahi yine ücret-i mu'accelesine mahsûb olmak üzere verüp cem'an taraf-ı vakıfda kırk bin akçe ücret-i mu'accelesi olmağın menzil-i mezkûru kırk bin akçe ücret-i mu'accele ve yevmî üç akçe ücret-i müeccele ile mezkûr Ali Efendi'ye îcâr ve teslîm edip ol dahi istîcâr ve tesellüm eyledi dedikde gıbbe't-tasdîk vicâhen mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fî-evâili Zilhicceti'l-harâm li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Sadeddin Efendi b. el-imâm bi-Câmi'i'l-merhûm es-Sultan Bâyezid Hân, Müeyyed Efendi b. el-mülâzım, Muslihiddin Efendi b. el-münkad, Ahmed Halife b. el-kayyum bi-câmi'i'l-mezbûr, el-Hâc Mahmud b. İsa el-muhzır.

309 [60a-2] Bekir Ağa b. Abdullah'ın Yanya sancağı avarızından olan borcunu ödemeye tenbih olunması

Dergâh-ı ma'delet-penâh müteferrikalarından olup sâbıkā bostancılar odabaşı olan fahrü'l-a'yân Lütfullah Ağa b. Hüseyin Dîvân-ı âlî –dâme mahfûfan bi'l-ma'âlîde– Bekir Ağa b. Abdullah nâm müteferrikayı mahfil-i kazâya ihzâr ve üzerine da'vâ edip bundan akdem müşârun-ileyh Bekir Ağa bin otuz senesine mahsûb olmak üzere Rumeli'nde vâki' Yanya sancağı avârızı cem'ine emr-i sultâni ile me'mûr oldukda cânib-i saltanat-ı aliyyeden mezbûrun cem' eylediği mâldan bana altmış bin fıddî akçe havâle olunup yedime emr-i şerîf-i âlîşân verilip mezkûr Bekir Ağa dahi havâle-i merkūmeyi kabûl edip emr-i sultânîyi alup zikr olunan altmış bin akçeyi bana verecek olup deynine mahsûb etdirdikden sonra meblağ-ı mezbûru edâ ve îfâ etmedin taleb ederim dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Bekir Ağa cevâbında vâki' meblağ-ı mezbûr nehc-i meşrûh üzere emr-i sultânî ile benden havâle olunup ben dahi kabûl edip edâ etmeğe ta'ahhüd edip deynime mahsûb etdirdim lâkin meblağ-ı merkūmu müdde'î-i mezkûra teslîm eyledim deyip ba'dehû mezkûrun emriyle sâbıkā maktûl olan Bebr Mehmed Paşa'ya teslim eyledim deyip merkūm Lütfullah Ağa bi'l-külliye inkâr edip mezbûr Bekir Ağa'dan teslîmine beyyine taleb olundukda vech-i şer'î üzere eda ve îfâ eylediğini isbâta kādir olmayıp istihlâf eyledikde merkūm Lütfullah Ağa dahi meblağ-ı mersûmu bir tarîkle alıp kabz etmeyip bir vecihle istîfâ etmediğine yemîn billâhi te'âlâ eyledikde edâsına tenbîh olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî-evâhiri Zilhicceti'l-harâm li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: İbrahim Ağa b. el-müteferrika, Süleyman Ağa b. el-müteferrika, Hüsrev Bey b. el-cündî, Ahmed Ağa b. ser-muhzırân-ı Rûm, İbrahim Ağa b. ser-muhzırân-ı Anadolu.

310 [60a-3] Varisinin talebi üzerine İbrahim Paşa'nın gelirlerini deruhde eden Ali Bey'de doksan iki bin akçeden ziyade makbûz olmadığı

Dergâh-ı âlî –dâme mahfûfan bi'l-me'âlî– müteferrikalarından Abdulbâki Bey b. el-merhûm İbrahim Paşa nâm sagīrin vasiyy-i şer'îsi olup vech-i şer'î üzere vesâyeti sâbite olan zahrü'l-cüyûş el-Hâc Mustafa Çavuş b. Abdullah mahfil-i şer'-i hatîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Ali Bey b. el-Hâc Receb el-cündî muvâcehesinde bi'l-vesâye üzerine takrîr-i da'vâ edip sagīr-i mezbûrun berât-i sultâniye ile mutasarrıf olduğu timârından vilâyet-i Rumeli'nde Selânik ve Vodina ve Yenice-i Vardar ve Avrethisarı ve Ustrumca kazâlarında vâki' olan karyelerin a'şâr-ı şer'iyye ve rüsûm-ı örfiye ve bi'l-cümle kadîmden zabt olunagelen âmme-i mahsûlâtını bin otuz iki senesi Martının ibtidâsından bin otuz üç senesi Martına gelince bir yıllığını iki yüz bin fıddî akçeye bundan akdem sagīr-i mezbûrun babası ve velîsi müşârun-ileyh İbrahim Paşa mezbûr Ali Bey'e deruhde edip ol dahi ta'ahhüd ve kabûl eyledikden sonra olageldiği üzere zikr olunan karyelerin mahsûlünü zabt edip iki yüz bin akçe makbûzu var iken meblağ-ı mezbûrun doksan iki bin akçesini bana def' u teslim edip bâkīsini vermekde te'allül eder bi'l-vesâye taleb ederim suâl olunsun dedikde gıbbe'ş-suâl mezbûr Ali Bey cevâbında hâl zikr olunan minvâl üzere olup lâkin zikr olunan timarın ba'zı karyelerinin mahsûlünü kabz etmek müyesser olmayup ancak yedimde olan müfredatı defteri mûcebince doksan iki bin akçe makbûzum olup onu teslîm eyledim meblağ-ı mezbûrdan ziyâde bir akçe ve bir habbe makbûzum yokdur deyü inkâr edicek vasiyy-i mezkûrdan merkūm Ali Bey'in ziyâde makbûzu olduğuna beyyine taleb olundukda ityân bi'l-beyyineden izhâr-ı acz edip istihlâf edicek mezbûr Ali Bey dahi zikr olunan karyeler mahsûlünden kelimât-ı meşrûhası üzere makbûzu olan meblağ-ı mezbûr doksan iki bin akçeden ziyâde bir akçe ve bir habbe makbûzu olmadığına yemîn billâhi'l-aliyyi'l-a'lâ edicek mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fî-evâhiri Zilhicceti'l-harâm li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-ulemâ'i'l-kirâm mevlâna Mehmed Efendi b. Yusuf, Fahrü'l-müderrisîn mevlânâ Ahmed Efendi b. Mehmed, Mahmud Çavuş b. ( ), Sinan Çelebi, Ahmed Ağa b. Receb Efendi ve gayruhüm.

311 [60b-1] Hüseyin Bey b. Receb'in Mustafa Ağa b. İbrahim'den müzayede ile satın aldığı eşyalardan varislerine iade edeceği eşya olmadığı

Husûs-ı âti'z-zikri istimâ' için nâib taleb olundukda savb-ı şer'den mevlânâ Ahmed irsâl olunup zeyl-i kitâbda mastûrü'l-esâmî olan müslimîn ile mahmiye-i İstanbul'da Süleymâniye kurbünde Gıyaseddin mahallesinde vâki' mescid-i şerîfe varup akd-i meclis olundukda Dergâh-ı âlî –dâme mahfûfan bi'l-me'âlî– beylerine reis olup bundan akdem mahalle-i merkūmede müteveffâ olan Mustafa Ağa b. İbrahim'in li-ebeveyn karındaşı ve vârisi olan Mahmud nâm kimesne işbu bâ'isü'l-kitâb Hüseyin Bey b. Receb muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'vâ edip karındaşım mezbûr Mustafa Ağa fevt olduğunda verâseti bana ve zevcesi Razıye bt. Abdullah'a ve li-ebeveyn kız karındaşları Hatice ve Âişe'ye münhasıra olmağın muhallefâtının on altı sehmin dört sehmi zevcesine bâkīsi li'z-zekeri mislü hazzi'l-ünseyeyn bana ve kız karındaşlarına intikāl etmişiken mezbûr Hüseyin Bey mezkûrun muhallefâtından iki fincan ve bir minder keçesi ve bir top keten bezi ve kırk bin akçe kıymetli esbâbını mâlikâne tasarruf eder zikr olunan eşyâdan bana âid olan hisse-i şâyi'amı taleb ederim dedikde gıbbe'ş-suâl mezbûr Hüseyin Bey cevâbında ben ancak zikr olunan iki fincan ve bir minder keçesi ve bir top bezi kassâm ma'rifetiyle sûk-ı sultânîde ba'de'l-müzâyede verese-i mezbûrînden semen-i ma'lûma iştirâ eyledim ve vech-i meşrûh üzere iştirâ eylediğim kassâm defterinde mastûr ve musarrahdır deyip bâkīsini inkâr edicek mezbûr Mehmed cevâb verüp fi'l-hakīka hâl zikr olunan minvâl üzere olmuşdur lâkin mezbûr Hüseyin Bey ber nehc-i mezkûr iştirâ eylediği esbâbı ahz u kabz eyledikden sonra yine mezbûrun terekesinden benim da'vâ eylediğim zikr olunan iki fincan ve bir minder keçesi ve bir top bezi ve kırk bin akçe kıymetli esbâbı ber nehc-i mezkûr ahz u kabz etmişdir hâlâ yedindedir deyicek gıbbe'l-inkâr ve akībe'l-istişhâd ve'l-acz ani'l-beyyine müdde'î-i mezbûr talebiyle mezkûr Hüseyin Bey'e yemîn teklîf olundukda ol dahi ber nehc-i mastûr mukaddemâ verese-i mezkûrînden iştirâ eylediği zikr olunan iki fincan ve bir minder keçesi ve bir top bezden mâ'adâ tekrâr tereke-i mezbûreden iki fincan ve bir minder keçesi ve bir top bez ile kırk bin akçe kıymetli esbâbı ahz u gasb etmekle hâlâ yedinde eşyâ-i mezkûreden reddi vâcib şey olmadığına yemîn billâhi'l-aliyyi'l-a'lâ edicek sûret-i hâli mevlânâ-yı mezbûr mahallinde ketb ü tarhîr edip ba'dehû gelüp meclis-i şer'-i münîrde ihbâr ve takrîr etmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-evâili Muharremi'l-harâm li-sene erba'a ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mevlânâ Mehmed Efendi b. Hasan, el-Hâc Ahmed Efendi b. Mehmed el-imâm, Mehmed Çelebi b. Ali, Kasım Çavuş b. Mahmud el-mübaşir, el-Hâc Mehmed b. Abdullah el-müezzin, es-Seyyid Ahmed b. Hızır, Mehmed b. Veli el-müezzin ve gayruhüm.

312 [60b-2] Mustafa Ağa'nın varislerinden kardeşi Mahmud'un Razıye bt. Abdullah'tan eşya talebinin reddedildiği

Husûs-ı âti'l-beyânı istimâ' için nâib taleb olundukda savb-ı şer'den İyanîzâde? Mevlânâ Ahmed irsâl olunup zeyl-i kitâbda mastûrü'l-esâmî olan müslimîn ile Dergâh-ı âlî –dâme mahfûfan bi'l-me'âlî –beylerine reis olup bundan akdem mahmiye-i İstanbul'da Süleymaniye kurbünde Gıyaseddin mahallesinde müteveffâ olan merhûm Mustafa Ağa b. İbrahim'in zevce-i metrûkesi olan bâ'isü'l-kitâb umdetü'l-muhadderât Razıye bt. Abdullah nâm hatunun menziline varılıp akd-i meclis olundukda müteveffâ-yı mezbûr Mustafa Ağa'nın li-ebeveyn karındaşı ve vârisi Mahmud nâm kimesne mezbûre Razıye muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'vâ edip karındaşım mezbûr Mustafa Ağa fevt olduğunda verâseti bana ve zevcesi mezbûre Razıye ile li-ebeveyn kız karındaşları Hatice ve Âişe'ye münhasıra olmağın muhallefâtının on altı sehimden dört sehimi zevcesine ve li'z-zekeri mislü hazzi'l-ünseyeyn fehvâsınca altı sehmi bana ve üç sehmi kız karındaşlarına intikāl etmeğin merhûm-ı mezbûrun cümle muhallefâtı kassâm ma'rifetiyle veresesi beyninde sûk-ı sultânîde ba'de'l-müzâyede bey' olunup techîz ve tekfin ve sâir ihrâcât-ı lâzımesine harc ve sarf olundukdan sonra bâkī kalan meblağ alâ mâ faddalallâhu te'âlâ beynimizde tevzî' ve taksîm olunmuş idi lâkin mezbûre Raziye müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtından kassâm defterinde mastûr olandan hâric bin sikke filori ve on serâser yorgan ve bir kaliçe ve dokuz seccâde ve kırk beş velense ve elli tülbend ve elli bogāsî ve on altı donluk kumaş ve yirmi sekiz kadife yasdık ve yüz top bez ve on dîvân keçesi ve on minder keçesi ve bir fağfûrî kâse ve on fincan ahz u gasb etmeğin eşyâ-i mezkûreden on altı sehimden altı sehm hisse-i şâyi'amı taleb ederim dedikde gıbbe's-suâl ve'l-inkâr ve akībe'l-istişhâd ve'l-acz ani'l-beyyine müdde'î-i mezbûr talebiyle mezkûre Raziye'ye yemîn teklîf olundukda ol dahi ber nehc-i mastûr eşyâ-i mezkûreyi müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtından ahz u gasb etmeğle hâlâ yedimde eşyâ-i mezkûreden reddi vâcib şey olmadığına yemîn billahi'l-aliyyi'l-a'lâ edicek sûret-i hâli mevlânâ-yı mezbûr mahallinde ketb ü tahrîr edip ba'dehû gelip meclis-i şer'-i münîrde ihbâr ve takrîr etmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-evâili şehri Muharremi'l-harâm li-sene erba'a ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Es-sâbikûn.

313 [61a-1] Şeyh Abdülganî Efendi'ye icar olunan ve Hasan Çavuş'tan oğlu Mehmed'e kalan menzilinin kirasının artırıldığı

Bundan akdem mahmiye-i Kostantıniyye'de Aksaray kurbünde Hacı Ahmed mahallesinde müteveffâ olan merhûm Hasan Çavuş'un sulbî oğlu Mehmed nâm sagīrin tesviye-i umûru için vasiyy-i muhtârı olan Mehmed Bey b. ( ) meclis-i

şer‘-i hatîrde meşâyıh-ı kirâmdan bâ‘isü’l-kitâb kıdvetü’l-meşâyihi’l -vâsılîn eş-Şeyh Abdülganî Efendi b. Yakub muvâcehesinde bi’l-vesâye ikrâr ve takrîr-i kelâm edip sagīr-i merkūmun müstakillen mülk-i mevrûsu olup mahalle-i mezbûrede vâki‘ bir tarafı sagīr-i mezbûrun ceddesi Raziye Hatun yedinde olan menzile ve bir tarafı muhâsebeci Ahmed Efendi mülküne ve bir tarafı tarîk-i âmma ve bir tarafı Hasan Paşa Sarayı’na müntehî olan menzil bundan akdem müddet-i ma‘lûme tamâmına varınca yevmî altı akçe ücret-i müeccele ile şeyh-i müşârun-ileyhin taht-ı icâre ve tasarrufunda olup lâkin ücret-i mezbûre ecr-i misli değildir dahi ziyâdeye tahammülü vardır deyü nizâ‘ olmağın cânib-i şer‘den menzil-i mezbûrun üzerine varılıp zeyl-i kitâbda esâmîsi mastûre olan eşrâf ve a‘yân ve ahâlî-i vukūf huzûrunda ecr-i misli görüldükde hâlâ menzil-i mezbûrun ecr-i misli yevmî sekiz akçedir ziyâdeye tahammülü yokdur deyü ittifâk olunup şeyh-i mûmâ-ileyh dahi ziyâde-i mezbûreyi kabûl etmeğin menzil-i mezbûru târih-i kitâbdan müddet-i ma‘lûme tamâmına varınca yevmî sekiz akçe ücret-i müeccele ile vesâyetim hasebiye müşârun-ileyh Şeyh Abdülganî Efendi’ye îcâr ve teslîm eyledim onlar dahi kabûl ve istîcâr eyledi dedikde vasiyy-i mezbûru kelimât-ı meşrûhasında müşârun-ileyh Şeyh Abdülganî Efendi vicâhen ve şifâhen tasdîk ve tahkīk etmeğin mâ vaka‘a gıbbe’t-taleb ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-gurreti şehri’l-Muharremi’l-harâm li-sene erba‘a ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl: Umdetü’l-me‘âlî ve’l-ekâbir Ahmed Efendi b. Mehmed, Umdetü misbâhi’l-islâm mevlâna Salimi Efendi, Umdetü’l-meşâyihi’l -kirâm Şeyh Fethullah Efendi Şeyh-i zâviye-i Hindiyân, es-Seyyid Abdülmennân b. Cündî, Fahrü’l-müderrisîn mevlânâ Mustafa Efendi b. Murad, Ali Efendi b. Abdullah, Mehmed Ağa b. Hüseyin, Hüseyin Ağa b. Abdullah, el-Hâc Yahya b. Mehmed, Abdülaziz Çavuş b. İvaz ve gayruhüm.

314 [61a-2] Timur Bey b. Hasan’ın şarhoş haldeyken Ali b. Abdullah’ı yaraladığı iddiasının reddedildiği

Mahmiye-i İstanbul’da Samatyakapısı dâhilinde Ağa Hamamı kurbünde sâkin olan Ali b. Abdullah nâm mühtedî tarafından husûs-ı âtîye vekîl olup mahzar-ı hasm-ı şer‘îde Mehmed Beşe b. Abdullah ve İbrahim b. Abdullah şehâdeteriyle şer‘an vekâleti sâbite olan zahrü’l-eşbâh Hasan Ağa b. Abdullah nâm zevvâk-ı sultânî mahfil-i şer‘-i hatîrde bâ‘isü’l-kitâb Timur Bey b. Hasan nâm yesârî mahzarında bi’l-vekâle üzerine takrîr-i da‘vâ edip târih-i kitâbdan dokuz gün mukaddem müvekkilim mezbûr Ali ba‘de salâti’l-mağrib zikr olunan hamam kurbünde tarîk-i âm üzerinde kendi hâlinde meşgūl iken mezbûr Timur Bey sekrân önüne gelip bi-gayri vechin mezbûru vellâyî demekle ta‘bîr olunan hançer ile amden sol budunda bir yerde urup mecrûh eyledi vekâletim hasebiyle hakīkat-i hâl mezbûrdan suâl olunup takrîri tahrîr olunmasın taleb ederim dedikde gıbbe’s-suâl

ve'l-inkâr ve akībe'l-istişhâd vekîl-i mezbûr ikāmet-i beyyineden izhâr-ı acz edip yemîn verilmesin taleb eyledikde mezbûr Timur Bey mecrûh-ı mezkûru zikr olunan tarîk-i âm üzerinde vakt-i mezbûrda sekrân önüne gelip ber vech-i meşrûh mezbûru amden vellâyî ile vurup mecrûh etmediğine merkūm Timur Bey'e yemîn teklîf olundukda ol dahi alâ vefki'l-mesûl yemîn billâhi'l-aliyyi'l-a'lâ edicek mâ vaka'a gıbbe't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fi'l-yevmi'r-râbi' min-şehri'l-Muharremi'l-harâm li-sene erba'a ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Zuhrü's-sâde es-Seyyid Mehmed Efendi b. es-Seyyid Ömer Efendi, Mevlana Ahmed Efendi b. Mustafa, es-Seyyid Abdülkādir Efendi b. es-Seyyid Mehmed el-müderris, Mustafa Bey b. Mehmed el-cündî, Mehmed Bey b. Süleyman, Hasan Bey b. Süleyman el-yesârî, Mehmed Bey b. Mustafa, el-Hâc Mahmud b. Süleyman, el-Hâc Mahmud b. İsa ve gayruhüm.

315 [61a-3] Mehmed Veli'nin Hüseyin Çavuş b. Ahmed'den alacağını tahsil ettiği

Mahmiye-i İstanbul'da Karagümrük mahallesi sükkânından Mehmed Veli nâm kimesne mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkīrde bâ'isü'l-kitâb zahrü'l-cüyûş Hüseyin Çavuş b. Ahmed muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip bundan akdem mezbûr Hüseyin Çavuş'a üç def'a maslahatım görmek için bi-tarîki'r-rüşve mâlımdan elli bin fıddî akçe def' u teslîm etmiş idim ba'dehû meblağ-ı mezbûru istirdâd edip ol dahi ikrâr etmeğin cânib-i şer'den edâsına tenbîh olunmuşidi el-hâletü hâzihî müşârun-ileyh Hüseyin Çavuş meblağ-ı mezbûr elli bin fıddî akçeyi bana edâ ve îfâ edip ben dahi bi't-tamâm ve'l-kemâl alıp kabz eyledim ba'de'l-yevm mezkûrun zimmetinde meblağ-ı mezkûrdan bir akçe ve bir habbe bâkī kalmadı dedikde mukırr-ı merkūmu ikrâr-ı meşrûhunda el-mukarru lehü'l-mezbûr Hüseyin Çavuş bi'l-müvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkīk edicek mâ vaka'a gıbbe't-taleb ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-evâili'l-Muharremi'l-harâm min-şuhûrı sene erba'a ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: es-Seyyid Ahmed Çelebi b. Mehmed, mevlânâ Mehmed Çelebi b. Ramazan Efendi, Hasan Çavuş b. Abdullah, İbrahim Çavuş el-bostanî, Ahmed b. Mehmed, Mehmed b. Ahmed, Hürrem Çavuş b. Muhib, Ahmed b. Abdullah sâkin-i mahalle-i Sultan Selim Han, Mehmed Bey b. Bâli el-cündî ve gayruhüm mine'l-huzzâr.

316 [61b-1] Âmine bt. Mustafa'nın kocası Mehmed b. Hüseyin ile sarhoş ve küfürbaz tavırlarından dolayı karı-koca ilişkisine girmediği

Mahmiye-i Kostantıniyye'de Yedikule kurbünde Mirahor mahallesi sükkânından Mehmed b. Hüseyin nâm kimesne mahfil-i kazâda zevcesi Âmine bt. Mustafa nâm hatun mahzarında da'vâ eyleyip mezbûre Âmine benim zevcem ve menkûham iken yedi günden beri nefsini bana teslîmden imtinâ' edip izdivâc mu'aşereti gibi mu'âşeret eylemez suâl olunup nefsini teslîme tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl mezkûre Âmine cevâbında zevcim merkūm Mehmed şâribü'l-hamr olup dâimâ şurb-ı hamr edip küfr îcâb eder kelimât-ı şenî'a tekellüm etmekden hâlî olmamağla târih-i kitâbdan yedi gün [mukaddem] mahallemiz cemâ'atinden olan müslimîne şikâyet eylediğimde onlar dahi mezbûr Mehmed'e niçin dâimâ şurb-ı hamr edip küfür îcâb eder kelimât-ı şenî'a tekellüm edersin kâfir olmağa rızâ verirsin dediklerinde mukābelede ol dahi iyi ederin şarâb icerin kâfir olurun Yahudi olurun deyip kendi küfrüne râzı olmağla kâfir olup tecdîd-i îmân ve nikâh lâzım gelmişdir ona binâen nefsimi teslîmden imtinâ' ederin dedikde gıbbe's-suâl ve akībe'l-inkâr merkūme Âmine'den beyyine taleb olundukda udûl-i müslimînden mahalle-i merkūmede vâki' mescid-i şerîfin bi'l-fi'l imâmı olan Mehmed Halife b. Süleyman ve Ali Bey b. Abdullah el-cündî ve es-Seyyid Abdi Çelebi b. Yusuf ve Mehmed Bey b. Mustafa el-bevvâbü's-sultânî ve Nuh Çelebi b. Yusuf Ağa ve el-Hâc Pîrî b. Hasan ve Hızır Beşe b. Abdullah errâcil li-ecli'ş-şehâde hâzırûn olup fi'l-vâki' târih-i kitâbdan yedi gün mukaddem mezbûre Âmine mahalle-i merkūme cemâ'atinden olan müslimîne ve bize şikâyet eylediğinde onlar ve biz dahi mezbûr Mehmed'e niçin dâimâ şurb-ı hamr edip küfür îcâb eder kelimât-ı şenî'a tekellüm edersin kâfir olmağa rızâ verirsin dediğimizde mukābelede ol dahi huzûrumuzda iyi ederim şarâb içerim kâfir olurum Yahudi olurum dedi bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mâ vaka'a gıbbe't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî-selhi Zilhicceti'ş-şerîfe li-sene selâse ve selâsîn ve elf .

Şuhûdü'l-hâl: el-Hâc Hüseyin Efendi b. Veli el-imâm, Mustafa Çelebi b. Yusuf Ağa, Ali b. Abdullah, el-Hâc İsa b. Mehmed, Ahmed Ağa b. Receb.

317 [61b-2, Arapça] Köle diye zabt edilen Yusuf'un hür olduğu

Çerkes vilâyeti Zana karyesinden olup hâlen medîne-i Kefe'de mutavattın bulunan Abdullah Bey b. Şâh Hüseyin ve Davulcu Alişîr b. Mehmed nâm udûlden kimseler Dîvân-ı âli dâme mahfûfen bi'l-me'âlîde akdedilen meclis-i şer'-i şerîfe hâzırân olup âti'l-beyân gulâma mülkiyet zu'muyla vâzı'-ı yed olan Ca'fer b. Abdullah nâm hasm-ı câhid mahzarında, çatık kaşlı, iri gözlü, esved, uzun boylu, boynunun iki

yanında eser-i cerh bulunan bâ'isü'l-kitâb Yusuf b. İsmail'den sâdır olan da'vâyı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, müdde'î-yi mezbûr Yusuf hürrü'l-asldır. Sâlifü'z-zikr Zana karyesinden İsmail ve Şâdi Hatun nâm hür ebeveynden doğmuştur. Ona ve ebeveynine rıkkıyet bi-vechin mine'l-vücûh asla târî olmamıştır. Şehâdeten sahîhaten şer'iyyeten ba'de ca'li şerâiti'l-kabûl hâkim şehâdetleri mûcebince müdde'î-yi mezbûrun hürriyetine hükmetti.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâili'l-Muharremi'l-harâm li-sene erba'a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Rıdvan Çavuş b. Abdullah, Mehmed kethüdâ-i sipâhiyân, Mahmud Çavuş sipâhiyân, Şa'bân Bey b. Abdullah Çavuş sipâhiyân, el-Hâc Mahmud el-muhzır

318 [61b-3] Tacir El-hac Abdullah'ın iki azadlı kölesinin yolda katledilip mallarını çalan Halil b. Reyan'ın işlediği suçun kölesi Hasan tarafından doğrulandığı

Mahmiye-i Edirne sükkânından bâ'isü'l-kitâb el-Hâc Abdullah b. Mehmed nâm tâcir mahfil-i kazâda zümre-i tüccârdan Ali b. Abdullah nâm kimesnenin abd-i memlûku olan Moskoviyyü'l-asl Hasan b. Abdullah nâm emredi ihzâr ve mevlâsı mezbûr Ali huzûrunda takrîr-i kelâm edip târih-i kitâbdan iki yıl mukaddem abd-i me'zûnlarımdan Kasım ve Hüseyin nâm iki nefer gulâmımı iki yüz otuz bin akçe sermâye ile ticârete gönderip mezbûr Hasan'ın sâbıkā mevlâsı olan Halil b. Reyhan ve mezbûrun şerîki olan diğer Halil nâm kimesneler ile ma'an koşup medîne-i Sofya'ya irsâl etmiş idim merkūmân Halil ve diğer Halil ve mezkûr Hasan ikisini dahi katl edip mâlımı gāret eylediler hakīkat-i hâl mezbûr Hasan'dan suâl olunup takrîri tahrîr olunmasın taleb ederim dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Hasan cevâbında fi'l-vâki' hâl zikr olunan minvâl üzere olup müdde'î-i mezkûr târih-i mesfûrda merkūmân Kasım ve Hüseyin'i mevlâ-yı sâbıkım mezkûr Halil ve diğer Halil'e koşup ol zamânda ben merkūm Halil'in abd-i memlûku olmağla cümlemiz bile gidip mahmiye-i Edirne kurbünde Hasköy kazâsına tâbi' Senemce nâm karyede bir kâfirin evine nüzûl edip mezbûr Halil ve mevlâ-yı sâbıkım mezkûr Halil'in diğer kulu Yusuf ile mezkûr Kasım bizimle yatıp ve mevlâm merkūm Halil ve mersûm Hüseyin Türk Ali nâm refîkimiz ile âhar menzilde yatıp cümlemiz arak içip sekrân olmuşduk nısfü'l-leylde mevlâm mezbûr Halil taşra çıkıp ben yatarken bana depme urup ve diğer Halil mezbûr Kasım'ın üzerine oturup balta ile başına urup ba'dehû boğazlayıp ve içerde yatan merkūm Hüseyin'i taşra çıkarıp onu dahi balta ile urup katl eylediler ba'dehû Kasım'ın meyyitini bana yükledüp ve Hüseyin'in meyyitini mezbûr Yusuf'a yükletdiler biz dahi alıp gidip bir meşe içinde esbâblarıyla bırakdık ba'dehû atlarını bir dereye alıp gidip salıverip yanlarında bulunan akçeyi mevlâm mezbûr Halil ile şerîki mezkûr Halil kasaba-i Rodoscuk'a

gönderip ba‘dehû varıp taksîm eylediler bir yıldan sonra beni Rodoscuk kazâsına tâbi‘ Çeşme nâm karyede Üveys nâm bir yeniçeriye bey‘ edip ol dahi Deveci Memi nâm kimesneye bey‘ edip ol dahi medîne-i Gelibolu’da bir kasaba bey‘ edip ol dahi Biga sancağı beyine bey‘ edip ol dahi hâlâ mevlâm olan mezkûr Ali’ye bey‘ eyledi dedikde vâki‘-i hâl hıfzan li’l-makāl ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fî-evâsıtı’l-Muharremi’l-harâm li-sene erba‘a ve selâsîn ve elf .

Şuhûdü’l-hâl: Ahmed Efendi b. Mehmed el-müderris, Ahmed Ağa b. ser-muhzıran, Mehmed Bey b. Mustafa, el-Hâc Mahmud b. el-Hâc Süleyman, Hasan b. Şaban, Nurullah Çavuş el-mübaşir, Ömer Beşe b. Abdullah, Ali b. Abdullah, Mevlana Ahmed Efendi b. ibnü’l-abidin, Osman b. Abdullah ve gayruhüm.

319 [62a-1] Yusuf Efendi b. Yakub’un kızı ve varisi Ayşe bt. Yusuf’un tasarrufunda olan menzilin vakıf olduğu

Diyâr-ı Mısriyye kuzâtından olup Mahmiye-i Kostantıniyye’de Debbağ Yunus mahallesinde müteveffâ olan merhûm Yusuf Efendi b. Yakub’un babası mezbûr Yakub’un mevlâsı ve mu‘takı olan merhûm Vecîzâde Mustafa Efendi’nin oğlu olan merhûm Abdullah Efendi’nin oğlu olmağla müteveffâ-yı mezbûrun bi-tarîki’l-velâye vârisi olup hâlâ verâseti tarîk-i şer‘î üzere sâbite olan fahrü’l-kuzât mevlânâ Mustafa Efendi mahfil-i şer‘-i hatîrde âti’z-zikr olan menzilin bi’l-fi‘l mütevellîsi olan Ahmed Bey b. Mustafa tarafından ve müteveffâ-yı mezbûrun zevce-i metrûkesi olup menzil-i merkūma vâzı‘atü’l-yed olduğu nehc-i şer‘î üzere sâbit olan Âişe bt. Yusuf nâm hatun tarafından vech-i caî üzere husûmete vekîlleri olup vekâleti hasm-ı şer‘î-i cahid mahzarında bi-mâ hüve nehcü’s-sübût şer‘an sâbite olan mevlânâ Mehmed Efendi b. Hasan muvâcehesinde üzerine da‘vâ edip hâlâ mezbûre Âişe’nin yedinde ve tasarrufunda olup mahalle-i mezbûrede vâki‘ bir tarafı Medine-i Münevvere Vakfı’na ve bir tarafı ( ) vakfına ve iki tarafı tarîk-i âmma müntehî olup bir beyt-i süflâyı ve üç bâb beyt-i ulvîyi ve bir gurfeyi ve bir ıstablı ve kilârı ve muhavvatayı müştemil olan menzil-i mevrûsum mezkûr Yusuf Efendi’nin mülkü olup ba‘de vefâtihî rub‘u zevcesi mezkûre Âişe’ye ve selase-i erbâ‘ı bana intikāl etmiş iken hîn-i vefâtında ben hâzır olmamağla merkūme Âişe cümlesine vaz‘-ı yed etmişdir benim hisse-i mevrûsum olan selase-i erbâ‘ından kasr-ı yedine tenbîh olunmak taleb ederim dedikde gıbbe’s-suâl vekîl-i mezbûr cevâb verip fi’l-vâki‘ menzil-i merkūm müteveffâ-yı mezkûr Yusuf Efendi’nin mülk-i mahzı olup lâkin hâl-i hayâtında menzil-i mahdûd-ı merkūmu vakf-ı sahih-i mü’ebbed ile vakf edip süknâsını evvelâ kendüye ve ba‘de vefâtihî mü-vekkilem mezbûre Âişe’ye ba‘dehâ mezkûrenin batnen ba‘de batnin evlâdına ve evlâd-ı evlâdına ve evlâd-ı evlâd-ı evlâdına ve ba‘de’l-inkırâz Medine-i Münevvere şerefehallâhü te‘âlâ fukarâsına ve tevliyetini müvekkilim merkūm Ahmed Bey’e şart edip li-ecli’t-tescîl mütevellî nasb eylediği mesfûr Ahmed Bey’e ba‘de’t-tahliye

teslîm edip ol dahi vakfiyyet üzere kabz ve tesellüm edip nice zamân vakfiyyet üzere sâkin olup bin otuz iki senesi şehri Şevvâlinde fevt oldukda zâhirde vâris-i ma'rûfu olmamağın menzil-i mezbûrun selase-i erbâ'ına ol zamânda beytü'l-mâl emîni olan mevlânâ Abdürrahim Efendi b. Abdullah huzûrunda vech-i meşrûh üzere vakıfdır deyü da'vâ edip gıbbe'l-inkâr müteveffâ-yı mezbûra hâl-i sıhhatinde menzil-i mezkûru ber vech-i meşrûh vakıf ve şart edip teslîm ile'l-mütevellî eylediğini Süleyman Efendi b. el-Hâc Abdurrahman el-Kādî ve Mustafa Bey b. Ali el-cündî şehâdetleriyle emîn-i mersûm muvâcehesinde isbât edip hâkim-i müşârun-ileyh dahi ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetlerini kabûl edip âlimen bi'l-hilâf menzil-i mezbûrun vakfiyyetine hüküm edip hüccet-i şer'iyye vermişdir deyü kelimât-ı meşrûhasına mutâbıka ve müdde'âsını nâtıka târih-i mezbûr ile muvarraha ve kassâm-ı merkūmun hat ve hatemini müştemil hüccet-i şer'iyye ibrâz eyledikde gıbbe's-suâl mezbûr Mustafa Efendi hüccet-i merkūmenin mazmûnunu inkâr edip vekîl-i mezbûrdan da'vâsını mübeyyin beyyine taleb olundukda udûl-i müslimînden umdetü kuzâti'l-islâm mevlânâ Osman Efendi b. Halil ve Yusuf Bey b. Abdullah el-cündî li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırân olup fi'l-vâki' mütevellî-i mezbûr Ahmed Bey emîn-i merkūm muvâcehesinde kassâm-ı mezkûr huzûrunda menzil-i mersûmı nehc-i mastûr üzere vakıfdır deyü da'vâ edip gıbbe'l-inkâr mezbûrân Süleyman Efendi ve Mustafa Bey menzil-i mezbûru müteveffâ-yı mezkûr hâl-i sıhhatinde vakf edip süknâsını evvelâ kendüye ba'dehû mezbûre Âişe'ye ba'dehâ merkūmenin batnen ba'de batnin evlâdına ve evlâd-ı evlâdına ve evlâd-ı evlâd-ı evlâdına ve ba'de'l-inkırâz Medine-i Münevvere fukarâsına şart edip ve tevliyetini mezbûr Ahmed Bey'e şart eyleyip ba'de't-tahliye li-ecli't-tescîl mütevellî nasb eylediği mezkûr Ahmed Bey'e teslîm edip ol dahi tesellüm eylediğine şehâdet edip hâkim-i mezbûr dahi ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetlerini kabûl edip mûcebiyle âlimen bi'l-hilâf menzil-i mezkûrun vakfiyyetine bizim huzûrumuza hüküm eyledi menzil-i mezbûr ber vech-i meşrûh vakf-ı sahîh-i lâzım-ı müsecceldir bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü mazmûn-ı hüccet-i merkūmeye mutâbık edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe ri'âyet-i şerâiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın müşârun-ileyh Mustafa Efendi ta'arruzdan men' olunup mâ vaka'a gıbbe't-taleb ketb olundu.

Hurrire fî-evâhiri Zilhicceti'l-harâm li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: mevlânâ es-Seyyid Ahmed Efendi b. Mustafa el-müderris, Receb Bey b. Abdülmennân el-cündî, el-Hâc Şehabeddin kethüdâ-yı habbâzân, Fahrü'l-eimme mevlânâ Ali Efendi b. ( ), Ahmed Halife b. Şaban, Mustafa Halife b. Osman el-hatib, Mustafa b. Mustafa, Baba Arslan b. ( ), Mustafa b. Abdullah, Mahmud Efendi b. Mehmed el-kādı, Mehmed Bey b. Mehmed.

320 [62a-2] Mümine Hatun bt. Mustafa'nın boşandığı kocası müteveffâ Hüseyin'den on bin akçe mihr-i müeccel davasından men edildiği

Mahmiye-i Kostantıniyye'de Sarıgörez kurbünde Çıkrıkçı Kemal mahallesinde sâkine olan Mü'mine Hatun bt. Mustafa mahfil-i şer'-i hatîrde bundan akdem vilâyet-i Anadolu'da kasaba-i Seydişehri ahâlîsinden olup ba'dehû mahalle-i mezbûrede müteveffâ olan Hüseyin nâm kimesnenin sulbiye kızı olan Hatice Hatun ve zevce-i metrûkesi olan Âişe bt. Keyvan nâm hatun mahzarlarında üzerlerine takrîr-i da'vâ edip mezbûr Hüseyin târih-i kitâbdan on yıl mukaddem hâl-i sıhhatinde kasaba-i mezbûrede mahzar-ı müslimînde on bin akçe mehr-i müeccel üzerine beni tezevvüc edip ben dahi nefsimi tezvîc eyledikden sonra nice zamân mezbûr ile mu'âşeret edip ba'dehû beni tatlîk etmiş idi hâlâ müteveffâ olmağla zikr olunan on bin akçe mehr-i müeccelim zimmetinde kalmışdır terekesinden taleb ederim dedikde gıbbe's-suâl mezbûretân Hatice ve Âişe husûs-ı mezbûru bi'l-külliye inkâr edip müdde'iye-i mezbûreden da'vâsını mübeyyin beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı acz edip her birine yemîn verilmesini taleb eyledikde merkūmetân Hatice ve Âişe dahi müteveffâ-yı mezbûr hâl-i sıhhatinde müdde'iye-i mezbûreyi on bin akçe mehr-i müeccel üzerine tezevvüc edip menkûhası olmağla zimmetinde mehr-i müeccelinden on bin akçe hakkı olmadığına her birinin ilmi müte'allik olmadığına ba'de'l-istihlâf yemîn billâhi te'âlâ eyledikde mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fî-evâsıtı'l-Muharremi'l-harâm li-sene erba'a ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Osman Bey b. Abdullah, Süleyman Bey b. Abdullah, İbrahim Bey b. Abdullah el-cündî, Bekir Ağa b. Mustafa el-cündî, Hüseyin b. Abdullah, Receb b. Şaban, el-Hâc Cafer b. Abdullah, İbrahim b. Hasan.

321 [62b-1] el-Hac Süleyman b. Cuma'nın Manol v. Dimitri'den alacak davasından men edildiği

Tüccâr tâifesinden el-Hâc Süleyman b. Cuma mahfil-i şer'-i hatîrde bâ'isü'l-kitâb Manol v. Dimitri nâm zimmî muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'vâ edip târih-i kitâbdan iki yıl üç ay mukaddem mezbûr Manol mahrûse-i Galata'da vâki' dükkânı önünde benden kâmil atmış aded riyâlî guruş istikrâz ve kabz edip ben dahi ikrâz ve teslîm eyledim idi hâlâ zimmetindedir taleb ederim dedikde gıbbe's-suâl ve'l-inkâr ve akībe'l-istişhâd ve'l-acz ani'l-beyyine mezbûr Manol târih-i mezbûrda mevzı'-ı mezkûrda müdde'î-i merkūm el-Hâc Süleyman'dan ber nehc-i mastûr kâmil altmış riyâlî guruş istikrâz ve kabz eyleyip el-ân zimmetinde mezkûra altmış guruş deyni olmadığına mezbûr el-Hâc Süleyman talebiyle mezkûra yemîn teklîf olundukda mezbûr Manol dahi alâ vefki'l-mes'ûl yemîn billâhillezi enzele'l-incîle alâ İsa aleyhi's-selâm eyledikde mâ vaka'a ketb ve imlâ olundu.

Hurrire fi'l-yevmi's-sâmin mine'l-Muharremi'l-harâm.

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Bey b. Süleyman reîs-i hâssa, Mustafa Beşe b. Receb er-râcil, Mehmed Çavuş b. İsmail el-mübâşir, Mehmed b. Mustafa, Rıdvan b. Abdullah ve gayruhüm.

322 [62b-2, Arapça] Sultan IV. Murad Han'ın Yusuf Ağa'yı azat ettiği

Sultânü'l-a'zam ve'l-hakanü'l-ekrem halîfetullâhi fi'l-âlem seyyidü selâtîni'l-arab ve'l-acem bâsitu bisâti'l-emni ve'l-emân hâdimü esâsi'l-cevri ve'l-küfri ve't-tuğyân mâlikü'l-memâlik şarkan ve garben el-gālibü alâ-cemî'i a'dâihî harben ve darben hâfizu'l-memâlik ve'l-bilâd muhyiü merâsimi'l-gazvi ve'l-cihâd müste'îdü'l-e'âlî ve'l-esâfil bi'l-cûdi ve'l-in'âm zillullâhi'z-zalîl alâ-kâffeti'l-enâm es-Sultân Murad Han b. el-merhûm el-mebrûr ed-dâric ile'l-medâric rahmetü rabbihi'l-gafûr es-Sultân Ahmed Han la-zâlet âyâtü saltanatihî mastûreten fî-sahâifi'ş-şühûr ve mâ-berahat silsiletü hilâfetihî müteselsileten ilâ-inkırâzi'l-a'vâm ve'd-duhûr, rıkkını mu'terif, orta boylu, açık kaşlı, tavâşî, cenâb-ı âlî hâfız-ı hâze'l-kitâb Yusuf Ağa b. Abdülvehhab nâm abd-i memlûkünü hasbeten lillâhi'l-hallâk ve ibtiğâen li-vechillâhi'l-ganiyyi'r-rezzâk ve rağbeten fi'l-mevâ'îd fi'l-ehâdîsi's-sahîha âzâd ve tahrîr eyledi. Abd-i mezbûr bu sûretle sâir ahrâr-ı asliyyîn-i mükellefîn gibi hür oldu. Mevâlînin ale'l-utekā sâhip olduğu velâ hakkından gayrı üzerinde bir hak kalmadı.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâhiri'l-muharremi'l-harâm li-sene erba'a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Kıdvetü'l-havâs ve'l-mukarrabîn İsmail Ağa ağa-yı Bâb-ı sa'âdet, mu'temedü'l-mülûk ve's-salâtîn Mehmed Ağa ağa-yı Hazîne-i âmire, iftihârü'l-ekâbir ve'l-e'âlî Hasan Ağa kilercibaşı, hâmidü'l-mehâmid ve'l-me'âlî Hasan Ağa mîralem, kıdvetü'l-a'yân ve'l-emcâd Mehmed Ağa ağa-yı saray-ı cedîd

323 [62b-3, Arapça] Hâkimin hıyaneti ortaya çıkan vasiyi değiştirdiği

Mahmiye-i İstanbul'da Molla Güranî mahallesi sâkinlerinden olup bundan akdem müteveffâ olan el-Hâc Mustafa Efendi'nin İbrahim ve Fâtıma nâm sagīreynine vasiyy-i muhtâr olan mevlânâ Seyyid Mustafa Efendi'nin hıyâneti zâhir olduğunda hâkim-i âlim ü âdil ü fâzıl el-fâsıl beyne'l-hak ve'l-bâtıl müreşşihu sadri hâzihi'l-vesîka bi-raşehâti aklâmihi'l-enîka, onu vesâyet-i mezbûreden azletti ve yerine sagīreyn-i merkūmeynin ana tarafından ceddeleri olan hâmiletü hâze'l-kitâb Ayni Hatun bt. Abdülvehhâb'ı zabt-ı ahvâlleri ve müteveffâ-yı mezbûr babalarından irs-i şer'î ile kendilerine intikāl eden malların hıfzı için vasî nasbetti. Mezbûre Ayni Hatun da vesâyet-i merkūmeyi kabûl edip hizmet-i lâzimesini edâya müte'ahhide oldu.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâsıtı'l-Muharremi'l-harâm li-sene erbaʿa ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Fahrü'l-kuzât Muhyiddin Efendi b. Hasan, Seyyid Mehmed Çavuş b. ( ), Hüseyin Çavuş b. Abdullah, İbrahim Çavuş b. Seydi, Hasan b. Şabân

324 [62b-4] Kadı Mustafa Efendi'nin varislerine Hammad Efendi b. Mustafa'nın naib tayin edildiği

Mahmiye-i İstanbul'da Mollagürani mahallesi sâkinlerinden olup bundan akdem müteveffâ olan el-Hâc Mustafa Efendi b. Yusuf nâm kādının sulbî sığār oğlu İbrahim ve sulbiye sagīre kızı Fâtıma'nın kıbel-i şerʿ-i şerîfden mansûbe vasîleri olan ceddeleri Ayni Hatun bt. Abdülvahhab mahfil-i şerʿ-i hatîrde işbu bâʿisü'l-kitâb Hammad Efendi b. Mustafa el-Kādî mahzarında bi'l-vesâye takrîr-i kelâm edip sagīrân-ı mezbûrânın sâbıkā vasîleri olan es-Seyyid Mustafa Efendi'nin muhâsebesini görüp sagīrân-ı mezkûrânın mâl-ı mevrûslarından yedinde olan emvâli taleb ve daʿvâya ve ahz u kabza ve lede'l-hükkâm mürâfaʿa ve muhâsamaya tarafımdan mezbûr Hammad Efendi'yi vekîl ve menâbıma nâib nasb ve taʿyîn eyledim dedikde merkūm Hammad Efendi dahi vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hıdemât-ı lâzımesini edâya müteʿahhid olıcak mâ-hüve'l-vâkıʿ bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi't-târîhi'l-mezbûr.

Şuhûdü'l-hâl: Es-sâbikūn.

325 [63a-1] Derviş Çelebi b. Ahmed'in paralarını Hümraz ve Âmine ile birlikte çaldığını ikrar eden Emine bt. Mehmed'in payına düşenden yeniçeri Cafer ile Rabia Hatun'un para almadıkları

Mahmiye-i Kostantıniyye sükkânından bâʿisü'l-kitâb Derviş Çelebi b. Ahmed mahmiye-i mezbûre mahallâtından Debbağ Yunus mahallesinde sâkine olan Âmine bt. Mehmed nâm hatunu mahfil-i kazâya ihzâr ve mahzarında takrîr-i kelâm edip bundan mukaddem işbu hâzır fi'l-meclis olan Hümraz bt. Abdullah nâm hatun ve kahveci zevcesi Âmine nâm hatun ile mezbûre Emine ittifâk edip mezkûre Hümraz bir gece temcid zamânında bir kîse guruş ve bir kîse Osmanî ile üç nefer câriyemi evimden çıkarıp mezbûre Âmine'ye teslîm edip ol dahi alıp Havuzlar Hamamı kurbünde olan odaların birinde sâkine olan Âişe nâm hatunun evine alıp gidip zikr olunan guruş ve Osmanîyi beynlerinde taksîm eylediklerinden sonra ben dahi husûs-ı mezbûru tefahhus edip mezbûreleri ahz eylediğimde zikr olunan guruş ve Osmanîden kahveci hatununda iki bin dört yüz Osmanî ve yüz beş guruş bulup ve mezkure Âişe'nin yedinde dahi iki bin dört yüz Osmanî ve yetmiş bir guruş buldum sûret-i hâl mezbûre Âmine'den suâl olunup takrîri

tahrîr olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe'ş-suâl mezbûre Âmine cevâb verip fi'l-vâki' mezbûretân Hümraz ve Âmine ile ittifâk edip bir gece temcid zamânında zikr olunan câriyeleri iki kîse ile mezbûre Hümraz çıkarıp ben dahi Havuzlu Hamam kurbünde sâkine olan mezkûre Âişe'nin rebîbesi olan Fâtıma ile zikr olunan câriyeleri alıp mersûme Âişe'nin evine götürüp zikr olunan kîselerin mührünü bozup mezbûre Âişe bana ve kahveci hatununa bir mikdâr guruş ve Osmanî verip mâ'adâsını kendisi alıkoyup ben dahi aldığım akçeden on sekiz bin akçeye iki kuşak alıp birini kuşanıp birini kırk guruş ile Aksaçlı Raziye'ye verdim ve dokuz bin akçe dahi işbu hâzır fi'l-meclis Rabia Hatun'a deynim var idi deynim için verdim ve on beş bin akçe dahi işbu hâzır fi'l-meclis Cafer nâm yeniçeriye verdim deyip mezbûrân Cafer ve Rabia dahi bir akçe almadık deyü inkâr etdiklerinde sûret-i hâl hıfzan li'l-makāl ketb ü tahrîr olundu.

Hurrire fî-evâsıtı'l-Muharremi'l-harâm li-sene erba'a ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Zahrü'l-akrân Mehmed Subaşı b. Musa, Mehmed Beşe b. Abdullah, İsmail b. Abdullah, Ali Beşe b. Abdullah ser-oda, Hasan Subaşı b. Hüseyin, Selim b. Abdullah, Sefer Dede b. Abdullah, Mustafa Beşe b. Mehmed Çukadar.

326 [63a-2] Yine Emine'nin Hüseyin Çavuş'un evinden hizmetkar olan İbrahim tarafından çalınan paralarla aldığı eşyaları Cafer yeniçeriye verdiği iddiasının doğru olmadığı

Hâlâ Anadolu tarafına fermân olunan sefer-i sultânîde yeniçeri tâifesinin başçavuşu olan iftihârü'l-a'yân Hüseyin Çavuş b. Abdülmennân tarafından husûs-ı âtîye vekîl olup vekâleti nehc-i şer'î üzere sâbite olan Derviş Çelebi b. Ahmed mahfil-i şer'-i hatîrde mahmiye-i İstanbul'da Debbağ Yunus mahallesinde sâkine olan Âmine bt. Mehmed nâm hatun mahzarında takrîr-i kelâm edip bundan akdem müvekkilim müşârun-ileyh Hüseyin Çavuş'un İbrahim nâm hıdmetkârı mezbûre Âmine ile ittifâk edip merkūm İbrahim müvekkilimin odasından dört yüz florisini ahz ve sirkat edip mezkûre Âmine'ye def' u teslîm etmişdir suâl olunup takrîri tahrîr olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe'ş-suâl merkūme Âmine cevâbında fi'l-hakīka mukaddemâ mersûm İbrahim mezbûrun odasından dört yüz filorisini sirkat edip üç yüz florisini bana verip ben dahi zikr olunan filori ile bir samur paçası kürk kaplı siyâh ferâce ve biri benefşe ve biri mâ'î iki donluk çuka alıp işbu hâzır fi'l-meclis olan Cafer nâm yeniçeriye verdim ve bir beledi döşek ve dört nakışlı yasdık ve iki yorgan aldım ol dahi mezbûr Cafer'in odasındadır dedikde mezbûr Cafer dahi istintâk olundukda husûs-ı mezbûrun cümlesinden haberim yokdur deyü bi'l-külliye inkâr edicek mâ vaka'a hıfzan li'l-makāl ketb olundu.

Hurrire fi't-târihi'l-mezkûr.

Şuhûdü'l-hâl: Es-sâbikûn.

327 [63a-3, Arapça] Hâkimin küçüğe atadığı vasiyi değiştirdiği

Bundan akdem müteveffâ olan Hâce Maksûd'un Derviş Mehmed nâm sagīr oğluna vasî olan Yusuf b. Abdullah meclis-i şer'a hâzır olup vesâyet hizmetini edâdan aczini izhâr edip vesâyet-i merkūmeden fâriğ olduğunda hâkim-i hâsim âlim ü fâzıl el-fâsıl beyne'l-hak ve'l-bâtıl müreşşihu sadri hâzihi'l-vesîka bi-raşehâti aklâmihi'l-enîka dâme ve tâbe meda'l-ezmân ve'l-ahkāb, emânet sıfatıyla mevsûf ve diyânetle ma'rûf olması cihetiyle bâ'isü'l-kitâb diğer Yusuf b. Abdullah'ı fâriğ-i mezbûr vasî yerine sagīr-i merkūmun zabt-ı ahvâli ve müteveffâ-yı mezbûr babasından irs-i şer'î ile kendisine intikāl eden malların hıfzı için vasî nasbetti. Mezbûr Yusuf da vesâyet-i merkūmeyi kabûl edip hizmet-i lâzimesini edâya müte'ahhid oldu. Hâkim-i mûmâ-ileyh –esbağa'llâhü ta'âlâ ni'amehû aleyh- sonra el-Hâc Mehmed b. Müeyyed ve Âişe Hatun bt. Hasan'ın her birini vasiyy-i mezkûr üzerine nâzır nasbetti ve vasiyy-i cedîd-i merkūma nâzırların re'y ve ma'rifetleri olmadan sagīr-i mezkûrun emvâlinde tasarrufda bulunmamasını tenbîh etti. El-Hâc Mehmed ve Âişe Hatun el-mezbûreyn nezâret-i mesfûreyi kabûl etti.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâhiri'l-Muharremi'l-harâm li-sene erba'a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Mehmed Çavuş b. İbrahim, Ali Çavuş b. Hasan, Mehmed Ağa b. Rıdvan kethüdâ-yı bölük, Mahmud Çavuş b. Veli, İsa Çavuş b. Abdullah, Mehmed Bey b. Mustafa, İbrahim Bey b. Ahmed el-bevvâb, Kurd Ağa b. Abdullah

328 [63b-1] Yorgi v. Nikola'nın Küçükçekmece'deki iki adet mezraası hakkında davacı olduğu Rabia bt. Ahmed'le sulh oldukları

Zimmî tâifesinden Yorgi v. Nikola mahfil-i şer'-i hatîrde mahmiye-i İstanbul'da Sultan Bâyezid Hân-ı Cedîd mahallesi sâkinelerinden bâ'isetü'l-kitâb umdetü'l-muhadderât Rabia bt. Ahmed nâm hatun tarafından husûs-ı âtîye vekîl olup mahzar-ı hasm-ı şer'îde Dergâh-ı âlî –dâme mahfûfan bi'l-me'âlî – müteferrikalarından umdetü'l-emâsil ve'l-akrân Mehmed Ağa b. el-merhûm İskender Paşa ve zahrü'l-cüyûş Ahmed Çavuş b. Mustafa şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbite olan zahrü'l-akrân Osman Bey b. Abdülmennân el-cündî muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip havâss-ı Kostantıniyye kazâsı muzâfâtından Küçükçekmece nâhiyesinde Pinakitye nâm karyede vâki' bir tarafı Hüseyin Halife mülküne ve üç tarafı tarîk-i âmma müntehiye olan bir kıt'a mezra'a ve yine mezra'a-i mezkûre kurbünde vâki' cevânib-i erba'ası Abâyici Mehmed ve Cevad Çavuş mezra'alarıyla tarîk-i âmma müntehiye olan bir kıt'a mezra'a mukaddemâ sâhib-i arz ma'rifetiyle benim tasarrufumda olup târih-i kitâbdan yedi yıl mukaddem İstimad nâm zimmî ile akd-i mezâri'a-i sahîha edip zirâ'at üzere iken yedi yıldan beri mezbûre Rabia Hatun zikr olunan iki kıt'a mezra'aya bir tarîkle vaz'-ı yed etmeğin mezkûreden

da‘vâ ve taleb eylediğimde mezbûre Rabia Hatun cevâbında zikr olunan iki kıt‘a mezra‘a mukaddemâ sâhib-i arz ma‘rifetiyle merkūm İstimad’ın taht-ı tasarrufunda olup merkūm İstimad târih-i kitâbdan yedi yıl mukaddem hakk-ı tasarrufunu sâhib-i arz ma‘rifetiyle bedel-i mu‘ayyen ile bana tefvîz ve teslîm edip ben dahi tefevvüz ve tesellüm etmeğin yedi yıldır ki zirâ‘at ve hirâset ederim deyip benim tasarrufumda olduğunu inkâr etmeğin beynimizde küllî nizâ‘ ve cidâl vâki‘ olmuşidi el-hâletü hâzihî beynimizde muslihûn tavassut edip da‘vâ-yı mezkûreden beni on bir kâmil guruşa sulh eylediklerinde ben dahi sulh-i mezbûru kabûl ve bedel-i sulh-i mezkûru vekîl-i merkūmun yedinden bi’t-tamâm alıp kabz edip merkūme Rabia’nın zimmetini husûs-ı mezkûra müte‘allik olan cemî‘ de‘âvî ve mutâlebâtdan ibrâ-i âmm-ı kātı‘ü’n-nizâ‘la ibrâ eyledim min-ba‘d zikr olunan iki kıt‘a mezra‘aya müte‘allik mezbûre Rabia Hatun ile da‘vâ ve husûmetim yokdur dedikde gıbbe’t-tasdik mezbûr Yorgi’nin zevcesi olan Despina bt. Aleksi nâm nasrâniye dahi vekîl-i mezkûr muvâcehesinde ikrâr ve takrîr-i kelâm edip karye-i merkūmede vâki‘ tarafeyni Hüseyin Halife bağı ile Bekaroğlu nâm zimmî bağına ve tarafeyn-i âharîni tarîk-i âmma müntehî olan bir kıt‘a mülk bağımı mukaddemâ bey‘-i bâtt-ı kat‘î ile üç bin fıddî akçeye merkūme Rabia’ya bey‘ u teslîm edip ol dahi iştirâ ve tesellüm eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûrun iki bin akçesini yedinden alıp kabz edip bin akçesi zimmetinde kalmış idi hâlen zikr olunan bin akçeyi mezkûreden da‘vâ ve taleb edip mezbûre Rabia dahi cevâbında zikr olunan bin akçeyi dahi bi’t-tamâm sana edâ ve îfâ eyledim zimmetim berî olmuşdur deyip ben inkâr edip beynimizde küllî nizâ‘ ve cidâl vâki‘ olmuş idi hâlen beynimizde muslihûn tavassut edip husûs-ı mezbûru vekîl-i merkūm Osman Bey ile üç kâmil guruşa bizi sulh eylediklerinde ben dahi sulh-i mezbûru kabûl ve bedel-i sulhu bi’t-tamâm vekîl-i mezkûrun yedinden alıp kabz edip mezbûre Rabia’nın zimmetini zikr olunan bin akçeye müte‘allık da‘vâdan ibrâ-i âmm-ı hâsım-ı nizâ‘la ibrâ eyledim dedikde gıbbe’t-tasdîk mâ-hüve’l-vâkı‘ bi’t-taleb ketb olundu.

Hurrire fî-evâsıtı’l-Muharremi’l-harâm li-sene erba‘a ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl: Zahrü’l-cüyûş Nurullah Çavuş b. Ali, umdetü’l-emâsil Mustafa Çavuş b. el-merhûm Hamza Paşa, es-Seyyid Mehmed Çavuş b. es-Seyyid İsa, Mustafa Bey b. Mehmed, İbrahim Subaşı b. Rıdvan.

329 [63b-2] Mahmud b. Hüseyin’in yaralanarak öldürülmesinde Hasan b. Himmet’le Hanefi b. Ali Bey’in alakaları olmadığı

Mahmiye-i Kostantıniyye’de Eminbey mahallesi sükkânından olup mecrûhan müteveffâ olan Mahmud b. Hüseyin nâm kimesnenin vâlidesi ve alâ vechi’l-hasr vârisesi olup verâseti tarîk-i şer‘î üzere sâbite olan Fâtıma bt. Yusuf nâm hatun mahfil-i şer‘de mahalle-i merkūme ahâlîsinden Hasan b. Himmet tarafından tasdîk-i âtîye vekîl olup vech-i şer‘î üzere vekâleti sâbite olan Hoca Abdünnasr

b. Mustafa et-tâcir mahzarında ve yine mahalle-i mezkûme sükkânından Hanefi b. Ali Bey b. el-Hâc Nurullah tarafından kezâlik tasdîk-i âtîye vekîl olup nehc-i şer'î üzere vekâleti sâbite olan babası mezbûr Ali Bey mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip mezbûr Hasan târih-i kitâb-ı şehrinin on ikinci Cum'a gecesi mahalle-i merkûmede sâkin olduğu menzilde düğün edip oğlum mezbûr Mahmud mezkûrun evine varıp gece ile evine gelirken yolda ba'zı kimesneler ile gavga etdiklerinde oğlum mezbûr Mahmud zahrında üç yerde ve sol omuzu başında bir yerde ve oturağında bir badem bıçağla urulup mecrûh olup mecrûhan kendi evine gelip ol cerâhatden vefât etmiş idi husûs-ı mezbûrda mezkûr Hasan'ın ve merkûm Hanefi'nin kat'an alâka ve medhali olmayıp mezbûrlar ile husûs-ı mezkûra müte'allık bî-vechin mine'l-vücûh alâka ve medhalim yokdur dedikde gıbbe't-tasdîk ve't-taleb mâ vaka'a ketb ve imlâ olundu.

Tahrîren fî-evâsıt ( ).

Şuhûdü'l-hâl: Hacı Ahmed b. el-Hâc Sefer, Ömer b. el-Hâc Ahmed, Abdünnasr b. Abdülkerim, Hacı Mustafa b. el-Hâc İvaz, Ali Çelebi b. El-Hâc Pir Ahmed, Süleyman Bey b. Nurullah el-bevvab, İsmal Çavuş b. Himmet, Mustafa b. Mahmud, Hacı Mehmed b. Yusuf.

330 [63b-3] Rıdvan b. Abdullah'ın kölesi olduğunu iddia ettiği Kasım b. Abdullah'la sulh oldukları

Bundan akdem mahmiye-i İstanbul'da Sultan Selim Hân mahallesi sâkinlerinden olup müteveffâ olan Mahmud Ağa nâm kimesnenin utekāsından Rıdvan b. Abdullah nâm kimesne mahfil-i şer'-i hatîrde bâ'isü'l-kitâb Kasım b. Abdullah mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip mezbûr Kasım benim abd-i memlûkum iken bana hıdmet etmekden imtinâ' etmeğin ben dahi hâlâ taleb ve da'vâ eylediğimde merkûm Kasım dahi ben müşârun-ileyh Mahmud Ağa'nın abd-i memlûku olup hayâtında beni i'tâk etmiş idi deyip benim abd-i memlûkum olduğunu inkâr etmeğin beynimizde münâza'ât-ı kesîre vâkı'a olmuş idi el-hâletü hâzihî tavassut-ı muslihîn ile merkûm Kasım an inkâr beni üç bin fıddî akçeye sulh eyledikde ben dahi sulh-i mezbûru kabûl ve bedel-i sulh-i mezkûru bi't-tamâm ve'l-kemâl yedinden alıp kabz edip zimmetini husûs-ı mezbûra müte'allık olan cemî' de'âvî ve mutâlebâtdan ibrâ-i âmm-ı kātı'ü'n-niza'la ibrâ eyledim dedikde gıbbe't-tasdîk vicâhen mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fî-evâsıtı'l-Muharremi'l-harâm li-sene erba'a ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Çelebi b. Mahmud el-hammâmî, Ahmed Çelebi b. Mehmed Nalçacı, Abdullah b. Rıdvan, Receb Çavuş b. el-mübaşir, el-Hâc İbrahim b. Abdullah, Hüseyin b. Süleyman, Rıdvan b. Davud el-müezzin.

331 [64a-1] Ayşe bt. Süleyman'ın Eyüb Bey b. Cafer'le kahvehane hissesi davasından men edildiği

Mahmiye-i Kostantıniyye'de Haraccı mahallesinde sâkine olan Âişe bt. Süleyman nâm hatun mahfil-i şer'-i hatîrde mahmiye-i mezbûrede vâki' merhûm Müstesna? Bâli Vakfı'ndan olup zikri âtî olan kahvehânenin beş sehimden dört sehm-i şâyi'i hâlâ vâzı'u'l-yed olduğu nehc-i şer'î üzere sâbit olan bâ'isü'l-kitâb fahrü'l-akrân Eyüb Bey b. Cafer nâm bevvâb-ı sultânî mahzarında vakf-ı mezkûra bi'l-fi'l mütevellî olan Abdurrahman Çelebi b. Ali nâm kimesnenin tevliyete müte'allık umûra sâbitü'l-vekâle vekîli ve kāimmakāmı olan Rıdvan Halife b. Abdullah nâm kimesne huzûrunda da'vâ eyleyip vakf-ı mezbûrdan olup mahalle-i mezbûrede vâki' tarafeyni tarîk-i âm ve tarafeyni vakf-ı mezkûrun dekâkîn ve hücerâtı ile mahdûd olup Hasriyye Kahvesi demekle ma'rûf olan kahvehâne ücret-i mu'accele ve müeccele ile Muharrem Ağa nâm kimesnenin tasarrufunda olup müteveffâ oldukda intikāl-i örfî ile evlâd-ı sıgār-ı sulbiyesi Ali ve Salih'e ve Rabia ve Âişe ve Fâtıma'ya intikāl edip ba'dehû mezkûrân Ali ve Salih hâl-i sıgārlarında müteveffâ olduklarında vakf-ı mezbûra ol zamânda mütevellî olup zevcim olan Ahmed Halife b. Uğurlu nâm kimesne zikr olunan iki sehm hisse-i şâyi'alarının tasarrufunu iki bin beş yüz akçe ücret-i mu'accele ve yevmî birer akçe ücret-i müeccele ile bana îcâr edip ve mezkûretân Âişe ve Rabia'nın dahi iki sehm hisse-i şâyi'aların vasîleri olan Osman Bey nâm kimesne zarûret-i nafakaları için izn-i hâkimi'ş-şer'le ve ma'rifet-i mütevellî ile bana dört bin akçe bedel-i tefvîz ile tefvîz eyleyip ben dahi tefevvüz edip zikr olunan kahvehânenin ber vech-i meşrûh beş sehmin dört sehmi benim hakkım iken mezkûr Eyüb Bey bi-gayr-i hakkın vaz'-ı yed edip tasarruf eder kasr-ı yedine tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe'ssuâl mezbûr Eyüb Bey bi'l-mukābele cevâb verip zikr olunan kahvehâne vech-i meşrûh üzere merhûm Muharrem Ağa'nın ücreteyn-i ma'hûdeteyn ile tasarrufunda olup ba'de vefâtihî evlâd-ı sıgārı mezkûrûn Ali ve Salih ve Rabia ve Âişe ve Fâtıma'ya intikāl edip ba'dehû mezkûrân Ali ve Salih hâl-i sıgārlarında vefât etdiklerinden ecr-i misl-i mu'accel ve müeccelinin ziyâdeye tahammülü var iken vakf-ı mezkûra ol zamânda mütevellî olup mersûmenin zevci olan merkūm Ahmed Halife vakfa gadr edip gabn-ı fâhiş ile mezkûre Âişe'ye iki bin beş yüz akçe ücret-i mu'accele ve yevmî iki akçe müeccele ile îcâr etmeğin mezbûr Ahmed Halife tevliyetden ma'zûl olup yerine mütevellî olan Hacı Veli b. Habib nâm kimesne merkūme Âişe'nin husûmete sâbitü'l-vekâle vekîli olan Mehmed b. Bali muvâcehesinde bin otuz senesi Saferinde mahmiye-i Kostantıniyye'de nâibü'ş-şer' olan mevlânâ Hamza Efendi b. Ali huzûrunda zikr olunan iki hisseyi vakıf için taleb ve da'vâ edip gıbbe'l-inkâr şuhûd-ı udûlle gabn-ı fâhiş ile tefvîz olunup vakfa gadr olduğunu bi'l-müvâcehe isbât edip vakfa hüküm olundukdan sonra nice zamân vakıf için tasarruf olunup ba'dehû mezbûretân Rabia ve Âişe dahi kezâlik

hâl-i suğurlarında vefât edip onların dahi iki sehm hisseleri vakfa kalıp zikr olunan dört sehm hisse taraf-ı vakıfdan tasarruf olundukdan sonra mersûm Hacı Veli'den sonra vakf-ı merkūma mütevellî olan Abdurrahman Çelebi b. Mehmed nâm cündî zikr olunan dört sehm hisseleri tâlibine arz edip ba'de'l-müzâyede otuz bin akçe ücret-i mu'accele ve yevmî dört akçe müeccele ile bana îcâr ve teslîm edip ve ücret-i mu'accele-i mezbûreyi vakıf için yedimden alıp kabz eyleyip ben dahi istîcâr ve tesellüm eyledim mezkûre Âişe zikr olunan dört sehmin iki sehmini merkūmetân Rabia ve Âişe'nin hayâtında vasîleri mezkûr Osman Bey'den ma'rifet-i mütevellî ile tefevvüz etmemişdir deyü inkâr edip ve merkūm Osman'a dahi mersûmân Ali ve Salih'in mahlûlünden tefevvüz eylediği iki sehm hisseleri hâkim-i mezbûr huzûrunda gabn-i fâhiş ile tefevvüz eylediği sâbit olup vakfa hükm olunduğunu inkâr edip evvelâ mezkûr Eyüb Bey'den da'vâsını mübeyyin beyyine taleb olundukda udûl-i müslimînden mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Mehmed Efendi b. Hasan ve Kara Ahmed Dede b. Ahmed ve Yusuf b. Memi ve Musa Efendi b. Mehmed el-imâm li-ecli'ş-şehâde hâzırûn olup istişhâd olunduklarında fi'l-vâki' bundan akdem vakf-ı mezkûra mütevellî olan mezkûr Hacı Veli Bey otuz senesi Saferinde mahmiye-i Kostantıniyye'de nâibü'ş-şer' olan müşârunileyh Hamza Efendi huzûrunda mesfûre Âişe'nin vekîli mersûm Mehmed b. Bali muvâcehesinde mezkûrân Ali ve Salih'in zikr olunan kahvehânenin beş sehimde iki sehm hisselerini vakf-ı mezbûr mütevellîsi olan mezkûr Ahmed Halife zevcesi merkūme Âişe'ye gabn-i fâhiş ile tefvîz edip vakfa gadr eylediğini şuhûd-ı udûlle isbât edip nâib-i mezkûr dahi şehâdetlerini kabûl edip zikr olunan iki hisseyi vakfa hükm eyledi bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olup ba'dehû mezkûre Âişe'nin dahi merkūmetân Rabia ve Âişe'nin iki sehm hisselerini vasîleri olan Osman Bey sagīretân-ı mezkûretânın hayâtlarında ma'rifet-i mütevellî ile kendüye tefvîz eylediğine beyyine taleb olundukda ikāmet-i beyyine için istimhâl edip ba'de'l-imhâl ikāmet-i beyyineden aczi zâhir olmağın mezbûre Âişe vech-i meşrûh üzere da'vâ ve talebden men' olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fî-evâili Zilhicceti'ş-şerîfe li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: kıdvetü'l-müderrisîni'l-kirâm Mustafa Efendi b. el-merhûm Şeyh Mehmed Efendi el-ma'rûf bi-Edhemzâde, Ali Bey b. Abdullah el-bevvâb el-mübâşir, el-Hâc Mahmud b. İsa, Ahmed Ağa reîsü'l-muhzırân, İskender b. Abdullah.

332 [64b-1] Şaban b. Rıdvan'ın eski vasisi Mustafa Efendi b. Hasan elindeki eşya ve paraları yeni vasi Hoca Bayram b. Mehmed'e verdiği

Bundan akdem mahmiye-i Kostantıniyye'de Peykhâne mahallesinde müteveffâ olan merhûm Hoca Resul b. Burhan nâm tâcirin li-ebeveyn kız karındaşı oğlu ve zûrahîm olduğu cihetden vârisi olan Şaban b. Rıdvan nâm sagīrin vasiyy-i

şer‘îsi olup vech-i şer‘î üzere vesâyeti sâbite olan Hoca Bayram b. Mehmed nâm tâcir mahfil-i şer‘-i hatîrde sagīr-i merkūmun sâbıkā vasiyy-i şer‘îsi olan bâ‘isü’l-kitâb umdetü kuzâti’l-islâm Mevlânâ Mustafa Efendi b. Hasan muvâcehesinde bi’l-vesâye ikrâr ve takrîr-i kelâm edip merhûm-ı mezbûr fevt olduğunda müşârun-ileyh Mustafa Efendi cânib-i şer‘den sagīre-i mezbûre vasî nasb ve ta‘yîn olunmağla müşârun-ileyh Mustafa Efendi’nin müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtından sagīr-i merkūm için her dengi ikişer yüz kâmil guruşa olmak üzere on bin iki yüz guruş kıymetli beynimizde cinsi ma‘lûm altmış bir denk sof ile kâmil bin nakid guruş makbûzu olup zikr olanan bin kâmil guruşdan iki yüz elli guruşunu izn-i hâkim ile müteveffâ-yı mesfûrun düyûn-ı müsbite ve sâir mühimmât-ı lâzımesine harc ve sarf edip zikr olunan altmış bir denk sof ile yedi yüz kırk beş guruş yedinde kalmış idi hâlâ müşârun-ileyh Mustafa Efendi vesâyet-i merkūmeden fâriğ olup sagīr-i mezkûra kıbel-i şer‘den ben vasî nasb ve ta‘yîn olunmağın ber vech-i meşrûh müşârun-ileyhin makbûzu olan zikr olunan altmış bir denk sof ile yedi yüz kırk beş kâmil guruşu ve kassâm defterlerinde mastûr olup makbûzu olan eşyâyı bi’t-tamâm sagīr-i mersûm için vesâyetim hasebiyle bi’t-tamâm ve’l-kemâl müşârun-ileyh Mustafa Efendi’nin yedinden alıp kabz eyledim ba‘de’l-yevm müşârun-ileyh Mustafa Efendi’nin yedinde sagīr-i mezbûrun mâlından bir akçe ve bir habbe kalmadı dedikde gıbbe’t-tasdîk mâhüve’l-vâkı‘ bi’t-taleb ketb olundu.

Hurrire fî-evâhiri şehri’l-Muharremi’l-harâm li-sene erba‘a ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl: Fahrü’l-müderrisîn Mevlânâ İshak Efendi b. Ahmed, Zahrü’l-müderrisîn Mevlânâ Mahmud Efendi el-kassâmü’l-askeri bi’l-mahkemeti’l-mezkûre, Molla demekle şehîr el-Hâc Yusuf b. Ahmed et-tâcir, Umdetü kuzâti’l-islâm Mevlana İbrahim Efendi b. Süleyman, Mevlana Abdurrahman Efendi b. Mirza, Derviş Ali b. et-tâcir, Mehmed b. Mustafa, Hasan b. Şaban ve gayruhüm.

333 [64b-2] Mansur b. Şevk’in Hicazî Mehmed Çavuş b. İvaz‘ı dövdüğünün tespiti

Bâ‘isü’l-kitâb fahrü’l-cüyûş Hicazî Mehmed Çavuş b. İvaz mahfil-i şer‘-i hatîrde Mansur b. Şevk nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i da‘vâ edip mezbûr Mansur işbu târih-i ketâb-ı şehrînin yirmi beşinci [günü] vâki‘ olan Perşembe günü mahmiye-i Kostantıniyye’de Unkapanı kurbünde Kazgancılar Çarşısı’nda bi-gayrı hakkın tabanca ve yumruk ile beni darb eyledi suâl olunmak taleb ederin dedikde gıbbe’s-suâl ve’l-inkâr ve akībe’l-istişhâd udûl-i müslimînden Ahmed Çavuş b. Süleyman ve Hüseyin Çavuş b. Abdullah ve el-Hâc Mehmed b. ezzehar et-tâcir li-ecli’ş-şehâde hâzırûn olup fi’l-hakīka merkūm Mansur yevm-i mezbûrda mevzı‘-ı mezkûrda bizim huzûrumuzda mezbûr Hicazi Mehmed Çavuş’u bi-gayrı hakkın tabanca ve yumruk ile darb eyledi bu husûsa şâhidleriz

şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de ri'âyet-i şerâiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olup mâ vaka'a gıbbe't-taleb ketb ve tahrîr olundu,

Hurrire fî-evâhir-i şehri'l-Muharremi'l-harâm li-sene erba'a ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: İbrahim Çavuş b. ( ), Ahmed Çavuş b. Süleyman, es-Seyyid Mehmed Çavuş, Abdi Çavuş b. ( ), Yusuf Çavuş b. Nesimi, Mehmed Çavuş b. Abdullah.

334 [64b-3] Kaya bt. el-Hâc Murad'ın Mehmed Bey b. Hüseyin Bey'le olan menzil davasından men edildiği

Mahmiye-i Galata muzâfâtından kasaba-i Beşiktaş mahallâtından Sinan Paşa mahallesinde sâkine olan Kaya bt. el-Hâc Murad nâm hatun Dîvân-ı âlî –dâme mahfûfan bi'l-me'âlîde– mahfil-i şer'-i hatîrde âti'z-zikr olan menzile hâlâ vâzı'u'l-yed olduğu nehc-i şer'î üzere sâbit olan bâ'isü'l-kitâb fahrü'l-eşbâh Mehmed Bey b. el-merhûm Hüseyin Bey mahzıranda üzerine da'vâ edip hâlâ mezbûrun yedinde olup mahalle-i muzkûrede vâki' iki beyt-i süflâyı ve dört beyt-i ulvîyi ve bir sofa ve fırın ve bir kenîf ve iki su kuyusunu ve cüneyneyi muhtevî ve hudûdunun tarafeyni Süleyman Bey b. Abdullah mülkü ile merhûm Sinan Paşa Vakfı'na ve tarafeyn-i âharîni Abdurrahman Efendi b. Ahmed mülkü ile tarîk-i âmma müntehî olan menzil benim mülk-i mahz-ı sahîhim iken mezkûr Mehmed Bey bi-gayr-i vech-i şer'î vaz'-ı yed eyledi kasr-ı yedine tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Mehmed Bey cevâbında fi'l-vâki' menzil-i mahdûd-ı mezkûr merkūme Kaya Hatun'un mülk-i mahzı olup lâkin menzil-i merkūmu bin otuz üç senesi Zihiccesi evâhirinde bana bey'-i bâtt-ı kat'î ile yüz elli bin fıddî râyic fi'l-vakt akçeye bey' edip kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledikden sonra kasaba-i mezbûrede hilâfete müvellâ olan Mevlânâ Ahmed b. Mirza huzûruna hâzıra olup nehc-i muharrer üzere bey' ve kabz-ı semene i'tirâf edip hüccet olunmuşdur deyü kelimât-ı meşrûhasına mutâbıka ve müdde'âsını nâtıka târih ile muvarraha ve nâib-i mezkûrun hat ve hatemini müştemile hüccet-i şer'iyye ibrâz eyledikde gıbbe'l-inkâr ve akībe'l-istişhâd udûl-i müslimînden Mehmed Efendi b. el-Hâc Mustafa ve el-Hâc Mustafa b. Veli ve Mehmed Efendi b. Said ve Hüsam Efendi b. İsmail li-ecli'ş-şehâde hâzırûn olup fi'l-vâki' merkūm Kaya Hatun menzil-i mahdûd-ı mezkûru târih-i mezbûrda huzûrumuzda mezkûr Mehmed Bey'e bey'-i bâtt-ı kat'î ile yüz elli bin fıddî râyic fi'l-vakt akçeye bey' edip kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledikden sonra nâib-i mezkûr huzûruna hâzıra olup nehc-i muharrer üzere bey' ve kabz-ı semene i'tirâf eyledi bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûl olup mezkûre Kaya Hatun da'vâ-yı meşrûhasından men' olundu.

Hurrire fî-evâhiri şehri'l-Muharremi'l-harâm li-sene erba'a ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Bey b. Hızır es-serrâc es-sultânî, Mehmed Bey b. Osman el-bevvâb, Yahya Çelebi b. Nasuh Halife, Yahya Çelebi b. Abdullah Efendi Kapudân-ı Tersane, Rıdvan Bey b. Abdullah, Sefer Beşe b. Abdullah, Ali Çelebi b. Hızır, Zülfikar b. Ali, Mehmed Çelebi b. Abdülmennân, Mehmed Çavuş b. İbrahim Efendi, Mehmed Bey b. Ali el-cündî, Muharrem b. Ali, Receb Çelebi b. el-cündî, Halil Bey b. Perviz Bey, Mustafa b. Abdullah, Mehmed Çelebi b. Durak? el-müezzin, Ahmed b. Yunus, Mehmed Çelebi b. Muharrem, el-Hâc Mustafa b. Abdullah ve gayruhüm.

335 [65a-1] Mustafa Efendi b. Mustafa'nın Terzi Kemal'in vakfı olan menzilin tasarruf hakkını Kabil Mehmed Bey b. Kasım'a sattığı

Mahmiye-i Kostantıniyye sükkânından fahrü'l-eimme Mevlânâ Mustafa Efendi b. Mustafa mahfil-i şer'-i hatîrde işbu bâ'isü'l-kitâb hâssa helvacılardan fahrü'l-eşbâh Kabil Mehmed Bey b. Kasım muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mahmiye-i mezbûrede Emin Sinan mahallesinde vâki' tarafeyni Mehmed Çelebi b. İlyas Ağa mülkü ile Hüsni Hatun Vakfı'na ve tarafeyn-i âhareyni merhûm Hamza Paşa kerîmesi mülkü ile tarîk-i âmma müntehî olup mâliki olan merhûm Terzi Kemal nâm sâhibü'l-hayr vakf edip gallesini mahalle-i mezbûre imâmına yevmî bir cüz'-i şerîf tilâveti'çün şart ve ta'yîn eylediği menzil bundan akdem ücret-i mu'accele-i ma'lûme ve yevmî yedi akçe ücret-i müeccele ile taht-ı îcâra ve tasarrufumda iken menzil-i mezbûr bi'l-külliye harâb olup tecdîd ve ta'mîrine taraf-ı vakıfdan müsâ'ade olunmamağın menzil-i mezbûru ücret-i mu'acceleye mahsûb olmak üzere kendi mâlım ile ta'mîr edip ve nefsim için mâlımla bina ihdâs etmeğe hâkimü'l-vakt tarafından ve vakf-ı mezbûr mütevellîsi olan Ali Efendi b. Abdünnebi tarafından izin verildikden sonra ben dahi kendi mâlım ile muhavvata-i hâriciyyesinin tabaka-i süflâsında müceddeden üç bâb terzi dükkânı ve bir kenîf ve tabaka-i vüstâsında bir oda ve bir sofa ve bir kenîf ve tabaka-i ulyâsında bir oda ve bir sofa ve bir kameriye ve bir tahta bend ve muhavvata-i dâhiliyyesinin tabaka-i süflâsında bir sofa ve bir matbah ve iki kenîf binâ edip ve iki oda ta'mîr edip ve tabaka-i vüstâsında bir sofa ve tabaka-i ulyâsında bir kilâr binâ ve ihdâs etmişdim el-hâletü hâzihî zikr olunan ebniye-i memlûkemi mezbûr Kabil Mehmed Bey'e fıddî râyic fi'l-vakt iki yüz bin akçeye bey'-i kat'î ile bey' edip kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eylediğimden sonra arsasının dahi hakk-ı tasarrufunu yine bi'l-fi'il evkāf-ı mezbûr mütevellîsi olan mezkûr Ali Efendi izin ve ma'rifetiyle mezbûr Kabil Mehmed Bey'e tefvîz eyledim ba'de'l-yevm keyfe mâ yeşâ tasarruf eylesin dedikde gıbbe't-tasdîk vicâhen mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî-evâhiri'l-Muharremi'l-harâm li-sene erba'a ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Umdetü'l-meşâyıh eş-Şeyh Ali Efendi b. Mehmed el-Kudsi, fahrü'l-eimme Mevlânâ Ali Efendi b. Abdi, zahrü'l-eimme Mevlânâ Muslihiddin Efendi, Mevlânâ Mehmed Efendi b. Kamil, Mevlânâ Ali Efendi b. Musa, Kemal Dede b. Abdülkādir. fahrü's-sâde es-Seyyid Ali Çelebi b. Mehmed, zahrü's-sâde es-Seyyid Nesimi Efendi b. Mirza, Davud Halife b. Alâeddin, el-Hâc Hüseyin b. Abdullah el-müezzin, Mehmed Rıza Çavuş b. ( ), Salih Ağa b. Abdülmennân, Ali Ağa b. Mustafa, Mustafa Çelebi b. Mehmed, Hüseyin Çelebi b. Hüseyin, el-Hâc Halil b. Habil, Mustafa b. Muhzır el-bârî, Mehmed Çelebi b. Hızır el-muhzır, Mehmed b. Himmet el-kilari, İbrahim b. Mahmud, Ömer Çelebi el-kilari, Abdülkādir b. Nasuh ve gayruhüm.

336 [65a-2] Saraç Ali Bey Vakfı'ndan olan menzilin Mücella bt. Abdullah'a devredildiği

Bundan akdem Mahmiye-i Kostantıniyye'de Eski İmaret mahallesinde müteveffâ olan Razıye Kadınzâde demekle ma'rûf merhûm Mustafa Paşa'nın sulbî oğlu umdetü'l-ümerâi'l-kirâm Mehmed Bey ve sulbiye kızı umdetü'l-muhadderât Rukiye Hanım taraflarından ikrâr-ı âtîye vekîl olup mahzar-ı hasm-ı şer'îde Mevlânâ Ali Efendi b. Mehmed ve Mevlânâ Mehmed b. Süleyman ve Mustafa Bey b. Murad Efendi şehâdeteriyle şer'an vekâleti sâbite olan zahrü'l-eşbâh Mehmed Çavuş b. Abdullah mahfil-i şer'-i hatîrde işbu bâ'isetü'l-kitâb Mücella bt. Abdullah nâm hatun tarafından tasdîk-i âtîye vekîl olup vech-i şer'î [üzere] vekâleti sâbite olan Mevlânâ Ali Efendi b. Mehmed muvâcehesinde bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip merhûm Serrâc Ali Bey Vakfı'ndan olup mahalle-i merkūmede vâki' tarafeyni zümre-i kuzâtdan Kebabî Ali Efendi mülküne ve tarafeyn-i âhareyni tarîk-i hâssa müntehî ve muhavvata-i dâhiliyyesi bir beyt-i süflâyı ve iki bâb beyt-i ulvîyi ve bir ıstablı muhtevî olan menzil mukaddemâ ücret-i mu'accele ve yevmî iki akçe ücret-i müeccele ile müşârun-ileyh Mustafa Paşa'nın taht-ı icâre ve tasarrufunda olup fevt olduğunda hakk-ı tasarrufu bi-hasebi'l-kānûn ale'l-iştirâki's-seviy müvekkillerim mezbûrân Mehmed Bey ve Rukiye Hanım'a intikāl etmeğin mezkûrân Mehmed Bey ve Rukiye Hanım ber vech-i meşrûh zikr olunan menzilde olan hakk-ı tasarruflarını vakf-ı mezbûra bi'l-fi'l mütevellî olan Ali Bey b. Mehmed ma'rifetiyle mezkûre Mücella Hatun'a seksen bin akçe bedel-i tefvîz ile tefvîz ve teslîm edip ol dahi tefevvüz ve tesellüm eyledikden sonra bedel-i tefvîz olan meblağ-ı mezbûr seksen bin akçeyi bi't-tamâm ve'l-kemâl merkūme Mücella Hatun'un yedinden alıp kabz eylediler ba'de'l-yevm keyfe [mâ] yeşâ tasarruf eylesin dedikde gıbbe't-tasdîk vicâhen mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî-evâili'l-Muharremi'l-harâm li-sene erba'a ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Efendi b. Zeynelabidin el-müderris, Ali Efendi b. Mehmed el-müderris, Ahmed Bey b. Abdullah el-cündî, Mustafa b. Murad, Gazanfer Ağa b. Abdullah el-müteferrika, Ahmed Ağa b. Muhzıran-ı Rûm.

337 [65a-3, Arapça] Mehmed Çavuş b. Abdullah'ın evini ümm-i veledi olan Handan Hatun'a sattığı

Zahrü'l-eşbâh Mehmed Çavuş b. Abdullah meclis-i şer'-i şerîfe hâzır olup, işbu akdin kendilerinden sudûruna kadar mâliki olduğu ve taht-ı tasarrufunda bulundurduğu, mahmiye-i Kostantıniyye mahallâtından Şeyh Ferhad mahallesinde vâki', tahtânî ve fevkânî ikişer bâb hâneyi, sofa, mutfak, kiler, fırın, su kuyusu, kenîf, zât-ı eşcâr-ı müsmire ve gayri müsmire muhavvatayı müştemil, hudûdu bir tarafından merhûm Ahmed Bey b. Abdullah el-cündi mülkü, bir tarafından Bahtiyar v. Eyve nâm zimmî mülkü, bir tarafından Ayazma, bir tarafından tarîk-ı hâs ile mahdûd bulunan cemî' menzilini cümle tevâbi'i ve levâhıkı ve kâffe-i menâfi' ve merâfıkıyla râyicü'l-vakt üç bin akçe semen-i mu'ayyen-i makbûzla ümm-i veledi bâ'isetü hâzihi'l-vesîka umdetü'l-muhadderât Handan Hatun bt. Abdullah'a îcâb ve kabûlü hâvî bey' ile bey' ettiğini ikrâr ve i'tirâf eyledi. O dahi kendi mâlıyla li-nefsihâ iştirâ eyledi. Müşteriye-i mezbûre kıbelinden ikrârı tasdîka vekâleti bimâ hüve tarîku's-sübût şer'an sâbit olan Ali Efendi b. Mehmed er-reîs nâm kimse vâki' ikrârı bi'l-müvâcehe tasdîk etti.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâili'l-Muharremi'-harâm li-sene erba'a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Es-sâbikūn

338 [65b-1] Fatıma bt. el-Hac Hızır'ın eski kocası Hatibzâde Mehmed Efendi ile mehir davasında sulh oldukları

Mahrûse-i Bursa'da Veled-i Harrat mahallesi sâkinelerinden Fâtıma bt. el-Hâc Hızır nâm hatun mahfil-i şer'-i hatîrde sâbıkā zevci olan zahrü'l-kuzât Hatibzâde Mevlânâ Mehmed Efendi b. Mehmed mahzarında bi-tav'ihâ ikrâr ve i'tirâf edip mezbûr Mehmed Efendi zimmetinde ma'kūdün-aleyh olan mehr-i müeccelimden elli bin akçe hakkım olup ve bir salkım küpemi on bin akçeye bey' edip ve bir siyâh tuğumu dahi üç bin akçeye bey' edip semenlerini kabz ve kendi mesârifine sarf etmeğle mehr-i mü'eccelimden ve zikr olunan küpe ve tuğ bahâsından zimmetinde altmış üç bin akçe hakkım olmağın meblağ-ı mezbûrun cümlesini taleb ve da'vâ eylediğimde merkūm Mehmed Efendi dahi bundan akdem mahrûse-i mezbûrede senin tarafından hul'a nehc-i şer'î üzere sâbitü'l-vekâle vekîlin olan vâliden Kerime bt. Mehmed Çavuş nâm hatun mehr-i müeccel-i mezkûr üzerine bi'l-vekâle benimle hul' edip ve bedel-i hul'ı yedimden iki bin beş yüz akçe alıp kabz eyledi deyip ve zikr olunan küpe ve tuğdan haberim yokdur deyü inkâr edip beynimizde münâza'ât-ı kesîre vâkı'a olmuş idi el-hâletü hâzihî tavassut-ı muslihîn ile an inkâr üç bin nakd-i râyic fi'l-vakt fıddî akçe üzerine akd-i sulh-i sahîh eylediklerinde ben dahi sulh-i mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı merkūm üç bin akçeyi merkūm Mehmed Efendi'nin yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl kabz

edip zimmetini mehr-i müeccel-i mezkûra ve zikr olunan küpe ve tuğa müteʿallık cemîʿ deʿâvî ve husûmâtdan ibrâ eyledim baʿdeʾl-yevm husûs-ı mezkûra müteʿallık benden biʾz-zât [ve]yâ biʾl-vâsıta daʿvâ südûr ederse ledeʾl-hükkâmiʾl-kirâm mesmûʿa ve makbûle olmaya dedikde gıbbeʾt-tasdîk vicâhen mâ vakaʿa biʾt-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî-evâsıtıʾl-Muharremiʾl-harâm li-sene erbaʿa ve selâsîn ve elf.

Şuhûdüʾl-hâl: Kıdvetüʾl-ulemâiʾl-kirâm Şah Mehmed Efendi eş-şehîr bi-Fenarizade, Umdetüʾl-müderrisîn zahrüʾl-müdakkıkîn Şeyhi Efendi el-maʿrûf bi-Fenarizade, Kıdvetüʾl-kuzât Mevlânâ Mehmed Efendi eş-şehîr bi-Haleblizade, Mevlânâ Abdülfettâh Efendi b. Abdurrahman el-Bursevî, Hasan b. Şaban, Nuh b. Arslan, Mehmed b. Mustafa ve gayruhüm.

339 [65b-2] Hasan b. Abdullah'ın Ebubekir Bey b. Mehmed'e olan borcunu edaya tenbih olunduğu

Sâbıkā Ergani sancağı beyi olan fahrüʾl-ümerâiʾl-kirâm Ebûbekir Bey b. Mehmed mahfil-i şerʿ-i hatîrde Hasan b. Abdullah nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i daʿvâ edip târih-i kitâb senesi şehri Ramazânında merkūm Hasanʾa çeki taʿbîr olunan her yüz dirhemi ikişer bin fıddî akçeye olmak üzere sarf tarîkiyle kırk sekiz bin fıddî akçeye yirmi dört çeki fıddî Osmanî beyʿ u teslîm edip ol dahi iştirâ ve kabz etmiş idi lâkin ben zikr olunan kırk sekiz bin akçeyi kabz etmeyip kableʾl-kabz iftirâk ile akd-i mezkûr fâsid olmağın mevcûd ise makbûzunu hâlik ise mislini taleb ederim dedikde gıbbeʾs-suâl merkūm Hasan biʾl-külliye inkâr edip müddeʿî-i mezbûrdan daʿvâ-yı meşrûhasını mübeyyin beyyine taleb olundukda udûl-i müslimînden kasaba-i Beşiktaş sükkânından Mevlânâ Esad Efendi b. Mustafa el-müderris ve Molla Gürani mahallesinden Hasan b. İsa li-ecliʾş-şehâde hâzırân olup fiʾl-hakīka mîr-i müşârun-ileyh merkūm Hasanʾa şehri mezbûrda her çekisi ikişer bin fıddî akçeye olmak üzere kırk sekiz bin fıddî akçeye yirmi dört çeki fıddî Osmanî beyʿ u teslîm edip ol dahi bizim huzûrumuzda alıp kabz eyledi bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şerʿiyye eylediklerinde baʿdeʾt-taʿdîl veʾt-tezkiye şehâdetleri makbûle olup mûcebiyle mevcûd ise makbûzunu hâlik ise mislini red ve ibkāya merkūm Hasanʾa tenbîh olundu.

Tahrîren fî-evâhiri Zilhicceti'l-harâm li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdüʾl-hâl: Hüseyin b. Yunus, Süleyman Beşe b. Mehmed, Ahmed Bey b. Memi, Memed b. Mustafa.

340 [65b-3, Arapça] Vârisi bulunmadığı zannıyla terekesi Beytülmâlce zabt edilen müteveffâ Hüseyin'in vârislerinin olduğu

Rumeli-i ma'mûre vilâyetinde vâki' Morava? kasabası ahâlîsinden udûlden Mustafa Çelebi b. Salih Efendi ve Mustafa b. Abdullah ve Mustafa b. Ali ve Mehmed Çelebi b. Hasan ve Ahmed b. Mustafa ve Abdi Beşe b. Abdullah er-râcil ve Murad Beşe b. Abdullah er-râcil nâm kimseler meclis-i şer'-i şerîfe hâzırûn olup medîne-i Galata ve tevâbi'i Beytülmâli emîni olan ve kasaba-i mezkûre ahâlîsinden olup bundan akdem medîne-i Galata-i mezbûre tevâbi'inden Kasımpaşa kasabasında vefât eden Hüseyin b. ( ) nâm müteveffânın terekesine vâzı'-ı yed bulunan fahrü'l-a'yân Murad Ağa b. Abdülmennan kıbelinden husûs-i âti'z-zikre vekâleti bi-mâ hüve nehcü's-sübût şer'an sâbit olan, âti'z-zikr verâseti münkir zahrü'l-cüyûş Mehmed Çavuş b. Ahmed nâm hasm-ı câhid mahzarında, Fâtıma bt. Abdullah kıbelinden asâleten, Fâtıma bt. Hasan'ın kendi nefsinden asâleten, müteveffâ-yı mezbûr Hüseyin'den olma İslâm ve Fethullah nâm sagīreyn çocuklarının vasîsi olarak vesâyeten sâdır olan da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, mezbûre Fâtıma bt. Abdullah müteveffâ-yı mezkûrun anasıdır. Sagīreyn-i mezkûreyn ise merhûmun sulbî oğullarıdır. Fâtıma bt. Hasan el-mezbûre müteveffâ-yı mesfûrun vefâtına kadar taht-ı nikâhındaki zevce-i menkûhasıdır. Verâseti onlara münhasırdır. Onlardan başka vâris ve terekeye müstehak kimse ma'lûmumuz değildir. Şehâdeten sahîhaten şer'iyyeten ba'de ca'li şerâiti'l-kabûl hâkim şehâdetleri mûcebince hükmetti.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâhiri'l-Muharremi'l-harâm li-sene erba'a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Ahmed Ağa b. bevvâb, Mustafa b. Ahmed çukadâr, Mustafa Çavuş b. tâbi'-i hazreti Efendi?, İbrahim Çelebi b. el-bevvâb, Himmet Reis b. ( ) ve gayrühüm

341 [66a-1, Arapça] Fâtıma Hanım bt. Mahmud Paşa'nın evini ve bağını Mehmed Efendi'ye sattığı

Kıdvetü'l-muhadderât umdetü'l-muvakkarât Fâtıma Hanım bt. merhûm Mahmud Paşa kıbelinden bey', kabz-ı semen ve teslîm-i mebî'a vekâleti kendisini ma'rifet-i şer'iyye ile ârifîn olan Mustafa Çelebi b. Osman ve Müzeyyen Hatun bt. Abdullah ve Belkıs Hatun bt. Abdullah'ın şehâdeti ile sâbit bulunan fahrü'l-ulemâi'l-kirâm zahrü'l-fudalâi'l-fihâm mevlânâ Ahmed Efendi b. İvaz Çelebi meclis-i şer'-i şerîfe hâzır olup müvekkile-i mezbûresinin işbu akdin kendilerinden sudûruna kadar mâliki olduğu ve taht-ı tasarrufunda bulundurduğu, kazâ-i Yoros tevâbi'inden Kanlıcak kasabasında vâki', dört bâb fevkānî hâneyi, mutfağı, kileri ve muhavvatayı hâvî, hudûdu bir tarafından fahrü'l-muhadderât zahrü'l-muvakkarât

umdetü'l-muhassanât tâcü'l-mestûrât Rukiye Hatun bt. sultânü'l-ulemâi'l-azîm burhânü'l-fudalâi zevi'l-ihtirâm Şeyhülislâm müfti'l-enâm Hazreti Es'ad Efendi mülküne, bir tarafından sâhil-i bahra, iki tarafından tarîk-ı âmma müntehî bulunan cemi' menzilini ve bir tarafından mekābir-i Müslimîn bir tarafından müvekkile-i müşârun ileyhâ mülkü, tarafeynden tarîk-ı âm ile mahdûd cemî' bağını cümle hudûdu, tevâbi'i ve kâffe-i hukūku ve menâfi'i ile râyicü'l-vakt bin yüz guruş semen-i mu'ayyen-i makbûzla kıdvetü'l-ulemâi'l-mütebahhirîn umdetü'l-fudalâi'l-müteverri'în yenbû'u'l-fezâil ve'l-me'âlî metbû'u'l-efâdil ve'l-e'âlî el-müvellâ Mehmed Efendi b. merhûm Mustafa Efendi eş-şehîr bi-Ebussu'ûd-zâde kıbelinden iştirâ ve def'-i semen ve kabz-ı mebî'a vekâleti fahrü'l-müderrisîn Ahmed Efendi b. Mehmed ve Rıdvan b. Abdullah'ın şehâdeti ile sâbit olan fahrü'l-müderrisîn mevlânâ Abdurrahman Efendi b. Mehmed'e icâb ve kabûlü hâvî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile bey' ettiğini ikrâr ve i'tirâf eyledi. Vâki' ikrâr vekîl-i mezbûr tarafından vicâhen ve şifâhen tasdîk edildi…

Cerâ zâlike hurrire fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ışrîni'l-Muharremi'l-harâm li-sene erba'a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Umdetü'l-müderrisîn Mustafa Efendi b. Yusuf, zahrü'l-mudakkıkīn mevlânâ Mehmed Efendi b. Hüseyin eş-şehîr bi-Haffâfzâde, Abdulbâki Efendi b. Mehmed, Seyfullah Efendi b. Ali el-mülâzım

342 [66a-2] Sefer Çavuş b. İskender'in Ali Bey b. Mustafa ile alacak davasında sulh oldukları

Mahmiye-i Kostantıniyye'de Seferikoz mahallesi sükkânından fahrü'l-cüyûş Sefer Çavuş b. İskender mahfil-i şer'-i hatîrde sâbıkā sipâh-ı zafer-penâh zümresinden olup bundan akdem müteveffâ olan Yaralızâde demekle meşhûr Ali Bey b. Mustafa'nın vâlidesi ve Eyüb nâm sagīr oğlu ve Afife nâm sagīre kızının vasiyy-i şer'îsi olan bâ'isetü'l-kitâb Hatice bt. Şaban nâm hatun muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip bundan esbak mezbûr Ali Bey benden bir def'a yedi yüz yetmiş bir bin ve bir def'a yüz on üç bin sekiz yüz yirmi bir akçe cem'an sekiz yüz yetmiş dört bin sekiz yüz yirmi bir akçe istikrâz ve kabz edip ba'dehû bi'd-defe'ât meblağ-ı merkūmun altı yüz on üç bin sekiz yüz yirmi bir akçesini teslîm edip ben dahi kabz ve istîfâ edip zimmetinde iki yüz altmış bir bin akçe hakkım kalmağın meblağ-ı mezbûru hâlâ terekesinden taleb ve da'vâ eylediğimde vasiyy-i merkūm dahi mukaddemâ bâkī kalan meblağ-ı mersûmu dahi hâl-i sıhhatinde mesfûr Ali Bey'den alıp kabz eyleyip vech-i mezbûr üzre kabz ve istîfâ eylediğine i'tirâf eyledin deyü da'vâyı def' eyledikde ben dahi mukaddemâ hâl-i sıhhatinde meblağ-ı merkūmu mezkûr Ali Bey'den taleb ve da'vâ eylediğimde mesfûr Ali Bey zorba başı olup tehdîd etdiği emrin îkā'ına kādir olmağın bi't-tamâm meblağ-ı mezkûru kabz ve istîfâ eyledim deyü i'tirâf ile ve illâ seni katl ederim deyü beni tahzîf edip

ikrâh etmeğle ben dahi katl edeceğini mukarrer bilüp fesâd-ı ihtiyârım hâlinde havfımdan kabz eyledim deyü mükrehen iʿtirâf etmiş idim deyü daʿvâ-yı refʿ-i defʿ edip gıbbe'l-inkâr vech-i meşrûh üzere bana ikrâh-ı muʿteber ile ikrâh edip mükrehen iʿtirâf eylediğime ikāmet-i beyyine etmek sadedinde iken beynimizde muslihûn tavassut edip husûs-ı mezbûra beyyinem olmağla sulh olmak sıgār hakkında her vechile nâfiʿ olmağın meblağ-ı mezkûrdan iki yüz kâmil guruşu ve elli beş filori ve onar akçeye râyic olan bin beş yüz Osmanî ve otuz beş guruş ile bizi sulh etdiklerinde ben dahi sulh-i mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan iki yüz kâmil guruşu ve elli beş filori ve bin beş yüz Osmanî ve otuz beş guruşunu bi't-tamâm ve'l-kemâl vasiyy-i merkūm yedinden alıp kabz eyledim min-baʿd müteveffâ-yı mesfûr zimmetinde meblağ-ı mezbûrun cümlesinden bir akçe ve bir habbe hakkım kalmamışdır dedikde gıbbe't-tasdîk ve't-taleb mâ vakaʿa ketb ve imlâ olundu.

Tahrîren fî-evâhiri'l-Muharremi'l-harâm li-sene erbaʿa ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mevlânâ Mustafa Efendi b. Ahmed, Mevlânâ Hasan Efedi b. İmirza el-imâm, Mustafa Çelebi b. Ahmed Çelebi, Hüseyin b. el-Kahveci, Ahmed b. Mustafa, Mehmed Çavuş b. ( ), Umdetü'l-akrân İncili Mustafa Çavuş, el-Hâc Hüseyin el-münâdi, Ahmed Çavuş b. ( ), Mustafa Beşe er-râcil.

343 [66b-1] Hüma bt. Mehmed'in Mehmed b. Ali ile menzil davasında sulh oldukları

Mahrûse-i Galata'ya tâbiʿ kasaba-i Kasımpaşa mahallâtından Sahaf Muhyiddin mahallesi sâkinelerinden Hüma bt. Mehmed nâm hatun mahfil-i şerʿ-i hatîrde işbu bâʿisü'l-kitâb Mehmed b. Ali mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip mahalle-i mezbûrede vâkiʿ bir tarafdan Kurd Çelebi mülküne ve bir tarafdan İbrahim Çelebi b. Abdullah mülküne ve bir tarafdan Perizad Hatun mülküne ve bir tarafdan tarîk-i hâssa müntehî olup hâlâ mezbûr Mehmed'in yedinde olan menzil babam mesfûr Mehmed'in mülkü olup baʿde vefatihî verâseti bana ve lieb kız karındaşım olup işbu hâzır fi'l-meclis olan Âmine nâm hatuna münhasıra olmağla menzil-i mezkûrun nısf-ı şâyiʿi bana ve nısf-ı âharı mezbûre Âmine'ye intikāl eylemiş iken merkūm Mehmed benim nısf hisseme vazʿ-ı yed etmeğle hâlâ hisse-i şerʿiyyemi daʿvâ ve taleb eylediğimde mezkûr Mehmed dahi cevâb verip fi'l-vâkiʿ menzil-i mersûm baban mesfûr Mehmed'in mülkü olup lâkin hâl-i sıhhatinde menzil-i mezbûrun cümlesini mezbûre Âmine mahzar-ı müslimînde hibe ve temlîk ve teslîm edip ol dahi meclis-i hibede ittihâb ve tesellüm edip mülk-i mevhûbu olmağla bana râyic fi'l-vakt sekiz bin altı yüz nakid fıddî akçeye beyʿ eyledi mülk-i müşterâmdır dedikde ben dahi hibe-i mezkûreyi inkâr edip merkūm Mehmed isbât sadedinde iken beynimizde mulsihûn tavassut edip beni bin yedi yüz nakid fıddî râyic fi'l-vakt akçe üzerine sulh eylediklerinde ben dahi sulh-i mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr bin yedi yüz akçeyi

mezbûr Mehmed'in yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyleyip menzil-i mezbûrdan zikr olunan nısf hisse-i şâyi'ama müte'allık cemî' de'âvî ve husûmâtdan mezkûrân Mehmed ve Âmine'nin zimmetlerini ibrâ eyledim min-ba'd menzil-i mersûmda bi-vechin mine'l-vücûh alâka ve medhalim yokdur dedikde gıbbe't-tasdîk vicâhen mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb ketb olundu..

Tahrîren fî-gurreti Saferi'l-hayr li-sene erba'a ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Abdülcebbar Efendi b. Ahmed el-imâm bi'l-mahalle, Mehmed Çavuş b. Hüseyin el-mübâşir, Hasan b. Abdullah, Yusuf Çelebi b. Abdullah, Kadri Çelebi b. Ali, Sinan b. Mahmud ve gayruhüm.

344 [66b-2] Tırhala Sancakbeyi iken Atâullah Bey'in İstamo v. Manço'yu haps etmediği ve para almadığı

Vilâyet-i Rumeli'nde Tırhala kazâsına tâbi Miçova nâm karye mahallâtından Mola mahallesi sâkinlerinden İstamo v. Manço nâm zimmî mahfil-i şer'-i hatîrde sâbıkā Tırhala sancağı beyi olan bâ'isü'l-kitâb fahrü'l-ümerâi'l-kirâm Atâullah Bey b. Durak mahzarında üzerine da'vâ edip müşârun-ileyh Atâullah Bey târih-i kitâbdan üç yıl mukaddem livâ-i mezbûra mutasarrıf iken bi-gayr-i vech-i şer'î beni ahz u habs edip on dört bin fıddî akçemi ahz u gasb eyledi hâlâ meblağ-ı mezbûru istirdâd ederin dedikde gıbbe's-suâl mîr-i mezbûr bi'l-külliye inkâr edip müdde'î-i mezbûrdan da'vâsını mübeyyin beyyine taleb olundukda ikāmet-i beyyineden izhâr-ı acz edip istihlâf edicek müşârun-ileyh Atâullah Bey dahi ber vech-i meşrûh bi-gayr-i vech-i şer'î ahz u habs etmeyip ve on dört bin akçesini ahz u gasb etmeğle el-ân meblağ-ı mezbûrun reddi üzerine vâcib olmadığına yemîn billâhi'l-aliyyi'l-azîm etmeğin mâ-hüve'l-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî-gurreti Saferi'l-hayr li-sene erba'a ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-kuzât İbrahim Efendi el-ma'rûf bi-Muharrem Beyzade, İbrahim Çavuş b. Abdullah, el-Hâc Mahmud b. el-Hâc Süleyman, Süleyman Ağa b. Keyvan el-müteferrika, Mustafa Çelebi b. ( ), Hasan Bey b. Mehmed el-müderris, Mustafa Beşe b. Mehmed Çukadar, Hasan b. Şaban ve gayruhüm.

345 [66b-3] Sekbanlardan İbrahim Beşe ile Mehmed'in, Mehmed b. İbrahim'i yaralayarak elindeki eşyaları gaspettikleri

Mahmiye-i İstanbul'da Keçeci Pîrî mahallesi sâkinlerinden bâ'isü'l-kitâb Mehmed b. İbrahim nâm kimesne mahfil-i kazâda mahmiye-i mezbûrede vâki' Sekizinci Sekbânlar Cemâ'ati'nden İbrahim Beşe b. Nurullah ve Mehmed b. Ali nâm kimesneler mahzarlarında üzerlerine da'vâ edip mezkûrân İbrahim ve Mehmed târih-i kitâbdan on üç gün mukaddem Çarşamba gecesi kable'l-işâ fânus ile giderken

mahalle-i mezkûrede mescid önünde merkūmlar yoluma inip mersûm İbrahim Beşe küçük ve başı kemikli bıçağla sol kulağımı kesip ve mezbûr Mehmed siyâh saplı bıçağla sol küreğimin üstünde urup mecrûh eyleyip elimde olan münakkaş bez örtülü demir fânusumu ve bir siyâh saplı külüngümü ve başımdan bir mutallâ dülbendimi ahz u gasb eylediler suâl olunup bi-hasebi'ş-şer' mûcebin taleb ederim dedikde gıbbe's-suâl ve'l-inkâr müdde'î-i mezbûrdan da'vâsını mübeyyin beyyine taleb olundukda udûl-i müslimînden mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Ahmed Çelebi b. Hüseyin ve Hüseyin Çelebi b. Mehmed ve Mustafa Beşe b. Ali er-râcil li-ecli'ş-şehâde hâzırûn olup istişhâd olunduklarında fi'l-vâki' leyle-i mezbûrede vakt-i mezkûrda feryâd olup biz dahi mescidden çıkdığımızda mezbûr İbrahim Beşe vech-i mezkûr üzere küçük ve başı kemikli bıçağla mezkûr Mehmed'in sol kulağını kesip merkūm Mehmed dahi siyâh saplı bıçağla sol küreğinin üstünde urup mecrûh eyleyip elinde olan münakkaş bez örtülü demirli fânusunu ve bir siyâh saplı külüngünü ve başından bir mutallâ dülbendini ahz u kabz eylediler biz gördük bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî-evâhiri'l-Muharremi'l-harâm li-sene erba'a ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Ağa b. Receb el-bevvâb, Hüseyin b. Receb, Yunus b. Kasım, Mustafa Beşe b. Mehmed er-râcil, Davud b. Abdullah, Hasan b. Abdullah er-râcil.

346 [67a-1] Mehmed Çavuş b. Hüseyin'in Fatma Sultan Vakfı menzili icarından biriken borçlarının Galata'daki bahçesinden karşılandığı

El-emrü kemâ hurrire fîhi harrarehü'l-fakīr Mehmed b. Abdülganî el-Kādî bi-askeri Rumeli ufiye anhumâ.

Mahmiye-i Kostantıniyye'de vâki' merhûme Fâtıma Sultan Vakfı'na bi'l-fi'l mütevellî olan Mehmed Bey b. Abdullah nâm sagīrenin kāimmakāmı ve husûs-ı âti'z-zikri da'vâ ve talebe vekîli olup vekâleti Mustafa Bey b. Abdullah el-bevvâb es-sultânî ve Mustafa Çavuş b. Abdullah şehâdetleriyle alâ vechi'l-hasm sâbite olan Mevlânâ Mehmed Efendi b. Muharrem mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkīrde bundan akdem Matbah-ı âmire emîni olan bâ'isü'l-kitâb fahrü'l-emâcid ve'l-a'yân Mehmed Çavuş b. Hüseyin mahzarında üzerine da'vâ edip bundan esbak bin dokuz senesinde vakf-ı mezbûr mütevellîsi olan İbrahim Bey b. Abdullah nâm kimesneye müşârun-ileyh Mehmed Çavuş mahmiye-i mezbûrede Nevbethâne mahallesinde vâki' ma'lûmü'l-hudûd mülk menzilini yüz otuz bin fıddî akçeye bey' edip ol dahi tevliyeti hasebiyle vakf-ı mezbûr mâlından meblağ-ı mezkûr ile bi-tariki'l-istiğlâl iştirâ edip ba'de't-tahliye ve't-tekābuz yine menzil-i mezbûru târih-i bey'den sene tamâmına varınca on üç bin akçe ücretle mezbûr Mehmed Çavuş'a

îcâr edip ol dahi istîcâr eyledikden sonra birkaç yıl mürûr edip cânib-i vakfa ücret-i lâzımesi verilmeyip ba'dehû Ahmed Bey b. Abdullah nâm kimesne vakf-ı mezbûra mütevellî oldukda hisâb olunup asl-ı mâl ve ücret-i menzilden mezbûr Mehmed Çavuş zimmetinde i'tirâfı üzere dört yüz yetmiş bin akçe zuhûr edicek merkūm Ahmed Bey zikr olunan dört yüz yetmiş bin akçenin üç yüz bin akçesini tevliyeti hasebiyle vakıf için kabz eyleyip yüz yetmiş bin akçesi merkūm Mehmed Çavuş'un zimmetinde kalmış idi hâlâ vekâletim hasebiyle bâkī kalan meblağ-ı merkūm yüz yetmiş bin akçeyi vakıf için taleb ederin dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Mehmed Çavuş cevâbında fi'l-vâki' vech-i meşrûh üzere zikr olunan menzilimi bin dokuz senesinde mütevellî-i merkūm İbrahim Bey'e yüz otuz bin akçeye bey' edip ol dahi vakf-ı mezbûr mâlıyla bi-tariki'l-istiğlâl iştirâ edip ba'de't-tahliye ve't-tekābuz sene tamâmına on üç bin akçeye yine bana îcâr edip ben dahi istîcâr eylediğimden sonra birkaç yıl mürûr edip cânib-i vakfa ücret-i lâzımesi verilmeyip ba'dehû merkūm Ahmed Bey mütevellî oldukda hisâb olunup asl-ı mâl ve ücret-i lâzımeden zimetimde dört yüz yetmiş bin akçe mâl-ı vakf zuhûr etmiş idi lâkin meblağ-ı merkūmu mütevellî-i mersûm Ahmed Bey ol zamânda müfettişi'l-evkāf olan Ömer Efendi huzûrunda benden vakıf için taleb edip ben dahi def'aten edâya kudretim olmayıcak mahrûse-i Galata muzâfâtından Yenihisar nâm mevzı'de Başmakçı mahallesinde vâki' bir tarafı Bâyezid Bey b. Abdullah mülküne ve bir tarafı tarîk-i hâssa ve iki tarafı sâhil-i bahra müntehi olan mülk bahçemi kıymet-i misli ile vakıf için mütevellî-i mezbûra bey' edip semenini deyn-i mezbûra takās etmek murâd eylediğimde mütevellî-i mezbûr dahi husûs-ı mezbûr vakfa nâfi' olmağın müfettiş-i merkūmdan istîzân edip ol dahi vech-i merkūm üzere iştirâya izin verip emir eyledikden sonra mütevellî-i mezbûr Ahmed Bey zikr olunan bahçeyi kıymet-i misli olan dört yüz yetmiş bin akçeye müfettiş-i mezbûr emriyle vakıf için benden bâtten iştirâ edip ben dahi semen-i mezbûra bey' eylediğimden sonra semen-i mezkûru vakf-ı merkūm mâlından zimmetimde olan meblağ-ı merkūm dört yüz yetmiş bin akçeye mukāssa etmeğle deyn-i mezkûrdan zimmetim berî olmuşdur deyü da'vâyı def' edicek gıbbe's-suâl ve'l-inkâr ve akībe'l-istişhâd udûl-i müslimînden Halil Efendi b. İbrahim el-imâm ve Mevlânâ Yahya Efendi b. Abdülkādir ve Mustafa Ağa b. Hüseyin el-müteferrika ve Hasan Çavuş b. Mustafa ve Hasan Çelebi b. Mehmed li-ecli'ş-şehâde hâzırûn olup fi'l-vâki' mukaddemâ vakf-ı mezbûr mütevellîsi olan mezkûr Ahmed Bey nehc-i mastûr üzere mezbûr Mehmed Çavuş'un asl-ı mâl ve ücretden zimmetinde zuhûr eden dört yüz yetmiş bin akçeyi müfettiş-i merkūm Ömer Efendi huzûrunda taleb eyledikde mezbûr Mehmed Çavuş'un dahi def'aten edâya kudreti olmayıcak zikr olunan bahçesini mütevellî-i merkūm Ahmed Bey tevliyeti hasebiyle dört yüz yetmiş bin akçeye vakfa nâfi' olmağın müfettiş-i merkūmun vakıf için bâtten iştirâya izin ve emri ile mezbûr Mehmed Çavuş'dan bâtten iştirâ eylediğinden sonra semen-i mezkûrunu vakf-ı mezbûr mâlından bâyi'-i mezbûr Mehmed Çavuş zimmetinde olan meblağ-ı

merkūm dört yüz yetmiş bin akçeye takas etmişdir bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şeh'iyye eylediklerinde gıbbe't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olup mûcebiyle hüküm olundu.

Tahrîren fî-gurreti'l-Muharremi'l-harâm li-sene erba'a ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mevlânâ Ahmed Efendi b. Zeynelabidin eş-şehîr bi-Fenarizade, Mevlânâ Ahmed Efendi b. Mehmed eş-şehîr bi-Hatibzade, Mevlânâ Kaya Mehmed Efendi b. Haydar, Mustafa Efendi b. Mehmed el-mülâzım, Behram Efendi b. Hüsam el-mülâzım, Mehmed Ağa b. Abdullah el-müteferrika, Mustafa Çavuş b. Abdullah, Ahmed Ağa b. Receb el-bevvâb, el-Hâc Mahmud b. el-Hâc Süleyman, Mehmed Bey b. Mustafa, İskender b. Şaban el-muhzır.

347 [67a-2, Arapça] Ahmed b. Memi'nin vasiyet yoluyla câriyesini azat ettiği (tedbîr)

Mahmiye-i Kostantıniyye mahallâtından Defterdâr Ahmed mahallesi sâkinlerinden olup Anadolu-i ma'mûre kazaskeri hizmetinde bulunan Ahmed b. Memi el-Kefevî nâm kimse meclis-i şer'-i şerîf-i nebevîye hâzır olup hâl-i sıhhatinde ve nefâz-ı tasarrufâtında iken, orta boylu, açık kaşlı, elâ gözlü, Mekriliyyetü'l-asl hâmiletü hâze'l-kitâb Belkıs bt. Abdullah nâm câriye-i memlûkesini mevtimden bir ay mukaddem hürsün diyerek tedbîr-i mukayyed ile tedbîr eylediğini ikrâr ve i'tirâf etti. Câriye-i mezkûre, efendisine ecel erişip rahmet-i Rahmân'a kavuştuğunda mezheb-i muhtâra tevfîkan müddet-i mezkûreden i'tibâren sâir harâir-i asliyyât-ı mükellefât gibi hürre olacaktır. Vâki' ikrâr men-lehü't-tasdîk tarafından vicâhen tasdîk edildi.

Cerâ zâlike ve hurrire fi'l-yevmi's-sâlis min-Saferi'l-muzaffer li-sene erba'a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Receb Efendi b. el-kādî, Şa'bân Efendi el-imâm, Yusuf Efendi el-imâm, el-Hâc Abbas b. İbrahim, el-Hâc Mahmud b. el-Hâc Süleyman, İskender b. Abdullah, el-Hâc Mehmed b. ( ), Yunus b. ( ), el-Hâc Ramazan b. ( ) ve gayrühüm

348 [67b-1] Kaya Hatun'a annesi Gülizar bt. Abdullah'ın hibe ettiği menzili Mehmed Bey b. Hüseyin'e sattığı

Bundan akdem mahmiye-i Galata tevâbi'inden kasaba-i Beşiktaş mahallâtından Sinan Paşa mahallesinde sâkine iken müteveffât olan Gülizar bt. Abdullah nâm hatunun terekesi zevci el-Hâc Murad Ağa'ya ve sadriye kızı Kaya Hatun'a bi'l-inhisâr intikāl edip ba'dehû mezbûr el-Hâc Murad Ağa dahi müteveffâ olup tereke-i mezbûreden hisse-i şer'iyyesi sulbiye kızı mezbûre Kaya'ya ve ( ) nâm ümmü'l-veledinden tevellüd eden Fâtıma nâm kebîre kızına ve Halil nâm sagīr

oğluna bi'l-inhisâr intikāl edip mezkûre Gülizar'ın terekesinden bi-tarîki'l-münasahati'ş-şer'iyye on altı sehimden on üç sehmi mezbûre Kaya'ya ve iki sehmi sagīr-i mezbûr Halil'e ve bir sehmi merkūme Fâtıma'ya isâbet eylediği zâhir ve mütekarrır oldukdan sonra merkūm Fâtıma kendi tarafından asâleten ve karındaşı sagīr-i mezbûr Halil'in vasiyy-i şer'îsi olmağla sagīr-i mezbûr tarafından vesâyeten Dîvân-ı âlî –dâme mahfûfan bi'l-me'âlîde– manfil-i şer'-i hatîrde âti'l-beyân olan menzile hâlâ vâzı'u'l-yed olduğu nehc-i şer'î üzere sâbit olan bâ'isü'l-kitâb fahrü'l-akrân Mehmed Bey b. el-merhûm Hüseyin Bey mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip mûrisemiz müteveffât-ı mezkûre Gülizar'ın terekesinden olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı Süleyman Bey b. Abdullah mülkü ve bir tarafı Sinan Paşa Vakfı'na ve bir tarafı Abdurrahman Efendi b. Ahmed mülküne ve bir tarafı tarîk-i âmma müntehî olup el-ân mezbûr Mehmed Bey'in yedinde olan mülk menzilden münâsaha-i ma'hûde mûcebi üzere on altı sehimden benim hissem olan bir sehme ve sagīr-i mezbûrun hissesi olan iki sehme mezbûr Mehmed Bey bi-gayrı hakkın vaz'-ı yed etmişdir bi'l-asâle ve bi'l-vesâye zikr olunan üç hisseyi taleb ederim dedikde gıbbe'ş-şuâl mezbûr Mehmed Bey cevâbında fi'l-hakīka menzil-i mezkûr merkūm Gülizar'ın mülkü olup lâkin hâl-i sıhhatinde kızı mezbûre Kaya Hatun'a hibe ve temlîk ve teslîm edip ol dahi kabz ve kabûl ve ittihâb edip müstakıllen mülkü olmağla mezbûre Kaya Hatun dahi menzil-i mezkûru bana yüz elli bin akçeye bey'-i bâtt-ı kat'î ile bey' edip kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledi deyü da'vâyı def' edicek gıbbe'l-inkâr ve akībe'l-istişhâd udûl-i müsliminden Abdi Efendi b. Ahmed ve Şeyh Ali Çelebi b. İskender li-ecli'ş-şehâde hâzırân olup fi'l-vâki' menzil-i mezbûru mâlikesi olan mezbûre Gülizar Hatun hâl-i sıhhatinde kızı mezbûre Kaya'ya hibe ve temlîk edip ol dahi kabz ve ittihâb edip mülkü oldukdan sonra mezkûre Kaya Hatun dahi merkūm Mehmed Bey'e yüz elli bin akçeye bey'-i kat'î ile bey' edip kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledi bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eyledikde gıbbe't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olup mûcebiyle hüküm olundu.

Tahrîren fî-evâhiri'l-Muharremi'l-harâm li-sene erba'a ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Bey b. Hızır el-bevvâb, Mehmed Bey b. Osman el-bevvâb, Yahya Halife b. Nasuh, Yahya Çelebi b. Abdi Efendi kapudân-ı Tersane, Rıdvan Bey b. Abdullah, Sefer Beşe b. Abdullah, Ali Çelebi b. Hızır, Zülfikar b. Ali, Mehmed Çavuş b. Abdülmennân, Mehmed Çavuş b. İbrahim Efendi, Mehmed Bey b. Ali el-cündî, Mahmud b. Ali, Receb Çelebi b. el-cündî, Halil Bey b. Perviz Bey, el-Hâc Mustafa b. Abdullah, Mehmed Çelebi b. Muharrem, Ahmed b. Yunus, Ali Çelebi b. Kurd el-müezzin, Mustafa b. Abdullah ve gayruhüm.

349 [67b-2] Musa b. Mahmud'un fırınını işletmek için Velo v. Liyo'ya verdiği paraları geri istediği

Habbâz tâifesinden bâ'isü'l-kitâb Musa b. Mahmud nâm kimesne mahfil-i şer'-i hatîrde yine tâife-i mezbûreden Velo v. Liyo nâm zimmî mahzarında üzerine da'vâ edip târih-i kitâbdan bir yıl mukaddem ben medyûn olmağla deyn için sicn-i sultânîde mahbûs iken mezkûr Velo ecîrim olmağın fırınımı işledip levâzım ve mühimmâtına sarf etmek için mezkûr Velo'ya mâlımdan her biri otuz akçeye râyic olan beş yüz fıddî Osmanî def' u teslim etmiş idim ol dahi zikr olunan beş yüz Osmanîyi benim yedimden alıp kabz edip emrim üzere dükkânımın levâzımına sarf etmeyip kendi mesârifine sarf ve itlâf etmeğle meblağ-ı mersûm zimmetinde deyn olmuşdur taleb ederim dedikde gıbbe'ş-suâl mezkur Velo bi'l-külliye inkâr edip müdde'î-i mezbûrdan da'vâsını mübeyyin beyyine taleb olundukda udûl-i müslimînden mahmiye-i mezbûrede Soğukkuyu mahallesi sâkinlerinden Mustafa b. Halil et-tâcir ve Mehmed Reis b. Musa nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde hâzırân olup fi'l-hakīka târih-i mesfûrda müdde'î-i mezbûr deyn için sicnde mahbûs iken bizim huzûrumuzda mezkûr Velo'ya vech-i muharrer üzere kendi fırınının mesârifine sarf etmek için mâlından her biri onar akçeye râyic olan beş yüz Osmaniyi bi-tamâmihî def' u teslîm edip mersûm Velo dahi kabz ve tesellüm eyledi bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eyledilerinde gıbbe't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olup mûcebiyle edâsına tenbîh olundu.

Tahrîren fî-evâhiri'l-Muharremi'l-harâm li-sene erba'a ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Ömer Beşe b. Hüseyin er-râcil, Yunus b. Kasım, Davud b. Abdullah, Mustafa Beşe b. Mehmed er-râcil, Ahmed Ağa b. Receb el-bevvâb.

350 [67b-3] el-Hac Mustafa Bey b. Abdullah'ın vakfı olan menzilin es-Seyyid Nesimi Efendi'ye tevcih edildiği

Mahmiye-i İstanbul'da Dizdarzâde mahallesinde vâki' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd ve'l-hîtân olup birbirine muttasıl olan üç bâb odanın vasatında olup fevkānî ve tahtânî iki bâb odayı ve bir zîr-i zemîni ve kenîf ve muhavvatayı müştemil olan menzilin süknâsını mâliki olan Dergâh-ı âlî –dâme mahfûfan bi'l-me'âlî– bevvâblarından el-Hâc Mustafa Bey b. Abdullah nâm sâhibü'l-hayr evvelâ kendüye ve ba'de vefâtihî sulehâdan süknâya ihtiyâcı olan bir kimesne sâkin olup mukābelesinde kendi rûhi'çün yevmî bir cüz'-i şerîf tilâvet eyleye deyü vakf ve şart edip hâlâ vâkıf-ı mersûm fevt olup menzil-i mezkûrun süknâsı mahlûle olup işbu hâfızü'l-kitâb mine's-sülehâ Mevlânâ es-Seyyid Nesîmi Efendi b. es-Seyyid Mirza Salih mütevellî olup süknâya ihtiyâcı müte'ayyin olmağın menzil-i merkūmun süknâsı merkūm es-Seyyid Nesimi Efendi'ye tevcîh olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî-evâili'l-Muharremi'l-harâm li-sene erba'a ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Mevlânâ Mustafa Efendi b. Mehmed el-ma'rûf bi-Sufizade, Mevlânâ Abdülkādir Efendi el-imâm, Abdülfettâh Efendi b. el-müsta'id, Hasan b. Şaban, Mevlânâ Abdi Efendi el-imâm bi-Câmi'-i Mesih Paşa ve gayruhüm.

351 [68a-1] Mevlana Ebussuûd Efendi'nin tasarrufunda olan otuz üç adet hücrenin Manisalı Mehmed Paşa Evkafı'ndan olduğu

El-emrü kemâ hurrire minhü harrare el-fakīr Mehmed b. Abdülganî el-Kādî bi-askeri Rumeli ufiye anhumâ.

Mahmiye-i Kostantıniyye'de vâki' merhûm Manisalı Mehmed Paşa Evkāfına bi'l-fi'l mütevellî olan bâ'isü'l-kitâb Mehmed Bey b. Mustafa Dîvân-ı âlî –dâme mahfûfan bi'l-me'âlîde– Medine-i Münevvere şerefehallâhu te'âlâ Evkāfına bi'l-fi'l mütevellî olan Ali Bey b. Abdullah nâm cündîyi ve âti'z-zikr olan yirmi dört bâb hücrenin müste'ciri olmağla hucurât-ı mezkûreye vâzı'u'l-yed olduğu şer'an sâbit olan fahrü'l-ulemâ Abdurrahim Efendi'nin oğlu ve vech-i âtî üzere husûmete sâbitü'l-vekâle vekîli olan zahrü'l-müderrisîn Mevlânâ Ebussuûd Efendi'yi mahfil-i kazâya ihzâr ve üzerine da'vâ eyleyip mahmiye-i mezbûrede Şeyh Süleyman mahallesinde vâki' bir tarafı müşârun-ileyh Abdurrahim Efendi yedinde olan vakıf menzile ve bir tarafı umdetü'l-ulemâ Ebussuûdzâde Efendi yedinde olan vakıf hana ve bir tarafı yine mütevellîsi olduğum mezbûr Mehmed Paşa Vakfı'ndan olan dekâkîne ve bir tarafı tarîk-i âmma müntehiye olup hâlâ mezbûr üstâd Mushiddin'in tasarrufunda ve yedinde olan yirmi dört bâb hücre ve yine mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı müşârun-ileyh Abdurrahim Efendi yedinde olan vakıf menzile ve bir tarafı yine dekâkîn-i mezkûreye ve bir tarafı yine vakf-ı mezbûrdan olup vâkıf-ı mezkûrun utekāsına meşrûta olan menzile ve bir tarafı tarîk-i âmma müntehiye olup hâlâ müekkil-i müşârun-ileyh Abdurrahim Efendi'nin yedinde olan dokuz bâb hücre cem'an otuz üç bâb hücre merhûm-ı müşârun-ileyh Mehmed Paşa'nın evkāf-ı müseccelesinden olup merhûm-ı müşârun-ileyh hücerât-ı mezkûreyi mahalle-i mezbûrede vâki' mescid-i şerîfi ve Anadolu'da Menemen kasabasında binâ eylediği câmi'-i şerîfi ve suyolu ve Demirci kasabasında vâki' medresesi mühimmâtı'çün vakf edip vakfiyye-i kadîme-i ma'mûlün-bihâsında vech-i mezkûr üzere musarrah ve mastûr olup kadîmü'l-eyyâmdan vakfiyyet üzere zabt ve tasarruf olunup gallesi mesârif-ı merkūmeye sarf olunugelmiş iken bir iki senedir ki bir tarîkle Medine-i Münevvere Vakfı tarafından dahl olunup bî-vech tasarruf olunur, karyelerine tenbîh olunup ke'l-evvel mütevellîsi olduğum Mehmed Paşa Vakfı için zabt etdirilmek matlûbumdur deyü kelimât-ı meşrûhasına mutâbık ve vech-i meşrûh üzere hucûrât-ı mezkûrenin vakfiyyetini nâtık dokuz yüz dokuz senesi târihiyle muvarrah ve mübeyyen ve târih-i mesfûrda kādıasker olan a'lemü'l-ulemâ Hacı Hasanzâde Mehmed Efendi ünvânıyla mu'anven ve ba'dehû

kādıasker olan efdalü'l-fudelâ Müeyyedzâde Abdurrahman Efendi'nin rakam-ı kabûl ve imzâ-i irtizâsıyla mahallî ve müzeyyen kitâb-ı vakf-ı kadîm ve sakk-ı sahîh-i müstakīm ibrâz eyledikde gıbbe'ş-suâl mütevellî-i mezbûr ve müste'cir-i mezkûr ve vekîl-i mesfûr cevâblarında hücerât-ı mezkûreyi müşârun-ileyh Mehmed Paşa'nın evlâdından Sadi Bey evlâdına ve evlâd-ı evlâdına ve ba'de'l-inkırâz Medine-i Münevvere şerefehallâhü te'âlâ fukarâsına vakf edip evlâd münkariz olmağla Medine-i Münevvere Vakfı tarafından zabt olunup Medine-i Münevvere Evkāfı'ndan olmak üzere zabt ve tasarruf ederiz vech-i meşrûh üzere müşârun-ileyh Mehmed Paşa'nın evkāf-ı kadîme-i müseccelesinden olduğu ma'lûmumuz değildir deyü inkâr eylediklerinde mütevellî-i mezbûrdan da'vâsını mübeyyin beyyine taleb olundukda udûl-i müslimînden Mehmed Bey b. Abdullah ve el-Hâc Mustafa b. Abdullah ve el-Hâc Hamza b. Mustafa ve Hüseyin Beşe b. Abdullah ve Mehmed Çelebi b. Abdullah ve el-Hâc Perviz b. Abdullah ve el-Hâc Şaban b. Ahmed ve Ahmed Bey b. Abdullah li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'a hâzırûn olup fi'l-vâki' hudûd-ı mezkûre ile mahdûd olup bâlâda zikr olunan otuz üç bâb hücre müşârun-ileyh Mehmed Paşa'nın mahalle-i mezbûrede vâki' mescidi ve kasaba-i mezbûrede vâki' câmi'-i şerîfi ve suyolu ve medresesi mühimâtı'çün vaz' olunmuş vakf-ı sahîh lâzım-ı müseccel olup kadîmü'z-zamândan vakf-ı mezbûr tarafından zabt ve tasarruf olunup ücret-i hâsılası mesârif-i mezbûreye sarf olunu gelmişdir merkūm Mehmed Paşa'nın vakf-ı lâzım-ı müsecceli olduğuna şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olup mûcebiyle hüküm olundukdan sonra hücürât-ı merkūmenin müşârun-ileyh Mehmed Paşa Evkāfı'ndan olmak üzere zabt ve tasarruf olunmasına tenbîh olundu.

Hurrire fî-evâsıtı şehri Zilhicceti'l-harâm li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Kıdvetü erbâbi'l-kalem Ahmed Efendi, Hasan Çavuş b. ( ), el-Hâc Mehmed b. Hasan, el-Hâc Ali b. Mehmed es-Salahi, Hasan Beşe b. Hüdaverdi, el-Hâc Mustafa b. Zeynel, Mehmed b. Hüdaverdi, Mehmed b. Nasuh, el-Hâc Mustafa b. Abdullah, Hasan b. Mustafa, Ahmed b. Behram, Sinan b. Abdullah, Mehmed b. Behram, Mehmed Çelebi b. Haydar, Sinan Subaşı b. Abdullah, İskender b. Abdullah, el-Hâc Mahmud b. İsa, Ahmed Ağa b. Muhzıran.

352 [68a-2] Hasan Bey'in Azak sancakbeyi iken arpa ve buğdayının Kefe beylerbeyi Mehmed Paşa tarafından gaspedildiği ile ilgili davasını ispatlayamadığı

Bundan akdem Kefe eyâletinde vâki' Azak sancağı beyi olan fahrü'l-ümerâ Hasan Bey b. Abdullah mahfil-i şer'-i şerîfde eyâlet-i mezbûreye mutasarrıf olan emîrü'l-ümerâi'l-kirâm Mehmed Paşa b. ( ) mahzarında üzerine da'vâ edip târih-i

kitâbdan altı yıl mukaddem ben livâ-i mezbûra mutasarrıf olup paşa-yı müşârun-ileyh eyâlet-i mezbûreye mutasarrıf iken müşârun-ileyhin âdemlerinden Ali Çavuş nâm kimesne mezbûrun emriyle Azak kasabasında vâki‘ mahzenimden bi-gayrı hakkın ma‘lûmü’l-kadr üç yüz bin akçe kıymetli buğday ve arpa gasb edip cümlesini bi-aynihâ getirip paşa-yı mezbûra teslîm edip ol dahi kabz eyledi hâlâ bi-gayrı hakkın makbûzu olan buğday ve arpamın mislini müstehlek ise yevm-i gasbda olan kıymet-i mezkûresini taleb ederim dedikde gıbbe’s-suâl merkūm Mehmed Paşa bi’l-külliye inkâr edip müdde‘î-i mezbûrdan da‘vâsını mübeyyine beyyine taleb olundukda Pîrî Subaşı ve Derviş nâm kimesneleri ihzâr edip istişhâd olunduklarında müdde‘î-i mezkûrun da‘vâ-yı meşrûhasına muvâfık edâ-i şehâdet-i şer‘iyye edemeyip şâhid-i âhar taleb olundukda ihzâr-ı beyyineden izhâr-ı acz edip yemîn verilmesin taleb eyledikde müşârun-ileyh Mehmed Paşa dahi ber vech-i meşrûh merkūm Hasan Bey’in üç yüz bin akçe kıymetli buğday ve arpasını kabz etmeğle el-ân üzerine reddi vâcib olmadığına ba‘de’l-istihlâf yemîn billâhi’l-aliyyi’l-azîm etmeğin mâ-hüve’l-vâkı‘ bi’t-taleb ketb olundu.

Hurrire fî-evâili Saferü’l-hayr li-sene erba‘a ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl: Abdi Çavuş b. Receb, Hasan Bey b. Rıdvan el-cündî, Hasan Bey b. Abdullah el-cündî, Mehmed Çavuş b. Mustafa, Hüseyin Bey b. Abdullah el-cündî ve gayruhüm.

353 [68b-1] Kadı Süleyman Efendi b. Mustafa Efendi’nin vakfiyesi

Hamd bî-had ve senâ-yı lâ yü‘ad ol mâliki’l-mülk ve’l-melekût rabbü’l-izzeti ve’l-ceberût vâkıf-ı hâl-i ins u cân ve râzik-ı mahlûk-ı her dû cihân cellet hikmetühû ve alle kelimetühû hazretlerinin dergâh-ı azamet-penâhına ref‘ olunur ki nüsha-i insânı ketm-i ademden ebda‘-ı üslûb üzere îdâ‘ ve imlâ ve ahsen-i takvîm üzere ihtirâ ve inşâ ederek sâlik-i me‘âşi ta‘lîm ve menâhic-i mi‘âdı tefhîm eyledi ve salât u selâm huceste nizâm ol medîne-i ilm u hilm ve temkîn-i gencine-i vahyü’l-âlemîn hâtime-i silsileti’l-mürselîn hazretlerinin ravza-i mutahhara ve türbe-i münevverelerine îsâr ve nisâr olsun ki sâlik-i râh-ı hidâyet olan sâhib-i himmet-i âlî nihmeti makāsıd-ı âmâline îsâl ile hoş hâl ve müreffehü’l-bâl eyler ve dürer-i rahmetullâhı zümre-i âl-i ashâb ve ahbâbı üzerlerine olsun ki her biri taraf-ı hâdî ve sübül-i tevfîka münâdî olup hâmî-i hümâ-yı dîn ve vâlî-i velâ-yı fazl ve yakîn olmuşlardır rıdvânullâhi te‘âlâ aleyhim ecma‘în emma ba‘de erbâb-ı elbâba rûşen ve zâhir ve ashâb-ı edâya ayân ve bâhirdir ki binâ-yı cihân gaddâr esâs-ı cism-i nizâr gibi nâ-üstüvâr ve bu dünyâ-yı mekârim medâr ve bevvâr ve bünyâdı gāyet-i nâ-pâyidâr olup mahall-i ikāmet ve sürûr ve câ-yı râhat ve hubûr değildir zevi’l-ukūle mahfî ve mektûm ve ehl-i basîrete pûşîde ve nâ-ma‘lûm olmaz ki libâs-ı hayât-ı insân bir palâs-ı âr ve câme-i vücûd-ı âlemiyân bir kubâ-yı müste‘ârdır lâ-cereme insân-ı kâmil inayet-i hakdan bir ân gāfil olmayıp hâl-i âfiyetinde mâl-i âkibîsini

re'-yi reşîd ile tedebbür ve fikr-i sedîd ile tefekkür eyleyip ed-dünya mezra'atü'l-âhire vefkince mezra'a-i dünyâda tohm-ı hayrâtı hirâset ve bedr-i hasenâtı zirâ'at edip tekmîl-i mülûkât (…)ve tahsîl-i maârif-i ünsiyye bâbında sarf-ı kudret ve bezl-i cehd ve tâkat kılmağla rûz-ı haşrde heybet-i behiyye üzere mahşûr ve ni'm dârü'n-na'îm ile muğtenim ve mürûr ola binâen alâ zâlik mahrûse-i İstanbul'da eş-Şeyh Resmi mahallesi sükkânında sâhibü'l-hayrât ve'l-hasenât kıdvetü kuzâti'l-islâm zübdetü vülâti'l-enâm Süleyman Efendi b. el-merhûm Mustafa Efendi cemî' tasarrufâtı câize ve âmme-i teberru'âtı nâfize olduğu hâlde meclis-i şer'-i şerîfe hâzır olup mahalle-i merkûme sâkinlerinden vakf-ı âti'l-beyânı li-ecli't-tescîl mütevellî nasb eylediği Ahmed Çelebi b. el-Hâc Süleyman mahzarında ikrâr ve i'tirâf edip hâlis mâlımdan yedi bin iki yüz nakd-i râyic fi'l-vakt akçeyi ifrâz kılıp hasbeten lillâhi'l-aliyyi'l-azîm ve taleben li-merzâti'r-rabbi'r-rahîm vakf ve habs ve mütevellî-i merkûma teslîm eyleyip şöyle şart eyledim ki mebağ-ı merkûm rehn-i kavî ve kefîl-i melî yâhud ikisinden biriyle her on akçe on bir buçuk akçe hisâbı üzere istirbâh ve istiğlâl olunup hâsıl olan a'yin mahalle-i merkûme mescidine her kim imâm olursa ba'de salâti's-subh Yasin-i şerîf tilâvet edip sevâbını vâlidem merhûm-ı mezbûr rûhuna ba'de'l-ihdâ yevmî bir buçuk akçe vazîfeye mutasarrıf ola deyü mescid-i mezbûrda her kim müezzin olursa kable salâti'l-mağrib üç ihlâs-ı şerîf ve ba'de salâti'l-ışâ sûre-i Mülk tilâvet edip sevâb-ı cemîlini vâlidem merhûme rûhuna hibe edip yevmî bir akçe vazîfeye mutasarrıf ola ve dahi şöyle şart eyledim ki mütevellî-i merkûm Ahmed Çelebi mâdamki kayd-ı hayâtda ola vakf-ı merkûma mütevellî olup hıdmet-i tevliyeti edâ edip yevmî bir buçuk akçe vazîfeye mutasarrıf ola ba'de'l-vefât mescid-i mezbûrda her kim müezzin olursa vakf-ı merkûma mütevellî ola ve dahi şöyle şart eyledim ki vakf-ı merkûma ahâlî-i mahalle-i mezbûre dahi hasbî nâzır olalar ve dahi şöyle şart eyledim ki meblağ-ı merkûm zâtlarında emânet ve mu'âmelelerinde istikāmet olan kimesneler ile mu'âmele-i şer'iyye olunup muhâlasa-i irbâ ve ihtimâl-i türâdan ve mu'âmele-i fakīr ve müflis ve müsâfir ve kādı ve müderris ve sâir erbâb-ı dîvân ve sâdât ve nisvândan ve bil'l-cümle ziyâ' ihtimâli olan mahallerden ictinâb oluna deyü hatm-i kelâm ve ta'bîr-i ani'l-merâm eyledikde mütevellî-i merkûm dahi vâkıf-ı müşârun-ileyhi bi'l-müvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkīk eyleyüp bi't-tamâm meblağ-ı merkûmu kabz ve sâir evkāf mütevellîleri gibi üç ay tasarruf edip üç ayda vazîfe-i tevliyet deyü kırk beş akçe kabz eylediğini mu'terif olup tarafeynden tasâduk emri tâm ve cânibeynin kelâmı burada encâm buldukdan sonra vâkıf-ı müşârun-ileyh bast-ı merâm edip eimme-i tehârîr ve müctehidîn-i meşâhîr katlarında vakf-ı nükūd ve ona müteferri' olan şurût ve kuyûd sahîh olmadığı ecilden mütevellî-i merkûmun üç ayda vazîfe-i tevliyet deyü aldığı akçenin ecr-i mislinden zâyid olan on beş akçeyi mütevellî-i mezbûrdan istirdâd ederim dedikde gıbbe'l-istintâk mütevellî-i mersûm vazîfe-i merkûmenin kabzını ve meblağ-ı müdde'â-bihin ecr-i mislinden zâyid idiğin ikrâr edip lâkin İmâm-ı Züfer'den

aleyhi rahmetü'l-meliki'l-ekber vakf ve derâhim ve denânîrin ve ona müteferri‘ olan şurût ve kuyûdun sıhhatini rivâyet edip İmâm-ı Muhammed b. Abdullah El-Ensârî aleyhi rahmeti'l-bârî kavli üzere redden imtinâ‘ ve kadr-i zâid-i mezbûrdan zimmetinin berâ‘etin iddi‘â edip işbu kitâb-ı müstetâbı tevkī‘-i şerîf ve sa‘âdet-i karînleri ile tahliye ve tezyîn eden fâzıl-ı rabbânî ve kâmil-i samedânî râfi‘-i râyât-ı dîn ve muvazzih-ı âyât-ı şer‘-i mübîn el-müvellâ'l-ecelli'l-efham ve't-tahrîru'l-e‘azzi'l-ekremi'r-rüknu'r-râsih ve'l-ilmi'ş-şâmih ferîdü'l-asr ve vahîdü'd-dehr hazretlerinin cenâb-ı müstetâblarına ba‘de'l-münâza‘a mürâfa‘a olduklarında hâkim-i müşârun-ileyh esbagallâhu ni‘amehû aleyh fetvâ-yı rivâyet-i mezbûre üzere olmağın vakf-ı merkūmun sıhhatine ve mütevellî-i mezbûrun meblağ-ı müdde‘â-bihinden berât-ı zimmetine hükm etdikden sonra vâkıf-ı mezbûr i‘âde-i da‘vâ ve nizâ‘ edip eğer ki rivâyet-i mezbûre üzere vakıf sahîh olduğu lâkin İmâm-ı Züfer mezheb-i şerîfleri üzere sıhhat lüzûmu müstelzim değildir binâen alâ zâlik asl-ı meblağ-ı mezbûru istirdâd ederim dedikde mütevellî-i mezbûr yine cevâba mutasaddî olup kaçan hükm-i hâkim fasl-ı müctehidün fîhe mülâkī olsa ınde'l-cumhûr nâfiz olup binâen alâ zâlik vakf-ı mezbûr ınde'l-kül sahîh oldu ve ba‘de't-teslîm ile'l-mütevellî İmâmeyn-i hümâmeyn-i sadreyn-i [69a] kāimmakāmeyn İmâm Ebû Yusuf es-sânî ve İmâm Muhammed b. Hasan eş-Şeybânî katlarında sıhhat ve lüzûm-ı mütelâzımân ve mütekāribândır deyü hâkim-i müşârun-ileyh hazretlerine murâfa‘a olduklarında hâkim-i mûmâ-ileyh dahi temhîd-i kavâ‘id-i hayrı ehak ve evlâ ve evfâk görmeğin imâeyn-i hümâmeyn-i mezbûreynin reşîd ve mezheb-i sedîdleri üzere umûr-ı evkāfdan vâki‘ olan hilâfa vâkıf olduğu hâlde vakf-ı merkūmun lüzûmuna hüküm etmeğin min-ba‘d vakf-ı müeyyed oldu femen beddelehû ba‘de mâ semi‘ahû fe-innemâ ismühû ale'l-lezîne yübeddilûnehû innellâhe semî‘un alîm ve ecru'l-vâkıf ale'l-hayyi'l-cevâdi'l-kerîm cerâ zâlik.

Ve hurrire fî-evâili Şevvâli'l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-kuzât Abdurrahman Efendi, zahrü'l-kuzât Mehmed Efendi el-ma‘rûf bi-Leysîzade, fahrü'l-cüyûş Mahmud Çavuş b. ( ), Halil Efendi b. Emrullah el-imâm, Habib Efendi b. Mehmed el-imâm, Ali Bey b. Abdullah el-muhzır, Mehmed Bey b. Abdullah el-cündî, el-Hâc Mehmed el-Hayyat, Mehmed Çavuş b. Abdullah, el-Hâc Mahmud b. el-Hâc Süleyman, Osman Halife b. Mustafa el-müezzin, Mehmed b. el-Hâc Süleyman, Musa b. İlyas, Mustafa Efendi b. İlyas el-müsta‘id ve gayruhüm.

354 [69a-1] Ayşe bt. Abdullah'ın terekesinin yarısına el koyan Beytülmâl Emini Murad Ağa'nın varis Numan Çelebi'ye miras malını iadesi

Medîne-i Rodoscuk'da İbrahim Bey mahallesinde işbu bâ‘isü'l-kitâb Numan Çelebi b. el-merhûm Süleyman Efendi b. Memi Reis b. İbrahim Dîvân-ı âlî –dâme mahfûfan bi'l-me‘âlîde– Mahmiye-i Galata ve tevâbi‘inde vâki‘ beytü'l-mâli emîni

olup mahmiye-i mezbûre tevâbi‘inde kasaba-i Kasımpaşa’da müteveffât olan Âişe bt. Abdullah nâm hatunun zevci Memi Kapudan’dan gayri vârisi olmamak zu‘miyle terekesinin nısfına vaz‘-ı yed eden fahrü’l-akrân Murad Ağa b. Abdülmennân tarafından vech-i âtî üzere husûmete vekîl olup vekâleti nehc-i şer‘î üzere sâbite olan fahrü’l-cüyûş Mehmed Çavuş b. ( ) nâm kimesneyi mahfil-i kazâya ihzâr ve üzerine takrîr-i da‘vâ edip müteveffât-ı mezbûre Âişe Hatun Receb Reis b. İbrahim nâm müteveffânın mu‘takası olup ve ben mezkûr Receb Reis’in li-ebeveyn karındaşı Memi Reis b. İbrahim nâm kimesnenin oğlu merhûm Süleyman Efendi’nin sulbî oğlu olmağla müteveffât-ı mezbûrenin usûbet-i nesebiyye tarîkiyle vârisi olup verâseti bana ve zevci mezkûr Memi Kapudan‘a münhasıra iken hîn-i vefâtında ben hâzır olmamağın emîn-i mezbûr terekesinin nısfına vaz‘-ı yed eylediğini istimâ‘ eylediğimde ben dahi vech-i mezkûr üzere müteveffât-ı mezkûrenin usûbet-i nesebiyye tarîkiyle vârisi olup verâseti bana ve zevci merkûm Memi Kapudan’a münhasıra olduğunu medîne-i Roduscuk’da bi’l-fi‘l nâibü’ş-şer‘olan Mevlânâ Hasan Efendi b. Abdullah huzûrunda el-Hâc Şaban b. Eflatun b. Ömer ve el-Hâc Mehmed Reis b. Mustafa b. Ahmed şehâdetleriyle isbât edicek nâib-i mezkûr dahi yedime hat ve hatemini müştemil kitâb-ı nakli vermişdir nazar olunup emîn-i mezkûrun kasr-ı yedine tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde kelimât-ı meşrûhasına mutâbık ve müdde‘âsını nâtık bin otuz üç senesi şehr-i Şevvâli’l-mükerreminin on ikinci târihiyle muvarrah ve nâib-i merkûmun hat ve hatemini müştemil kitâb-ı nakli îrâd edip kitâb-ı merkûm vekîl-i mezbûr muvâcehesinde feth ve kırâat olundukdan sonra gıbbe’s-suâl vekîl-i mezbûr emîn-i mersûm müteveffât-ı mesfûrenin terekesinin nısfına vaz‘-ı yed eylediğini i‘tirâf edip vürûd-ı kitâb-ı mersûmu inkâr eyledikde gıbbe’l-istişhâd zeyl-i kitâb-ı mezkûrda beyne şuhûdi’t-tarîk isimleri mastûr olan müslimînden Ömer Çelebi b. Mustafa el-müsta‘id ve Mustafa b. Mehmed li-ecli’ş-şehâde hâzırân olup fi’l-vâki‘ kitâb-ı merkûm nâib-i mezbûrun meclisinde vârid olup bizim huzûrumuzda imzâ ve mühürleyip bizi imzâ ve hatemine işhâd eyledi zeylinde olan hat ve hatm nâib-i mezkûrundur bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde ba‘de’t-ta‘dîl ve’t-tezkiye şehâdetleri makbûle olup mûcebiyle hüküm olundukdan sonra emîn-i mezkûrun kasr-ı yedine tenbîh olundu.

Hurrire fî-evâsıtı şehri’l-Muharremi’l-harâm li-sene erba‘a ve selâsîn ve elf.

Şuhûdü’l-hâl: Mustafa Çavuş b. ( ), Ahmed Ağa b. ser-muhzırân, İbrahim Ağa b. ser-muhzırân-ı Anadolu, Mustafa Beşe b. ( ) ve gayruhüm.

355 [69a-2, Arapça] Hâkimin Hüseyin adlı küçüğe nafaka takdir ettiği

Hâkim-i muvakkı‘-ı a‘lâhu el-mütevakkı‘ rızâi mevlâhu, Hüseyin b. ( ) nâm sagīrin nafakası, kisvesi ve sâir havâic-i zarûriyesi için hacri ve terbiyesi altında bulunduğu hâfız-ı kitâb fahrü’l-müderrisîni’l-kirâm mevlânâ Ömer Efendi b. Osman’ın

talebiyle alâ-küllin men-lehü't-taleb, zeylde muharrer târîhden itibâren yevmî râyicü'l-vakt beş akçe farz ve takdîr etti ve meblağ-ı mefrûz-i mezbûru sarfa ve sonra rucûa kendisine izin verdi.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâili şehri Muharremi'l-harâm li-sene erbaʿa ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Abdullah Çelebi b. Ali el-müderris, Ali Efendi el-müderris, Caʿfer Efendi b. Şaʿbân el-mülâzım, Mustafa Çelebi b. Ali, Abdüsselam Çavuş b. Abdülkādir, Hasan Çavuş b. Aydın, Ömer Bey b. Nuh el-bevvâb ve gayrühüm

356 [69b-1] Koca Mustafa Paşa yakınlarında Bezzazistan Kethüdası Hoca Hüsrev'in bina ve vakf eylediği Bazergan Tekkesi'yle ilgili vakıf şartlarının vâkıf tarafından değiştirilmesi

Taʿallaka bi-mâ fihi alemu'l-fakīru ileyh sübhânehû Mustafa b. Mehmed el-Kādî bi-askeri Anadolu –ufiye anhümâ-

Cerâ indî bi-mâ fihi ve sadare'l-hükmü minnî hasbemâ yahvihî ve ene efkaru'l-verâ Şeyh Mehmed b. Mustafa el-meʿmûr bi-istimâʿi'l-umûri'ş-şerʿiyyeti'l-askeriyye min-kıbeli men kabile minhü'l-emr.

Vesîkatü nâibi'l-fakīr ileyh sübhânehû Mehmed b. Abdülganî el-Kādî bi-askeri Rumeli –ufiye anhümâ-

Hamd-i müʾebbed ve şükr-i muhalled ol melik-i müteʿal ve kādir-i züʾl-celâl hazretlerinin dergâh-ı akdes ve bârgâh-ı mukaddeslerine refʿ olunur ki, zât-ı bî-misâlinde tahavvül ve intikāl muhâl ve mülkünde tegayyür ve tebeddül adîmüʾl-ihtimâldir ve'ş-salâtü ve'ş-selâm ol seyyid-i enâm ve sened-i havâs ve avâm pîşvâ-yı kül reh-nümâ-yı sübül hazretlerinin merkad-ı münevver ve meşhed-i muʿattarına ihdâ olunur ki onun dîn-i metîni ilâ inkırâzi'ş-şühûr ve'ş-sinîn tağyîr ve tebdîlden muʿarrâ ve şerʿ-i şerîfi nesh ve tahvîlden sâlim ve müberrâdır ve bakiyye-i nakiyye-i selâm âl ve evlâd-ı kirâm ve ashâb ve ahbâb-ı zeviʾl-ihtirâm ve hulefâ-i râşidîn ve tâbiʿîn ve tebeʿa-i tâbiʿîn hazerâtının meşâhid-i aliyyelerine nisâr olunur ki her biri zevâid-i âliye-i dîn-i metîn içre "bi-eyyihim iktedeytüm ihtedeytüm" mûcebince sadr-nişîn bir şeyh-i nâm-dâr ve hânkāh-ı safvet-penâh-ı yakīn içre bir mürşid-i kâmil-i celîlüʾl-mikdârdır aleyhim rıdvânullâhiʾl-meliki'l-allâm mâ teğayyeretü'ş-şühûr veʾl-aʿvâm ve baʿd işbu kitab-ı hâlî aniʾl-irtiyâbı ketb ve tahrîre dâʿî-i âdî ve bu sakk-ı ârî aniʾş-şekki tesvîd ve tastîre bâʿis ve bâdî budur ki, husûs-ı âtiʾz-zikrin istimâʿı için Dârüʾs-saltanatiʾs-seniyye mahmiye-i Kostantıniyyeʾde Koca Mustafa Paşa Câmiʿ-i şerîfi kurbünde vâkiʿ Bâzergân Tekyesi demekle maʿrûfe ol zâviyeye varılıp mahzar-ı eşrâf ve eʿâlîde akd-i meclis-i âlî olundukta ulemâ-i kirâmdan Mevlânâ Muhyiddin Efendi b. Muslihiddin mahfil-i şerʿ-i mübîn-i râsihuʾl-erkân ve meclis-i dîn-i metîn-i şâmihüʾl-bünyânda zâviye-i mezbûrede bundan akdem

şeyh ve seccâde-nişîn iken kûşe-gîr-i huld-i berîn olan fahrü'l-meşâyihi'l -vâsılîn zahrü'l-etkıyâi'l-kâmilîn menba'ü'l-ilm ve'l-irfan merhûm ve mağfûrün-leh Şeyh Ramazan Efendi'nin halîfesi olup hâlâ zâviye-i mezbûrede şeyh olan kıdvetü'l-meşâyihi'l -kirâm Abdi Efendi b. Mahmud ve zâviye-i mezbûra evkāfına bi'l-fi'il kāimmakām-ı mütevellî olan Mustafa b. Mehmed muvâcehelerinde üzerlerine takrîr-i da'vâ edip işbu zâviye-i mezbûru bundan akdem Eski Bezzâzistân Kethüdâsı olan merhûm Hoca Hüsrev nâm sâhibü'l-hayr binâ edip levâzım ve mühimmâtı için vakf eylediği evkāf-ı müseccelesi gallesinden vakfiye-i ma'mûlünbihâsında zâviye-i mezbûrenin meşîhatı için ta'yîn eylediği yevmî on akçe vazîfeyi evvelen müşârun-ileyh Şeyh Ramazan Efendi'ye ba'dehû ilm-i tefsîr ve hadîsde mâhir ve va'z u nasîhata kādir ulemâ-i âmilîn ve fudalâ-i sâlikînden bir müstahıkka verile deyü şart edip meşîhat-i mezbûra hasbemâ şarate'l-vâkıf hâkimü'l-vakt tarafından târih-i kitâbdan üç ay mukaddem yevmî on akçe vazîfe ile bana tevcîh olunmuş iken kāimmakām-ı mezbûr zikr olunan üç aylık dokuz yüz akçe vazîfeyi vermeyip ta'allül eder suâl olunup vazîfe-i mezbûreyi teslîme tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe'ş-suâl kāimmakām-ı mütevellî olan mezbûr Mustafa cevab verip fi'l-hakīka vâkıf-ı müşârun-ileyh vakfiye-i ma'mûlünbihâsında olan meşîhat-ı mezbûreyi vazîfe-i merkūme ile vech-i meşrûh üzere şart edip lâkin vakfiye-i mezkûrede tahrîr olunduğu üzere tebdîl ve tağyîr ve taklîl ve teksîr yedinde olmağı şart ve tansîs etmekle yine hâl-i sıhhat u hayât ve zamân-ı nifâz-ı tasarrufâtında şart-ı mezkûrdan rücû' edip meşîhat-ı mezbûreyi mûmâ-ileyh Şeyh Ramazan Efendi'nin vefâtından sonra yerine seccâde-nişîn olan hulefâsından ve hulefâsı hulefâsından ve hulefâsı hulefâsının hulefâsından ilâ inkırâzihim ve inkitâ'ihim birine verilip âhardan kimesneye verilmeyip ve ba'd-ı inkırâzihim ve inkıtâ'ihim mutlaka sulehâ-i ulemâdan birine verile deyü şart edip ve şart-ı sâbıkını bu vech üzre tağyîr eylediğine müslimîni işhâd etmişdir ve mezbûr Şeyh Abdi Efendi müşârun-ileyh Şeyh Ramazan Efendi'nin halîfesi olmağın hasbemâ şarate'l-vâkıf meşîhata mutasarrıf olmağla vazîfe-i mezbûreyi dahi merkūma teslîm eyledim deyip ve merkūm Şeyh Abdi Efendi dahi istintâk olundukta kāimmakām-ı mezbûrun takrîr-i meşrûhuna mutâbık cevab verip vâkıf-ı müşârun-ileyhin kitâb-ı vakfını ibrâz eylediklerinde nazar olunup fi'l-vâkı' vâkıf-ı mezkûr tağyîr ve tebdîlî kendüye şart eylediği mastûr ve musarrah bulunıcak, müdde'î-i merkūm Muhyiddin Efendi dahi istintâk olundukta vâkıf-ı merkūm vakfiyye-i mezkûrede tahrîr **[70a]** olunduğu üzere tebdîl ve tağyîrini kendüye şart etmekle yine hâl-i sıhhatinde vazîfe-i meşîhat-i mezbûr emrinde şart-ı sâbıkından rücû' edip mütevellî-i mezbûr da'vâ eylediği vechile tağyîr eylediğini inkâr edicek, gıbbe'l-istişhâd udûl-ı müslimînden zâviye-i mezbûra kurbünde sâkin olup merhûm-ı mağfiret-nişân Sultan Selim Hân –tâbe-serâhû– Câmi'-i şerîfinde hatîb olan fahrü'l-hutabâ Mevlânâ Hızır Efendi b. Abdurrahman ve Hatuniye Câmi'-i imâmı olan zahrü'l-e'îmme Mevlânâ Şa'ban Efendi b. Kurd ve Mustafa

Halife b. Süleyman ve vâkıf-ı mezkûrun utekāsından Mustafa Bey b. Abdullah li-ecli'ş-şehâde hâzırûn olup fi'l-vâkı' vâkıf-ı merkūm hâl-i sıhhatinde zâviye-i mezkûrenin meşîhatını vazîfe-i mezbûre ile vakfiye-i mezkûrede tahrîr olunduğu üzere şart etdikten sonra kitâb-ı vakfı nâtık olduğu üzere tebdîl ve tağyîr ve taklîl ve teksîr yedinde olmağı şart ve tansîs edip ba'dehû geri hâl-i sıhhat u hayât ve zamân-ı nifâz-ı tasarrufâtında yerine seccâde-nişîn olan hulefâsından ve hulefâsı hulefâsından ve hulefâsı hulefâsının hulefâsından ile'l-inkırâzihim birine verilip âhardan kimesneye verilmeye ve ba'de inkrâzihim sülehâ-i ulemâdan bir müstahıkka verile deyü şart edip şart-ı sâbıkını bu vech üzere tağyîr edip musırran alâ zâlike müteveffâ oldu, bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûl olup mûcebiyle hükm olundu.

Tahrîren fî-evâili Zilka'deti'ş-şerîfe li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdu'l-hâl: ( )

357 [70a-1] Mercaniye mahallesinde Mehmed Ağa Vakfı'na ait menzile Kamer Hatun tarafından yapılan müdahalenin önlenmesi

İşbu bâ'isü'l-kitâb es-Seyyid Üveys b. es-Seyyid Gazi mahfil-i şer'-i hatîrde mahmiye-i İstanbul'da Sarây-ı Atîk-i Sultânî kurbünde Mercaniye mahallesinde bundan akdem müteveffâ olan Hızır b. Mehmed nâm kimesnenin zevce-i metrûkesi olup hâlâ menzil-i âti'z-zikre vâzı'atü'l-yed olduğu şer'ân sâbit olan Kamer bt. Abdullah nâm hatun muvâcehesinde vakf-ı âti'z-zikrin bi'l-fi'il mütevellîsi olan Hudâverdi Çavuş b. Abdullah mahzarında üzerlerine takrîr-i da'vâ edip hâlâ mezbûre Kamer'in yedinde olup merhûm Mehmed Ağa Vakfı'ndan mahalle-i merkūmede vâkıf-ı merkūmun vakıf meberrâtı? kurbünde vâkı' tarafeyni …? nâm hatun mülkü ile yine vakf-ı mersûme ve tarafeyn-i âhareyni yine vakf-ı mezbûrdan Altıncızâde demekle ma'rûf kimesne yedinde olan hücre ile tarîk-i âmma müntehî olup bir beyt-i süflî ve bir sofayı ve kuyuyu muhavvatayı müştemil olan menzil bundan akdem ücret-i mu'accele ve yevmî üç akçe ücret-i müeccele ile müteveffâ-yı mesfûr Hızır'ın taht-ı icâre ve tasarrufunda olup mezbûr Hızır hâl-i sıhhatinde bin otuz üç senesi şehr-i Ramazanü'l-mübârekinin evâhirinde menzil-i mezbûru mütevellî-i mezkûr Hudâverdi Çavuş izniyle on iki bin akçeye bedel-i tefvîz ile bana tefvîz ve teslîm edip ben dahi tefevvüz ve tesellüm eylediğimden sonra meblağ-ı mezbûr on iki bin akçeyi bi't-tamâm ve'l-kemâl yedimden alıp kabz etmiş iken mezbûr fevt olduğunda mezkûre Kamer Hatun bir tarîk ile menzil-i merkūma vaz'-ı yed eyledi, suâl olunup kasr-ı yedine tenbîh olunmak taleb ederim dedikde gıbbe'ş-suâl mezbûre Kamer cevabında menzil-i mezkûr ber-vech-i meşrûh ücret-i mu'accele ve müeccele ile zevcim mezkûr Hızır'ın tasarrufunda olup müdde'î-i mezbûr beyân eylediği târihden mukaddem bin otuz iki senesinde menzil-i mezbûrun tasarrufunu

mütevellî ma'rifetiyle bana tefvîz etmişdir deyip lâkin yedinde temessüğü olmayıp vech-i şer'î üzere isbâtdan âcize ve kāsıra olup ve udûl-i Müslimînden Abdülbasîr b. Mustafa ve Bahşi b. Mahmud nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde hâzırân olup fi'l-hakīka mesfûr Hızır bundan akdem hâl-i sıhhatinde bin otuz üç senesi Ramazanü'l-mübârekenin evâhirinde menzil-i mezbûru mütevellî-i mezkûr Hudâverdi Çavuş izniyle on iki bin akçe bedel-i tefvîz ile mezbûr es-Seyyid Üveys'e tefvîz ve teslîm edip ol dahi tefevvüz ve tesellüm eylediğinden sonra meblağ-ı mezbûr on iki bin akçeyi huzûrumuzda bi't-tamâm ve'l-kemâl yedinden alıp kabz eyledi, bu husûsa şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe ri'âyeti şerâiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın merkūme Kamer'in menzil-i mezbûrdan kasr-ı yedine tenbîh olundu.

Hurrire fî-evâhiri Zilka'deti'l-harâm li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdu'l-hâl: Abdülbasîr b. Mustafa, Ömer b. Hamza, Abdülkerim b. Abdullah, Abdülbasir b. Abdülkerim, Lütfullah b. Mustafa, Hasan b. Abdullah.

358 [70a-2] Amid sakinlerinden Melkon v. Karabet'in Erdebil seferinde vefat eden Mesih Çavuş'un terekesinden alacağından varisi Ramazan Ağa'nın haberi olmadığı

Medîne-i Âmid sâkinlerinden Melkon v. Karabet nâm Ermeni Dîvân-ı âlî –dâme mahfûfen bi'l-me'âlî–'de meclis-i şer'-i hatîrde bundan akdem Erdebil seferinde maktûlen müteveffâ olan Mesih Çavuş b. Hasan'ın li-ebeveyn karındaşı ve hasren vârisi bâ'isü'l-kitâb fahrü'l-akrân Ramazan Ağa mahzarında üzerine da'vâ edip müteveffâ-yı mesfûr Mesih Çavuş'un zimmetinde deyn-i şer'îden yüz bin fıddî akçe hakkım olup zimmetinde iken müteveffâ olup mezbûr Ramazan Ağa hasren vârisi olup tereke-i vâfiyesini kabz etmeğin meblağ-ı merkūmu terekesinden taleb ederim dedikde gıbbe's-suâl merkūm Ramazan Ağa cevâbında karındaşım merkūm Mesih Çavuş'un vech-i meşrûh üzere mezkûr Ermeniye deyni olduğu ma'lûmum olmadığından mâ'adâ karındaşım mesfûr Mesih Çavuş'un terekesinden bir akçe ve bir habbe kabz etmedim deyü inkâr edicek müdde'î-i mersûmdan da'vâ-yı meşrûhasını mübeyyin beyyine taleb olundukta ihzâr-ı beyyineden izhâr-ı acz edip yemîn verilmesin taleb eyledikte merkūm Ramazan Ağa dahi vech-i mezbûr üzere mûrisi olan müteveffâ-yı merkūmun müdde'î-i mezkûra yüz bin akçe deyni olduğunu bilmediğine ve terekesinden bir akçe ve bir habbe kabz etmediğine ba'de'l-istihlâf yemîn billâhi te'âlâ eyledikte mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî-evâhiri şehri Ramazâni'l-mu'azzam li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdu'l-hâl: Ali Çavuş b. Abdullah el-Mübâşir, Yusuf Çavuş b. Abdullah, Ahmed Çavuş b. Abdullah, Ali Çavuş b. Abdullah, Mustafa Bey b. Hüseyin el-Cündî, Emrullah Ağa b. ( ).

359 [70b-1] Ayasofya-i Kebir Evkafı'na ait olup Nesihan Hatun'dan oğlu Ahmed'e intikal eden Tahtakale'deki dükkâna Ali Çelebi tarafından yapılan müdahalenin önlenmesi

El-emrü kemâ hurrire fîh, harrerehü'l-fakīr Mehmed b. Abdülganî el-Kādî bi-askeri Rumeli –ufiye anhümâ-

Mahmiye-i Kostantıniyye'de Manisalı mahallesinde müteveffât olan Neslihanhatun bt. Hasan Çavuş'un sadrî oğlu hâzır fi'l-meclis Ahmed nâm sagīrin babası ve velîsi olan bâ'isü'l-kitâb fi'l-cüyûş Hasan Çavuş b. İsa mahfil-i şer'-i hatîrde mahmiye-i mezbûrede vâkı' Ayasofya-i Kebîr Evkāfı'ndan olup âti'z-zikr olan dükkâna hâlâ vâzı'u'l-yed olduğu nehc-i şer'î üzere sâbit olan Ali Çelebi b. Ömer nâm kimesne ve evkāf-ı merkūmeye bi'l-fi'il mütevellî olan fahrü'l-a'yân Mehmed Ağa b. Mustafa mahzarlarında üzerlerine takrîr-i da'vâ edip evkāf-ı mezbûreden hâlâ mezkûr Ali Çelebi'nin yedinde olup mahmiye-i mezkûrede Tahtakale kurbünde Kazgancılar Çarşısı'nda vâkı' bir tarafı yine evkāf-ı mezbûreden olup Hacı Ali nâm kimesne yedinde olan dükkâna ve bir tarafı İlya Yahudi yedinde olan dükkâna ve bir tarafı vakf-ı mezbûra ve bir tarafı tarîk-i âmma müntehî olup ayda on yedi buçuk akçe ücret-i müeccelesi olan dükkân bundan akdem ücret-i mu'accele-i ma'lûme ve ücret-i müeccele-i mersûme ile zevcem mezkûre Neslihan Hatun'un yedinde ve tasarrufunda olup ba'de vefâtihâ dükkân-ı mezbûrun tasarrufu intikāl-i örfî ile sadrî oğlu sagīr-i mezkûr Ahmed'e intikāl etmiş iken mezbûr Ali Çelebi bi-gayrı hakkın vaz'ı-yed etmişdir, kasr-ı yedine tenbîh olunmak taleb ederin dedikde gıbbe'ş-suâl mezbûr Ali Çelebi cevabında fi'l-hakīka dükkân-ı mezkûr bundan akdem ücreteyn-i ma'hûdeteyn ile mezbûre Neslihan Hatun'un tasarrufunda olup lâkin bilâ-veled fevt oldukta evkāf-ı mezbûra mütevellîsi tarafından ücret-i mu'accele ve müeccele ile istîcâr eyledim sagīr-i mezbûr müteveffât-ı merkūmenin sadrî oğlu olup tasarrufu mezbûra intikāl eylediği ma'lûmum değildir deyü inkâr edip ve mütevellî-i merkūm dahi istintâk olundukta ol dahi sagīr-i mezbûr müteveffât-ı mezkûrenin sadrî oğlu olduğunu inkâr edicek, gıbbe'listişhâd udûl-i müslimînden fahrü'l-ulemâ'i'l-kirâm Mehmed Efendi b. Derviş ve Hasan Çavuş b. İdris ve Şa'ban b. Yunus ve harâir-i nisvân-ı âdilândan Elif bt. Sinan Reis ve Mahıra'na bt. Abdullah ve Ümmi bt. İsa ve Bedrimah bt. Abdullah li-ecli'ş-şehâde hâzırûn olup fi'l-hakīka sagīr-i mezkûr Ahmed müteveffât-ı mezkûre Neslihan Hatun'dan mütevellid olup mezkûre Neslihan Hatun'un sadrî oğludur, dükkân-ı mezbûrun tasarrufu intikāl-i âdî ile sagīr-i mezbûra intikāl etmişdir, mezbûr Ali Çelebi'nin yedinde bi-gayrı hakkındır, bu husûsa şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olup mûcebiyle hüküm olunduktan sonra mezkûr Ali Çelebi'nin dükkân-ı mezkûreden kasr-ı yedine tenbîh olundu.

Hurrire fî-evâsıtı şehri'l-Muharremi'l-harâm li-sene erba'a ve selâsîn ve elf.

Şuhûdu'l-hâl: Mehmed Ağa b. Hüseyin, Mesud Çavuş b. Abdullah, Ferruh Çavuş b. Abdullah, Mehmed Çavuş b. Mustafa, Derviş Ali b. Veli, Mustafa b. Mehmed, Ahmed b. İbrahim, el-Hâc Mahmud b. el-Hâc Süleyman, İskender Bey b. Numan ve gayruhüm.

360 [70b-2, Arapça] Vefâdâr adlı câriyenin Mehmed Çelebi'ye ait olduğu

El-emrü ke-mâ hurrire fîhi harrerehü'l-fakīr Mehmed b. Abdülganî el-Kādî bi-askeri Rumeli –ufiye anhümâ-

Mahmiye-i Kostantıniyye mahallâtından Ayasofya mahallesi sâkinlerinden udûlden el-Hâc Yusuf b. Hasan ve Himmet b. Yusuf nâm kimseler Dîvân-ı âli dâme mahfûfen bi'l-me'âlîde akdedilen meclis-i şer'-i şerîfe hâzırân olup âti'l-beyân câriyeye mülkiyet zu'muyla vâzı'a-ı yed olan Râziye Hatun bt. Abdullah nâm hasm-ı câhid mahzarında, Mehmed Çelebi b. Hasan nâm kimseden sâdır olan da'vâ-yı sahîha-i şer'iyyede gıbbe'l-istişhâd şöyle şehâdet ettiler ki, hâlen mezbûre Râziye Hatun'un yedinde bulunan uzun boylu, beyâz tenli, elâ gözlü, Rusiyyetü'l-asl Vefâdâr bt. Abdullah nâm câriye, müdde'î-yi mezbûr Mehmed Çelebi'nin mülk-i mahzı ve hakk-ı sırfıdır. Taht-ı mülkinde iken iki buçuk sene evvel kaçmıştır. Şehâdeten sahîhaten şer'iyyeten ba'de ca'li şerâiti'l-kabûl hâkim müdde'î-yi mezbûra câriye-i merkūmeyi bey' veya hibe etmediğine, bi-vechin mine'l-vücûh mülkiyetinden ihrâc etmediğine dâir yemîn verdikden sonra şehâdetleri mûcebince hükmetti.

Cerâ zâlike ve hurrire fî-evâili Saferi'l-hayr li-sene erba'a ve selâsîn ve elf.

Şühûdü'l-hâl: Sefer Çelebi b. ( ), Mustafa Çavuş b. ( ), Ali Beşe b. odabaşı, İbrahim Bey b. Mehmed, Mehmed Bey b. ( ) ve gayrühüm

361 [71a-1] İstanbul'un Mirahor mahallesinden olup Tırgovişte'de ölen Bali v. Torbalı'nın mirasının varislerine verilmesi

Bundan akdem mahmiye-i Kostantıniyye mahallâtından Mirahor mahallesi sükkânından Sürücü tâifesinden olup Eflak diyârında Tirgovişte nâm kasabada mürd olan Bali v. Torbalı nâm zımmînin verâseti sulbî sagīr oğlu Torasi'ye ve vâlidesi Despina bt. Hatar ve zevcesi Despina bt. Ostori nâm Nasrâniyelere münhasıra olduğu zâhir ve mütebeyyen oldukdan sonra sagīr-i mezbûrun vasîsi ve Nasrâniyetân-ı mezbûretânın husûs-ı âtîye vekîli olup vesâyeti ve vekâleti nehc-i şer'î üzere alâ vechi'l-hasm sâbite olan Murad v. Torbalı nâm zımmî mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkīrde Rumeli'nde Eski Zağra nâm kasabada Yeniçeriler serdârı olan Abdülkerim Beşe b. Abdullah mahzarında üzerine bi'l-vesâye ve bi'l-vekâle

takrîr-i da‘vâ edip bundan esbak merkūm Bali Eflak diyârına varıp kendi mâlıyla iki yüz yirmi üç re‘s inek ve dokuz re‘s merkeb ve çobana lâzım olan bakraç ve ba‘zı âlât-ı ma‘lûme iştirâ edip bu tarafa getirirken zikr olunan Tirgovişte kasabasında mürd oldukta zikr olunan ineklere ve merkeblere ve âlât-ı ma‘hûdeye kasaba-i mezbûrede emîn-i beytü’l-mâl olan ( ) nâm kimesne vaz‘-ı yed edicek, ben dahi bu tarafda bi’l-vesâye sagīr-i mezkûr merkūm Bali’nin sulbî oğlu olduğunu mezbûretân dahi bu bi’l-asâle vâlidesi ve zevcesi olduklarını ve verâseti mezkûrlara münhasıra olmağla tereke-i mezbûra irs-i şer‘î ile merkūmûna intikāl eylediğini vech-i şer‘î üzere hâkimü’ş-şer‘ huzûrunda isbât edip ba‘dehû emîn-i mezbûrdan muhallefât-ı merkūmeyi ahz u kabza ve bize îsâle Mustafa Beşe b. Abdullah nâm yeniçeriyi ücret-i ma‘lûm ile vekîl eyleyip nakl-i şehâdet ve emr-i şerîf ile irsâl eylediğimizde merkūm Mustafa Beşe dahi ba‘de kabûlü’l-vekâle kasaba-i mezbûreye varıp emîn-i merkūmdan ba‘de’l-hükmi’ş-şer‘î muhallefât-ı merkūmeyi bi-tamâmihâ bi’l-vekâle alıp kabz edip getirirken zikr olunan Eski Zağra kurbünde maktûlen müteveffâ oldukta mezbûr Mustafa Beşe’nin yedinde olup ve merkūm Bali’nin terekesinden olan yüz elli bin akçe kıymetli zikr olunan ineklerine ve merkeblerine ve eşyâ-yı ma‘lûmeye merkūm Abdülkerim Beşe bi-gayrı hakkın gasben vaz‘-ı yed edip âhara bey‘ ile istihlâk etmişdir, kıymet-i meşrûhalarını taleb ederim dedikde gıbbe’s-suâl merkūm Abdülkerim Beşe cevab verip mesfûr Mustafa Beşe maktûlen müteveffâ oldukta ben yeniçeri serdârı olup yeniçeri beytü’l-mâlını kabza me‘mûr olmağın yedinde bulunan zikr olunan inekleri ve merkebleri ve eşyâ-yı mezkûreyi mezbûrun terekesinden olmak zu‘muyla vârisi olmağın kabz edip kassâm-ı askerî ma‘rifetiyle sûk-ı sultânîde bey‘ edip cümlesinin semeninden altmış bin yedi yüz yirmi akçe kabz edip, getirip hâlâ mahmiye-i Kostantıniyye’de Yeniçeri beytü’l-mâlı emîni olup işbu hâzır fi’l-meclis olan fahrü’l-eşbâh Halil Ağa b. Davud’a teslîm eyledim, nehc-i mastûr üzere muhallefât-ı merkūme mezbûr Bali’nin mülkü idüğünü bilmem deyü inkâr edicek, gıbbe’l-istişhâd udûl-i müslimînden Ömer Beşe b. Bâyezid ve Mehmed Beşe b. Abdullah li-ecli’ş-şehâde hâzırân olup fi’l-hakīka merkūm Mustafa Beşe’nin hîn-i vefâtında yedinde bulunup merkūm Abdülkerim Beşe gasben vaz‘ı-yed eylediği zikr olunan inekleri ve merkebleri ve eşyâ-yı ma‘lûmeyi merkūm Mustafa Beşe verese-i mezbûrûn taraflarından bi’l-vekâle nakl-i şehâde ile varıp zikr olunan Tirgovişte kasabasında emîn-i beytü’l-mâl yedinden kabz etmişdir, cümlesi bi-aynihâ merkūm Bali’nin mülk-i mahzı olup irs-i şer‘î ile verese-i merkūmûna intikāl etmişdir, bu husûsa şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde gıbbe’t-ta‘dîl ve’t-tezkiye şehâdetleri makbûle olup mûcebiyle mezbûr Abdülkerim Beşe i‘tirâfı üzere makbûzu olan meblağ-ı merkūmu redd ü îfâya hüküm tenbîh olunduktan sonra mezbûr Abdülkerim Beşe dahi merkūm Halil Ağa’ya def‘ ve teslîm eylediği meblağ-ı sâlifü’l-beyânı merkūm Halil Ağa’dan bi’l-müvâcehe istirdâd eyledikde gıbbe’s-suâl mezbûr Halil Ağa dahi ber-vech-i meşrûh merkūm Bali’nin

mülkü olup irs-i şer‘î ile verese-i mezbûrûna intikāl eylediği şer‘le sâbit olan a‘yân-ı mezbûrenin semeni olan meblağ-ı merkūmu ber-vech-i meşrûh mezkûr Abdülkerim Beşe yedinden makbûzu olduğuna mu‘terif olmağın merkūm Halil Ağa’ya dahi meblağ-ı mezbûru redd ü teslîme tenbîh olundu.

Tahrîren fî-evâili Saferi’l-hayr li-sene erba‘a ve selâsîn ve elf.

Şuhûdu’l-hâl: Hasan Bey b. Ali, Ahmed Bey b. Mehmed, el-Hâc Mahmud b. ( ), Ali Bey b. Abdullah el-Bevvâb, Hasan b. Mustafa Çekmeceli, Hasan b. Şa‘ban.

362 [71a-2] İstanbul’un Çakır Ağa mahallesinde vefat eden Mihrinaz’a emaneten bırakılan eşyanın bedelinin terekesinden varislerine ödenmesi

Mahmiye-i Kostantıniyye mahallâtından ( ) mahallesinde sâkine olan bâ‘isü’l-kitâb Âişe bt. Mustafa nâm hatun Dîvân-ı Âlî –dâme mahfûfen bi’l-me‘âlî-’de mahmiye-i mezbûrede Çakır Ağa mahallesinde müteveffât olan Mihrinaz bt. Abdullah nâm hatunun mu‘tekāsı Safiye hatun nâm müteveffâtın li-ebeveyn karındaşı Ahmed Çelebi nâm mütevvefânın sulbî oğlu ve merkūme Mihrinaz’ın usûbet-i nesebiye tarîkiyle vârisi olup müteveffât-ı mezkûrenin terekesine vâzı‘u’l-yed olan fahrü’l-emâcid ve’l-a‘yân Lalezarzâde Mehmed Çelebi tarafından vech-i âtî üzere husûsa vekîl olup vekâleti nehc-i şer‘î üzere alâ vechi’l-hasm sâbit olan Mustafa Bey b. Mehmed nâm kimesneyi mahfil-i kazâya ihzâr ve üzerine takrîr-i da‘vâ edip bundan akdem vâlidem işbu hâzıra fi’l-meclis Fâtıma bt. Hasan nâm hatun babamdan irs-i şer‘î ile bana intikāl eden emvâlimden sekiz bin akçe kıymetli bir çift sürmâî altınlı çatma döşeğimi ve üç bin akçe kıymetli sarı kemhâ zenâne kaftânımı ve on iki ayaklı sekiz miskāl incimi dört bin akçe kıymetli altı miskāl altın saçbağımı ve sekiz bin akçe kıymetli yirmi bir buçuk miskāl tahta? altın bileziğimi ve bin akçe kıymetli yüz kırk dirhem ibrişim tülbend kuşağımı ve dört yüz akçe kıymetli üç münakkaş makrememi ve bin akçe kıymetli Mısır alacası zenâne kaftânımı ve bin akçe kıymetli mâ’î ile miskî alacası inâyet kaftânımı cem‘an yirmi altı bin dört yüz akçelik esvâbımı benim izin ve ma‘rifetim ile hıfz için merkūme Mihrinaz’a ibdâ‘ ve teslîm edip ol dahi cümlesini istibdâ‘ ve kabz edip hıfzında iken eşyâ-yı merkūmeyi isti‘mâl için âhara i‘âde ve teslîm etmekle ta‘addî ve istihlâk edip kıymetleri olan meblağ-ı mezbûr yirmi altı bin dört yüz akçe zimmetinde deyn olup ve nehc-i meşrûh üzere eşyâ-yı mezkûre hıfzında iken isti‘mâl için âhara i‘âde ve teslîm etmekle ta‘addî ve istihlâk edip kıymetleri olan meblağ-ı mezbûr zimmetinde deyn olduğuna hâl-i sıhhatinde mahzar-ı müslimînde i‘tirâf dahi etmişdir, kıymetleri olan meblağ-ı mezbûru müteveffât-ı mezkûrenin terekesinden taleb ederim dedikde gıbbe’s-suâl ve’l-inkâr ve akībe’l-istişhâd ve udûl-ı müslimînden el-Hâc Abdülcelil b. Mehmed el-İmâm ve Hüseyin b. Mehmed nâm kimesneler li-ecli’ş-şehâde hâzırân olup fi’l-vâkı‘ mesfûre Mihrinaz hâl-i sıhhatinde müdde‘iye-i

mezbûrenin ber-vech-i meşrûh yirmi altı bin dört yüz akçelik esvâbı benim hıfz [u] zabtımda iken isti'mâl için cümlesini âhara i'âde ve teslîm edip ta'addî ve istihlâk eyledim, kıymetleri olan meblağ-ı mezbûrun edâsı üzerime şer'ân lâzım olup deynim olmuşdur deyü bizim huzûrumuzda bi't-tav'i's-sâf ikrâr u i'tirâf etti, bu husûsa şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eyledikle-rinde ba'de ri'âyeti şerâiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olup mûcebiyle meblağ-ı mezbûr terekesinden edâ olunmağa tenbîh olundu.

Tahrîren fî-evâili Saferi'l-muzaffer li-sene erba'a ve selâsîn ve elf.

Şuhûdu'l-hâl: Himmet Ağa b. Receb el-Bevvâb, Mehmed Ağa b. ( ) el-Bevvâb, Mustafa Beşe.

363 [71b-1] İstanbul'da Emin Bey mahallesinde bulunan Bağdâdî Mehmed Çavuş'un menzilinin varisleri arasında taksim edilerek hisse devrinin tespiti

Bundan akdem mahmiye-i Kostantıniyye'de Emin Bey mahallesi sükkânından olup âti'z-zikr olan menzilin mâliki olan Bağdâdî Mehmed Çavuş müteveffâ oldukda verâseti sulbî oğulları Ömer Ağa ve Ali'ye ve sulbiye kızları Rukiye ve Hatice ve Fâtıma ve Âişe'ye münhasıra olup kable'l-kısme mezbûre Rukiye dahi müteveffât olup verâseti vâlidesi Nazenin bt. Abdullah'a ve li-ebeveyn karındaşı Ömer Ağa'ya münhasıra olup kable'l-kısme mezbûr Ali dahi müteveffâ olup verâseti Saliha bt. Abdullah'a ve li-ebeveyn kız karındaşı mezbûre Hatice'ye ve li-üm karındaşı Ahmed'e ve li-üm kız karındaşı Kaya'ya münhasıra olup kable'l-kısme mezbûre Hatice dahi müteveffât olup verâseti vâlidesi mezbûre Saliha'ya ve li-eb karındaşı Ahmed'e ve li-üm kız karındaşı mezkûre Kaya'ya ve li-eb karındaşı mezbûr Ömer Ağa'ya ve li-eb kız karındaşları mezbûretân Âişe ve Fâtıma'ya münhasıra olup kable'l-kısme mezbûre Fâtıma dahi müteveffât olup verâseti vâlidesi Zîbâ'ya ve li-ebeveyn kız karındaşı Âişe'ye ve li-eb karındaşı mezbûr Ömer Ağa'ya münhasıra olup kable'l-kısme mezbûr Ahmed dahi müteveffâ olup verâseti vâlidesi mezbûre Saliha'ya ve li-ebeveyn kız karındaşı mezkûre Kaya'ya ve li-eb karındaşı Peri'ye ve li-eb kız karındaşı Şemsi'ye münhasıra olup kable'l-kısme mezbûre Kaya dahi müteveffât olup verâseti vâlidesi mezbûre Saliha'ya ve li-üm karındaşı Mustafa'ya ve li-eb karındaşı Peri'ye münhasıra olup kable'l-kısme mezbûr Mustafa dahi müteveffâ olup verâseti vâlidesi mezbûre Saliha'ya ve babası Üveys nâm kimesne-ye münhasıra olup kable'l-kısme mezbûre Nazenin dahi müteveffât olup verâseti zevci Faik Çavuş'a ve oğlu mezbûr Ömer Ağa'ya münhasıra olup kable'l-kısme mezbûre Zîbâ dahi müteveffât olup verâseti zevci mezbûr Faik Çavuş'a ve sagîre kızı merkûme Âişe'ye münhasıra olup ve zikri câî olan menzil ile'l-ân beyne'l-verese taksîm olunmamağla bi-tarîki'l-münâsehati'ş-şer'iyye altı bin dokuz yüz on

ikiden tashîh-i mes'ele olunup sihâm-ı mezkûreden üç bin üç yüz kırk sekiz sehmi merkūm Ömer Ağa'ya ve bin yedi yüz elli beş sehmi mezbûre Âişe'ye ve sekiz yüz altmış dört sehmi mezbûre Saliha'ya ve beş yüz on iki sehmi mezbûre Peri'ye ve iki yüz elli altı sehmi mezbûre Şemsi'ye ve doksan altı sehmi mezbûr Üveys'e ve seksen bir sehmi mezbûr Faik Çavuş'a intikāl eylediği zâhir ve mukarrer oldukdan sonra merkūm Ömer Ağa mahfil-i şer'-i hatîre gelip takrîr-i kelâm edip babam mezbûr Mehmed Çavuş'un terekesinden olup mahalle-i merkūmede vâkı' bir tarafı Himmet Çavuş mülküne ve bir tarafı Hocazâde mülküne ve iki tarafı tarîk-i âmma müntehî olan menzil ile'l-ân beyne'l-verese kısmet olunmamağla münâsaha-i ma'hûde mûcebince bana ve verese-i mezbûrîne intikāl edip ve ben mezkûre Şemsi'nin iki yüz elli altı sehm hissesini ve mezbûr[e] Peri'nin beş yüz on iki sehm hissesini ve mezbûr Faik Çavuş'un seksen bir sehm hissesini esmân-ı ma'lûme ile iştirâ edip ve kız karındaşım mezbûre Âişe dahi mezkûre Saliha'nın sekiz yüz altmış dört sehm hissesini ve mezbûr Üveys'in doksan altı sehm hissesini esmân-ı ma'lûme ile iştirâ edip hâlâ menzil-i mezbûrun altı bin dokuz yüz on iki sehimden dört bin yüz doksan yedi sehmi irsen ve şirâ'en benim mülküm ve iki bin yedi yüz on beş sehmi kezâlik irsen ve şirâ'en kız karındaşım mezkûre Âişe Hatun'un mülkü olup lâkin ben menzil-i mezbûrun cânib-i şarkīsinde vâkı' fevkānî beş bâb odayı ve sofayı ve hadîkayı müştemil olan yerinde sâkin olup ve cânib-i garbîsinde vâkı' dâhiliyyesi tahtânî ve fevkānî iki evleri ve ortasında sofayı ve iki yan sofasını ve bir hücreyi ve kapı üstünde dehlîzi ve matbah ve odunluğu ve hammâm ve câmekânı ve hâriciyyesi fevkānî odaları ve altında ahûru ve kenîfi müştemil olan yerinde kız karındaşım mezbûre Âişe sâkine olup ile'l-ân her birimizin hissesi ifrâz ve ta'yîn olunmamış idi, cânib-i şer'den üzerine varılıp her birimizin yedinde ve tasarrufunda olan yerlerimiz hisselerimiz mikdârı mıdır, görülmek taleb ederim dedikde hâssa mi'mârlardan Ali Bey b. Abdullah ve Hüsrev Bey b. Abdullah ve Hasan Bey b. Hüseyin ve Cafer Bey b. Abdullah ve cemm-i gafîre ile menzil-i mezbûrun üzerine varılıp mezbûre Âişe'nin zevci ve husûs-i atiye vekîli olup mahzar-ı hasm-ı şer'de Mevlânâ Mehmed Efendi b. Sinan ve İsa Çelebi b. Abdullah şehâdetleriyle şer'ân vekâleti sâbite olan ve zahrü'l-akrân Hüseyin Ağa b. Mehmed el-Müteferrika muvâcehesinde menzil-i mezbûrun cümlesi mesâha olundukta arz-ı mebniyyesi bin iki yüz on beş zirâ' ve arz-ı hâliyesi bin yedi yüz yetmiş sekiz zirâ' olup mezbûre Âişe'nin altı bin dokuz yüz on iki sehimden irsen ve şirâ'en mülkü olan iki bin yedi yüz on beş sehm hissesi mukābelesinde arz-ı mebniyyeden dört yüz yetmiş altı zirâ' ve arz-ı hâliyeden dört yüz altmış bir zirâ' hakkı olup ve mezbûr Ömer Ağa'nın dahi kezâlik sihâm-ı mezbûreden irsen ve şirâ'en mülkü olan dört bin yüz doksan yedi sehm hissesi mukābelesinde arz-ı mebniyyeden yedi yüz otuz dokuz zirâ' ve arz-ı hâliyeden cem'an yedi yüz on yedi zirâ' hakkı olup mezbûre Âişe'nin yedinde ve tasarrufunda olan büyût-ı mezkûrenin arz-ı mebniyyesi yedi yüz on beş zirâ' ve arz-ı hâliyesi

iki yüz kırk altı zirâʿ olup ve mezbûr Ömer Ağa'nın yedinde ve tasarrufunda olan büyût-ı mezkûrenin arz-ı mebniyyesi beş yüz zirâʿ ve arz-ı hâliyesi dokuz yüz otuz iki zirâʿ olup mezbûre Âişe'nin yedinde olan arz-ı mebniyye hissesinden ziyâde ve arz-ı hâliye hissesinden nâkıs olup ve mezbûr Ömer Ağa'nın yedinde olan arz-ı hâliyeden hissesinden ziyâdesinin her iki zirâʿı arz-ı mebniyyenin bir zirâʿı iʿtibâr olunmak üzre arz-ı mebniyyeden nâkıs olan hissesine zam olundukta mezbûr Ömer Ağa'nın mezkûre Âişe'nin yedinde olan ebniye-i mezkûreden yüz otuz iki zirâʿ hakkı olduğu zâhir ve müteʿayyin oldukdan sonra mezbûr Ömer Ağa mahfil-i şerʿ-i hatîrde bâlâda mezkûr olan müşârun-ileyh Hüseyin Ağa muvâcehesinde bi't-tavʿi's-sâf ikrâr u iʿtirâf edip vech-i meşrûh üzere kız karındaşım mezkûre Âişe'nin yedinde olan yedi yüz on beş zirâʿ arz-ı mebniyyeden mülküm olan yüz otuz iki zirâʿ hisse-i şâyiʿamı şerîkim olan merkūme Âişe izniyle müşârun-ileyh Hüseyin Ağa'ya beyʿ-i bâtt-ı katʿî ile yüz altı bin fıddî akçeye beyʿ edip kabz-ı semen ve teslîm-i mebîʿ eyledim, min-baʿd kız karındaşım mezkûre Âişe'nin yedinde olan menzil-i mezkûrda katʿâ alâka ve medhalim yoktur dedikde gıbbe't-tasdîk ve't-taleb mâ vakaʿa ketb ü imlâ olundu.

Tahrîren fî-evâili şehri Zilhicceti'l-harâm li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdu'l-hâl: Fahrü'l-müderrisîni'l-kirâm Mevlânâ Cafer Efendi b. el-Hâc Behram, Zahrü'l-eʿâlî Ahmed Ağa b. Ali, Zahrü'l-cüyûş Ferruh Çavuş b. Abdullah, Zahrü'l-cüyûş Mustafa Çavuş b. Hüseyin, Zahrü'l-cüyûş Mustafa b. Abdullah, Mustafa Ağa b. Abdülmennân, Süleyman Ağa b. Abdülmennân, Receb Ağa b. Mehmed min-Arabacıyân-ı Hâssa, Abdülbasir Çelebi b. Bekir et-Tâcir, Ali Bey b. Nurullah, Mehmed b. Abdülmennân, Mevlânâ İbrahim Efendi b. Mustafa, Mehmed Bey b. Mustafa ve Muharrirü'l-hurûf Çetarizâde? Ahmed b. Şükrü ve gayruhüm.

364 [72a-1] Terzi Kemal Vakfı'ndan Emin Sinan mahallesinde bulunan menzilin Mevlana Mustafa Efendi tarafından yenilendiği ve masraflarının keşfi

İşbu bâʿisü'l-kitâb fahrü'l-eimme zahrü'l-ecille Mevlânâ Mustafa Efendi b. Mustafa meclis-i şerʿa gelip takrîr-i kelâm ve bast-ı mukaddemât-ı merâm edip merhûm Terzi Kemal Vakfı'ndan olup mahmiye-i Kostantıniyye'de Emin Sinan mahallesinde vâkıʿ tarafeyni Mehmed Çelebi b. İlyas Ağa mülkü ile Hesna hatun Vakfı'na ve tarafeyn-i âhareyni Hamza Paşa kızı demekle maʿrûfe hatun mülkü ile tarîk-i âmma müntehî olan menzil bundan akdem murûr-ı eyyâmla harâba müşrif olup taraf-ı vakıftan taʿmîrine müsâʿade olmayıp teʿhîr olunursa bi'l-külliye yıkılıp kābil-i süknâ olmamağla vakf-ı mezbûrun mütevellîsi olup işbu hâzır fi'l-meclis olan fahrü'l-müderrisîn Mevlânâ Ali Efendi b. Abdünnebi menzil-i

mezbûru izn-i hâkimü'ş-şer'le ücret-i mu'accele ve yevmî yedi akçe ücret-i müeccele ile bana îcâr ve teslîm edip ben dahi istîcâr ve tesellüm eylediğimden sonra masrûfumu ücret-i mu'accelesine mahsûb olmak üzere menzil-i mezbûru ta'mîr edip ve içinde nefsim için müceddeden fevkānî ve tahtânî odalar ve dekâkîn binâ ve ihdâs etmeğe izin vermeğin bundan akdem nâib ve mi'mâr ile menzil-i mezbûrun üzerine varılıp keşf ve tahmîn olunduktan sonra mâlımdan küllî akçe sarf edip vech-i mezkûr üzere nefsim için binâ ihdâs eyledim, hâlâ dahi cânib-i şer'den üzerine varılıp masrûfumun tahammülü görülüp vâkı' hâl mahallinde ketb u tahrîr olunmak taleb ederim dedikde hâssa mi'mârlardan Ali Bey b. Abdullah ve ebniye ve sukūf ahvâline vukūfu olup zeyl-i kitâbda mastûrü'l-esâmî olan müslimîn ile ve mütevellî-i müşârun-ileyh ile üzerine varılıp evvelâ menzil-i mezbûrun muhavvata-i hâriciyyesinin tabaka-i ûlâsına nazar olundukta fi'l-hakīka mevzi'-i mezkûrda tarîk-i âm tarafında üç bâb terzi dükkânı ve müceddeden duvarlar binâ olunmuş bulunup mesâha olundukta sokak kapısı tarafında olan taş duvar tûlen ve arzen bi-hesâb-ı şatrancî yirmi zirâ' olup ta'mîrinin üstâdiye ve cemî'-i mühimmât-ı lâzımesi yüz yirmişer akçeden iki bin dört yüz akçeye ve yine hesâb-ı mezbûr üzere zikr olunan dükkânların cevânibinde olan otuz bir buçuk zirâ' dolma duvarları altmış akçeden bin sekiz yüz doksan akçeye ve altmış dokuz zirâ' tahta perde ve tırabzanları altmış akçeden dört bin yüz kırk akçeye ve kırk zirâ' tahta döşemeleri yetmiş akçeden iki bin sekiz yüz akçeye ve kürsüleri ve başlıkları ile dört aded dikme direği dörder yüz akçeden bin altı yüz akçeye ve temelinde olan otuz dört zirâ' taş duvarı yüz yirmişer akçeden dört bin seksen akçeye ve yirmi dört zirâ' mahlût taş kaldırımı sekizer akçeden yüz doksan iki akçeye ve altı zirâ' sundurması iki yüz akçeye ve on bir zirâ' tahtapûşları otuzar akçeden üç yüz otuz akçeye ve sokak kapısının üstâdiye ve sâir mühimmât-ı lâzımesi beş yüz akçeye ve kenîfinin cemî'-i mühimmât-ı lâzımesi bin iki yüz akçeye ve zebilinin tanzîfi sekiz yüz akçeye hesâb-ı mezbûr üzere cem'an yirmi bin yüz otuz iki akçeye ancak ta'mîr olunur deyü ittifâk olunup ba'dehû tabaka-i sâniyesine varılıp nazar olundukta fi'l-vâkı' mevzi'-i mezkûra müceddeden bir oda ve bir sofa binâ olunmuş bulunup mesâha olundukta hesâb-ı mezbûr üzere yüz zirâ' dolma duvarları seksen akçeden sekiz bin akçeye ve on beş buçuk zirâ' taş duvarı yüz yirmişer akçeden bin sekiz yüz altmış akçeye ve ocağı altı yüz akçeye ve altmış beş zirâ' tahta döşemeleri yetmiş akçeden dört bin beş yüz elli akçeye ve otuz altı zirâ' sâde tavanı seksen akçeden iki bin sekiz yüz seksen akçeye ve musandırasının âmme-i mühimmât-ı lâzımesi bin beş yüz akçeye ve dolabı dört yüz akçeye ve dörder yüz akçeden yedi aded penceresi iki bin sekiz yüz akçeye ve iki kapıları üçer yüz akçeden altı yüz akçeye ve yüz yetmiş akçeden beş aded camları sekiz yüz elli akçeye ve zikr olunan sofanın on dört zirâ' tahta döşemesi yetmiş akçeden dokuz yüz seksen akçeye ve yük tahtası iki yüz akçeye ve tırabzanı yüz altmış akçeye ve nerdübânbaşı ve tırabzanı iki yüz akçeye ve iki

nerdübânı dörder yüz akçeden sekiz yüz akçeye ve kenîfinin âmme-i mühimmât-ı lâzımesi bin yedi yüz yirmi akçeye hesâb-ı mezbûr üzere cem‘an yirmi sekiz bin yüz akçeye ancak binâ ve imâret olunur deyü icmâ‘ olunup ba‘dehû tabaka-i sâlisesine varılıp müşâhede olundukta fi’l-vâkı‘ mevzi‘-i mezkûrde müceddeden bir oda ve bir sofa ve bir kameriyye ve bir tahtapûş binâ olunmuş bulunup mesâha olundukta cümlesinin sakfı hesâb-ı mezbûr üzere tûlen ve arzen yüz altmış zirâ‘ olup beher zirâ‘ı yüzer akçeden on altı bin akçeye ve yüz on üç zirâ‘ dolma duvarları seksener akçeden dokuz bin kırk akçeye ve on sekiz zirâ‘ taş ocak duvarı yüz yirmişer akçeden iki bin yüz altmış akçeye ve doksan zirâ‘ tahta döşemesi yetmiş akçeden altı bin üç yüz akçeye ve otuz altı zirâ‘ şeşhâne tavanı doksanar akçeden üç bin iki yüz kırk akçeye ve altı zirâ‘ sâde tavanı yetmiş akçeden dört yüz yirmi akçeye ve sofanın on altı zirâ‘ tahta döşemesi yetmiş akçeden bin yüz yirmi akçeye ve altı zirâ‘ kameriyenin tahta döşemesi yetmiş akçeden dört yüz yirmi akçeye ve nerdübânı ve tahta perde ve tırabzanı beş yüz akçeye ve kameriyenin otuz altı zirâ‘ tahta perdesi yetmiş akçeden iki bin beş yüz yirmi akçeye ve musandıra ve yük tahtası bin akçeye ve on aded penceresinin üstâdiye ve cemî‘-i mühimmât-ı lâzımesi dörder yüz akçeden dört bin akçeye ve dolabı altı yüz akçeye ve iki kapısı dörder yüz akçeden sekiz yüz akçeye ve altı aded camları yüz seksener akçeden bin sekiz yüz akçeye ve kameriyenin otuz beş zirâ‘ tahta perdesi kırk akçeden bin dört yüz akçeye ve ocağının âmme-i mühimmât-ı lâzımesi bin akçeye ve üç aded ocakbaşı dörder yüz akçeden bin iki yüz akçeye hesâb-ı mezbûr üzere cem‘an elli iki bin sekiz yüz akçeye ancak ta‘mîr olunur deyü ihbâr olunup ba‘dehû muhavvata-i dâhiliyyesinin tabaka-i ûlâsına nazar olundukta fi’l-hakîka mevzi‘-i mezkûrda üç oda ve bir matbah ve iki sofa ve iki kenîf imâret olunmuş bulunup zikr olunan matbah ile sofanın elli zirâ‘ mahlût sakfı altmışar akçeden üç bin akçeye ve kenîfinin yirmi zirâ‘ sakfı altmış akçeden bin iki yüz akçeye ve otuz üç zirâ‘ taş duvarı yetmiş akçeden iki bin üç yüz on akçeye ve matbah ocağının âmme-i mühimmât-ı lâzımesi üç bin akçeye ve on iki buçuk zirâ‘ matbah sofası kırk akçeden bin altı yüz kırk akçeye ve iki penceresi dört yüz akçeye ve matbahının on altı zirâ‘ kaldırımı sekizer akçeden yüz yirmi sekiz akçeye ve matbah kapısı iki yüz akçeye ve sofanın yirmi iki buçuk zirâ‘ dolma duvarı altmışar akçeden bin iki yüz otuz akçeye ve on sekiz zirâ‘ döşemesi altmışar akçeden bin seksen akçeye ve sekiz zirâ‘ tırabzanı kırkar akçeden üç yüz altmış akçeye ve beyt-i süflînin ta‘mîr ve merammet olunan mevâzi‘inin üstâdiye ve cemî‘-i mühimmât-ı lâzımesi bin akçeye ve kırk sekiz zirâ‘ taş duvarı yetmiş akçeden üç bin üç yüz altmış akçeye ve on bir dikme direği üç yüz akçeden üç bin üç yüz akçeye ve on iki zirâ‘ taban direği altı yüz akçeye ve orta kapısının âmme-i mühimmât-ı lâzımesi bin akçeden ve kenîfi iki bin beş yüz akçeye ve taraf-ı garbîsinde olan beyt-i süflînin **[72b]** ta‘mirinin âmme-i mühimmât-ı lâzımesi üç bin akçeye ve müceddeden binâ olunan küçük odanın âmme-i mühimmât-ı lâzımesi altı bin

akçeye ve küçük sofanın yirmi dört zirâʿ sakfı yetmişer akçeden bin altı yüz seksen akçeye ve on beş zirâʿ tahta döşemesi yetmişer akçeden bin elli akçeye ve sofanın ve küçük bâğçenin tırabzanları dokuz yüz akçeye ve sofa önünde olan üç dikme direği üç yüz altmış akçeye ve seksen dört zirâʿ bahçe tırabzanı yetmişer akçeden beş bin sekiz yüz seksen akçeye ve yirmi zirâʿ seddi yetmişer akçeden bin dört yüz akçeye ve yüz otuz dört zirâʿ kaldırımı sekizer akçeden bin yetmiş iki akçeye ve iki kenîfinin tanzîfi dört yüz akçeye ve zebilinin tanzîfi bin akçeye ve meremmete muhtâc olan mevâziʿi bin akçeye hesâb-ı mezbûr üzere cemʿan elli bin on akçeye ancak binâ olunur deyü icmâʿ baʿdehû tabaka-i sâniyesine nazar olundukta mevziʿ-i mezbûrda olan sofanın elli beş zirâʿ sakfı doksanar akçeden dört bin dokuz yüz elli akçeye ve seksen beş zirâʿ tahta döşemesi yetmişer akçeden beş bin dokuz yüz seksen beş akçeye ve seksen zirâʿ dolma duvarları ellişer akçeden dört bin yirmi beş akçeye ve on beş zirâʿ tırabzanı seksener akçeden bin iki yüz akçeye ve beş dikme direği bin akçeden ve on zirâʿ taban direği beş yüz akçeye ve iki penceresi altı yüz akçeye ve oluğu iki yüz elli akçeye ve nerdübânı ve sâir levâzımı dört yüz akçeye hesâb-ı mezbûr üzere cemʿan on sekiz bin dokuz yüz on akçeye ancak taʿmîr olunur deyü ittifâk olunup baʿdehû tabaka-i sâlisesine varılıp muʿâyene olundukta mevziʿ-i mezkûrda olan kîlârın altmış zirâʿ mahlût sakfı altmışar akçeden üç bin altı yüz akçeye ve üç aded camın âmme-i mühimmât-ı lâzımesi yedi yüz elli akçeye ve penceresi üç yüz akçeye ve kırk zirâʿ dolma duvarı ellişer akçeden iki bin akçeye ve on beş zirâʿ kapısı ve tahta perdesi yedi yüz elli akçeye ve kırk sekiz zirâʿ tahta döşemesi yetmişer akçeden üç bin üç yüz altmış akçeye ve deste taʿbîr olunur üç dikme direği yüz elli akçeye ve nerdübân başında vâkıʿ iki dizmesi altmış akçeye hesâb-ı mezbûr üzere cemʿan on bin dokuz yüz yetmiş akçeye el-hâsıl hâriciyye ve dâhiliyyeden vâkıʿ cüzʿî ve küllî meremmet-i lâzıme ve sâir müceddeden binâ olunan mevâziʿin taʿmîrinin üstâdiye ve meşâkıyye ve hammâliye ve sâir mühimmât-ı lâzımesinin cemʿan yüz seksen bin dokuz yüz yirmi iki akçeye ancak tahammülü vardır, noksânla taʿmîr olunmak mümkün değildir deyü miʿmâr-ı mezbûr ve sâir ahâlî-i vükūf mütevellî-i mezbûr muvâcehesinde icmâʿ ve ittifâk eylediklerinde sûret-i hâl gıbbe'ṭ-taleb ketb ü imlâ olundu.

Hurrire fî-gurreti şehri'l-Muharremi'l-harâm li-sene erbaʿa ve selâsîn ve elf.

Şuhûdu'l-hâl: Umdetü'l-meşâyihi zevi'l-ihtirâm eş-Şeyh Ali Efendi b. Mehmed el-Kudüsî, fahrü'l-eimme-i zahrü'l-ecille Mevlânâ Abdi Efendi [b.] Ali, , fahrü'l-eimme Mevlânâ Muslihiddin Efendi b. Hamza, Mevlânâ Mehmed Efendi b. Kamil, fahrü'l-eimme-i Mevlânâ Ali Efendi b. Musa, zahrü'l-sâlihîn Kemal Dede b. Abdulkadir el-imâm, zahrü'l-meşâyih es-Seyyid Ali Çelebi b. es-Seyyid Mehmed, zahrü'l-meşâyih es-Seyyid Fethi Çelebi b. Mirza, Davud Halife b. Alâeddin, el-Hâc Hüseyin b. Abdullah el-müezzin, umdetü'l-emâsil Mehmed Rıza Çavuş

b. Abdülmennân, zahrü'l-akrân Salih Ağa b. Abdülmennân, zahrü'l-aʿyân Ali Ağa b. Mustafa, Mustafa Çelebi b. Mehmed, Hüseyin Çelebi b. Abdullah, Hasan Çelebi b. Hüseyin, el-Hâc Halil b. Habil, Mustafa b. Mehmed el-yesârî, Mehmed Çelebi b. Hızır el-muhzır, Mehmed b. Himmet el-kilârî, İbrahim b. Mahmud, Ömer Çelebi b. ( ) el-kilârî, Abdülbâri b. Nasuh, Receb b. Hamdullah, Ahmed Beşe b. Abdullah ve Muharrirü'l-hurûf Hitancı? Ahmed b. Zeynelabidin ve gayruhüm.

365 [73a-1] Köstendil Sancağı Beyi iken vefat eden Mehmed Bey'in Kratova Mukataʿatı mahsulatından zimmetinde kalan borcuna mukabil terekesinin miri için satılması

Vesîkatü nâibi'l-mansûb min-cânibeyn ve ene'l-fakīr Mehmed b. Abdülganî – âmelehumallâhu teʿâlâ bi-fazlihi's-seniyyi el-Kādî be-askeri Rumeli el-maʿmûre lâ-zâlet inânü eltâfi'l-ilâhiye maʿmûre.

Vakaʿa'l-emru hasbemâ hurrire ve cereʾş-şânu misle mâ-kurrıre?? harrerehü'l-fakīr ilâ rabbi'l-beriyye Mehmed b. Ahmed el-müşârun-ileyh bi-istimâʿi hâzihî'l-kaziyye min-kıbelin men lehü's-sadâretü's-seniyye –dâmet devletehü'l-aliyye mâ-tevâleti's-sabîha ve'l-aşiyye.

Taʿallaka nazare'l-fakīr ileyhi subhânehû Mustafa b. Mehmed el-Kādî bi-askeri Anadolu –ufiye anhümâ-

Sebeb-i tahrîr-i kitâb-ı sıhhat-nisâb budur ki,

Sâbıkā Üsküb ve Kratova Mukātaʿâtı nâzırı olup baʿdehû Köstendil Sancağı Beyi iken müteveffâ olan merhûm Mehmed Bey b. Murtaza'nın verâseti zevce-i metrûkesi Asiye bt. Abdullah nâm hatuna ve li-ebeveyn karındaşı fahrü'l-kuzât zahrü'l-vülât Mevlânâ Sinan Efendi ve kız karındaşı Saliha Hatun veledey Murtaza'ya munhasıra olduğu müteʿayyen oldukdan sonra bi'l-fiʿil atebe-i aliyyede başdefterdâr olan destûr-i mükerrem vezîr-i müfehham mü'essis-i bünyâni'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyid-i ersâni's-saʿâdeti ve'l-iclâl âmirü'l-hazâin bi-ahseni'l-aʿmâl el-mahfûfu bi-sunûfi avâtıfi'l-meliki'l-müteʿâl Abdulbâki Paşa b. Vefa hazretleri meclis-i şerʿ-i şerîfde mezbûr Sinan Efendi mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip müteveffâyı mezbûrun ber-mûceb-i defter-i muhâsebe zimmetinde mukātaʿât-ı mezbûre mahsûlâtından on beş yük akçe mikdârı mâl kalmağla cümle terekesi mîrî için kabz ve fürûht olunmak fermân olundukta terekesinden nefs-i kasaba-i Üsküb'de Belkapan mahallesinde vâkıʿ maʿlûmü'l-hudûd mülk menzilini ve kasaba-i mezbûreye tâbiʿ Behlülbey nâm karye hudûdu dâhilinde vâkıʿ Vardar nehri üzerinde beyt-i vâhid içinde dâir üç göz değirmenlerini ve karye-i merkūmede vâkıʿ maʿlûmü'l-hudûd mülk çiftliğini maʿa't-tevâbiʿ ve'l-levâhık ve gerü kasaba-i mezbûreye tâbiʿ Subişte nâm karyede vâkıʿ maʿlûmü'l-hudûd üç kıtʿa mülk bağlarını ve Mitrofça

kazâsına tâbi‘ Voçe? nâm karyede vâkı‘ ma‘lûmü’l-hudûd mülk çiftliğini ma‘a’t-tevâbi‘ ve’l-levâhık ve mezkûr çiftlike tebe‘iyyet ile havâlîsinde hâlâ ra‘y olunup mevcûd ve cehâleti nâfî ilim ile beynimizde ma‘lûm olan iki bin re‘s koyunlarını ve karye-i mezkûre Voçe? hudûdu dâhilinde vâkı‘ ma‘lûmü’l-hudûd mülk bağını ve gerü Mitrofça kazâsında vâkı‘ Çirniçe ma‘deni kurbünde terkîb olunmuş beş kıt‘a ma‘den çarhlarını ve Vulçıtrin kazâsına tâbi‘ Pilemetin nâm karyede vâkı‘ ma‘lûmü’l-hudûd mülk çiftliğini ve içinde mevcûd olup ve tebe‘iyyeti ile isti‘mâl olunup a‘yan ve evsâfı beynimizde ma‘lûm mevâşîsi ve sâir tevâbi‘ ve levâhıkı ile ve gerü kazâ-i mezbûr Vulçıtrin’de Lab nehri üzerinde beyt-i vâhid içinde dâir beş göz ma‘lûmü’l-hudûd mülk değirmenlerini ve Yanova kasabasında vâkı‘ ma‘lûmü’l-hudûd mülk menzilini ve menzil-i mezbûra muttasıl dört bâb mülk dükkânlarını bi-cümleti’t-tevâbi‘ ve’l-levâhık ve kasaba-i mezbûre Yanova’ya tâbi‘ Dobratin? nâm karyede vâkı‘ cedîden binâ ettiği ma‘lûmü’l-hudûd mülk anbârını ve gerü kasaba-i mezbûreye tâbi‘ Parçıka? ma‘deni kurbünde terkîb olunmuş iki kıt‘a mülk ma‘den çarhlarını ve Yenipazar kazâsına tâbi‘ Vetlova? nâm karyede vâkı‘ ma‘lûmü’l-hudûd mülk çiftliğini ma‘a’t-tevâbi‘ ve’l-levâhık ve kasaba-i Petriçe’de vâkı‘ ma‘lûmü’l-hudûd mülk menzilini ve gerü? tereke-i mezbûreden mezbûr Sinan Efendi yedinde hâlâ mevcûd ve beynimizde ma‘lûm olup üzerine vaz‘-ı yed etdiği bir Mushaf-ı şerîf ve bir Hadîkatü’s-su‘adâ ve dört kıt‘a da mükemmel …? ve altı re‘s atlarını ve üç katâr katırlarını ve bir gümüşlü ikisi sâde üç kıt‘a eyerlerini ve biri nâmlı gümüşlü gaddârelerini ve iki gümüşlü topuz ve altı mükemmel sîm rahtlarını ve bir mükemmel ibrişim rahtını ve altın gûft iki çift rikâbını ve kîsesi ile mor çuka yağmurluğunu ve iki dikme tîrkeşini ve dört kaplan postlarını ve iki köhne abânî ve beş kıt‘a peşkîr ve bir münakkaş sofra ve beş kadîfe yastık ve iki kırmızı çuldârını ve ikisi kırmızı ve biri zengârî ve biri yeşil dört kıt‘a atlas kaftan ve üzerlerine sarılı bir münakkaş boğçasını ve üç kadîfe kavuk ve bir kadîfe serpûş ve iki münakkaş tülbend örtülerini ve bir mükemmel hammâm rahtı ve bir tas ve üzerlerine sarılı bir hezârpâre atlas boğçasını ve vaşak kürk kablı bir kırmızı atlas üst kaftanını ve semmûr kürk kablı kırmızı çuka ferâcesini ve bir çakşır ve iki bogasî kaftanını ve uzun yenli bir kırmızı sâde çuka ferâcesini ve bir kutnî kapamasını ve bir serâser hil‘at kaftân ve bir âl hâre üst kaftanını ve semmûr kürk kaplı bir kırmızı hâre üst kaftanını ve vaşak kürk kablı siyâh çuka kontuşunu ve semmûr kürk kaplı …? çuka ferâcesini ve bir mâ’î hâre kürdiyesini ve semmûr kablı bir kırmızı atlas üst kaftânı ve saçaklı bir kırmızı çuka ferâce ve bir siyâh çuka ferâcesini ve dördü beyaz ve dördü mâ’î sekiz kıt‘a tiftik kebelerini ve dört Yanbolu kebelerini ve iki kıt‘a Arabî seccâde ve altı kıt‘a kırmızı çuka mak‘adlarını ve biri kırmızı ve üçü beyaz dört kıt‘a ihrâm ve bir …? ve üç kaliçe seccâde ve bir ibrişim saçaklı seccâde ve kırmızı çuka örtülü bir mükemmel koçusunuve dört kıt‘a kırmızı velençe ve altı kıt‘a yemenî yorgan ve dört Selânik keçelerini ve iki Acem keçelerini ve yedi mertebânî **[73b]** kâse ve dört mertebânî tabaklarını ve otuz altı kıt‘a hurda fağfûrî kâsesini ve üç

şam'dân ve altı kıt'a sofra ve bir sumat ve iki çift mefreşlerini ve üç cam tâsı ve yirmi altı hurda fağfûrî tabak ve beş münakkaş kahve tabakları ve çuka kaplı on kıt'a post ve kaplan postu kablı bir çuldârını ve bir kırmızı çuka zeyn-pûş ve yedi kıt'a neftî yelken ve bir kıt'a kırmızı çuka yelken ve bir kıt'a kırmızı çuka yelken ve üç çarhi kalkan ve beş kıt'a cebe zırhlarını ve dokuz nâmlu tüfenk ve dört köhne velençe ve sekiz kırmızı kilim ve iki çadırlarını ve yirmi beş kıt'a münakkaş al makremelerini ve bir tuğ ve bir alemi ve bir sancağını ve beş kıt'a bakır ibrik ve üç leğen ve beş güğümü ve yirmi sahan ve üç kazgan ve üç tâbe ve on tencereyi ve iki çift sepet sandık ve bir çift telâtîn ayaklı sandıklarını merkūm Sinan Efendi'ye mîrî tarafından semen-i misilleri olan râyicü'l-vakt on beş yük akçeye za'f-ı vehn ile bâtten bey' edip ve semen-i mezkûru müteveffâ-yı mezbûrun ber-mûceb-i defter-i muhâsebe zimmetine lâzım olan deyn-i mezkûru mukābelesinde mîrî için merkūm Sinan Efendi yedinden tamâmen alıp kabz ettikten sonra zikri sebk eden akārâtı mahallinde kabz için üzerlerine mezbûr Sinan Efendi'yi taslît eyledim dedikde defterdâr-ı mûmâ-ileyh hazretlerinin vech-i meşrûh üzre cârî olan bey'a ve kabz-ı semene ikrârını müşterî-i merkūm Sinan Efendi vicâhen ve şifâhen tasdîk etmeğin vâkı' hâl gıbbe't-taleb ketb ve tâlibi yedine def' olundu.

Tahrîren fî-evâili Şa'bani'l-mu'azzam li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdu'l-hâl: Zahrü'l-müderrisini'l-kirâm Hacı Efendi b. Numan, zahrü'l-vülât Kemal Efendi b. Cafer, umdetü'l-e'âlî ve'l-ekâbir Mustafa Ağa b. Nasuh eş-şehîr bi-Kalıncızâde, Mehmed Ağa b. Mustafa Emîn-i Beytü'l-mâl, Kıdvetü'l-a'yân Sinan Çavuş b. Abdullah, Ahmed Çavuş b. ( ), Mahmud Çavuş b. ( ), Siyami Bey b. Ali Efendi, Hasan Çelebi b. Ahmed er-râcil ve gayruhüm.

366 [73b-1] Tahta Minare mahallesinde Takyeci İbrahim Çavuş'un inşa ettiği caminin vaizi olan es-Seyyid Yakub Efendi'nin vakfa ait menzile müdahaleden men edilmesi

El-emrü kemâ fîhî harrerehü'l-fakīr Mehmed b. Abdülganî el-Kādî bi-askeri Rumeli –ufiye anhümâ-

Sebeb-i tahrîr-i kitâb budur ki,

Dârü'l-hilâfeti's-seniyye mahmiye-i Kostantıniyye'de Topkapısı hâricinde Tahta Minare mahallesinde vâkı' merhûm Takyeci İbrahim Çavuş binâ eylediği câmi'-i şerîfin bi'l-fi'il vâ'izi olup husûs-ı âti'z-zikri da'vâya cânib-i şer'den me'zûn olan umdetü's-sâlihîn eş-Şeyh es-Seyyid Yakub Efendi b. es-Seyyid İbrahim mahfil-i şer'-i hatîrde zikr olunan câmi'-i şerîfin vakfına hâlâ mütevellî olup menzil ilâ yevmi'd-dîn vakf-ı mezbûrdan olmak üzere tevliyeti hasebiyle el-ân vâzı'u'l-yed olduğu nehc-i şer'î üzere sâbit olan bâ'isü'l-kitâb zahrü'l-akrân el-Hâc Bekir Bey b. Abdülmennân nâm bevvâb-ı sultânî muvâcehesinde takrîr-i da'vâ edip hâlâ

mütevellî-i mezbûrun yedinde olup mahalle-i merkūmede vâkı‘ tarafeyni Cafer Ağa mülkü ile Hasan Subaşı mülküne ve tarafeyn-i âhareyni Karabey demekle ma‘rûf kimesne mülkü ile ba‘zan tarîk-i âm ve ba‘zan Gülizar Hatun Vakfı’na müntehî ve muhavvata-i dâhiliyyesi üç beyt-i süflîyi ve dört beyt-i ulvîyi ve dört sofayı ve bir hammâmı ve bir su kuyusunu ve eşcâr-ı müsmire-i mütenevi‘ayı ve muhavvata-i hâriciyyesi bir beyt-i süflîyi ve beş beyt-i ulvîyi ve dört sofayı ve bir ıstablı ve bir su kuyusunu muhtevî olan menzil mukaddemâ vâkıf-ı mezbûrun mülkü olup bundan akdem bin yirmi üç senesinde menzil-i mezbûru vakf-ı sahîh-i mü‘ebbed ile vakf edip süknâsını câmi‘-i mezbûrda vâ‘iz olan kimesneye şart edip teslîm ile’l-mütevellî ve tescîl-i şer‘î olunup el-ân menzil-i mezbûrun süknâsı hakk-ı meşrûtum iken mütevellî-i mezbûr vaz‘-ı yed edip tasarrufuma mâni‘ olur, men‘ olunmak taleb ederin deyü takrîr-i meşrûhuna mutâbık ve târih-i mezbûr ile müverrah ve târih-i mezkûrde mahmiye-i mezbûrede kassâm-ı askerî olan Mevlânâ Ali Efendi b. Ömer imzâsıyla mümzâ ve hatemi ile mahtûm kitâb-ı vakf ibrâz eyledikte gıbbe’s-suâl mütevellî-i mezbûr dahi cevâb verip fi’l-hakīka menzil mahdûd-ı mezkûr müşârun-ileyh İbrahim Çavuş’un mülkü olup lâkin vâkıf-ı müşârun-ileyh bundan akdem bin on senesinde ba‘zı vücûh-ı hayrât-ı mu‘ayyene ve cihât-ı mübeyyene için mâlından iki yüz altmış bin fıddî akçe vakf-ı müseccel-i lâzım edip ve kitâb-ı vakfı nâtık olduğu üzere meblağ-ı mezbûr ile mahall-i rağbet ve i‘tibârda bir münâsib akār iştirâ olunup nukūd-ı mezkûre akāra tebdîl oluna deyü şart edip ve beni vakf-ı mezbûra mütevellî nasb u ta‘yîn etmeğin bin on bir senesi Zilka‘desi’nin evâilinde menzil-i mezbûru vâkıf-ı mezkûr bana iki yüz altmış bin fıddî akçeye izn-i hâkimü’ş-şer‘le bey‘ edip teslîm-i mebî‘ ve kabz-ı semen etmeğin menzil-i mezbûr nukūd-ı mezkûrenin bedel-i merkūm İbrahim Çavuş’un vakfı oldukdan sonra zikri sebk eden şehr-i Zilka‘de evâilinde iki sene tamâmına değin menzil-i mezbûru yılda yirmi altışar bin akçeden elli iki bin fıddî akçeye mezbûr İbrahim Çavuş’a îcâr ve teslîm edip ol-dahi istîcâr ve tesellüm eyledim deyü vech-i mezbûr üzere bey‘ u şirâyı ve ba‘dehû taraf-ı vakıfdan îcâr ve istîcârı nâtıka ve müdde‘âsına mutâbıka târih-i mezbûrda mahmiye-i mezkûrede kassâm-ı askerî olan Mevlânâ Mahmud Efendi b. Şeyhî ve hâlâ şeyhülislâm ve müfti’l-enâm olan a‘lemü’l-ulemâi’l-a‘lâm Esad Efendi hazretlerinin hatt-ı kabûl ve rakam-ı i‘tibârları ile mu‘anven sûret-i sicil ibrâz edicek, gıbbe’s-suâl ve’l-inkâr ve akībe’l-istişhâd udûl-ı müslimînden ve sikāt-ı muvahhidînden takyeciler hırfetinin bi’l-fi‘il reîsleri olan zahrü’s-sâdât **[74a]** es-Seyyid Fazlullah Çelebi b. Hasan ve hırfet-i mezbûreden Mustafa Dede b. Mustafa ve İbrahim Çelebi b. Abdurrahman ve sipâh-ı zafer-penâh zümresinden Mirza Bey b. Ferhan ve vakf-ı mezbûra bi’l-fi‘il kâtib olan Hüseyin Çelebi b. İlyas ve Keyvan b. Abdullah li-ecli’ş-şehâde hâzırûn olup fi’l-vâkı‘ müşârun-ileyh kitâb-ı vakfı nâtık olduğu üzere gallesini ba‘zı vücûh-ı mu‘ayyeneye sarf olunmak için vakf ettiği meblağ-ı mezbûru mütevellîsi mahall-i i’tibârda bir münâsib akāra tebdîl ede deyü şart edip ve meblağ-ı mezbûr istiğlâl

ve istirbâh için mütevellî-i merkūm yedine teslîm olunmak ile mütevellî-i mezbûr dahi târih-i mezkûrda vâkıf-ı mezbûrdan menzil-i mesfûru meblağ-ı merkūm mukābelesinde vakf olmak üzere mezbûr İbrahim Çavuş'tan iki yüz altmış bin vakf [fıddî] akçe ile iştirâ ve tesellüm edip ve mâl-ı vakf olan meblağ-ı mezbûru izn-i hâkimü'ş-şer'le bâyi'i olan vâkıf-ı mezbûr İbrahim Çavuş'a def' ve teslîm eyledikden sonra zikri sebk eden şehr-i Zilka'de evâilinden iki sene tamâmına değin menzil-i mezbûru yılda yirmi altışar bin akçeden elli iki bin akçeye müşârun-ileyh İbrahim Çavuş'a îcâr ve teslîm edip ol dahi istîcâr ve tesellüm eyledi, hâlâ menzil-i mezbûr târih-i mesfûr bin on bir senesinden beri vakf olan meblağ-ı mezkûrdan bedel ve ba'de'l-îcâr gallesi meblağ-ı merkūm gallesinden ta'yîn olunan masârıfa sarf olunmak üzere vakıfdır, bu husûsa şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü mazmûn-ı sicill-i merkūma mütâbık ve muvâffık edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olup müdde'î-i mezbûr eş-Şeyh es-Seyyid Yakub Efendi vech-i mübeyyen üzere da'vâsından men' olundu.

Tahrîren fî-evâhiri Şevvâli'l-mükerrem li-sene selâse ve selâsîn ve elf min-hicreti'n-Nebeviyye –aleyhi efdalü't-tahiyye-

Şuhûdu'l-hâl: Zahrü'l-akrân Ahmed Ağa b. Receb Reîsü'l-muhzırîn, aynü'l-a'yân Cafer Bey b. Mehmed el-bevvâbü's-sultânî, umdetü kuzâti'l-İslâm Mevlânâ Nuh Efendi b. Hasan el-Bursevî, fahrü'l-müdderrisîn Mevlânâ Mustafa Efendi b. Hüseyin, Mahmud Ağa b. Abdülmennân, Dilâver Bey b. Abdullah, Derviş Çelebi b. Abdullah, el-Hâc Abbas b. İbrahim el-muhzır, el-Hâc Mahmud b. İsa el-muhzır, Mehmed Çelebi b. el-Hâc Şücâ' el-Bursevî, Mehmed Çelebi b. Ömer eş-şehîr be-Bakkālzâde, Mehmed Bey b. Mustafa, Nuh b. Aslan.

367 [74a-1] Araç kazasına bağlı Harmancık köyü sakinlerinden İsa b. Halil'in Çatladıkapı haricinde mîrî selhhanede oğlunu katleden Osman b. Abdullah ile belirtilen bedel mukabili anlaştığı

Vilâyet-i Anadolu'da Araç kazâsına tâbi' Harmancık nâm karye sâkinlerinden İsa b. Halil nâm kimesne Dîvân-ı Âlî-i –dâme mahfûfen bi'l-me'âlî-'de meclis-i şer'-i hatîrde bâ'isü'l-kitâb Osman b. Abdullah nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip târih-i kitâbdan üç ay mukaddem mezbûr Osman mahmiye-i İstanbul ebvâbından Çatladıkapısı hâricinde vâkı' mîrî selhhânede sulbî oğlu Musli nâm kimesneyi işâ vaktinde amden karnından bıçakla urup katl etmeğin hâlâ ve oğlum mezbûr Musli'nin verâseti bana munhasıra olmağın verâsetim hasebiyle mezbûrdan mûcebini taleb ve da'vâ eylediğimde mezbûr Osman bi'l-külliye inkâr edip beynimizde münâza'ât-ı kesîre vâkı'a oldukdan sonra tavassut-ı muslihîn ile husûs-ı mezbûr için merkūm Osman inkârdan beni on yedi bin fıddî akçe üzerine sulh edip ben dahi sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh-ı mezkûru tamâmen

yedinden alıp kabz edip mezbûr min-ba'd merkūm Osman'ın zimmetini husûs-i merkūma müte'allika cemî'-i de'âvî ve husûmâtdan ibrâ-i âmm-ı kātı'u'n-nizâ'la ibrâ eyledim, min-ba'd husûs-ı mezbûra müte'allik da'vâ ve husûmetim yoktur dedikde gıbbe't-tasdîk vicâhen mâ hüve'l-vâkı' bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî-evâhiri Zilhicceti'ş-şerîfe li-sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdu'l-hâl: Ali Efendi b. eş-Şeyh Haydar el-Müderris, Mehmed Ağa Çerkesbeyzâde, Süleyman Ağa b. Serkılıccıyân-ı hâssa, Mustafa Çavuş b. ( ), el-Hâc Mustafa Kethüdâ-yı kassâbân, Ali b. Mustafa, Derviş b. Pîrî, Derviş b. Abdüllatif, el-Hâc Derviş b. Ahmed, Mehmed Efendi b. İbrahim Kâtib-i ağnâm, Mehmed Bey b. ( ) el-Bevvâb.

368 [74a-2] Yeniçeri kâtibi Malkoç Efendi b. Ali'nin kefaletiyle Ahmed Bey'e borç verdiğini iddia eden Nesimi Efendi arasındaki davanın görüldüğü

Sâbıkā yeniçeri kâtibi olan fahrü'l-emâcid ve'l-a'yân Nesimi Efendi b. ( ) mahfil-i şer'-i hatîrde hâlâ yeniçeri kâtibi olan zahrü'l-emâsil ve'l-akrân Malkoç Efendi b. Ali mahzarında üzerine da'vâ edip bundan akdem biz ikimiz ve Ahmed Bey nâm kimesne meclisde hâzır iken merkūm Malkoç Efendi mezbûr Ahmed Bey'e üç bin guruş ikrâz eyle ben meblağ-ı merkūma kefîl ve zâmin oldum deyü bana emr edip ben dahi merkūmun emriyle mezkûr Ahmed Bey'e mâlımdan üç bin guruş ikrâz ve teslîm eyledim, ol dahi kabz eyledi idi, meblağ-ı mersûmu kefâleti hasebiyle merkūm Malkoç Efendi'den taleb ederin dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Malkoç Efendi cevabında fi'l-vâkı' mukaddemâ ben vech-i meşrûh üzere mezkûr Ahmed Bey'e üç bin guruş ikrâz eyle ben zâminim dedim, lâkin vech-i mezbûr üzere ikrâz ve teslîm eylediğini bilmem deyücek, merkūm Nesimi Efendi'den beyyine taleb olunup sûret-i hâl gıbbe't-taleb ve's-suâl ketb ve tahrîr olundu.

Hurrire fî-evâsıtı şehri Recebi'l-mürecceb min-şühûr sene selâse ve selâsîn ve elf.

Şuhûdu'l-hâl: Emîrü'l-ümerâi'l-kirâm Abdülkerim Paşa b. Hasan, Abdüsselâm Çavuş b. Ali, Müstedam Bey b. Abdullah er-râcil, Mehmed Beşe b. er-râcil, Ömer Efendi b. Musa el-müdderris, İbrahim Beşe b. ( ) er-râcil, Salih Çelebi b. ( ), Yusuf Bey b. ( ) er-râcil ve gayruhüm.

369 [74b-1] Edirne'nin Hızır Ağa mahallesi sakinlerinden Behman Ağa b. Abdülvehhab'ın belirtilen meblağı vakfettiği ve Osman Ağa b. Abdülmennân'ı mütevelli tayin ettiği vakfın tasdik edildiği

Şer'iyyü'l-medlûl ve cerâ bi-enye telakkā bi'l-kabûl harrerehü'l-fakīr Mehmed b. Abdülganî –âmelehallâhu te'âlâ bi-fazlihi's-seniyyi el-Kādî bi-askeri Rumeli el-ma'mûre –lâ-zâlet inânu eltâfi'l-ilâhiye ma'mûre-

Mâ tazammenehü'l-kitâb min-vakfi'l-nükūd ve ta'yîni'l-masârıf ale'n-neski'l-ma'hûd ve mâ-…? fîhî mine'r-rücû'i'l-mükedder ale'n-nehci'l-meşhûr ve'n-namti'l-mukarrer vâki'un bilâ-iştibâh ve irtiyâb ve hakka sâtı'un mukarrere bi's-sıhhati ve'l-kabûl ve innî kazaytü fîhî bi's-sıhha ve'l-lüzûm ale't-tarzi'l-meşhûr ve't-tavri'l-ma'lûm kazâen câriyen alâ kavânîni'ş-şer' muvâfıkan …? âlimen bi'l-hilâf beyne'l-e'immeti'l-eşrâf fî-emri'l-evkāf ketebehu'l-abdü'l-fakīr ilallâhi'l-meliki's-samed Mehmed b. Derviş Mehmed el-müvellâ-hılâfeten bi-medîneti Edirne el-mahmiyye ani'l-fiten ve'l-beliyye gafarallâhü te'âlâ lehümâ bi-lütfihi'l-hafî ve fazlihi'l-celî.

Hamd-i mevfûr ve senâ-i mahsûr ol mâlikü'l-mülk ve'l-melekût rabbü'l-izzeti ve'l-ceberût vâkıf-ı ahvâl-i ins ü cân rezzâk-ı mahlûk-ı her dû-cihân cellet hikmetühû ve alet kelimetühû hazretlerinin dergâh-ı azamet-penâhına ref' olunur ki, nüsha-i insânı ketm-i ademden ebda'-ı üslûb üzere ibdâ' ve imlâ ve ahsen-i takvîm üzere ihtirâ' ve inşâ edip mesâlik-i ma'âşı ta'lîm ve menâhic-i me'âdı tefhîm eyledi ve dürûd-ı amîmü'l-vürûd ol sâhib-i makām mahmûd-ı resûl-i müctebâ habîb-i hüdâ Muhammed Mustafa hazretlerinin rûh-ı pür-fütûhlarına îsâr u nisâr olunur ki ashâb-ı me'âsî ve âsâm ve yevme yü'hazü'l-nevâsî ve'l-akdâm ânın şefâ'atine istinâd ve lütf u keremine i'timâd ederler ve tahiyât-ı bî-had ve teslîmât-ı bî-ad ervâh-ı tayyibe-i âl u ahbâb ve eşbâh-ı tâhire-i evlâd u ashâb üzerlerine olsun ki herbiri emvâlini ve vücûh-ı hayrâta nisâr ve infâk fî-sebîlillâhi sâir ef'âl üzerine nisâr eylediler –rıdvânullâhi te'âlâ aleyhim ecma'în– ve ba'd erbâb-ı elbâba rûşen ve zâhir ve ashâb-ı âdâba ayân ve bâhirdir ki, muhitt-i devr cevr ü mihnetdir ve rahmet-i dehr derd ü zahmetdir ve bu âlem-i fânînin şarâbı serâb ve na'îmi azâb sahîhi hasta ve alîl ve cevâdı hasîs ve bahîldir, lâ-cerem insân-ı kâmil ve merd-i âkil oldur ki me'âl-i âkıbeti tedebbür ve fikr-i serîr ile tefekkür edip "küllü nefsin zâ'ikatü'l-mevt" nidâsı sem'-i câna ermeden "küllü men aleyhâ fân" sadâsı gûş-ı cenâna girmeden "ed-dünyâ mezra'atü'l-âhire" mübtegāsınca tohum-ı hayrâtı zirâ'at ve bezr-i hasenâtı hirâset ede, binâenaleyh mahmiye-i Edirne –huffet bi'l-meymene– mahallâtından Hızır Ağa mahallesi sâkinlerinden olup Dergâh-ı Âlî –dâme mahfûfen bi'l-me'âlî– müteferrikalarından olan sâhibü'l-hayrât ve tâlibü'l-meberrât Behmen Ağa b. Abdülvehhab zâdellâhu izzehû ve tevfîkahû ve ce'ale't-takvâ zâdehû ve refîkahû hazret-i rabbü'l-izzet cellet hikmetühû ve izzetühûdan kendiye vâsıl olan atâyâ-ı celiyye ve mevâhib-i aliyyeyi "ve in te'uddû ni'metâllâhi lâ-tuhsûhâ" vefkince hadd ü adde imkân olmadığı ma'lûmu olup "mâ indekum yenfedu ve mâ indellâhi bâkin" mefhûm-ı latîfi kalb-i pâk ve serî'ü'l-idrâklerine münsâk olup inân-ı azîmeti teksîr-i hayrâta ma'tûf ve tevfîr-i meberrâta masrûf olmağın tasarrufât-ı şer'iyyesi câize ve teberru'ât-ı mer'iyyesi nâfize olduğu hâlde meclis-i şer'-i şerîf-i Ahmedî ve mahfil-i dîn-i münîf-i Muhammedî'de vakf-ı âti'z-zikri ihkâm ve tescîl ve lâ büd-mend olan her dakīk ve celîl için mütevellî nasb etdiği fahrü'l-a'yân Osman Ağa b. Abdülmennân muvâcehesinde ikrâr-ı sahîh-i şer'î ve i'tirâf-ı sarîh-i mer'î edip enfes-i emvâl ve atyab-ı menâlimden fıddî Osmanî beş kere yüz bin akçeyi sâir emlâkimden imtiyâz-ı

tâmla mümtâz kıldığımdan sonra hâlisan li-vechillâhi'l-ferdi's-samed vakf-ı mü'ebbed ve habs-i muhalled eyledim –tekabbelallâhu kabûlen hasenen ve ahsene ihsânen neciyyen– şöyle şart eyledim ki, meblağ-ı mezkûr mahmiye-i mezbûrede ale'l-vechi'l-helâl onu on bir buçuk akçe üzere yed-i mütevellî ile istirbâh ve istiğlâl olunup rehn-i kavî ve kefîl-i melî veyâhûd ikisinden biri olmayınca kimesneye bir akçe verilmeye ve her sene hâsıl olan yetmiş iki bin akçe nemâ ve gılâlden yevmî on akçe hakk-ı nezâret ola ve yevmî on beş akçe hakk-ı tevliyyet ola ve yevmî sekiz akçe hakk-ı kitâbet ola ve yevmî dörder akçe ile iki reşîd kimesne **[75a]** câbîler olalar ve otuz nefer ehl-i Kur'ân olan kimesnelere yevmî ikişer akçe verilip anlar dahi mahmiye-i mezbûrede Câmi'-i Atîk'de câmi'-i mezkûrun eczâ'-i şerîfesi tilâvetinden sonra yevmî otuz aded eczâ'-i şerîfe tilâvet edip sevâbını rûh-ı vâkıfa ihdâ edeler ve bu cüzhânlardan biri eczâ'-i şerîfeyi tefrîk ve cem' edip yevmî bir akçeye mutasarrıf ola ve kezâlik cüzhânlardan biri ser-mükebbir olup ba'de'l-hatm rûh-ı vâkıfa du'â edip bir akçeye dahi mutasarrıf ola ve zikr olunan eczâ'-i şerîfeden birinin tilâveti ve ser-mükebbirlik zikr olunan Hızır Ağa mahallesi imâmlarına meşrûta ola ve yevmî iki akçe ile bir kimesne buhûrî olup esnâ-i tilâvetde yakıp ta'tîr-i dimâğ eyleye ve Câmi'-i Atîk mü'ezzinlerine her yılda bin iki yüz akçe ve Üçşerefeli Câmi'-i şerîf mü'ezzinlerine kezâlik her yılda bin iki yüz akçe ve Sultan Selim Hân Câmi'-i şerîfi mü'ezzinlerine kezâlik her yılda bin iki yüz akçe verile anlar dahi meblağ-ı mezkûru ale's-seviyye iktisâm edip ve mukābelesinde evkāt-ı hamsede kable'l-ikāme bir Fâtihatü'l-kitâb ve üçer İhlâs-ı şerîf tilâvet edip sevâbın rûh-ı vâkıfa [i]hdâ edeler ve nezâret-i mahmiye-i mezbûrede bostancıbaşı olan ağa hazretlerine meşrûta olan (…)larından mercûdur ki vakf-ı mezbûrun ihyâsına sa'y u himmet buyurulup nazar-ı inâyetlerin dirîğ buyurmayalar ve tevliyet dahi yine merkūm Osman Ağa'ya meşrûta ola, ba'dehû re'y-i hâkime müfevvez ola ve kitâbet dahi mahmiye-i mezbûrede vâkı' Hadîka-i hâssa kâtibi olan umdetü erbâbi't-tahrîr ve'r-rakam Hasan Bey b. Abdullah'a, ba'dehû mezbûr Hasan Bey'in evlâdına ve evlâd-ı evlâdına ve evlâd-ı evlâd-ı evlâdına neslen ba'd-ı neslin meşrûta ola ba'de'l-inkırâz re'y-i hâkime müfevvez ola ve cihât-ı sâirenin dahi tevcîhi re'y-i hâkimü'l-vakte müfevvez ola, rızâen li'llâhi te'âlâ ehil kimesnelere verilmek ile vakf-ı mezbûr ihyâ oluna ve zevcem olan umdetü'l-muhadderât Kamer Hatun bt. Abdullah'a yevmî yirmi akçe verile, ba'dehû mezkûre hatunun evlâdına ve evlâd-ı evlâdına ve evlâd-ı evlâd-ı evlâdına neslen ba'd-ı neslin meşrûta ola, ba'de'l-inkırâz Medîne-i Münevvere'de –sallallâhu alâ münevverihâ– fukarâsına irsâl oluna ve utekāmdan Servinaz bt. Abdullah nâm hatuna dahi yevmî beş akçe verile, anların fevtinden sonra yine Medîne-i Münevvere'ye irsâl oluna ve zikr olunan Hızır Ağa mahallesi avârızı için beher sene üç bin altı yüz akçe verile ve yevmî bir akçe mahmiye-i mezbûre Bezzâzistân'ında bir dolab istîcâr olunup rihân ve nükūd ânda hıfz oluna ve min-ba'd i'tâkı müyesser olan on nefer kimesneye yevmî üçer akçe verile ve bâkī kalan ribhin mecmû'u ile beher sene ta'âm tabh olunup mürtezika it'âm oluna, anlar dahi derûn-i dilden rûh-ı

vâkıfa du'âlar edip ve cenâb-ı hakdan mağfiret taleb eyleyeler, eğer mürûr-i eyyâm ve kürûr-ı a'vâm ile şürût-ı mezbûra ri'âyeti müte'azzir olursa mecmû'u Medîne-i Münevvere fukarâsına irsâl oluna ve mâdem ki (…) kayd-ı hayât ile mukayyed olam rıbh-ı mezkûrun mecmû'u nefsime meşrûta olup ba'de'l-vefât zikr olunan vech üzere mübâşeret oluna ve tebdîl ü tağyîr ve taklîl ü teksîr emri dahi yedimde ola deyüp meblağ-ı mezbûru fâriğan ani'ş-şevâgil mütevellî-i mezkûr Osman Ağa'ya teslîm eyledim ol dahi tevliyet-i mahkiyyesi hasebi ile kabz ve tesellüm edip sair evkāf mütevellîleri tasarruf etdikleri gibi bürheten mine'z-zamân mutasarrıf oldu dedikde vâkıf-ı mezbûru kelimât-ı meşrûhasında mütevellî-i mezkûr bi'l-müvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâfehe tahkīk edip tarafeynden tasâduk emri tamâm oldukdan sonra vâkıf-ı mezbûr vech-i me'lûf ve meşrû' üzere istirdâd ve rücû'-ı mukaddemâtına şurû' edip eimme-i-i selâse-i nehârîr katlarında vakf-ı nükūd bâtıl ve âna binâ olunan şürût ve kuyûd âtıl olmağın vakf-ı mezbûrdan rücû' ve kemâ-kân mülküme idhâl olunmasın murâd ederim deyü mütevellî-i mezbûrdan istirdâd edicek, mütevellî-i mûmâ-ileyh İmâm Züfer hazretlerinden hazret-i İmâm Ensârî –aleyhi rahmetü'l-bârî– rivâyeti üzere ihticâc edip redden imtinâ' etmekle beynlerinde nizâ' olup hâkim-i muvakkı'-ı sadr-ı kitâb tûbâ-leh ve hüsn-me'âb hazretlerine murâfa'a olduklarında hâkim-i mûmâ-ileyh –esbeğallâhü sicâle ni'amihî aleyh– İmâm Züfer –aleyhi rahmetü'l-meliki'l-ekber– hazretleri re'y-i şerîfleri üzere sıhhat-i vakf-ı nükūda ve sıhhat-i şerâîtine hükm etdikten sonra vâkıf-ı müşârun-ileyh lâ-zâle beyne'l-enâm müşârun-ileyh iâde-i kelâm edip vakf-ı nükūd eğerçi imâm-ı merkūm katında sahîhdir lâkin imâm-ı mezkûr katında sıhhat lüzûmu müstelzim değildir, ol cihetden meblağ-ı mezkûru mütevellî-i merkūmdan yine istirdâd ederim dedikde mütevellî-i mezkûr cevabında lühûk-ı hükm-i hâkim ile **[75b]** asl-ı sıhhat müttefekun-aleyh olmuşdur, sıhhat-i vakf ise imâmeyn-i hümâmeyn sadreyn-i kumkāmeyn imâm-ı sânî İmâm Ebû Yusuf ve imâm-ı sâlis İmâm Muhammed b. Hasan eş-Şeybânî katlarında husûsen ba'de't-teslîm ile'l-mütevellî sıhhat lüzûmdan müfârık değildir, binâenaleyh ol iki imâm-ı celîlü'ş-şân re'y-i şerîfleri üzere lüzûmuna dahi hüküm taleb ederim dedikde hâkim-i mûmâ-ileyh hazretleri taraf-ı vakfı tercîh edip imâmeyn-i hümâmeyn hazretleri kavl-i şerîfleri üzere lüzûmuna dahi bi'l-müvâcehe hükm edip, hükm-i sâbıkın ıhkâm ve kazâ-i lâyıkın itmâm etmekle vakf-i mezbûr cümle eimme-i-i dîn-i rahmet-karîn katlarında vakf-i lâzım ve habs-i mütehattim olup hiyel-i? nizâ' ve …? hisâm ledeyye? infisâm buldu, "Fe-men beddelehû ba'de mâ semi'ahû fe-innemâ ismühû ale'llezîne yübeddilûnehû innellâhe semî'un alîm" ve ecrü'l-vâkıfı ale'l-hayyi'l-cevâdi'l-kerîm, cerâ zâlike ve, hurrire fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîn min-Cemâziyelâhire li-sene-i esneteyn ve selâsîn ve elf.

Şuhûdu'l-hâl: Fahrü'l-kuzât Ahmed Efendi b. Ramazan Efendi, umdetü'l-eimme-i Mustafa Efendi el-imâm bi'l-mahalleti'l-mezkûre, fahrü'l-akrân Yusuf Ağa, Ahmed Bey b. Hamza, Rıdvan b. Abdullah, Nasuh Bey el-cündî, Siyavuş Bey b. Abdullah, Osman Çelebi b. Sefer, İbrahim Bey b. Abdullah Kâtib-i Kapan, İbrahim Bey

b. Hasan, Mehmed Çelebi b. Hamza, Hüseyin Çelebi el-kâtib, Şahin b. Abdullah, Mustafa Çelebi b. Ömer el-bevvâb, Memi b. Ömer Bey, Mehmed Çelebi el-kazzâz, el-Hâc Abdünnebi et-tâcir, Yusuf Bey b. Abdullah Çûkadâr, Süleyman b. Abdullah, Şa'ban Bey Kethüdâ-i Mahmud Efendi ve gayruhüm.

370 [75b-1] Yeniçeri odalarında hırsızlık yapan Mahmud b. Durmuş ve Süleyman b. Abdullah'ın yakalanarak sorgulandıkları

El-emrü kemâ hurrire fîhî, harrerehü'l-fakīr Mehmed b. Abdülganî el-Kādî bi-askeri Rumeli –ufiye anhümâ–

Sebeb-i tahrîr-i kitâb budur ki,

Dergâh-ı ma'delet-penâh yeniçerilerinden yeni odalarda yetmiş birinci Samsuncular'ın aşçısı olan Mehmed Beşe b. Mustafa Dîvân-ı Âlî –dâme mahfûfen bi'l-me'âlî-'de Mahmud b. Durmuş ve Süleyman b. Abdullah nâm kimesneleri mahfil-i kazâya ihzâr ve mahzarlarında takrîr-i kelâm edip bundan mukaddem zikr olunan yeni odalarda gece ile bir kaç odalara sârik girip? esvâb ve emvâlimizi sirkat edip biz dahi odalarımızı hıfz ve hırâsetde ihtimâm üzere iken mezbûr nısfu'l-leylde benim odama girip bin akçe kıymetli bir mutellâ tülbendimi sirka eyledikten sonra işbu târihi-i kitâb şehrinin altıncı vâkı' olan sebt gecesi yine merkūm Mahmud başına bir keçe külâh giyip ve ayaklarına keçeler sarıp zikr olunan odalardan esvâb sirkat etmek istedikte duyulup on altıncı ile seksen dokuzuncu odalarının arasında olan ayazma içinde girip saklandığını gördüğümüzde yeniçeri yoldaşlardan cemm-i gafîr yetişip ahz eylediler ve mezbûr Süleyman'ı dahi ertesi pazar gecesi öreyinde nısfu'l-leylde Sefer Paşa ahûru içinde ahz eylediler, ikisi dahi sârik ve harâm-zâde ve sâ'î bi'l-fesâd fi'l-arz olup dâimâ serikayı san'at edinmişlerdir, suâl olunup haklarından gelinmek taleb ederin dedikde evvelen mezkûr Mahmud istintâk olundukta fi'l-vâkı' beni vech-i mezbûr üzere ayazmada bulup ahz eylediler lâkin vech-i mersûm üzere sirkat etmedim deyip ve mesfûr Süleyman dahi istintâk olundukta ol dahi sekerân olup zikr olunan âhûra girmişdim ahz eylediler deyip ba'dehû Mustafa b. Abdullah ve Hüseyin b. Abdullah nâm kimesneler hâzırân olup fi'l-vâkı' leyle-i mezbûrede nısfu'l-leylde mezkûr Mahmud esvâb sirka etmek için zikr olunan odalara girip duyulup? feryâd etdiklerinde biz dahi cemm-i kesîr ile varıp tecessüs eylediğimizde merkūm Mahmud'u zikr olunan ayazmada başında keçe külâh ve ayaklarında dahi keçeler ile bulup ahz eylediler deyip ve Ahmed b. Abdullah ve Ali b. Abdullah ve İskender b. Abdullah ve Yusuf b. Abdullah ve Mehmed Çelebi b. Ahmed ve el-Hâc Hüseyin b. Abdullah ve Ahmed Beşe b. Abdullah ve Mehmed b. Abdullah ve cemm-i gafîr ve cem'-i kesîr hâzırûn olup mezbûrân Mahmud ve Süleyman sârik ve harâm-zâde ve sâ'î bi'l-fesâd fi'l-arz olup dâimâ müslimînin emvâlini ahz ve sirka etmek mu'tâd olup ikisi dahi sârik ve harâm-zâde ve lâzımü'l-izâledir, haklarından gelinmek sevâb-ı azîmdir deyü

muvâcehelerinde alâ tarîki'ş-şehâde haber verip ve zikr olunan odalar kurbünde Sarıgörez Mescidi mü'ezzini olan Ömer Halife b. Siyami ve Mustafa b. Abdullah hâzırân olup mezkûrân Mahmud ve Süleyman sârik ve harâm-zâde olup her gece nısfu'l-leylde ve yatsıdan sonra mescid-i mezbûra karîb yerde sârikler ile ictimâ' ve ittifâk edip müslimînin emvâlini sirka edip beynlerinde taksîm eylediklerine vâkıf olduk, merkūmân Mahmud ve Süleyman yaramazdır ve sâ'î bi'l-fesâd fi'l-arzdır, haklarından gelinmek sevâb-ı azîmdir deyü muvâcehelerinde alâ tarîki'ş-şehâde haber verdiklerinde sûret-i hâl gıbbe't-taleb ve's-suâl ketb ve tahrîr olundu.

Hurrire fî-evâili şehri'l-Muharremi'l-harâm li-sene erba'a ve selâsîn ve elf.

Şuhûdu'l-hâl: Hasan Subaşı b. Abdullah, Mehmed Ağa b. Abdullah Vâlî-i şehr hâlâ, el-Hâc Mehmed b. ( ), el-Hâc Mahmud b. el-Hâc Süleyman, İskender b. Abdullah, Yahya Bey, Hasan b. Şa'ban, Mustafa Beşe b. ( ) er-râcil, Mehmed b. Mustafa ve gayruhüm.

371 [76a-1] Mehmed Ağa'nın Darüssaade Ağası Ak Mehmed Ağa ve mütevelli Mehmed Ağa bin Şaban huzurunda Daye Hatun mahallesindeki menzilini vakfiyet şartları üzere vakfeylediği

Şer'iyyü'l-medlûl ve cerâ bi-en yetelakkā bi'l-kabûl harrerehü'l-fakīr Mehmed b. Abdülganî –âmelehallâhu te'âlâ bi-fazlihi's-seniyyi el-Kādî bi-askeri Rumeli el-ma'mûre –lâ-zâlet inân-ı eltâfü'l-ilâhiye ma'mûre-

Mâ hurrire fîhî min-asli'l-vakfı ve şerâitihî ve sahha ledeyye ve sahha beyne yedeyye ve hakemtü bi-sıhhatihî ve lüzûmihî fî-husûsihî ve umûmihî vâkıfen alâ muvâkıfi'l-hilâfi'l-cârî beyne'l-e'immeti'l-eslâf ve ene'l-abdü'l-fakīr Ali b. Abdurrauf el-Kādî bi-asâkiri Rumeli el-ma'mûre –ufiye anhümâ–

Hamd ü sipâs ve şükr-i bî-kıyâs ol hâlik-i cinn ü inâs hazretlerine olsun ki, ahsen-i a'yân ve eşref-i ekvân olan hulk-ı refî'ü'ş-şân ve nev'-i bedî'i şân-ı insânı "ve rafa'nâ ba'zehum fevka ba'zin derecâtin" mısdâkınca evvel-i fıtratda tefâvüt-i medâric ve tabakātı üzere ibdâ' ve tehâlüf-i merâtib-i derecât üzere ihtirâ' etdikden sonra bâzısına fazl u kemâl müyesser ve bâzısına envâ'-i metâ' ve esâsı mukarrer edip eyâdî-i müeyyedelerden menâhic-i hayrât ve meberrâta makarr ve mâl u menâlden masârıf-ı hasenât ve sadakāta mazhar etmekle "Men câ'e bi'l-haseneti fe-lehû aşrü emsâlihâ" mûcebince mukābelesinde mesûbât-ı celîle ve ucûr-ı cezîle mukarrer kılınmışdır ve salât u salavât-ı vâsılât mu'ayyin-i keyfiyet-i savm u salât ve mübeyyin-i envâ'-i sadakāt olan seyyid-i kātıbe-i enbiyâ ve sipehsâlâr-ı rüsül-i asfiyâ Muhammed Mustafa hazretine ki îcâd-ı âleme sebeb-i vücûd-ı şerîfi ve nizâm-ı cihânbâna bâ'is-i zât-ı latîfi olup hitâb-ı müstetâb-ı "levlâke levlâk le-mâ halaktü'l-eflâk" ile (…) mesrûr ve teşrîf "ve mâ ca'alnâke [erselnâke] illâ rahmeten li'l-âlemîn" kelimât-ı tayyibâtıyla ma'rûf ve meşhûrdur ve dahi âl-i izâm ve ashâb-ı kirâmına ki

herbiri necm-i burc-ı dîn ve kevâkib-i evc-i yakîndir –rıdvânullâhi teʿâlâ aleyhim ecmaʿîn– ammâ baʿd, erbâb-ı elbâba rûşen ve hüveydâdır ki, dâr-ı dünyâ medâr-ı fenâ ve makarr-ı anâdır lâ-cereme âkıl ve dânâ oldur ki bir sâʿatden gāfil ve her biri tâʿatden kâhil olmayıp hâl-i âfiyetde [meʾâl-i] âkıbeti tefekkür ve fâtiha-i umûrdan hüsn-i hâtimetini tedebbür edip saʿâdet-i dâreyn ile muʿazzez [ve mükerrem] olalar, binâen alâ-zâlik işbu mecelle-i şerʿiyyenin sâhibi ve vesîka-i merʿiyyenin hâfizi Dârussaâde ağalarından Ak Mehmed Ağa demekle şehîr olan iftihârü'l-havâs ve'l-mukarrebîn ihtiyâru ashâbi'l-izzi ve't-temkîn hâccü'l-haremeyini'ş-şerîfeyn essâʿî beyne's-Safâ ve'l-Merveteyn el-mahfûfu bi-inâyeti'l-meliki'd-deyyân Hazret-i Mehmed Ağa b. (…) meclis-i şerʿ-i şerîf ve mahfil-i dîn-i münîfde vakf-ı âti'z-zikre li-ecli't-tescîl mütevellî nasb eylediği [fahrü'l-]aʿyân Mehmed Ağa b. Şaʿban el-müteferrika mahzarında ikrâr ve takrîr-i kelâm edip mahmiye-i Kostantıniyye –sînet ani'l-âfât [ve'l-beliyye]– mahallâtından Dâye Hatun mahallesinde vâkıʿ olup şirâ-i şerʿî tarîkiyle silk-i mülkümde olan bir tarafdan (…) Ağa b. ( ) mülkü ve bir tarafdan Oruç Ağa b. ( ) mülkü ve tarafeynden tarîk-i âm ile mahdûd ve muhavvata-i dâhiliyyesi iki fevkānî evi ve orta sofayı ve iki beyt süflî ve matbahı ve fırını ve bîʿr-i mâ ve hammâm ve kenîfi ve zât-ı eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmire hadîkayı ve muhavvata-i hâriciyyesi kezâlik iki ulvî beyti ve orta sofayı ve bir süflî beyt-i sagīri ve ıstabl ve kenîfi ve cânib-i şarkīsinde vâkıʿ fevkānî ve tahtânî altı hücreli ve taraf-ı garbîsinde vâkıʿ beş bâb dükkân ve bir kahvehâneyi müştemil menzilimi âmme-i tevâbiʿ ve levâhıkı ve kâffe-i tarîk ve merâfıkı ile hasbeten lillâhi teʿâlâ vakf ve habs edip şöyle şart eyledim ki, hayâtda oldukça menzil-i mezbûrda ben sâkin olup benden sonra zikri sebk eden kahvehâne ve beş bâb dükkândan maʿadâsında utekām ve utekāmın evlâdı ve evlâd-ı evlâdı ve evlâd-ı evlâd-ı evlâdı zükûr ve inâsı ale's-seviyye sâkin olup utekāmdan biri fevt oldukda hissesine evlâdı mutasarrıf olalar ve menzil-i mezbûrda sâkin olanların her biri yevmî üçer İhlâs-ı şerîf tilâvet edip sevâbını rûhuma ihdâ edeler ve zikr olunan kahvehâne ve beş bâb dükkânı mütevellî-i vakf ecr-i misli ile îcâr edip hâsıl olan ücretinden yevmî ikişer akçe vazîfe ile her kim mahalle-i merkūmede imâm ve müʿezzin olursa mescid-i mezbûrda yevmî birer cüz'-i şerîf tilâvet edip sevâbını rûhuma ihdâ edeler, ücret-i mezbûrenin zikr olunan iki cüzden ve zikri âtî yevmî birer akçe vazîfe-i tevliyetden fazlası utekām ve evlâd-ı utekām beyninde alâ kadri hısasihim mine's-süknâ tevzîʿ oluna ve menzil-i mezbûrun meremmeti növbetlerinde sükkân üzerine ola ve baʿd-ı inkırâzi'l-utekā ve'l-evlâd menzil-i mezbûr ve dekâkîn-i merkūmenin cümlesi ecr-i misli ile îcâr olunup hâsıl olan gallesinden zikr olunan iki cüzʿ-i şerîf ve meremmet-i menzilden ve ücret-i tevliyetden fazlası Haremeyn-i Şerîfeyn nâzırı maʿrifeti ile surrelenip her sene fukarâ-i Haremeyn-i Şerîfeyn'e irsâl oluna ve mâdemki hayâtda olam vakf-ı mezbûrun tebdîl ve tağyîri ve tevliyeti kendi yedimde olup vefâtımdan sonra yalnız tevliyet utekā ve evlâd-ı utekādan aslahına meşrûta ola, ânlar munkarız oldukdan sonra Haremeyn-i Muhteremeyn mütevellîsi olanlar yevmî birer

akçe vazîfe ile buna dahi mütevellî ola ve vakf-ı mezbûrun hasbî nezâreti umdetü ashâbi'l-izzi ve't-tekmîn mü'temenü'l-mülûk ve's-selâtîn zü'l-kadri'r-refî' ve'l-izzi'l-menî' el-mahfûfu bi-sunûfi avâtıfi'l-meliki'l-a'lâ Hazret-i el-Hâc Süleyman Ağa hazretlerine meşrûta olup ibtigāen li-merzâtillâhi vakf-ı mezbûrun ahvâline nazar-ı şerîflerini dirîğ buyurmayalar, anlardan sonra her kim ol makām-ı şerîfe nâil olursa nâzır olalar, minvâl-i muharrer üzere ta'yîn-i masârıf ve şürutdan sonra menzil-i mezbûru bi-cümleti't-tevâbi' mütevellî-i mûmâ-ileyhe teslîm ettim, ol dahi bi-hasebi't-tevliye kabz ve tesellüm edip vakfiyyet üzere tasarruf etdi deyüp mütevellî-i merkūm dahi menzil-i mezbûru kabz ve tesellüm ve vakfiyyet üzere tasarruf etdiğine mu'terif olup [**76b**] emr-i vakf bu minvâl üzere ikmâl ve tetmîm olunduktan sonra vâkıf-ı müşârun-ileyh –efâzallâhu sicâle ni'amihî– takrîr-i kelâm edip eğerçi sıhhat-i vakf-ı akārda hilâf yoktur, lâkin İmâm-ı a'zam ve hümâm-ı akdem ve efham sirâcü'l-ümme tâcü'l-e'imme Ebû Hanîfe el-Kûfî –cüziye hayre'l-cezâ ve kûfiye– katında luzûm sıhhate lâzım olmayıp vâkıf vakfını mülk-i kadîmine ircâ'a kādir olmağın mezheb-i imâm-ı mezkûre binâen zikr olunan vakıfdan rücû' ve mülk-i kadîmime red taleb ederim dedikde mütevellî-i mesfûr istintâk oldukda eğerçi İmâm-ı A'zam hazretlerinin mezheb-i şerîfleri üzere hâl zikr olunan minvâl üzeredir, lâkin İmâm Rabbânî Ebû Yusuf eş-şehîr bi'l-imâm-ı sânî huzûrunda mücerred vakaftü demekle lüzûm sıhhate lâzım olduğuna hâzim olup İmâm Muhammed b. Hasan eş-Şeybânî hazretleri dahi teslîm ile'l-mütevellî için lüzûm-ı vakıfda tevakkuf etmemişdir deyüp bu kitâb-ı müstetâb-ı âsâr-ı kalem-i anberîn-famı ile tahliye ve tezyîn eden hâkim-i hâsım ellezî lâ-yehâfu fi'llâhi levmete lâimin ve helâli harâmdan fâsıl olan âdil-i bî-mu'âdil hazretlerinden alâ re'yi'l-imâmeyni'l-hümâmeyn lüzûm-ı vakf-ı mezbûra hüküm taleb edicek, hâkim-i müşârun-ileyh lâ-zâle müşârun-ileyh beyne'l-enâm hazretleri ba'de'n-nazari'd-dakīk ve't-teemmüli'l-enîk cânib-i vakfı evlâ ve ahrâ görüp âlimen bi'l-hilâf vakf-ı mezkûrun lüzûmuna dahi hüküm edip akār-ı mezbûr vakf-ı lâzım oldu, min-bâ'd nakz u nıkzına mecâl muhâl olmuşdur, her kim tebdîline sâ'î ve tağyîrine mütasaddî olursa envâ'-i azâb ve esnâf-ı ikāb ile mu'azzeb ve mu'âkab ola.

Tahrîren fî-evâsıtı Cemâziyelâhir fî-şühûr sene ihdâ ve selâsîn ve elf.

Şuhûdu'l-hâl: Fahrü'l-akrân Ahmed Ağa b. Abdülmennân Ağa-yı Sarây-ı Atîk, fahrü'l-a'yân Bayram Kethüdâ b. ( ), fahrü'l-akrân Ahmed Ağa …? Hâssa, fahrü'l-emâcid ve'l-ekârim el-Hâc Bekir Serteberdârân-ı Sarây-ı Atîk, mefharü'l-akrân Yusuf Ağa Ser-sikkekân-ı Hâssa, fahrü'l-a'yân Bekir Ağa b. Hasan el-müteferrika, fahrü'l-emâcid ve'l-ekârim Mehmed Ağa b. Şa'ban el-müteferrika, Ömer Ağa Üstâd-ı Bâğçe-i Davudpaşa, fahrü'l-cüyûş es-Seyyid Süleyman Çavuş b. ( ), Himmet Ağa b. Abdullah el-cündî, fahrü'l-cüyûş Mehmed Çavuş b. ( ), Mustafa Ağa b. Abdullah el-za'îm, Mevlânâ Mehmed Efendi el-imâm, el-Hâc Mahmud b. Ahmed et-tâcir, İbrahim b. ( ) el-müezzin, Veli b. ( ) el-kayyim, Yusuf b. Abdullah

el-bevvâbü's-sultânî, Abdi b. ( ) Üstâd-ı Matbah-ı Hâssa, Ali Beşe b. Abdullah errâcil, Mevlânâ Mehmed Efendi b. Ahmed el-müsta'id ve gayruhüm.

Kuyyide fî-6 Şevvâlü'l-mükerrem li-sene 1033.

372 [76b-1] İstanbul ve civarında halkın elinde yeterli miktarda Osmanî akçesi bulunmadığından eski sikkelerin toplanıp yenisinin çıkarılması kararı

Hâlâ makarr-ı saltanat-ı aliyye olan Kostantıniyye ve etrâf ve cevânibinde Osmanî râyic olmamağla halkın emr-i ma'âşında fart-ı müzâyaka ve es'ârda kemâl mertebe galâ olmağla savb-ı saltanat-ı aliyyeden sikke-i cedîde ihrâc olunmak emrinde müşâvere olunmak fermân olunmağın şeyhülislâm ve vüzerâ-i izâm ve kādıaskerler ve İstanbul kādısı ve sâir erkân-ı devlet bi'l-fi'il kāimmakām-ı sadr-ı a'zam olan izzetlü Mehmed Paşa hazretlerinin sarâyına hâzırûn olup husûs-ı mezbûr için akd-i meclis olundukta ba'de'l-müşâvere cümlenin re'yleri sikke-i cedîde ile meskûk hâlisü'l-ayâr akçe ihrâc olunup Osmanî üçer akçeye râyic olup eski sikke ile meskûk olan akçenin sahîhü'l-ayârı Darbhâne'ye verilip sikke-i cedîde madrûb oldukdan sonra râyic olan ve Mısır parası üçer akçeye râyic olup altın yüz yirmi ve guruş-ı kebîr seksen ve guruş-ı esedî yetmiş akçeye râyic olmak üzere karar verildikte mâ vaka'a hıfzen li'l-makāl zabt olundu.

Hurrire fi'l-yevmi'l-hâmis min-Saferi'l-muzzaffer li-sene erba'a ve selâsîn ve elf.

Şuhûdu'l-hâl: Çavuşbaşı Ali Ağa b. Abdülmennân, Mustafa Çavuş b. Receb, Ahmed Bey b. Ali el-bevvâb, İbrahim Bey b. ( ) el-bevvâb ve gayruhüm.